ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ.

ARISTOPHANIS COMŒDIÆ.

ACCEDUNT

PERDITARUM FABULARUM FRAGMENTA

EX RECENSIONE

G. DINDORFII.

TOMUS II.

OXONII,
E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.
MDCCCXXXV.

ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΑΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, *Εὐριπίδου κηδεστής.*
ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ *Ἀγάθωνος.*
ΑΓΑΘΩΝ.
ΧΟΡΟΣ *Ἀγάθωνος.*
ΚΗΡΥΞ.
ΧΟΡΟΣ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΩΝ.
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΙΝΕΣ.
ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.
ΠΡΥΤΑΝΙΣ.
ΣΚΥΘΗΣ ΤΟΞΟΤΗΣ.

ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΑΙ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

Ὦ ΖΕΥ, χελιδὼν ἆρά ποτε φανήσεται;
ἀπολεῖ μ' ἀλοῶν ἄνθρωπος ἐξ ἑωθινοῦ.
οἷόν τε, πρὶν τὸν σπλῆνα κομιδῇ μ' ἐκβαλεῖν,
παρὰ σοῦ πυθέσθαι, ποῖ μ' ἄγεις, Εὐριπίδη;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἀλλ' οὐκ ἀκούειν δεῖ σε πάνθ' ὅσ' αὐτίκα
ὄψει παρεστώς. ΜΝ. πῶς λέγεις; αὖθις φράσον.
οὐ δεῖ μ' ἀκούειν; ΕΥ. οὐχ ἅ γ' ἂν μέλλῃς ὁρᾶν.
ΜΝ. οὐδ' ἆρ' ὁρᾶν δεῖ μ'; ΕΥ. οὐχ ἅ γ' ἂν ἀκούειν δέῃ.
ΜΝ. πῶς μοι παραινεῖς; δεξιῶς μέντοι λέγεις.
οὐ φῂς σὺ χρῆναί μ' οὔτ' ἀκούειν οὔθ' ὁρᾶν.
ΕΥ. χωρὶς γὰρ αὐτοῖν ἑκατέρου 'στὶν ἡ φύσις,
τοῦ μήτ' ἀκούειν μήθ' ὁρᾶν, εὖ ἴσθ' ὅτι.
ΜΝ. πῶς χωρίς; ΕΥ. οὕτω ταῦτα διεκρίθη τότε.
αἰθὴρ γὰρ ὅτε τὰ πρῶτα διεχωρίζετο,
καὶ ζῷ' ἐν αὐτῷ ξυνετέκνου κινούμενα,
ᾧ μὲν βλέπειν χρὴ πρῶτ' ἐμηχανήσατο
ὀφθαλμὸν ἀντίμιμον ἡλίου τροχῷ,
δίκην δὲ χοάνης ὦτα διετετρήνατο.
ΜΝ. διὰ τὴν χοάνην οὖν μήτ' ἀκούω μήθ' ὁρῶ;
νὴ τὸν Δί' ἥδομαί γε τουτὶ προσμαθών.
οἷόν τί που 'στὶν αἱ σοφαὶ ξυνουσίαι.
ΕΥ. πόλλ' ἂν μάθοις τοιαῦτα παρ' ἐμοῦ. ΜΝ. πῶς ἂν οὖν
πρὸς τοῖς ἀγαθοῖς τούτοισιν ἐξεύροιμ' ὅπως
ἔτι προσμάθοιμι χωλὸς εἶναι τὼ σκέλη;
ΕΥ. βάδιζε δευρὶ καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν. ΜΝ. ἰδού.

ΕΥ. ὁρᾷς τὸ θύριον τοῦτο; ΜΝ. νὴ τὸν Ἡρακλῆ
οἶμαί γε. ΕΥ. σίγα νυν. ΜΝ. σιωπῶ τὸ θύριον.
ΕΥ. ἄκου'. ΜΝ. ἀκούσω καὶ σιωπῶ τὸ θύριον;
ΕΥ. ἐνθάδ' Ἀγάθων ὁ κλεινὸς οἰκῶν τυγχάνει
ὁ τραγῳδοποιός. ΜΝ. ποῖος οὗτος ἀγάθων;
ΕΥ. ἔστιν τις Ἀγάθων ΜΝ. μῶν ὁ μέλας ὁ καρτερός;
ΕΥ. οὔκ, ἀλλ' ἕτερός τις· οὐχ ἑόρακας πώποτε;
ΜΝ. μῶν ὁ δασυπώγων; ΕΥ. οὐχ ἑόρακας πώποτε;
ΜΝ. μὰ τὸν Δί' οὔτοι γ', ὥστε κἀμέ γ' εἰδέναι.
ΕΥ. καὶ μὴν βεβίνηκας σύ γ', ἀλλ' οὐκ οἶσθ' ἴσως.
ἀλλ' ἐκποδὼν πτήξωμεν, ὡς ἐξέρχεται
θεράπων τις αὐτοῦ, πῦρ ἔχων καὶ μυρρίνας.
προθυσόμενος ἔοικε τῆς ποιήσεως.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

εὔφημος πᾶς ἔστω λεώς,
στόμα συγκλείσας· ἐπιδημεῖ γὰρ
θίασος Μουσῶν ἔνδον μελάθρων
τῶν δεσποσύνων μελοποιῶν.
ἐχέτω δὲ πνοὰς νήνεμος αἰθήρ,
κῦμα δὲ πόντου μὴ κελαδείτω
γλαυκόν· ΜΝ. βομβάξ. ΕΥ. σίγα. τί λέγεις;
ΘΕ. πτηνῶν τε γένη κατακοιμάσθω,
θηρῶν τ' ἀγρίων πόδες ὑλοδρόμων
μὴ λυέσθων. ΜΝ. βομβαλοβομβάξ.
ΘΕ. μέλλει γὰρ ὁ καλλιεπὴς Ἀγάθων,
πράμος ἡμέτερος ΜΝ. μῶν βινεῖσθαι;
ΘΕ. τίς ὁ φωνήσας; ΜΝ. νήνεμος αἰθήρ. (55)
ΘΕ. δρυόχους τιθέναι δράματος ἀρχάς.
κάμπτει δὲ νέας ἁψῖδας ἐπῶν.
τὰ δὲ τορνεύει, τὰ δὲ κολλομελεῖ, (59)
καὶ γνωμοτυπεῖ κἀντονομάζει
καὶ κηροχυτεῖ καὶ γογγύλλει
καὶ χοανεύει. ΜΝ. καὶ λαικάζει.
ΘΕ. τίς ἀγροιώτας πελάθει θριγκοῖς;
ΜΝ. ὃς ἕτοιμος σοῦ τοῦ τε ποιητοῦ (65)

τοῦ καλλιεποῦς, κατὰ τοῦ θριγκοῦ,
συγγογγυλίσας καὶ συστρέψας
τουτὶ τὸ πέος χοανεῦσαι.
ΘΕ. ἦ που νέος γ' ὢν ἦσθ' ὑβριστὴς, ὦ γέρον.
ΕΥ. ὦ δαιμόνιε, τοῦτον μὲν ἔα χαίρειν, σὺ δὲ
Ἀγάθωνά μοι δεῦρ' ἐκκάλεσον πάσῃ τέχνῃ.
ΘΕ. μηδὲν ἱκέτευ'· αὐτὸς γὰρ ἔξεισιν τάχα.
καὶ γὰρ μελοποιεῖν ἄρχεται· χειμῶνος οὖν
ὄντος κατακάμπτειν τὰς στροφὰς οὐ ῥᾴδιον,
ἢν μὴ προΐῃ θύρασι πρὸς τὸν ἥλιον.
ΜΝ. τί οὖν ἐγὼ δρῶ; ΕΥ. περίμεν', ὡς ἐξέρχεται.
ὦ Ζεῦ τί δρᾶσαι διανοεῖ με τήμερον;
ΜΝ. νὴ τοὺς θεοὺς ἐγὼ πυθέσθαι βούλομαι
τί τὸ πρᾶγμα τουτί. τί στένεις; τί δυσφορεῖς;
οὐ χρῆν σε κρύπτειν, ὄντα κηδεστὴν ἐμόν.
ΕΥ. ἔστιν κακόν μοι μέγα τι προπεφυραμένον.
ΜΝ. ποῖόν τι; ΕΥ. τῇδε θἠμέρᾳ κριθήσεται
εἴτ' ἔστ' ἔτι ζῶν εἴτ' ἀπόλωλ' Εὐριπίδης.
ΜΝ. καὶ πῶς; ἐπεὶ νῦν γ' οὔτε τὰ δικαστήρια
μέλλει δικάζειν οὔτε βουλῆς ἐσθ' ἕδρα,
ἐπεὶ τρίτη 'στὶ Θεσμοφορίων ἡ μέση.
ΕΥ. τοῦτ' αὐτὸ γάρ τοι κἀπολεῖν με προσδοκῶ.
αἱ γὰρ γυναῖκες ἐπιβεβουλεύκασί μοι,
κἀν Θεσμοφόροιν μέλλουσι περί μου τήμερον
ἐκκλησιάζειν ἐπ' ὀλέθρῳ. ΜΝ. τιὴ τί δή;
ΕΥ. ὁτιὴ τραγῳδῶ καὶ κακῶς αὐτὰς λέγω.
ΜΝ. νὴ τὸν Ποσειδῶ καὶ δίκαι' ἂν πάθοις.
ἀτὰρ τίν' ἐκ ταύτης σὺ μηχανὴν ἔχεις;
ΕΥ. Ἀγάθωνα πεῖσαι τὸν τραγῳδοδιδάσκαλον
ἐς Θεσμοφόροιν ἐλθεῖν. ΜΝ. τί δράσοντ'; εἰπέ μοι.
ΕΥ. ἐκκλησιάσοντ' ἐν ταῖς γυναιξὶ, χἂν δέῃ,
λέξονθ' ὑπὲρ ἐμοῦ. ΜΝ. πότερα φανερὸν, ἢ λάθρα;
ΕΥ. λάθρα, στολὴν γυναικὸς ἠμφιεσμένον.
ΜΝ. τὸ πρᾶγμα κομψὸν καὶ σφόδρ' ἐκ τοῦ σοῦ τρόπου·
τοῦ γὰρ τεχνάζειν ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς.

ΕΥ. σίγα. ΜΝ. τί δ' ἔστιν; ΕΥ. Ἀγάθων ἐξέρχεται.
ΜΝ. καὶ ποῖός ἐστιν οὗτος; ΕΥ. οὑκκυκλούμενος.
ΜΝ. ἀλλ' ἦ τυφλὸς μέν εἰμ'· ἐγὼ γὰρ οὐχ ὁρῶ
ἄνδρ' οὐδέν' ἐνθάδ' ὄντα, Κυρήνην δ' ὁρῶ.
ΕΥ. σίγα· μελῳδεῖν αὖ παρασκευάζεται.
ΜΝ. μύρμηκος ἀτραποὺς, ἢ τί διαμινύρεται;

ΑΓΑΘΩΝ.

ἱερὰν χθονίαις δεξάμεναι
λαμπάδα κοῦραι ξὺν ἐλευθέρᾳ
πατρίδι χορεύσασθαι βοάν.

ΧΟΡΟΣ.

τίνι δαιμόνων ὁ κῶμος;
λέγε νιν εὐπίστως δὲ τοὐμὸν
δαίμονας ἔχει σεβίσαι.
ΑΓ. ἄγε νυν ὄπλιζε Μοῦσα
χρυσέων ῥύτορα τόξων
Φοῖβον, ὃς ἱδρύσατο χώρας
γύαλα Σιμουντίδι γᾷ.
ΧΟ. χαῖρε καλλίσταις ἀοιδαῖς,
Φοῖβ', ἐν εὐμούσοισι τιμαῖς
γέρας ἱρὸν προφέρων.
ΑΓ. τάν τ' ἐν ὄρεσι δρυογόνοισι
κόραν ἀείσατ' Ἄρτεμιν ἀγροτέραν.
ΧΟ. ἕπομαι κλήζουσα σεμνὸν
γόνον ὀλβίζουσα Λατοῦς
Ἄρτεμιν ἀπειρολεχῆ.
ΑΓ. Λατώ τε, κρούματά τ' Ἀσιάδος
ποδὶ παράρυθμ' εὔρυθμα Φρυγίων
δινεύματα Χαρίτων.
ΧΟ. σέβομαι Λατώ τ' ἄνασσαν
κιθαρίν τε ματέρ' ὕμνων
ἄρσενι βοᾷ δοκίμῳ·
τᾷ φῶς ἔσσυτο δαιμονίοις ὄμμασιν,
ἡμετέρας τε δι' αἰφνιδίου ὀπός.
ὧν χάριν ἄνακτ' ἄγαλλε Φοῖβον [τιμᾷ].

χαῖρ', ὄλβιε παῖ Λατοῦς.
ΜΝ. ὡς ἡδὺ τὸ μέλος, ὦ πότνιαι Γενετυλλίδες,
καὶ θηλυδριῶδες καὶ κατεγλωττισμένον
καὶ μανδαλωτὸν, ὥστ' ἐμοῦ γ' ἀκροωμένου
ὑπὸ τὴν ἕδραν αὐτὴν ὑπῆλθε γάργαλος.
καί σ', ὦ νεανίσχ', ὅστις εἶ, κατ' Αἰσχύλον
ἐκ τῆς Λυκουργείας ἐρέσθαι βούλομαι,
ποδαπὸς ὁ γύννις; τίς πάτρα; τίς ἡ στολή;
τίς ἡ τάραξις τοῦ βίου; τί βάρβιτος
λαλεῖ κροκωτῷ; τί δὲ λύρα κεκρυφάλῳ;
τί λήκυθος καὶ στρόφιον; ὡς οὐ ξύμφορον.
τίς δαὶ κατόπτρου καὶ ξίφους κοινωνία;
τίς δ' αὐτὸς, ὦ παῖ; πότερον ὡς ἀνὴρ τρέφει;
καὶ ποῦ πέος; ποῦ χλαῖνα; ποῦ Λακωνικαί;
ἀλλ' ὡς γυνὴ δῆτ'; εἶτα ποῦ τὰ τιτθία;
τί φῄς; τί σιγᾷς; ἀλλὰ δῆτ' ἐκ τοῦ μέλους
ζητῶ σ', ἐπειδή γ' αὐτὸς οὐ βούλει φράσαι.
ΑΓ. ὦ πρέσβυ πρέσβυ, τοῦ φθόνου μὲν τὸν ψόγον
ἤκουσα, τὴν δ' ἄλγησιν οὐ παρεσχόμην·
ἐγὼ δὲ τὴν ἐσθῆθ' ἅμα γνώμῃ φορῶ.
χρὴ γὰρ ποιητὴν ἄνδρα πρὸς τὰ δράματα
ἃ δεῖ ποιεῖν, πρὸς ταῦτα τοὺς τρόπους ἔχειν.
αὐτίκα γυναικεῖ' ἢν ποιῇ τις δράματα,
μετουσίαν δεῖ τῶν τρόπων τὸ σῶμ' ἔχειν.
ΜΝ. οὐκοῦν κελητίζεις, ὅταν Φαίδραν ποιῇς;
ΑΓ. ἀνδρεῖα δ' ἢν ποιῇ τις, ἐν τῷ σώματι
ἔνεσθ' ὑπάρχον τοῦθ'. ἃ δ' οὐ κεκτήμεθα,
μίμησις ἤδη ταῦτα συνθηρεύεται.
ΜΝ. ὅταν σατύρους τοίνυν ποιῇς, καλεῖν ἐμὲ,
ἵνα συμποιῶ σοὔπισθεν ἐστυκὼς ἐγώ.
ΑΓ. ἄλλως τ' ἄμουσόν ἐστι ποιητὴν ἰδεῖν
ἀγρεῖον ὄντα καὶ δασύν· σκέψαι δ' ὅτι
Ἴβυκος ἐκεῖνος κἀνακρέων ὁ Τήιος
κἀλκαῖος, οἵπερ ἁρμονίαν ἐχύμισαν,
ἐμιτροφόρουν τε καὶ διέκνων Ἰωνικῶς,

καὶ Φρύνιχος, τοῦτον γὰρ οὖν ἀκήκοας,
αὐτός τε καλὸς ἦν καὶ καλῶς ἠμπίσχετο·
διὰ τοῦτ' ἄρ' αὐτοῦ καὶ τὰ δράματ' ἦν καλά·
ὅμοια γὰρ ποιεῖν ἀνάγκη τῇ φύσει.
ΜΝ. ταῦτ' ἄρ' ὁ Φιλοκλέης αἰσχρὸς ὢν αἰσχρῶς ποιεῖ,
ὁ δὲ Ξενοκλέης ὢν κακὸς κακῶς ποιεῖ,
ὁ δ' αὖ Θέογνις ψυχρὸς ὢν ψυχρῶς ποιεῖ.
ΑΓ. ἅπασ' ἀνάγκη· ταῦτα γάρ τοι γνοὺς ἐγὼ
ἐμαυτὸν ἐθεράπευσα. ΜΝ. πῶς πρὸς τῶν θεῶν;
ΕΥ. παῦσαι βαΰζων· καὶ γὰρ ἐγὼ τοιοῦτος ἦ
ὢν τηλικοῦτος, ἡνίκ' ἠρχόμην ποιεῖν.
ΜΝ. μὰ τὸν Δί', οὐ ζηλῶ σε τῆς παιδεύσεως.
ΕΥ. ἀλλ' ὧνπερ οὕνεκ' ἦλθον, ἔα μ' εἰπεῖν. ΑΓ. λέγε.
ΕΥ. Ἀγάθων, σοφοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ὅστις ἐν βραχεῖ
πολλοὺς καλῶς οἷός τε συντέμνειν λόγους.
ἐγὼ δὲ καινῇ ξυμφορᾷ πεπληγμένος
ἱκέτης ἀφῖγμαι πρὸς σέ. ΑΓ. τοῦ χρείαν ἔχων;
ΕΥ. μέλλουσί μ' αἱ γυναῖκες ἀπολεῖν τήμερον
τοῖς Θεσμοφορίοις, ὅτι κακῶς αὐτὰς λέγω.
ΑΓ. τίς οὖν παρ' ἡμῶν ἐστιν ὠφέλειά σοι;
ΕΥ. ἡ πᾶσ'· ἐὰν γὰρ ἐγκαθεζόμενος λάθρα
ἐν ταῖς γυναιξὶν, ὡς δοκεῖν εἶναι γυνὴ,
ὑπεραποκρίνῃ μου, σαφῶς σώσεις ἐμέ.
μόνος γὰρ ἂν λέξειας ἀξίως ἐμοῦ.
ΑΓ. ἔπειτα πῶς οὐκ αὐτὸς ἀπολογεῖ παρών;
ΕΥ. ἐγὼ φράσω σοι. πρῶτα μὲν γιγνώσκομαι·
ἔπειτα πολιός εἰμι καὶ πώγων' ἔχω,
σὺ δ' εὐπρόσωπος, λευκὸς, ἐξυρημένος,
γυναικόφωνος, ἁπαλὸς, εὐπρεπὴς ἰδεῖν.
ΑΓ. Εὐριπίδη, ΕΥ. τί ἔστιν; ΑΓ. ἐποίησάς ποτε,
χαίρεις ὁρῶν φῶς, πατέρα δ' οὐ χαίρειν δοκεῖς;
ΕΥ. ἔγωγε. ΑΓ. μή νυν ἐλπίσῃς τὸ σὸν κακὸν
ἡμᾶς ὑφέξειν. καὶ γὰρ ἂν μαινοίμεθ' ἄν.
ἀλλ' αὐτὸς ὅ γε σόν ἐστιν οἰκείως φέρε.
†τὰς συμφορὰς γὰρ οὐχὶ τοῖς τεχνάσμασιν

φέρειν δίκαιον, ἀλλὰ τοῖς παθήμασιν.
ΜΝ. καὶ μὴν σύ γ', ὦ κατάπυγον, εὐρύπρωκτος εἶ
οὐ τοῖς λόγοισιν, ἀλλὰ τοῖς παθήμασιν.
ΕΥ. τί δ' ἔστιν ὅ τι δέδοικας ἐλθεῖν αὐτόσε;
ΑΓ. κάκιον ἀπολοίμην ἂν ἢ σύ. ΕΥ. πῶς; ΑΓ. ὅπως;
δοκῶν γυναικῶν ἔργα νυκτερήσια
κλέπτειν ὑφαρπάζειν τε θήλειαν Κύπριν.
ΜΝ. ἰδού γε κλέπτειν· νὴ Δί, βινεῖσθαι μὲν οὖν.
ἀτὰρ ἡ πρόφασίς γε νὴ Δί' εἰκότως ἔχει.
ΕΥ. τί οὖν; ποιήσεις ταῦτα; ΑΓ. μὴ δόκει γε σύ.
ΕΥ. ὦ τρισκακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλ'. ΜΝ. Εὐριπίδη,
ὦ φίλτατ', ὦ κηδεστὰ, μὴ σαυτὸν προδῷς.
ΕΥ. πῶς οὖν ποιήσω δῆτα; ΜΝ. τοῦτον μὲν μακρὰ
κλάειν κέλευ', ἐμοὶ δ' ὅ τι βούλει χρῶ λαβών.
ΕΥ. ἄγε νυν, ἐπειδὴ σαυτὸν ἐπιδίδως ἐμοὶ,
ἀπόδυθι τουτὶ θοἰμάτιον. ΜΝ. καὶ δὴ χαμαί.
ἀτὰρ τί μέλλεις δρᾶν μ'; ΕΥ. ἀποξυρεῖν ταδὶ,
τὰ κάτω δ' ἀφεύειν. ΜΝ. ἀλλὰ πρᾶττ', εἴ σοι δοκεῖ·
ἢ μὴ 'πιδιδόν' ἐμαυτὸν ὤφελόν ποτε.
ΕΥ. 'Αγάθων, σὺ μέντοι ξυροφορεῖς ἑκάστοτε,
χρῆσόν τι νῦν ἡμῖν ξυρόν. ΑΓ. αὐτὸς λάμβανε
ἐντεῦθεν ἐκ τῆς ξυροδόκης. ΕΥ. γενναῖος εἶ·
κάθιζε· φύσα τὴν γνάθον τὴν δεξιάν.
ΜΝ. ὤμοι. ΕΥ. τί κέκραγας; ἐμβαλῶ σοι πάτταλον,
ἢν μὴ σιωπᾷς. ΜΝ. ἀτταταῖ ἰατταταῖ.
ΕΥ. οὗτος σὺ ποῖ θεῖς; ΜΝ. ἐς τὸ τῶν σεμνῶν θεῶν·
οὐ γὰρ μὰ τὴν Δήμητρ' ἔτ' ἐνταυθὶ μενῶ
τεμνόμενος. ΕΥ. οὔκουν καταγέλαστος δῆτ' ἔσει
τὴν ἡμίκραιραν τὴν ἑτέραν ψιλὴν ἔχων;
ΜΝ. ὀλίγον μέλει μοι. ΕΥ. μηδαμῶς, πρὸς τῶν θεῶν,
προδῷς με. χώρει δεῦρο. ΜΝ. κακοδαίμων ἐγώ.
ΕΥ. ἔχ' ἀτρέμα σαυτὸν κἀνάκυπτε. ποῖ στρέφει;
ΜΝ. μυμῦ. ΕΥ. τί μύζεις; πάντα πεποίηται καλῶς.
ΜΝ. οἴμοι κακοδαίμων, ψιλὸς αὖ στρατεύσομαι.
ΕΥ. μὴ φροντίσῃς· ὡς εὐπρεπὴς φανεῖ πάνυ.

βούλει θεᾶσθαι σαυτόν; ΜΝ. εἰ δοκεῖ, φέρε.
ΕΥ. ὁρᾷς σεαυτόν; ΜΝ. οὐ μὰ Δί', ἀλλὰ Κλεισθένη.
ΕΥ. ἀνίστασ', ἵν' ἀφεύσω σε, κἀγκύψας ἔχε.
ΜΝ. οἴμοι κακοδαίμων, δελφάκιον γενήσομαι.
ΕΥ. ἐνεγκάτω τις ἔνδοθεν δᾷδ' ἢ λύχνον.
ἐπίκυπτε· τὴν κέρκον φυλάττου νυν ἄκραν.
ΜΝ. ἐμοὶ μελήσει νὴ Δί, πλήν γ' ὅτι κάομαι.
οἴμοι τάλας. ὕδωρ ὕδωρ, ὦ γείτονες,
πρὶν ἀντιλαβέσθαι τόν γε πρωκτὸν τῆς φλογός.
ΕΥ. θάρρει. ΜΝ. τί θαρρῶ καταπεπυρπολημένος;
ΕΥ. ἀλλ' οὐκέτ' οὐδὲν πρᾶγμά σοι· τὰ πλεῖστα γὰρ
ἀποπεπόνηκας. ΜΝ. φεῦ, ἰοὺ τῆς ἀσβόλου.
αἰθὸς γεγένημαι πάντα τὰ περὶ τὴν τράμιν.
ΕΥ. μὴ φροντίσῃς· ἕτερος γὰρ αὐτὰ σπογγιεῖ.
ΜΝ. οἰμώξετἄρ' εἴ τις τὸν ἐμὸν πρωκτὸν πλυνεῖ.
ΕΥ. Ἀγάθων, ἐπειδὴ σαυτὸν ἐπιδοῦναι φθονεῖς,
ἀλλ' ἱμάτιον γοῦν χρῆσον ἡμῖν τουτῳὶ
καὶ στρόφιον· οὐ γὰρ ταῦτά γ' ὡς οὐκ ἔστ' ἐρεῖς.
ΑΓ. λαμβάνετε καὶ χρῆσθ'· οὐ φθονῶ. ΜΝ. τί οὖν λάβω;
ΑΓ. ὅ τι; τὸν κροκωτὸν πρῶτον ἐνδύου λαβών.
ΕΥ. νὴ τὴν Ἀφροδίτην, ἡδύ γ' ὄζει ποσθίου.
ΑΓ. σύζωσον ἀνύσας. αἶρέ νυν στρόφιον. ΕΥ. ἰδού.
ΜΝ. ἴθι νυν κατάστειλόν με τὰ περὶ τὼ σκέλη.
ΕΥ. κεκρυφάλου δεῖ καὶ μίτρας. ΑΓ. ἡδὶ μὲν οὖν
κεφαλὴ περίθετος, ἣν ἐγὼ νύκτωρ φορῶ.
ΕΥ. νὴ τὸν Δί', ἀλλὰ κἀπιτηδεία πάνυ.
ΜΝ. ἆρ' ἁρμόσει μοι; ΑΓ. νὴ Δί' ἀλλ' ἄριστ' ἔχει.
ΕΥ. φέρ' ἔγκυκλον. ΑΓ. τουτὶ λάβ' ἀπὸ τῆς κλινίδος.
ΕΥ. ὑποδημάτων δεῖ. ΑΓ. τἀμὰ ταυτὶ λάμβανε.
ΜΝ. ἆρ' ἁρμόσει μοι; ΕΥ. χαλαρὰ γοῦν χαίρεις φορῶν.
ΑΓ. σὺ τοῦτο γίγνωσκ'· ἀλλ' ἔχεις γὰρ ὧν δέει.
εἴσω τις ὡς τάχιστά μ' ἐσκυκλησάτω.
ΕΥ. ἀνὴρ μὲν ἡμῖν οὑτοσὶ καὶ δὴ γυνὴ
τό γ' εἶδος· ἢν λαλῇς δ', ὅπως τῷ φθέγματι
γυναικιεῖς εὖ καὶ πιθανῶς. ΜΝ. πειράσομαι.

ΕΥ. βάδιζε τοίνυν. ΜΝ. μὰ τὸν Ἀπόλλω οὔκ, ἤν γε μὴ
ὀμόσῃς ἐμοὶ ΕΥ. τί χρῆμα; ΜΝ. συσσώσειν ἐμὲ
πάσαις τέχναις, ἤν μοί τι περιπίπτῃ κακόν.
ΕΥ. ὄμνυμι τοίνυν αἰθέρ' οἴκησιν Διός.
ΜΝ. τί μᾶλλον ἢ τὴν Ἱπποκράτους ξυνοικίαν;
ΕΥ. ὄμνυμι τοίνυν πάντας ἄρδην τοὺς θεούς.
ΜΝ. μέμνησο τοίνυν ταῦθ', ὅτι ἡ φρὴν ὤμοσεν,
ἡ γλῶττα δ' οὐκ ὀμώμοκ', οὐδ' ὥρκωσ' ἐγώ.
ΕΥ. ἔκσπευδε ταχέως· ὡς τὸ τῆς ἐκκλησίας
σημεῖον ἐν τῷ Θεσμοφορίῳ φαίνεται.
ἐγὼ δ' ἄπειμι. ΜΝ. δεῦρό νυν, ὦ Θρᾷτθ', ἕπου.
ὦ Θρᾷττα, θᾶσαι, καομένων τῶν λαμπάδων
ὅσον τὸ χρῆμ' ἀνέρχεθ' ὑπὸ τῆς λιγνύος.
ἀλλ', ὦ περικαλλῆ Θεσμοφόρω, δέξασθέ με
ἀγαθῇ τύχῃ καὶ δεῦρο καὶ πάλιν οἴκαδε.
ὦ Θρᾷττα, τὴν κίστην κάθελε, κᾆτ' ἔξελε
τὸ πόπανον, ὅπως λαβοῦσα θύσω ταῖν θεαῖν.
δέσποινα πολυτίμητε Δήμητερ φίλη
καὶ Φερσέφαττα, πολλὰ πολλάκις μέ σοι
θύειν ἔχουσαν, εἰ δὲ μάλλὰ νῦν λαθεῖν.
καὶ τὴν θυγατέρα χοῖρον ἀνδρός μοι τυχεῖν
πλουτοῦντος, ἄλλως τ' ἠλιθίου κἀβελτέρου,
καὶ ποσθαλίσκον νοῦν ἔχειν μοι καὶ φρένας.
ποῦ ποῦ καθίζωμ' ἐν καλῷ, τῶν ῥητόρων
ἵν' ἐξακούω; σὺ δ' ἄπιθ', ὦ Θρᾷττ', ἐκποδών·
δούλοις γὰρ οὐκ ἔξεστ' ἀκούειν τῶν λόγων.

ΚΗΡΥΞ.

εὐφημία 'στω, εὐφημία 'στω. εὔχεσθε ταῖν Θεσμοφόροιν, τῇ Δήμητρι καὶ τῇ Κόρῃ, καὶ τῷ Πλούτῳ, καὶ τῇ Καλλιγενείᾳ, καὶ τῇ Κουροτρόφῳ, τῇ Γῇ, καὶ τῷ Ἑρμῇ, καὶ Χάρισιν, ἐκκλησίαν τήνδε καὶ σύνοδον τὴν νῦν κάλλιστα καὶ ἄριστα ποιῆσαι, πολυωφελῶς μὲν πόλει τῇ Ἀθηναίων, τυχηρῶς δ' ἡμῖν αὐταῖς. καὶ τὴν δρῶσαν τήν τ' ἀγορεύουσαν τὰ βέλτιστα περὶ τὸν

δῆμον τὸν Ἀθηναίων καὶ τὸν τῶν γυναικῶν,
ταύτην νικᾶν. ταῦτ' εὔχεσθε, καὶ ὑμῖν αὐταῖς
τἀγαθά. ἰὴ παιών, ἰὴ παιών. χαίρωμεν.
ΧΟ. δεχόμεθα καὶ θεῶν γένος
λιτόμεθα ταῖσδ' ἐπ' εὐχαῖς
φανέντας ἐπιχαρῆναι.
Ζεῦ μεγαλώνυμε χρυσολύρα τε,
Δῆλον ὃς ἔχεις ἱεράν,
καὶ σὺ παγκρατὴς κόρα
γλαυκῶπι χρυσόλογχε πόλιν
οἰκοῦσα περιμάχητον, ἐλθὲ δεῦρο.
καὶ πολυώνυμε, θηροφόνη παῖ,
Λατοῦς χρυσώπιδος ἔρνος.
σύ τε πόντιε σεμνὲ Πόσειδον,
ἁλιμέδον, προλιπὼν
μυχὸν ἰχθυόεντ' οἰστροδόνητον,
Νηρέος εἰναλίου τε κόραι,
Νύμφαι τ' ὀρείπλαγκτοι.
χρυσέα τε φόρμιγξ
ἀχήσειεν ἐπ' εὐχαῖς
ἡμετέραις· τελέως δ' ἐκκλησιάσαιμεν Ἀθηνῶν
εὐγενεῖς γυναῖκες.
ΚΗ. εὔχεσθε τοῖς θεοῖσι τοῖς Ὀλυμπίοις
καὶ ταῖς Ὀλυμπίαισι, καὶ τοῖς Πυθίοις
καὶ ταῖσι Πυθίαισι, καὶ τοῖς Δηλίοις
καὶ ταῖσι Δηλίαισι, τοῖς τ' ἄλλοις θεοῖς,
εἴ τις ἐπιβουλεύει τι τῷ δήμῳ κακὸν
τῷ τῶν γυναικῶν, ἢ 'πικηρυκεύεται
Εὐριπίδῃ Μήδοις τ' ἐπὶ βλάβῃ τινὶ
τῇ τῶν γυναικῶν, ἢ τυραννεῖν ἐπινοεῖ,
ἢ τὸν τύραννον συγκατάγειν, ἢ παιδίον
ὑποβαλλομένης κατεῖπεν, ἢ δούλη τινὸς
προαγωγὸς οὖσ' ἐνετρύλισεν τῷ δεσπότῃ,
ἢ πεμπομένη τις ἀγγελίας ψευδεῖς φέρει,
ἢ μοιχὸς εἴ τις ἐξαπατᾷ ψευδῆ λέγων,

καὶ μὴ δίδωσιν ἂν ὑπόσχηταί ποτε,
ἢ δῶρά τις δίδωσι μοιχῷ γραῦς γυνή,
ἢ καὶ δέχεται προδιδοῦσ' ἑταίρα τὸν φίλον,
κεἴ τις κάπηλος ἢ καπηλὶς τοῦ χοὸς
ἢ τῶν κοτυλῶν τὸ νόμισμα διαλυμαίνεται,
κακῶς ἀπολέσθαι τοῦτον αὐτὸν κᾠκίαν
ἀρᾶσθε, ταῖς δ' ἄλλαισιν ὑμῖν τοὺς θεοὺς
εὔχεσθε πάσαις πολλὰ δοῦναι κἀγαθά.

ΧΟ. ξυνευχόμεσθα τέλεα μὲν
πόλει, τέλεα δὲ δήμῳ
τάδ' εὔγματα γενέσθαι.
τὰ δ' ἄρισθ' ὅσαις προσήκει
νικᾶν λεγούσαις. ὁπόσαι δ'
ἐξαπατῶσιν παραβαίνουσί τε τοὺς
ὅρκους τοὺς νενομισμένους
κερδῶν οὕνεκ' ἐπὶ βλάβῃ,
ἢ ψηφίσματα καὶ νόμον
ζητοῦσ' ἀντιμεθιστάναι,
τἀπόρρητά τε τοῖσιν ἐ-
χθροῖς τοῖς ἡμετέροις λέγουσ',
ἢ Μήδους ἐπάγουσι τῆς
χώρας [οὕνεκ' ἐπὶ βλάβῃ]
ἀσεβοῦσ', ἀδικοῦσί τε τὴν πόλιν.
ἀλλ' ὦ παγκρατὲς
Ζεῦ, ταῦτα κυρώσειας, ὥσθ'
ἡμῖν θεοὺς παραστατεῖν,
καίπερ γυναιξὶν οὔσαις.

ΚΗ. ἄκουε πᾶς. ἔδοξε τῇ βουλῇ τάδε
τῇ τῶν γυναικῶν· Τιμόκλει' ἐπεστάτει·
Λύσιλλ' ἐγραμμάτευεν, εἶπε Σωστράτη·
ἐκκλησίαν ποιεῖν ἕωθεν τῇ μέσῃ
τῶν Θεσμοφορίων, ᾗ μάλισθ' ἡμῖν σχολή,
καὶ χρηματίζειν πρῶτα περὶ Εὐριπίδου,
ὅ τι χρὴ παθεῖν ἐκεῖνον· ἀδικεῖν γὰρ δοκεῖ
ἡμῖν ἁπάσαις. τίς ἀγορεύειν βούλεται;

ΓΥΝΗ Α.

ἐγώ. ΚΗ. *περίθου νυν τόνδε πρῶτον πρὶν λέγειν.*
σίγα, σιώπα, πρόσεχε τὸν νοῦν· χρέμπτεται γὰρ ἤδη,
ὅπερ ποιοῦσ' οἱ ῥήτορες. μακρὰν ἔοικε λέξειν.
ΓΥ. Α. *φιλοτιμίᾳ μὲν οὐδεμιᾷ μὰ τὼ θεὼ*
λέξουσ' ἀνέστην, ὦ γυναῖκες· ἀλλὰ γὰρ
βαρέως φέρω τάλαινα πολὺν ἤδη χρόνον
προπηλακιζομένας ὁρῶσ' ὑμᾶς ὑπὸ
Εὐριπίδου τοῦ τῆς λαχανοπωλητρίας
καὶ πολλὰ καὶ παντοῖ' ἀκουούσας κακά.
τί γὰρ οὗτος ἡμᾶς οὐκ ἐπισμῇ τῶν κακῶν;
ποῦ δ' οὐχὶ διαβέβληχ', ὅπουπερ ἐμβραχὺ
εἰσὶν θεαταὶ καὶ τραγῳδοὶ καὶ χοροί,
τὰς μοιχοτρόπους, τὰς ἀνδρεραστρίας καλῶν,
τὰς οἰνοπότιδας, τὰς προδότιδας, τὰς λάλους,
τὰς οὐδὲν ὑγιές, τὰς μέγ' ἀνδράσιν κακόν.
ὥστ' εὐθὺς εἰσιόντες ἀπὸ τῶν ἰκρίων
ὑποβλέπουσ' ἡμᾶς, σκοποῦνταί τ' εὐθέως,
μὴ μοιχὸς ἔνδον ᾖ τις ἀποκεκρυμμένος.
δρᾶσαι δ' ἔθ' ἡμῖν οὐδὲν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ
ἔξεστι· τοιαῦθ' οὗτος ἐδίδαξεν κακὰ
τοὺς ἄνδρας ἡμῶν· ὥστ', ἐάν γέ τις πλέκῃ
γυνὴ στέφανον, ἐρᾶν δοκεῖ· κἂν ἐκβάλῃ
σκεῦός τι κατὰ τὴν οἰκίαν πλανωμένη,
ἀνὴρ ἐρωτᾷ, τῷ κατέαγεν ἡ χύτρα;
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ τῷ Κορινθίῳ ξένῳ.
κάμνει κόρη τις, εὐθὺς ἀδελφὸς λέγει,
τὸ χρῶμα τοῦτό μ' οὐκ ἀρέσκει τῆς κόρης.
εἶεν· γυνή τις ὑποβαλέσθαι βούλεται,
ἀποροῦσα παίδων, οὐδὲ τοῦτ' ἔστιν λαθεῖν.
ἄνδρες γὰρ ἤδη παρακάθηνται πλησίον·
πρὸς τοὺς γέροντάς θ', οἳ πρὸ τοῦ τὰς μείρακας
ἤγοντο, διαβέβληκεν, ὥστ' οὐδεὶς γέρων
γαμεῖν θέλει γυναῖκα διὰ τοὔπος τοδί·
δέσποινα γὰρ γέροντι νυμφίῳ γυνή.

εἶτα διὰ τοῦτον ταῖς γυναικωνίτισιν
σφραγῖδας ἐπιβάλλουσιν ἤδη καὶ μοχλοὺς
τηροῦντες ἡμᾶς, καὶ προσέτι Μολοττικοὺς
τρέφουσι μορμολυκεῖα τοῖς μοιχοῖς κύνας.
καὶ ταῦτα μὲν ξυγγνώσθ᾽· ἃ δ᾽ ἦν ἡμῖν πρὸ τοῦ,
αὐταῖς ταμιεύεσθαι, προαιρούσαις λαβεῖν
ἄλφιτον, ἔλαιον, οἶνον, οὐδὲ ταῦτ᾽ ἔτι
ἔξεστιν. οἱ γὰρ ἄνδρες ἤδη κλειδία
αὐτοὶ φοροῦσι κρυπτὰ, κακοηθέστατα,
Λακωνίκ᾽ ἄττα, τρεῖς ἔχοντα γομφίους.
πρὸ τοῦ μὲν οὖν ἦν ἀλλ᾽ ὑποῖξαι τὴν θύραν
ποιησαμέναισι δακτύλιον τριωβόλου,
νῦν δ᾽ οὗτος αὐτοὺς ᾠκότριψ Εὐριπίδης
ἐδίδαξε θριπήδεστ᾽ ἔχειν σφραγίδια
ἐξαψαμένους. νῦν οὖν ἐμοὶ τούτῳ δοκεῖ
ὄλεθρόν τιν᾽ ἡμᾶς κυρκανᾶν ἁμωσγέπως,
ἢ φαρμάκοισιν, ἢ μιᾷ γέ τῳ τέχνῃ,
ὅπως ἀπολεῖται. ταῦτ᾽ ἐγὼ φανερῶς λέγω·
τὰ δ᾽ ἄλλα μετὰ τῆς γραμματέως συγγράψομαι.

ΧΟ. οὔπω ταύτης ἤκουσα
πολυπλοκωτέρας γυναικὸς
οὐδὲ δεινότερα λεγούσης.
πάντα γὰρ λέγει δίκαια,
πάσας δ᾽ εἰδέας ἐξήτασεν,
πάντα δ᾽ ἐβάστασεν φρενὶ, πυκνῶς τε
ποικίλους λόγους ἀνεῦρεν
εὖ διεζητημένους.
ὥστ᾽ ἂν εἰ λέγοι παρ᾽ αὐτὴν
Ξενοκλέης ὁ Καρκίνου, δο-
κεῖν ἂν αὐτὸν, ὡς ἐγῷμαι,
πᾶσιν ὑμῖν
ἄντικρυς μηδὲν λέγειν.

ΓΥΝΗ Β.

ὀλίγων ἕνεκα καὐτὴ παρῆλθον ῥημάτων.
τὰ μὲν γὰρ ἄλλ᾽ αὕτη κατηγόρηκεν εὖ·

ἃ δ' ἐγὼ πέπονθα, ταῦτα λέξαι βούλομαι.
ἐμοὶ γὰρ ἁνὴρ ἀπέθανεν μὲν ἐν Κύπρῳ,
παιδάρια πέντε καταλιπών, ἁγὼ μόλις
στεφανηπλοκοῦσ' ἔβοσκον ἐν ταῖς μυρρίναις.
τέως μὲν οὖν ἀλλ' ἡμικάκως ἐβοσκόμην·
νῦν δ' οὗτος ἐν ταῖσιν τραγῳδίαις ποιῶν
τοὺς ἄνδρας ἀναπέπεικεν οὐκ εἶναι θεούς·
ὥστ' οὐκέτ' ἐμπολῶμεν οὐδ' εἰς ἥμισυ.
νῦν οὖν ἁπάσαισιν παραινῶ καὶ λέγω
τοῦτον κολάσαι τὸν ἄνδρα πολλῶν οὕνεκα·
ἄγρια γὰρ ἡμᾶς, ὦ γυναῖκες, δρᾷ κακά,
ἅτ' ἐν ἀγρίοισι τοῖς λαχάνοις αὐτὸς τραφείς.
ἀλλ' εἰς ἀγορὰν ἄπειμι· δεῖ γὰρ ἀνδράσιν
πλέξαι στεφάνους συνθηματιαίους εἴκοσιν.
ΧΟ. ἕτερον αὖ τι λῆμα τοῦτο
κομψότερον ἔτ' ἢ τὸ πρότερον ἀναπέφηνεν.
οἷα κἀστωμύλατο
οὐκ ἄκαιρα, φρένας ἔχουσα,
καὶ πολύπλοκον νόημ', οὐδ' ἀσύνετ', ἀλλὰ
πιθανὰ πάντα. δεῖ δὲ ταύτης
τῆς ὕβρεος ἡμῖν τὸν ἄνδρα περιφανῶς δοῦναι δίκην.
ΜΝ. τὸ μέν, ὦ γυναῖκες, ὀξυθυμεῖσθαι σφόδρα
Εὐριπίδῃ, τοιαῦτ' ἀκουούσας κακά,
οὐ θαυμάσιόν ἐστ', οὐδ' ἐπιζεῖν τὴν χολήν.
καὐτὴ γὰρ ἔγωγ', οὕτως ὀναίμην τῶν τέκνων,
μισῶ τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον, εἰ μὴ μαίνομαι.
ὅμως δ' ἐν ἀλλήλαισι χρὴ δοῦναι λόγον·
αὐταὶ γάρ ἐσμεν, κοὐδεμί' ἐκφορὰ λόγου.
τί ταῦτ' ἔχουσαι κεῖνον αἰτιώμεθα
βαρέως τε φέρομεν, εἰ δύ' ἡμῶν ἢ τρία
κακὰ ξυνειδὼς εἶπε δρώσας μυρία;
ἐγὼ γὰρ αὐτὴ πρῶτον, ἵνα μἄλλην λέγω,
ξύνοιδ' ἐμαυτῇ πολλὰ δείν'· ἐκεῖνο δ' οὖν
δεινότατον, ὅτε νύμφη μὲν ἦ τρεῖς ἡμέρας,
ὁ δ' ἀνὴρ παρ' ἐμοὶ καθεῦδεν· ἦν δ' ἐμοὶ φίλος,

ὅσπερ με διεκόρευσεν οὖσαν ἑπτέτιν.
οὗτος πόθῳ μου 'κνυεν ἐλθὼν τὴν θύραν·
κᾆτ' εὐθὺς ἔγνων· εἶτα καταβαίνω λάθρα.
ὁ δ' ἀνὴρ ἐρωτᾷ, ποῖ σὺ καταβαίνεις;—ὅποι;
στρόφος μ' ἔχει τὴν γαστέρ', ὦνερ, κὠδύνη·
ἐς τὸν κοπρῶν' οὖν ἔρχομαι.—βάδιζέ νυν·
κᾆθ' ὁ μὲν ἔτριβεν κεδρίδας, ἄννηθον, σφάκον·
ἐγὼ δὲ καταχέασα τοῦ στροφέως ὕδωρ
ἐξῆλθον ὡς τὸν μοιχόν· εἶτ' ἠρειδόμην
παρὰ τὸν Ἀγυιᾶ, κύβδ' ἐχομένη τῆς δάφνης.
ταῦτ' οὐδεπώποτ' εἶφ', ὁρᾶτ', Εὐριπίδης·
οὐδ' ὡς ὑπὸ τῶν δούλων τε κὠρεωκόμων
σποδούμεθ', ἢν μὴ 'χωμεν ἕτερον, οὐ λέγει·
οὐδ' ὡς, ὅταν μάλισθ' ὑπό του ληκώμεθα
τὴν νύχθ', ἕωθεν σκορόδια μασώμεσθ', ἵνα
ὀσφραινόμενος ἀνὴρ ἀπὸ τείχους εἰσιὼν
μηδὲν κακὸν δρᾶν ὑποτοπῆται. ταῦθ', ὁρᾷς,
οὐπώποτ' εἶπεν. εἰ δὲ Φαίδραν λοιδορεῖ,
ἡμῖν τί τοῦτ' ἔστ'; οὐδ' ἐκεῖν' εἴρηκέ πω,
ὡς ἡ γυνὴ δεικνῦσα τἀνδρὶ τοὔγκυκλον
ὑπ' αὐγὰς οἷόν ἐστιν, ἐγκεκαλυμμένον
τὸν μοιχὸν ἐξέπεμψεν, οὐκ εἴρηκέ πω.
ἑτέραν δ' ἐγᾦδ' ἣ 'φασκεν ὠδίνειν γυνὴ
δέχ' ἡμέρας, ἕως ἐπρίατο παιδίον·
ὁ δ' ἀνὴρ περιῄρχετ' ὠκυτόκι' ὠνούμενος·
τὸ δ' εἰσέφερε γραῦς ἐν χύτρᾳ τὸ παιδίον,
ἵνα μὴ βοῴη, κηρίῳ βεβυσμένον·
εἶθ' ὡς ἔνευσεν ἡ φέρουσ', εὐθὺς βοᾷ,
ἄπελθ' ἄπελθ', ἤδη γὰρ ὦνέρ μοι δοκῶ
τέξειν· τὸ γὰρ ἦτρον τῆς χύτρας ἐλάκτισεν.
χὠ μὲν γεγηθὼς ἔτρεχεν, ἡ δ' ἐξέσπασεν
ἐκ τοῦ στόματος τοῦ παιδίου, τὸ δ' ἀνέκραγεν.
εἶθ' ἡ μιαρὰ γραῦς, ἣ 'φερεν τὸ παιδίον,
θεῖ μειδιῶσα πρὸς τὸν ἄνδρα καὶ λέγει,
λέων λέων σοι γέγονεν, αὐτέκμαγμα σόν,

τά τ' ἄλλ' ἁπαξάπαντα καὶ τὸ πόσθιον
τῷ σῷ προσόμοιον, στρεβλὸν ὥσπερ κύτταρον.
ταῦτ' οὐ ποιοῦμεν τὰ κακά; νὴ τὴν Ἄρτεμιν,
ἡμεῖς γε. κᾆτ' Εὐριπίδῃ θυμούμεθα,
οὐδὲν παθοῦσαι μεῖζον ἢ δεδράκαμεν;

ΧΟ. τουτὶ μέντοι θαυμαστὸν,
ὁπόθεν εὑρέθη τὸ χρῆμα,
χἤτις ἐξέθρεψε χώρα
τήνδε τὴν θρασεῖαν οὕτω.
τάδε γὰρ εἰπεῖν τὴν πανοῦργον
κατὰ τὸ φανερὸν ὧδ' ἀναιδῶς
οὐκ ἂν ᾠόμην ἐν ἡμῖν
οὐδὲ τολμῆσαί ποτ' ἄν.
ἀλλ' ἅπαν γένοιτ' ἂν ἤδη·
τὴν παροιμίαν δ' ἐπαινῶ
τὴν παλαιάν· ὑπὸ λίθῳ γὰρ
παντί που χρὴ
μὴ δάκῃ ῥήτωρ ἀθρεῖν.
ἀλλ' οὐ γάρ ἐστι τῶν ἀναισχύντων φύσει γυναικῶν
οὐδὲν κάκιον εἰς ἅπαντα πλὴν ἄρ' ἢ γυναῖκες.

ΓΥΝΗ Γ.

οὔ τοι μὰ τὴν Ἄγλαυρον, ὦ γυναῖκες, εὖ φρονεῖτε,
ἀλλ' ἢ πεφάρμαχθ' ἢ κακόν τι μέγα πεπόνθατ' ἄλλο,
ταύτην ἐῶσαι τὴν φθόρον τοιαῦτα περιυβρίζειν
ἡμᾶς ἁπάσας. εἰ μὲν οὖν τις ἔστιν· εἰ δὲ μή, ἡμεῖς
αὐταί γε καὶ τὰ δουλάρια τέφραν ποθὲν λαβοῦσαι
ταύτης ἀποψιλώσομεν τὸν χοῖρον, ἵνα διδαχθῇ
γυνὴ γυναῖκας οὖσα μὴ κακῶς λέγειν τὸ λοιπόν.

ΜΝ. μὴ δῆτα τόν γε χοῖρον, ὦ γυναῖκες. εἰ γὰρ οὔσης
παρρησίας κἀξὸν λέγειν ὅσαι πάρεσμεν ἀσταὶ,
εἶτ' εἶπον ἁγίγνωσκον ὑπὲρ Εὐριπίδου δίκαια,
διὰ τοῦτο τιλλομένην με δεῖ δοῦναι δίκην ὑφ' ὑμῶν;

ΓΥ.Γ. οὐ γάρ σε δεῖ δοῦναι δίκην; ἥτις μόνη τέτληκας
ὑπὲρ ἀνδρὸς ἀντειπεῖν, ὃς ἡμᾶς πολλὰ κακὰ δέδρακεν
ἐπίτηδες εὑρίσκων λόγους, ὅπου γυνὴ πονηρὰ

ἐγένετο, Μελανίππας ποιῶν Φαίδρας τε· Πηνελόπην δὲ
οὐπώποτ᾽ ἐποίησ᾽, ὅτι γυνὴ σώφρων ἔδοξεν εἶναι.
ΜΝ. *ἐγὼ γὰρ οἶδα ταἴτιον. μίαν γὰρ οὐκ ἂν εἴποις*
τῶν νῦν γυναικῶν Πηνελόπην, Φαίδρας δ᾽ ἁπαξαπάσας.
ΓΥ.Γ. *ἀκούετ᾽, ὦ γυναῖκες, οἷ᾽ εἴρηκεν ἡ πανοῦργος*
ἡμᾶς ἁπάσας αὖθις αὖ· ΜΝ. *καὶ νὴ Δί᾽ οὐδέπω γε*
εἴρηχ᾽ ὅσα ξύνοιδ᾽· ἐπεὶ βούλεσθε πλείον᾽ εἴπω;
ΓΥ.Γ. *ἀλλ᾽ οὐκ ἂν ἔτ᾽ ἔχοις· ὅσα γὰρ ᾔδεις ἐξέχεας ἅπαντα.*
ΜΝ. *μὰ Δί᾽ οὐδέ πω τὴν μυριοστὴν μοῖραν ων ποιοῦμεν.*
ἔπειτά γ᾽ οὐκ εἴρηχ᾽, ὁρᾷς, ὡς στλεγγίδας λαβοῦσαι
ἔπειτα σιφωνίζομεν τὸν οἶνον. ΓΥ.Γ. *ἐπιτριβείης.*
ΜΝ. *ὥς τ᾽ αὖ τὰ κρέ᾽ ἐξ Ἀπατουρίων ταῖς μαστροποῖς διδοῦσαι,*
ἔπειτα τὴν γαλῆν φαμὲν ΓΥ.Γ. *τάλαιν᾽ ἐγώ, φλυαρεῖς.*
ΜΝ. *οὐδ᾽ ὡς τὸν ἄνδρα τῷ πελέκει γυνὴ κατεσποδησεν,*
οὐκ εἶπον· οὐδ᾽ ὡς φαρμάκοις ἑτέρα τὸν ἄνδρ᾽ ἔμηνεν,
οὐδ᾽ ὡς ὑπὸ τῇ πυέλῳ κατώρυξέν ποτ᾽ ΓΥ.Γ. *ἐξόλοιο.*
ΜΝ. *Ἀχαρνικὴ τὸν πατέρα.* ΓΥ.Γ. *ταυτὶ δῆτ᾽ ἀνέκτ᾽ ἀκούειν;*
ΜΝ. *οὐδ᾽ ὡς σὺ τῆς δούλης τεκούσης ἄρρεν᾽ εἶτα σαυτῇ*
τοὖθ᾽ ὑπεβάλου, τὸ σὸν δὲ θυγάτριον παρῆκας αὐτῇ.
ΓΥ.Γ. *οὔ τοι μὰ τὼ θεὼ σὺ καταπροίξει λέγουσα ταυτί,*
ἀλλ᾽ ἐκποκιῶ σου τὰς ποκάδας. ΜΝ. *οὐ δὴ μὰ Δία σύ γ᾽ ἅψει.*
ΓΥ.Γ. *καὶ μὴν ἰδού.* ΜΝ. *καὶ μὴν ἰδού.* ΓΥ.Γ. *λαβὲ θοἰμάτιον, Φιλίστη.*
ΜΝ. *πρόσθες μόνον, κἀγώ σε νὴ τὴν Ἄρτεμιν* ΓΥ.Γ. *τί δράσεις;*
ΜΝ. *τὸν σησαμοῦνθ᾽ ὃν κατέφαγες, τοῦτον χεσεῖν ποιήσω.*
ΧΟ. *παύσασθε λοιδορούμεναι· καὶ γὰρ γυνή τις ἡμῖν*
ἐσπουδακυῖα προστρέχει. πρὶν οὖν ὁμοῦ γενέσθαι,
σιγᾶθ᾽, ἵν᾽ αὐτῆς κοσμίως πυθώμεθ᾽ ἅττα λέξει.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

φίλαι γυναῖκες, ξυγγενεῖς τοὐμοῦ τρόπου,
ὅτι μὲν φίλος εἴμ᾽ ὑμῖν, ἐπίδηλος ταῖς γνάθοις.
γυναικομανῶ γὰρ προξενῶ θ᾽ ὑμῶν ἀεί.
καὶ νῦν ἀκούσας πρᾶγμα περὶ ὑμῶν μέγα
ὀλίγῳ τι πρότερον κατ᾽ ἀγορὰν λαλούμενον,
ἥκω φράσων τοῦτ᾽ ἀγγελῶν θ᾽ ὑμῖν, ἵνα
σκοπῆτε καὶ τηρῆτε μὴ καὶ προσπέσῃ

ὑμῖν ἀφράκτοις πρᾶγμα δεινὸν καὶ μέγα.
ΧΟ. τί δ' ἔστιν, ὦ παῖ; παῖδα γάρ σ' εἰκὸς καλεῖν,
ἕως ἂν οὕτως τὰς γνάθους ψιλὰς ἔχῃς.
ΚΛ. Εὐριπίδην φάσ' ἄνδρα κηδεστήν τινα
αὑτοῦ, γέροντα, δεῦρ' ἀναπέμψαι τήμερον.
ΧΟ. πρὸς ποῖον ἔργον, ἢ τίνος γνώμης χάριν;
ΚΛ. ἵν' ἅττα βουλεύοισθε καὶ μέλλοιτε δρᾶν,
ἐκεῖνος εἴη τῶν λόγων κατάσκοπος.
ΧΟ. καὶ πῶς λέληθεν ἐν γυναιξὶν ὢν ἀνήρ;
ΚΛ. ἄφευσεν αὐτὸν κἀπέτιλ' Εὐριπίδης
καὶ τἄλλ' ἅπανθ' ὥσπερ γυναῖκ' ἐσκεύασεν.
ΜΝ. πείθεσθε τούτῳ ταῦτα; τίς δ' οὕτως ἀνὴρ
ἠλίθιος ὅστις τιλλόμενος ἠνείχετ' ἄν;
οὐκ οἴομαι 'γωγ', ὦ πολυτιμήτω θεώ.
ΚΛ. ληρεῖς· ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν ἦλθον ἀγγελῶν,
εἰ μὴ 'πεπύσμην ταῦτα τῶν σάφ' εἰδότων.
ΧΟ. τὸ πρᾶγμα τουτὶ δεινὸν εἰσαγγέλλεται.
ἀλλ', ὦ γυναῖκες, οὐκ ἐλινύειν ἐχρῆν,
ἀλλὰ σκοπεῖν τὸν ἄνδρα καὶ ζητεῖν ὅπου
λέληθεν ἡμᾶς κρυπτὸς ἐγκαθήμενος.
καὶ σὺ ξυνέξευρ' αὐτὸν, ὡς ἂν τὴν χάριν
ταύτην τε κἀκείνην ἔχῃς, ὦ πρόξενε.
ΚΛ. φέρ' ἴδω· τίς εἶ πρώτη σύ; ΜΝ. ποῖ τις τρέψεται;
ΚΛ. ζητητέαι γάρ ἐστε. ΜΝ. κακοδαίμων ἐγώ.

ΓΥΝΗ Δ.

ἔμ' ἥτις εἴμ' ἤρου; Κλεωνύμου γυνή.
ΚΛ. γιγνώσκεθ' ὑμεῖς ἥτις ἔσθ' ἥδ' ἡ γυνή;
ΧΟ. γιγνώσκομεν δῆτ'. ἀλλὰ τὰς ἄλλας ἄθρει.
ΚΛ. ἡδὶ δὲ δὴ τίς ἐστιν ἡ τὸ παιδίον
ἔχουσα; ΓΥ.Δ. τιτθὴ νὴ Δί' ἐμή. ΜΝ. διοίχομαι.
ΚΛ. αὕτη σὺ ποῖ στρέφει; μέν' αὐτοῦ. τί τὸ κακόν;
ΜΝ. ἔασον οὐρῆσαί μ'. ΚΛ. ἀναίσχυντός τις εἶ.
σὺ δ' οὖν ποίει τοῦτ'. ἀναμένω γὰρ ἐνθάδε.
ΧΟ. ἀνάμενε δῆτα, καὶ σκόπει γ' αὐτὴν σφόδρα·
μόνην γὰρ αὐτὴν, ὦνερ, οὐ γιγνώσκομεν.

ΚΛ. *πολύν γε χρόνον οὑρεῖς σύ.* ΜΝ. *νὴ Δί', ὦ μέλε·*
στραγγουριῶ γάρ· ἐχθὲς ἔφαγον κάρδαμα.
ΚΛ. *τί καρδαμίζεις; οὐ βαδιεῖ δεῦρ' ὡς ἐμέ;*
ΜΝ. *τί δῆτά μ' ἕλκεις ἀσθενοῦσαν;* ΚΛ. *εἰπέ μοι,*
τίς ἔστ' ἀνήρ σοι; ΜΝ. *τὸν ἐμὸν ἄνδρα πυνθάνει;*
τὸν δεῖνα γιγνώσκεις, τὸν ἐκ Κοθωκιδῶν;
ΚΛ. *τὸν δεῖνα; ποῖον;* ΜΝ. *ἔσθ' ὁ δεῖν', ὅς καί ποτε*
τὸν δεῖνα τὸν τοῦ δεῖνα ΚΛ. *ληρεῖν μοι δοκεῖς.*
ἀνῆλθες ἤδη δεῦρο πρότερον; ΜΝ. *νὴ Δία,*
ὁσέτη γε. ΚΛ. *καὶ τίς σοὐστὶ συσκηνήτρια;*
ΜΝ. *ἡ δεῖν' ἔμοιγ'. οἴμοι τάλας.*

ΓΥΝΗ Ε.

οὐδὲν λέγεις.
ἄπελθ'. ἐγὼ γὰρ βασανιῶ ταύτην καλῶς
ἐκ τῶν ἱερῶν τῶν πέρυσι· σὺ δ' ἀπόστηθί μοι,
ἵνα μὴ 'πακούσῃς ὢν ἀνήρ. σὺ δ' εἰπέ μοι
ὅ τι πρῶτον ἡμῖν τῶν ἱερῶν ἐδείκνυτο.
ΜΝ. *φέρ' ἴδω, τί μέντοι πρῶτον ἦν; ἐπίνομεν.*
ΓΥ. Ε. *τί δὲ μετὰ τοῦτο δεύτερον;* ΜΝ. *προὐπίνομεν.*
ΓΥ. Ε. *ταυτὶ μὲν ἤκουσάς τινος· τί δαὶ τρίτον;*
ΜΝ. *σκάφιον Ξένυλλ' ᾔτησεν· οὐ γὰρ ἦν ἀμίς.*
ΓΥ. Ε. *οὐδὲν λέγεις. δεῦρ' ἐλθὲ, δεῦρ', ὦ Κλείσθενες·*
ὅδ' ἐστὶν ἁνὴρ ὃν λέγεις. ΚΛ. *τί οὖν ποιῶ;*
ΓΥ. Ε. *ἀπόδυσον αὐτόν· οὐδὲν ὑγιὲς γὰρ λέγει.*
ΜΝ. *κἄπειτ' ἀποδύσετ' ἐννέα παίδων μητέρα;*
ΚΛ. *χάλα ταχέως τὸ στρόφιον, ὦναίσχυντε σύ.*
ΓΥ. Ε. *ὡς καὶ στιβαρά τις φαίνεται καὶ καρτερά·*
καὶ νὴ Δὶ τιτθούς γ' ὥσπερ ἡμεῖς οὐκ ἔχει.
ΜΝ. *στεριφὴ γάρ εἰμι κοὐκ ἐκύησα πώποτε.*
ΓΥ. Ε. *νῦν· τότε δὲ μήτηρ ἦσθα παίδων ἐννέα.*
ΚΛ. *ἀνίστασ' ὀρθός. ποῖ τὸ πέος ὠθεῖς κάτω;*
ΓΥ. Ε. *τοδὶ διέκυψε καὶ μάλ' εὔχρων, ὦ τάλαν.*
ΚΛ. *καὶ ποῦ 'στιν;* ΓΥ. Ε. *αὖθις ἐς τὸ πρόσθεν οἴχεται.*
ΚΛ. *οὐκ ἐνγεταυθί.* ΓΥ. Ε. *μάλλὰ δεῦρ' ἥκει πάλιν.*
ΚΛ. *ἰσθμόν τιν' ἔχεις, ὤνθρωπ'· ἄνω τε καὶ κάτω*

τὸ πέος διέλκεις πυκνότερον Κορινθίων.
ΓΥ. Ε. ὦ μιαρὸς οὗτος· ταῦτ' ἄρ' ὑπὲρ Εὐριπίδου
ἡμῖν ἐλοιδορεῖτο. ΜΝ. κακοδαίμων ἐγώ,
εἰς οἷ' ἐμαυτὸν εἰσεκύλισα πράγματα.
ΓΥ. Ε. ἄγε δὴ τί δρῶμεν; ΚΛ. τουτονὶ φυλάττετε
καλῶς, ὅπως μὴ διαφυγὼν οἰχήσεται·
ἐγὼ δὲ ταῦτα τοῖς πρυτάνεσιν ἀγγελῶ.
ΧΟ. ἡμᾶς τοίνυν μετὰ τοῦτ' ἤδη τὰς λαμπάδας ἁψαμένας χρὴ
ξυζωσαμένας εὖ κἀνδρείως τῶν θ' ἱματίων ἀποδύσας
ζητεῖν, εἴ που κἄλλος τις ἀνὴρ ἐσελήλυθε, καὶ περιθρέξαι
τὴν πύκνα πᾶσαν καὶ τὰς σκηνὰς καὶ τὰς διόδους διαθρῆσαι.
εἶα δὴ πρώτιστα μὲν χρὴ κοῦφον ἐξορμᾶν πόδα,
καὶ διασκοπεῖν σιωπῇ πανταχῇ· μονον δὲ χρὴ
μὴ βραδύνειν, ὡς ὁ καιρός ἐστι μὴ μέλλειν ἔτι,
ἀλλὰ τὴν πρώτην τρέχειν χρῆν ὡς τάχιστ' ἤδη κύκλῳ.
εἶά νυν ἴχνευε, καὶ μάτευε ταχὺ πάντ'
εἴ τις ἐν τόποις ἑδραῖος ἄλλος αὖ λέληθεν ὤν.
πανταχῇ διάριψον ὄμμα,
καὶ τὰ τῇδε καὶ τὰ δεῦρο πάντ' ἀνασκόπει καλῶς.
ἢν γὰρ μὴ λάθῃ δράσας ἀνόσια,
δώσει τε δίκην, καὶ πρὸς τούτῳ
τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἔσται
παράδειγμ' ὕβρεως ἀδίκων τ' ἔργων,
ἀθέων τε τρόπων·
φήσει δ' εἶναί τε θεοὺς φανερῶς,
δείξει τ' ἤδη
πᾶσιν ἀνθρώποις σεβίζειν δαίμονας,
δικαίως τ' ἐφέποντας
ὅσια καὶ νόμιμα μηδομένους ποιεῖν
ὅ τι καλῶς ἔχει.
κἂν μὴ ποιῶσι ταῦτα, τοιάδ' ἔσται·
αὐτῶν ὅταν ληφθῇ τις ὅσια δρῶν,
μανίαις φλέγων,
λύσσῃ παράκοπος,
εἴ τι δρῴη, πᾶσιν ἐμφανὴς ὁρᾶν ἔ-

στιν γυναιξὶ καὶ βροτοῖς,
ὅτι τὰ παράνομα τά τ' ἀνόσια
θεὸς ἀποτίνεται,
παραχρῆμά τε τίνεται.
ἀλλ' ἔοιχ' ἡμῖν ἅπαντά πως διεσκέφθαι καλῶς.
οὐχ ὁρῶμεν γοῦν ἔτ' ἄλλον οὐδέν' ἐγκαθήμενον·

ΓΥΝΗ Ζ.

ἆ ἆ.
ποῖ ποῖ σὺ φεύγεις; οὗτος οὗτος, οὐ μενεῖς;
τάλαιν' ἐγὼ, τάλαινα, καὶ τὸ παιδίον
ἐξαρπάσας μοι φροῦδος ἀπὸ τοῦ τιτθίου.

ΜΝ. κέκραχθι· τοῦτο δ' οὐδέποτε σὺ ψωμιεῖς,
ἢν μή μ' ἀφῆτ'· ἀλλ' ἐνθάδ' ἐπὶ τῶν μηρίων
πληγὲν μαχαίρᾳ τῇδε φοινίας φλέβας
καθαιματώσει βωμόν. ΓΥ.Ζ. ὦ τάλαιν' ἐγώ.
γυναῖκες, οὐκ ἀρήξετ'; οὐ πολλὴν βοὴν
στήσεσθε καὶ τροπαῖον, ἀλλὰ τοῦ μόνου
τέκνου με περιόψεσθ' ἀποστερουμένην;

ΧΟ. ἔα ἔα.
ὦ πότνιαι Μοῖραι, τί τόδε δέρκομαι
νεοχμὸν αὖ τέρας;
ὡς ἅπαν γάρ ἐστι τόλμης ἔργα κἀναισχυντίας.
οἷον αὖ δέδρακεν ἔργον, οἷον αὖ, φίλαι, τοδε.

ΜΝ. οἷον ὑμῶν ἐξαράξω τὴν ἄγαν αὐθαδίαν.

ΧΟ. ταῦτα δῆτ' οὐ δεινὰ πράγματ' ἐστὶ καὶ περαιτέρω;

ΓΥ.Ζ. δεινὰ δῆθ', ὅστις γ' ἔχει μου 'ξαρπάσας τὸ παιδίον.

ΧΟ. τί ἂν οὖν εἴποι πρὸς ταῦτά τις, ὅτε
τοιαῦτα ποιῶν ὅδ' ἀναισχυντεῖ;

ΜΝ. κοὔπω μέντοι γε πέπαυμαι.

ΓΥ.Ζ. ἀλλ' οὖν ἥκεις ὅθεν ἥκεις,
φαύλως τ' ἀποδρὰς οὐ λέξεις
οἷον δράσας διέδυς ἔργον,
λήψει δὲ κακόν.

ΜΝ. τοῦτο μέντοι μὴ γένοιτο μηδαμῶς, ἀπεύχομαι.

ΧΟ τίς οὖν σοι, τίς ἂν ξύμμαχος ἐκ θεῶν

ἀθανάτων ἔλθοι ξὺν ἀδίκοις ἔργοις;
ΜΝ. μάτην λαλεῖτε· τὴν δ' ἐγὼ οὐκ ἀφήσω.
ΧΟ. ἀλλ' οὐ μὰ τὼ θεὼ τάχ' οὐ
χαίρων ἴσως ἐνυβριεῖς,
λόγους τε λέξεις ἀνοσίους.
ἀθέοις ἔργοις γὰρ ἀντα-
μειψόμεσθά σ', ὥσπερ εἰκὸς, ἀντὶ τῶνδε.
τάχα δέ σε μεταβαλοῦσ'
ἐπὶ κακὸν ἑτερότροπον ἐπέχει τις τύχη.
ἀλλὰ τάσδε μὲν λαβεῖν χρῆν σ', ἐκφέρειν τε τῶν ξύλων,
καὶ καταίθειν τὸν πανοῦργον, πυρπολεῖν θ' ὅσον τάχος.
ΓΥ. Ζ. ἴωμεν ἐπὶ τὰς κληματίδας, ὦ Μανία,
κἀγώ σ' ἀποδείξω θυμάλωπα τήμερον.
ΜΝ. ὕφαπτε καὶ κάταιθε· σὺ δὲ τὸ Κρητικὸν
ἀπόδυθι ταχέως· τοῦ θανάτου δ', ὦ παιδίον,
μόνην γυναικῶν αἰτιῶ τὴν μητέρα.
τουτὶ τί ἐστιν; ἀσκὸς ἐγένεθ' ἡ κόρη
οἴνου πλέως, καὶ ταῦτα Περσικὰς ἔχων.
ὦ θερμόταται γυναῖκες, ὦ ποτίσταται,
κἀκ παντὸς ὑμεῖς μηχανώμεναι πιεῖν,
ὦ μέγα καπήλοις ἀγαθὸν, ἡμῖν δ' αὖ κακὸν,
κακὸν δὲ καὶ τοῖς σκευαρίοις καὶ τῇ κρόκῃ.
ΓΥ. Ζ. παράβαλλε πολλὰς κληματίδας, ὦ Μανία.
ΜΝ. παράβαλλε δῆτα· σὺ δ' ἀπόκριναί μοι τοδί.
τουτὶ τεκεῖν φῄς; ΓΥ. Ζ. καὶ δέκα μῆνας αὔτ' ἐγὼ
ἤνεγκον. ΜΝ. ἤνεγκας σύ; ΓΥ. Ζ. νὴ τὴν Ἄρτεμιν.
ΜΝ. τρικότυλον, ἢ πῶς; εἰπέ μοι. ΓΥ. Ζ. τί μ' εἰργάσω;
ἀπέδυσας ὦναίσχυντέ μου τὸ παιδίον,
τυννοῦτον ὄν. ΜΝ. τυννοῦτο; ΓΥ. Ζ. μικρὸν νὴ Δία.
ΜΝ. πόσ' ἔτη δὲ γέγονε; τρεῖς χόας ἢ τέτταρας;
ΧΟ. σχεδὸν τοσοῦτον χὤσον ἐκ Διονυσίων.
ἀλλ' ἀπόδος αὐτό. ΜΝ. μὰ τὸν Ἀπόλλω τουτονί.
ΓΥ. Ζ. ἐμπρήσομεν τοίνυν σε. ΜΝ. πάνυ γ' ἐμπίπρατε·
αὕτη δ' ἀποσφαγήσεται μάλ' αὐτίκα.
ΓΥ. Ζ. μὴ δῆθ', ἱκετεύω σ'· ἀλλ' ἔμ' ὅ τι χρῄζεις ποίει

ὑπέρ γε τούτου. ΜΝ. φιλότεκνός τις εἶ φύσει.
ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ἥδ' ἀποσφαγήσεται.
ΓΥ. Ζ. οἴμοι, τέκνον. δός μοι σφαγεῖον, Μανία,
ἵν' οὖν τό γ' αἷμα τοῦ τέκνου τοὐμοῦ λάβω.
ΜΝ. ὕπεχ' αὐτὸ, χαριοῦμαι γὰρ ἕν γε τοῦτό σοι.
ΓΥ. Ζ. κακῶς ἀπόλοι'· ὡς φθονερὸς εἶ καὶ δυσμενής.
ΜΝ. τουτὶ τὸ δέρμα τῆς ἱερείας γίγνεται.
ΓΥ. Ζ. τί τῆς ἱερείας γίγνεται; ΜΝ. τουτὶ λαβέ.

ΓΥΝΗ Η.

ταλαντάτη Μίκα, τίς ἐξεκόρησέ σε;
τίς τὴν ἀγαπητὴν παῖδά σοὐξηρήσατο;
ΓΥ. Ζ. ὁ πανοῦργος οὗτος. ἀλλ' ἐπειδήπερ πάρει,
φύλαξον αὐτὸν, ἵνα λαβοῦσα Κλεισθένη
τοῖσιν πρυτάνεσιν ἃ πεποίηχ' οὗτος φράσω.
ΜΝ. ἄγε δὴ τίς ἔσται μηχανὴ σωτηρίας;
τίς πεῖρα, τίς ἐπίνοι'; ὁ μὲν γὰρ αἴτιος
κἄμ' ἐσκυλίσας ἐς τοιαυτὶ πράγματα
οὐ φαίνετ' οὔπω. φέρε, τίν' οὖν ἂν ἄγγελον
πέμψαιμ' ἐπ' αὐτόν; οἶδ' ἐγὼ καὶ δὴ πόρον
ἐκ τοῦ Παλαμήδους· ὡς ἐκεῖνος, τὰς πλάτας
ῥίψω γράφων. ἀλλ' οὐ πάρεισί μοι πλάται.
πόθεν οὖν γένοιντ' ἂν ἀθλίῳ πλάται; πόθεν;
τί δ' ἂν, εἰ ταδὶ τἀγάλματ' ἀντὶ τῶν πλατῶν
γράφων διαρρίπτοιμι; βέλτιον πολύ.
ξύλον γέ τοι καὶ ταῦτα κἀκεῖν' ἦν ξύλον.
ὦ χεῖρες ἐμαὶ,
ἐγχειρεῖν χρῆν ἔργῳ πορίμῳ.
ἄγε δὴ πινάκων ξεστῶν δέλτοι,
δέξασθε σμίλης ὁλκοὺς,
κήρυκας ἐμῶν μόχθων· οἴμοι,
τουτὶ τὸ ῥῶ μοχθηρόν·
χωρεῖ χωρεῖ ποίαν αὔλακα;
βάσκετ', ἐπείγετε πάσας καθ' ὁδοὺς,
κείνῃ, ταύτῃ· ταχέως χρή.
ΧΟ. ἡμεῖς τοίνυν ἡμᾶς αὐτὰς εὖ λέξωμεν παραβᾶσαι.

καίτοι πᾶς τις τὸ γυναικεῖον φῦλον κακὰ πόλλ' ἀγορεύει,
ὡς πᾶν ἐσμὲν κακὸν ἀνθρώποις κἀξ ἡμῶν ἐστιν ἅπαντα,
ἔριδες, νείκη, στάσις, ἀργαλέα λύπη, πόλεμος. φέρε δή νυν,
εἰ κακόν ἐσμεν, τί γαμεῖθ' ἡμᾶς, εἴπερ ἀληθῶς κακόν ἐσμεν,
κἀπαγορεύετε μήτ' ἐξελθεῖν μήτ' ἐγκύψασαν ἁλῶναι,
ἀλλ' οὑτωσὶ πολλῇ σπουδῇ τὸ κακὸν βούλεσθε φυλάττειν;
κἂν ἐξέλθῃ τὸ γύναιόν ποι, κᾆθ' εὕρητ' αὐτὸ θύρασιν,
μανίας μαίνεσθ', οὓς χρῆν σπένδειν καὶ χαίρειν, εἴπερ ἀληθῶς
ἔνδοθεν εὕρετε φροῦδον τὸ κακὸν καὶ μὴ κατελαμβάνετ' ἔνδον.
κἂν καταδάρθωμεν ἐν ἀλλοτρίων παίζουσαι καὶ κοπιῶσαι,
πᾶς τις τὸ κακὸν τοῦτο ζητεῖ περὶ τὰς κλίνας περινοστῶν.
κἂν ἐκ θυρίδος παρακύπτωμεν, ζητεῖ τὸ κακὸν τεθεᾶσθαι·
κἂν αἰσχυνθεῖσ' ἀναχωρήσῃ, πολὺ μᾶλλον πᾶς ἐπιθυμεῖ
αὖθις παρακῦψαν ἰδεῖν τὸ κακόν. οὕτως ἡμεῖς ἐπιδήλως
ὑμῶν ἐσμὲν πολὺ βελτίους· βάσανός τε πάρεστιν ἰδέσθαι.
βάσανον δῶμεν, πότεροι χείρους. ἡμεῖς μὲν γάρ φαμεν ὑμᾶς,
ὑμεῖς δ' ἡμᾶς. σκεψώμεθα δὴ κἀντιτιθῶμεν πρὸς ἕκαστον,
παραβάλλουσαι τῆς τε γυναικὸς καὶ τἀνδρὸς τοὔνομ' ἕκαστον.
Ναυσιμάχης μέν γ' ἥττων ἐστὶν Χαρμῖνος· δῆλα δὲ τἄργα.
καὶ μὲν δὴ καὶ Κλεοφῶν χείρων πάντως δήπου Σαλαβακχοῦς.
πρὸς Ἀριστομάχην δὲ χρόνου πολλοῦ, πρὸς ἐκείνην τὴν Μαραθῶνι,
καὶ Στρατονίκην ὑμῶν οὐδεὶς οὐδ' ἐγχειρεῖ πολεμίζειν.
ἀλλ' Εὐβούλης τῶν πέρυσίν τις βουλευτής ἐστιν ἀμείνων,
παραδοὺς ἑτέρῳ τὴν βουλείαν; οὐδ' αὐτὸς τοῦτό γε φήσεις.
οὕτως ἡμεῖς πολὺ βελτίους τῶν ἀνδρῶν εὐχόμεθ' εἶναι.
οὐδ' ἂν κλέψασα γυνὴ ζεύγει κατὰ πεντήκοντα τάλαντα
ἐς πόλιν ἔλθοι τῶν δημοσίων· ἀλλ' ἢν τὰ μέγισθ' ὑφέληται,
φορμὸν πυρῶν τἀνδρὸς κλέψασ' αὐθημερὸν αὔτ' ἀπέδωκεν.
ἀλλ' ἡμεῖς ἂν πολλοὺς τούτων
ἀποδείξαιμεν ταῦτα ποιοῦντας.
καὶ πρὸς τούτοις γάστριδας ἡμῶν
ὄντας μᾶλλον καὶ λωποδύτας
καὶ βωμολόχους κἀνδραποδιστάς.
καὶ μὴν δήπου καὶ τὰ πατρῷά γε
χείρους ἡμῶν εἰσιν σῴζειν.

ἡμῖν μὲν γὰρ σῶν ἔτι καὶ νῦν
τἀντίον, ὁ κανὼν, οἱ καλαθίσκοι,
τὸ σκιάδειον·
τοῖς δ' ἡμετέροις ἀνδράσι τούτοις
ἀπόλωλεν μὲν πολλοῖς ὁ κανὼν
ἐκ τῶν οἴκων αὐτῇ λόγχῃ,
πολλοῖς δ' ἑτέροις ἀπὸ τῶν ὤμων
ἐν ταῖς στρατιαῖς
ἔρριπται τὸ σκιάδειον.
πόλλ' ἂν αἱ γυναῖκες ἡμεῖς ἐν δίκῃ μεμψαίμεθ' ἂν
τοῖσιν ἀνδράσιν δικαίως· ἓν δ' ὑπερφυέστατον.
χρῆν γὰρ, ἡμῶν εἰ τέκοι τις ἄνδρα χρηστὸν τῇ πόλει,
ταξίαρχον ἢ στρατηγὸν, λαμβάνειν τιμήν τινα,
προεδρίαν τ' αὐτῇ δίδοσθαι Στηνίοισι καὶ Σκίροις
ἔν τε ταῖς ἄλλαις ἑορταῖς αἷσιν ἡμεῖς ἤγομεν·
εἰ δὲ δειλὸν καὶ πονηρὸν ἄνδρα τις τέκοι γυνὴ,
ἢ τριήραρχον πονηρὸν, ἢ κυβερνήτην κακὸν,
ὑστέραν αὐτὴν καθῆσθαι, σκάφιον ἀποκεκαρμένην,
τῆς τὸν ἀνδρεῖον τεκούσης. τῷ γὰρ εἰκὸς, ὦ πόλις,
τὴν Ὑπερβόλου καθῆσθαι μητέρ' ἠμφιεσμένην
λευκὰ καὶ κόμας καθεῖσαν πλησίον τῆς Λαμάχου,
καὶ δανείζειν χρήμαθ', ᾗ χρῆν, εἰ δανείσειέν τινι
καὶ τόκον πράττοιτο, διδόναι μηδέν' ἀνθρώπων τόκον,
ἀλλ' ἀφαιρεῖσθαι βίᾳ τὰ χρήματ', εἰπόντας τοδί·
ἀξία γοῦν εἶ τόκου, τεκοῦσα τοιοῦτον τόκον.

ΜΝ. *ἰλλὸς γεγένημαι προσδοκῶν· ὁ δ' οὐδέπω.*
τί δῆτ' ἂν εἴη τοὐμποδών; οὐκ ἔσθ' ὅπως
οὐ τὸν Παλαμήδην ψυχρὸν ὄντ' αἰσχύνεται.
τῷ δῆτ' ἂν αὐτὸν προσαγαγοίμην δράματι;
ἐγᾦδα· τὴν καινὴν Ἑλένην μιμήσομαι.
πάντως ὑπάρχει μοι γυναικεία στολή.

ΓΥ.Η. *τί αὖ σὺ κυκανᾷς, ἢ τί κοικύλλεις ἔχων;*
πικρὰν Ἑλένην ὄψει τάχ', εἰ μὴ κοσμίως
ἕξεις, ἕως ἂν τῶν πρυτανεών τις φανῇ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ ὡς Ἑλένη.

Νείλου μὲν αἵδε καλλιπάρθενοι ῥοαί,
ὃς ἀντὶ δίας ψακάδος Αἰγύπτου πέδον
λευκῆς νοτίζει μελανοσυρμαῖον λεών.
ΓΥ.Η. *πανοῦργος εἶ νὴ τὴν Ἑκάτην τὴν φωσφόρον.*
ΜΝ. *ἐμοὶ δὲ γῆ μὲν πατρὶς οὐκ ἀνώνυμος,*
Σπάρτη, πατὴρ δὲ Τυνδάρεως. ΓΥ.Η. *σοί γ', ὤλεθρε,*
πατὴρ ἐκεῖνός ἐστι; Φρυνώνδας μὲν οὖν.
ΜΝ. *Ἑλένη δ' ἐκλήθην.* ΓΥ.Η. *αὖθις αὖ γίγνει γυνή,*
πρὶν τῆς ἑτέρας δοῦναι γυναικίσεως δίκην;
ΜΝ. *ψυχαὶ δὲ πολλαὶ δι' ἔμ' ἐπὶ Σκαμανδρίαις*
ῥοαῖσιν ἔθανον. ΓΥ.Η. *ὤφελες δὲ καὶ σύ γε.*
ΜΝ. *κἀγὼ μὲν ἐνθάδ' εἴμ'· ὁ δ' ἄθλιος πόσις*
οὑμὸς Μενέλεως οὐδέπω προσέρχεται.
τί οὖν ἔτι ζῶ τῶν κοράκων πονηρίᾳ;
ἀλλ' ὥσπερ αἰκάλλει τι καρδίαν ἐμήν,
μὴ ψεῦσον, ὦ Ζεῦ, τῆς ἐπιούσης ἐλπίδος.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς Μενέλαος.

τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν δωμάτων ἔχει κράτος,
ὅστις ξένους δέξαιτο ποντίῳ σάλῳ
κάμνοντας ἐν χειμῶνι καὶ ναυαγίαις;
ΜΝ. *Πρωτέως τάδ' ἐστὶ μέλαθρα.* ΕΥ. *ποίου Πρωτέως;*
ΓΥ.Η. *ὦ τρισκακόδαιμον, ψεύδεται νὴ τὼ θεώ,*
ἐπεὶ τέθνηκε Πρωτέας ἔτη δέκα.
ΕΥ. *ποίαν δὲ χώραν εἰσεκέλσαμεν σκάφει;*
ΜΝ. *Αἴγυπτον.* ΕΥ. *ὦ δύστηνος, οἷ πεπλώκαμεν.*
ΓΥ.Η. *πείθει τι τούτῳ τῷ κακῶς ἀπολουμένῳ*
ληροῦντι λῆρον; Θεσμοφόριον τουτογί.
ΕΥ. *αὐτὸς δὲ Πρωτεὺς ἔνδον ἔστ', ἢ 'ξώπιος;*
ΓΥ.Η. *οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ ναυτιᾷς ἔτ', ὦ ξένε,*
ὅστις γ' ἀκούσας ὅτι τέθνηκε Πρωτέας
ἔπειτ' ἐρωτᾷς, ἔνδον ἔστ', ἢ 'ξώπιος.
ΕΥ. *αἰαῖ, τέθνηκε. ποῦ δ' ἐτυμβεύθη τάφῳ;*
ΜΝ. *τόδ' ἐστὶν αὐτοῦ σῆμ', ἐφ' ᾧ καθήμεθα.*

ΓΥ.Η. *κακῶς τ' ἄρ' ἐξόλοιο κἀξολεῖ γέ τοι,*
ὅστις γε τολμᾷς σῆμα τὸν βωμὸν καλεῖν.
ΕΥ. *τί δαὶ σὺ θάσσεις τάσδε τυμβήρεις ἕδρας*
φάρει καλυπτὸς, ὦ ξένη; ΜΝ. *βιάζομαι*
γάμοισι Πρωτέως παιδὶ συμμῖξαι λέχος.
ΓΥ.Η. *τί, ὦ κακόδαιμον, ἐξαπατᾷς αὖ τὸν ξένον;*
οὗτος πανουργῶν δεῦρ' ἀνῆλθεν, ὦ ξένε,
ὡς τὰς γυναῖκας ἐπὶ κλοπῇ τοῦ χρυσίου.
ΜΝ. *βάϋζε, τοὐμὸν σῶμα βάλλουσα ψόγῳ.*
ΕΥ. *ξένη, τίς ἡ γραῦς ἡ κακορροθοῦσά σε;*
ΜΝ. *αὕτη Θεονόη Πρωτέως.* ΓΥ.Η. *μὰ τὼ θεὼ,*
εἰ μὴ Κρίτυλλά γ' Ἀντιθέου Γαργηττόθεν·
σὺ δ' εἶ πανοῦργος. ΜΝ. *ὁπόσα τοι βούλει, λέγε.*
οὐ γὰρ γαμοῦμαι σῷ κασιγνήτῳ ποτὲ,
προδοῦσα Μενέλεων τὸν ἐμὸν ἐν Τροίᾳ πόσιν.
ΕΥ. *γύναι, τί εἶπας; στρέψον ἀνταυγεῖς κόρας.*
ΜΝ. *αἰσχύνομαί σε τὰς γνάθους ὑβρισμένη.*
ΕΥ. *τουτὶ τί ἔστιν; ἀφασία τίς τοί μ' ἔχει.*
ὦ θεοὶ, τίν' ὄψιν εἰσορῶ; τίς εἶ, γύναι;
ΜΝ. *σὺ δ' εἶ τίς; αὐτὸς γὰρ σὲ κἄμ' ἔχει λόγος.*
ΕΥ. *Ἑλληνὶς εἶ τις ἢ 'πιχωρία γυνή;*
ΜΝ. *Ἑλληνίς. ἀλλὰ καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν.*
ΕΥ. *Ἑλένῃ σ' ὁμοίαν δὴ μάλιστ' εἶδον, γύναι.*
ΜΝ. *ἐγὼ δὲ Μενέλεῳ σ', ὅσα γ' ἐκ τῶν ἰφύων.*
ΕΥ. *ἔγνως ἄρ' ὀρθῶς ἄνδρα δυστυχέστατον.*
ΜΝ. *ὦ χρόνιος ἐλθὼν σῆς δάμαρτος ἐς χέρας,*
λαβέ με, λαβέ με, πόσι· περίβαλε δὲ χέρας.
φέρε, σὲ κύσω. ἄπαγέ μ' ἄπαγ' ἄπαγ' ἄπαγέ με
λαβὼν ταχὺ πάνυ. ΓΥ.Η. *κλαύσετ' ἄρα νὴ τὼ θεὼ*
ὅστις σ' ἀπάξει, τυπτόμενος τῇ λαμπάδι.
ΕΥ. *σὺ τὴν ἐμὴν γυναῖκα κωλύεις ἐμὲ,*
τὴν Τυνδάρειον παῖδ', ἐπὶ Σπάρτην ἄγειν;
ΓΥ.Η. *οἴμ' ὡς πανοῦργος καὐτὸς εἶναί μοι δοκεῖς*
καὶ τοῦδέ τις ξύμβουλος. οὐκ ἐτὸς πάλαι
ᾐγυπτιάζετ'. ἀλλ' ὅδε μὲν δώσει δίκην.

προσέρχεται γὰρ ὁ πρύτανις χὠ τοξότης.
ΕΥ. *τουτὶ πονηρόν· ἀλλ' ὑπαποκινητέον.*
ΜΝ. *ἐγὼ δ' ὁ κακοδαίμων τί δρῶ;* ΕΥ. *μέν' ἥσυχος.*
οὐ γὰρ προδώσω οὐδέποτέ σ', ἥνπερ ἐμπνέω,
ἢν μὴ προλίπωσ' αἱ μυρίαι με μηχαναί.
ΓΥ.Η. *αὕτη μὲν ἡ μήρινθος οὐδὲν ἔσπασεν.*

ΠΡΥΤΑΝΙΣ.

ὅδ' ἔσθ' ὁ πανοῦργος ὃν ἔλεγ' ἡμῖν Κλεισθένης;
οὗτος, τί κύπτεις; δῆσον αὐτὸν εἰσάγων,
ὦ τοξότ', ἐν τῇ σανίδι, κἄπειτ' ἐνθαδὶ
στήσας φύλαττε καὶ προσιέναι μηδένα
ἔα πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ τὴν μάστιγ' ἔχων
παῖ', ἢν προσίῃ τις. ΓΥ.Η. *νὴ* Δί', *ὡς νῦν δῆτ' ἀνὴρ*
ὀλίγου μ' ἀφείλετ' αὐτὸν ἱστιορράφος.
ΜΝ. *ὦ πρύτανι, πρὸς τῆς δεξιᾶς, ἥνπερ φιλεῖς*
κοίλην προτείνειν, ἀργύριον ἤν τις διδῷ,
χάρισαι βραχύ τι μοι, καίπερ ἀποθανουμένῳ.
ΠΡ. *τί σοι χαρίσωμαι;* ΜΝ. *γυμνὸν ἀποδύσαντά με*
κέλευε πρὸς τῇ σανίδι δεῖν τὸν τοξότην,
ἵνα μὴ 'ν κροκωτοῖς καὶ μίτραις γέρων ἀνὴρ
γέλωτα παρέχω τοῖς κόραξιν ἑστιῶν.
ΠΡ. *ἔχοντα ταῦτ' ἔδοξε τῇ βουλῇ σε δεῖν,*
ἵνα τοῖς παριοῦσι δῆλος ᾖς πανοῦργος ὤν.
ΜΝ. *ἰατταταιάξ· ὦ κροκῶθ', οἷ' εἴργασαι·*
κοὐκ ἔστιν ἔτ' ἐλπὶς οὐδεμία σωτηρίας.
ΧΟ. *ἄγε νυν ἡμεῖς παίσωμεν ἅπερ νόμος ἐνθάδε ταῖσι γυναιξίν,*
ὅταν ὄργια σεμνὰ θεαῖν ἱεραῖς ὥραις ἀνέχωμεν, ἅπερ καὶ
Παύσων *σέβεται, καὶ νηστεύει,*
πολλάκις αὐταῖν ἐκ τῶν ὡρῶν
ἐς τὰς ὥρας ξυνεπευχόμενος
τοιαῦτα μέλειν θάμ' ἑαυτῷ.
ὅρμα, χώρει
κοῦφα ποσίν, ἄγ' ἐς κύκλον,
χειρὶ σύναπτε χεῖρα,
ῥυθμὸν χορείας ὕπαγε πᾶσα· βαῖνε

καρπαλίμοιν ποδοῖν.
ἐπισκοπεῖν δὲ
πανταχῇ κυκλοῦσαν ὄμμα χρὴ χοροῦ κατάστασιν.
ἅμα δὲ καὶ
γένος Ὀλυμπίων θεῶν
μέλπε καὶ γέραιρε φωνῇ πᾶσα χορομανεῖ τρόπῳ.
εἰ δέ τις
προσδοκᾷ κακῶς ἐρεῖν
ἐν ἱερῷ γυναῖκά μ᾽ οὖσαν ἄνδρας, οὐκ ὀρθῶς φρονεῖ.
ἀλλὰ χρὴ
ὥσπερ ἔργον αὖ τι καινὸν
πρῶτον εὐκύκλου χορείας εὐφυᾶ στῆσαι βάσιν.
πρόβαινε ποσὶ τὸν εὐλύραν
μέλπουσα καὶ τὴν τοξοφόρον
Ἄρτεμιν, ἄνασσαν ἁγνήν.
χαῖρ᾽, ὦ Ἑκάεργε,
ὄπαζε δὲ νίκην.
Ἥραν δὲ τὴν τελείαν
μέλψωμεν ὥσπερ εἰκὸς,
ἣ πᾶσι τοῖς χοροῖσιν ἐμπαίζει τε καὶ
κλῇδας γάμου φυλάττει.
Ἑρμῆν τε Νόμιον ἄντομαι
καὶ Πᾶνα καὶ Νύμφας φίλας
ἐπιγελάσαι προθύμως
ταῖς ἡμετέραισι
χαρέντα χορείαις.
ἔξαιρε δὴ προθύμως
διπλῆν χάριν χορείας.
παίσωμεν, ὦ γυναῖκες, οἷάπερ νόμος·
νηστεύομεν δὲ πάντως.
ἀλλ᾽ εἶ᾽ ἐπ᾽ ἄλλ᾽ ἀνάστρεφ᾽ εὐρύθμῳ ποδὶ,
τόρευε πᾶσαν ᾠδήν·
ἡγοῦ δέ γ᾽ ὧδ᾽ αὐτὸς
σὺ κισσοφόρε Βάκχειε
δέσποτ᾽· ἐγὼ δὲ κώμοις

σὲ φιλοχόροισι μέλψω
Εὔιον, ὦ Διόνυσε,
Βρόμιε καὶ Σεμέλας παῖ,
χοροῖς τερπόμενος
* * κατ' ὄρεα Νυμφᾶν ἐρατοῖς ἐν ὕμνοις
Εὔιον Εὔιον, εὐοῖ
* * ἀναχορεύων.
ἀμφὶ δὲ σοὶ κτυπεῖται
Κιθαιρώνιος ἠχὼ,
μελάμφυλλά τ' ὄρη
δάσκια καὶ νάπαι πετρώδεις * * βρέμονται·
κύκλῳ δὲ περὶ σὲ κισσὸς
εὐπέταλος ἕλικι θάλλει.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

ἐνταῦτα νῦν οἰμῶξι πρὸς τὴν αἰτρίαν.
ΜΝ. ὦ τοξόθ', ἱκετεύω σε. ΤΟ. μή μ' ἱκέτευε σύ.
ΜΝ. χάλασον τὸν ἧλον. ΤΟ. ἀλλὰ ταῦτα δρᾶς ἐγώ.
ΜΝ. οἴμοι κακοδαίμων, μᾶλλον ἐπικρούσεις σύ γε.
ΤΟ. ἔτι μᾶλλο βοῦλις. ΜΝ. ἀτταταῖ ἰατταταῖ·
κακῶς ἀπόλοιο. ΤΟ. σῖγα, κακόδαιμον γέρον.
πέρ' ἐγὼ 'ξενίγκι πορμὸς, ἵνα πυλάξι σοι.
ΜΝ. ταυτὶ τὰ βέλτιστ' ἀπολέλαυκ' Εὐριπίδου.
ἔα· θεοὶ, Ζεῦ σῶτερ, εἰσὶν ἐλπίδες.
ἀνὴρ ἔοικεν οὐ προδώσειν, ἀλλά μοι
σημεῖον ὑπεδήλωσε Περσεὺς ἐκδραμὼν,
ὅτι δεῖ με γίγνεσθ' Ἀνδρομέδαν· πάντως δέ μοι
τὰ δέσμ' ὑπάρχει. δῆλον οὖν ἔτ' ἔσθ' ὅτι
ἥξει με σώσων· οὐ γὰρ ἂν παρέπτατο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς Περσεύς.

φίλαι παρθένοι, φίλαι,
πῶς ἂν ἐπέλθοιμι καὶ
τὸν Σκύθην λάθοιμι;
κλύοις ὦ πρὸς Αἴδοῦς σὲ τὰν ἐν ἄντροις,
κατάνευσον, ἔασον ὡς
τὴν γυναῖκά μ' ἐλθεῖν.

ΜΝ. *ἄνοικτος ὅς μ' ἔδησε τὸν*
πολυπονώτατον βροτῶν.
μόλις δὲ γραῖαν ἀποφυγὼν
σαπρὰν, ἀπωλόμην ὅμως.
ὅδε γὰρ ὁ Σκύθης πάλαι φύλαξ ἐφέστηκ',
ὀλοὸν, ἄφιλον ἐκρέμασεν κόραξι δεῖπνον·
ὁρᾷς; οὐ χοροῖσιν οὐδ'
ὑφ' ἡλίκων νεανίδων
ψήφων κημὸν ἕστηκ' ἔχουσ',
ἀλλ' ἐν πυκνοῖς δεσμοῖσιν ἐμ-
πεπλεγμένη κήτει βορὰ
Γλαυκέτῃ πρόκειμαι.
γαμηλίῳ μὲν οὐ ξὺν
παιῶνι, δεσμίῳ δὲ,
γοᾶσθέ μ', ὦ γυναῖκες, ὡς
μέλεα μὲν πέπονθα, μέλεος,
ὦ τάλας ἐγὼ, τάλας,
ἀπὸ δὲ συγγόνων, ἀλλ' ἂν
ἄνομα πάθεα φῶτα λιτομέναν.
πολυδάκρυτον Ἀΐδα γόον φλέγουσαν,
αἰαῖ, αἰαῖ, ἒ ἒ,
ὃς ἔμ' ἀπεξύρησε πρῶτον,
ὃς ἐμὲ κροκόεντ' ἐνέδυσεν·
ἐπὶ δὲ τοῖσδε τόδ' ἀνέπεμψεν
ἱερὸν, ἔνθα γυναῖκες.
ἰώ μοι μοίρας ἄτεγκτε δαίμων·
ὦ κατάρατος ἐγώ· τίς ἐμὸν οὐκ ἐπόψεται
πάθος ἀμέγαρτον ἐπὶ κακῶν παρουσίᾳ;
εἴθε με πυρφόρος αἰθέρος ἀστὴρ
τὸν βάρβαρον ἐξολέσειεν.
οὐ γὰρ ἔτ' ἀθανάταν φλόγα λεύσσειν
ἐστὶν ἐμοὶ φίλον, ὡς ἐκρεμάσθην,
λαιμότμητ' ἄχη δαιμονῶν, αἰόλαν
νέκυσιν ἐπὶ πορείαν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς Ἠχώ.

χαῖρ', ὦ φίλη παῖ· τὸν δὲ πατέρα Κηφέα,
ὅς σ' ἐξέθηκεν, ἀπολέσειαν οἱ θεοί.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ ὡς Ἀνδρομέδα.

σὺ δ' εἶ τίς, ἥτις τοὐμὸν ᾤκτειρας πάθος;
ΕΥ. Ἠχὼ, λόγων ἀντῳδὸς ἐπικοκκάστρια,
ἥπερ πέρυσιν ἐν τῷδε ταὐτῷ χωρίῳ
Εὐριπίδῃ καὐτὴ ξυνηγωνιζόμην.
ἀλλ', ὦ τέκνον, σὲ μὲν τοσαῦτα χρὴ ποιεῖν,
κλαίειν ἐλεινῶς. ΜΝ. σὲ δ' ἐπικλαίειν ὕστερον.
ΕΥ. ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ'. ἀλλ' ἄρχου λόγων.
ΜΝ. ὦ Νὺξ ἱερὰ,
ὡς μακρὸν ἵππευμα διώκεις,
ἀστεροειδέα νῶτα διφρεύουσ'
αἰθέρος ἱρᾶς,
τοῦ σεμνοτάτου δι' Ὀλύμπου.
ΕΥ. δι' Ὀλύμπου.
ΜΝ. τί ποτ' Ἀνδρομέδα περίαλλα κακῶν
μέρος ἐξέλαχον; ΕΥ. μέρος ἐξέλαχον;
ΜΝ. θανάτου τλήμων. ΕΥ. θανάτου τλήμων.
ΜΝ. ἀπολεῖς μ', ὦ γραῦ, στωμυλλομένη.
ΕΥ. στωμυλλομένη.
ΜΝ. νὴ Δί' ὀχληρά γ' εἰσήρρηκας
λίαν. ΕΥ. λίαν.
ΜΝ. ὦγάθ', ἔασόν με μονῳδῆσαι,
καὶ χαριεῖ μοι. παῦσαι. ΕΥ. παῦσαι.
ΜΝ. βάλλ' ἐς κόρακας. ΕΥ. βάλλ' ἐς κόρακας.
ΜΝ. τί κακόν; ΕΥ. τί κακόν; ΜΝ. ληρεῖς. ΕΥ. ληρεῖς.
ΜΝ. οἴμωζ'. ΕΥ. οἴμωζ'. ΜΝ. ὀτότυζ'. ΕΥ. ὀτότυζ'.
ΤΟ. οὗτος, σί λαλῖς; ΕΥ. οὗτος, σί λαλῖς;
ΤΟ. πρυτάνεις καλέσω. ΕΥ. πρυτάνεις καλέσω.
ΤΟ. σί κακόν; ΕΥ. σί κακόν;
ΤΟ. πωτετοπωνή; ΕΥ. πωτετοπωνή;
ΤΟ. σὺ λαλῖς; ΕΥ. σὺ λαλῖς; ΤΟ. κλαύσει. ΕΥ. κλαύσει.

ΤΟ. *κακκάσκῃ μοι;* ΕΥ. *κακκάσκῃ μοι;*
ΜΝ. *μὰ Δί' ἀλλὰ γυνὴ πλησίον αὕτη.*
ΕΥ. *πλησίον αὕτη.*
ΤΟ. *ποῦ 'σθ' ἡ μιαρά; καὶ δὴ φεύγει.*
ποῖ ποῖ φεύγεις; ΕΥ. *ποῖ ποῖ φεύγεις;*
ΤΟ. *οὐκ αἰρήσεις;* ΕΥ. *οὐκ αἰρήσεις;*
ΤΟ. *ἔτι γὰρ γρύζεις;* ΕΥ. *ἔτι γὰρ γρύζεις;*
ΤΟ. *λαβὲ τὴ μιαρά.* ΕΥ. *λαβὲ τὴ μιαρά.*
ΤΟ. *λάλο καὶ κατάρατο γύναικο.*

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς Περσεύς.

ὦ θεοί, τίν' ἐς γῆν βαρβάρων ἀφίγμεθα
ταχεῖ πεδίλῳ; διὰ μέσου γὰρ αἰθέρος
τέμνων κέλευθον, πόδα τίθημ' ὑπόπτερον,
Περσεύς, πρὸς Ἄργος ναυστολῶν, τὸ Γοργόνος
κάρα κομίζων. ΤΟ. *τί λέγι Γοργόνος πέρι;*
τὸ γραμματέο σὺ τῇ κεπαλῇ τὴν Γοργόνος;
ΕΥ. *ἔγωγε φημί.* ΤΟ. *Γοργό τοι κἀγὼ λέγι.*
ΕΥ. *ἔα· τίν' ὄχθον τόνδ' ὁρῶ καὶ παρθένον*
θεαῖς ὁμοίαν ναῦν ὅπως ὡρμισμένην;
ΜΝ. *ὦ ξένε, κατοίκτειρόν με τὴν παναθλίαν·*
λῦσόν με δεσμῶν. ΤΟ. *οὐκὶ μὴ λαλῆσι σύ.*
κατάρατο τόλμας· ἀποτανουμένη λαλᾷς;
ΕΥ. *ὦ παρθέν', οἰκτείρω σὲ κρεμαμένην ὁρῶν.*
ΤΟ. *οὐ παρτέν' ἐστὶν, ἀλλ' ἁμαρτωλὴ γέρων,*
καὶ κλέπτο καὶ πανοῦργο. ΕΥ. *ληρεῖς, ὦ Σκύθα.*
αὕτη γάρ ἐστιν Ἀνδρομέδα παῖς Κηφέως.
ΤΟ. *σκέψαι τὸ πόστη· μή τι μικτὸν παίνεται;*
ΕΥ. *φέρε δεῦρό μοι τὴν χεῖρ', ἵν' ἅψωμαι κόρης·*
φέρε, Σκύθ'· ἀνθρώποισι γὰρ νοσήματα
ἅπασιν ἐστίν· ἐμὲ δὲ καὐτὸν τῆς κόρης
ταύτης ἔρως εἴληφεν. ΤΟ. *οὐ ζηλῶ σι σέ·*
ἀτὰρ εἰ τὸ πρωκτὸ δεῦρο περιεστραμμένον,
οὐκ ἐπτόνησά σ' αὐτὸ, πυγίζεις ἄγων.
ΕΥ. *τί δ' οὐκ ἐᾷς λύσαντά μ' αὐτὴν, ὦ Σκύθα,*
πεσεῖν ἐς εὐνὴν καὶ γαμήλιον λέχος;

ΤΟ. εἰ σπόδρ' ἐπιτυμεῖς τῇ γέροντο πύγισο,
τῇ σανίδο τρήσας ἐξόπιστο πρώκτισον.
ΕΥ. μὰ Δί', ἀλλὰ λύσω δεσμά. ΤΟ. μαστιγῶ σ' ἄρα.
ΕΥ. καὶ μὴν ποιήσω τοῦτο. ΤΟ. τὸ κεπαλή σ' ἄρα
τὸ ξιπομάκαιραν ἀποκεκόψι τουτοί.
ΕΥ. αἰαῖ· τί δράσω; πρὸς τίνας στρεφθῶ λόγους;
ἀλλ' οὐκ ἂν ἐνδέξαιτο βάρβαρος φύσις.
σκαιοῖσι γάρ τοι καινὰ προσφέρων σοφὰ
μάτην ἀναλίσκοις ἄν. ἀλλ' ἄλλην τινὰ
τούτῳ πρέπουσαν μηχανὴν προσοιστέον.
ΤΟ. μιαρὸς ἀλώπηξ, οἷον ἐπιτήκιζέ μοι.
ΜΝ. μέμνησο Περσεῦ μ' ὡς καταλείπεις ἀθλίαν.
ΤΟ. ἔτι γὰρ σὺ τὴ μάστιγαν ἐπιτυμεῖς λαβεῖν.
ΧΟ. Παλλάδα τὴν φιλόχορον ἐμοὶ
δεῦρο καλεῖν νόμος ἐς χορόν,
παρθένον, ἄζυγα κούρην,
ἣ πόλιν ἡμετέραν ἔχει,
καὶ κράτος φανερὸν μόνη,
κληδοῦχός τε καλεῖται.
φάνηθ', ὦ τυράννους στυγοῦσ', ὥσπερ εἰκός.
δῆμός τοί σε καλεῖ γυναι-
κῶν· ἔχουσα δέ μοι μόλοις
εἰρήνην φιλέορτον.
ἥκετ' εὔφρονες, ἵλαοι,
πότνιαι, ἄλσος ἐς ὑμέτερον·
οὗ δὴ ἀνδράσιν οὐ θεμιτὸν εἰσορᾶν
ὄργια σεμνὰ θεαῖν, ἵνα λαμπάσι φαίνετον ἄμβροτον ὄψιν.
μόλετον, ἔλθετον, ἀντόμεθ', ὦ
Θεσμοφόρω πολυποτνία.
εἰ καὶ πρότερόν ποτ' ἐπηκόω
ἤλθετον, νῦν ἀφίκεσθον, ἱκετεύομεν, ἐνθάδ' ἡμῖν.
ΕΥ. γυναῖκες, εἰ βούλεσθε τὸν λοιπὸν χρόνον
σπονδὰς ποιήσασθαι πρὸς ἐμέ, νυνὶ πάρα,
ἐφ' ᾧτ' ἀκοῦσαι μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ μηδαμὰ
κακὸν τὸ λοιπόν, ταῦτ' ἐπικηρυκεύομαι.

ΧΟ. χρείᾳ δὲ ποίᾳ τόνδ' ἐπεσφέρεις λόγον;
ΕΥ. ὅδ' ἐστὶν, οὑν τῇ σανίδι, κηδεστὴς ἐμός.
ἢν οὖν κομίσωμαι τοῦτον, οὐδὲν μή ποτε
κακῶς ἀκούσητ'· ἢν δὲ μὴ πείθησθέ μοι,
ἃ νῦν ὑποικουρεῖτε, τοῖσιν ἀνδράσιν
ἀπὸ τῆς στρατιᾶς παροῦσιν ὑμῶν διαβαλῶ.
ΧΟ. τὰ μὲν παρ' ἡμῶν ἴσθι σοι πεπεισμένα·
τὸν βάρβαρον δὲ τοῦτον αὐτὸς πεῖθε σύ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς γραῦς.

ἐμὸν ἔργον ἐστίν· καὶ σὸν, ὦλάφιον, ἅ σοι
καθ' ὁδὸν ἔφραζον, ταῦτα μεμνῆσθαι ποιεῖν.
πρῶτον μὲν οὖν δίελθε κἀνακόλπασον.
σὺ δ', ὦ Τερηδὼν, ἐπαναφύσα Περσικόν.
ΤΟ. τί τὸ βόμβο τοῦτο; κῶμο τίς ἀνεγεῖρι μοι.
ΕΥ. ἡ παῖς ἔμελλε προμελετᾶν, ὦ τοξότα.
ὀρχησομένη γὰρ ἔρχεθ' ὡς ἄνδρας τινάς.
ΤΟ. ὀρκῆσι καὶ μελετῆσι, οὐ κωλύσ' ἐγώ.
ὡς ἐλαπρὸς, ὥσπερ ψύλλο κατὰ τὸ κώδιο.
ΕΥ. φέρε θοἰμάτιον ἄνωθεν, ὦ τέκνον, τοδί·
καθιζομένη δ' ἐπὶ τοῖσι γόνασι τοῦ Σκύθου,
τὼ πόδε πρότεινον, ἵν' ὑπολύσω. ΤΟ. ναῖκι ναὶ
κάτησο κάτησο, ναῖκι ναὶ, τυγάτριον.
οἴμ' ὡς στέριπο τὸ τιττί', ὥσπερ γογγύλη.
ΕΥ. αὔλει σὺ θᾶττον· ἔτι δέδοικας τὸν Σκύθην;
ΤΟ. καλό γε τὸ πυγή. ΕΥ. κλαύσετ', ἢν μὴ 'νδον μένῃ.
ΤΟ. εἶεν· καλὴ τὸ σκῆμα περὶ τὸ πόστιον.
ΕΥ. καλῶς ἔχει. λαβὲ θοἰμάτιον· ὥρα 'στὶ νῷν
ἤδη βαδίζειν. ΤΟ. οὐκὶ πιλῆσι πρῶτά με;
ΕΥ. πάνυ γε· φίλησον αὐτόν. ΤΟ. ὂ ὂ ὂ, παπαπαπαῖ,
ὡς γλυκερὸ τὸ γλῶσσ', ὥσπερ Ἀττικὸς μέλις.
τί οὐ κατεύδει παρ' ἐμέ; ΕΥ. χαῖρε, τοξότα·
οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν τοῦτο. ΤΟ. ναὶ ναὶ, γρᾴδιο,
ἐμοὶ κάρισο σὺ τοῦτο. ΕΥ. δώσεις οὖν δραχμήν;
ΤΟ. ναὶ ναῖκι δῶ σοι. ΕΥ. τἀργύριον τοίνυν φέρε.
ΤΟ. ἀλλ' οὐκ ἔκ' ὠδέν· ἀλλὰ τὸ συβίνην λαβέ.
ΕΥ. ἔπειτα κομίζεις αὖθις. ΤΟ. ἀκολούτει, τέκνον.

σὺ δὲ τοῦτο τήρει τῆ γέροντο γρᾴδιο.
ὄνομα δέ σοι τί ἐστίν; ΕΥ. Ἀρτεμισία.
ΤΟ. μεμνῆσι τοίνυν τοὔνομ'· Ἀρταμουξία.
ΕΥ. Ἑρμῆ δόλιε, ταυτὶ μὲν ἔτι καλῶς ποιεῖς.
σὺ μὲν οὖν ἀπότρεχε, παιδάριον τουτὶ λαβών·
ἐγὼ δὲ λύσω τόνδε. σὺ δ' ὅπως ἀνδρικῶς,
ὅταν λυθῇς τάχιστα, φεύξει, καὶ τενεῖς
ὡς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδί' οἴκαδε.
ΜΝ. ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ', ἢν ἅπαξ λυθῶ.
ΕΥ. λέλυσο. σὸν ἔργον, φεῦγε, πρὶν τὸν τοξότην
ἥκοντα καταλαβεῖν. ΜΝ. ἐγὼ δὴ τοῦτο δρῶ.
ΤΟ. ὦ γρᾴδι', ὡς καρίεντό σοι τὸ τυγάτριον,
κοὐ δύσκολ', ἀλλὰ πρᾶο.—ποῦ τὸ γρᾴδιο;
οἴμ' ὡς ἀπόλωλον· ποῦ τὸ γέροντ' ἐντευτενί;
ὦ γρᾴδι', ὦ γραῦ. οὐκ ἐπαινῶ, γρᾴδιο.
Ἀρταμουξία.
διέβαλέ μ' ὡ γραῦς. ἀπότρεκ' ὡς τάκιστα σύ·
ὀρτῶς δὲ συβίνη 'στί· καταβινῆσι γάρ.
οἴμοι, τί δράσει; ποῖ τὸ γρᾴδιο;
Ἀρταμουξία.
ΧΟ. τὴν γραῦν ἐρωτᾷς, ἣ 'φερεν τὰς πηκτίδας;
ΤΟ. ναὶ ναῖκι. εἶδες αὐτό; ΧΟ. ταύτῃ γ' οἴχεται
αὐτή τ' ἐκείνη καὶ γέρων τις εἵπετο.
ΤΟ. κροκῶτ' ἔκοντο τῆ γέροντο; ΧΟ. φήμ' ἐγώ.
ἔτ' ἂν καταλάβοις, εἰ διώκοις ταυτηί.
ΤΟ. ὦ μιαρὸ γρᾶο· πότερα τρέξι τὴν ὁδό;
Ἀρταμουξία.
ΧΟ. ὀρθὴν ἄνω δίωκε. ποῖ θεῖς; οὐ πάλιν
τῃδὶ διώξει; τοὔμπαλιν τρέχεις σύ γε.
ΤΟ. κακόδαιμον· ἀλλὰ τρέξι Ἀρταμουξία.
ΧΟ. τρέχε νυν τρέχε νυν κατὰ τοὺς κόρακας ἐπουρίσας.
ἀλλὰ πέπαισται μετρίως ἡμῖν·
ὥσθ' ὥρα δῆτ' ἐστὶ βαδίζειν
οἴκαδ' ἑκάστῃ.
τὼ Θεσμοφόρω δ' ἡμῖν ἀγαθὴν
τούτων χάριν ἀνταποδοῖτον.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.
ΚΑΛΟΝΙΚΗ.
ΜΥΡΡΙΝΗ.
ΛΑΜΠΙΤΩ.
ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.
ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΙΝΕΣ.
ΚΙΝΗΣΙΑΣ.
ΠΑΙΣ.
ΚΗΡΥΞ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ.
ΠΡΕΣΒΕΙΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ.
ΑΓΟΡΑΙΟΙ ΤΙΝΕΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ.
ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΤΙΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

I.

Λυσιστράτη τις Ἀθήνησι τῶν πολιτίδων καὶ τῶν Πελοποννησίων, ἔτι δὲ καὶ Βοιωτίων γυναικῶν σύλλογον ἐποιήσατο, διαλλαγὰς μηχανωμένη τοῖς Ἕλλησιν· ὀμόσαι δὲ ἀναπείσασα μὴ πρότερον τοῖς ἀνδράσι συνουσιάζειν, πρὶν ἂν πολεμοῦντες ἀλλήλοις παύσωνται, τὰς μὲν ἐξωπίους ἐμπριλὰς καταλιποῦσα ὀπίσω, αὐτὴ δὲ πρὸς τὰς κατειληφυίας τὴν ἀκρόπολιν μετὰ τῶν οἰκείων ἀπαντᾷ. συνδραμόντων δὲ πρεσβυτῶν πολιτῶν μετὰ λαμπάδων καὶ πυρὸς πρὸς τὰς πύλας, τὴν ἀναστολὴν ποιεῖται ἐξελθοῦσα, καὶ προβούλου τινὸς μετ' ὀλίγον παραβιάσασθαι μετὰ τοξοτῶν ὁρμήσαντος, εἶτα δὲ ἀποκρουσθέντος καὶ διαπυνθανομένου τί βουλόμεναι ταῦτα δεδράκασι, τὸ μὲν πρῶτόν φασιν ὅτι ἐγκρατεῖς γενόμεναι τοῦ ἀργυρίου μὴ ἐπιτρέψουσι τοῖς ἀνδράσιν ἀπὸ τούτου πολεμεῖν, δεύτερον δὲ ὅτι πολὺ ἄμεινον ταμιεύσονται καὶ τὸν παρόντα πόλεμον τάχιστα καταπαύσουσιν. οὗτος μὲν οὖν καταπλαγεὶς τοῦ θράσους ὡς τοὺς συμπροβούλους οἴχεται, ταῦτα μὴ παύσας· οἱ δὲ γέροντες ὑπομένοντες ταῖς γυναιξὶ λοιδοροῦνται. μετὰ ταῦτα αὐτῶν τινες αὐτομολοῦσαι μάλα γελοίως δι' ἀκρασίαν ὡς τοὺς ἄνδρας ἁλίσκονται· ἐγκαρτεροῦσι δὲ Λυσιστράτης ἱκετευούσης. Κινησίας τις τῶν πολιτῶν, ἀκρατῶς ἔχων τῆς γυναικὸς, παραγίνεται· ἡ δὲ χυτροτομοῦσα αὐτὸν ἐπαγγέλλεται μὲν, τὰ περὶ τῶν διαλλαγῶν δὲ σπουδάζει. ἀφικνοῦνται δὲ καὶ παρὰ Λακεδαιμονίων περὶ σπονδῶν κήρυκες, ἐμφανίζοντες ἅμα καὶ τὰς προτέρας γυναῖκας. συνταχθέντες δὲ σφίσιν οἱ Ἀθηναῖοι πρέσβεις αὐτοκράτορας ἀποστέλλουσιν. οἱ μὲν γέροντες εἰς ταυτὸν ταῖς γυναιξὶν ἀποκαταστάντες ἕνα χορὸν ἐκ τῆς διχορίας ἀποστέλλουσι· καὶ Λυσιστράτη τοὺς παραγενομένους πρὸς αὐτὴν ἐκ Λακεδαίμονος πρέσβεις ὀργῶντας διαλλάττεσθαι προσέλκει· καὶ ἑκατέρους ἀναμνήσασα (τῆς) παλαιᾶς εἰς ἀλλήλους γενομένης (εὐνοίας) διαλλάττει ἐν φανερῷ, καὶ ξενίσασα κοινῇ παραδίδωσι τὰς γυναῖκας ἑκάστοις ἄγεσθαι. ἐδιδάχθη ἐπὶ Καλλίου ἄρχοντος τοῦ μετὰ Κλεόκριτον ἄρξαντος. εἰσῆκται δὲ διὰ Καλλιστράτου. ἐκλήθη Λυσιστράτη παρὰ τὸ λῦσαι τὸν στρατόν.

II.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ.

Λυσιστράτη καλέσασα τὰς πολίτιδας
ὑπέθετο φεύγειν μηδὲ μίγνυσθ' ἄρρεσιν,
ὅπως, γενομένης νῦν στάσεως ἐμφυλίου,
τὸν πρὸς Λάκωνας πόλεμον αἴρωσιν λόγῳ

μένωσί τ' οἶκοι πάντες. ὡς δὲ συνέθετο,
τινὲς μὲν αὐτῶν τὴν ἀκρόπολιν διεκράτουν,
τινὲς δ' ἀπεχώρουν. αἵ τ' ἀπὸ Σπάρτης πάλιν
ταυτὸν διεβουλεύοντο. κῆρυξ ἔρχεται
λέγων περὶ τούτων· τῆς δ' ὁμονοίας γενομένης,
σπονδὰς θέμενοι τὸν πόλεμον ἐξώρισαν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Ἀλλ' εἴ τις ἐς Βακχεῖον αὐτὰς ἐκάλεσεν,
ἢ 'ς Πανὸς, ἢ 'πὶ Κωλιάδ', ἢ 'ς Γενετυλλίδος,
οὐδ' ἂν διελθεῖν ἦν ἂν ὑπὸ τῶν τυμπάνων.
νῦν δ' οὐδεμία πάρεστιν ἐνταυθὶ γυνὴ,
πλὴν ἥ γ' ἐμὴ κωμῆτις ἥδ' ἐξέρχεται.
χαῖρ', ὦ Καλονίκη.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

καὶ σύ γ', ὦ Λυσιστράτη.
τί συντετάραξαι; μὴ σκυθρώπαζ', ὦ τέκνον.
οὐ γὰρ πρέπει σοι τοξοποιεῖν τὰς ὀφρῦς.
ΛΥ. ἀλλ', ὦ Καλονίκη, κάομαι τὴν καρδίαν,
καὶ πόλλ' ὑπὲρ ἡμῶν τῶν γυναικῶν ἄχθομαι,
ὁτιὴ παρὰ μὲν τοῖς ἀνδράσιν νενομίσμεθα
εἶναι πανοῦργοι. ΚΑ. καὶ γάρ ἐσμεν νὴ Δία.
ΛΥ. εἰρημένον δ' αὐταῖς ἀπαντᾶν ἐνθάδε
βουλευσομέναισιν οὐ περὶ φαύλου πράγματος,
εὕδουσι κοὐχ ἥκουσιν. ΚΑ. ἀλλ', ὦ φιλτάτη,
ἥξουσι· χαλεπή τοι γυναικῶν ἔξοδος.
ἡ μὲν γὰρ ἡμῶν περὶ τὸν ἄνδρ' ἐκύπτασεν,
ἡ δ' οἰκέτην ἤγειρεν, ἡ δὲ παιδίον
κατέκλινεν, ἡ δ' ἔλουσεν, ἡ δ' ἐψώμισεν.
ΛΥ. ἀλλ' ἕτερα γὰρ ἦν τῶνδε προὐργιαίτερα
αὐταῖς. ΚΑ. τί δ' ἐστὶν, ὦ φίλη Λυσιστράτη,
ἐφ' ὅ τι ποθ' ἡμᾶς τὰς γυναῖκας συγκαλεῖς;
τί τὸ πρᾶγμα; πηλίκον τι; ΛΥ. μέγα. ΚΑ. μῶν καὶ παχύ;
ΛΥ. καὶ νὴ Δία παχύ. ΚΑ. κᾆτα πῶς οὐχ ἥκομεν;
ΛΥ. οὐχ οὗτος ὁ τρόπος· ταχὺ γὰρ ἂν ξυνήλθομεν.
ἀλλ' ἔστιν ὑπ' ἐμοῦ πρᾶγμ' ἀνεζητημένον,

πολλαῖσί τ' ἀγρυπνίαισιν ἐρριπτασμένον.
ΚΑ. ἦ πού τι λεπτόν ἐστι τοὐρριπτασμένον.
ΛΥ. οὕτω γε λεπτὸν ὥσθ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος
ἐν ταῖς γυναιξίν ἐστιν ἡ σωτηρία.
ΚΑ. ἐν ταῖς γυναιξίν; ἐπ' ὀλίγου γὰρ εἴχετο.
ΛΥ. ὡς ἔστ' ἐν ἡμῖν τῆς πόλεως τὰ πράγματα,
ἢ μηκέτ' εἶναι μήτε Πελοποννησίους
ΚΑ. βέλτιστα τοίνυν μηκέτ' εἶναι νὴ Δία.
ΛΥ. Βοιωτίους τε πάντας ἐξολωλέναι.
ΚΑ. μὴ δῆτα πάντας γ', ἀλλ' ἄφελε τὰς ἐγχέλεις.
ΛΥ. περὶ τῶν Ἀθηνῶν δ' οὐκ ἐπιγλωττήσομαι
τοιοῦτον οὐδέν· ἀλλ' ὑπονόησον σύ μοι.
ἢν δὲ ξυνέλθωσ' αἱ γυναῖκες ἐνθάδε,
αἵ τ' ἐκ Βοιωτῶν αἵ τε Πελοποννησίων
ἡμεῖς τε, κοινῇ σώσομεν τὴν Ἑλλάδα.
ΚΑ. τί δ' ἂν γυναῖκες φρόνιμον ἐργασαίατο
ἢ λαμπρόν, αἳ καθήμεθ' ἐξηνθισμέναι,
κροκωτὰ φοροῦσαι καὶ κεκαλλωπισμέναι
καὶ Κιμβερίκ' ὀρθοστάδια καὶ περιβαρίδας;
ΛΥ. ταῦτ' αὐτὰ γάρ τοι κἄσθ' ἃ σώσειν προσδοκῶ,
τὰ κροκωτίδια καὶ τὰ μύρα χαἰ περιβαρίδες
χἠ 'γχουσα καὶ τὰ διαφανῆ χιτώνια.
ΚΑ. τίνα δὴ τρόπον ποθ'; ΛΥ. ὥστε τῶν νῦν μηδένα
ἀνδρῶν ἐπ' ἀλλήλοισιν αἴρεσθαι δόρυ,
ΚΑ. κροκωτὸν ἄρα νὴ τὼ θεὼ 'γὼ βάψομαι.
ΛΥ. μήτ' ἀσπίδα λαβεῖν ΚΑ. Κιμβερικὸν ἐνδύσομαι.
ΛΥ. μήτε ξιφίδιον. ΚΑ. κτήσομαι περιβαρίδας.
ΛΥ. ἆρ' οὐ παρεῖναι τὰς γυναῖκας δῆτ' ἐχρῆν;
ΚΑ. οὐ γὰρ μὰ Δί' ἀλλὰ πετομένας ἥκειν πάλαι.
ΛΥ. ἀλλ', ὦ μέλ', ὄψει τοι σφόδρ' αὐτὰς Ἀττικάς,
ἅπαντα δρώσας τοῦ δέοντος ὕστερον.
ἀλλ' οὐδὲ Παράλων οὐδεμία γυνὴ πάρα,
οὐδ' ἐκ Σαλαμῖνος. ΚΑ. ἀλλ' ἐκεῖναί γ' οἶδ' ὅτι
ἐπὶ τῶν κελήτων διαβεβήκασ' ὄρθριαι.
ΛΥ. οὐδ' ἃς προσεδόκων κἀλογιζόμην ἐγὼ

πρώτας παρέσεσθαι δεῦρο τὰς Ἀχαρνέων
γυναῖκας, οὐχ ἥκουσιν. ΚΑ. ἡ γοῦν Θεογένους
ὡς δεῦρ' ἰοῦσα θοὐκάτειον ἤρετο.
ἀτὰρ αἵδε καὶ δή σοι προσέρχονταί τινες·
αἱ δ' αὖθ' ἕτεραι χωροῦσί τινες. ἰοὺ ἰού,
πόθεν εἰσίν; ΛΥ. Ἀναγυρουντόθεν. ΚΑ. νὴ τὸν Δία·
ὁ γοῦν ἀνάγυρός μοι κεκινῆσθαι δοκεῖ.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

μῶν ὕστεραι πάρεσμεν, ὦ Λυσιστράτη;
τί φῄς; τί σιγᾷς; ΛΥ. οὐκ ἐπαινῶ, Μυρρίνη,
ἥκουσαν ἄρτι περὶ τοιούτου πράγματος.
ΜΥ. μόλις γὰρ εὗρον ἐν σκότῳ τὸ ζώνιον.
ἀλλ' εἴ τι πάνυ δεῖ, ταῖς παρούσαισιν λέγε.
ΛΥ. μὰ Δί' ἀλλ' ἐπαναμείνωμεν ὀλίγου γ' οὕνεκα
τάς τ' ἐκ Βοιωτῶν τάς τε Πελοποννησίων
γυναῖκας ἐλθεῖν. ΜΥ. πολὺ σὺ κάλλιον λέγεις.
ἡδὶ δὲ καὶ δὴ Λαμπιτὼ προσέρχεται.
ΛΥ. ὦ φιλτάτη Λάκαινα, χαῖρε, Λαμπιτοῖ.
οἷον τὸ κάλλος, γλυκυτάτη, σου φαίνεται.
ὡς δ' εὐχροεῖς, ὡς δὲ σφριγᾷ τὸ σῶμά σου.
κἂν ταῦρον ἄγχοις.

ΛΑΜΠΙΤΩ.

μάλα γ' οἰῶ ναὶ τὼ σιώ·
γυμνάδδομαί γα καὶ ποτὶ πυγὰν ἅλλομαι.
ΛΥ. ὡς δὴ καλὸν τὸ χρῆμα τιτθίων ἔχεις.
ΛΑ. ᾇπερ ἱερεῖόν τοί μ' ὑποψαλάσσετε.
ΛΥ. ἡδὶ δὲ ποδαπὴ 'σθ' ἡ νεᾶνις ἡτέρα;
ΛΑ. πρέσβειρά τοι ναὶ τὼ σιὼ Βοιωτία
ἵκει ποθ' ὑμέ. ΛΥ. νὴ Δί', ὦ Βοιωτία,
καλόν γ' ἔχουσα τὸ πεδίον. ΚΑ. καὶ νὴ Δία
κομψότατα τὴν βληχώ γε παρατετιλμένη.
ΛΥ. τίς δ' ἡτέρα παῖς; ΛΑ. χαΐα ναὶ τὼ σιώ,
Κορινθία δ' αὖ. ΛΥ. χαΐα νὴ τὸν Δία
δήλη 'στὶν οὖσα ταυταγὶ τἀντευθενί.
ΛΑ. τίς δ' αὖ ξυναλίαξε τόνδε τὸν στόλον

τὸν τᾶν γυναικῶν; ΛΥ. ἥδ᾽ ἐγώ. ΛΑ. μύσιδδέ τοι
ὅ τι λῇς ποθ᾽ ἁμέ. ΛΥ. νὴ Δί᾽, ὦ φίλη γύναι.
ΜΥ. λέγε δῆτα τὸ σπουδαῖον ὅ τι τοῦτ᾽ ἐστί σοι.
ΛΥ. λέγοιμ᾽ ἂν ἤδη. πρὶν λέγειν δ᾽, ὑμᾶς τοδὶ
ἐπερήσομαί τι μικρόν. ΜΥ. ὅ τι βούλει γε σύ.
ΛΥ. τοὺς πατέρας οὐ ποθεῖτε τοὺς τῶν παιδίων
ἐπὶ στρατιᾶς ἀπόντας; εὖ γὰρ οἶδ᾽ ὅτι
πάσαισιν ὑμῖν ἐστιν ἀποδημῶν ἀνήρ.
ΚΑ. ὁ γοῦν ἐμὸς ἀνὴρ πέντε μῆνας, ὦ τάλαν,
ἄπεστιν ἐπὶ Θρᾴκης φυλάττων Εὐκράτη.
ΛΥ. ὁ δ᾽ ἐμός γε τελέους ἑπτὰ μῆνας ἐν Πύλῳ.
ΛΑ. ὁ δ᾽ ἐμός γα, κἂν ἐκ τᾶς ταγᾶς ἔλσῃ πόκα,
πορπακισάμενος φροῦδος ἀμπτάμενος ἔβα.
ΛΥ. ἀλλ᾽ οὐδὲ μοιχοῦ καταλέλειπται φεψάλυξ.
ἐξ οὗ γὰρ ἡμᾶς προὔδοσαν Μιλήσιοι,
οὐκ εἶδον οὐδ᾽ ὄλισβον ὀκτωδάκτυλον,
ὃς ἦν ἂν ἡμῖν σκυτίνη ᾽πικουρία.
ἐθέλοιτ᾽ ἂν οὖν, εἰ μηχανὴν εὕροιμ᾽ ἐγώ,
μετ᾽ ἐμοῦ καταλῦσαι τὸν πόλεμον; ΜΥ. νὴ τὼ θεώ·
ἐγὼ δέ γ᾽ ἂν κἂν εἴ με χρείη τοὔγκυκλον
τουτὶ καταθεῖσαν ἐκπιεῖν αὐθημερόν.
ΚΑ. ἐγὼ δέ γ᾽ ἂν κἂν ὡσπερεὶ ψῆτταν δοκῶ
δοῦναἂν ἐμαυτῆς παρταμοῦσα θἤμισυ.
ΛΑ. ἐγὼ δὲ καί κα ποττὸ Ταΰγετόν γ᾽ ἄνω
ἔλσοιμ᾽, ὅπα μέλλοιμί γ᾽ εἰράναν ἰδεῖν.
ΛΥ. λέγοιμ᾽ ἄν· οὐ δεῖ γὰρ κεκρύφθαι τὸν λόγον.
ἡμῖν γάρ, ὦ γυναῖκες, εἴπερ μέλλομεν
ἀναγκάσειν τοὺς ἄνδρας εἰρήνην ἄγειν,
ἀφεκτέ᾽ ἐστὶ ΜΥ. τοῦ; φράσον. ΛΥ. ποιήσετ᾽ οὖν;
ΜΥ. ποιήσομεν, κἂν ἀποθανεῖν ἡμᾶς δέῃ.
ΛΥ. ἀφεκτέα τοίνυν ἡμίν ἐστι τοῦ πέους.
τί μοι μεταστρέφεσθε; ποῖ βαδίζετε;
αὗται; τί μοι μυᾶτε κἀνανεύετε;
τί χρὼς τέτραπται; τί δάκρυον κατείβεται;
ποιήσετ᾽, ἢ οὐ ποιήσετ᾽; ἢ τί μέλλετε;

ΜΥ. οὐκ ἂν ποιήσαιμ', ἀλλ' ὁ πόλεμος ἑρπέτω.
ΚΑ. μὰ Δί' οὐδ' ἐγὼ γάρ, ἀλλ' ὁ πόλεμος ἑρπέτω.
ΛΥ. ταυτὶ σὺ λέγεις, ὦ ψῆττα; καὶ μὴν ἄρτι γε
ἔφησθα σαυτῆς κἂν παρατεμεῖν θἤμισυ.
ΚΑ. ἄλλ' ἄλλ' ὅ τι βούλει· κἂν με χρῇ, διὰ τοῦ πυρὸς
ἐθέλω βαδίζειν· τοῦτο μᾶλλον τοῦ πέους.
οὐδὲν γὰρ οἷον, ὦ φίλη Λυσιστράτη.
ΛΥ. τί δαὶ σύ; ΜΥ. κἀγὼ βούλομαι διὰ τοῦ πυρός.
ΛΥ. ὦ παγκατάπυγον θἠμέτερον ἅπαν γένος.
οὐκ ἐτὸς ἀφ' ἡμῶν εἰσιν αἱ τραγῳδίαι.
οὐδὲν γάρ ἐσμεν πλὴν Ποσειδῶν καὶ σκάφη.
ἀλλ', ὦ φίλη Λάκαινα, σὺ γὰρ ἐὰν γένῃ
μόνη μετ' ἐμοῦ, τὸ πρᾶγμ' ἀνασωσαίμεσθ' ἔτ' ἄν,
ξυμψήφισαί μοι. ΛΑ. χαλεπὰ μὲν ναὶ τὼ σιὼ
γυναῖκάς ἐσθ' ὑπνῶν ἄνευ ψωλᾶς μόνας.
ὅμως γα μάν· δεῖ τᾶς γὰρ εἰράνας μάλ' αὖ.
ΛΥ. ὦ φιλτάτη σὺ καὶ μόνη τούτων γυνή.
ΚΑ. εἰ δ' ὡς μάλιστ' ἀπεχοίμεθ' οὗ σὺ δὴ λέγεις,
ὃ μὴ γένοιτο, μᾶλλον ἂν διὰ τουτογὶ
γένοιτ' ἂν εἰρήνη; ΛΥ. πολύ γε νὴ τὼ θεώ.
εἰ γὰρ καθήμεθ' ἔνδον ἐντετριμμέναι
κἂν τοῖς χιτωνίοισι τοῖς ἀμοργίνοις
γυμναὶ παρίοιμεν, δέλτα παρατετιλμέναι,
στύοιντ' ἂν ἄνδρες κἀπιθυμοῖεν πλεκοῦν,
ἡμεῖς δὲ μὴ προσίοιμεν, ἀλλ' ἀπεχοίμεθα,
σπονδὰς ποιήσαιντ' ἂν ταχέως, εὖ οἶδ' ὅτι.
ΛΑ. ὁ γῶν Μενέλαος τᾶς Ἑλένας τὰ μᾶλά πο
γυμνὰς παρενιδὼν ἐξέβαλ', οἰῶ, τὸ ξίφος.
ΚΑ. τί δ', ἢν ἀφίωσ' ἄνδρες ἡμᾶς, ὦ μέλε;
ΛΥ. τὸ τοῦ Φερεκράτους, κύνα δέρειν δεδαρμένην.
ΚΑ. φλυαρία ταῦτ' ἐστὶ τὰ μεμιμημένα.
ἐὰν λαβόντες δ' ἐς τὸ δωμάτιον βίᾳ
ἕλκωσιν ἡμᾶς; ΛΥ. ἀντέχου σὺ τῶν θυρῶν.
ΚΑ. ἐὰν δὲ τύπτωσιν, τί; ΛΥ. παρέχειν χρὴ κακῶς.
οὐ γὰρ ἔνι τούτοις ἡδονὴ τοῖς πρὸς βίαν.

κἄλλως ὀδυνᾶν χρή· κἀμέλει ταχέως πάνυ
ἀπεροῦσιν. οὐ γὰρ οὐδέποτ' εὐφρανθήσεται
ἀνήρ, ἐὰν μὴ τῇ γυναικὶ συμφέρῃ.
ΚΑ. εἴ τοι δοκεῖ σφῷν ταῦτα, χἠμῖν ξυνδοκεῖ.
ΛΑ. καὶ τῶς μὲν ἁμῶν ἄνδρας ἁμὲς πείσομες
παντᾷ δικαίως ἄδολον εἰράναν ἄγειν·
τὸν τῶν Ἀσαναίων γα μὰν ῥυάχετον
πᾷ καί τις ἂν πείσειεν αὖ μὴ πλαδδιῆν;
ΛΥ. ἡμεῖς ἀμέλει σοι τά γε παρ' ἡμῖν πείσομεν.
ΛΑ. οὐχ ἁς ποδᾶς ἔχωντι ταὶ τριήρεες
καὶ τἀργύριον τὤβυσσον ᾖ παρὰ τᾷ σιῷ.
ΛΥ. ἀλλ' ἔστι καὶ τοῦτ' εὖ παρεσκευασμένον·
καταληψόμεθα γὰρ τὴν ἀκρόπολιν τήμερον.
ταῖς πρεσβυτάταις γὰρ προστέτακται τοῦτο δρᾶν,
ἕως ἂν ἡμεῖς ταῦτα συντιθώμεθα,
θύειν δοκούσαις καταλαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν.
ΛΑ. παντᾷ κ' ἔχοι, καὶ τᾷδε γὰρ λέγεις, καλῶς.
ΛΥ. τί δῆτα ταῦτ' οὐχ ὡς τάχιστα, Λαμπιτοῖ,
ξυνωμόσαμεν, ὅπως ἂν ἀρρήκτως ἔχῃ;
ΛΑ. πάρφαινε μὰν τὸν ὅρκον, ὡς ὀμιώμεθα.
ΛΥ. καλῶς λέγεις. ποῦ 'σθ' ἡ Σκύθαινα; ποῖ βλέπεις;
θὲς ἐς τὸ πρόσθεν ὑπτίαν τὴν ἀσπίδα,
καί μοι δότω τὰ τόμιά τις. ΚΑ. Λυσιστράτη,
τίν' ὅρκον ὁρκώσεις ποθ' ἡμᾶς; ΛΥ. ὅντινα;
εἰς ἀσπίδ', ὥσπερ φάσ' ἐν Αἰσχύλῳ ποτέ,
μηλοσφαγούσας. ΚΑ. μὴ σύ γ', ὦ Λυσιστράτη,
εἰς ἀσπίδ' ὀμόσῃς μηδὲν εἰρήνης πέρι.
ΛΥ. τίς ἂν οὖν γένοιτ' ἂν ὅρκος; ΚΑ. εἰ λευκόν ποθεν
ἵππον λαβοῦσαι τόμιον ἐντεμοίμεθα.
ΛΥ. ποῖ λευκὸν ἵππον; ΚΑ. ἀλλὰ πῶς ὀμούμεθα
ἡμεῖς; ΛΥ. ἐγώ σοι νὴ Δί', ἢν βούλῃ, φράσω.
θεῖσαι μέλαιναν κύλικα μεγάλην ὑπτίαν,
μηλοσφαγοῦσαι Θάσιον οἴνου σταμνίον,
ὀμόσωμεν ἐς τὴν κύλικα μὴ 'πιχεῖν ὕδωρ.
ΛΑ. φεῦ δᾶ, τὸν ὅρκον ἄφατον ὡς ἐπαινιῶ.

ΛΥ. φερέτω κύλικά τις ἔνδοθεν καὶ σταμνίον.
ΚΑ. ὦ φίλταται γυναῖκες, ὁ κεραμὼν ὅσος.
ταύτην μὲν ἄν τις εὐθὺς ἡσθείη λαβών.
ΛΥ. καταθεῖσα ταύτην προσλαβοῦ μοι τοῦ κάπρου.
δέσποινα Πειθοῖ καὶ κύλιξ φιλοτησία,
τὰ σφάγια δέξαι ταῖς γυναιξὶν εὐμενής.
ΚΑ. εὔχρων γε θαἶμα κἀποπυτίζει καλῶς.
ΛΑ. καὶ μὰν ποτόδδει γ' ἁδὺ ναὶ τὸν Κάστορα.
ΛΥ. ἐᾶτε πρώτην μ', ὦ γυναῖκες, ὀμνύναι.
ΚΑ. μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὔκ, ἐάν γε μὴ λάχῃς.
ΛΥ. λάζυσθε πᾶσαι τῆς κύλικος, ὦ Λαμπιτοῖ·
λεγέτω δ' ὑπὲρ ὑμῶν μί' ἅπερ ἂν κἀγὼ λέγω·
ὑμεῖς δ' ἐπομεῖσθε ταὐτὰ κἀμπεδώσετε.
Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οὔτε μοιχὸς οὔτ' ἀνὴρ
ΚΑ. οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οὔτε μοιχὸς οὔτ' ἀνὴρ
ΛΥ. ὅστις πρὸς ἐμὲ πρόσεισιν ἐστυκώς. λέγε.
ΚΑ. ὅστις πρὸς ἐμὲ πρόσεισιν ἐστυκώς. παπαῖ,
ὑπολύεταί μου τὰ γόνατ', ὦ Λυσιστράτη.
ΛΥ. οἴκοι δ' ἀταυρώτη διάξω τὸν βίον
ΚΑ. οἴκοι δ' ἀταυρώτη διάξω τὸν βίον
ΛΥ. κροκωτοφοροῦσα καὶ κεκαλλωπισμένη,
ΚΑ. κροκωτοφοροῦσα καὶ κεκαλλωπισμένη,
ΛΥ. ὅπως ἂν ἁνὴρ ἐπιτυφῇ μάλιστά μου·
ΚΑ. ὅπως ἂν ἁνὴρ ἐπιτυφῇ μάλιστά μου·
ΛΥ. κοὐδέποθ' ἑκοῦσα τἀνδρὶ τὠμῷ πείσομαι.
ΚΑ. κοὐδέποθ' ἑκοῦσα τἀνδρὶ τὠμῷ πείσομαι.
ΛΥ. ἐὰν δέ μ' ἄκουσαν βιάζηται βίᾳ,
ΚΑ. ἐὰν δέ μ' ἄκουσαν βιάζηται βίᾳ,
ΛΥ. κακῶς παρέξω κοὐχὶ προσκινήσομαι.
ΚΑ. κακῶς παρέξω κοὐχὶ προσκινήσομαι.
ΛΥ. οὐ πρὸς τὸν ὄροφον ἀνατενῶ τὰ Περσικά.
ΚΑ. οὐ πρὸς τὸν ὄροφον ἀνατενῶ τὰ Περσικά.
ΛΥ. οὐ στήσομαι λέαιν' ἐπὶ τυροκνήστιδος.
ΚΑ. οὐ στήσομαι λέαιν' ἐπὶ τυροκνήστιδος.
ΛΥ. ταῦτ' ἐμπεδοῦσα μὲν πίοιμ' ἐντευθενί·

μένωσί τ' οἴκοι πάντες. ὡς δὲ συνέθετο,
τινὲς μὲν αὐτῶν τὴν ἀκρόπολιν διεκράτουν,
τινὲς δ' ἀπεχώρουν. αἵ τ' ἀπὸ Σπάρτης πάλιν
ταυτὸν διεβουλεύοντο. κῆρυξ ἔρχεται
λέγων περὶ τούτων· τῆς δ' ὁμονοίας γενομένης,
σπονδὰς θέμενοι τὸν πόλεμον ἐξώρισαν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Ἀλλ' εἴ τις ἐς Βακχεῖον αὐτὰς ἐκάλεσεν,
ἢ 'ς Πανὸς, ἢ 'πὶ Κωλιάδ', ἢ 'ς Γενετυλλίδος,
οὐδ' ἂν διελθεῖν ἦν ἂν ὑπὸ τῶν τυμπάνων.
νῦν δ' οὐδεμία πάρεστιν ἐνταυθὶ γυνὴ,
πλὴν ἥ γ' ἐμὴ κωμῆτις ἥδ' ἐξέρχεται.
χαῖρ', ὦ Καλονίκη.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

καὶ σύ γ', ὦ Λυσιστράτη.
τί συντετάραξαι; μὴ σκυθρώπαζ', ὦ τέκνον.
οὐ γὰρ πρέπει σοι τοξοποιεῖν τὰς ὀφρῦς.
ΛΥ. ἀλλ', ὦ Καλονίκη, κάομαι τὴν καρδίαν,
καὶ πόλλ' ὑπὲρ ἡμῶν τῶν γυναικῶν ἄχθομαι,
ὁτιὴ παρὰ μὲν τοῖς ἀνδράσιν νενομίσμεθα
εἶναι πανοῦργοι. ΚΑ. καὶ γάρ ἐσμεν νὴ Δία.
ΛΥ. εἰρημένον δ' αὐταῖς ἀπαντᾶν ἐνθάδε
βουλευσομέναισιν οὐ περὶ φαύλου πράγματος,
εὕδουσι κοὐχ ἥκουσιν. ΚΑ. ἀλλ', ὦ φιλτάτη,
ἥξουσι· χαλεπή τοι γυναικῶν ἔξοδος.
ἡ μὲν γὰρ ἡμῶν περὶ τὸν ἄνδρ' ἐκύπτασεν,
ἡ δ' οἰκέτην ἤγειρεν, ἡ δὲ παιδίον
κατέκλινεν, ἡ δ' ἔλουσεν, ἡ δ' ἐψώμισεν.
ΛΥ. ἀλλ' ἕτερα γὰρ ἦν τῶνδε προὐργιαίτερα
αὐταῖς. ΚΑ. τί δ' ἐστὶν, ὦ φίλη Λυσιστράτη,
ἐφ' ὅ τι ποθ' ἡμᾶς τὰς γυναῖκας συγκαλεῖς;
τί τὸ πρᾶγμα; πηλίκον τι; ΛΥ. μέγα. ΚΑ. μῶν καὶ παχύ;
ΛΥ. καὶ νὴ Δία παχύ. ΚΑ. κᾆτα πῶς οὐχ ἥκομεν;
ΛΥ. οὐχ οὗτος ὁ τρόπος· ταχὺ γὰρ ἂν ξυνήλθομεν.
ἀλλ' ἔστιν ὑπ' ἐμοῦ πρᾶγμ' ἀνεζητημένον,

πολλαῖσί τ' ἀγρυπνίαισιν ἐρριπτασμένον.
ΚΑ. ἦ πού τι λεπτόν ἐστι τοὐρριπτασμένον.
ΛΥ. οὕτω γε λεπτὸν ὥσθ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος
ἐν ταῖς γυναιξίν ἐστιν ἡ σωτηρία.
ΚΑ. ἐν ταῖς γυναιξίν; ἐπ' ὀλίγου γὰρ εἴχετο.
ΛΥ. ὡς ἔστ' ἐν ἡμῖν τῆς πόλεως τὰ πράγματα,
ἢ μηκέτ' εἶναι μήτε Πελοποννησίους
ΚΑ. βέλτιστα τοίνυν μηκέτ' εἶναι νὴ Δία.
ΛΥ. Βοιωτίους τε πάντας ἐξολωλέναι.
ΚΑ. μὴ δῆτα πάντας γ', ἀλλ' ἄφελε τὰς ἐγχέλεις.
ΛΥ. περὶ τῶν Ἀθηνῶν δ' οὐκ ἐπιγλωττήσομαι
τοιοῦτον οὐδέν· ἀλλ' ὑπονόησον σύ μοι.
ἢν δὲ ξυνέλθωσ' αἱ γυναῖκες ἐνθάδε,
αἵ τ' ἐκ Βοιωτῶν αἵ τε Πελοποννησίων
ἡμεῖς τε, κοινῇ σώσομεν τὴν Ἑλλάδα.
ΚΑ. τί δ' ἂν γυναῖκες φρόνιμον ἐργασαίατο
ἢ λαμπρὸν, αἳ καθήμεθ' ἐξηνθισμέναι,
κροκωτὰ φοροῦσαι καὶ κεκαλλωπισμέναι
καὶ Κιμβερίκ' ὀρθοστάδια καὶ περιβαρίδας;
ΛΥ. ταῦτ' αὐτὰ γάρ τοι κἄσθ' ἃ σώσειν προσδοκῶ,
τὰ κροκωτίδια καὶ τὰ μύρα χαἰ περιβαρίδες
χἠ 'γχουσα καὶ τὰ διαφανῆ χιτώνια.
ΚΑ. τίνα δὴ τρόπον ποθ'; ΛΥ. ὥστε τῶν νῦν μηδένα
ἀνδρῶν ἐπ' ἀλλήλοισιν αἴρεσθαι δόρυ,
ΚΑ. κροκωτὸν ἄρα νὴ τὼ θεὼ 'γὼ βάψομαι.
ΛΥ. μήτ' ἀσπίδα λαβεῖν ΚΑ. Κιμβερικὸν ἐνδύσομαι.
ΛΥ. μήτε ξιφίδιον. ΚΑ. κτήσομαι περιβαρίδας.
ΛΥ. ἆρ' οὐ παρεῖναι τὰς γυναῖκας δῆτ' ἐχρῆν;
ΚΑ. οὐ γὰρ μὰ Δί' ἀλλὰ πετομένας ἥκειν πάλαι.
ΛΥ. ἀλλ', ὦ μέλ', ὄψει τοι σφόδρ' αὐτὰς Ἀττικὰς,
ἅπαντα δρώσας τοῦ δέοντος ὕστερον.
ἀλλ' οὐδὲ Παράλων οὐδεμία γυνὴ πάρα,
οὐδ' ἐκ Σαλαμῖνος. ΚΑ. ἀλλ' ἐκεῖναί γ' οἶδ' ὅτι
ἐπὶ τῶν κελήτων διαβεβήκασ' ὄρθριαι.
ΛΥ. οὐδ' ἃς προσεδόκων κἀλογιζόμην ἐγὼ

πρώτας παρέσεσθαι δεῦρο τὰς Ἀχαρνέων
γυναῖκας, οὐχ ἥκουσιν. ΚΑ. ἡ γοῦν Θεογένους
ὡς δεῦρ' ἰοῦσα θοὐκάτειον ἤρετο.
ἀτὰρ αἵδε καὶ δή σοι προσέρχονταί τινες·
αἱ δ' αὖθ' ἕτεραι χωροῦσί τινες. ἰοὺ ἰού,
πόθεν εἰσίν; ΛΥ. Ἀναγυρουντόθεν. ΚΑ. νὴ τὸν Δία·
ὁ γοῦν ἀνάγυρός μοι κεκινῆσθαι δοκεῖ.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

μῶν ὕστεραι πάρεσμεν, ὦ Λυσιστράτη;
τί φῄς; τί σιγᾷς; ΛΥ. οὐκ ἐπαινῶ, Μυρρίνη,
ἥκουσαν ἄρτι περὶ τοιούτου πράγματος.
ΜΥ. μόλις γὰρ εὗρον ἐν σκότῳ τὸ ζώνιον.
ἀλλ' εἴ τι πάνυ δεῖ, ταῖς παρούσαισιν λέγε.
ΛΥ. μὰ Δί' ἀλλ' ἐπαναμείνωμεν ὀλίγου γ' οὕνεκα
τάς τ' ἐκ Βοιωτῶν τάς τε Πελοποννησίων
γυναῖκας ἐλθεῖν. ΜΥ. πολὺ σὺ κάλλιον λέγεις.
ἡδὶ δὲ καὶ δὴ Λαμπιτὼ προσέρχεται.
ΛΥ. ὦ φιλτάτη Λάκαινα, χαῖρε, Λαμπιτοῖ.
οἷον τὸ κάλλος, γλυκυτάτη, σου φαίνεται.
ὡς δ' εὐχροεῖς, ὡς δὲ σφριγᾷ τὸ σῶμά σου.
κἂν ταῦρον ἄγχοις.

ΛΑΜΠΙΤΩ.

μάλα γ' οἰῶ ναὶ τὼ σιώ·
γυμνάδδομαί γα καὶ ποτὶ πυγὰν ἅλλομαι.
ΛΥ. ὡς δὴ καλὸν τὸ χρῆμα τιτθίων ἔχεις.
ΛΑ. ᾇπερ ἱερεῖόν τοί μ' ὑποψαλάσσετε.
ΛΥ. ἡδὶ δὲ ποδαπή 'σθ' ἡ νεᾶνις ἡτέρα;
ΛΑ. πρέσβειρά τοι ναὶ τὼ σιὼ Βοιωτία
ἵκει ποθ' ὑμέ. ΛΥ. νὴ Δί', ὦ Βοιωτία,
καλόν γ' ἔχουσα τὸ πεδίον. ΚΑ. καὶ νὴ Δία
κομψότατα τὴν βληχώ γε παρατετιλμένη.
ΛΥ. τίς δ' ἡτέρα παῖς; ΛΑ. χαΐα ναὶ τὼ σιώ,
Κορινθία δ' αὖ. ΛΥ. χαΐα νὴ τὸν Δία
δήλη 'στὶν οὖσα ταυταγὶ τἀντευθενί.
ΛΑ. τίς δ' αὖ ξυναλίαξε τόνδε τὸν στόλον

τὸν τᾶν γυναικῶν; ΛΥ. ἥδ' ἐγώ. ΛΑ. μύσιδδέ τοι
ὅ τι λῇς ποθ' ἁμέ. ΛΥ. νὴ Δί', ὦ φίλη γύναι.
ΜΥ. λέγε δῆτα τὸ σπουδαῖον ὅ τι τοῦτ' ἐστί σοι.
ΛΥ. λέγοιμ' ἂν ἤδη. πρὶν λέγειν δ', ὑμᾶς τοδὶ
ἐπερήσομαί τι μικρόν. ΜΥ. ὅ τι βούλει γε σύ.
ΛΥ. τοὺς πατέρας οὐ ποθεῖτε τοὺς τῶν παιδίων
ἐπὶ στρατιᾶς ἀπόντας; εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
πάσαισιν ὑμῖν ἐστὶν ἀποδημῶν ἀνήρ.
ΚΑ. ὁ γοῦν ἐμὸς ἀνὴρ πέντε μῆνας, ὦ τάλαν,
ἄπεστιν ἐπὶ Θρᾴκης φυλάττων Εὐκράτη.
ΛΥ. ὁ δ' ἐμός γε τελέους ἑπτὰ μῆνας ἐν Πύλῳ.
ΛΑ. ὁ δ' ἐμός γα, κἂν ἐκ τᾶς ταγᾶς ἔλσῃ πόκα,
πορπακισάμενος φροῦδος ἀμπτάμενος ἔβα.
ΛΥ. ἀλλ' οὐδὲ μοιχοῦ καταλέλειπται φεψάλυξ.
ἐξ οὗ γὰρ ἡμᾶς προὔδοσαν Μιλήσιοι,
οὐκ εἶδον οὐδ' ὄλισβον ὀκτωδάκτυλον,
ὃς ἦν ἂν ἡμῖν σκυτίνη 'πικουρία.
ἐθέλοιτ' ἂν οὖν, εἰ μηχανὴν εὕροιμ' ἐγώ,
μετ' ἐμοῦ καταλῦσαι τὸν πόλεμον; ΜΥ. νὴ τὼ θεώ·
ἐγὼ δέ γ' ἂν κἂν εἴ με χρείη τοὔγκυκλον
τουτὶ καταθεῖσαν ἐκπιεῖν αὐθημερόν.
ΚΑ. ἐγὼ δέ γ' ἂν κἂν ὡσπερεὶ ψῆτταν δοκῶ
δοῦναν ἐμαυτῆς παρταμοῦσα θήμισυ.
ΛΑ. ἐγὼ δὲ καί κα ποττὸ Ταΰγετόν γ' ἄνω
ἔλσοιμ', ὅπα μέλλοιμί γ' εἰράναν ἰδεῖν.
ΛΥ. λέγοιμ' ἄν· οὐ δεῖ γὰρ κεκρύφθαι τὸν λόγον.
ἡμῖν γάρ, ὦ γυναῖκες, εἴπερ μέλλομεν
ἀναγκάσειν τοὺς ἄνδρας εἰρήνην ἄγειν,
ἀφεκτέ' ἐστὶ ΜΥ. τοῦ; φράσον. ΛΥ. ποιήσετ' οὖν;
ΜΥ. ποιήσομεν, κἂν ἀποθανεῖν ἡμᾶς δέῃ.
ΛΥ. ἀφεκτέα τοίνυν ἡμίν ἐστι τοῦ πέους.
τί μοι μεταστρέφεσθε; ποῖ βαδίζετε;
αὗται; τί μοι μυᾶτε κἀνανεύετε;
τί χρὼς τέτραπται; τί δάκρυον κατείβεται;
ποιήσετ', ἢ οὐ ποιήσετ'; ἢ τί μέλλετε;

ΜΥ. *οὐκ ἂν ποιήσαιμ', ἀλλ' ὁ πόλεμος ἑρπέτω.*
ΚΑ. *μὰ Δί' οὐδ' ἐγὼ γάρ, ἀλλ' ὁ πόλεμος ἑρπέτω.*
ΛΥ. *ταυτὶ σὺ λέγεις, ὦ ψῆττα; καὶ μὴν ἄρτι γε*
ἔφησθα σαυτῆς κἂν παρατεμεῖν θἤμισυ.
ΚΑ. *ἄλλ' ἄλλ' ὅ τι βούλει· κἂν με χρῇ, διὰ τοῦ πυρὸς*
ἐθέλω βαδίζειν· τοῦτο μᾶλλον τοῦ πέους.
οὐδὲν γὰρ οἷον, ὦ φίλη Λυσιστράτη.
ΛΥ. *τί δαὶ σύ;* ΜΥ. *κἀγὼ βούλομαι διὰ τοῦ πυρός.*
ΛΥ. *ὦ παγκατάπυγον θἠμέτερον ἅπαν γένος.*
οὐκ ἐτὸς ἀφ' ἡμῶν εἰσιν αἱ τραγῳδίαι.
οὐδὲν γάρ ἐσμεν πλὴν Ποσειδῶν καὶ σκάφη.
ἀλλ', ὦ φίλη Λάκαινα, σὺ γὰρ ἐὰν γένῃ
μόνη μετ' ἐμοῦ, τὸ πρᾶγμ' ἀνασωσαίμεσθ' ἔτ' ἄν,
ξυμψήφισαί μοι. ΛΑ. *χαλεπὰ μὲν ναὶ τὼ σιὼ*
γυναῖκάς ἐσθ' ὑπνῶν ἄνευ ψωλᾶς μόνας.
ὅμως γα μάν· δεῖ τᾶς γὰρ εἰράνας μάλ' αὖ.
ΛΥ. *ὦ φιλτάτη σὺ καὶ μόνη τούτων γυνή.*
ΚΑ. *εἰ δ' ὡς μάλιστ' ἀπεχοίμεθ' οὗ σὺ δὴ λέγεις,*
ὃ μὴ γένοιτο, μᾶλλον ἂν διὰ τουτογὶ
γένοιτ' ἂν εἰρήνη; ΛΥ. *πολύ γε νὴ τὼ θεώ.*
εἰ γὰρ καθήμεθ' ἔνδον ἐντετριμμέναι
κἂν τοῖς χιτωνίοισι τοῖς ἀμοργίνοις
γυμναὶ παρίοιμεν, δέλτα παρατετιλμέναι,
στύοιντ' ἂν ἄνδρες κἀπιθυμοῖεν πλεκοῦν,
ἡμεῖς δὲ μὴ προσίοιμεν, ἀλλ' ἀπεχοίμεθα,
σπονδὰς ποιήσαιντ' ἂν ταχέως, εὖ οἶδ' ὅτι.
ΛΑ. *ὁ γῶν Μενέλαος τᾶς Ἑλένας τὰ μᾶλά πο*
γυμνᾶς παρενιδὼν ἐξέβαλ', οἰῶ, τὸ ξίφος.
ΚΑ. *τί δ', ἢν ἀφίωσ' ἄνδρες ἡμᾶς, ὦ μέλε;*
ΛΥ. *τὸ τοῦ Φερεκράτους, κύνα δέρειν δεδαρμένην.*
ΚΑ. *φλυαρία ταῦτ' ἐστὶ τὰ μεμιμημένα.*
ἐὰν λαβόντες δ' ἐς τὸ δωμάτιον βίᾳ
ἕλκωσιν ἡμᾶς; ΛΥ. *ἀντέχου σὺ τῶν θυρῶν.*
ΚΑ. *ἐὰν δὲ τύπτωσιν, τί;* ΛΥ. *παρέχειν χρὴ κακῶς.*
οὐ γὰρ ἔνι τούτοις ἡδονὴ τοῖς πρὸς βίαν.

κἄλλως ὀδυνᾶν χρή· κἀμέλει ταχέως πάνυ
ἀπεροῦσιν. οὐ γὰρ οὐδέποτ' εὐφρανθήσεται
ἀνὴρ, ἐὰν μὴ τῇ γυναικὶ συμφέρῃ.

ΚΑ. εἴ τοι δοκεῖ σφῷν ταῦτα, χἠμῖν ξυνδοκεῖ.

ΛΑ. καὶ τῶς μὲν ἁμῶν ἄνδρας ἁμὲς πείσομες
παντᾶ δικαίως ἄδολον εἰράναν ἄγειν·
τὸν τῶν Ἀσαναίων γα μὰν ῥυάχετον
πᾶ καί τις ἂν πείσειεν αὖ μὴ πλαδδιῆν;

ΛΥ. ἡμεῖς ἀμέλει σοι τά γε παρ' ἡμῖν πείσομεν.

ΛΑ. οὐχ ἇς σποδᾶς ἔχωντι ταὶ τριήρεες
καὶ τἀργύριον τὤβυσσον ᾖ παρὰ τᾷ σιῷ.

ΛΥ. ἀλλ' ἔστι καὶ τοῦτ' εὖ παρεσκευασμένον·
καταληψόμεθα γὰρ τὴν ἀκρόπολιν τήμερον.
ταῖς πρεσβυτάταις γὰρ προστέτακται τοῦτο δρᾶν,
ἕως ἂν ἡμεῖς ταῦτα συντιθώμεθα,
θύειν δοκούσαις καταλαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν.

ΛΑ. παντᾶ κ' ἔχοι, καὶ τᾷδε γὰρ λέγεις, καλῶς.

ΛΥ. τί δῆτα ταῦτ' οὐχ ὡς τάχιστα, Λαμπιτοῖ,
ξυνωμόσαμεν, ὅπως ἂν ἀρρήκτως ἔχῃ;

ΛΑ. πάρφαινε μὰν τὸν ὅρκον, ὡς ὀμιώμεθα.

ΛΥ. καλῶς λέγεις. ποῦ 'σθ' ἡ Σκύθαινα; ποῖ βλέπεις;
θὲς ἐς τὸ πρόσθεν ὑπτίαν τὴν ἀσπίδα,
καί μοι δότω τὰ τόμιά τις. ΚΑ. Λυσιστράτη,
τίν' ὅρκον ὁρκώσεις ποθ' ἡμᾶς; ΛΥ. ὅντινα;
εἰς ἀσπίδ', ὥσπερ φάσ' ἐν Αἰσχύλῳ ποτὲ,
μηλοσφαγούσας. ΚΑ. μὴ σύ γ', ὦ Λυσιστράτη,
εἰς ἀσπίδ' ὀμόσῃς μηδὲν εἰρήνης πέρι.

ΛΥ. τίς ἂν οὖν γένοιτ' ἂν ὅρκος; ΚΑ. εἰ λευκόν ποθεν
ἵππον λαβοῦσαι τόμιον ἐντεμοίμεθα.

ΛΥ. ποῖ λευκὸν ἵππον; ΚΑ. ἀλλὰ πῶς ὀμούμεθα
ἡμεῖς; ΛΥ. ἐγώ σοι νὴ Δί', ἣν βούλῃ, φράσω.
θεῖσαι μέλαιναν κύλικα μεγάλην ὑπτίαν,
μηλοσφαγοῦσαι Θάσιον οἴνου σταμνίον,
ὀμόσωμεν ἐς τὴν κύλικα μὴ 'πιχεῖν ὕδωρ.

ΛΑ. φεῦ δᾶ, τὸν ὅρκον ἄφατον ὡς ἐπαινιῶ.

ΛΥ. φερέτω κύλικά τις ἔνδοθεν καὶ σταμνίον.
ΚΑ. ὦ φίλταται γυναῖκες, ὁ κεραμὼν ὅσος.
ταύτην μὲν ἄν τις εὐθὺς ἥσθείη λαβών.
ΛΥ. καταθεῖσα ταύτην προσλαβοῦ μοι τοῦ κάπρου.
δέσποινα Πειθοῖ καὶ κύλιξ φιλοτησία,
τὰ σφάγια δέξαι ταῖς γυναιξὶν εὐμενής.
ΚΑ. εὔχρων γε θαἷμα κἀποπυτίζει καλῶς.
ΛΑ. καὶ μὰν ποτόδδει γ' ἀδὺ ναὶ τὸν Κάστορα.
ΛΥ. ἐᾶτε πρώτην μ', ὦ γυναῖκες, ὀμνύναι.
ΚΑ. μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐκ, ἐάν γε μὴ λάχῃς.
ΛΥ. λάζυσθε πᾶσαι τῆς κύλικος, ὦ Λαμπιτοῖ·
λεγέτω δ' ὑπὲρ ὑμῶν μί' ἅπερ ἂν κἀγὼ λέγω·
ὑμεῖς δ' ἐπομεῖσθε ταὐτὰ κἀμπεδώσετε.
Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οὔτε μοιχὸς οὔτ' ἀνὴρ
ΚΑ. οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οὔτε μοιχὸς οὔτ' ἀνὴρ
ΛΥ. ὅστις πρὸς ἐμὲ πρόσεισιν ἐστυκώς. λέγε.
ΚΑ. ὅστις πρὸς ἐμὲ πρόσεισιν ἐστυκώς. παπαῖ,
ὑπολύεταί μου τὰ γόνατ', ὦ Λυσιστράτη.
ΛΥ. οἴκοι δ' ἀταυρώτη διάξω τὸν βίον
ΚΑ. οἴκοι δ' ἀταυρώτη διάξω τὸν βίον
ΛΥ. κροκωτοφοροῦσα καὶ κεκαλλωπισμένη,
ΚΑ. κροκωτοφοροῦσα καὶ κεκαλλωπισμένη,
ΛΥ. ὅπως ἂν ἁνὴρ ἐπιτυφῇ μάλιστά μου·
ΚΑ. ὅπως ἂν ἁνὴρ ἐπιτυφῇ μάλιστά μου·
ΛΥ. κοὐδέποθ' ἑκοῦσα τἀνδρὶ τὠμῷ πείσομαι.
ΚΑ. κοὐδέποθ' ἑκοῦσα τἀνδρὶ τὠμῷ πείσομαι.
ΛΥ. ἐὰν δέ μ' ἄκουσαν βιάζηται βίᾳ,
ΚΑ. ἐὰν δέ μ' ἄκουσαν βιάζηται βίᾳ,
ΛΥ. κακῶς παρέξω κοὐχὶ προσκινήσομαι.
ΚΑ. κακῶς παρέξω κοὐχὶ προσκινήσομαι.
ΛΥ. οὐ πρὸς τὸν ὄροφον ἀνατενῶ τὰ Περσικά.
ΚΑ. οὐ πρὸς τὸν ὄροφον ἀνατενῶ τὰ Περσικά.
ΛΥ. οὐ στήσομαι λέαιν' ἐπὶ τυροκνήστιδος.
ΚΑ. οὐ στήσομαι λέαιν' ἐπὶ τυροκνήστιδος.
ΛΥ. ταῦτ' ἐμπεδοῦσα μὲν πίοιμ' ἐντευθενί·

ΚΑ. ταῦτ' ἐμπεδοῦσα μὲν πίοιμ' ἐντευθενί·
ΛΥ. εἰ δὲ παραβαίην, ὕδατος ἐμπλῆθ' ἡ κύλιξ.
ΚΑ. εἰ δὲ παραβαίην, ὕδατος ἐμπλῆθ' ἡ κύλιξ.
ΛΥ. ξυνεπόμνυθ' ὑμεῖς ταῦτα πᾶσαι; ΜΥ. νὴ Δία.
ΛΥ. φέρ' ἐγὼ καθαγίσω τήνδε. ΚΑ. τὸ μέρος γ', ὦ φίλη,
ὅπως ἂν ὦμεν εὐθὺς ἀλλήλων φίλαι.
ΛΑ. τίς ὡλολυγά; ΛΥ. τοῦτ' ἐκεῖν' οὑγὼ 'λεγον·
αἱ γὰρ γυναῖκες τὴν ἀκρόπολιν τῆς θεοῦ
ἤδη κατειλήφασιν. ἀλλ', ὦ Λαμπιτοῖ,
σὺ μὲν βάδιζε καὶ τὰ παρ' ὑμῶν εὖ τίθει,
τασδὶ δ' ὁμήρους κατάλιφ' ἡμῖν ἐνθάδε·
ἡμεῖς δὲ ταῖς ἄλλαισι ταῖσιν ἐν πόλει
ξυνεμβάλωμεν εἰσιοῦσαι τοὺς μοχλούς.
ΚΑ. οὔκουν ἐφ' ἡμᾶς ξυμβοηθήσειν οἴει
τοὺς ἄνδρας εὐθύς; ΛΥ. ὀλίγον αὐτῶν μοι μέλει.
οὐ γὰρ τοσαύτας οὔτ' ἀπειλὰς οὔτε πῦρ
ἥξουσ' ἔχοντες ὥστ' ἀνοῖξαι τὰς πύλας
ταύτας, ἐὰν μὴ 'φ' οἷσιν ἡμεῖς εἴπομεν.
ΚΑ. μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐδέποτέ γ'· ἄλλως γὰρ ἂν
ἄμαχοι γυναῖκες καὶ μιαραὶ κεκλῄμεθ' ἄν.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

χώρει, Δράκης, ἡγοῦ βάδην, εἰ καὶ τὸν ὦμον ἀλγεῖς
κορμοῦ τοσουτονὶ βάρος χλωρᾶς φέρων ἐλάας.
ἦ πόλλ' ἄελπτ' ἔνεστιν ἐν τῷ μακρῷ βίῳ, φεῦ,
ἐπεὶ τίς ἄν ποτ' ἤλπισ', ὦ Στρυμόδωρ', ἀκοῦσαι
γυναῖκας, ἃς ἐβόσκομεν
κατ' οἶκον ἐμφανὲς κακόν,
κατὰ μὲν ἅγιον ἔχειν βρέτας,
κατὰ δ' ἀκρόπολιν ἐμὰν λαβεῖν,
μοχλοῖς δὲ καὶ κλῄθροισιν
τὰ προπύλαια πακτοῦν;
ἀλλ' ὡς τάχιστα πρὸς πόλιν σπεύσωμεν, ὦ Φιλοῦργε,
ὅπως ἂν αὐταῖς ἐν κύκλῳ θέντες τὰ πρέμνα ταυτὶ,
ὅσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτ' ἐνεστήσαντο καὶ μετῆλθον,
μίαν πυρὰν νήσαντες ἐμπρήσωμεν αὐτόχειρες

πάσας ὑπὸ ψήφου μιᾶς, πρώτην δὲ τὴν Λύκωνος.
οὐ γὰρ μὰ τὴν Δήμητρ' ἐμοῦ ζῶντος ἐγχανοῦνται·
ἐπεὶ οὐδὲ Κλεομένης, ὃς αὐτὴν κατέσχε πρῶτος,
ἀπῆλθεν ἀψάλακτος, ἀλλ'
ὅμως Λακωνικὸν πνέων
ᾤχετο θὤπλα παραδοὺς ἐμοί,
σμικρὸν ἔχων πάνυ τριβώνιον,
πινῶν, ῥυπῶν, ἀπαράτιλτος,
ἓξ ἐτῶν ἄλουτος.
οὕτως ἐπολιόρκησ' ἐγὼ τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον ὠμῶς
ἐφ' ἑπτακαίδεκ' ἀσπίδων πρὸς ταῖς πύλαις καθεύδων.
τασδὶ δὲ τὰς Εὐριπίδῃ θεοῖς τε πᾶσιν ἐχθρὰς
ἐγὼ οὐκ ἄρα σχήσω παρὼν τολμήματος τοσούτου;
μή νυν ἔτ' ἐν τετραπόλει τοὐμὸν τροπαῖον εἴη.
ἀλλ' αὐτὸ γάρ μοι τῆς ὁδοῦ
λοιπόν ἐστι χωρίον
τὸ πρὸς πόλιν, τὸ σιμὸν, οἷ σπουδὴν ἔχω·
χὤπως ποτ' ἐξαμπρεύσομεν
τοῦτ' ἄνευ κανθηλίου.
ὡς ἐμοῦ γε τὼ ξύλω τὸν ὦμον ἐξιπώκατον·
ἀλλ' ὅμως βαδιστέον,
καὶ τὸ πῦρ φυσητέον,
μή μ' ἀποσβεσθὲν λάθῃ πρὸς τῇ τελευτῇ τῆς ὁδοῦ.
φῦ φῦ.
ἰοὺ ἰοὺ τοῦ καπνοῦ.
ὡς δεινὸν, ὦναξ Ἡράκλεις,
προσπεσόν μ' ἐκ τῆς χύτρας
ὥσπερ κύων λυττῶσα τὠφθαλμὼ δάκνει·
κἄστιν γε Λήμνιον τὸ πῦρ
τοῦτο πάσῃ μηχανῇ.
οὐδὲ γάρ ποθ' ὧδ' ὀδὰξ ἔβρυκε τὰς λήμας ἐμοῦ.
σπεῦδε πρόσθεν ἐς πόλιν,
καὶ βοήθει τῇ θεῷ,
ἢ πότ' αὐτῇ μᾶλλον ἢ νῦν, ὦ Λάχης, ἀρήξομεν;
φῦ φῦ.

ἰοὺ ἰοὺ τοῦ καπνοῦ.
τουτὶ τὸ πῦρ ἐγρήγορεν θεῶν ἕκατι καὶ ζῇ.
οὔκουν ἄν, εἰ τὼ μὲν ξύλω θείμεσθα πρῶτον αὐτοῦ,
τῆς ἀμπέλου δ' ἐς τὴν χύτραν τὸν φανὸν ἐγκαθέντες
ἅψαντες εἶτ' ἐς τὴν θύραν κριηδὸν ἐμπέσοιμεν;
κἂν μὴ καλούντων τοὺς μοχλοὺς χαλῶσιν αἱ γυναῖκες,
ἐμπιπράναι χρὴ τὰς θύρας καὶ τῷ καπνῷ πιέζειν.
θώμεσθα δὴ τὸ φορτίον. φεῦ τοῦ καπνοῦ, βαβαιάξ.
τίς ξυλλάβοιτ' ἂν τοῦ ξύλου τῶν ἐν Σάμῳ στρατηγῶν;
ταυτὶ μὲν ἤδη τὴν ῥάχιν θλίβοντά μου πέπαυται.
σὸν δ' ἐστὶν ἔργον, ὦ χύτρα, τὸν ἄνθρακ' ἐξεγείρειν,
τὴν λαμπάδ' ἡμμένην ὅπως πρώτως ἐμοὶ προσοίσεις.
δέσποινα Νίκη ξυγγενοῦ, τῶν τ' ἐν πόλει γυναικῶν
τοῦ νῦν παρεστῶτος θράσους θέσθαι τροπαῖον ἡμᾶς.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

λιγνὺν δοκῶ μοι καθορᾶν καὶ καπνόν, ὦ γυναῖκες,
ὥσπερ πυρὸς καομένου· σπευστέον ἐστὶ θᾶττον.
πέτου πέτου, Νικοδίκη,
πρὶν ἐμπεπρῆσθαι Καλύκην
τε καὶ Κρίτυλλαν περιφυσήτω
ὑπό τε νόμων ἀργαλέων
ὑπό τε γερόντων ὀλέθρων.
ἀλλὰ φοβοῦμαι τόδε. μῶν ὑστερόπους βοηθῶ;
νῦν δὴ γὰρ ἐμπλησαμένη τὴν ὑδρίαν κνεφαία
μόγις ἀπὸ κρήνης ὑπ' ὄχλου καὶ θορύβου καὶ πατάγου χυτρείου,
δούλαισιν ὠστιζομένη

* * *

στιγματίαις θ', ἁρπαλέως
ἀραμένη, ταῖσιν ἐμαῖς
δημότισιν καομέναις
φέρουσ' ὕδωρ βοηθῶ.
ἤκουσα γὰρ τυφογέρον-
τας ἄνδρας ἔρρειν, στελέχη
φέροντας, ὥσπερ βαλανεύσοντας,
ὡς τριτάλαντον τὸ βάρος,

δεινότατ' ἀπειλοῦντας ἐπῶν,
ὡς πυρὶ χρὴ τὰς μυσαρὰς γυναῖκας ἀνθρακεύειν·
ἅς, ὦ θεά, μή ποτ' ἐγὼ πιμπραμένας ἴδοιμι,
ἀλλὰ πολέμου καὶ μανιῶν ῥυσαμένας Ἑλλάδα *καὶ πολίτας,*
ἐφ' οἷσπερ, ὦ χρυσολόφα
πολιοῦχε, σὰς ἔσχον ἕδρας.
καί σε καλῶ ξύμμαχον, ὦ
Τριτογένει', *ἤν τις ἐκεί-*
νας ὑποπίμπρησιν ἀνήρ,
φέρειν ὕδωρ μεθ' ἡμῶν.
ἔασον ὤ. τουτὶ τί ἦν; ὤνδρες πόνῳ πονηροί·
οὐ γάρ ποτ' ἂν χρηστοί γ' ἔδρων, οὐδ' εὐσεβεῖς τάδ' ἄνδρες.

ΧΟ.ΓΕ. *τουτὶ τὸ πρᾶγμ' ἡμῖν ἰδεῖν ἀπροσδόκητον ἥκει·*
ἑσμὸς γυναικῶν οὑτοσὶ θύρασιν αὖ βοηθεῖ.

ΧΟ.ΓΥ. *τί βδύλλεθ' ἡμᾶς; οὔ τί που πολλαὶ δοκοῦμεν εἶναι;*
καὶ μὴν μέρος γ' ἡμῶν ὁρᾶτ' οὔπω τὸ μυριοστόν.

ΧΟ.ΓΕ. *ὦ* Φαιδρία, *ταύτας λαλεῖν ἐάσομεν τοσαυτί;*
οὐ περικατᾶξαι τὸ ξύλον τύπτοντ' ἐχρῆν τιν' αὐτάς;

ΧΟ.ΓΥ. *θώμεσθα δὴ τὰς κάλπιδας χἠμεῖς χαμᾶζ', ὅπως ἄν,*
ἢν προσφέρῃ τὴν χεῖρά τις, μὴ τοῦτό μ' ἐμποδίζῃ.

ΧΟ.ΓΕ. *εἰ νὴ* Δί' *ἤδη τὰς γνάθους τούτων τις ἢ δὶς ἢ τρὶς*
ἔκοψεν ὥσπερ Βουπάλου, *φωνὴν ἂν οὐκ ἂν εἶχον.*

ΧΟ.ΓΥ. *καὶ μὴν ἰδοὺ παταξάτω τις· στᾶσ' ἐγὼ παρέξω,*
κοὐ μή ποτ' ἄλλη σου κύων τῶν ὄρχεων λάβηται.

ΧΟ.ΓΕ. *εἰ μὴ σιωπήσει, θενὼν ἐκκοκκιῶ τὸ γῆρας.*

ΧΟ.ΓΥ. *ἅπτου μόνον* Στρατυλλίδος *τῷ δακτύλῳ προσελθών.*

ΧΟ.ΓΕ. *τί δ', ἢν σποδῶ τοῖς κονδύλοις, τί μ' ἐργάσει τὸ δεινόν;*

ΧΟ.ΓΥ. *βρύκουσά σου τοὺς πλεύμονας καὶ τἄντερ' ἐξαμήσω.*

ΧΟ.ΓΕ. *οὐκ ἔστ' ἀνὴρ* Εὐριπίδου *σοφώτερος ποιητής·*
οὐδὲν γὰρ ὧδε θρέμμ' ἀναιδές ἐστιν ὡς γυναῖκες.

ΧΟ.ΓΥ. *αἰρώμεθ' ἡμεῖς θοὔδατος τὴν κάλπιν, ὦ* Ῥοδίππη.

ΧΟ.ΓΕ. *τί δ', ὦ θεοῖς ἐχθρά, σὺ δεῦρ' ὕδωρ ἔχουσ' ἀφίκου;*

ΧΟ.ΓΥ. *τί δαὶ σὺ πῦρ, ὦ τύμβ', ἔχων; ὡς σαυτὸν ἐμπυρεύσων;*

ΧΟ.ΓΕ. *ἐγὼ μέν, ἵνα νήσας πυρὰν τὰς σὰς φίλας ὑφάψω.*

ΧΟ.ΓΥ. *ἐγὼ δέ γ', ἵνα τὴν σὴν πυρὰν τούτῳ κατασβέσαιμι.*

ΧΟ. ΓΕ. τοὐμὸν σὺ πῦρ κατασβέσεις; ΧΟ. ΓΥ. τοὔργον τάχ' αὐτὸ δείξει.
ΧΟ. ΓΕ. οὐκ οἶδά σ' εἰ τῇδ' ὡς ἔχω τῇ λαμπάδι σταθεύσω.
ΧΟ. ΓΥ. εἰ ῥύμμα τυγχάνεις ἔχων, λουτρόν γ' ἐγὼ παρέξω.
ΧΟ. ΓΕ. ἐμοὶ σὺ λουτρόν, ὦ σαπρά; ΧΟ. ΓΥ. καὶ ταῦτα νυμφικόν γε.
ΧΟ. ΓΕ. ἤκουσας αὐτῆς τοῦ θράσους; ΧΟ. ΓΥ. ἐλευθέρα γάρ εἰμι.
ΧΟ. ΓΕ. σχήσω σ' ἐγὼ τῆς νῦν βοῆς. ΧΟ. ΓΥ. ἀλλ' οὐκ ἔθ' ἡλιάζει.
ΧΟ. ΓΕ. ἔμπρησον αὐτῆς τὰς κόμας. ΧΟ. ΓΥ. σὸν ἔργον, ὦχελῷε.
ΧΟ. ΓΕ. οἴμοι τάλας. ΧΟ. ΓΥ. μῶν θερμὸν ἦν;
ΧΟ. ΓΕ. ποῖ θερμόν; οὐ παύσει; τί δρᾷς;
ΧΟ. ΓΥ. ἄρδω σ', ὅπως ἂν βλαστάνῃς.
ΧΟ. ΓΕ. ἀλλ' αὖός εἰμ' ἤδη τρέμων.
ΧΟ. ΓΥ. οὐκοῦν ἐπειδὴ πῦρ ἔχεις, σὺ χλιανεῖς σεαυτόν.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ἆρ' ἐξέλαμψε τῶν γυναικῶν ἡ τρυφὴ
χὠ τυμπανισμὸς χοἰ πυκνοὶ Σαβάζιοι,
ὅ τ' Ἀδωνιασμὸς οὗτος οὑπὶ τῶν τεγῶν,
οὗ 'γώ ποτ' ὢν ἤκουον ἐν τἠκκλησίᾳ;
ἔλεγεν δ' ὁ μὴ ὥρασι μὲν Δημόστρατος
πλεῖν ἐς Σικελίαν, ἡ γυνὴ δ' ὀρχουμένη,
αἰαῖ Ἄδωνιν, φησὶν, ὁ δὲ Δημόστρατος
ἔλεγεν ὁπλίτας καταλέγειν Ζακυνθίων·
ἡ δ' ὑποπεπωκυῖ', ἡ γυνὴ 'πὶ τοῦ τέγους,
κόπτεσθ' Ἄδωνιν, φησίν· ὁ δ' ἐβιάζετο
ὁ θεοῖσιν ἐχθρὸς καὶ μιαρὸς Χολοζύγης.
τοιαῦτ' ἀπ' αὐτῶν ἐστιν ἀκολαστάσματα.
ΧΟ. ΓΕ. τί δῆτ' ἄν, εἰ πύθοιο καὶ τὴν τῶνδ' ὕβριν;
αἳ τἄλλα θ' ὑβρίκασι κἀκ τῶν καλπίδων
ἔλουσαν ἡμᾶς, ὥστε θαἰματίδια
σείειν πάρεστιν ὥσπερ ἐνεουρηκότας.
ΠΡ. νὴ τὸν Ποσειδῶ τὸν ἁλυκὸν, δίκαιά γε.
ὅταν γὰρ αὐτοὶ ξυμπονηρευώμεθα
ταῖσιν γυναιξὶ καὶ διδάσκωμεν τρυφᾶν,
τοιαῦτ' ἀπ' αὐτῶν βλαστάνει βουλεύματα.
οἳ λέγομεν ἐν τῶν δημιουργῶν τοιαδί·
ὦ χρυσοχόε, τὸν ὅρμον ὃν ἐπεσκεύασας,

ὀρχουμένης μου τῆς γυναικὸς ἑσπέρας
ἡ βάλανος ἐκπέπτωκεν ἐκ τοῦ τρήματος.
ἐμοὶ μὲν οὖν ἔστ' ἐς Σαλαμῖνα πλευστέα·
σὺ δ' ἢν σχολάσῃς, πάσῃ τέχνῃ πρὸς ἑσπέραν
ἐλθὼν ἐκείνῃ τὴν βάλανον ἐνάρμοσον.
ἕτερος δέ τις πρὸς σκυτοτόμον ταδὶ λέγει
νεανίαν καὶ πέος ἔχοντ' οὐ παιδικόν·
ὦ σκυτοτόμε, τῆς μου γυναικὸς τοὺς πόδας,
τὸ δακτυλίδιον πιέζει τὸ ζυγὸν,
ἅθ' ἁπαλὸν ὄν· τοῦτ' οὖν σὺ τῆς μεσημβρίας
ἐλθὼν χάλασον, ὅπως ἂν εὐρυτέρως ἔχῃ.
τοιαῦτ' ἀπήντηκ' ἐς τοιαυτὶ πράγματα,
ὅτε γ' ὢν ἐγὼ πρόβουλος, ἐκπορίσας ὅπως
κωπῆς ἔσονται, τἀργυρίου νυνὶ δέον,
ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀποκέκλεισμαι τῶν πυλῶν.
ἀλλ' οὐδὲν ἔργον ἑστάναι. φέρε τοὺς μοχλοὺς
ὅπως ἂν αὐτὰς τῆς ὕβρεως ἐγὼ σχέθω.
τί κέχηνας, ὦ δύστηνε; ποῖ δ' αὖ σὺ βλέπεις,
οὐδὲν ποιῶν ἀλλ' ἢ καπηλεῖον σκοπῶν;
οὐχ ὑποβαλόντες τοὺς μοχλοὺς ὑπὸ τὰς πύλας
ἐντεῦθεν ἐκμοχλεύσετ'; ἐνθενδὶ δ' ἐγὼ
ξυνεκμοχλεύσω. ΛΥ. μηδὲν ἐκμοχλεύετε·
ἐξέρχομαι γὰρ αὐτομάτη. τί δεῖ μοχλῶν;
οὐ γὰρ μοχλῶν δεῖ μᾶλλον ἢ νοῦ καὶ φρενῶν.

ΠΡ. ἄληθες, ὦ μιαρὰ σύ; ποῦ 'σθ' ὁ τοξότης;
ξυλλάμβαν' αὐτὴν κὠπίσω τὼ χεῖρε δεῖ.

ΛΥ. εἴ τἄρα νὴ τὴν Ἄρτεμιν τὴν χεῖρά μοι
ἄκραν προσοίσει, δημόσιος ὢν κλαύσεται.

ΠΡ. ἔδεισας, οὗτος; οὐ ξυναρπάσει μέσην
καὶ σὺ μετὰ τούτου κἀνύσαντε δήσετον;

ΣΤΡΑΤΥΛΛΙΣ.

εἴ τἄρα νὴ τὴν Πάνδροσον ταύτῃ μόνον
τὴν χεῖρ' ἐπιβαλεῖς, ἐπιχεσεῖ πατούμενος.

ΠΡ. ἰδού γ' ἐπιχεσεῖ. ποῦ 'στιν ἕτερος τοξότης;
ταύτην προτέραν ξύνδησον, ὁτιὴ καὶ λαλεῖ.

ΛΥ. εἴ τἄρα νὴ τὴν Φωσφόρον τὴν χεῖρ' ἄκραν
ταύτῃ προσοίσεις, κύαθον αἰτήσεις τάχα.
ΠΡ. τουτὶ τί ἦν; ποῦ τοξότης; ταύτης ἔχου.
παύσω τιν' ὑμῶν τῆσδ' ἐγὼ τῆς ἐξόδου.
ΣΤ. εἴ τἄρα νὴ τὴν Ταυροπόλον ταύτῃ πρόσει,
ἐκκοκκιῶ σου τὰς στενοκωκύτους τρίχας.
ΠΡ. οἴμοι κακοδαίμων· ἐπιλέλοιφ' ὁ τοξότης.
ἀτὰρ οὐ γυναικῶν οὐδέποθ' ἔσθ' ἡττητέα
ἡμῖν· ὁμόσε χωρῶμεν αὐταῖς, ὦ Σκύθαι,
ξυνταξάμενοι. ΛΥ. νὴ τὼ θεὼ γνώσεσθ' ἄρα
ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν εἰσι τέτταρες λόχοι
μαχίμων γυναικῶν ἔνδον ἐξωπλισμένων.
ΠΡ. ἀποστρέφετε τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὦ Σκύθαι.
ΛΥ. ὦ ξύμμαχοι γυναῖκες, ἐκθεῖτ' ἔνδοθεν,
ὦ σπερμαγοραιολεκιθολαχανοπώλιδες,
ὦ σκοροδοπανδοκευτριαρτοπώλιδες,
οὐχ ἕλξετ', οὐ παιήσετ', οὐκ ἀρήξετε;
οὐ λοιδορήσετ', οὐκ ἀναισχυντήσετε;
παύεσθ', ἐπαναχωρεῖτε, μὴ σκυλεύετε.
ΠΡ. οἴμ' ὡς κακῶς πέπραγέ μου τὸ τοξικόν.
ΛΥ. ἀλλὰ τί γὰρ ᾤου; πότερον ἐπὶ δούλας τινὰς
ἥκειν ἐνόμισας, ἢ γυναιξὶν οὐκ οἴει
χολὴν ἐνεῖναι; ΠΡ. νὴ τὸν Ἀπόλλω καὶ μάλα
πολλήν γ', ἐάνπερ πλησίον κάπηλος ᾖ.
ΧΟ.ΓΕ. ὦ πόλλ' ἀναλώσας ἔπη, πρόβουλε τῆσδε τῆς γῆς,
τί τοῖσδε σαυτὸν ἐς λόγον τοῖς θηρίοις συνάπτεις;
οὐκ οἶσθα λουτρὸν οἷον αἵδ' ἡμᾶς ἔλουσαν ἄρτι
ἐν τοῖσιν ἱματιδίοις, καὶ ταῦτ' ἄνευ κονίας;
ΧΟ.ΓΥ. ἀλλ', ὦ μέλ', οὐ χρὴ προσφέρειν τοῖς πλησίοισιν εἰκῇ
τὴν χεῖρ'· ἐὰν δὲ τοῦτο δρᾷς, κυλοιδιᾶν ἀνάγκη.
ἐπεὶ θέλω 'γὼ σωφρόνως ὥσπερ κόρη καθῆσθαι,
λυποῦσα μηδέν' ἐνθαδί, κινοῦσα μηδὲ κάρφος,
ἢν μή τις ὥσπερ σφηκιὰν βλίττῃ με κἀρεθίζῃ.
ΧΟ.ΓΕ. ὦ Ζεῦ, τί ποτε χρησόμεθα τοῖσδε τοῖς κνωδάλοις;
οὐ γὰρ ἔτ' ἀνεκτέα τάδ', ἀλλὰ βασανιστέον

τόδε σοι τὸ πάθος μετ' ἐμοῦ
ὅ τι βουλόμεναί ποτε τὴν
Κραναὰν κατέλαβον,
ἐφ' ὅ τι τε μεγαλόπετρον, ἄβατον ἀκρόπολιν,
ἱερὸν τέμενος.
ἀλλ' ἀνερώτα, καὶ μὴ πείθου, καὶ πρόσφερε πάντας ἐλέγχους.
ὡς αἰσχρὸν ἀκωδώνιστον ἐᾶν τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα μεθέντας.
ΠΡ. καὶ μὴν αὐτῶν τοῦτ' ἐπιθυμῶ νὴ τὸν Δία πρῶτα πυθέσθαι,
ὅ τι βουλόμεναι τὴν πόλιν ἡμῶν ἀπεκλείσατε τοῖσι μοχλοῖσιν.
ΛΥ. ἵνα τἀργύριον σῶν παρέχοιμεν καὶ μὴ πολεμοῖτε δι' αὐτό.
ΠΡ. διὰ τἀργύριον πολεμοῦμεν γάρ; ΛΥ. καὶ τἄλλα γε πάντ' ἐκυκήθη.
ἵνα γὰρ Πείσανδρος ἔχοι κλέπτειν χοἰ ταῖς ἀρχαῖς ἐπέχοντες,
ἀεί τινα κορκορυγὴν ἐκύκων. οἱ δ' οὖν τοῦδ' οὕνεκα δρώντων
ὅ τι βούλονται· τὸ γὰρ ἀργύριον τοῦτ' οὐκέτι μὴ καθέλωσιν.
ΠΡ. ἀλλὰ τί δράσεις; ΛΥ. τοῦτό μ' ἐρωτᾷς; ἡμεῖς ταμιεύσομεν αὐτό.
ΠΡ. ὑμεῖς ταμιεύσετε τἀργύριον; ΛΥ. τί δὲ δεινὸν τοῦτο νομίζεις;
οὐ καὶ τἄνδον χρήματα πάντως ἡμεῖς ταμιεύομεν ὑμῖν;
ΠΡ. ἀλλ' οὐ ταυτόν. ΛΥ. πῶς οὐ ταυτόν; ΠΡ. πολεμητέον ἔστ' ἀπὸ τούτου.
ΛΥ. ἀλλ' οὐδὲν δεῖ πρῶτον πολεμεῖν. ΠΡ. πῶς γὰρ σωθησόμεθ' ἄλλως;
ΛΥ. ἡμεῖς ὑμᾶς σώσομεν. ΠΡ. ὑμεῖς; ΛΥ. ἡμεῖς μέντοι. ΠΡ. σχέτλιόν γε.
ΛΥ. ὡς σωθήσει, κἂν μὴ βούλῃ. ΠΡ. δεινόν γε λέγεις. ΛΥ. ἀγανακτεῖς·
ἀλλὰ ποιητέα ταῦτ' ἐστὶν ὅμως. ΠΡ. νὴ τὴν Δήμητρ' ἄδικόν γε.
ΛΥ. σωστέον, ὦ τᾶν. ΠΡ. κεἰ μὴ δέομαι; ΛΥ. τοῦδ' οὕνεκα καὶ πολὺ μᾶλλον.
ΠΡ. ὑμῖν δὲ πόθεν περὶ τοῦ πολέμου τῆς τ' εἰρήνης ἐμέλησεν;
ΛΥ. ἡμεῖς φράσομεν. ΠΡ. λέγε δὴ ταχέως, ἵνα μὴ κλάῃς. ΛΥ. ἀκροῶ δή,
καὶ τὰς χεῖρας πειρῶ κατέχειν. ΠΡ. ἀλλ' οὐ δύναμαι· χαλεπὸν γὰρ
ὑπὸ τῆς ὀργῆς αὐτὰς ἴσχειν.

ΓΥΝΗ.

κλαύσει τοίνυν πολὺ μᾶλλον.

ΠΡ. τοῦτο μὲν, ὦ γραῦ, σαυτῇ κρώξαις· σὺ δέ μοι λέγε. ΛΥ. ταῦτα ποιήσω.
ἡμεῖς τὸν μὲν πρότερον πόλεμον καὶ τὸν χρόνον ἠνεχόμεσθα,
ὑπὸ σωφροσύνης τῆς ἡμετέρας, τῶν ἀνδρῶν, ἅττ' ἐποιεῖτε.
οὐ γὰρ γρύζειν εἰᾶθ' ἡμᾶς. κᾆτ' οὐκ ἠρέσκετέ γ' ἡμᾶς.
ἀλλ' ᾐσθανόμεσθα καλῶς ὑμῶν· καὶ πολλάκις ἔνδον ἂν οὖσαι
ἠκούσαμεν ἄν τι κακῶς ὑμᾶς βουλευσαμένους μέγα πρᾶγμα·

εἶτ' ἀλγοῦσαι τἄνδοθεν ὑμᾶς ἐπανηρόμεθ' ἂν γελάσασαι,
τί βεβούλευται περὶ τῶν σπονδῶν ἐν τῇ στήλῃ παραγράψαι
ἐν τῷ δήμῳ τήμερον ὑμῖν; τί δέ σοι ταῦτ'; ἦ δ' ὃς ἂν ἀνὴρ,
οὐ σιγήσει; κἀγὼ 'σίγων. ΓΥ. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐγώ ποτ' ἐσίγων.
ΠΡ. κἂν ᾤμωξάς γ', εἰ μὴ 'σίγας. ΛΥ. τοιγὰρ ἔγωγ' ἔνδον ἐσίγων.
ἕτερόν τι πονηρότερον δήπου βούλευμ' ἐπεπύσμεθ' ἂν ὑμῶν·
εἶτ' ἠρόμεθ' ἄν· πῶς ταῦτ', ὦνερ, διαπράττεσθ' ὧδ' ἀνοήτως;
ὁ δέ μ' εὐθὺς ὑποβλέψας ἂν ἔφασκ', εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσω,
ὀτοτύξεσθαι μακρὰ τὴν κεφαλήν· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει.
ΠΡ. ὀρθῶς γε λέγων νὴ Δί' ἐκεῖνος. ΛΥ. πῶς ὀρθῶς, ὦ κακόδαιμον,
εἰ μηδὲ κακῶς βουλευομένοις ἐξῆν ὑμῖν ὑποθέσθαι;
ὅτε δὴ δ' ὑμῶν ἐν ταῖσιν ὁδοῖς φανερῶς ἠκούομεν ἤδη,
οὐκ ἔστιν ἀνὴρ ἐν τῇ χώρᾳ μὰ Δί' οὐ δῆτ' ἔσθ' ἕτερός τις·
μετὰ ταῦθ' ἡμῖν εὐθὺς ἔδοξεν σῶσαι τὴν Ἑλλάδα κοινῇ
ταῖσι γυναιξὶν συλλεχθείσαις. ποῖ γὰρ καὶ χρῆν ἀναμεῖναι;
ἢν οὖν ἡμῶν χρηστὰ λεγουσῶν ἐθελήσητ' ἀντακροᾶσθαι
κἀντισιωπᾶν ὥσπερ χἠμεῖς, ἐπανορθώσαιμεν ἂν ὑμᾶς.
ΠΡ. ὑμεῖς ἡμᾶς; δεινόν γε λέγεις κοὐ τλητὸν ἔμοιγε. ΛΥ. σιώπα.
ΠΡ. σοί γ', ὦ κατάρατε, σιωπῶ 'γὼ, καὶ ταῦτα κάλυμμα φορούσῃ
περὶ τὴν κεφαλήν; μή νυν ζῴην. ΛΥ. ἀλλ' εἰ τοῦτ' ἐμπόδιόν σοι,
παρ' ἐμοῦ τουτὶ τὸ κάλυμμα λαβὼν
ἔχε καὶ περίθου περὶ τὴν κεφαλὴν,
κᾆτα σιώπα,
καὶ τοῦτον τὸν καλαθίσκον,
κᾆτα ξαίνειν συζωσάμενος,
κυάμους τρώγων·
πόλεμος δὲ γυναιξὶ μελήσει.
ΧΟ. ΓΥ. ἀπαίρετ', ὦ γυναῖκες, ἀπὸ τῶν καλπίδων, ὅπως ἂν
ἐν τῷ μέρει χἠμεῖς τι ταῖς φίλαισι συλλάβωμεν.
ἐγὼ γὰρ * οὔποτε κάμοιμ' ἂν ὀρχουμένη,
οὐδὲ τὰ γόνατα κόπος ἕλεῖ καματηρός μου.
ἐθέλω δ' ἐπὶ πᾶν ἰέναι
μετὰ τῶνδ' ἀρετῆς ἕνεχ' αἷς
ἔνι φύσις, ἔνι χάρις,
ἔνι θράσος, ἔνι δὲ σοφὸν, ἔνι δὲ φιλόπολις

ἀρετῇ φρόνιμος.
ἀλλ', ὦ τηθῶν ἀνδρειοτάτη καὶ μητριδίων ἀκαληφῶν,
χωρεῖτ' ὀργῇ καὶ μὴ τέγγεσθ'· ἔτι γὰρ νῦν οὔρια θεῖτε.
ΛΥ. ἀλλ' ἤνπερ ὅ τε γλυκύθυμος Ἔρως χἠ Κυπρογένει' Ἀφροδίτη
ἵμερον ἡμῶν κατὰ τῶν κόλπων καὶ τῶν μηρῶν καταπνεύσῃ,
κᾆτ' ἐντέξῃ τέτανον τερπνὸν τοῖς ἀνδράσι καὶ ῥοπαλισμούς,
οἶμαί ποτε Λυσιμάχας ἡμᾶς ἐν τοῖς Ἕλλησι καλεῖσθαι.
ΠΡ. τί ποιησάσας; ΛΥ. ἢν παύσωμεν πρώτιστον μὲν ξὺν ὅπλοισιν
ἀγοράζοντας καὶ μαινομένους. ΓΥ. νὴ τὴν Παφίαν Ἀφροδίτην.
ΛΥ. νῦν μὲν γὰρ δὴ καὶ ταῖσι χύτραις καὶ τοῖς λαχάνοισιν ὁμοίως
περιέρχονται κατὰ τὴν ἀγορὰν ξὺν ὅπλοις, ὥσπερ Κορύβαντες.
ΠΡ. νὴ Δία· χρὴ γὰρ τοὺς ἀνδρείους. ΛΥ. καὶ μὴν τό γε πρᾶγμα γέλοιον,
ὅταν ἀσπίδ' ἔχων καὶ Γοργόνα τις κᾆτ' ὠνῆται κορακίνους.
ΓΥ. νὴ Δί' ἐγὼ γοῦν ἄνδρα κομήτην φυλαρχοῦντ' εἶδον ἐφ' ἵππου
ἐς τὸν χαλκοῦν ἐμβαλλόμενον πῖλον λέκιθον παρὰ γραός·
ἕτερος δ' αὖ Θρᾷξ πέλτην σείων κἀκόντιον, ὥσπερ ὁ Τηρεύς,
ἐδεδίσκετο τὴν ἰσχαδόπωλιν καὶ τὰς δρυπέπεις κατέπινε.
ΠΡ. πῶς οὖν ὑμεῖς δυναταὶ παῦσαι τεταραγμένα πράγματα πολλὰ
ἐν ταῖς χώραις καὶ διαλῦσαι; ΛΥ. φαύλως πάνυ. ΠΡ. πῶς; ἀπόδειξον.
ΛΥ. ὥσπερ κλωστῆρ', ὅταν ἡμῖν ᾖ τεταραγμένος, ὧδε λαβοῦσαι,
ὑπενεγκοῦσαι τοῖσιν ἀτράκτοις τὸ μὲν ἐνταυθὶ, τὸ δ' ἐκεῖσε,
οὕτως καὶ τὸν πόλεμον τοῦτον διαλύσομεν, ἤν τις ἐάσῃ,
διενεγκοῦσαι διὰ πρεσβειῶν τὸ μὲν ἐνταυθὶ, τὸ δ' ἐκεῖσε.
ΠΡ. ἐξ ἐρίων δὴ καὶ κλωστήρων καὶ ἀτράκτων πράγματα δεινὰ
παύσειν οἴεσθ', ὦ ἀνόητοι; ΛΥ. κἂν ὑμῖν γ' εἴ τις ἐνῆν νοῦς,
ἐκ τῶν ἐρίων τῶν ἡμετέρων ἐπολιτεύεσθ' ἂν ἅπαντα.
ΠΡ. πῶς δή; φέρ' ἴδω. ΛΥ. πρῶτον μὲν ἐχρῆν, ὥσπερ πόκον ἐν βαλανείῳ,
ἐκπλύναντας τὴν οἰσπώτην, ἐκ τῆς πόλεως ἐπικλινεῖς
ἐκραβδίζειν τοὺς μοχθηροὺς καὶ τοὺς τριβόλους ἀπολέξαι,
καὶ τούς γε συνισταμένους τούτους καὶ τοὺς πιλοῦντας ἑαυτοὺς
ἐπὶ ταῖς ἀρχαῖσι διαξῆναι καὶ τὰς κεφαλὰς ἀποτῖλαι·
εἶτα ξαίνειν ἐς καλαθίσκον κοινὴν εὔνοιαν ἅπαντας,
καταμιγνύντας τούς τε μετοίκους κεἴ τις ξένος ᾖ φίλος ὑμῖν,
κεἴ τις ὀφείλει τῷ δημοσίῳ, καὶ τούτους ἐγκαταμῖξαι·
καὶ νὴ Δία τάς γε πόλεις, ὁπόσαι τῆς γῆς τῆσδ' εἰσὶν ἄποικοι,

διαγιγνώσκειν ὅτι ταῦθ' ἡμῖν ὥσπερ τὰ κατάγματα κεῖται
χωρὶς ἕκαστον· κᾆτ' ἀπὸ τούτων πάντων τὸ κάταγμα λαβόντας
δεῦρο ξυνάγειν καὶ συναθροίζειν εἰς ἕν, κἄπειτα ποιῆσαι
τολύπην μεγάλην, κᾆτ' ἐκ ταύτης τῷ δήμῳ χλαῖναν ὑφῆναι.

ΠΡ. οὔκουν δεινὸν ταυτὶ ταύτας ῥαβδίζειν καὶ τολυπεύειν,
αἷς οὐδὲ μετῆν πάνυ τοῦ πολέμου; ΛΥ. καὶ μήν, ὦ παγκατάρατε,
πλεῖν ἤὲ διπλοῦν αὐτὸν φέρομεν. πρώτιστον μέν γε τεκοῦσαι
κἀκπέμψασαι παῖδας ὁπλίτας. ΠΡ. σίγα, μὴ μνησικακήσῃς.

ΛΥ. εἶθ' ἡνίκ' ἐχρῆν εὐφρανθῆναι καὶ τῆς ἥβης ἀπολαῦσαι,
μονοκοιτοῦμεν διὰ τὰς στρατιάς. καὶ θἠμέτερον μὲν ἐᾶτε,
περὶ τῶν δὲ κορῶν ἐν τοῖς θαλάμοις γηρασκουσῶν ἀνιῶμαι.

ΠΡ. οὔκουν κἄνδρες γηράσκουσιν; ΛΥ. μὰ Δί', ἀλλ' οὐκ εἶπας ὅμοιον.
ὁ μὲν ἥκων γάρ, κἂν ᾖ πολιός, ταχὺ παῖδα κόρην γεγάμηκεν·
τῆς δὲ γυναικὸς μικρὸς ὁ καιρός, κἂν τούτου μὴ 'πιλάβηται,
οὐδεὶς ἐθέλει γῆμαι ταύτην, ὀττευομένη δὲ κάθηται.

ΠΡ. ἀλλ' ὅστις ἔτι στῦσαι δυνατὸς

ΛΥ. σὺ δὲ δὴ τί μαθὼν οὐκ ἀποθνῄσκεις;
χοιρίον ἔσται· σορὸν ὠνήσει·
μελιτοῦτταν ἐγὼ καὶ δὴ μάξω.
λαβὲ ταυτὶ καὶ στεφάνωσαι.

ΓΥΝΗ Α.

καὶ ταυτασὶ δέξαι παρ' ἐμοῦ.

ΓΥΝΗ Β.

καὶ τουτονγὶ λαβὲ τὸν στέφανον.

ΛΥ. τοῦ δεῖ; τί ποθεῖς; χώρει 's τὴν ναῦν·
ὁ Χάρων σε καλεῖ,
σὺ δὲ κωλύεις ἀνάγεσθαι.

ΠΡ. εἶτ' οὐχὶ ταῦτα δεινὰ πάσχειν ἔστ' ἐμέ;
νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ τοῖς προβούλοις ἄντικρυς
ἐμαυτὸν ἐπιδείξω βαδίζων ὡς ἔχω.

ΛΥ. μῶν ἐγκαλεῖς ὅτι οὐχὶ προὐθέμεσθά σε;
ἀλλ' ἐς τρίτην γοῦν ἡμέραν σοὶ πρῴ πάνυ
ἥξει παρ' ἡμῶν τὰ τρίτ' ἐπεσκευασμένα.

ΧΟ. ΓΕ. οὐκέτ' ἔργον ἐγκαθεύδειν, ὅστις ἔστ' ἐλεύθερος·
ἀλλ' ἐπαποδυώμεθ', ἄνδρες, τουτῳὶ τῷ πράγματι.

ἤδη γὰρ ὄζειν ταδὶ μειζόνων καὶ πλειόνων
πραγμάτων μοι δοκεῖ,
καὶ μάλιστ' ὀσφραίνομαι τῆς Ἱππίου τυραννίδος·
καὶ πάνυ δέδοικα μὴ τῶν Λακώνων τινὲς
δεῦρο συνεληλυθότες ἄνδρες ἐς Κλεισθένους
τὰς θεοῖς ἐχθρὰς γυναῖκας ἐξεπαίρωσιν δόλῳ
καταλαβεῖν τὰ χρήμαθ' ἡμῶν τόν τε μισθὸν,
ἔνθεν ἔζων ἐγώ.
δεινὰ γάρ τοι τάσδε γ' ἤδη τοὺς πολίτας νουθετεῖν,
καὶ λαλεῖν γυναῖκας οὔσας ἀσπίδος χαλκῆς πέρι,
καὶ διαλλάττειν πρὸς ἡμᾶς ἀνδράσιν Λακωνικοῖς,
οἷσι πιστὸν οὐδὲν, εἰ μή περ λύκῳ κεχηνότι.
ἀλλὰ ταῦθ' ὕφηναν ἡμῖν, ἄνδρες, ἐπὶ τυραννίδι.
ἀλλ' ἐμοῦ μὲν οὐ τυραννεύσουσ', ἐπεὶ φυλάξομαι,
καὶ φορήσω τὸ ξίφος τὸ λοιπὸν ἐν μύρτου κλαδὶ,
ἀγοράσω τ' ἐν τοῖς ὅπλοις ἑξῆς Ἀριστογείτονι,
ὧδέ θ' ἑστήξω παρ' αὐτόν· αὐτὸ γάρ μοι γίγνεται
τῆς θεοῖς ἐχθρᾶς πατάξαι τῆσδε γραὸς τὴν γνάθον.
ΧΟ. ΓΥ. οὐ γὰρ εἰσιόντας οἴκαδ' ἡ τεκοῦσα γνώσεται.
ἀλλὰ θώμεσθ', ὦ φίλαι γρᾶες, ταδὶ πρῶτον χαμαί.
ἡμεῖς γὰρ, ὦ πάντες ἀστοὶ, λόγων κατάρχομεν
τῇ πόλει χρησίμων·
εἰκότως, ἐπεὶ χλιδῶσαν ἀγλαῶς ἔθρεψέ με.
ἑπτὰ μὲν ἔτη γεγῶσ' εὐθὺς ἠρρηφόρουν·
εἶτ' ἀλετρὶς ἦ δεκέτις οὖσα τἀρχηγέτι·
κᾆτ' ἔχουσα τὸν κροκωτὸν ἄρκτος ἦ Βραυρωνίοις·
κἀκανηφόρουν ποτ' οὖσα παῖς καλὴ, 'χουσ'
ἰσχάδων ὁρμαθόν·
ἆρα προὐφείλω τι χρηστὸν τῇ πόλει παραινέσαι;
εἰ δ' ἐγὼ γυνὴ πέφυκα, τοῦτο μὴ φθονεῖτέ μοι,
ἢν ἀμείνω γ' εἰσενέγκω τῶν παρόντων πραγμάτων.
τοὐράνου γάρ μοι μέτεστι· καὶ γὰρ ἄνδρας ἐσφέρω,
τοῖς δὲ δυστήνοις γέρουσιν οὐ μέτεσθ' ὑμῖν, ἐπεὶ
τὸν ἔρανον τὸν λεγόμενον παππῷον ἐκ τῶν Μηδικῶν
εἶτ' ἀναλώσαντες οὐκ ἀντεσφέρετε τὰς ἐσφορὰς,

ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν διαλυθῆναι προσέτι κινδυνεύομεν.
ἆρα γρυκτόν ἐστιν ὑμῖν; εἰ δὲ λυπήσεις τί με,
τῷδέ γ' ἀψήκτῳ πατάξω τῷ κοθόρνῳ τὴν γνάθον.
ΧΟ.ΓΕ. ταῦτ' οὖν οὐχ ὕβρις τὰ πράγματ' ἐστὶ
πολλή; κἀπιδώσειν μοι δοκεῖ τὸ χρῆμα μᾶλλον.
ἀλλ' ἀμυντέον τὸ πρᾶγμ' ὅστις γ' ἐνόρχης ἔστ' ἀνήρ.
ἀλλὰ τὴν ἐξωμίδ' ἐκδυώμεθ', ὡς τὸν ἄνδρα δεῖ
ἀνδρὸς ὄζειν εὐθύς, ἀλλ' οὐκ ἐντεθριῶσθαι πρέπει.
ἀλλ' ἄγετε, λυκόποδες, οἵπερ ἐπὶ Λειψύδριον ἤλθομεν, ὅτ' ἦμεν ἔτι,
νῦν δεῖ, νῦν ἀνηβῆσαι πάλιν κἀναπτερῶσαι
πᾶν τὸ σῶμα κἀποσείσασθαι τὸ γῆρας τόδε.
εἰ γὰρ ἐνδώσει τις ἡμῶν ταῖσδε κἂν σμικρὰν λαβήν,
οὐδὲν ἐλλείψουσιν αὗται λιπαροῦς χειρουργίας,
ἀλλὰ καὶ ναῦς τεκτανοῦνται, κἀπιχειρήσουσ' ἔτι
ναυμαχεῖν καὶ πλεῖν ἐφ' ἡμᾶς, ὥσπερ Ἀρτεμισία·
ἢν δ' ἐφ' ἱππικὴν τράπωνται, διαγράφω τοὺς ἱππέας.
ἱππικώτατον γάρ ἐστι χρῆμα κἄποχον γυνή.
κοὐκ ἂν ἀπολίσθοι τρέχοντος· τὰς δ' Ἀμαζόνας σκόπει,
ἃς Μίκων ἔγραψ' ἐφ' ἵππων μαχομένας τοῖς ἀνδράσιν.
ἀλλὰ τούτων χρῆν ἁπασῶν ἐς τετρημένον ξύλον
ἐγκαθαρμόσαι λαβόντας τουτονὶ τὸν αὐχένα.
ΧΟ.ΓΥ. εἰ νὴ τὼ θεώ με ζωπυρήσεις,
λύσω τὴν ἐμαυτῆς ὗν ἐγὼ δή, καὶ ποιήσω
τήμερον τοὺς δημότας βωστρεῖν σ' ἐγὼ πεκτούμενον.
ἀλλὰ χἠμεῖς, ὦ γυναῖκες, θᾶττον ἐκδυώμεθα,
ὡς ἂν ὄζωμεν γυναικῶν αὐτοδὰξ ὠργισμένων.
νῦν πρὸς ἔμ' ἴτω τις, ἵνα μή ποτε φάγῃ σκόροδα, μηδὲ κυάμους μέλανας.
ὡς εἰ καὶ μόνον κακῶς ἐρεῖς, ὑπερχολῶ γάρ,
ἀετὸν τίκτοντα κάνθαρός σε μαιεύσομαι.
οὐ γὰρ ὑμῶν φροντίσαιμ' ἄν, ἢν ἐμοὶ ζῇ Λαμπιτὼ
ἥ τε Θηβαία φίλη παῖς εὐγενὴς Ἰσμηνία.
οὐ γὰρ ἔσται δύναμις, οὐδ' ἢν ἑπτάκις σὺ ψηφίσῃ,
ὅστις, ὦ δύστην', ἀπήχθου πᾶσι καὶ τοῖς γείτοσιν.
ὥστε κἀχθὲς θἠκάτῃ ποιοῦσα παιγνίαν ἐγὼ
τοῖσι παισὶ τὴν ἑταίραν ἐκάλεσ' ἐκ τῶν γειτόνων,

παῖδα χρηστὴν κἀγαπητὴν ἐκ Βοιωτῶν ἔγχελυν·
οἱ δὲ πέμψειν οὐκ ἔφασκον διὰ τὰ σὰ ψηφίσματα.
κοὐχὶ μὴ παύσησθε τῶν ψηφισμάτων τούτων, πρὶν ἂν
τοῦ σκέλους ὑμᾶς λαβών τις ἐκτραχηλίσῃ φέρων.
ΧΟ.ΓΥ. ἄνασσα πράγους τοῦδε καὶ βουλεύματος,
τί μοι σκυθρωπὸς ἐξελήλυθας δόμων;
ΛΥ. κακῶν γυναικῶν ἔργα καὶ θήλεια φρὴν
ποιεῖ μ' ἄθυμον περιπατεῖν τ' ἄνω κάτω.
ΧΟ.ΓΥ. τί φῄς; τί φῄς;
ΛΥ. ἀληθῆ, ἀληθῆ.
ΧΟ.ΓΥ. τί δ' ἐστὶ δεινόν; φράζε ταῖς σαυτῆς φίλαις.
ΛΥ. ἀλλ' αἰσχρὸν εἰπεῖν καὶ σιωπῆσαι βαρύ.
ΧΟ.ΓΥ. μή νύν με κρύψῃς ὅ τι πεπόνθαμεν κακόν.
ΛΥ. βινητιῶμεν, ᾗ βράχιστον τοῦ λόγου.
ΧΟ.ΓΥ. ἰὼ Ζεῦ.
ΛΥ. τί Ζῆν' ἀϋτεῖς; ταῦτα δ' οὖν οὕτως ἔχει.
ἐγὼ μὲν οὖν αὐτὰς ἀποσχεῖν οὐκέτι
οἵα τ' ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν· ἀποδιδράσκουσι γάρ.
τὴν μέν γε πρώτην διαλέγουσαν τὴν ὀπὴν
κατέλαβον ᾗ τοῦ Πανός ἐστι ταὐλίον,
τὴν δ' ἐκ τροχιλίας αὖ κατειλυσπωμένην,
τὴν δ' αὐτομολοῦσαν, τὴν δ' ἐπὶ στρουθοῦ μίαν
ἤδη πέτεσθαι διανοουμένην κάτω
εἰς Ὀρσιλόχου χθὲς τῶν τριχῶν κατέσπασα.
πάσας τε προφάσεις ὥστ' ἀπελθεῖν οἴκαδε
ἕλκουσιν. ἤδη γοῦν τις αὐτῶν ἔρχεται.
αὕτη σὺ ποῖ θεῖς; ΓΥ.Α. οἴκαδ' ἐλθεῖν βούλομαι.
οἴκοι γάρ ἐστιν ἔριά μοι Μιλήσια
ὑπὸ τῶν σέων κατακοπτόμενα. ΛΥ. ποίων σέων;
οὐκ εἶ πάλιν; ΓΥ.Α. ἀλλ' ἥξω ταχέως νὴ τὼ θεὼ,
ὅσον διαπετάσασ' ἐπὶ τῆς κλίνης μόνον.
ΛΥ. μὴ διαπετάννυ, μηδ' ἀπέλθῃς μηδαμῇ.
ΓΥ.Α. ἀλλ' ἐῶ 'πολέσθαι τἄρι'; ΛΥ. ἢν τούτου δέῃ.
ΓΥ.Β. τάλαιν' ἐγὼ, τάλαινα τῆς ἀμόργιδος,
ἣν ἄλοπον οἴκοι καταλέλοιπ'. ΛΥ. αὕτη 'τέρα

ἐπὶ τὴν ἄμοργιν τὴν ἄλοπον ἐξέρχεται.
χώρει πάλιν δεῦρ'. ΓΥ. Β. ἀλλὰ νὴ τὴν Φωσφόρον
ἔγωγ' ἀποδείρασ' αὐτίκα μάλ' ἀπέρχομαι.
ΛΥ. μὴ μἀποδείρῃς. ἢν γὰρ ἄρξῃ τουτουί,
ἑτέρα γυνὴ ταὐτὸν ποιεῖν βουλήσεται.

ΓΥΝΗ Γ.

ὦ πότνι' Εἰλείθυι', ἐπίσχες τοῦ τόκου.
ἕως ἂν εἰς ὅσιον μόλω 'γὼ χωρίον.
ΛΥ. τί ταῦτα ληρεῖς; ΓΥ. Γ. αὐτίκα μάλα τέξομαι.
ΛΥ. ἀλλ' οὐκ ἐκύεις σύ γ' ἐχθές. ΓΥ. Γ. ἀλλὰ τήμερον.
ἀλλ' οἴκαδέ μ' ὡς τὴν μαῖαν, ὦ Λυσιστράτη,
ἀπόπεμψον ὡς τάχιστα. ΛΥ. τίνα λόγον λέγεις;
τί τοῦτ' ἔχεις τὸ σκληρόν; ΓΥ. Γ. ἄρρεν παιδίον.
ΛΥ. μὰ τὴν 'Αφροδίτην οὐ σύ γ', ἀλλ' ἢ χαλκίον
ἔχειν τι φαίνει κοῖλον· εἴσομαι δ' ἐγώ.
ὦ καταγέλαστ', ἔχουσα τὴν ἱερὰν κυνῆν
κυεῖν ἔφασκες; ΓΥ. Γ. καὶ κυῶ γε νὴ Δία.
ΛΥ. τί δῆτα ταύτην εἶχες; ΓΥ. Γ. ἵνα μ' εἰ καταλάβοι
ὁ τόκος ἔτ' ἐν πόλει, τέκοιμ' ἐς τὴν κυνῆν
ἐσβᾶσα ταύτην, ὥσπερ αἱ περιστεραί.
ΛΥ. τί λέγεις; προφασίζει· περιφανῆ τὰ πράγματα.
οὐ τἀμφιδρόμια τῆς κυνῆς αὐτοῦ μενεῖς;
ΓΥ. Γ. ἀλλ' οὐ δύναμαι 'γωγ' οὐδὲ κοιμᾶσθ' ἐν πόλει,
ἐξ οὗ τὸν ὄφιν εἶδον τὸν οἰκουρόν ποτε.

ΓΥΝΗ Δ.

ἐγὼ δ' ὑπὸ γλαυκῶν γε τάλαιν' ἀπόλλυμαι
ταῖς ἀγρυπνίαισι κακκαβαζουσῶν ἀεί.
ΛΥ. ὦ δαιμόνιαι, παύσασθε τῶν τερατευμάτων.
ποθεῖτ' ἴσως τοὺς ἄνδρας· ἡμᾶς δ' οὐκ οἴει
ποθεῖν ἐκείνους; ἀργαλέας εὖ οἶδ' ὅτι
ἄγουσι νύκτας. ἀλλ' ἀνάσχεσθ', ὦγαθαί,
καὶ προσταλαιπωρήσατ' ἔτ' ὀλίγον χρόνον,
ὡς χρησμὸς ἡμῖν ἐστιν ἐπικρατεῖν, ἐὰν
μὴ στασιάσωμεν· ἔστι δ' ὁ χρησμὸς οὑτοσί.
ΧΟ. ΓΥ. λέγ' αὐτὸν ἡμῖν ὅ τι λέγει. ΛΥ. σιγᾶτε δή.

ἀλλ' ὁπόταν πτήξωσι χελιδόνες εἰς ἕνα χῶρον,
τοὺς ἔποπας φεύγουσαι, ἀπόσχωνταί τε φαλήτων,
παῦλα κακῶν ἔσται, τὰ δ' ὑπέρτερα νέρτερα θήσει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ΧΟ. ΓΥ. ἐπάνω κατακεισόμεθ' ἡμεῖς;
ΛΥ. ἢν δὲ διαστῶσιν καὶ ἀναπτῶνται πτερύγεσσιν
ἐξ ἱεροῦ ναοῖο χελιδόνες, οὐκέτι δόξει
ὄρνεον οὐδ' ὁτιοῦν καταπυγωνέστερον εἶναι.
ΧΟ. ΓΥ. σαφής γ' ὁ χρησμὸς νὴ Δί'. ὦ πάντες θεοί,
μή νυν ἀπείπωμεν ταλαιπωρούμεναι,
ἀλλ' εἰσίωμεν. καὶ γὰρ αἰσχρὸν τουτογί,
ὦ φίλταται, τὸν χρησμὸν εἰ προδώσομεν.
ΧΟ. ΓΕ. μῦθον
βούλομαι λέξαι τιν' ὑμῖν, ὅν ποτ' ἤκουσ'
αὐτὸς ἔτι παῖς ὤν,
οὕτως.
ἦν νεανίσκος Μελανίων τις, ὃς
φεύγων γάμον ἀφίκετ' ἐς ἐρημίαν,
κἀν τοῖς ὄρεσιν ᾤκει·
κᾆτ' ἐλαγοθήρει
πλεξάμενος ἄρκυς,
καὶ κύνα τιν' εἶχεν,
κοὐκέτι κατῆλθε πάλιν οἴκαδ' ὑπὸ μίσους.
οὕτω
τὰς γυναῖκας ἐβδελύχθη
κεῖνος, ἡμεῖς τ' οὐδὲν ἧττον
τοῦ Μελανίωνος οἱ σώφρονες.

ΓΕΡΩΝ.

βούλομαί σε, γραῦ, κύσαι,
ΓΥ. κρόμμυόν τἄρ' οὐκ ἔδει.
ΓΕ. κἀνατείνας λακτίσαι.
ΓΥ. τὴν λόχμην πολλὴν φορεῖς.
ΓΕ. καὶ Μυρωνίδης γὰρ ἦν
τραχὺς ἐντεῦθεν μελάμπυ-
γός τε τοῖς ἐχθροῖς ἅπασιν,
ὣς δὲ καὶ Φορμίων.

ΧΟ.ΓΥ. κἀγὼ
βούλομαι μῦθόν τιν' ὑμῖν ἀντιλέξαι
τῷ Μελανίωνι.
Τίμων
ἦν τις ἀΐδρυτος ἀβάτοισιν ἐν
σκώλοισι τὰ πρόσωπα περιειργμένος,
Ἐρινύος ἀπορρώξ.
οὗτος ἄρ' ὁ Τίμων
ᾤχεθ' ὑπὸ μίσους
πολλὰ καταρασάμενος ἀνδράσι πονηροῖς.
οὕτω
κεῖνος ὑμῶν ἀντεμίσει
τοὺς πονηροὺς ἄνδρας ἀεί,
ταῖσι δὲ γυναιξὶν ἦν φίλτατος.
ΓΥ. τὴν γνάθον βούλει θένω;
ΓΕ. μηδαμῶς· ἔδεισά γε.
ΓΥ. ἀλλὰ κρούσω τῷ σκέλει;
ΓΕ. τὸν σάκανδρον ἐκφανεῖς.
ΓΥ. ἀλλ' ὅμως ἂν οὐκ ἴδοις
καίπερ οὔσης γραὸς ὄντ' αὐ-
τὸν κομήτην, ἀλλ' ἀπεψι-
λωμένον τῷ λύχνῳ.
ΛΥ. ἰοὺ ἰού, γυναῖκες, ἴτε δεῦρ' ὡς ἐμὲ
ταχέως. ΓΥ Α. τί δ' ἔστιν; εἰπέ μοι, τίς ἡ βοή;
ΛΥ. ἄνδρ' ἄνδρ', ὁρῶ προσιόντα παραπεπληγμένον,
τοῖς τῆς Ἀφροδίτης ὀργίοις εἰλημμένον.
ΓΥ.Β. ὦ πότνια, Κύπρου καὶ Κυθήρων καὶ Πάφου
μεδέουσ', ἴθ' ὀρθὴν ἥνπερ ἔρχει τὴν ὁδόν.
ΓΥ.Α. ποῦ δ' ἐστὶν, ὅστις ἐστί; ΛΥ. παρὰ τὸ τῆς Χλόης.
ΓΥ.Α. ὢ νὴ Δί' ἐστὶ δῆτα. τίς κἀστίν ποτε;
ΛΥ. ὁρᾶτε· γιγνώσκει τις ὑμῶν; ΜΥ. νὴ Δία,
ἔγωγε· κἀστὶν οὑμὸς ἀνὴρ Κινησίας.
ΛΥ. σὸν ἔργον εἴη τοῦτον ὀπτᾶν καὶ στρέφειν,
κἀξηπεροπεύειν, καὶ φιλεῖν καὶ μὴ φιλεῖν,
καὶ πάνθ' ὑπέχειν πλὴν ὧν σύνοιδεν ἡ κύλιξ.

ΜΥ. ἀμέλει, ποιήσω ταῦτ' ἐγώ. ΛΥ. καὶ μὴν ἐγὼ
συνηπεροπεύσω παραμένουσά γ' ἐνθαδὶ,
καὶ ξυσταθεύσω τοῦτον. ἀλλ' ἀπέλθετε.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

οἴμοι κακοδαίμων, οἷος ὁ σπασμός μ' ἔχει
χὠ τέτανος ὥσπερ ἐπὶ τροχοῦ στρεβλούμενον.
ΛΥ. τίς οὗτος οὑντὸς τῶν φυλάκων ἑστώς; ΚΙ. ἐγώ.
ΛΥ. ἀνήρ; ΚΙ. ἀνὴρ δῆτ'. ΛΥ. οὐκ ἄπει δῆτ' ἐκποδών;
ΚΙ. σὺ δ' εἶ τίς ἡ 'κβάλλουσά μ'; ΛΥ. ἡμεροσκόπος.
ΚΙ. πρὸς τῶν θεῶν νυν ἐκκάλεσόν μοι Μυρρίνην.
ΛΥ. ἰδοὺ, καλέσω τὴν Μυρρίνην σοι; σὺ δὲ τίς εἶ;
ΚΙ. ἀνὴρ ἐκείνης, Παιονίδης Κινησίας.
ΛΥ. ὦ χαῖρε φίλτατ'· οὐ γὰρ ἀκλεὲς τοὔνομα
τὸ σὸν παρ' ἡμῖν ἐστιν οὐδ' ἀνώνυμον.
ἀεὶ γὰρ ἡ γυνή σ' ἔχει διὰ στόμα.
κἂν ᾠὸν ἢ μῆλον λάβῃ, Κινησίᾳ
τουτὶ γένοιτο, φησίν. ΚΙ. ὢ πρὸς τῶν θεῶν.
ΛΥ. νὴ τὴν Ἀφροδίτην· κἂν περὶ ἀνδρῶν γ' ἐμπέσῃ
λόγος τις, εἴρηκ' εὐθέως ἡ σὴ γυνὴ
ὅτι λῆρός ἐστι τἄλλα πρὸς Κινησίαν.
ΚΙ. ἴθι νυν, κάλεσον αὐτήν. ΛΥ. τί οὖν; δώσεις τί μοι;
ΚΙ. ἔγωγέ σοι νὴ τὸν Δί', ἢν βούλῃ γε σύ·
ἔχω δὲ τοῦθ'· ὅπερ οὖν ἔχω, δίδωμί σοι.
ΛΥ. φέρε νυν καλέσω καταβᾶσά σοι. ΚΙ. ταχύ νυν πάνυ.
ὡς οὐδεμίαν ἔχω γε τῷ βίῳ χάριν,
ἐξ οὗπερ αὐτὴ 'ξῆλθεν ἐκ τῆς οἰκίας·
ἀλλ' ἄχθομαι μὲν εἰσιὼν, ἔρημα δὲ
εἶναι δοκεῖ μοι πάντα, τοῖς δὲ σιτίοις
χάριν οὐδεμίαν οἶδ' ἐσθίων· ἔστυκα γάρ.
ΜΥ. φιλῶ φιλῶ 'γὼ τοῦτον· ἀλλ' οὐ βούλεται
ὑπ' ἐμοῦ φιλεῖσθαι. σὺ δ' ἐμὲ τούτῳ μὴ κάλει.
ΚΙ. ὦ γλυκύτατον Μυρρινίδιον, τί ταῦτα δρᾷς;
κατάβηθι δεῦρο. ΜΥ. μὰ Δί' ἐγὼ μὲν αὐτόσ' οὔ.
ΚΙ. ἐμοῦ καλοῦντος οὐ καταβήσει, Μυρρίνη;
ΜΥ. οὐ γὰρ δεόμενος οὐδὲν ἐκκαλεῖς ἐμέ.

ΚΙ. ἐγὼ οὐ δεόμενος; ἐπιτετριμμένος μὲν οὖν.
ΜΥ. ἄπειμι. ΚΙ. μὴ δῆτ', ἀλλὰ τῷ γοῦν παιδίῳ,
ὑπάκουσον· οὗτος, οὐ καλεῖς τὴν μαμμίαν;

ΠΑΙΣ.

μαμμία, μαμμία, μαμμία.
ΚΙ. αὕτη, τί πάσχεις; οὐδ' ἐλεεῖς τὸ παιδίον
ἄλουτον ὂν κἄθηλον ἕκτην ἡμέραν;
ΜΥ. ἔγωγ' ἐλεῶ δῆτ'· ἀλλ' ἀμελὴς αὐτῷ πατὴρ
ἔστιν. ΚΙ. κατάβηθ', ὦ δαιμονία, τῷ παιδίῳ.
ΜΥ. οἷον τὸ τεκεῖν· καταβατέον. τί γὰρ πάθω;
ΚΙ. ἐμοὶ γὰρ αὕτη καὶ νεωτέρα δοκεῖ
πολλῷ γεγενῆσθαι κἀγανώτερον βλέπειν·
χἃ δυσκολαίνει πρὸς ἐμὲ καὶ βρενθύεται,
ταῦτ' αὐτὰ δή 'σθ' ἃ κἄμ' ἐπιτρίβει τῷ πόθῳ.
ΜΥ. ὦ γλυκύτατον σὺ τεκνίδιον κακοῦ πατρὸς,
φέρε σε φιλήσω γλυκύτατον τῇ μαμμίᾳ.
ΚΙ. τί, ὦ πονηρὰ, ταῦτα ποιεῖς χἀτέραις
πείθει γυναιξὶ, κἀμέ τ' ἄχθεσθαι ποιεῖς
αὐτή τε λυπεῖ; ΜΥ. μὴ πρόσαγε τὴν χεῖρά μοι.
ΚΙ. τὰ δ' ἔνδον ὄντα τἀμὰ καὶ σὰ χρήματα
χεῖρον διατίθης. ΜΥ. ὀλίγον αὐτῶν μοι μέλει.
ΚΙ. ὀλίγον μέλει σοι τῆς κρόκης φορουμένης
ὑπὸ τῶν ἀλεκτρυόνων; ΜΥ. ἔμοιγε νὴ Δία.
ΚΙ. τὰ τῆς Ἀφροδίτης ἱέρ' ἀνοργίαστά σοι
χρόνον τοσοῦτόν ἐστιν. οὐ βαδιεῖ πάλιν;
ΜΥ. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἢν μὴ διαλλαχθῆτέ γε
καὶ τοῦ πολέμου παύσησθε. ΚΙ. τοιγὰρ, ἢν δοκῇ,
ποιήσομεν καὶ ταῦτα. ΜΥ. τοιγὰρ, ἢν δοκῇ,
κἄγωγ' ἄπειμ' ἐκεῖσε· νῦν δ' ἀπομώμοκα.
ΚΙ. σὺ δ' ἀλλὰ κατακλίνηθι μετ' ἐμοῦ διὰ χρόνου.
ΜΥ. οὐ δῆτα· καίτοι σ' οὐκ ἐρῶ γ' ὡς οὐ φιλῶ.
ΚΙ. φιλεῖς; τί οὖν οὐ κατεκλίνης, ὦ Μύρριον;
ΜΥ. ὦ καταγέλαστ', ἐναντίον τοῦ παιδίου;
ΚΙ. μὰ Δί', ἀλλὰ τοῦτό γ' οἴκαδ', ὦ Μανῆ, φέρε.
ἰδοὺ, τὸ μέν σοι παιδίον καὶ δὴ 'κποδών·

σὺ δ' οὐ κατακλίνει; ΜΥ. ποῦ γὰρ ἄν τις καὶ, τάλαν,
δράσειε τοῦθ'; ΚΙ. ὅπου τὸ τοῦ Πανὸς, καλόν.
ΜΥ. καὶ πῶς ἔθ' ἁγνὴ δῆτ' ἂν ἔλθοιμ' ἐς πόλιν;
ΚΙ. κάλλιστα δήπου, λουσαμένη τῇ Κλεψύδρᾳ.
ΜΥ. ἔπειτ' ὀμόσασα δῆτ' ἐπιορκήσω, τάλαν;
ΚΙ. εἰς ἐμὲ τράποιτο· μηδὲν ὅρκου φροντίσῃς.
ΜΥ. φέρε νυν ἐνέγκω κλινίδιον νῷν. ΚΙ. μηδαμῶς.
ἀρκεῖ χαμαὶ νῷν. ΜΥ. μὰ τὸν Ἀπόλλω μή σ' ἐγὼ,
καίπερ τοιοῦτον ὄντα, κατακλινῶ χαμαί.
ΚΙ. ἥ τοι γυνὴ φιλεῖ με, δήλη 'στὶν καλῶς.
ΜΥ. ἰδοὺ, κατάκεισ' ἀνύσας τι· κἀγὼ 'κδύομαι
καίτοι, τὸ δεῖνα, ψίαθός ἐστ' ἐξοιστέα.
ΚΙ. ποία ψίαθος; μή μοί γε. ΜΥ. νὴ τὴν Ἄρτεμιν,
αἰσχρὸν γὰρ ἐπὶ τόνου γε. ΚΙ. δός μοί νυν κύσαι.
ΜΥ. ἰδού. ΚΙ. παπαιάξ. ἧκέ νυν ταχέως πάνυ.
ΜΥ. ἰδοὺ ψίαθος· κατάκεισο, καὶ δὴ 'κδύομαι.
καίτοι, τὸ δεῖνα, προσκεφάλαιον οὐκ ἔχεις.
ΚΙ. ἀλλ' οὐ δέομ' οὐδὲν ἔγωγε. ΜΥ. νὴ Δί' ἀλλ' ἐγώ.
ΚΙ. ἀλλ' ἦ τὸ πέος τόδ' Ἡρακλῆς ξενίζεται.
ΜΥ. ἀνίστασ', ἀναπήδησον. ΚΙ. ἤδη πάντ' ἔχω.
ΜΥ. ἅπαντα δῆτα; ΚΙ. δεῦρό νυν, ὦ χρύσιον.
ΜΥ. τὸ στρόφιον ἤδη λύομαι. μέμνησό νυν·
μή μ' ἐξαπατήσῃς τὰ περὶ τῶν διαλλαγῶν.
ΚΙ. νὴ Δί' ἀπολοίμην ἆρα. ΜΥ. σισύραν οὐκ ἔχεις.
ΚΙ. μὰ Δί' οὐ δέομαι 'γωγ', ἀλλὰ βινεῖν βούλομαι.
ΜΥ. ἀμέλει, ποιήσεις τοῦτο· ταχὺ γὰρ ἔρχομαι.
ΚΙ. ἅνθρωπος ἐπιτρίψει με διὰ τὰ στρώματα.
ΜΥ. ἔπαιρε σαυτόν. ΚΙ. ἀλλ' ἐπῆρται τοῦτό γε.
ΜΥ. βούλει μυρίσω σε; ΚΙ. μὰ τὸν Ἀπόλλω μή μέ γε.
ΜΥ. νὴ τὴν Ἀφροδίτην, ἤν τε βούλῃ γ' ἤν τε μή.
ΚΙ. εἴθ' ἐκχυθείη τὸ μύρον, ὦ Ζεῦ δέσποτα.
ΜΥ. πρότεινε δὴ τὴν χεῖρα κἀλείφου λαβών.
ΚΙ. οὐχ ἡδὺ τὸ μύρον μὰ τὸν Ἀπόλλω τουτογὶ,
εἰ μὴ διατριπτικόν γε, κοὐκ ὄζον γάμων.
ΜΥ. τάλαιν' ἐγὼ, τὸ Ῥόδιον ἤνεγκον μύρον.

ΚΙ. ἀγαθόν· ἔα αὔτ', ὦ δαιμονία. ΜΥ. ληρεῖς ἔχων.
ΚΙ. κάκιστ' ἀπόλοιθ' ὁ πρῶτον ἑψήσας μύρον.
ΜΥ. λαβὲ τόνδε τὸν ἀλάβαστον. ΚΙ. ἀλλ' ἕτερον ἔχω.
ἀλλ' ᾠζυρὰ κατάκεισο καὶ μή μοι φέρε
μηδέν. ΜΥ. ποιήσω ταῦτα νὴ τὴν Ἄρτεμιν.
ὑπολύομαι γοῦν. ἀλλ' ὅπως, ὦ φίλτατε,
σπονδὰς ποιεῖσθαι ψηφιεῖ. ΚΙ. βουλεύσομαι.
ἀπολώλεκέν με κἀπιτέτριφεν ἡ γυνή,
τά τ' ἄλλα πάντα κἀποδείρασ' οἴχεται.
οἴμοι τί πάθω; τίνα βινήσω,
τῆς καλλίστης πασῶν ψευσθείς;
πῶς ταύτην παιδοτροφήσω;
ποῦ Κυναλώπηξ;
μίσθωσόν μοι τὴν τιτθήν.
ΧΟ. ΓΕ. ἐν δεινῷ γ', ὦ δύστηνε, κακῷ
τείρει ψυχὴν ἐξαπατηθείς.
κἄγωγ' οἰκτείρω σ', αἰαῖ.
ποῖος δ' ἂν νέφρος ἀντίσχοι,
ποία ψυχή, ποῖοι δ' ὄρχεις,
ποία δ' ὀσφύς; ποῖος ἂν ὄρρος
κατατεινόμενος,
καὶ μὴ βινῶν τοὺς ὄρθρους.
ΚΙ. ὦ Ζεῦ, δεινῶν ἀντισπασμῶν.
ΧΟ. ΓΕ. ταυτὶ μέντοι νυνί σ' ἐποίησ'
ἡ παμβδελυρὰ καὶ παμμυσαρά.
ΚΙ. μὰ Δί' ἀλλὰ φίλη καὶ παγγλυκερά.
ΧΟ. ΓΕ. ποία γλυκερά;
μιαρὰ μιαρὰ δῆτ'· ὦ Ζεῦ Ζεῦ,
εἴθ' αὐτήν, ὥσπερ τοὺς θωμούς,
μεγάλῳ τυφῷ καὶ πρηστῆρι
ξυστρέψας καὶ ξυγγογγυλίσας
οἴχοιο φέρων, εἶτα μεθείης,
ἡ δὲ φέροιτ' αὖ πάλιν ἐς τὴν γῆν,
κᾆτ' ἐξαίφνης
περὶ τὴν ψωλὴν περιβαίη.

ΚΗΡΥΞ.

πᾶ τᾶν Ἀσάνᾶν ἐστιν ἁ γερωία
ἢ τοὶ πρυτάνιες; λῶ τι μυσίξαι νέον.
ΠΡ. σὺ δ' εἶ πότερον ἄνθρωπος, ἢ Κονίσαλος;
ΚΗ. κάρυξ ἐγὼν, ὦ κυρσάνιε, ναὶ τὼ σιὼ
ἔμολον ἀπὸ Σπάρτας περὶ τᾶν διαλλαγᾶν.
ΠΡ. κἄπειτα δόρυ δῆθ' ὑπὸ μάλης ἥκεις ἔχων;
ΚΗ. οὐ τὸν Δί' οὐκ ἐγώνγα. ΠΡ. ποῖ μεταστρέφει;
τί δὴ προβάλλει τὴν χλαμύδ'; ἢ βουβωνιᾷς
ὑπὸ τῆς ὁδοῦ; ΚΗ. παλεόρ γα ναὶ τὸν Κάστορα
ὤνθρωπος. ΠΡ. ἀλλ' ἔστυκας, ὦ μιαρώτατε.
ΚΗ. οὐ τὸν Δί' οὐκ ἐγώνγα· μηδ' αὖ πλαδδίη.
ΠΡ. τί δ' ἐστί σοι τοδί; ΚΗ. σκυτάλα Λακωνικά.
ΠΡ. εἴπερ γε χαὔτη 'στὶ σκυτάλη Λακωνική.
ἀλλ' ὡς πρὸς εἰδότα με σὺ τἀληθῆ λέγε.
τί τὰ πράγμαθ' ὑμῖν ἐστι τὰν Λακεδαίμονι;
ΚΗ. ὀρσὰ Λακεδαίμων πᾶα καὶ τοὶ σύμμαχοι
ἅπαντες ἐστύκαντι· Πελλάνας δὲ δεῖ.
ΠΡ. ἀπὸ τοῦ δὲ τουτὶ τὸ κακὸν ὑμῖν ἐνέπεσεν;
ἀπὸ Πανός; ΚΗ. οὔκ, ἀλλ' ἆρχε μὲν, οἰῶ, Λαμπιτὼ,
ἔπειτα δ' ἄλλαι ταὶ κατὰ Σπάρταν ἅμα
γυναῖκες ᾇπερ ἀπὸ μιᾶς ὑσπλαγίδος
ἀπήλαον τὼς ἄνδρας ἀπὸ τῶν ὑσσάκων.
ΠΡ. πῶς οὖν ἔχετε; ΚΗ. μογίομες. ἂν γὰρ τὰν πόλιν
ᾇπερ λυχνοφορίοντες ἀποκεκύφαμες.
ταὶ γὰρ γυναῖκες οὐδὲ τῶ μύρτω σιγῆν
ἐῶντι, πρὶν ἅπαντες ἐξ ἑνὸς λόγω
σπονδὰς ποιησώμεσθα ποττὰν Ἑλλάδα.
ΠΡ. τουτὶ τὸ πρᾶγμα πανταχόθεν ξυνομώμοται
ὑπὸ τῶν γυναικῶν· ἄρτι νυνὶ μανθάνω.
ἀλλ' ὡς τάχιστα φράζε περὶ διαλλαγῶν
αὐτοκράτορας πρέσβεις ἀποπέμπειν ἐνθαδί.
ἐγὼ δ' ἑτέρους ἐνθένδε τῇ βουλῇ φράσω
πρέσβεις ἑλέσθαι, τὸ πέος ἐπιδείξας τοδί.
ΚΗ. ποτάομαι· κράτιστα γὰρ παντᾶ λέγεις.

ΧΟ. ΓΕ. οὐδέν ἐστι θηρίον γυναικὸς ἀμαχώτερον,
οὐδὲ πῦρ, οὐδ᾽ ὧδ᾽ ἀναιδὴς οὐδεμία πόρδαλις.
ΧΟ. ΓΥ. ταῦτα μέντοι σὺ ξυνιεὶς εἶτα πολεμεῖς ἐμοί,
ἐξόν, ὦ πονηρέ, σοὶ βέβαιον ἔμ᾽ ἔχειν φίλην;
ΧΟ. ΓΕ. ὡς ἐγὼ μισῶν γυναῖκας οὐδέποτε παύσομαι.
ΧΟ. ΓΥ. ἀλλ᾽ ὅταν βούλῃ σύ· νυνὶ δ᾽ οὔ σε περιόψομαι
γυμνὸν ὄνθ᾽ οὕτως. ὁρῶ γὰρ ὡς καταγέλαστος εἶ.
ἀλλὰ τὴν ἐξωμίδ᾽ ἐνδύσω σε προσιοῦσ᾽ ἐγώ.
ΧΟ. ΓΕ. τοῦτο μὲν μὰ τὸν Δί᾽ οὐ πονηρὸν ἐποιήσατε·
ἀλλ᾽ ὑπ᾽ ὀργῆς γὰρ πονηρᾶς καὶ τότ᾽ ἀπέδυν ἐγώ.
ΧΟ. ΓΥ. πρῶτα μὲν φαίνει γ᾽ ἀνήρ· εἶτ᾽ οὐ καταγέλαστος εἶ.
κἄν με μὴ ᾽λύπεις, ἐγὼ σοῦ κἂν τόδε τὸ θηρίον
τοὐπὶ τὠφθαλμῷ λαβοῦσ᾽ ἐξεῖλον ἄν, ὃ νῦν ἔνι.
ΧΟ. ΓΕ. τοῦτ᾽ ἄρ᾽ ἦν με τοὐπιτρῖβον, δακτύλιος οὑτοσί·
ἐκσκάλευσον αὐτό, κᾆτα δεῖξον ἀφελοῦσά μοι·
ὡς τὸν ὀφθαλμόν γέ μου νὴ τὸν Δία πάλαι δάκνει.
ΧΟ. ΓΥ. ἀλλὰ δράσω ταῦτα· καίτοι δύσκολος ἔφυς ἀνήρ.
ἦ μέγ᾽, ὦ Ζεῦ, χρῆμ᾽ ἰδεῖν τῆς ἐμπίδος ἔνεστί σοι.
οὐχ ὁρᾷς; οὐκ ἐμπίς ἐστιν ἥδε Τρικορυσία;
ΧΟ. ΓΕ. νὴ Δί᾽ ὤνησάς γέ μ᾽, ὡς πάλαι γέ μ᾽ ἐφρεωρύχει,
ὥστ᾽ ἐπειδὴ ᾽ξῃρέθη, ῥεῖ μου τὸ δάκρυον πολύ.
ΧΟ. ΓΥ. ἀλλ᾽ ἀποψήσω σ᾽ ἐγώ, καίτοι πάνυ πονηρὸς εἶ,
καὶ φιλήσω. ΧΟ. ΓΕ. μὴ φιλήσῃς. ΧΟ. ΓΥ. ἤν τε βούλῃ γ᾽ ἤν τε μή.
ΧΟ. ΓΕ. ἀλλὰ μὴ ὥρασ᾽ ἵκοισθ᾽· ὡς ἐστὲ θωπικαὶ φύσει,
κἄστ᾽ ἐκεῖνο τοὔπος ὀρθῶς κοὐ κακῶς εἰρημένον,
οὔτε σὺν πανωλέθροισιν οὔτ᾽ ἄνευ πανωλέθρων.
ἀλλὰ νυνὶ σπένδομαί σοι, καὶ τὸ λοιπὸν οὐκέτι
οὔτε δράσω φλαῦρον οὐδὲν οὔθ᾽ ὑφ᾽ ὑμῶν πείσομαι.
ἀλλὰ κοινῇ συσταλέντες τοῦ μέλους ἀρξώμεθα.
ΧΟ. ΓΥ. οὐ παρασκευαζόμεσθα
τῶν πολιτῶν οὐδέν᾽, ὦνδρες,
φλαῦρον εἰπεῖν οὐδεέν·
ἀλλὰ πολὺ τοὔμπαλιν πάντ᾽ ἀγαθὰ καὶ λέγειν
καὶ δρᾶν· ἱκανὰ γὰρ τὰ κακὰ καὶ τὰ παρακείμενα.
ἀλλ᾽ ἐπαγγελλέτω πᾶς ἀνὴρ καὶ γυνὴ

εἴ τις ἀργυρίδιον δεῖ-
ται λαβεῖν, μνᾶς ἢ δύ' ἢ τρεῖς,
πόλλ' ἔσω 'στὶ
κἄχομεν βαλάντια.
κἄν ποτ' εἰρήνη φανῇ,
ὅστις ἂν νυνὶ δανείση-
ται παρ' ἡμῶν,
ἂν λάβῃ μηκέτ' ἀποδῷ.
ἑστιᾶν δὲ μέλλομεν ξέ-
νους τινὰς Καρυστίους, ἄν-
δρας καλούς τε κἀγαθούς.
κἄστιν ἔτνος τι, καὶ δελφάκιον ἦν τί μοι,
καὶ τοῦτο τέθυχ', ὥστε κρέ' ἔδεσθ' ἁπαλὰ καὶ καλά.
ἥκετ' οὖν εἰς ἐμοῦ τήμερον· πρῷ δὲ χρὴ
τοῦτο δρᾶν λελουμένους, αὐ-
τούς τε καὶ τὰ παιδί'. εἶτ' εἴ-
σω βαδίζειν,
μηδ' ἐρέσθαι μηδένα,
ἀλλὰ χωρεῖν ἄντικρυς,
ὥσπερ οἴκαδ' εἰς ἑαυτῶν,
γεννικῶς, ὡς
ἡ θύρα κεκλείσεται.

ΧΟ. ΓΕ. καὶ μὴν ἀπὸ τῆς Σπάρτης οἱδὶ πρέσβεις ἕλκοντες ὑπήνας
χωροῦσ', ὥσπερ χοιροκομεῖον περὶ τοῖς μηροῖσιν ἔχοντες.
ΧΟ. ΓΕ. ἄνδρες Λάκωνες πρῶτα μέν μοι χαίρετε,
εἶτ' εἴπαθ' ἡμῖν πῶς ἔχοντες ἥκετε.

ΛΑΚΩΝ.

τί δεῖ ποθ' ὔμμε πολλὰ μυσίδδειν ἔπη;
ὁρῆν γὰρ ἔξεσθ' ὡς ἔχοντες ἥκομες.
ΧΟ. ΓΕ. βαβαί· νενεύρωται μὲν ἥδε συμφορὰ
δεινῶς· τεθερμῶσθαί γε χεῖρον φαίνεται.
ΛΑ. ἄφατα. τί κἂν λέγοι τις; ἀλλ' ὄπα σέλει
παντᾶ τις ἐλσὼν ἁμὶν εἰράναν σέτω.
ΧΟ. ΓΕ. καὶ μὴν ὁρῶ γε τούσδε τοὺς αὐτόχθονας
ὥσπερ παλαιστὰς ἄνδρας ἀπὸ τῶν γαστέρων

θαἰμάτι' ἀποστέλλοντας· ὥστε φαίνεται
ἀσκητικὸν τὸ χρῆμα τοῦ νοσήματος.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ.

τίς ἂν φράσειε ποῦ 'στιν ἡ Λυσιστράτη;
ὡς ἄνδρες ἡμεῖς οὑτοιὶ τοιουτοιί.

ΧΟ.ΓΕ. χαὔτη ξυνᾴδει χἀτέρα ταύτῃ νόσῳ.
ἦ που πρὸς ὄρθρον σπασμὸς ὑμᾶς λαμβάνει;
ΑΘ. μὰ Δί', ἀλλὰ ταυτὶ δρῶντες ἐπιτετρίμμεθα.
ὥστ' εἴ τις ἡμᾶς μὴ διαλλάξει ταχὺ,
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ Κλεισθένη βινήσομεν.
ΧΟ.ΓΕ. εἰ σωφρονεῖτε, θαἰμάτια λήψεσθ', ὅπως
τῶν ἑρμοκοπιδῶν μή τις ὑμᾶς ὄψεται.
ΑΘ. νὴ τὸν Δί' εὖ μέντοι λέγεις. ΛΑ. ναὶ τὼ σιὼ
παντᾶ γε. φέρε τὸ ἔσθος ἀμβαλώμεθα.
ΑΘ. ὦ χαίρετ', ὦ Λάκωνες· αἰσχρά γ' ἐπάθομεν.
ΛΑ. ὦ πολυχαρίδα, δεινά τἂν ἐπεπόνθεμες.
αἴ κ' εἶδον ἁμὲ τὤνδρες ἀναπεφλασμένως.
ΑΘ. ἄγε δὴ, Λάκωνες, αὔθ' ἕκαστα χρὴ λέγειν.
ἐπὶ τί πάρεστε δεῦρο; ΛΑ. περὶ διαλλαγᾶν
πρέσβεις. ΑΘ. καλῶς δὴ λέγετε· χἡμεῖς τουτογί.
τί οὐ καλοῦμεν δῆτα τὴν Λυσιστράτην,
ἥπερ διαλλάξειεν ἡμᾶς ἂν μόνη;
ΛΑ. ναὶ τὼ σιὼ, κἂν λῆτε, τὸν Λυσίστρατον.
ΧΟ.ΓΕ. ἀλλ' οὐδὲν ἡμᾶς, ὡς ἔοικε, δεῖ καλεῖν·
αὐτὴ γὰρ, ὡς ἤκουσεν, ἥδ' ἐξέρχεται.
χαῖρ', ὦ πασῶν ἀνδρειοτάτη· δεῖ δὴ νυνί σε γενέσθαι
δεινὴν, ἀγαθὴν, φαύλην, σεμνὴν, ἀγανὴν, * * πολύπειρον·
ὡς οἱ πρῶτοι τῶν Ἑλλήνων τῇ σῇ ληφθέντες ἴυγγι
συνεχώρησάν σοι καὶ κοινῇ τἀγκλήματα πάντ' ἐπέτρεψαν.
ΛΥ. ἀλλ' οὐχὶ χαλεπὸν τοὔργον, εἰ λάβοι γέ τις
ὀργῶντας ἀλλήλων τε μὴ 'κπειρωμένους.
τάχα δ' εἴσομαι 'γώ. ποῦ 'στιν ἡ Διαλλαγή;
πρόσαγε λαβοῦσα πρῶτα τοὺς Λακωνικοὺς,
καὶ μὴ χαλεπῇ τῇ χειρὶ μηδ' αὐθαδικῇ,
μηδ' ὥσπερ ἡμῶν ἄνδρες ἀμαθῶς τοῦτ' ἔδρων,

ἀλλ' ὡς γυναῖκας εἰκὸς, οἰκείως πάνυ.
ἢν μὴ διδῷ τὴν χεῖρα, τῆς σάθης ἄγε.
ἴθι καὶ σὺ τούτους τοὺς Ἀθηναίους ἄγε·
οὗ δ' ἂν διδῶσι, πρόσαγε τούτους λαβομένη.
ἄνδρες Λάκωνες, στῆτε παρ' ἐμὲ πλησίον,
ἐνθένδε θ' ὑμεῖς, καὶ λόγων ἀκούσατε.
ἐγὼ γυνὴ μέν εἰμι, νοῦς δ' ἔνεστί μοι·
αὐτὴ δ' ἐμαυτῆς οὐ κακῶς γνώμης ἔχω·
τοὺς δ' ἐκ πατρός τε καὶ γεραιτέρων λόγους
πολλοὺς ἀκούσασ' οὐ μεμούσωμαι κακῶς.
λαβοῦσα δ' ὑμᾶς λοιδορῆσαι βούλομαι
κοινῇ δικαίως, οἳ μιᾶς γε χέρνιβος
βωμοὺς περιρραίνοντες, ὥσπερ ξυγγενεῖς,
Ὀλυμπίασιν, ἐν Πύλαις, Πυθοῖ—πόσους
εἴποιμ' ἂν ἄλλους, εἴ με μηκύνειν δέοι;—
ἐχθρῶν παρόντων βαρβάρων στρατεύμασιν
Ἕλληνας ἄνδρας καὶ πόλεις ἀπόλλυτε.
εἷς μὲν λόγος μοι δεῦρ' ἀεὶ περαίνεται.
ΑΘ. ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαί γ' ἀπεψωλημένος.
ΛΥ. εἶτ', ὦ Λάκωνες, πρὸς γὰρ ὑμᾶς τρέψομαι,
οὐκ ἴσθ', ὅτ' ἐλθὼν δεῦρο Περικλείδας ποτὲ
ὁ Λάκων Ἀθηναίων ἱκέτης καθέζετο
ἐπὶ τοῖσι βωμοῖς ὠχρὸς ἐν φοινικίδι,
στρατιὰν προσαιτῶν; ἡ δὲ Μεσσήνη τότε
ὑμῖν ἐπέκειτο, χὠ θεὸς σείων ἅμα.
ἐλθὼν δὲ σὺν ὁπλίταισι τετρακισχιλίοις
Κίμων ὅλην ἔσωσε τὴν Λακεδαίμονα.
ταυτὶ παθόντες τῶν Ἀθηναίων ὕπο
δῃοῦτε χώραν, ἧς ὑπ' εὖ πεπόνθατε;
ΑΘ. ἀδικοῦσιν οὗτοι νὴ Δί', ὦ Λυσιστράτη.
ΛΑ. ἀδικίομες· ἀλλ' ὁ πρωκτὸς ἄφατος ὡς καλός.
ΛΥ. ὑμᾶς δ' ἀφήσειν τοὺς Ἀθηναίους οἴει;
οὐκ ἴσθ' ὅθ' ὑμᾶς οἱ Λάκωνες αὖθις αὖ
κατωνάκας φοροῦντας ἐλθόντες δορὶ
πολλοὺς μὲν ἄνδρας Θετταλῶν ἀπώλεσαν,

πολλοὺς δ' ἑταίρους Ἱππίου καὶ ξυμμάχους,
ξυνεκμαχοῦντες τῇ τόθ' ἡμέρᾳ μόνοι,
κἀλευθέρωσαν, κἀντὶ τῆς κατωνάκης
τὸν δῆμον ὑμῶν χλαῖναν ἤμπισχον πάλιν;
ΛΑ. οὔπα γυναῖκ' ὄπωπα χαϊωτέραν.
ΑΘ. ἐγὼ δὲ κύσθον γ' οὐδέπω καλλίονα.
ΛΥ. τί δῆθ' ὑπηργμένων γε πολλῶν κἀγαθῶν
μάχεσθε κοὐ παύεσθε τῆς μοχθηρίας;
τί δ' οὐ διηλλάγητε; φέρε, τί τοὐμποδών;
ΛΑ. ἁμές γε λῶμες, αἴ τις ἁμὶν τοὔγκυκλον
λῇ τοῦτ' ἀποδόμεν. ΛΥ. ποῖον, ὦ τᾶν; ΛΑ. τὰν Πύλον,
ἅσπερ πάλαι δεόμεθα καὶ βλιμάδδομες.
ΑΘ. μὰ τὸν Ποσειδῶ, τοῦτο μέν γ' οὐ δράσετε.
ΛΥ. ἄφετ', ὠγάθ', αὐτοῖς. ΑΘ. κᾆτα τίνα κινήσομεν;
ΛΥ. ἕτερόν γ' ἀπαιτεῖτ' ἀντὶ τούτου χωρίον.
ΑΘ. τὸ δεῖνα τοίνυν παράδοθ' ἡμῖν τουτονὶ
πρώτιστα τὸν Ἐχινοῦντα καὶ τὸν Μηλιᾶ
κόλπον τὸν ὄπισθεν καὶ τὰ Μεγαρικὰ σκέλη.
ΛΑ. οὐ τὼ σιώ, οὐχὶ πάντα γ', ὦ λυσσάνιε.
ΛΥ. ἐᾶτε, μηδὲν διαφέρου περὶ σκελοῖν.
ΑΘ. ἤδη γεωργεῖν γυμνὸς ἀποδὺς βούλομαι.
ΛΑ. ἐγὼ δὲ κοπραγωγῆν γα πρῴ ναὶ τὼ σιώ.
ΛΥ. ἐπὴν διαλλαγῆτε, ταῦτα δράσετε.
ἀλλ' εἰ δοκεῖ δρᾶν ταῦτα, βουλεύσασθε καὶ
τοῖς ξυμμάχοις ἐλθόντες ἀνακοινώσατε.
ΑΘ. ποίοισιν, ὦ τᾶν, ξυμμάχοις; ἐστύκαμεν.
οὐ ταὐτὰ δόξει τοῖσι συμμάχοισι νῷν,
βινεῖν ἅπασιν; ΛΑ. τοῖσι γοῦν ναὶ τὼ σιὼ
ἁμοῖσι. ΑΘ. καὶ γὰρ ναὶ μὰ Δία Καρυστίοις.
ΛΥ. καλῶς λέγετε. νῦν οὖν ὅπως ἁγνεύσετε,
ὅπως ἂν αἱ γυναῖκες ὑμᾶς ἐν πόλει
ξενίσωμεν ὧν ἐν ταῖσι κίσταις εἴχομεν.
ὅρκους δ' ἐκεῖ καὶ πίστιν ἀλλήλοις δότε.
κἄπειτα τὴν αὑτοῦ γυναῖχ' ὑμῶν λαβὼν
ἄπεισ' ἕκαστος. ΑΘ. ἀλλ' ἴωμεν ὡς τάχος.

ΛΑ. ἄγ' ὅπα τυ λῇς. ΑΘ. νὴ τὸν Δί' ὡς τάχιστά γε.
ΧΟ. ΓΥ. στρωμάτων δὲ ποικίλων καὶ
χλανιδίων καὶ ξυστίδων καὶ
χρυσίων, ὅσ' ἐστί μοι,
οὐ φθόνος ἔνεστί μοι πᾶσι παρέχειν φέρειν
τοῖς παισὶν, ὁπόταν τε θυγάτηρ τινὶ κανηφορῇ.
πᾶσιν ὑμῖν λέγω λαμβάνειν τῶν ἐμῶν
χρημάτων νῦν ἔνδοθεν, καὶ
μηδὲν οὕτως εὖ σεσημάν-
θαι τὸ μὴ οὐχὶ
τοὺς ῥύπους ἀνασπάσαι,
χἄττ' ἂν ἔνδον ᾖ φορεῖν.
ὄψεται δ' οὐδὲν σκοπῶν, εἰ
μή τις ὑμῶν
ὀξύτερον ἐμοῦ βλέπει.
εἰ δέ τῳ μὴ σῖτος ὑμῶν
ἔστι, βόσκει δ' οἰκέτας καὶ
σμικρὰ πολλὰ παιδία,
ἔστι παρ' ἐμοῦ λαβεῖν πυρίδια λεπτὰ μὲν,
ὁ δ' ἄρτος ἀπὸ χοίνικος ἰδεῖν μάλα νεανίας.
ὅστις οὖν βούλεται τῶν πενήτων ἴτω
εἰς ἐμοῦ σάκους ἔχων καὶ
κωρύκους, ὡς λήψεται πυ-
ρούς· ὁ Μανῆς δ'
οὑμὸς αὐτοῖς ἐμβαλεῖ.
πρός γε μέντοι τὴν θύραν
προαγορεύω μὴ βαδίζειν
τὴν ἐμὴν, ἀλλ'
εὐλαβεῖσθαι τὴν κύνα.

ΑΓΟΡΑΙΟΣ.

ἄνοιγε τὴν θύραν.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

παραχωρεῖν οὐ θέλεις;
ὑμεῖς τί κάθησθε; μῶν ἐγὼ τῇ λαμπάδι
ὑμᾶς κατακαύσω; φορτικὸν τὸ χωρίον.

ΑΓ. οὐκ ἂν ποιήσαιμ'. ΘΕ. εἰ δὲ πάνυ δεῖ τοῦτο δρᾶν,
ὑμῖν χαρίζεσθαι, ταλαιπωρήσομεν.
ΧΟ.ΓΕ. χἠμεῖς γε μετὰ σοῦ ξυνταλαιπωρήσομεν.
ΘΕ. οὐκ ἄπιτε; κωκύσεσθε τὰς τρίχας μακρά.
οὐκ ἄπιθ', ὅπως ἂν οἱ Λάκωνες ἔνδοθεν
καθ' ἡσυχίαν ἀπίωσιν εὐωχημένοι;
ΑΘ. οὔπω τοιοῦτον ξυμπόσιον ὄπωπ' ἐγώ.
ἦ καὶ χαρίεντες ἦσαν οἱ Λακωνικοί·
ἡμεῖς δ' ἐν οἴνῳ ξυμπόται σοφώτατοι.
ΧΟ.ΓΕ. ὀρθῶς γ', ὁτιὴ νήφοντες οὐχ ὑγιαίνομεν·
ἢν τοὺς Ἀθηναίους ἐγὼ πείσω λέγων,
μεθύοντες ἀεὶ πανταχοῦ πρεσβεύσομεν.
νῦν μὲν γὰρ ὅταν ἔλθωμεν ἐς Λακεδαίμονα
νήφοντες, εὐθὺς βλέπομεν ὅ τι ταράξομεν·
ὥσθ' ὅ τι μὲν ἂν λέγωσιν οὐκ ἀκούομεν,
ἃ δ' οὐ λέγουσι, ταῦθ' ὑπονενοήκαμεν.
ἀγγέλλομεν δ' οὐ ταὐτὰ τῶν αὐτῶν πέρι.
νυνὶ δ' ἅπαντ' ἤρεσκεν· ὥστ' εἰ μέν γέ τις
ᾄδοι Τελαμῶνος, Κλειταγόρας ᾄδειν δέον,
ἐπῃνέσαμεν ἂν καὶ προσεπιωρκήσαμεν.
ΘΕ. ἀλλ' οὑτοιὶ γὰρ αὖθις ἔρχονται πάλιν
ἐς ταυτόν. οὐκ ἐρρήσετ', ὦ μαστιγίαι;
ΑΓ. νὴ τὸν Δί', ὡς ἤδη γε χωροῦσ' ἔνδοθεν.
ΛΑ. ὦ πολυχαρίδα, λαβὲ τὰ φυσατήρια,
ἵν' ἐγὼ διποδιάξω γε κἀείσω καλὸν
ἐς τὼς Ἀσαναίως τε κἠς ἡμᾶς ἅμα.
ΑΘ. λαβὲ δῆτα τὰς φυσαλλίδας πρὸς τῶν θεῶν,
ὡς ἥδομαί γ' ὑμᾶς ὁρῶν ὀρχουμένους.

ΧΟΡΟΣ ΛΑΚΩΝΩΝ.

ὅρμαον
τὼς κυρσανίως, ὦ Μναμόνα,
τὰν τεὰν μῶαν, ἅτις
οἶδεν ἁμὲ τώς τ' Ἀσαναίως,
ὅκα τοὶ μὲν ἐπ' Ἀρταμιτίῳ
πρόκροον θείκελοι

ποττὰ κᾶλα, τὼς Μήδως τ' ἐνίκων.
ἁμὲ δ' αὖ Λεωνίδας
ἆγεν ᾇπερ τὼς κάπρως
θάγοντας, οἰῶ, τὸν ὀδόντα·
πολὺς δ' ἀμφὶ τὰς γέννας ἀφρὸς ἤνσει,
πολὺς δ' ἅμα καττῶν σκελῶν ἵετο.
ἦν γὰρ τὤνδρες οὐκ ἐλάσσως
τᾶς ψάμμας, τοὶ Πέρσαι.
ἀγρότερ' Ἄρταμι σηροκτόνε
μόλε δεῦρο, παρσένε σιὰ,
ποττὰς σπονδὰς,
ὡς συνέχῃς πολὺν ἁμὲ χρόνον.
νῦν δ' αὖ
φιλία τ' αἰὲς εὔπορος εἴη
ταῖς συνθήκαις
καὶ τᾶν αἱμυλᾶν ἀλωπέκων
παυσαίμεθ'· ὦ
δεῦρ' ἴθι, δεῦρ', ὦ
κυναγὲ παρσένε.

ΛΥ. ἄγε νυν, ἐπειδὴ τἄλλα πεποίηται καλῶς,
ἀπάγεσθε ταύτας, ὦ Λάκωνες, τασδεδὶ
ὑμεῖς· ἀνὴρ δὲ παρὰ γυναῖκα καὶ γυνὴ
στήτω παρ' ἄνδρα, κᾆτ' ἐπ' ἀγαθαῖς συμφοραῖς
ὀρχησάμενοι θεοῖσιν εὐλαβώμεθα
τὸ λοιπὸν αὖθις μὴ 'ξαμαρτάνειν ἔτι.

ΧΟΡΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ.

πρόσαγε χορὸν, ἔπαγε χάριτας,
ἐπὶ δὲ κάλεσον Ἄρτεμιν·
ἐπὶ δὲ δίδυμον ἀγέχορον
ἰήιον
εὔφρον', ἐπὶ δὲ Νύσιον,
ὃς μετὰ Μαινάσι Βάκχιος ὄμμασι
δαίεται,
Δία τε πυρὶ φλεγόμενον, ἐπί τε
πότνιαν ἄλοχον ὀλβίαν,

εἶτα δὲ δαίμονας, οἷς ἐπιμάρτυσι
χρησόμεθ᾽ οὐκ ἐπιλήσμοσιν
ἡσυχίας πέρι τῆς μεγαλόφρονος,
ἣν ἐποίησε θεὰ Κύπρις.
ἀλαλαὶ ἰὴ παιήων·
αἴρεσθ᾽ ἄνω, ἰαί,
ὡς ἐπὶ νίκῃ, ἰαί.
εὐοῖ εὐοῖ, εὐαὶ εὐαί.
Λάκων πρόφαινε δὴ σὺ μοῦσαν
ἐπὶ νέᾳ νέαν.

ΧΟ. ΛΑ. *Ταΰγετον αὖτ᾽ ἐραννὸν ἐκλιπῶα,*
Μῶα μόλε Λάκαινα πρεπτὸν ἁμὶν
κλεῶα τὸν Ἀμύκλαις [Ἀπόλλω] σιὸν
καὶ χαλκίοικον Ἀσάναν.
Τυνδαρίδας τ᾽ ἀγασώς,
τοὶ δὴ παρ᾽ Εὐρώταν ψιάδδοντι.
εἶα μάλ᾽ ἔμβη,
ὢ εἶα κοῦφα πάλλων,
ὡς Σπάρταν ὑμνίωμες.
τᾷ σιῶν χοροὶ μέλοντι,
καὶ ποδῶν κτύπος,
ᾇτε πῶλοι δ᾽ αἱ κόραι
πὰρ τὸν Εὐρώταν
ἀμπάλλοντι πυκνὰ ποδοῖν
ἀγκονιῶαι,
ταὶ δὲ κόμαι σείονθ᾽ ᾇπερ Βακχᾶν
θυρσαδδοᾶν καὶ παιδδοᾶν.
ἁγῆται δ᾽ ἁ Λήδας παῖς ἁγνὰ
χοραγὸς εὐπρεπής.
ἀλλ᾽ ἄγε κόμαν παραμπύκιδδε, χερὶ ποδοῖν τε πάδη
ᾇ τις ἔλαφος· κρότον δ᾽ ἁμᾶ ποίη χορωφελήταν·
καὶ τᾶν σιᾶν δ᾽ αὖ τὰν κρατίσταν χαλκίοικον ὕμνη
τὰν παμμάχον.

ARISTOPHANIS

FRAGMENTA.

DE ARISTOPHANIS FABULARUM NUMERO ET NOMINIBUS.

ARISTOPHANES quot et quas fabulas scripserit ab nemine dum quæsitum vidi. Quæ quum multorum errorum caussa extiterit, nos, ut via quadam et ordine procederemus nec fundamento destituta esset disputatio nostra, ab hac dubitatione solvenda initium facere decrevimus. Et de nominibus quidem comœdiarum, qualem Æschyli dramatum indicem ab veteri grammatico compositum babemus, nihil est ad nostra tempora proditum: sed de numero fabularum tria supersunt testimonia grammaticorum, quæ quum inter se discrepare videantur, paullo diligentius considerata et scribarum liberata peccatis plane consentire cognoscentur. Eorum unum Suidæ est, qui quo loco de vita et scriptis Aristophanis agit, *δράματα δὲ αὐτοῦ,* inquit, *νδ'· ἅπερ δὲ πεπράχαμεν Ἀριστοφάνους δράματα, ταῦτα,* et tum fabulas undecim superstites enumerat secundum litterarum ordinem: reliqua duo grammaticorum sunt quorum excerpta ab Aldo Manutio primum edita ego Acharnensium editioni præfixi. Eorum alter ita scribit p. XVIII, 8. *ἔγραψε δὲ δράματα μδ', ὧν ἀντιλέγεται τέσσαρα ὡς οὐκ ὄντα αὐτοῦ. ἔστι δὲ ταῦτα, Ποίησις, Ναυαγὸς, Νῆσοι, Νίοβις* (corrige *Νίοβος*), *ἃ τινὲς ἔφασαν εἶναι τοῦ Ἀρχίππου.* Ab hoc dissentire videtur alius p. X, 20. *ἔπειτα υἱῷ ἐδίδου τὰ δράματα ὄντα τὸν ἀριθμὸν νδ', ὧν νόθα δ'.*

Apparet igitur inter duo tantum numeros datam eligendi potestatem esse, aliis quadraginta quattuor comici fabulas fuisse perhibentibus, aliis quattuor et quinquaginta. Quorum utrum verum habeam si quæris, optio est non ambigua. Nam quum apud Suidam in bono codice Parisino libroque Leidensi non *νδ'*, sed *μδ'* sit perscriptum cum eoque alter de duobus consentiat grammaticis, minorem numerum potiorem haberi oportebit, etiam si aliæ rationes non accedant, quæ in promptu nobis sunt gravissimæ. Quas enim vel superstites habemus poetæ fabulas vel deperditas ex scriptis veterum cognovimus, eæ, si quis rationem recte ineat neque aut testibus incredibilia dicentibus obsequatur aut corrupta

pro sanis habeat, hunc ipsum quem modo dicebamus numerum explere reperiuntur. Quam rem indice fabularum infra posito declarare placuit.

I. Δαιταλῆς.
II. Βαβυλώνιοι.
III. Ἀχαρνῆς.
IV. Ἱππῆς.
V. Νεφέλαι πρότεραι.
VI. Προαγών.
VII. Σφῆκες.
VIII. Εἰρήνη προτέρα.
IX. Ἀμφιάρεως.
X. Ὄρνιθες.
XI. Λυσιστράτη.
XII. Θεσμοφοριάζουσαι πρότεραι.
XIII. Πλοῦτος πρότερος.
XIV. Βάτραχοι.
XV. Ἐκκλησιάζουσαι.
XVI. Πλοῦτος δεύτερος.
XVII. Αἰολοσίκων πρότερος.
XVIII. Αἰολοσίκων δεύτερος.
XIX. Κώκαλος.

XX. Ἀνάγυρος.
XXI. Γεωργοί.
XXII. Γῆρας.
XXIII. Γηρυτάδης.
XXIV. Δαίδαλος.
XXV. Δαναΐδες.
XXVI. Δράματα ἢ Κένταυρος.
XXVII. Δράματα ἢ Νίοβος.
XXVIII. Εἰρήνη δευτέρα.
XXIX. Ἥρωες.
XXX. Θεσμοφοριάζουσαι δεύτεραι.
XXXI. Λήμνιαι.
XXXII. Ναυαγὸς sive Δὶς ναυαγός.
XXXIII. Νεφέλαι δεύτεραι.
XXXIV. Νῆσοι.
XXXV. Ὁλκάδες.
XXXVI. Πελαργοί.

XXXVII. Ποίησις.
XXXVIII. Πολύϊδος.
XXXIX. Σκηνὰς καταλαμβάνουσαι.
XL. Ταγηνισταί.
XLI. Τελμησῆς.
XLII. Τριφάλης.
XLIII. Φοίνισσαι.
XLIV. Ὧραι.

Digessi autem hunc indicem ita ut primo loco ponerem quarum fabularum tempora indubitatis veterum testimoniis comperta habemus, tum enumerarem ceteras, quæ quibus annis commissæ fuerint vel prorsus ignoratur vel non satis accurate definiri potest: de quibus infra locus erit dicendi. Nunc enim hoc potissimum nobis est agendum, ut et fabulas quasdam Aristophaneis adhuc annumeratas jure ab nobis exclusas neque illud non recte factum esse ostendamus, quod repetitas quarundam editiones pro novis numeravimus fabulis, Ranis autem, quam ipsam quoque bis actam esse constat, semel tantum locum concessimus.

Ac de duabus quidem fabulis, Βοηθοῖς et Αὐτολύκῳ, jam ab aliis dubitatum video. Βοηθοὺς enim apud Priscianum semel Aristomeni tributam (vol. II. p. 250. ed. Krehl.), bis Aristophani (p. 91. 232.), non hujus, sed Aristomenis fabulam esse, satis aliunde notam, pridem perspexit Valesius in annotatione ad Harpocrationem p. 337. ed. Gronov. Autolycus autem unius fide nititur Erotiani in lexico Hippocratico s. v. ἄμβην p. 88. ed. Franz. Ἀριστοφάνης δὲ ὁ κωμικὸς ἐν Αὐτολύκῳ φησὶν ἐπὶ καινοτέρας ἰδέας, ἀσέβιον ὁ μοχθηρὸς ἔτριβες πόσῳ πολλῶν λοπάδων τοὺς ἄμβωνας περιλείξας. τοῦτ' ἔστι τὰ περὶ τοὺς ἄμβωνας χείλη. Sed hunc quidem non librarii, sed ipsius esse errorem Erotiani videri, notissimam Eupolidis fabulam memoriæ errore Aristophani tribuentis, ab Coddæo animadversum est: cui ita assentior ut erroris culpam non in Erotianum, sed in antiquiorem conferam grammaticum, quum Aristophanem etiam ab Apollonio Citiensi nominari videam, cujus hæc sunt verba in libro inedito περὶ ἄρθρων " ὁ βάκχιος (corrige Βακχεῖος) τὴν ἐπὶ τοῦ μοχλοειδοῦς ξύλου λεγομένην ἄμβην οὕτως περὶ τῶν ἱπποκρατείων λέξεων ἐξηγεῖται. ἐν ταῖς λέξεσιν ἀναγέγραπται ὡς ὅτι ἄμβωνας καλοῦσιν τοὺς τῶν ὀρῶν λόφους καὶ καθόλου τὰς προσαναβάσεις. καὶ διὰ τούτων φησὶν πάλιν, ἀναγέγραπται δὲ καὶ ὡς ὁ δημόκριτος εἴη καλῶν τῆς ἴτυος τὴν τῷ κοίλῳ περικειμένην (hoc est

quod Galenus loco statim afferendo dicit *τὴν ἐντὸς ἐστραμμένην κοιλότητα*) *ὀφρὺν ἄμβην. ἔχειν δὲ παρ' αὐτῷ καὶ οὕτως. ἀναγέγραπται δὲ ὁμοίως ἄμβων τῆς λοπάδος τὸ περικείμενον χεῖλος. ἀριστοφάνης ὀπόλλων* (sic) *λοπάδων τοὺς ἄμβωνας περιλείψας* (sic)." Emendationem fragmenti non mirandum est male processisse aliis, quippe præter Erotianum solius usis ope Galeni, qui in commentario ad Hippocratis librum *περὶ ἄρθρων* (vol. V. p. 584. ed. Basil. XII. p. 301. ed. Charter.) ne poetæ quidem nomen recordatus esse videtur, ita scribens, *τοιαύτη δέ ἐστιν ἡ ὀφρὺς οἷον* (vulgo *οἵη*) *κατὰ τῶν λοπάδων πέρας τὸ ἄνω γίγνεται πρὸς τὴν ἐντὸς ἐστραμμένην*[a] *κοιλότητα. καί τις τῶν κωμικῶν ἐπεῖπεν ἐπισκώπτων τινὰ καὶ* (vulgo *τινὰ δὲ*) *τῶν λοπάδων τοὺς ἄμβωνας περιλείχειν* (vulgo *περιέχειν*). Hæc longe aliter scripta affert Henr. Stephanus in Thesauro vol. IV. p. 375. qui positis prioribus Galeni verbis addi ab eo ait comicum quendam *ἐπισκώπτοντα ἐπειπεῖν, τινὰ πολλῶν ἤδη τῶν λοπάδων τοὺς ἄμβωνας περιλεῖξαι.* quæ cave ne ex libro manuscripto deprompta esse existimes: interpolata enim sunt ex loco Ælii Dionysii apud Eustathium p. 1636, 50. quo Stephanus ipse paullo post utitur p. 378. *φησὶ γοῦν Αἴλιος Διονύσιος, ἄμβωνες, λόφοι ὀρῶν καὶ ἴτυς πᾶσα καὶ οἷον ὀφρὺς καὶ ὑπεροχή. καὶ χείλη δὲ λοπάδων. οἷον, πολλῶν ἤδη λοπάδων τοὺς ἄμβωνας περιλείξας.* quem auctorem haud dubie secutus est Etymol. M. p. 81, 9. *ἄμβων: κυρίως τὸ χεῖλος τῆς λοπάδος, παρὰ τὸ ἐν ἀναβάσει εἶναι. οἷον, πολλῶν ἤδη λοπάδων τοὺς ἄμβωνας περιλείξας.* Eadem Etymol. Gud. p. 43, 33. nisi quod ibi *παριλείχουσι* scriptum. His inter se comparatis quæ vera sit fragmenti scriptura probabiliter conjicere licet. Videtur enim parasitus aliquis, fortasse de Calliæ grege, vitæ suæ prædicare felicitatem, miseram autem dicere alterius, extremis versus verbis *βίον ὡς μοχθηρὸν ἔτριβες.* cui hic *ἐπισκώπτων*, ut ait Galenus, respondet

πῶς ὦ πολλῶν ἤδη λοπάδων τοὺς ἄμβωνας περιλείξας;

Interpres Erotiani etiam ista *ἐπὶ καινοτέρας ἰδέας* ad comici fragmentum retulit: sed hæc quidem aperte sunt grammatici verba ad insolentiorem vocabuli usum animum advertentis.

Non melior Autolyco Erechthei comœdiæ est conditio, quam solus hominum novit Eustathius p. 1720, 23. *ἰστέον δὲ ὅτι ὁ παν-*

[a] Male Schweigh. ad Athen. vol. VI. p. 183. *ἐστραμμένον*. Galen. vol. XII. p. 247. *Τὰ δὲ ἐν τῇ ἄνω* (*σφαίρᾳ ἐξαρτήματα*) *κατὰ τοὐναντίον εἰς τὸ κάτω μέρος ἐστραμμένην ἔχοντα τὴν κοιλότητα.* Strabo 5, p. 211. *Ὑπώρεια κολπώδης τὰ κοῖλα ἔχουσα ἐστραμμένα πρὸς τὴν Ἰταλίαν.*

τελῶς ὀλίγος ἰχθὺς ἄπιχθυς ἐλέγετο παρὰ τοῖς παλαιοῖς καὶ ἐδήλου τὸν μὴ ἐσθιόμενον. καὶ φέρουσιν ἐκεῖνοι χρῆσιν εἰς τοῦτο ἐκ τοῦ κωμικοῦ. ἐν μέντοι τῷ περὶ ὀνομασίας ἡλικιῶν τοῦ γραμματικοῦ Ἀριστοφάνους φέρεται ὅτι ἀπίχθυες κατά τινας οἱ μὴ ἐσθίοντες ἰχθῦς. καὶ φέρει ἐκεῖνος καὶ Ἀριστοφάνους χρῆσιν ἐξ Ἐρεχθέως ταύτην, τοὐνθένδεν ἀπίχθυς βαρβάρους οἰκεῖν δοκῶ. Quibus si adhibeas quæ grammaticus in Bekkeri Anecdotis p. 425, 3. tradidit, ἀπιχθύς: τοὺς οὐκ (nam ita codex: Bekkerus ἀπίχθυς: τοὺς μὴ) ἐσθιομένους ἰχθῦς. Ἀριστοφάνης Ὥραις, non difficilis Eustathii erroris explicatio est, Apparet enim Aristophanem parvos et contemtos pisciculos ἀπιχθῦς dixisse in Ὥραις fabula, ad eamque spectat quam Eustathius ab quibusdam afferri ait χρῆσιν ἐκ τοῦ κωμικοῦ. quo exposito ad aliam significationem vocabuli transit, quam non jam Aristophanis, cujus nomen si scripsit, fortasse calami lapsu scripsit, sed Euripidis, ut opinor, ex Erechtheo verbis declarat

τοὐνθένδ' ἀπίχθυς βαρβάρους οἰκεῖν δοκῶ.

cui conjecturæ quum numeri versus tragici conveniant, tum apprime favent quæ ex illa Euripidis tragœdia servavit Clemens Alexandrinus Stromat. VI, 2. p. 739. ed. Potter. de Sellis, ut animadvertit Valckenarius, dicta, quos Homerus ἀνιπτόποδας χαμαιεύνας vocat:

ἐν ἀστρώτῳ πέδῳ
εὕδουσι, πηγαῖς δ' οὐχ ὑγραίνουσιν πόδας.

Minus accurate igitur Pollux VI, 41. ἄπιχθυς παρὰ Ἀριστοφάνει cum ἀπόσιτος comparavit et ὁ ἰχθύων ἄγευστος interpretatus est, quo sensu Euripides, non Aristophanes dixit. Ceterum non metuendum videtur ne quis in Eustathii verbis de alius nescio cujus comici Erechtheo, quam ex didascalia marmorea Oderici novimus, cogitet: quæ non magis quam aliæ quas monumentum istud enumerat fabulæ in grammaticorum manus venisse videtur, et si vel maxime venisset, nostram non labefactaret de Euripide conjecturam.

Sequitur Γλαῦκος fabula nimis quam levi munita auctoritate unius Pollucis, grammatici minime accurati, qui III, 43. verbi διαπαρθενεύειν usum explicans Ἀριστοφάνης, inquit, Γλαύκῳ, Καλύψας | καλύμματος τριβωνίῳ διεπαρθένευσα. Qui nisi in nomine fabulæ erravit, erravit autem hoc modo non raro, Aristophanem pro Eubulo, cujus hoc nomine fabula extitit, videtur nominasse. Aristophani tamen si quis credulus tribuere perget, ei ego auctor sim ut eadem opera Metrophontis, Andromedæ et Terei suscipiat

patrocinium, quarum testes jam producam. Antiatticista in Bekkeri Anecd. p. 88, 24. Διδοῦσιν: οὐ διδόασιν. Ἀριστοφάνης Μητροφῶντι. Ibidem p. 106, 24. Λείψας: ἀντὶ τοῦ λιπών. Ἀριστοφάνης Ἀνδρομέδᾳ. denique alius grammaticus p. 383, 16. Ἁλμυρίδες: τόπος τις περὶ τὰς ἐσχατιὰς τῆς Ἀττικῆς. Ἀριστοφάνης Τηρεῖ

ἔδει δέ γε [σε] βληθεῖσαν εἰς Ἁλμυρίδας
. . . τηδὶ μὴ παρέχειν σε πράγματα.

Atque ista quidem διδοῦσιν et λείψας ad Aristophanem auctorem referenda esse propter ipsam harum formarum pravitatem parum est credibile. De Tereo autem quæ afferuntur, si incorruptum est, ut videtur, nec, quod Dobræo placuit, ex Γήρᾳ depravatum nomen fabulæ, non esse ab Aristophane scripta liquet: sed cui sint tribuenda eo magis in medio relinqui oportet, quod tres ab Athenæo memorantur comici qui hoc nomine fabulas ediderint, Anaxandrides, Cantharus, Philetærus.

Non plus negotii facit Delia apud Athenæum VIII. p. 373 a.—κνιστοῖς λαχάνοις· οὕτως δ' εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Δηλίᾳ τὰ συγκοπτὰ λάχανα "Κνίστ' ἢ στέμφυλα." etenim ipsum Deliæ nomen indicio est novæ comœdiæ fabulam designari, sive ea Antiphanis sive alius fuit.

Νῖκαι, notissima Platonis comici fabula, Aristophani tribuitur apud scholiastam ad Lysistr. v. 288. τὸ σιμὸν ἀντὶ τοῦ πρόσαντες. καὶ ἐν Βαβυλωνίοις "Μέσην ἔρειδε πρὸς τὸ σιμὸν καὶ πλατύ." ἐν Νίκαις "Τουτὶ προσαναβῆναι τὸ σιμὸν ἀεί." quæ totidem litteris prostant apud Suidam in σιμός. Corrige cum Elmsleio ad Acharn. v. 385. καὶ Πλάτων ἐν Νίκαις "Τουτὶ—δεῖ."

Στρατείας fabulam miro errore finxit Basilius in scholio ad Gregorium Nazianzenum, quod Bastius edidit in præfatione ad Gregorium Corinth. p. LIII. στιβὰς, στρωμνὴ, χαμαικοίτιον, ὡς Εἰρηναῖος ὁ ἀττικιστὴς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν στρατείαις ὁ κωμικὸς καὶ ἐν Δραπέτισι Κρατῖνος. Antiquioris grammatici, ex quo hæc deprompta sunt, hæc fuit sententia, στιβάδος etiam in militia, ἐν στρατείαις, usum fuisse. Respexit enim ad Pacis v. 347. πολλὰ γὰρ ἀνεσχόμην πράγματά τε καὶ στιβάδας, ἃς ἔλαχε Φορμίων.

Supersunt Πυθαγοριστής, Κιθαρῳδὸς et Φιλωνίδης, quarum illa apud Athenæum IV. p. 161 e. pridem auctori suo Aristophonti restituta est ab Menagio, hæ vero nonnisi immemorabilibus criticorum hallucinationibus huc relatæ sunt. Denique, ne quid præteriisse videar, veterum quorundam grammaticorum verbo perstringam opinionem, qui Philyllii Πόλεις et Platonis Σκευὰς non

horum, sed Aristophanis fabulas esse conjecerunt, quarum rerum memoriam servavit Athenæus III. p. 86 e. Φιλύλλιος δ' ἢ Εὔνικος ἢ Ἀριστοφάνης ἐν Πόλεσι. idem IV. p. 140 a. Ἀριστοφάνης ἢ Φιλύλλιος ἐν ταῖς Πόλεσι. XIV. p. 628 e. Ἀριστοφάνης ἢ Πλάτων ἐν ταῖς Σκευαῖς, ὡς Χαμαιλέων φησὶν, εἴρηκεν οὕτως —. Sed hi quidem et fluctuatione inter diversos poetas auctoritatem suam elevant nec satis idoneas suarum opinionum caussas habuisse videntur. Ab aliis quidem grammaticis minus quam illi scrupulosis Πόλεις ad Philyllium, Σκευαὶ ad Platonem referuntur sine ulla dubitationis significatione.

His igitur expositis effecisse videmur ut ne eæ in posterum Aristophani fabulæ tribuantur, quæ, etiam si nihil usquam de numero scriptorum ab eo dramatum proditum esset, alienæ ab eo judicandæ forent. Sequitur jam ut ad alteram aggrediamur propositæ quæstionis partem, quæ ad repetitas quarundam fabularum editiones pertinet. Eas rationi consentaneum est pro novis esse numeratas fabulis si non leves quasdam et quæ vix in oculos mentesque hominum incurrerent unius et alterius versus mutationes fecisset poeta, sed si vel omnem fabulam vel præcipuas quasdam partes aliter quam prius conformasset. In quo genere inprimis illustre Thesmophoriazusarum exemplum est, quarum editionem alteram quum ab priore penitus diversam fuisse ex fragmentis, quæ supersunt copiosa, satis tuto colligere liceat, tum magis etiam intelligitur ex opinione doctissimi grammatici, cujus notitiam Athenæo debemus I. p. 29 a. ὅτι Ἀριστοφάνους τὰς δευτέρας Θεσμοφοριαζούσας Δημήτριος ὁ Τροιζήνιος Θεσμοφοριασάσας ἐπιγράφει. nunquam enim de inscriptione fabulæ in hunc modum mutanda cogitare potuisset Demetrius, nisi Thesmophoriazusas editione altera non tam repetitam quam continuatam esse vidisset. Non magis de Pluto ullus relictus est dubitandi locus, cujus fabulæ editio altera, quæ ad nostram ætatem pervenit, olympiadis nonagesimæ septimæ anno quarto commissa ab editione prima viginti annorum intervallo disparata fuit. In quæ tempora ut multæ et magnæ Athenis inciderunt rerum publicarum omnium conversiones, ita etiam comœdia, libera quidvis dicendi audendique potestate erepta frigescentibusque choregorum studiis, quæ paullatim prorsus defecerunt, tantum de veteri amisit splendore, ut qui Plutum cum reliquis quæ supersunt Aristophanis fabulis contendere instituat vix eundem agnoscere videatur poetam. Ex quo intelligitur nec chori cantica in altera editione potuisse repeti et alia multa pro

temporum ratione, quæ tunc fuit valde diversa, mutari debuisse, idque satis testantur quæ de priore Pluto memoriæ tradiderunt scholiastæ veteres, abs quorum locis congerendis hic abstineo, ne iis rebus demonstrandis operam videar insumere quæ in clara luce sunt collocata et ab omnibus sponte concessa.

Paullo obscurior repetitæ Pacis editionis memoria est. Eam tamen ipsam quoque non qualis primum prodierat, sed multis locis correctam in scena iterasse poeta videtur. Cujus rei auctorem habemus scriptorem argumenti in fabulam superstitem, *φέρεται ἐν ταῖς διδασκαλίαις καὶ ἑτέραν δεδιδαχὼς Εἰρήνην ὁμοίως ὁ Ἀριστοφάνης. ἄδηλον οὖν φησιν Ἐρατοσθένης πότερον τὴν αὐτὴν ἀνεδίδαξεν, ἢ ἑτέραν καθῆκεν, ἥτις οὐ σώζεται. Κράτης μέντοι δύο οἶδε δράματα γράφων οὕτως "ἀλλ' οὖν γε ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν ἢ Βαβυλωνίοις ἢ ἐν τῇ ἑτέρᾳ Εἰρήνῃ." καὶ σποράδην δέ τινα ποιήματα παρατίθεται, ἅπερ ἐν τῇ νῦν φερομένῃ οὐκ ἔστιν.* Colligi ex his potest quam rara jam Eratosthenis et Cratetis ætate Pacis alteræ exempla fuerint. Quo magis prospiciendum est ne ab grammaticis multo quam illi recentioribus fraudem nobis fieri patiamur, si quæ ex Pace afferunt quæ in superstite editione non legantur. Veluti quod Eustathius p. 1291, 26. scribit, *ἔοικεν ὁ φιτρὸς φίτυρός τις εἶναι, ὡς ἀπὸ τοῦ φῖτυ, ὃ δηλοῖ φυτὸν ἢ φύτευμα, ὡς Ἀριστοφάνης Εἰρήνῃ "Πόθεν τὸ φῖτυ; τί τὸ γένος; τίς ἡ σπορά."* multum vereor ne Pacis versum 1156. *τὸ γὰρ φῖτυ πρῷον φύει* cum alius comici verbis commiscuerit, qui fortasse Pherecrates fuit. Nam hunc quoque vocabulo *φῖτυ* usum esse ab Photio proditum est in lexico p. 650, 9. Aliud ejusdem erroris exemplum fortasse est ap. Eustath. p. 801, 60. *Παυσανίας ἐν τῷ κατ' αὐτὸν ῥητορικῷ λεξικῷ οὐ διὰ διφθόγγου γράφων αἰνεῖν* (imo *αἴνειν*: vid. Herodian. *περὶ μονήρους λέξεως* p. 24, 18.), *ἀλλὰ διὰ μόνου τοῦ α διχρόνου φησὶν, ἀνεῖν ἐν ἐκτάσει ἔχει τὸ α. δηλοῖ δὲ τὸ πτίσσειν, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Εἰρήνῃ δηλοῖ.* Id ipsum enim Pherecratis auctoritate comprobat Herodianus l. c. Apertius etiam Eustathii peccatum est p. 1573, 20. ita scribentis, *Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Εἰρήνῃ σεμνύνων καὶ αὐτὸς τὰς Ἀθήνας μαρτυρεῖ ὡς διηνεκεῖς ἐκεῖ αἱ ὀπῶραι.* At nihil hujusmodi in *Εἰρήνῃ* legitur, quam cum *Ὥραις* permutavit Athenæi deceptus epitome XIV. p. 653 f. Alio modo suspectus est Stobæi locus, qui agriculturæ laudes exponens vol. II. p. 406. ed. Gaisford. hæc in principio capitis posuit

Ἀριστοφάνους Εἰρήνης.

α'. Τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποισιν Εἰρήνης φίλης
πιστὴ τροφὸς, ταμία, συνεργὸς, ἐπίτροπος,

θυγάτηρ, ἀδελφή, πάντα ταῦτ' ἐχρῆτό μοι.
β'. σοὶ δ' ὄνομα δὴ τί ἐστιν; α'. ὅ τι; Γεωργία.
Ὦ ποθεινὴ τοῖς δικαίοις καὶ γεωργοῖς ἡμέρα,
ἄσμενός σ' ἰδὼν προσειπεῖν βούλομαι τὰς ἀμπέλους.

Postremi tetrametri in Pace leguntur v. 560. ut plane non dubitari possit quin lemma Ἀριστοφάνους Εἰρήνης dehinc in superiorem locum migraverit: qui plurimorum in Stobæo fons errorum fuit. Et hoc quidem intellexit etiam Gaisfordius, qui versus illos ex Γεωργοῖς Aristophanis excerptos esse suspicatur. Quam non illaudabilem conjecturam dicerem, nisi totius fragmenti color novæ magis quam veteri comœdiæ similis esset. Quamobrem multo speciosius de Menandri Γεωργῷ fabula cogitari posset, nisi conjecturis abstinere præstaret. Denique Pollux X, 188. ἐν γοῦν τῇ Ἀριστοφάνους Εἰρήνῃ γέγραπται, Τὴν δ' (male alii libri τὴν γοῦν) ἀσπίδα | ἐπίθημα τῷ φρέατι παράθες εὐθέως, aut in nomine fabulæ errasse aut Aristophanem pro Theopompo videtur nominasse. Quam ego probabiliorem esse rationem censeo quam Dobræi, qui verba illa aut Πολέμου ad Κυδοιμὸν aut Trygæi ad ἀσπιδοπηγὸν esse putabat et ad alteram fabulæ editionem referebat in Adversar. vol. II. p. 206, collata fabulæ superstitis parte a v. 1210 —1264, ubi λοφοποιὸς, θωρακοπώλης, σαλπιγγοποιὸς, κρανοποιὸς et δορυξὸς in scenam producuntur.

Mirifica est alia comici fabula, quam quinque modis appellare solent grammatici, Δράματα, Κένταυρος, Νίοβος, Δράματα ἢ Κένταυρος, Δράματα ἢ Νίοβος: sed Κένταυρον ἢ Νίοβον vel Νίοβον ἢ Κένταυρον qui dixerit nemo dum inventus est. Ex quo certissima ratione colligere videmur duplicem extitisse hujus fabulæ editionem, alteram Δράματα ἢ Κένταυρος, alteram Δράματα ἢ Νίοβος inscriptam, utrique autem multa tum propria tum communia fuisse. Quarum utra ætate prior fuerit ambiguum manet, quum nec testes de ea re ulli supersint nec fragmenta temporum notas gerant, præterquam quod Chærephontem, Socratis socium, tanquam furem in Δράμασι notasse Aristophanes dicitur ab scholiasta Platonis p. 331. ed. Bekker., quod eam tantum vim habet ut Δράματα non in postremis fabulis, quæ novam comœdiam attigerunt, numeremus, sed ad mediam poetæ ætatem referamus. Non improbabile tamen censeo Niobum Centauro posteriorem fuisse. Nam quum Niobus grammaticorum judicio, quod supra apposui p. 497, spuria sit habita, hæc maxime simplex rei ratio esse videtur, ut Aristophanem Δράματα ἢ Κένταυρον scripsisse existimemus,

cujus ad similitudinem Δράματα ἢ Νίοβος facta fuerit sive ab Aristophane sive ab alio æquali poeta, si recte senserunt veteres critici. Quam sententiam si quis exornandam sibi sumet, cavendum erit ne nimium tribuat Athenæo, qui δεύτερον Νίοβον commemorare videtur p. 1561. ed. nostræ, qui locus in solo codicis Veneti folio lacero et pessime habito servatus est, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ νιουω προειπὼν λυχνοῦχον οιμοι κακοδαίμων φησὶν λυχνουχος ἡμῖν οἴχεται. εἶτ επιφέρει καὶ πως επιρρασας τὸν λυχνοῦχον οἴχεται εἶτ᾽ ἐπιφέρει καὶ ἔλαθες ἐν δὲ τοῖς .ρ. ησ καὶ λυχνίδιον αὐτὸν καλεῖ διὰ τούτων ἀλλ ὥσπερ ὁ λύχνος ὁμοιότατα καθεύδετ᾽ ἐπὶ τοῦ λυχνιδίου. Correxit hoc Schweighæuserus ita ut servato δευτέρῳ poneret Νιόβῳ. At permirum est δεύτερον memorari Νίοβον neque alibi usquam nominatum et, ut videtur, ratione carentem. Nam si alterutra tantum fabulæ editio Niobi nomen gessit, quod gravioribus de caussis statuimus quam quibus unius ejusque vitiosissimi codicis auctoritas par sit profligandis, apparet nec primum nec secundum Niobum potuisse dici, ut qui unus tantum fuerit: quamobrem magnopere vereor ne istud δευτέρῳ non aliunde originem duxerit quam ex pravæ scripturæ νιουω male intellecta correctione, νιουω (with β written above): quod errorum genus ut in aliis libris pervulgatum, ita frequens est in membranis Venetis Athenæi[b]. Quanquam non mirabor si qui δευτέρῳ istud argutius tueantur ita ut Athenæum minus accurate alteram fabulæ quæ Δράματα inscripta fuit editionem hoc modo designasse opinentur. Quos velim videre an non longe major ipsorum sit in defendenda codicis scriptura audacia quam mea fuit in mutanda. Præterea illud non optime fecit Schweighæuserus quod quæ in postremis verbis ἐν δὲ τοῖς .ρ. ησ καὶ sunt oblitterata hoc modo explevit ἐν δὲ τοῖς Δράμασι καὶ —: quam correctionem omni dubitatione majorem esse arbitratur propterea quod eadem ipsa quæ sequuntur poetæ verba ex Δράμασιν ἢ Νιόβῳ afferuntur ab Polluce X, 119. Verissime Pollux, sed recte uti eo nescivit Schweighæuserus. Nam qui modo Niobum citavit Athenæus,

[b] Ingeniosa est et ipsa quoque nostræ sententiæ commoda Hermanni conjectura, qui comparato Polluce X, 116. (ἐκαλεῖτο δὲ καὶ λαμπτὴρ ὁ λυχνοῦχος· ἐν γοῦν τῷ δευτέρῳ τῶν Φιλίστου βιβλίων εἴρηται καὶ τὰς νύκτας ἐπαίρεσθαι λαμπτῆρας ἀντιπεφραγμένους) nonnulla excidisse suspicatur, in quibus Philistus ἐν τῷ δευτέρῳ memoratus fuerit. Meæ autem conjecturæ ἐν δὲ τῷ Νιόβῳ cave ne articulum, qui plerumque omittitur, obstare existimes. Neque enim additi exempla desunt. Ita, ut his utar, III. p. 104 e. Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις. VI. p. 244 f. Ἀντιφάνης—ἐν τῷ Τυρρηνῷ.

non potuit nisi inepte Δράματα opponere, quoniam utraque eadem est fabula. Ergo aliter explicanda codicis scriptura. Mihi ultima vocis syllaba ησ sanissima videtur, ρ autem Schweighæuseri filii errorem esse existimo evanidam litteram φ male interpretati. Certissimum est enim scribendum fuisse *ἐν δὲ τοῖς ἐφεξῆς καὶ λυχνίδιον αὐτὸν καλεῖ.*

Aliquanto gravior de duplici Nubium editione quæstio est, in diversissimas partes ab viris doctis disceptata. Ac duas quidem Nubium editiones extitisse testes præter alios habemus duo gravissimos, Eratosthenem et Athenæum, viros in veteris comœdiæ historia eximie versatos. Earum primam constat archonte Isarcho in scenam productam fuisse, olympiadis undenonagesimæ anno primo, successu minus quam poeta speraverat felici: prima enim præmia ad Cratini Pytinam et, quæ in cognato Nubibus argumento versata est, Connum Amipsiæ judicum sententiis sunt delata, ultimus locus Aristophani datus. Quam judicii quæ videbatur iniquitatem quum graviter ferret Aristophanes, in parabasi Vesparum, quam fabulam proximo post Nubes anno archonte Aminia docuit, spectatorum accusavit hebetudinem, qui ingeniosis et subtilibus inventis suis justum pretium statuere nescivissent. Ut enim omnino de poesi sua admodum magnifice sensit Aristophanes, ita Nubes præcipuo in loco habuisse videtur: ut non mirandum sit poetam, non abjecta spe fabulæ aliquando meliore cum fortuna docendæ, novam eamque aliquot partibus mutatam parasse editionem, quæ etiam nunc superest. Ea vero magnopere dubitatur an nunquam in scenam prodierit. De qua re quæ Eratosthenis fuerit sententia ex scholio ad v. 552. cognoscitur, *Ἐρατοσθένης δέ φησι Καλλίμαχον ἐγκαλεῖν ταῖς διδασκαλίαις, ὅτι φέρουσιν ὕστερον τρίτῳ ἔτει τὸν Μαρικᾶν τῶν Νεφελῶν, σαφῶς ἐνταῦθα εἰρημένον ὅτι πρότερον καθεῖται. λανθάνει δ' αὐτόν, φησίν, ὅτι ἐν μὲν ταῖς διδαχθείσαις οὐδὲν τοιοῦτον εἴρηκεν, ἐν δὲ ταῖς ὕστερον διασκευασθείσαις εἰ λέγεται, οὐδὲν ἄτοπον. αἱ διδασκαλίαι δὲ δῆλον ὅτι τὰς διδαχθείσας φέρουσι.* Apparet ex his Eratosthenem Nubes alteram inter dramata *ἀδίδακτα* retulisse, qualia non pauca fuerunt comicorum. Huic adversa fronte repugnat scriptor ignotus argumenti quod in nostra editione quartum numeratur, *Ἀριστοφάνης ἀπορριφθεὶς παραλόγως ᾠήθη δεῖν ἀναδιδάξας τὰς δευτέρας ἀπομέμφεσθαι τὸ θέατρον. ἀποτυχὼν δὲ πολὺ μᾶλλον καὶ ἐν τοῖς ἔπειτα οὐκέτι τὴν διασκευὴν εἰσήγαγεν. αἱ δὲ δεύτεραι Νεφέλαι ἐπὶ Ἀμεινίου ἄρχοντος.* quocum consentire videtur sive idem sive alius qui an-

notationem ceterum perineptam scripsit ad v. 31. τρεῖς μναῖ διφρίσκου καὶ τροχοῖν Ἀμυνίᾳ, ubi archontem Aminiam notari existimat. Sed hæc quidem de fabula iterum in scenam commissa narratio grammaticorum error esse videtur, qui nisi ex prava versus illius interpretatione originem traxit, hanc etiam caussam habere potuit, quod quum in utraque parabasi, et Vesparum et secundarum Nubium, spectatores reprehendere (ἀπομέμφεσθαι τὸ θέατρον) viderent poetam, Vespas, quæ archonte Aminia edita est, cum altera Nubium editione confunderent, quæ nunquam in scenam producta fuit nec potest ante olympiadis undenonagesimæ annum quartum facta haberi: de quo dixit Hermannus in præfatione p. XXI. (XIV. ed. sec.) Sed hæc pluribus persequi alienum ab hoc loco judicamus, ubi illud tantum agendum nobis est ut alterius ad priorem editionem eam fuisse ostendamus rationem, ut recte tanquam nova fabula in indicem dramatum referri potuerit. Id vero demonstratu non est difficile. Præter enim quam quod parabasis aperte nova est, etiam in aliis fabulæ partibus non pauca mutata esse narrat scriptor argumenti quarti, τοῦτο ταυτόν ἐστι τῷ προτέρῳ. διεσκεύασται δὲ ἐπὶ μέρους ὡς ἂν δὴ ἀναδιδάξαι μὲν αὐτὸ τοῦ ποιητοῦ προθυμηθέντος, οὐκέτι δὲ τοῦτο δι' ἥν ποτε αἰτίαν ποιήσαντος. καθόλου μὲν οὖν σχεδὸν παρὰ πᾶν μέρος γεγενημένη διόρθωσις. τὰ μὲν γὰρ περιῄρηται, τὰ δὲ πέπλεκται, καὶ ἐν τῇ τάξει καὶ ἐν τῇ τῶν προσώπων διαλλαγῇ μετεσχημάτισται. ἃ δὲ ὁλοσχερῆ τῆς διασκευῆς τοιαῦτα ὄντα τετύχηκεν, αὐτίκα ἡ παράβασις τοῦ χοροῦ ἤμειπται, καὶ ὅπου ὁ δίκαιος λόγος πρὸς τὸν ἄδικον λαλεῖ, καὶ τελευταῖον ὅπου καίεται ἡ διατριβὴ Σωκράτους. Videtur autem editio prior admodum mature ex manibus hominum evanuisse: nam et perpauca eaque partim dubia fragmenta supersunt quæ ad eam referantur et semel tantum πρότεραι Νεφέλαι diserte memorantur, apud Athenæum IV. p. 171 c. Ubi qui appositi sunt versus quoniam etiam nunc in secundis Nubibus exstant, Brunckio aliisque vel προτέραις in δευτέραις mutare vel Athenæum memoriæ lapsus arguere placuit. Qui non cogitasse videntur Athenæum fortasse nihil aliud significare voluisse quam se, quum illa scriberet, priorum Nubium exemplar versasse, alterarum non inspexisse: quemadmodum si alibi δευτέρας nominat, minime sequitur non eadem in prioribus lecta fuisse, quod necessario sumere debent qui Brunckii consectantur opinionem. Quæ præterea de Nubibus circumferuntur fragmenta ob hanc solam caussam ad priorem editionem referuntur, quod in posteriore, quæ superest, non sunt in-

venta. In quo genere facile intellectu est quam proclivis sit ad errandum via. Nam quum prima Nubium editio cum tot aliis comici fabulis interierit, perdifficile est discernere quid vere quidve memoriæ errore ex Nubibus attulerint grammatici. Vellemus igitur omnia tantum ab externa specie sua haberent commendationis quantum qui ab Photio versus servatus est in lexico p. 398, 11. Πάρνης: τὸ ὄρος θηλυκῶς·

Ἐς τὴν Πάρνηθ' ὀργισθεῖσαι φροῦδαι κατὰ τὸν Λυκαβηττόν.

Ἀριστοφάνης Νεφέλαις. καὶ ἑξῆς. Quod dicit καὶ ἑξῆς si ad versum fabulæ superstitis spectavit 323.

βλέπε νυν δευρὶ πρὸς τὴν Πάρνηθ'· ἤδη γὰρ ὁρῶ κατιούσας
ἡσυχῇ αὐτάς,

utrumque in prima editione versum lectum fuisse sequitur. Fortasse igitur scena illa ita fuit conformata, ut Nubes, quum vix appropinquassent, rursus in montes dissipatæ recederent, sive propter inurbanos Strepsiadis jocos, quos deprecatur Socrates v. 296, sive alia quacunque de caussa iratæ. Cujusmodi invento quum eo in loco sermones longius quam in re levi decebat extensi essent, hanc partem editione altera in brevius contraxisse poeta videtur. Ceterum quod ad scripturam versus illius attinet, necessaria correctio est καὶ τὸν Λυκαβηττόν: nisi forte Parnethi superimpositus fuit Lycabettus, quemadmodum Pelio Ossa.

Minus certa haberi possunt quæ Suidas in v. πηνίον protulit, πηνίον: ζῶον ὅμοιον κώνωπι. Ἀριστοφάνης Νεφέλαις

Κείσεσθον ὥσπερ πηνίῳ βινουμένω,

ἀντὶ τοῦ ξηροί. σκώπτει γὰρ τοὺς περὶ Χαιρεφῶντα εἰς ξηρότητα καὶ ἀσθένειαν. Perfacilis enim ad Nubes, in qua Chærephontis quædam partes sunt, ab aliis fabulis aberratio fuit, in quibus exagitatum illum esse novimus. Ita vetusti scholii ad Platonem auctor p. 331. ed. Bekker., qui studiose conquisivit quæ comici in Chærephontem dicteria jecissent, quattuor nominat Aristophanis fabulas, unam superstitem Aves, perditas tres, Telmesenses, Dramata, Horas. Si tamen vera retulit Suidas, perspicuum est versui illi vix alibi quam in extrema Nubium parte locum fuisse. Brevius fragmentum, fortasse ex parabasi sumptum, servavit Athenæus XI. p. 479 c. κοτυλίσκος δὲ καλεῖται ὁ ἱερὸς τοῦ Διονύσου κρατηρίσκος καὶ οἷς χέονται οἱ μύσται, ὡς Νίκανδρός φησιν ὁ Θυατειρηνός, παρατιθέμενος τὸ ἐκ Νεφελῶν Ἀριστοφάνους "Μηδὲ στέψω κοτυλίσκους." Tria verba οὐ μετὸν αὐτῷ ex Nubibus prostant apud

Suidam in h. v. explicata per οὐκ ἐξὸν αὐτῷ. Sed idem μετὸν αὐτῷ ex Ecclesiazusarum v. 694. consignavit in v. μετόν. Nec dubitatione vacua sunt quæ apud Antiatticistam Bekkeri leguntur p. 98, 1. ζυμήσασθαι: Ἀριστοφάνης Νεφέλαις. et p. 105, 2. κόλασμα: Ἀριστοφάνης Νεφέλαις. parum enim accuratus ille grammaticus est, qui, ne jam alia commemorem, p. 97, 14. ἐκπερδικίσαι attulit ex Ecclesiazusis, quod legitur in Avibus v. 773. ἐπανορθώσασθαι p. 96, 25. ex Thesmophoriazusis, quod ad Lysistratæ versum 528. pertinere videtur, ubi hodie legitur ἐπανορθώσαιμεν ἂν ὑμᾶς. καταλαλεῖν p. 102, 15. ex Γήρᾳ, quod exstat in Ranis, in Γήρᾳ autem fortasse non lectum fuit. ὀβολίας ἄρτους p. 111, 7. ex Πελαργοῖς, quod ad Γεωργοὺς potius pertinere videbitur, si Athenæum compares III. p. 111 b. Illud vero plane imperite ab quibusdam factum, quod ad diversam nescio quam scripturam Nubium versus 1063. (Πηλεὺς ἔλαβε διὰ τοῦτο τὴν μάχαιραν) retulerunt Photii verba p. 428, 3. Πηλέως μάχαιρα: παροιμία· ταύτην ἀναγράφει καὶ Ἀριστοφάνης οὕτως· μέγα φρονεῖ μᾶλλον ἢ Πηλεὺς ἐν τῇ μαχαίρᾳ. ex ipso enim verbo ἀναγράφει apertum est non comicum, qui potius κεχρῆσθαι de more dicendus fuisset, sed grammaticum significari Aristophanem, cujus in explicandis proverbiis operam versatam fuisse satis aliunde constat. Is igitur in libro de ἀμέτροις παροιμίαις de proverbio illo videtur exposuisse. Non magis scholii ad Theocriti V, 118. ullus usus est, ἐκάθηρεν: ἀντὶ τοῦ ἔτυπτε καὶ ἐξέδειρε. καὶ Ἀριστοφάνης, πέδει τὰς πλευρὰς καὶ ἐκάθηρεν. Pertinent hæc ad Nubium v. 1379. κἄπειτ' ἔφλα με κἀσπόδει κἄπνιγε κἀπέτριβεν. cui adscripta fuit verbi ἐσπόδει explicandi caussa grammatici annotatio τὰς πλευρὰς ἐκάθηρε. Hanc tanquam poetæ verba amplexus est imperitus scholiasta, similis Lecapeno, cujus libellum bene fecit Hermannus quod edere non dedignatus est, in appendice libri de grammatica Græca p. 353—391. Est enim ad multas quæstiones utile quibus modis ineptiverint grammatici cognosse.

Superest jam unum de prioribus, ut ferunt, Nubibus fragmentum, quo quum non aliud ab hac fabula alienius inveniri existimem, ultimum tractandum reservavi. Proditum autem illud est ab Diogene Laertio in principio vitæ Socratis (II, 18.) cujus locum operæ pretium est apponi integrum, Σωκράτης Σωφρονίσκου μὲν ἦν υἱὸς λιθουργοῦ καὶ Φαιναρέτης μαίας, ὡς καὶ Πλάτων ἐν Θεαιτήτῳ φησὶν, Ἀθηναῖος, τῶν δήμων Ἀλωπεκῆθεν. ἐδόκει δὲ συμποιεῖν

Εὐριπίδῃ. ὅθεν Μνησίλοχος οὕτω φησὶ "Φρύγες ἐστὶ καινὸν δρᾶμα τοῦτ' Εὐριπίδου, ᾧ καὶ Σωκράτης τὰ φρύγανα ὑποτίθησι." καὶ πάλιν "Εὐριπίδης σωκρατογόμφους[c]." καὶ Καλλίας Πεδήταις[d]

α. τί δὴ σὺ σεμνὴ καὶ φρονεῖς οὕτω μέγα;
β. ἔξεστι γάρ μοι· Σωκράτης γὰρ αἴτιος.

Ἀριστοφάνης Νεφέλαις

Εὐριπίδης δ' ὁ τὰς τραγῳδίας ποιῶν
τὰς περιλαλούσας οὗτός ἐστι τὰς σοφάς.

Magnam hæc offensionem eo habent quod qui ex Aristophane afferuntur versus alieni videntur ab Diogenis proposito, qui veterum comicorum testimoniis hoc vult comprobare, Euripidem in tragœdiis scribendis nonnihil ab Socrate esse adjutum. Quod quum intellexisset Valckenarius, in Diatribe de Euripidis fragmentis p. 14. Εὐριπίδου scribi jussit correctione præpostera. Pervulgata Athenis fuit opinio, ex intima quæ Socrati cum Euripide intercessit necessitudine orta, tragicum in eligendis fabularum argumentis et fingendis moribus sermonibusque personarum, quas plus justo philosophantes introducebat, Socratis uti opera et consilio: quod præter comicos ad Diogene memoratos dicere videtur Antiphanes apud Athenæum IV. p. 134 c. ὁ τὰ κεφάλαια συγγράφων Εὐριπίδῃ. sed integras tragœdias Euripidi fecisse Socratem nec dixit quisquam nec potuit probabiliter comminisci de homine ab poesi valde alieno. Neque Nubium fabulæ consilio versus illi conveniunt, sive Euripidem sive Socratem nominari sumamus. Nam Euripidis partes ut in altera editione nullæ sunt, ita, si in prima fuissent, sublatas esse vix credibile videtur. Socratis autem personæ monstrandæ duos tantum invenio aptos in hac fabula locos, alterum ubi ab discipulo Strepsiadi ostenditur, alterum ubi Strepsiades Phidippidem in Socratis scholam introducit. Quorum neutri congruunt. Nam ab discipulo quidem hoc modo designari potuisse magistrum nemo facile in animum inducet: Strepsiadis autem personæ quovis alio modo potius Socratem Phi-

[c] σωκρατογόμφους fuerunt qui in σωκρατόγομφος mutarent, de quo dubitat Is. Casaubonus, qui non ipsum Euripidem, sed potius ejus tragœdias σωκρατογόμφους dictas esse suspicatur. Quam sententiam confirmare mihi licet simili vocabulo δερριδόγομφος, quod ex veteri comico, ut opinor, sumptum custodivit Hesychius, δερριδόγομφοι: πύλαι δέρρεις ἔχουσαι παραπετάσματα.

[d] Videtur Callias in hac fabula plures tragicos in scenam produxisse: vide scholia ad Aristophanis Aves v. 31. 151.

dippidi commendare convenit quam qui ad Euripidis societate ductus est. Ejus enim poesin abominatur Strepsiades v. 1371. 1378., qui in Socrate nihil aliud spectat et admiratur quam sophistice in utramque partem disputandi facultatem: cum Euripide quid agat rerum curat scilicet.

Hæ igitur satis idoneæ caussæ videntur ut versus illos aliunde quam ex Nubibus excerptos esse existimemus, videorque mihi erroris originem ita posse demonstrare nihil ut dubitationis relinquatur. Quod ita faciam ut ab alio exordiar gravissimo peccato Diogenis—neque enim librariorum eam esse culpam mihi persuadeo —qui allatis tanquam Mnesilochi, comici inauditi, versibus, *Φρύγες ἐστὶ καινὸν δρᾶμα τοῦτ Εὐριπίδου | ᾧ καὶ Σωκράτης τὰ φρύγανα ὑποτίθησιν*, negligentiæ et imperitiæ documentum edidit vix credibile. Quod quale sit æstimare licet ex vita Euripidis quam in codice Mediolanensi inventam Baccharum editioni adjunxit Elmsleius p. 193. *δοκεῖ αὐτῷ καὶ σωκράτης ὁ φιλόσοφος καὶ μνησίλοχος συμπεποιηκέναι τινά*[e], *ὥς φησὶ τηλεκλείδης. μνησίλοχος δὲ ἐκεῖνος φρυγικόν τι δρᾶμα καινὸν εὐριπίδῃ καὶ σωκράτης ὑποτίθησιν.* Quæ cum Diogene, lacero ut videtur codice uso, comparata et illi lucem afferunt et vicissim accipiunt. Emendanda autem sunt ita ut et Phryges amoveantur, merito jam ab Valckenario in dubitationem vocati neque in *φρυγάνοις*, quæ Socrates supponere dicitur, quidquam invenientes præsidii, et de fabula agi appareat non jam confecta, sed quæ nunc ipsum, fortasse in ædibus Euripidis in scena conspectis, præparetur. Id enim propter præsentis usum temporis *ὑποτίθησι* necessarium est, aliter vix satis aptum futurum. Ea vero omnia lenissima correctione consequi videmur hac

Μνησίλοχός ἐστ' ἐκεῖνος, ὃς φρύγει τι δρᾶμα καινὸν
Εὐριπίδῃ, καὶ Σωκράτης τὰ φρύγαν' ὑποτίθησιν.

Talem igitur quum in his versibus se præstiterit Diogenes, quis tandem ea sit levitate ut de ceteris fidem ei securus habeat? Et qualia quæso sunt proxima illa *καὶ πάλιν* "*Εὐριπίδης σωκρατογόμφους*"? Immo hic quoque immanis subest hallucinatio Diogenis, qui ex disjectis poetæ membris, quæ in unum erant fragmentum coagmentanda, duo extudit fragmenta, alterum absurdissime conformatum, *Εὐριπίδης σωκρατογόμφους*, alterum addito *πέριλαλούσας*

[e] *δοκεῖ—τινὰ*] Hæc lguntur etiam in vita Euripidis ex codice Havniensi edita ab Blochio in Friedemanni Miscellaneis vol. I. p. 395.

eadem qua superiora licentia interpolatum, retracto huc lemmate Ἀριστοφάνης Νεφέλαις, quod apud scriptorem cui sua debet Diogenes ad longe aliam rem pertinuit. Hæc igitur sunt verba poetæ, sive Teleclidis seu, quod minus probabile duco, Calliæ

Εὐριπίδης δ' ὁ τὰς τραγῳδίας ποιῶν
τὰς σωκρατογόμφους οὗτός ἐστι τὰς σοφάς.

Cave enim ne servato *περιλαλοῦσας* tertii versus initium statuas *τὰς σωκρατογόμφους*: quæ misera foret et veteris comœdiæ vi plane caritura Euripidis fabularum descriptio. Nihil huc faciunt quæ alibi de Euripidis λαλιᾷ traduntur [f]. Teleclidis autem versus fortasse ex Ἡσιόδοις sunt. In ea certe fabula alium poetam tragicum, Philoclem, exagitatum fuisse cognovimus ex scholio lacero libri Ravennatis ad Thesmophor. v. 168. Ejusdem fabulæ nomen restituendum in scholio ad Vesp. v. 1182. ubi vulgo Τηλεκλείδης δὲ καὶ Ἐκφαντίδης. Codex Venetus 474. Τηλεκλείδης δὲ ἐν τοῖς δυς. Scribe Τηλεκλείδης δὲ ἐν Ἡσιόδοις.

Satis diximus de Nubibus. Longe diversa Ranarum conditio fuit, quæ fabula tanto excepta est favore populi ut iterum agenda fuerit, quod auctore Dicæarcho tradit scriptor argumenti, *τὸ δὲ δρᾶμα τῶν εὖ πάνυ καὶ φιλοπόνως πεποιημένων. ἐδιδάχθη ἐπὶ Καλλίου τοῦ μετ' Ἀντιγένη διὰ Φιλωνίδου εἰς Λήναια. πρῶτος ἦν. δεύτερος Φρύνιχος Μούσαις. Πλάτων τρίτος Κλεοφῶντι. οὕτω δὲ ἐθαυμάσθη τὸ δρᾶμα διὰ τὴν ἐν αὐτῷ παράβασιν* (*καθ' ἣν διαλλάττει τοὺς ἐντίμους τοῖς ἀτίμοις καὶ τοὺς πολίτας τοῖς φυγάσιν* addunt codices nostri) *ὥστε καὶ ἀνεδιδάχθη, ὥς φησι Δικαίαρχος.* Loquitur hic grammaticus ita ut non mutatam fabulam potius quam correctam

[f] Quod facile prævideram fore qui in altero illo Teleclidæ fragmento servata Diogenis librorum scriptura tertii versus initium essent habituri *τὰς σωκρατογόμφους*, id ipsum Hermannum esse amplexum video in præfat. ad Nub. p. xix. Qui quod incredibile sibi videri ait Diogenem ex altero, quem ego statui, versu *σωκρατογόμφους* avulsisse, ut suo isti *περιλαλοῦσας* locum faceret, idem mihi quoque credi ab nemine posse visum erat: quamobrem non hoc conjeceram, sed, quod haud paullo diversum est, Diogenem quæ disjecta invenisset coagmentare nescivisse. Ea vero neque iniqua in Diogenem conjectura est, qui in superiore Teleclidæ fragmento simillimum errorem commisit, neque idonea ratione destituta, videturque hac sola via probabiliter explicari posse unde lemma istud Ἀριστοφάνης Νεφέλαις venerit, quod ex inferiore quodam de rebus Socratis excerpto huc ascendit, quemadmodum paullo ante Mnesilochi nomen ex Teleclidæ verbis in locum altiorem evectum eamque ob caussam pro poetæ nomine habitum est.

fuisse indicare videatur. Quæ verborum interpretatio eo confirmatur quod nec *Βάτραχοι πρῶτοι* vel *δεύτεροι* usquam memorantur neque argumenta, quibus mutationes quasdam fecisse poetam comprobare quis possit, magnam ad persuadendum vim habent, ceterum ipsa paucitate sua nostræ non obfutura sententiæ, qua alteram Ranarum editionem, quippe ab priore non diversam, ex indice fabularum exclusimus. Nam duo tantum loci sunt inventi, qui ex correctione prodiisse possint videri, alter in ipsa fabula ab me olim patefactus, alter in conjectura positus valde incerta de loco Athenæi epitomes I. p. 21 e. *Χαμαιλέων γοῦν πρῶτον αὐτόν φησι* (Æschylum) *σχηματίσαι τοὺς χοροὺς ὀρχηστοδιδασκάλοις οὐ χρησάμενον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῖς χοροῖς τὰ σχήματα ποιοῦντα τῶν ὀρχήσεων, καὶ ὅλως πᾶσαν τὴν τῆς τραγῳδίας οἰκονομίαν εἰς ἑαυτὸν περιιστᾶν. ὑπεκρίνετο γοῦν μετὰ τοῦ εἰκότος τὰ δράματα. Ἀριστοφάνης γοῦν— παρὰ δὲ τοῖς κωμικοῖς ἡ περὶ τῶν τραγικῶν ἀπόκειται πίστις—ποιεῖ αὐτὸν Αἰσχύλον λέγοντα*

Τοῖσι χοροῖς αὐτὸς τὰ σχήματ' ἐποίουν.

καὶ πάλιν

Τοὺς Φρύγας οἶδα θεωρῶν,
ὅτε τῷ Πριάμῳ συλλυσόμενοι τὸν παῖδ' ἦλθον τεθνεῶτα,
πολλὰ τοιαυτὶ καὶ τοιαυτὶ καὶ δεῦρο σχηματίσαντες.

Tantam sane hæc habent cum Æschyli et Dionysi in Ranis sermonibus similitudinem ut, dum legimus, ad nullam quam Ranas fabulam citius cogitatione feramur nec mirandum sit editionis perditæ fragmentum agnoscere sibi visum esse Welckerum in libro quem de Trilogiis Æschyli scripsit p. 426. Sed cavendum tamen est ne fallaci specie decipi nos patiamur. Nam et aliæ quædam in deperditis sunt fabulæ, in quibus Æschyli partes fuisse non inepte conjicias, nec nimium fidei epitomes auctori adhibendum, quem ex integri operis partibus quæ supersunt in nominibus scriptorum reddendis negligentius versatum esse novimus. Quod si hic quoque ei accidit, non alia, ut opinor, probabilior conjectura invenietur quam ut Pherecrati versus illos tribuamus, cujus ex Crapatalis scholiasta ad Pacis v. 748. hunc protulit versum ab Æschylo pronunciatum

ὅστις γ' αὐτοῖς παρέδωκα τέχνην μεγάλην ἐξοικοδομήσας.

ex quo satis manifestum est exposuisse in illa fabula Æschylum quibus modis de tragœdia meruisset.

Alter quem dicebam locus est in ipsa Ranarum fabula v. 1450—1475. De eo quum breviter dixerim in præfatione ad Æschylum,

nunc explicatius tractandum mihi sumpsi propter Suevernii dubitationes, quas tanto minus silentio præterire mihi licet quo plus viri de Aristophanis fabularum interpretatione meritissimi judicio tribuere soleo. Dionysus igitur audita Euripidis de Alcibiade sententia ita pergit ad Æschylum conversus

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

εὖ γ' ὦ Πόσειδον· σὺ δὲ τίνα γνώμην ἔχεις;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον ἐν πόλει τρέφειν.
μάλιστα μὲν λέοντα μὴ ν πόλει τρέφειν·
ἢν δ' ἐκτρεφῇ τις, τοῖς τρόποις ὑπηρετεῖν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα, δυσκρίτως γ' ἔχω·
ὁ μὲν σοφῶς γὰρ εἶπεν, ὁ δ' ἕτερος σαφῶς.
ἀλλ' ἔτι μίαν γνώμην ἑκάτερος εἴπατον
περὶ τῆς πόλεως ἥντιν' ἔχετον σωτηρίαν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

εἴ τις πτερώσας Κλεόκριτον Κινησίᾳ,
αἴροιεν αὖραι πελαγίαν ὑπὲρ πλάκα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

γέλοιον ἂν φαίνοιτο· νοῦν δ' ἔχει τίνα;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

εἰ ναυμαχοῖεν, κᾆτ' ἔχοντες ὀξίδας
ῥαίνοιεν ἐς τὰ βλέφαρα τῶν ἐναντίων.
ἐγὼ μὲν οἶδα καὶ θέλω φράζειν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

λέγε.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ὅταν τὰ νῦν ἄπιστα πίσθ' ἡγώμεθα,
τὰ δ' ὄντα πίστ' ἄπιστα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

πῶς; οὐ μανθάνω.
ἀμαθέστερόν πως εἰπὲ καὶ σαφέστερον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

εἰ τῶν πολιτῶν οἷσι νῦν πιστεύομεν,
τούτοις ἀπιστήσαιμεν, οἷς δ' οὐ χρώμεθα,
τούτοισι χρησαίμεσθα, σωθείημεν ἄν.
εἰ νῦν γε δυστυχοῦμεν ἐν τούτοισι, πῶς
τἀναντία πράξαντες οὐ σωζοίμεθ' ἄν;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

εὖ γ' ὦ Παλάμηδες, ὦ σοφωτάτη φύσις.
ταυτὶ πότερ' αὐτὸς εὗρες ἢ Κηφισοφῶν;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἐγὼ μόνος· τὰς δ' ὀξίδας Κηφισοφῶν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τί δαὶ λέγεις σύ;

Hæc qui paullo attentius legerit tribus maxime modis laborare animadvertet. Alia enim male sunt repetita, alia legitimo sententiarum nexu destituta, alia quæ conjuncta esse debebant versibus pluribus interpositis inepte sejuncta. Ac verborum quidem eorundem repetitio molestissima cernitur in versibus quibus Æschylus sententiam de Alcibiade suam exponit

οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον ἐν πόλει τρέφειν.
μάλιστα μὲν λέοντα μὴ 'ν πόλει τρέφειν,
ἢν δ' ἐκτρέφῃ τις, τοῖς τρόποις ὑπηρετεῖν.

Eorum alterum in tribus codicibus Parisinis omissum esse narrat Brunckius Plutarchique accedere ait auctoritatem in vita Alcibiadis cap. 16. p. 199 a. Sed de Plutarcho aperte fallitur: is enim non hunc sed primum versum omisit: de codicibus autem suis verane an falsa tradiderit vix quærere operæ pretium est. Nam quum versus illi tres non solum in aliis codicibus, inter quos non pauci sunt ætate et auctoritate Brunckianis longe superiores, conjuncti legantur, sed etiam in Anthologiam Palatinam (X. 110. vol. II. p. 312.) sint recepti et in Suidæ lexicon in v. οὐ χρὴ et σκύμνος, facile intelligitur, si quibus in codicibus alter sit omissus, solo librarii sive arbitrio esse omissum sive errore pari duorum versuum exitu decepti [g]. Magna igitur fuit Brunckii versum medium ejicientis levitas, quam alii eo minus imitari debebant, quo aptius ad μάλιστα μὲν refertur oppositum ἢν δὲ—. Sed in eo tamen omnes recte consentiunt non esse tribus illis versibus locum conjunctis, nemine præter Suevernium adversariam tuito sententiam in commentatione de Nubibus p. 47—54. cujus disputationis summa hæc fere est. Primum versum οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον ἐν πόλει τρέφειν ex scholiastæ annotatione cognosci non ipsum fecisse Aristophanem, sed aliunde duxisse. Itaque se suspicari ex Eupo-

[g] Deest versus alter in codice Veneto 474. Accidit igitur huic librario quod non miraturum me esse dixi si quibus acciderit.

lidis Δήμοις traductum esse, viderique huic sententiæ Valerium Maximum favere. In qua fabula Periclem judicium de Alcibiade tum admodum juvene his verbis tulisse. Id Aristophani utile visum esse in memoriam revocare Atheniensibus, additis duobus suæ ipsius sententiæ declarandæ caussa versibus. In quibus Alcibiadem consulto non λέοντος σκύμνον, sed λέοντα appellari, quod alteri esse oppositum et significare leonem adultum. His conjecturis quum plura opponi posse videam, satis erit si et Valerii loco abstinendum fuisse nec scholiastæ verba admittere Suevernii interpretationem ostendero. Non admittunt autem propter duas caussas, quarum altera ab loquendi, ab cogitandi legibus altera est repetita. Scribit scholiasta ita, *μάλιστα μὲν λέοντα*: μάλιστα μὲν μὴ ἀνατρέφειν φρόνημα ἔχοντα, ἐὰν δὲ ἀνατρέφῃ, μὴ ἐρεθίζειν, ἀλλὰ τιθασῶσαι (corr. τιθασεῦσαι). ὥστε ὁ μὲν Εὐριπίδης συμβεβούλευκε μὴ δέχεσθαι, ὁ δὲ Αἰσχύλος τοιαύτην τινὰ διάνοιαν, ἢ μὴ καταδέξασθαι, ἢ καταδεξαμένους τροποφορεῖν. ἐν τισι δὲ μετὰ τὸ πρῶτον, παρήγαγε γράφεται, ὥστε εἶναι τὸ μὲν πρῶτον ὁμολογουμένως Αἰσχύλου, τὸ δὲ ἑξῆς ἄδηλον τίνος. ἢ γὰρ Εὐριπίδης δίς ἐστιν ἀποφηνάμενος, ἢ ὁ Διόνυσος ἀντακούειν ἐκείνου αὐτὸς ἢ λέγων (ἀντὶ τοῦ ἀκούειν ἐκείνου αὐτὸς λέγων Dobræus), καὶ ταῦτα ἐπεξεργαζόμενος τὸ παρ' Αἰσχύλου λεγόμενον, ἢ ὁ χορός. ἐν τισι δὲ ἑνός ἐστι τὰ τρία, τοῦ Αἰσχύλου, πρῶτον μὲν ἀποφατικῶς λέγοντος, τὰ δὲ ἑξῆς δύο μαλακώτερον ὑποτιθεμένου. Satis perspicua hæc et expedita sunt præter corrupta verba ἐν τισι δὲ μετὰ τὸ πρῶτον παρήγαγε γράφεται, quæ sana esse videntur Suevernio p. 52. et hoc modo interpretanda, in quibusdam codicibus post primum versum adscriptum fuisse παρήγαγε, quo significaretur Aristophanem hunc versum non ipsum fecisse, sed aliunde petiisse. Quocum in commentatione de Aristophanis Γήρᾳ p. 43. comparat talia quale hoc est scholiastæ Sophoclis Ajacis v. 746. εἰς παροιμίαν, vel ἐκ παροιμίας, ὁ στίχος παρῆκται: qui usus verbi tam vulgaris in grammaticorum scriptis est quam inauditus qui in scholiastam Aristophanis infertur. Qui si hoc voluisset dicere quod vult Suevernius, aut addere debuerat unde ductus versus esset aut, si hoc nesciret, saltem ἀλλαχόθεν παρήγαγε dicere: nudum vero παρήγαγε Græco versui non magis adscribi potuit quam Latino "*sumpsit*" vel "*duxit*," cui nisi adjicias aut unde sumpserit aut aliunde dicas sumpsisse, nihil dixisse videberis et ita esse locutus ut intelligi ab nemine possis, nisi tuorum ipse verborum agas interpretem. Deinde Suevernii interpretatio aperte scholiastæ consilio est adversa. Dicit

ille in quibusdam codicibus aliquid (quod quale sit statim videbimus) scriptum esse ita ut primus versus, *οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον ἐν πόλει τρέφειν*, certo sit Æschyli, proximi duo autem non satis appareat utrum Euripidi, an Dionyso, an choro sint tribuendi. Ex quo sequitur codicum illorum scripturam ita fuisse comparatam ut non incertum tantum redderet quomodo personarum partes essent describendæ, sed etiam impediret quominus secundo versu Æschyli sermo continuari crederetur. Quorum nihil cadit in Suevernii interpretationem. Nam si versum primum ab alio poeta mutuatus est Aristophanes, nullam hoc in personarum descriptionem vim exercet: multi enim in Ranis aliisque fabulis reperiuntur aliorum versus poetarum, qui tamen hanc quidem ob caussam nunquam est dubitatum abs quibus personis apud Aristophanem fuerint pronunciati. Manifestum est igitur codicum quam scholiasta dicit discrepantiam non ad aliam rem posse pertinere quam ad personarum vices, quas meminisse oportet in libris antiquis non primis nominum litteris, qui in recentioribus demum codicibus mos invaluit, sed punctis, lineolis, vel vacuo spatio indicari esse solitas: unde omnis orta scholiastæ dubitatio. Hæc enim verborum ejus mens est, quæ primo versui apposita sit personæ nota Æschyli esse liquere: liquet autem ex præcedentibus Dionysi verbis *σὺ δὲ τίνα γνώμην ἔχεις.* tum proximo versui denuo appictum in quibusdam exemplaribus inveniri personæ signum ait, quo alium quemvis quam Æschylum potius indicari recte concludere sibi videbatur: neque enim suspicari poterat consulto cogitatoque Æschylum in libris denuo esse adscriptum, quum vera eum fugeret rei ratio, quam postmodum exponemus. Ad hanc igitur normam dirigenda est emendatio verborum *ἐν τισι δὲ μετὰ τὸ πρῶτον παρήγαγε γράφεται*, in quibus corrigendis nonnihil adjuvamur præstantis codicis, ex quo scholia ad Ranas emendatiora aliquando sumus daturi, scriptura, *ἐν τισι δὲ μετὰ τὸ πρῶτον παρήνεγκε γράμμα.* Videtur hoc *παρήνεγκε* nihil aliud esse quam vitiosa verbi forma in scholiastarum commentariis non infrequens, *παρήνεκται* vel *παρήνεγκται*, cujus exempla duo consignavimus ipsi in annotatione ad scholia p. 26, et 540. Corrigo igitur *ἐν τισι δὲ μετὰ τὸ πρῶτον παρήνεγκται* (sive potius *παρενήνεκται*) *γραμμή*, *in quibusdam post primum versum illata est linea*, mutatæ index personæ: quibus deinde opponit *ἐν τισι δὲ ἑνός ἐστι τὰ τρία, τοῦ Αἰσχύλου*[h].

[h] Verior fortasse Dobræi correctio est *ἔν τισι δὲ μετὰ τὸ πρῶτον*

Quanquam de emendatione verborum nec laboro nec si forte aliis aliud placeat refragabor. Satis enim habeo quid necessario dicere debuerit scholiasta monstrasse: quibus verbis dixerit nihil mea refert.

Sequitur ut Valerii Maximi locus consideretur, quo usum esse Suevernium supra dixi. Hæc autem sunt Valerii verba VII. 2, 7. extern. "Aristophanis quoque altioris est prudentiæ præceptum, qui in comœdia introduxit remissum ab inferis Atheniensem Periclem vaticinantem, non oportere in urbe nutriri leonem; sin autem sit alitus, obsequi ei convenire." Quod Periclem pro Æschylo nominat, memoriæ lapsu facit, de Eupolidis Δήμοις cogitans, in qua fabula Periclis ab inferis remissi partes quædam fuerunt. Eodem plane errore scriptor argumenti in Sophoclis Œdipum Coloneum Aristophanem in Ranis ἀνάγειν ait τοὺς στρατηγοὺς ὑπὲρ γῆς, Ranas cum Eupolidis Δήμοις confundens, de quo monuit Elmsleius p. 84: nisi hæc librarii culpa est: facillima enim Clintoni emendatio est τοὺς τραγικούς in Fastis Hellen. vol. I. p. xxxv. Nihilominus Suevernius aliam de Valerio opinionem addit, quem propterea potissimum errasse suspicatur, quod versum οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον ἐν πόλει τρέφειν utrique comico communem esse scivisset. Quæ conjectura eo concidit quod versum illum Valerius non magis quam Plutarchus, cujus locum supra indicavi, legisse demonstrari potest. Nam quod Suevernio Valerii verba "*non oportere*" ex versus initio οὐ χρὴ expressa videntur, admodum infirmum est argumentum, quia Valerius, etiam si versum illum nunquam vidit, tale quid addere debuit, si Aristophanis verba recte voluit interpretari. Nam si Dionyso interroganti σὺ δὲ τίνα γνώμην ἔχεις; Æschylus respondet, μάλιστα μὲν λέοντα μὴ 'ν πόλει τρέφειν, quid tandem hoc aliud significat quam quod Latine dicitur, *censeo non oportere nutriri leonem?* Accedit quod Valerius eadem ratione *obsequi convenire* dicit pro solo qui in Græcis est infinitivo ὑπηρετεῖν.

Satis jam ostendisse videor non adversandi studio ab Suevernii de his versibus sententia me discessisse, quum præfationem ad Æschylum scriberem, speroque idem me esse consecuturum iis quæ de reliquis versibus dicenda restant. Audito laudatoque

παραγραφή, in Adversar. vol. II. p. 268, quam ego quoque eram propositurus, nisi codicum lectio aliud suadere visa esset. Exemplis autem ab Dobræo citatis addi potest schol. Venet. Pac. 1333. ἐν τούτοις φέρονται κατά τινας παραγραφαὶ, ἵνα ὁ χορὸς ἀνὰ μέρος αὐτὰ λέγῃ.

Æschyli de Alcibiade judicio Dionysus unam insuper utrumque tragicum sententiam dicere jubet, qua res publica quomodo servari posse videatur exponant. Euripides igitur ludicrum de Cleocrito et Cinesia et acetabulis quibusdam inventum profert, satis quidem illud mirificum, sed minime alienum ab indole veteris comœdiæ: ut Aristarchus et Apollonius[i], qui quinque versus *εἴ τις πτερώσας—τῶν ἐναντίων* quique ad eos referuntur inferius[k] *εὖ γ' ὦ Παλάμηδες—τὰς δ' ὀξίδας Κηφισοφῶν* spurios judicarunt, alter quod *φορτικοὶ καὶ εὐτελεῖς*, alter quod ab proposito alieni essent, non hoc videantur agere voluisse ut versus illos Aristophanis ætate recentiores esse persuaderent. Sed illud longe omnium ineptissimum est quod Euripides exposito invento suo continuo ita pergit, nullo Dionysi interposito verbo, *ἐγὼ μὲν οἶδα καὶ θέλω φράζειν*. Concedit mihi hoc Suevernius in commentatione de Avibus p. 68. sed aliam quam ego viam ingreditur. Conjicit enim duos ante illa verba excidisse Dionysi versus in hanc fere sententiam *οὗτοι μὲν ἐκτυφλοῖντ' ἄν· ἡμεῖς δ' οὐκ ἔχεις | ὅ τι ἂν τελέσαντες δημοσίως σωζοίμεθ' ἄν*; At ea vel propterea plane incredibilis conjectura est, quod Aristarchus et Apollonius, grammatici antiquissimi, non plures quam etiam nunc in libris prostant versus legerunt. Nec videtur Suevernius quæ paullo post dicit Dionysus satis considerasse. Postea enim quam Euripides et Dionysus longe alia nec cum acetabulis istis ullo modo conjuncta sunt collocuti, repen-

[i] Scholiasta ad v. 1458. *εἴ τις πτερώσας*: *ἀθετεῖ τοὺς πέντε ἐφεξῆς στίχους ἕως τοῦ, ῥαίνοιεν εἰς τὰ βλέφαρα τῶν ἐναντίων, Ἀρίσταρχος, ὅτι φορτικώτεροί εἰσι καὶ εὐτελεῖς, διὰ τοῦτο ὑποπτεύονται. Ἀπολλώνιος δὲ οὐ διὰ τοῦτο, ἀλλ' ὅτι οὐ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἔχουσί τι.*

[k] Scholiasta ad v. 1473. *ταυτὶ πότερ' αὐτός*: *συναθετεῖται τοῖς ἄνω καὶ οὗτος. μένων γὰρ ἀκριβεῖ τὴν ἐκείνων ἀθέτησιν, ἐν ᾗ φαίνεται τὰ μὲν πρότερα* (codex *πρῶτα*) *Αἰσχύλος λέγων, τὰ δὲ ἑξῆς Εὐριπίδης.* Negligenter unum tantum versum spurium judicari ait: debuerunt enim Aristarchus et Apollonius, nisi plane somniarunt, etiam proximum versum *ἐγὼ μόνος, τὰς δ' ὀξίδας Κηφισοφῶν* delere, nec præcedenti *εὖ γ' ὦ Παλάμηδες, ὦ σοφωτάτη φύσις* parcere potuerunt. Sed omnino hic scholiasta misere balbutit partim sua partim librariorum culpa. Corrupta *μένων γὰρ ἀκριβεῖ* quomodo sint emendanda nostri codicis scriptura monstrat *μόνον γὰρ κυροῖ*. Scribendum igitur *μένων γὰρ ἀκυροῖ*. Hoc enim vult, etiam hæc spuria judicari, qua sola ratione caveri ne irrita fiat superioris loci *ἀθέτησις*, ubi prima quidem Æschyli, sequentia autem Euripidis esse. Quod etiam Æschyli quædam verba eliminata esse ait, videtur versum dicere *οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον ἐν πόλει τρέφειν*. De quo si nihil hujusmodi in scholiis ad illum locum annotatum legitur, non mirandum in tanta farraginis qua utimur miseria.

tina Dionysum invadit acetabulorum admiratio his versibus expressa

εὖ γ' ὦ Παλάμηδες, ὦ σοφωτάτη φύσις.
ταυτὶ πότερ' αὐτὸς εὗρες ἢ Κηφισοφῶν;

quibus respondet Euripides

ἐγὼ μόνος, τὰς δ' ὀξίδας Κηφισοφῶν.

quæ quis non videat ab illis versibus, quibus Euripides inventum suum exposuit, stultissime esse dijuncta? Præterea offensione non caret quod Euripides duas proponit de urbe servanda sententias, secus atque præceperat Dionysus, *ἀλλ' ἔτι μίαν γνώμην ἑκάτερος εἴπατον περὶ τῆς πόλεως ἥντιν' ἔχετον σωτηρίαν.* Defendit hoc Suevernius ita ut etiam Æschylum infra bis sententiam dicere affirmet. Sed hic, si quid video, semel tantum dicit. Jussus enim ab Dionyso de restituenda urbi salute consilium in medium afferre, ante omnia quæ sit rei publicæ conditio exquirit. Qua cognita quam misera esset,

πῶς οὖν τις ἂν σώσειε, inquit, *τοιαύτην πόλιν,*
ᾗ μήτε χλαῖνα μήτε σισύρα ξυμφέρει;

quæ aperte non est consilium edentis, *γνώμην εἰπόντος*, oratio, sed confitentis tantum perdifficilem inventu esse rei publicæ reficiendæ viam. Quamobrem Dionysus precibus instare Æschylo pergit, qui tandem exoratus meliorem Atheniensium conditionem fore autumat,

τὴν γῆν ὅταν νομίσωσι τὴν τῶν πολεμίων
εἶναι σφετέραν, τὴν δὲ σφετέραν τῶν πολεμίων,
πόρον δὲ τὰς ναῦς, ἀπορίαν δὲ τὸν πόρον.

Apparet igitur Æschylum ægre adduci ut semel sententiam dicat: tantum abest ut bis dixerit.

Unum jam superest, in quo Suevernium ab me dissentire video. Dixerat Euripides videri urbem posse servari,

ὅταν τὰ νῦν ἄπιστα πίσθ' ἡγώμεθα,
τὰ δ' ὄντα πίστ' ἄπιστα.

Quod quum obscurius dictum visum esset Dionyso, Euripides verbis tam planis et perspicuis quam quæ maxime sententiam suam interpretatur,

εἰ τῶν πολιτῶν οἷσι νῦν πιστεύομεν,
τούτοις ἀπιστήσαιμεν, οἷς δ' οὐ χρώμεθα,
τούτοισι χρησαίμεσθα, σωθείημεν ἄν.

quibus hæc in codicibus appensa est interpretationis interpretatio

εἰ νῦν γε δυστυχοῦμεν ἐν τούτοισι, πῶς
τἀναντία πράξαντες (alii *πράττοντες*) *οὐ σωζοίμεθ' ἄν;*

Hæc tanquam Aristophane indigna ab me esse ejecta tanto opere miratur Suevernius quanto ego ab Suevernio esse defensa miror. Neque enim fieri potest ut Aristophanes facete dictorum vim adeo infregerit ipse, quæ in eo est posita, quod verborum involucris, quæ magnum quid ab initio polliceri videntur, trita et vulgaris continetur sententia, contraria contrariis esse tollenda. Accedit quod verba ipsa non Aristophanem, sed infantem in dicendo hominem produnt, qui *τούτοισι* ex genuinis versibus huc transtulit non satis apte, et metri necessitate in angustias compulsus ad *γε* particulam, usitatum huic poetarum generi remedium, confugit, quum *γὰρ* potius dicendum esset. Videntur igitur qui alterius versus sustentandi caussa *τἀναντί' ἂν πράξαντες* contra Suidæ librorumque quotquot inventi sunt omnium auctoritatem posuerunt hac opera supersedere potuisse. Neque enim qua ætate hi versus scripti sunt imperita litteræ brevis in fine vocabuli productio quidquam habuit offensionis.

Hæc de vitiis loci multis modis impediti dicenda habui, cui quæ sit medela adhibenda restat ut aperiamus. Eam autem invenimus certissimam, non magnis et audacibus quæsitam mutationibus, sed separatis quæ inde ab antiquissimis temporibus coaluerunt duplicis recensionis exemplis. Quorum quod primum posui non videtur dubitari posse quin genuinam totius loci speciem præbeat, qualis in scena auditus et Aristophani, opinor, unice probatus fuit: de posteriore autem ita sentio ut magnopere ambigam utrum ipsum quoque ab Aristophane in chartas conjectum et postmodum ad meliorem rationem conformatum haberi debeat, an histrioni alicui sit tribuendum, qui satis notum est quanta libertate poetarum fabulas interpolare consueverint. Sed hoc totum in conjectura positum est, nec sine testibus ad liquidum unquam poterit perduci.

I.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

εὖ γ' ὦ Πόσειδον· σὺ δὲ τίνα γνώμην ἔχεις;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

μάλιστα μὲν λέοντα μὴ 'ν πόλει τρέφειν·
ἢν δ' ἐκτρέφῃ τις, τοῖς τρόποις ὑπηρετεῖν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα δυσκρίτως γ' ἔχω·
ὁ μὲν σοφῶς γὰρ εἶπεν, ὁ δ' ἕτερος σαφῶς.

ἀλλ' ἔτι μίαν γνώμην ἑκάτερος εἴπατον
περὶ τῆς πόλεως ἥντιν' ἔχετον σωτηρίαν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἐγὼ μὲν οἶδα καὶ θέλω φράζειν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

λέγε.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ὅταν τὰ νῦν ἄπιστα πίσθ' ἡγώμεθα,
τὰ δ' ὄντα πίστ' ἄπιστα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

πῶς; οὐ μανθάνω.
ἀμαθέστερόν πως εἰπὲ καὶ σαφέστερον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

εἰ τῶν πολιτῶν οἷσι νῦν πιστεύομεν,
τούτοις ἀπιστήσαιμεν, οἷς δ' οὐ χρώμεθα,
τούτοισι χρησαίμεσθα, σωθείημεν ἄν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τί δαὶ λέγεις σύ;

II.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

εὖ γ' ὦ Πόσειδον· σὺ δὲ τίνα γνώμην ἔχεις;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον ἐν πόλει τρέφειν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα δυσκρίτως γ' ἔχω·
ὁ μὲν σοφῶς γὰρ εἶπεν, ὁ δ' ἕτερος σαφῶς.
ἀλλ' ἔτι μίαν γνώμην ἑκάτερος εἴπατον
περὶ τῆς πόλεως ἥντιν' ἔχετον σωτηρίαν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

εἴ τις πτερώσας Κλεόκριτον Κινησίᾳ,
αἴροιεν αὖραι πελαγίαν ὑπὲρ πλάκα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

γέλοιον ἂν φαίνοιτο· νοῦν δ' ἔχει τίνα;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

εἰ ναυμαχοῖεν, κᾆτ' ἔχοντες ὀξίδας
ῥαίνοιεν ἐς τὰ βλέφαρα τῶν ἐναντίων.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

εὖ γ' ὦ Παλάμηδες, ὦ σοφωτάτη φύσις.
ταυτὶ πότερ' αὐτὸς εὗρες ἢ Κηφισοφῶν;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἐγὼ μόνος· τὰς δ' ὀξίδας Κηφισοφῶν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τί δαὶ λέγεις σύ;

Explicitis fabularum quæ sententiæ in principio ab nobis propositæ vel adversari vel favere videantur rationibus unius superesse video locum grammatici, qui si vera tradidisse reperietur, nostram non tam labefactabit quam funditus tollet disputationem. Est is scriptor argumenti Avium, quæ trigesima quinta poetæ fabula esse perhibetur his verbis, ἐδιδάχθη ἐπὶ Χαβρίου.—ἔστι δὲ λέ. Absunt postrema ἔστι δὲ λέ ab libro Ravennate: sed undecunque venerint, non possunt esse de nihilo efficta, sed ex docti et antiqui grammatici libro petita jure existimantur, ut si quid absurdi edicere videantur, emendanda potius quam ejicienda esse pateat. Adversantur autem verba illa constituto ab nobis numero quattuor et quadraginta fabularum eo quod undecim comœdias Avibus posteriores esse certo scimus nec paucarum de reliquis, quarum tempora ignorantur, eandem esse rationem recte suspicari videmur. Quod argumentum quum ad primam speciem sit ejusmodi ut non grammaticum, sed nos in errore versari probet, est tamen quo culpam omnem in argumenti scriptorem amoliamur, sive ipsius est sive ab librario in numero scribendo aberrante commissa. Nam quum primum in certamen descendisse Aristophanem constet olympiadis octogesimæ octavæ anno primo, Aves autem nonagesimæ primæ anno secundo commissa fuerit, in tredecim annorum tempus triginta quattuor comœdiæ coarctantur. Quod si quis Alexidis aut Menandri exemplo, aut si qui alii poetæ fuerunt comœdiarum mire feraces, defendere conetur, nihil aliud efficiet quam ut rei scenicæ quæ diversis temporibus conditio fuerit se ignorare ostendat et Samuelis Petiti, criticorum infelicissimi, similis habeatur, qui tantum abest ut numeri Avibus tributi admiretur magnitudinem, ut justo minorem ducat, et primum quidem quadragesimam fabulam facere cogitet, deinde, ut litterarum quandam similitudinem correctione sua consequatur, duodequadragesimam esse decernat posito λή, in Beckii Commentariis vol. III. p. 354. Est igitur qui in libris traditur numerus λέ aperte corruptus et, si quid litterarum ductibus tribuendum, fortasse restituto ιέ corrigendus. Ita ad novem, quas Avibus anti-

quiores esse fabulas ex didascaliis constat, quinque aliæ de ceteris accedere debebunt. Eæ autem fortasse hæ sunt, *Γεωργοὶ*, *Γῆρας*, *Εἰρήνη δευτέρα*, *Ὁλκάδες*, *Ταγηνισταί*. Ceterum *λέ* ne tum quidem verum erit, si fabulas secundum litterarum ordinem numeraverit grammaticus: quod non est verisimile.

ΔΑΙΤΑΛΗΣ.

AD nomen hujus fabulæ declarandum hi pertinent loci grammaticorum. Suidas, *Δαιταλεῖς*: *δαιτυμόνες καὶ θιασῶται καὶ συμπόται, καὶ οἷον συνδαιταλεῖς. οὕτως Ἀριστοφάνης.* Etymolog. M. p. 251, 40. *Δαιταλεύς: ὁ εὐωχητής· ἀφ' οὗ δρᾶμα Ἀριστοφάνους ὠνόμασται Δαιταλεῖς.* quæ augenda sunt verbis *ἐπειδὴ ἐν ἱερῷ Ἡρακλέους δειπνοῦντες ἐγίνοντο χορός*, in locum plane alienum dejectis p. 286, 23. Eadem paullo uberiora præbet Orion p. 49, 8. *Δαιταλεύς: δαὶς δαιτὸς δαιτεύς. καὶ μέλανος μελανεύς. λέοντος λεοντεύς. καὶ πλεονασμῷ τῆς αλ δαιτεὺς δαιταλεύς. καὶ Δαιταλεῖς δρᾶμα Ἀριστοφάνους, ἐπειδὴ ἐν ἱερῷ Ἡρακλέους δειπνοῦντες καὶ ἀναστάντες χοροὶ* (corr. *χορὸς* ex Etym. M.) *ἐγένοντο.* Qui hoc dicere videtur, chorum ex epulonibus constitisse in templo Herculis convivatis. Fortasse igitur ad hanc fabulam referendum quod scholiasta Vesparum v. 60. narrat, *οὐδ' Ἡρακλῆς τὸ δεῖπνον ἐξαπατώμενος: ἐν τοῖς πρὸ τούτου δεδιδαγμένοις δράμασιν εἰς τὴν Ἡρακλέους ἀπληστίαν πολλὰ προείρηται*: nisi hoc scholiastæ commentum est ex verbis poetæ confictum.

Fuit hæc prima omnium poetæ fabula, quod ipse innuit in Nubibus v. 528.

ἐξ ὅτου γὰρ ἐνθάδ' ὑπ' ἀνδρῶν, οἷς ἡδὺ καὶ λέγειν,
ὁ σώφρων τε χὠ καταπύγων ἄριστ' ἠκουσάτην,
κἀγώ, παρθένος γὰρ ἔτ' ἦ κοὐκ ἐξῆν πώ μοι τεκεῖν,
ἐξέθηκα, παῖς δ' ἑτέρα τις λαβοῦσ' ἀνείλετο,
ὑμεῖς δ' ἐξεθρέψατε γενναίως κἀπαιδεύσατε,
ἐκ τούτου μοι πιστὰ παρ' ὑμῖν γνώμης ἔσθ' ὅρκια.

ad quem locum scholiastæ hæc annotarunt *σώφρων τε χὠ*: *πρῶτον δρᾶμα γράψας ὁ ποιητὴς ἐξέθηκε τοὺς Δαιταλεῖς, ἐν ᾧ σῶφρον μειράκιον εἰσάγει καὶ ἕτερον ἄχρηστον. εὐδοκίμησε δὲ σφόδρα ἐν τούτῳ τῷ δράματι. ἄριστ' ἠκουσάτην: ἀντὶ τοῦ ηὐδοκίμησαν.*

οὐ γὰρ τότε ἐνίκησεν, ἐπεὶ δεύτερος ἐκρίθη ἐν τῷ δράματι. διόπερ ἐστὶ μὲν αὐτὸ πρῶτον τῶν δραμάτων, ὑπὸ δὲ αἰδοῦς οὐ δι' ἑαυτοῦ ἐπεδείξατο αὐτό. παρθένος: οὔπω ἐπέτρεπον ἐμαυτῷ λέγειν διὰ τὴν αἰδῶ. οὐ γὰρ διὰ ἑαυτοῦ ἐξ ἀρχῆς καθῆκε τὰ δράματα ὁ ποιητὴς εὐλαβὴς ὤν, ἀπὸ δὲ τῶν Ἱππέων ἤρξατο διὰ ἑαυτοῦ εἰσιέναι. παῖς δ' ἑτέρα: Φιλωνίδης καὶ Καλλίστρατος. οὐ γὰρ δι' ἑαυτοῦ ἐδίδαξε τοὺς Δαιταλεῖς, πρῶτον αὐτοῦ δρᾶμα. Hic quod Philonidem et Callistratum conjunctos nominat minus accurate facit. Etenim ad primam fabulam transtulit quod de primis fabulis traditum est ab vitæ scriptore p. XV, 22. *εὐλαβὴς δὲ σφόδρα γενόμενος τὴν ἀρχὴν ἄλλως τε εὐφυὴς τὰ μὲν πρῶτα διὰ Καλλιστράτου καὶ Φιλωνίδου καθίει δράματα.—ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸς ἠγωνίσατο.* Quæritur igitur Philonidesne an Callistratus Dætalenses egerit: quæ, si satis vera narravit vitæ scriptor, non tam difficilis expeditu res est quam quibusdam visum fuit. Nam quum in Equitibus, ad quam spectant verba *ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸς ἠγωνίσατο*, primum ipse in scenam prodierit poeta, de tribus autem quæ Equites antecesserunt fabulis, Dætalensibus Babyloniis Acharnensibus, postremas duas ab Callistrato actas esse liquido sciamus, Dætalenses Philonidem docuisse sequitur, fallique grammaticum p. X, 15. *ἐδίδαξε δὲ πρῶτον ἐπὶ ἄρχοντος Φιλοτίμου* (*Διοτίμου* Scaliger ab Euseb. p. 128.) *διὰ Καλλιστράτου.* Qui fortasse Babylonios in mente habuit. Diotimus autem archon fuit eponymus Olymp. LXXXVIII. 1.

Argumentum fabulæ præcipue in ostendendis vitiis et incommodis pravæ juvenum Atheniensium educationis versatum esse videtur. Quam rem poeta ita instituit ut senem patrem introduceret cum filiis duobus, altero novitiæ, altero pristinæ addicto disciplinæ, cujus laudes eximiis versibus celebravit in Nubibus inde ab v. 961. Ex ea fabulæ parte insignem locum servavit Galenus in præfatione lexici Hippocratici, ubi exposito quid *γλῶσσαν* dicere grammatici soleant, ita pergit p. 404. ed. Franz. (vol. V. p. 706. ed. Basil.)

(I.) *Νομίζω δέ σοι τὰ ὑπὸ Ἀριστοφάνους ἀρκέσειν τὰ ἐκ τῶν Δαιταλέων ὧδέ πως ἔχοντα* I

Πρὸς ταῦτα σὺ λέξον Ὁμηρείους γλώττας, τί καλοῦσι κόρυμβα[a].

[a] *σὺ* correctum in editione Juntina. *σοι* Aldina. *λέξον* Aldina pro *λέξων*. *Ὁμηρείους γλώττας τί καλοῦσι κόρυμβα* Seidlerus in dissertatione de Aristophanis fragmentis p. 14. *Ομηρε. γλῶττα στικὰ καλοῦσι κόρυκα* Aldina. *Ομηρε γλώττῃ τινι καλοῦσι κόρυκα* Basileensis. *ὅμηρε γλώττά τι*

προβάλλει γὰρ ἐν ἐκείνῳ τῷ δράματι ὁ ἐκ τοῦ δήμου τῶν Δαιταλέων πρεσβύτης τῷ ἀκολάστῳ υἱεῖ πρῶτον μὲν τὰ κόρυμβα[b] *τί ποτ' ἐστὶν ἐξηγήσασθαι, μετὰ δὲ τοῦτο "τί καλοῦσ'*[c] *ἀμενηνὰ κάρηνα." κἀκεῖνος μέντοι ἀντιπροβάλλει τῶν ἐν τοῖς Σόλωνος ἄξοσι γλωττῶν εἰς δίκας διαφερούσας ὡδί πως*

Ὁ μὲν οὖν σὸς, ἐμὸς[d] *δ' οὗτος ἀδελφὸς φρασάτω τί καλοῦσιν ἰδυίους*[e].

εἶτ' ἐφεξῆς προβάλλει τί ποτ' ἐστὶ τὸ ὀπυίειν[f]. *ἐξ ὧν δῆλον ὡς ἡ γλῶττα παλαιόν ἐστιν ὄνομα τῆς συνηθείας ἐκπεπτωκός· ὅτι δὲ καὶ αὐτὸς ἕκαστος τῶν περὶ λόγους ἐχόντων ἠξίου ποιεῖν ὀνόματα καινὰ δηλοῖ μὲν καὶ ὁ Ἀντιφῶν ἱκανῶς, ὅς γε ὅπως αὐτὰ ποιητέον ἐκδιδάσκει, δηλοῖ δὲ καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Ἀριστοφάνης ἐν ταὐτῷ δράματι διὰ τῶνδε*

ἀλλ' εἶ σορέλλη[g] *καὶ μύρον καὶ ταινίαι.*

καὶ καλοῦσι κόρυβα codex Mosquensis. *γλώττά τι* et *κόρυβα* etiam ex Dorvilliano enotatum. Pollux II, 109. *ἀλλὰ καὶ τὰς ποιητικὰς φωνὰς γλώττας ἐκάλουν, ὡς Ἀριστοφάνης, Πρὸς ταῦτα λέξον Ὁμήρου γλῶττα, τί καλεῖται κόρυμβος.* Præterea Seidlerus comparat Antiatticistam Bekkeri p. 87, 12. *Γλώττας: τὰς τῶν ποιητῶν ἢ ἅστινας ἄλλας ἐξηγούμεθα.*

[b] Hic etiam Aldina *κόρυκα*. Codex Dorvillianus *κόρυβα*.

[c] *καλοῦσ'* Seidlerus. Apud Galenum *καλοῦσιν*. Est hic tetrametri exitus.

[d] *ἐμὸς*] *ἐμοὶ* codex Mosquensis.

[e] *ἰδυίους. εἶτ' ἐφεξῆς.*] Libri *ἰδοῦσί τε ἐφεξῆς*. Correxit Seidlerus comparato Hesychio *Ἰδυῖοι: μάρτυρες. ἢ οἱ τὰς φονικὰς δίκας κρίνοντες. οἱ δὲ συνίστορας.* ubi alios grammaticorum locos indicavit Alberti.

[f] *τὸ ὀπυίειν*] Legebatur *τὸ εὖ ποιεῖν*. Dobræus in Addendis ad Aristophan. p. (130). *τί ποτ' ἐστὶ τοὐπύειν*, quasi hæc ex trimetro verba petita essent. Mihi non videtur dubitari posse quin Aristophanes *τί καλοῦσιν ὀπυίειν* dixerit, quod suis verbis expressit Galenus, ut supra *τὰ κόρυμβα τί ποτ' ἐστὶ* dixit pro eo quod in Aristophanis versu est *τί καλοῦσι κόρυμβα*. *Ὀπυίειν* autem verbo usum esse Solonem ex Plutarchi vita Solonis c. 20, constat: *Ἂν δὲ ὁ κρατῶν καὶ κύριος γεγονὼς κατὰ τὸν νόμον αὐτὸς μὴ δυνατὸς ᾖ πλησιάζειν (τῇ ἐπικλήρῳ), ὑπὸ τῶν ἔγγιστα τοῦ ἀνδρὸς ὀπυίεσθαι.* Aliud conjecit Suevernius in commentatione de Nubibus p. 27.

[g] *ἀλλ' εἶ σορέλλη* Elmsleius ad Acharn. v. 716. Legebatur *ἅλις ὀρέλη. ἅλις, σορέλλη* Seidlerus et, quamvis diversam interpretationem secutus, Suevernius l. l. Sed verum vidit Elmsleius. Diogenianus Proverb. II, 58. p. 193. *Ἄλλη τορέλλη; σκῶμμα γερόντων. ἐκ τοῦ τορὸς γίνεται.* Corrige *ἀλλ' εἶ τορέλλη*. Hesychius *Τορελλῆ: ἐπιφώνημα θρηνητικὸν σὺν αὐλῷ Θρᾳκικόν.* Idem *Σορέλλη: σκῶμμά τι ἐπιχωριάζον εἰς τοὺς γέροντας ἀπὸ τῆς σοροῦ.* Photius p. 528, 15. *Σορέλλη: σκῶμμα εἰς τοὺς γέροντας παρὰ τὴν σορόν. οὕτως Ἀριστοφάνης. σορέλλην*, id ut *σορέλληνος* declinetur, ex Aristophane affert Eustathius p. 1289, 15. auctoritate usus lexici rheto-

εἶτα ὁ πρεσβύτης ἐπισκώπτων

ἰδοὺ σορέλλη[h]*· τοῦτο παρὰ Λυσιστράτου*[i].

πάλιν δὲ αὐτοῦ τοῦ ἀκολάστου υἱέος εἰπόντος

ἦ μὴν ἴσως σὺ καταπλαγήσει[k] *τῷ χρόνῳ*

καὶ τοῦθ' υἱοῦ ὁ πρεσβύτης ἐπισκώπτων ἐρεῖ

τὸ καταπλαγήσει[l] *τοῦτο παρὰ τῶν ῥητόρων.*

εἶτ' αὖθις ἐκείνου φάντος

ἀποβήσεταί[m] *σοι ταῦτα ποὶ*[n] *τὰ ῥήματα*

πάλιν ὁ πρεσβύτης καὶ τοῦτο σκώπτει

παρ' Ἀλκιβιάδου τοῦτο τἀποβήσεται[o].

καὶ μέν γε καὶ ὁ υἱὸς οὐδέπω παυόμενος οὐδὲ αἰδούμενος τὸν γέροντά φησι

τί[p] *ὑποτεκμαίρει καὶ κακῶς*[q] *ἄνδρας λέγεις*[r]

καλοκἀγαθίαν[s] *ἀσκοῦντας;*

εἶτα ὁ πρεσβύτης

οἴμ'[t]*, ὦ Θρασύμαχε,*

τίς τοῦτο[u] *τῶν ξυνηγόρων γηρύεται;*

Ad eandem fabulæ partem alia quædam fragmenta satis probabili conjectura referre licet, de quibus partim admonuit Suevernius in commentatione de Nubibus p. 28. (II.) Ex quo 2

rici. *σορέλλη καὶ μύρον καὶ ταινίαι*] "Erat harum rerum usus in sepultura. Ipsum enim senem *σορέλλην* dici patet ex Eustathio Il. ψ. p. 1289, 16. ubi inter alia hæc leguntur, *δηλοῖ δὲ ἡ σορὸς καὶ αὐτὴ κατ' αὐτὴν γέροντα σκωπτικῶς*. Plane sic in Lysistr. 372. *ὦ τύμβε*, et eadem allusione Eccl. 1032. *καὶ ταινίωσαι.*" Seidler.

[h] *ἤδου σωρέλη* Aldina. *ἤδουσ' ὀρέλη* codex Dorvillianus. *ἰδοὺ* emendavit Henr. Stephanus p. 154.

[i] *λυσιστράτῳ* codex Dorvillianus. Lysistratus Cholargensis est, cujus nequitia in Acharnensibus notatur v. 821, ubi *Χολαργέων ὄνειδος* audit, et in Vespis v. 787. Commemoratur etiam in Equitibus v. 1272.

[k] Legebatur *ἡμῶν ἴσως οὐ καταπλαγήσῃ*. Correxit Porsonus in censura Aristophanis Brunckiani p. 37. ed. Kidd.

[l] Vulgo *καταπλαγήσῃ*.

[m] *ἀποθήσεται* codex Mosquensis.

[n] Vulgo *ποῖ*. *ταῦτά ποι* Elmsleius. Minantis hæc sunt, non interrogantis.

[o] Legebatur *ἀποβήσεται*. Correxit Brunckius.

[p] *τί δ'·* Seidlerus. Tum vulgo *ὑποτεκμαίρῃ*.

[q] *κακῶς* Elmsleius. Libri *κακοὺς*.

[r] Editiones *λέγοις*. Emendatum ex codicibus.

[s] *καλοκἀγαθίαν* Henr. Stephanus. *καλοκαγαθῶν* Aldina. *καλοκαγαθεῖον* Basileensis.

[t] *οἴμ'*] Libri *οἶμαι*. *οἴμοι* Cornarius.

[u] *τοῦτο* et *γηρύεται* Brunckius, verius, ut opinor, quam Dobræus, qui *τερατεύεται* conjecit. Libri *τούτων* et *τηρεύεται*.

genere inprimis est versus ab Athenæo servatus XV. p. 694 a.

Ἆισον δή μοι σκόλιόν τι λαβὼν Ἀλκαίου κἀνακρέοντος.

quæ senis esse ad filium verba videntur, quemadmodum in Nubibus v. 1356. Phidippidem Simonidis aut Æschyli versus inter cœnam canere jubet Strepsiades.

3 III.

Athenæus XII. p. 527 c. Διαβόητοι δ' εἰσὶ περὶ τρυφὴν Σικελιῶταί τε καὶ Συρακόσιοι, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης φησὶν ἐν Δαιταλεῦσιν

Ἀλλ' οὐ γὰρ ἔμαθε ταῦτ' ἐμοῦ πέμποντος, ἀλλὰ μᾶλλον
πίνειν, ἔπειτ' ᾄδειν κακῶς, Συρακοσίαν τράπεζαν,
Συβαρίτιδάς τ' εὐωχίας καὶ Χῖον ἐκ Λακαινᾶν.

V. 1. legebatur ἐμάθετε ταῦτ', quod correxit Elmsleius in censuris Edinensibus vol. XIX. p. 86. Porsonus ἐμάθετ' αὔτ' vere fortasse. V. 2. libri συρακοσίων. Epitome Συρακουσίους. Recte Porsonus Συρακοσίαν, videnturque ex hoc loco glossam suam Συρακοσία τράπεζα Hesychius et Photius petivisse. Versum tertium attulit Athenæus ubi de poculis Λακαίναις dictis egit XI. p. 484 f. quo in loco in fine versus inutilis librarii alicujus annotatio addita legitur κυλίκων μέθυ ἡδέως καὶ φίλως, quam miris conjecturis tentare quam litura sanare maluerunt critici. Ad Χῖον ἐκ Λακαῖναν fortasse pertinet Hesychii glossa Χῖον τὸν ἐκ Λακαίνης: ἐκ κύλικος Λακαίνης οἶνον.

4 IV.

Juveni molli et inerti vitæ dedito conveniunt hæc ab Athenæo relata IV. p. 184 e. Ἐμφανίζει δὲ καὶ ὁ Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Δαιταλεῦσι τὴν περὶ τὸ πρᾶγμα τοῦτο (h. e. τὴν αὐλητικὴν) σπουδὴν, ὅταν λέγῃ

Ὅστις αὐλοῖς καὶ λύραισι κατατέτριμμαι χρώμενος,
εἶτά με σκάπτειν κελεύεις;

In codice scriptum ὅστις δ' αὐτὴν αὐλοῖς καὶ λύραις. αὐτὴν delevit Casaubonus, δ' Brunckius. Quod σκάπτειν dicit, non sensu verbi proprio intelligendum, sed ad pervulgatum apud Græcos proverbium spectare videtur σκάπτειν οὐκ ἐπίσταμαι, de quo dictum ab interpretibus Avium v. 1432. τί γὰρ πάθω; σκάπτειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι et ab Valckenario in scholiis in N. T. vol. I. p. 522. Ad ejus similitudinem compositum quod in Vespis dixit v. 959. ξύγγνωθι· κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταται, quæ cum Avium versu commiscuisse videtur Suidas, qui in v. ἐπίστω ex

Aristophane versum attulit σύγγνωθί μοι· σκάπτειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι: ita enim recte Brunckius vulgatum σκώπτειν corrigit.

V. 5

Athenæus IX. p. 368 e. ubi de κωλαῖς agit, Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσι

Καὶ δελφακίων ἁπαλῶν κωλαῖ καὶ χναυμάτια πτερόεντα.

πτερόεντα χναυμάτια Henr. Stephanus in Thesauro vol. iv. p. 543. recte interpretari videtur aviculas delicatius apparatas.

VI. 6

Athenæus XIV. p. 646 b. Χαρίσιος. τούτου μνημονεύει Ἀριστοφάνης ἐν Δαιταλεῦσιν

Ἐγὼ δ' ἰὼν
πέμψω πλακοῦντ' εἰς ἑσπέραν χαρίσιον.

Correxi δ' ἰών. Codex δὲ νῶν. Idem πλακουντεσπεραν. Bentleius ad Callimachi fragmenta πλακοῦντ' ἐς ἑσπέραν, contra usum linguæ vulgaris: quanquam ἐς ἑσπέραν libri præbent, Pac. 966. Eccles. 1047. Apud Suidam in ἀνάστατοι scriptum πέμψω πλακοῦντας (corruptius etiam παλλακαῖς in χαρίσιον) ἑσπέρας χαρισίους.

VII. 7

Athenæus XV. p. 690 e. Ψάγδης (μέμνηται) Ἀριστοφάνης ἐν Δαιταλεῦσι

Φέρ' ἴδω τί σοι δῶ τῶν μύρων; ψάγδαν φιλεῖς;

Paullo post p. 691 c. σάγδαν ex hoc loco memorat, ut in multis nominibus peregrinis ambigua inter ψ, ζ et σ scriptura est.

VIII. 8

Pollux X. 119, 120. Εἴρηται δ' ὑπ' αὐτοῦ ἐν Δαιταλεῦσι καὶ ἄγγη μυρηρὰ (meliores codices ἄγγη μυροφορικὰ,) λέγοιτο δ' ἂν καὶ λήκυθος μυρηρά· σὺ δ' ἂν εἴποις καὶ μυροφόρον.—καὶ τὸ μὲν εἰς τὰς ληκύθους καθιέμενον ἐπὶ γεύματι τοῦ μύρου σπαθίδα καὶ σπάθην κλητέον, Ἀριστοφάνους μὲν εἰπόντος ἐν Δαιταλεῦσι

Τῆς μυρηρᾶς ληκύθου
πρὶν κατελάσας τὴν σπαθίδα γεύσασθαι μύρου.

Codex Kuhnii καθελεύσας. Brunckius κατελάσαι. Pollux VII. 177. σπαθίδα δὲ τὴν καθιεμένην εἰς τὸ μύρον Ἀριστοφάνης εἴρηκεν ἐν Δαιταλεῦσι. Photius p. 529, 6. Σπαθίδα: τὴν τῶν μυρεψῶν σπάθην. οὕτως Ἀριστοφάνης.

IX. 9

Athenæus XV. p. 667 f. Ἕτερον δ' ἐστὶν εἶδος παιδιᾶς τῆς ἐν

λεκάνῃ. αὕτη δ' ὕδατος πληροῦται, ἐπινεῖ τε ἐπ' αὐτῆς ὀξύβαφα κενά, ἐφ' ἃ βάλλοντες τὰς λάταγας ἐκ καρχησίων ἐπειρῶντο καταδύειν. ἀνῃρεῖτο δὲ τὰ κοτταβεῖα ὁ πλείω καταδύσας.—(sequuntur comicorum loci duo de ὀξυβάφοις.) τὸ δ' ἆθλον Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν "Ἔγνωκ' ἐγὼ δὲ χαλκίον (τοῦτ' ἔστι κοτταβεῖον) | ἱστάναι. καὶ μυρρίνας." Verba τοῦτ' ἔστι κοτταβεῖον interpretis, non Aristophanis esse vidit Jacobsius. Versus, nisi aliquid excidit, trochaici sunt habendi et fortasse ex ea fabulæ parte sumpti unde est fragmentum IV.

10 X.

Athenæus III. p. 127 c. Χόνδρον δὲ εἴρηκε τὸ ῥόφημα Ἀριστοφάνης ἐν Δαιταλεῦσιν οὕτως

Ἦ χόνδρον ἕψων, εἶτα μυῖαν ἐμβαλὼν
ἐδίδου ῥοφεῖν ἄν.

Vulgo ἑψῶν. Verba e prologo sumpta esse suspicatur Dobræus.

11 XI.

Athenæus IX. p. 400 a. ex Tryphone, Τὸν δὲ λαγὼν ἐπ' αἰτιατικῆς—Ἀριστοφάνης—ἐν Δαιταλεῦσιν

Ἀπόλωλα· τίλλων τὸν λαγὼν ὀφθήσομαι.

12 XII.

Pollux X, 109. Καὶ μὴν καὶ ἐπίχυσις χαλκίον ἓν τῶν τοῦ μαγείρου σκευῶν. Ἀριστοφάνης δὲ αὐτὸ εἴρηκεν ἐν Δαιταλεῦσιν

Οὔκ, ἀλλὰ ταῦτά γ' ἐπίχυσις τοῦ χαλκίου.

Idem. X, 92. τὸ δὲ ὄνομα ἡ ἐπίχυσις εἴρηται ἐν Ἀριστοφάνους Δαιταλεῦσι.

13 XIII.

Photius p. 606, 20. Τροπίας οἶνος: ὁ τετραμμένος καὶ ἐξεστηκώς. Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν

Ταχύ νυν πέτου καὶ μὴ τροπίαν οἶνον φέρε.

ταχύ νυν Suidas in τροπίας. Photii codex ταχὺ νῦν. Pro πέτου apud Suidam πότον.

14 XIV.

Scholiasta Aristoph. Equit. v. 577. schol. Platonis p. 334. Bekker. schol. Diogenis in *Notices et Extraits* vol. X. p. 226. Photius et Suidas, Στλεγγίς: ἡ ξύστρα—ἐν Δαιταλεῦσιν

Οὐδ' ἐστὶν αὐτῇ στλεγγὶς οὐδὲ λήκυθος.

οὐδ' ἐστὶν] οὐδὲ γὰρ schol. Aristoph. αὐτῇ schol. Diogenis et in scholio Platonico, ubi αὐτοῖς editum, codex Parisinus. αὐτὴ schol. Aristoph. Ceteri αὕτη.

XV. 15

Suidas, Ἀναλίσκειν καὶ ἀναλοῦν τῇ αἰτιατικῇ ἑκάτερα—Δαιταλεῦσιν

Εἰς τὰς τριήρεις δεῖ μ' ἀναλοῦν ταῦτα καὶ τὰ τείχη.

Addit Suidas, ἐν δὲ τῷ παρεληλυθότι καὶ διὰ τοῦ η ἀδιαφόρως, οἷον ἀνήλισκον καὶ ἀνάλισκον. καὶ αὖθις,

Εἰς οἷ' ἀνάλουν οἱ πρὸ τοῦ τὰ χρήματα.

Hæc quoque Aristophani tribuit Porsonus: recte fortasse, quanquam ejusdem hæc esse poetæ non sequitur ex illo αὖθις.

XVI. 16

Harpocratio in ναυτοδίκαι, Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν, Ἐθέλω βάψας (βλάψας codex Vratisl.) πρὸς ναυτοδίκας ξένην ἐξαίφνης. Suidas, βάψας: τὴν κώπην· ἔπλευσας (corr. πλεύσας cum Dobræo)· ἐλθὼν πρὸς τοὺς ναυτοδίκας, οἳ τὰ τῆς ξενίας ἐδίκαζον. ἢ ἀπὸ τῶν φαρμακοποιούντων· λέγουσι γὰρ τὸ βάψας ποιήσω μέλαν. Hesychius, βάψας: δεύσας, πλεύσας. ἢ τὴν κώπην βάψας. Ex his Brunckius hoc composuit fragmentum βάψας τὴν κώπην εὐθὺς ἔπλευσα | πρὸς ναυτοδίκας, οἳ τῆς ξενίας ἐδίκαζον. Apparet postrema οἳ τὰ τῆς ξενίας ἐδίκαζον grammatici verba esse: Aristophanis autem hæc fortasse fuerunt

Ἐθέλω βάψας πρὸς ναυτοδίκας πλεῖν ἐξαίφνης...

Dobræus, Ἐθέλω βάψας πρὸς ναυτοδίκας ξένον ἐξαίφνης ἀποφῆναι.

XVII. 17

Harpocratio in ἐπίπεμπτον, Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν

Ἦν μὴ μεταλάβῃ τοὐπίπεμπτον, κλαέτω.

ἢν Brunckius. Vulgo εἰ. οὐ μὴ ex codice nescio quo restitui jubet Porsonus in Adversar. p. 309. et ex suis libris posuit Bekkerus, p. 82, 8. Photius p. 597, 1. τοὐπίπεμπτον: οἱ γὰρ μὴ μεταλαβόντες τὸ ε' μέρος τῶν ψήφων ἄτιμοι ἦσαν. οὕτως Ἀριστοφάνης. Eadem Etymol. M. p. 763, 22.

XVIII. 18

Harpocratio in κιγκλὶς, αἱ τῶν δικαστηρίων θύραι κιγκλίδες ἐκαλοῦντο. Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν

Ὁ δ' ἡλιαστὴς εἷρπε πρὸς τὴν κιγκλίδα.

XIX. 19

Pollux X, 158. ἔτι δὲ (προσθετέον) καὶ γύργαθον καὶ θωμὸν, Ἀριστοφάνους ἐν Δαιταλεῦσιν εἰπόντος

Εἰ μὴ δικῶν τε γύργαθος ψηφισμάτων τε θωμός.

γύργαθος ex hac fabula affertur ab Polluce VII, 176. θωμόν ex

Babyloniis memorat Mœris : vide fragm. XXV. Minus accurate Athenæi epitome I. p. 4 d. γυργάθους ψηφισμάτων Ἀριστοφάνης φησίν. Corrigendus autem in his locis omnibus accentus reponendo oxytono γυργαθὸς ex præcepto Herodiani apud Arcadium p. 49, 19.

20 XX.

Photius et Suidas, Σεῖσαι: τὸ συκοφαντῆσαι— —Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν

Ἔσειον, ᾔτουν χρήματ', ἠπείλουν, ἐσυκοφάντουν
πάλιν.

πάλιν si est Aristophanis, novi versus initium habendum erit: sin, ut mihi videtur, grammatici est, alius locus excidisse putandus, veluti Pacis v. 640. τῶν δὲ συμμάχων ἔσειον τοὺς παχεῖς καὶ πλουσίους. Brunckius et apud Photium Porsonus trimetros fecerunt verbo transposito, πάλιν | ἐσυκοφάντουν.

21 XXI.

Athenæus III. p. 119. c. de forma masculina ὁ τάριχος disputans ex hac fabula apposuit

Οὐκ αἰσχυνοῦμαι τὸν τάριχον τουτονὶ
πλύνων ἅπασιν ὅσα σύνοιδ' αὐτῷ κακά.

Ex epitome hunc locum attulit recens grammaticus ab Hermanno editus p. 325. unde ei commune cum epitome vitium est, in qua πλύνων εἰπεῖν ἅπασιν scriptum. Corrupte apud Eustath. p. 73. extr. τάριχον τοῦτον πλύνω. πλύνων] Diphilus Siphnius apud Athen. ibid. p. 121 c. πάντας δὲ χρὴ τοὺς ταρίχους πλύνειν, ἄχρι ἂν τὸ ὕδωρ ἄνοσμον καὶ γλυκὺ γένηται. αὐτῷ] αὑτῷ Hermannus. Ad sententiam verborum quod attinet, Casaubonus non τάριχον qui proprie dicitur intelligit, sed hominem nequam, quemadmodum, quod Wakefieldus comparavit, Angli *a pickled fellow* dicunt.

22 XXII.

Suidas in Αἰγέα, Αἰγέα καὶ Ἐρεχθέα καὶ πάντων τῶν τοιούτων ἐκτείνεται τὸ τελευταῖον ἄλφα. Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσι

Τὸν Ἐρεχθέα μοι καὶ τὸν Αἰγέα κάλει.

23 XXIII.

Scholiasta Theocriti II, 12. Σκύλακες: διὰ τὸ σκύλακας ἐκφέρεσθαι δεῖπνα τῇ Ἑκάτῃ. Ἀριστοφάνης ἐν Δαιταλεῦσι

Τί δαί; κυνίδιον λευκὸν ἐπρίω τῇ θεᾷ
εἰς τὰς τριόδους.

Legebatur τί δὲ κυνίδιον λεπρὸν λευκὸν ἐπρίω. Elmsleius ad Acharn. v. 724. Τί δαί; λεπρὸν κυνίδιον ἐπρίω τῇ θεῷ.

XXIV. 24

Pollux IX, 88. Καὶ κατακεκερματίσθαι μὲν ἐπὶ λόγου Πλάτων, ἐπὶ δὲ ἀργυρίου Ἀριστοφάνης ἐν Δαιταλεῦσιν

Οὐδ' ἀργύριόν ἐστιν κεκερματισμένον.

Sine nomine fabulæ affertur VII, 170.

XXV. 25

Athenæus VII. p. 299. ubi de nominativo ἔγχελυς agit ex hac fabula posuit exemplum καὶ λεῖος ὥσπερ ἔγχελυς. Ex epitome, omisso καὶ, habent Eustathius p. 1240, 18. et grammaticus Hermanni p. 321. Schol. Theocriti XI, 10. Κικίννοις: τοῖς μαλλίοις, τῇ κόμῃ, ὡς καὶ ὁ κωμικὸς κέχρηται, Ὥσπερ ἐγχέλυς (alii codd. ἐγχέλεις) χρυσοῦς ἔχων κικίννους (vulgo κικίνους et supra κικίνοις). Aristophanis igitur versus fuit, quod non fugit Hemsterhusium,

καὶ λεῖος ὥσπερ ἔγχελυς, χρυσοῦς ἔχων κικίννους.

Eupolidis versum τὸ σῶμ' ἔχουσι λεῖον ὥσπερ ἔγχελυς memorat grammaticus in Mingarelli catalogo codicum Nanianor. Græc. p. 492.

XXVI. 26

Athenæus IV. p. 169 c. Τὴν χύτραν δ' Ἀριστοφάνης—κακκάβην εἴρηκεν—ἐν Δαιταλεῦσι

Κἄγειν ἐκεῖθεν κακκάβην.

Vide ad Dædali fr. X. et Σκηνὰς καταλαμβ. fr. VII.

XXVII. 27

Photius p. 313, 14. Ὀαὶ τῶν ἱματίων: Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν "Ὅτε τὰς ὀὰς ἴσας ἐποιήσατο." Eustathius p. 1828, 54. ἐν δὲ ἀνωνύμῳ ῥητορικῷ λεξικῷ γράφεται καὶ ὅτι ὀξυτόνως καὶ συνεσταλμένως ὀαὶ ἱματίων. φέρει δὲ καὶ χρῆσιν τοῦ κωμικοῦ τὸ "Ὅτε τὰς ὀὰς ἐποιήσατο."

XXVIII. 28

Phrynichus p. 91. Ἀκεστὴς λέγουσιν οἱ παλαιοὶ, οὐκ ἠπητής. ἔστι μὲν ἠπήσασθαι ἅπαξ παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Δαιταλεῦσι, παίζοντι τὰς Ἡσιόδου ὑποθήκας

Καὶ κόσκινον ἠπήσασθαι.

Aristophanis verba attulit Thomas Mag. p. 27. Est versus heroici exitus, cujus in vicinia fortasse lectum fuit oraculum

Atheniensibus aliquando editum *Αἰετὸς ἐν νεφέλῃσι γενήσεαι ἤματα πάντα,* de quo scholiasta Equit. v. 1010. *τούτου δὲ τοῦ χρησμοῦ οὐ μόνον ἐνταῦθα, ἀλλὰ καὶ ἐν Ὄρνισι καὶ Δαιταλεῦσι μέμνηται.*

29 XXIX.

Eustathius p. 1579, 30. de prosodia nominum in *οια* et *εια* agens, *καὶ ἡ ἀναιδεία δέ φησι* (Αἴλιος Διονύσιος) *καὶ ἡ προνοία, ὧν πάντων ἐκτείνεται μὲν ἡ τελευταία, ἡ δὲ πρὸ αὐτῆς ὀξύνεται. Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν "ὦ προνοία καὶ ἀναιδεία."* Patet his verbis non fuisse in alio quam anapæstis metro locum. In eo autem non potuit *ὦ προνοία* dici, et mira est providentiæ cum impudentia conjunctio. Scribendum igitur

Ὦ παρανοία καὶ ἀναιδεία.

pariterque in grammatici verbis *καὶ ἡ παρανοία.* Memorabilem in hoc genere productionem nominis proprii, *Ἰφιγενεία,* Æschylo nuper restituimus in Agamemnone v. 1524. Pors., in cæteris præclaram secuti emendationem Hermanni,

ἀλλ' ἐμὸν ἐκ τοῦδ' ἔρνος ἀερθὲν,
τὴν πολυκλαύτην Ἰφιγενείαν,
ἄξια δράσας ἄξια πάσχων—.

Libri *τὴν πολύκλαυτόν τ' Ἰφιγένειαν ἀνάξια δράσας.*

30 XXX.

Harpocratio in *ἀλίπεδον, Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσι διὰ ψιλοῦ " Ἐν ἀλιπέδῳ."*

31 XXXI.

Grammaticus Bekkeri p. 427, 3. *Ἀποβροχθίσαι: τὸ καταπιεῖν. ὡς ἡμεῖς, Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν ἐχρήσατο.*

32 XXXII.

Pollux X, 172. *Θυλακίσκον, ὡς ἐν Δαιταλεῦσιν Ἀριστοφάνης.*

33 XXXIII.

Antitatticista Bekkeri p. 104, 28. *Κλινάρια: οὐ μόνον κλινίδια. Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν. κλινάριον* ex hac fabula Pollux X. 32.

34 XXXIV.

Pollux VII, 153. *Ἀριστοφάνης δ' ἐν Δαιταλεῦσι καὶ λυρωνίαν που λέγει.*

35 XXXV.

Photius p. 291, 16. *Νεβλάρετοι: περαίνει. ἄσημος φωνὴ ἐπὶ τοῦ περαίνειν. Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν. νεβλάρεται* scripsit Alberti in annotatione ad Hesychii glossam *νεβλάραι: περαίνειν.* Dobræus in Adversar. vol. I. p. 603. *Νεβλᾶραι: τὸ περαίνειν.*

XXXVI. 36

Photius p. 350, 10. Ὄρτυγας: συστέλλοντες οἱ Ἀττικοὶ λέγουσι τὸ υ. καὶ τὸν ὀρτυγοκόμον βραχέως. δηλοῖ Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν.

XXXVII. 37

Suidas, Ῥαγδαίους:—ἔστι τὸ ὄνομα —καὶ ἐν Δαιταλεῦσιν Ἀριστοφάνους.

XXXVIII. 38

Athenæus IV. p. 183 e. Μνημονεύει δὲ τοῦ τριγώνου (instrumenti musici) τούτου—Ἀριστοφάνης ἐν Δαιταλεῦσι.

XXXIX. 39

Pollux VII, 168. Τῷ δὲ λοῦσθαι καὶ τὸ ψυχρολουτρεῖν ἂν προσήκοι, εἰρημένου τοῦ ἐψυχρολουτρήσαμεν ἐν Δαιταλεῦσιν Ἀριστοφάνους. Recte Wyttenbachius ad Plutarchum vol. VI. p. 446. et Falckenburgius meliorem formam ψυχρολουτεῖν restituere videntur. De utraque dictum ab Lobeckio ad Phrynich. p. 594.

XL. 40

Scholiasta ad Acharn. v. 271. ὡρικὴν ὑληφόρον: ἀντὶ τοῦ ὡραίαν καὶ ἀκμαίαν—ὡρικὸν δὲ μειράκιον καὶ κόρη, ὡς ἐν (καὶ ὡρικῶς ἐν Dobræus) Δαιταλεῦσιν αὐτός.

XLI. 41

Harpocratio, Θῆτες:—ὅτι δὲ οὐκ ἐστρατεύοντο εἴρηκε καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Δαιταλεῦσιν.

XLII. 42

Scholiasta ad Vespar. v. 819. εἶχον δὲ καὶ οἱ ἥρωες πανοπλίαν. καὶ δῆλον ἐκ τῶν Δαιταλέων.

ΒΑΒΥΛΩΝΙΟΙ.

PROXIMA Dætalensibus fuit ætate, sed indole multum diversa Babylonii fabula, quæ multorum invidiam conflavit Aristophani. Animosior enim, ut videtur, quem Dætalenses experta erat populi favore factus, in Babyloniis non solum magistratus quosdam acriter exagitavit, sed etiam Cleonem, cujus tum summa fuit exstincto Pericle in civitate potentia, tanto impetu est aggressus ut litem illatam sibi viderit, quam non multum abfuit quin amitteret. De qua re disertum est ipsius testimonium Acharnensibus v. 355. (377. Kust.)

αὐτός τ' ἐμαυτὸν ὑπὸ Κλέωνος ἅπαθον
ἐπίσταμαι διὰ τὴν πέρυσι κωμῳδίαν.
εἰσελκύσας γάρ μ' εἰς τὸ βουλευτήριον
διέβαλλε καὶ ψευδῆ κατεγλώττιζέ μου
κἀκυκλοβόρει κἄπλυνεν, ὥστ' ὀλίγου πάνυ
ἀπωλόμην μολυνοπραγμονούμενος.

Quibus si adhibeas versus 476—480, quod caput caussæ fuerit cognosces,

ἐγὼ δὲ λέξω δεινὰ μὲν, δίκαια δέ·
οὐ γάρ με νῦν γε διαβαλεῖ Κλέων ὅτι
ξένων παρόντων τὴν πόλιν κακῶς λέγω.
αὐτοὶ γάρ ἐσμεν οὑπὶ Ληναίῳ τ' ἀγὼν,
κοὔπω ξένοι πάρεισιν.

Rem totam uberius exposuerunt scholiastæ, *διὰ τὴν πέρυσι κωμῳδίαν: τοὺς Βαβυλωνίους. τούτους γὰρ πρὸ τῶν Ἀχαρνέων Ἀριστοφάνης ἐδίδαξεν, ἐν οἷς πολλοὺς κακῶς εἶπεν. ἐκωμῴδησε γὰρ τάς τε κληρωτὰς καὶ χειροτονητὰς ἀρχὰς καὶ Κλέωνα παρόντων τῶν ξένων. εἶπε γὰρ δρᾶμα τοὺς Βαβυλωνίους τῇ τῶν Διονυσίων ἑορτῇ, ἥτις ἐν τῷ ἔαρι ἐπιτελεῖται, ἐν ᾧ ἔφερον τοὺς φόρους οἱ σύμμαχοι. καὶ διὰ τοῦτο ὀργισθεὶς ὁ Κλέων ἐγράψατο αὐτὸν ἀδικίας εἰς τοὺς πολίτας, ὡς εἰς ὕβριν τοῦ δήμου ταῦτα πεποιηκότα. καὶ ξενίας δὲ αὐτὸν ἐγράψατο καὶ εἰς ἀγῶνα ἐνέβαλεν.* et ad v. 502. *διὰ τὸ ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις πολλῶν παρόντων ξένων εἰρηκέναι κατὰ πολλῶν*

τὸν Ἀριστοφάνην—κατηγορήθη ὑπὸ τοῦ Κλέωνος. Eo spectant etiam versus in parabasi inde ab 630, monente Berglero, in quibus διαβαλλόμενον se dicit ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐν Ἀθηναίοις ταχυβούλοις, et, ut videtur, Vesparum locus v. 1285. ἡνίκα Κλέων μ' ὑπετάραττεν ἐπικείμενος | καί με κακίαις ἔκνισε. ubi scholiasta, ex codice Veneto suppletus, ἄδηλον πότερον τῆς Καλλιστράτου (qui Babylonios egerat) εἰς τὴν βουλὴν εἰσαγωγῆς καὶ νῦν μιμνήσκεται, ὅτι αὐτὸν Κλέων εἰσήγαγεν, ἢ ἑτέρας κατ' αὐτὸν (corrige αὐτοῦ) γενομένης Ἀριστοφάνους, εἰ καὶ μὴ εἰσαγωγῆς, ἀλλὰ ἀπειλῆς τινος, ὅπερ καὶ μᾶλλον ἐμφαίνεται. ἐκεῖνά τε γὰρ ἀναπολεῖν ἀρχαιότερα ἔσται, νῦν τε ὡς περὶ αὐτοῦ (scribe αὑτοῦ) λέγει. Sed quod idem ad v. 1282. de psephismate (credo, propter Babylonios) ab Cleone lato tradit (ἐψηφίσατο γὰρ ὁ Κλέων μηκέτι δεῖν κωμῳδίας ἐπὶ θεάτρων εἰσάγεσθαι, ὅτι δὴ ξένων παρόντων πολίτας ἔσκωπτον), simile Antimachi esse psephismati arbitror, quod narrat scholiasta ad Acharn. v. 1149. ab verbo ἐδόκει exorsus, quo uti solent qui per insomnium sibi visa narrant. De peregrinitatis accusatione, qua poetam ab Cleone petitum esse refert scholiasta Acharnensium, copiosior est apud vitæ scriptorem narratio p. XVI, 10. διήχθρευσε δὲ αὐτῷ (τῷ Κλέωνι) ὁ Ἀριστοφάνης, ἐπειδὴ ξενίας γραφὴν κατ' αὐτοῦ ἔθετο, καὶ ὅτι ἐν δράματι αὐτοῦ Βαβυλωνίοις διέβαλε τῶν Ἀθηναίων τὰς κληρωτὰς ἀρχὰς παρόντων ξένων. ὡς ξένον δὲ αὐτὸν ἔλεγε παρόσον οἱ μὲν αὐτόν φασι Ῥόδιον ἀπὸ Λίνδου, οἱ δὲ Αἰγινήτην, στοχαζόμενοι ἐκ τοῦ πλεῖστον χρόνον τὰς διατριβὰς αὐτόθι ποιεῖσθαι· ἢ καὶ ὅτι ἐκέκτητο ἐκεῖσε. κατὰ τινὰς δὲ, ὡς ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ Φίλιππος Αἰγινήτης. ἀπολυθῆναι δὲ αὐτὸν εἰπόντα ἀστείως ἐκ τοῦ Ὁμήρου (Odyss. α, 215.) ταῦτα,

Μήτηρ μέν τ' ἐμὲ φησὶ τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔγωγε
οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.

δεύτερον δὲ καὶ τρίτον συκοφαντηθεὶς ἀπέφυγε καὶ οὕτω φανερὸς καταστaθεὶς πολίτης κατεκράτησε τοῦ Κλέωνος· ὅθεν φησὶν "Αὐτὸς δ' ἐμαυτὸν—ἐπίσταμαι δή" καὶ τὰ ἑξῆς. Integra hæc adscripsi, in quibus ficta veris admista esse arbitror. Nam si ξενίας γραφὴν Aristophani unquam intendit Cleo, haud paullo aliter quam grammatico visum depellenda fuit. Homeri enim dicto non ineptum in familiari sermone locum fuisse video; sed coram thesmothetis, quibus cognoscenda hæc caussa fuit, non est poetarum versibus ludi solitum, sed argumentorum vi et documentis idoneis res disceptari debuit, nisi in summum dis-

crimen reus se ipse vellet adducere. Quamobrem totum hoc in fabulis numero, quales plurimas invenerunt Græci, quid ingeniose aut facete excogitatum esset multo magis spectantes quam quid rerum veritati accommodatum. Cujusmodi est quod Sophoclem, quum rem familiarem male administrare videretur, ab filio in judicium vocatum, recitato Œdipo Coloneo judicum sententiis liberatum esse narrarunt plurimi, sed uno omnes, opinor, auctore usi. Qui quisquis fuit bene perspectum habuit quid ad movendos animos comparatum esset, sed nec γραφὴ παρανοίας qualis fuerit cogitavit et judices finxit, si verum volumus fateri, stultissimos. Ceterum de Aristophanis patria, ut hoc addam, inter grammaticos certe adeo nihil constitit ut fuerit qui Naucratitam ex Ægypto oriundum faceret, Heliodorus Atheniensis in libris περὶ ἀκροπόλεως apud Athenæum VI. p. 229 e.

Aliud et disertum de Babyloniorum tempore Photii testimonium est in lexico p. 499, 1. ex quo præterea cognoscimus fabulam ab Callistrato actam esse, τοὺς δὲ Βαλυλωνίους ἐδίδαξε διὰ Καλλιστράτου Ἀριστοφάνης ἔτεσι πρὸ τοῦ Εὐκλείδου κέ ἐπὶ Εὐκλέους. Eadem Suidas in v. Σαμίων ὁ δῆμος. Communis utrique corruptela καὶ pro κέ, sublata ab Bouherio in dissertat. de Græc. et Latin. Liter. p. 573. et Dobræo Adversar. vol. I. p. 608. Minus accurate κδ′ corrigit Clintonus in Fastis vol. I. p. 67. et vol. II. p. 293. Vitium auxit Michael Apostolius Proverb. XVII, 25. p. 210. ubi scriptum ἔτεσι πρὸ τοῦ Εὐκλείδου καὶ Ἐπικλέους κ′. Eucles autem archon fuit olymp. 88, 2, Euclides 94, 2. Annis igitur primo et extremo numeratis fiunt viginti quinque, primo non numerato viginti quattuor. Ita quum et κέ et κδ′ scribi posse appareat, tamen κέ est præferendum. Sollemnis enim hic error librariorum κέ in καί corrumpentium.

Nomen fabulæ ab choro inditum fuit, quem ex servis molitoribus compositum fuisse Hesychii loco edoceri videmur ad fragm. I. apposito, eodemque spectare videntur duo alii loci, alter Hesychii, Βαβυλώνιοι: οἱ βάρβαροι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, alter Suidæ, a quo Βαβυλώνιοι παῖδες memorantur s. v. Βαβυλωνία κάμινος. Fragmenta autem huc referimus quinque.

43 I.

Plutarchus in vita Periclis cap. 26. p. 166 d. exposito quam varia fortuna bellum Samium gestum esset ita pergit, οἱ δὲ Σάμιοι τοὺς αἰχμαλώτους τῶν Ἀθηναίων ἀνθυβρίζοντες ἔστιζον εἰς τὸ

μέτωπον γλαῦκας· καὶ γὰρ ἐκείνους οἱ Ἀθηναῖοι σάμαιναν.—πρὸς ταῦτα τὰ στίγματα λέγουσι καὶ τὸ Ἀριστοφάνειον ᾐνίχθαι

Σαμίων ὁ δῆμός ἐστιν· ὡς πολυγράμματος.

Hesychius, Σαμίων ὁ δῆμος; φησί τι περὶ τῶν Ἀριστοφάνους (φησί τις παρὰ τῷ Ἀριστοφάνει Salmasius), τοὺς ἐκ τοῦ μύλωνος (scr. μυλῶνος) ἰδὼν Βαβυλωνίους "Σαμίων ὁ δῆμός ἐστιν ὡς πολυγράμματος." καταπληττόμενος τὴν ὄψιν αὐτῶν καὶ ἐπαπορῶν. Photius p. 498, 15. et Suidas in v. Σαμίων, Σαμίων ὁ δῆμος ὡς πολυγράμματος: (ἤτοι μαστιγίας ἐπὶ τῶν περιδείλων, addit Michael Apostolius l. 1.] Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις, ἐπισκώπτων τοὺς ἐστιγμένους. οἱ γὰρ Σάμιοι καταπονηθέντες ὑπὸ τῶν τυράννων, σπάνει τῶν πολιτευομένων ἐπέγραψαν τοῖς δούλοις ἐκ πέντε στατήρων τὴν ἰσοπολιτείαν, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Σαμίων πολιτείᾳ. Addunt grammatici aliam versus interpretationem ab litterarum Ionicarum inventione petitam, sed satis ab ipsis refutatam.

II. 44

Hesychius, Ἰστριανά. Ἀριστοφάνης ἐν Βαβυλωνίοις τὰ μέτωπα τῶν οἰκετῶν Ἰστριανά φησιν, ἐπεὶ ἐστιγμένοι εἰσίν. οἱ γὰρ παρὰ τῷ Ἴστρῳ οἰκοῦντες στίζονται καὶ ποικίλαις ἐσθήσεσι χρῶνται. Διονύσιος δέ φησιν, ἐπεὶ πρότερός τις Ἰστριανὸς λέγεται, ὁ λευκός, κατὰ ἀντίφρασιν εἰρῆσθαι ὡς καθαρὰ καὶ λευκὰ τὰ μέτωπα, τοὐναντίον δὲ νοεῖσθαι ἐστιγμένα.

III. 45

Photius p. 546, 5. Στοῖχος: στίχος.—Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις

Ἦ που κατὰ στοίχους κεκράξονταί τι βαρβαριστί.

Ad hunc locum pertinere videtur Hesychii glossa, κατὰ στίχους: κατὰ τάξεις. Frustra corrigunt κατὰ στίχας ex Homero. Scribe κατὰ στοίχους.

IV. 46

Photius p. 538, 20. Στιγών: ὁ στιγματίας. Βαβυλωνίοις. Hesychius Στιγών: μαστιγίας. Vera scriptura στίγων est. Photii codex accentum ab correctore habet. Eustathius p. 1542, 48. οὕτω δὲ καὶ ὁ γράψας ὅτι στίγων καὶ πέδων δοῦλος ὁ στιγματίας καὶ πεδήτης παρὰ Ἀριστοφάνει. Ab eodem p. 725, 32. memoratur στίγων εἴτουν στιγματίας.

V. 47

Scholiasta ad Lysistr. v. 282. Ἀσπίδας: ὅτι τὰς τάξεις ἀσπίδας ἔλεγον. καὶ αὐτὸς πάλιν Ἀριστοφάνης ἐν Βαβυλωνίοις

Ἵστασθ' ἐφεξῆς πάντες ἐπὶ τρεῖς ἀσπίδας.

Versum attulit Suidas in v. ἀσπιδηφόροι, sed nomen fabulæ omisit.

48 VI.

Præcipuas quasdam Dionysi in hac fabula partes fuisse ex Athenæi loco colligimus XI. p. 494 d. Κἂν τοῖς Βαβυλωνίοις οὖν τοῖς Ἀριστοφάνους ἀκουσόμεθα ποτήριον τὸ ὀξύβαφον, ὅταν ὁ Διόνυσος λέγῃ περὶ τῶν Ἀθήνησι δημαγωγῶν ὡς αὐτὸν ᾔτουν ἐπὶ τὴν δίκην ἀπελθόντα ὀξυβάφω δύο. οὐ γὰρ ἄλλο τι ἡγητέον εἶναι ἢ ὅτι ἐκπώματα ᾔτουν.

49 VII.

Dionysi fortasse ex concione redeuntis verba sunt quæ Athenæus III. p. 86 f. servavit, Τὰς δὲ κόγχας ἔστιν εὑρεῖν λεγομένας καὶ θηλυκῶς καὶ ἀρσενικῶς. Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις

Ἀνέχασκον εἷς ἕκαστος ἐμφερέστατα
ὀπτωμέναις κόγχαισιν ἐπὶ τῶν ἀνθράκων.

50 VIII.

Scholiasta Avium v. 1555. Πείσανδρος: καὶ δωροδοκῆσαί φησιν αὐτὸν Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις διὰ τούτων

Ἢ δῶρ' αἰτοῦντες ἀρχὴν πολέμου πορίσειεν μετὰ Πεισάνδρου.

Ἢ Portus et Kusterus in οἱ mutarunt, πορίσειεν autem Berglerus ad Lysistratæ v. 490. in πορίσειαν. Quorum neutrum verum: vitii enim sedes in αἰτοῦντες est, quod αἰτῶν scribendum. Videntur hæc ex ejusmodi esse loco excerpta qualis est Ranarum v. 361. Ceterum huc spectat scholiasta Lysistr. v. 491. Πείσανδρος:—κωμῳδοῦσι δὲ αὐτὸν καὶ ὡς δωροδόκον, ὡς ἐν Βαβυλωνίοις Ἀριστοφάνης. De Pisandro comicorum locos collegit Meinekius Quæstion. scen. II. p. 21.

51 IX.

Harpocratio, Ἐπιβάτης:—οὕτως ἐκάλουν τῶν ἐν ταῖς τριήρεσι στρατευομένων τοὺς μὴ κωπηλατοῦντας, ἀλλὰ μόνον πρὸς τὸ μάχεσθαι ἐπιτηδείους. Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις

Εὖ γ' ἐξεκολύμβησ' οὑπιβάτης, ὡς ἐξοίσων ἐπίγειον.

Legebatur ἐξεκολύμβησεν ἐπιβάτης. Correxit Porsonus in præfatione ad Hecub. p. LI. ἐπίγειον codices. Vulgo ἐπίγυιον. Hoc vocabulo etiam in Holcadibus usus est.

X. 52

Ammonius p. 149. Χόλικες αἱ τῶν βοῶν κοιλίαι. Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις

Ἡ βοιδαρίων τις ἀπέκτεινε ζεῦγος χολίκων ἐπιθυμῶν.

ζεῦγος omittere Moschopulum (in Bachmanni Anecd. vol. II. p. 381, 10.) ab Valckenario annotatum est. Omittit etiam grammaticus in appendice ad Etymolog. Gudian. p. 640, 44. ubi codex βοϊδαρ΄. Fortasse βοιδαρίοιν scripsit.

XI. 53

Pollux X, 85. Οἱ κότυλοι ὅτι καὶ ἀργυροῖ ἐγίγνοντο ἱκανὸς μηνῦσαι Ἀριστοφάνης ἐν Βαβυλωνίοις εἰπὼν

α. Δεῖ διακοσίων δραχμῶν.

β. πόθεν οὖν γένοιντ' ἄν; α. τὸν κότυλον τοῦτον φέρε.

Athenæus XI. p. 478 c. καὶ Πλάτων ἐν Διὶ κακουμένῳ "Τὸν κότυλον φέρει" φησὶ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Βαβυλωνίοις.

XII. 54

Pollux X, 173. Ἀλλὰ μὴν τῷ στεγαστῆρι ὀρόφῳ προσήκοιεν ἂν καὶ οἱ στρωτῆρες καὶ τὰ καλυμμάτια. ἄμφω δὲ ἐν Ἀριστοφάνους Βαβυλωνίοις

Πόσους ἔχει στρωτῆρας ἀνδρὼν (vulgo ἀνδρῶν) οὑτοσί;

καὶ αὖ πάλιν

Ὡς οὐ καλυμματίοις τὸν οἶκον ἤρεφε.

Harpocratio, Στρωτήρ:—τὰ ἐπάνω τῶν δουροδόκων (δοκῶν Suidas) τιθέμενα στρωτῆρας ἔλεγον, ὥς φησι Δίδυμος. ἔστι τοὔνομα καὶ ἐν Βαβυλωνίοις Ἀριστοφάνους. Plura de hoc vocabulo collegit Boeckhius in Inscript. vol. I. p. 281.

XIII. 55

Scholiasta ad Lysistrat. v. 288. et Suidas in v. σιμὸς, τὸ σιμὸν: ἀντὶ τοῦ πρόσαντες. καὶ ἐν Βαβυλωνίοις

Μέσην ἔρειδε πρὸς τὸ σιμόν.

De hoc loco dictum supra p. 9. 10. Grammaticus in Bachmanni Anecdotis p. 364, 22. Σιμόν: ἄναντες. οὕτως Ἀριστοφάνης.

XIV. 56

Etymolog. M. p. 311, 1. Ἐγκινούμενος: Βαβυλωνίοις Ἀριστοφάνης

Ἀνήρ τις ἡμῖν ἐστιν ἐγκινούμενος.

ῥητορική. ταράττων καὶ ἐμποδίζων. Eadem præbet vetus lexicon

apud Henr. Stephanum in Thesauro vol. iv. p. 802. Suevernius in commentatione de Avibus p. 29. Gorgiam Leontinum hoc versu designari opinatur et laudat Jacobsii conjecturam *ῥήτωρ εἰκῇ ταράττων*, quum antea ipse correxisset *ῥητορικῇ ταράττων*. Recte scriptum *ῥητορική*. Nihil aliud dicit grammaticus quam quod de vocabulis plurimis in Etymologico admonetur, *ἐγκινούμενος* esse *λέξιν ῥητορικήν*. Quod quum plerumque ita dicatur, *ἔστι δὲ ῥητορικὴ ἡ λέξις*, est etiam ubi solo *ῥητορική* indicetur. Ita, ne longius abeam, ante Ἐγκινούμενος proxime hæc præcedunt, Ἐγκιλικίζειν: *τὸ πονηρεύεσθαι*—. *ῥητορική*. p. 313, *ἐγχουσίζεται*—*ἔστι καὶ ῥητορική*.

57 XV.

Photius p. 295, 8. Νεολαίαν: *τὴν νεότητα τετρασυλλάβως οἱ* Ἀττικοί. Βαβυλωνίοις

Ὦ Ζεῦ, τὸ χρῆμα τῆς νεολαίας ὡς καλόν.

Codex *νεολέαν* et *νεολέας*. Τετρασυλλάβως dicit, quia etiam Trisyllaba exstitit forma *νολαία*, quam Euripidi restitui Alcest. v. 103.

58 XVI.

Priscianus XVIII. p. 1181. Putsch. (vol. II. p. 202. ed. Krehl.) "Aristophanes in Babyloniis

Ἐννεύει με φεύγειν οἴκαδε.

Nos quoque similiter, *annuit me fugere domum*."

59 XVII.

Pollux X, 38. *Εἴποις δ' ἂν οἶμαι καὶ χνοῦν—ἐπὶ τῶν μαλακῶν*, *Ἀριστοφάνους εἰπόντος μὲν ἐν* Βαβυλωνίοις

Εἰς ἄχυρα καὶ χνοῦν.

Grammaticus in Bachmanni Anecdotis I. p. 418, 24. Χνοῦν: *τὸ λεπτὸν τοῦ ἀχύρου*. Ἀριστοφάνης. Εὐριπίδης *δὲ θηλυκῶς τὴν χνοῦν*.

60 XVIII.

Photius p. 490, 19. Ῥόθιον: *τὸ μετὰ ψόφου κῦμα, ἢ ῥεῦμα. σημαίνει καὶ τὴν εἰρεσίαν. καὶ ῥοθιάζειν τὸ ἐρέσσειν εὐτόνως*. Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις

Κατάγου ῥοθιάζων

φησὶ, καὶ πάλιν

Ναῦς ὅτ' ἂν ἐκ πιτύλων ῥοθιάζῃ σώφρονι κόσμῳ.

Affert hæc verba Suidas in v. *ῥοθιάζουσιν*, ubi *ὅταν* et *ῥοθιάζει* scriptum: sed codd. Gaisfordi *ῥοθιάζῃ*.

XIX. 61

Hesychius, Ἐς τὸν λιμένα: εἰς τὸν λιμένα. Ἀριστοφάνης ἐν Βαβυλωνίοις. παρὰ τὴν παροιμίαν, Ἀττικὸς (ἀττικῶς codex) ἐς λιμένα. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι συντόνως ἤλαυνον καταπλέοντες, διὰ τὸ θεωρεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς γῆς. Photius p. 22, 7. Ἐς τὸν λιμένα: ὅτ' ἂν γὰρ ὁρῶνται ἀπὸ τῆς πόλεως, σφοδρότερον ἐρέσσουσιν. ὅθεν παροιμία κατὰ τὸ ἐλλιπὲς, Ἀττικὸς ἐς τὸν λιμένα. λείπει γὰρ ἰσχυρός. Similia tradiderunt parœmiographi, Zenobius II, 10. et Diogenianus I. 66.

XX. 62

Scholiasta Platonis p. 381. ed. Bekker. Τὴν αὑτοῦ σκιὰν δέδοικεν: ἐπὶ τῶν σφόδρα δειλοτάτων. μέμνηται ταύτης Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις. Memorat proverbium Apostolius XVIII, 53. ubi σφόδρα δειλῶν.

XXI. 63

Zenobius Proverb. II. 22. Ἀνθ' Ἑρμίωνος: εἴρηται ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν σωζόντων τοὺς ἱκέτας, ἐπειδὴ ἐν Ἑρμιόνῃ τῆς Πελοποννήσου ἱερὸν ἦν Κόρης καὶ Δήμητρος ἀσφάλειαν παρέχον τοῖς καταφεύγουσι. μέμνηται ταύτης Ἀριστοφάνης ἐν Βαβυλωνίοις. Ubi vide Schotti annotationem.

XXII. 64

Aristoteles Rhetoric. III. 2, 15. Ἔστι δὲ ὁ ὑποκορισμὸς, ὃς ἔλαττον ποιεῖ καὶ τὸ κακὸν καὶ τὸ ἀγαθὸν, ὥσπερ καὶ Ἀριστοφάνης σκώπτει ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις ἀντὶ μὲν χρυσίου χρυσιδάριον, ἀντὶ δ' ἱματίου ἱματιδάριον, ἀντὶ δὲ λοιδορίας λοιδορημάτιον, καὶ νοσημάτιον. εὐλαβεῖσθαι δὲ δεῖ καὶ παρατηρεῖν ἐν ἀμφοῖν τὸ μέτριον. Ejusdem generis est βιβλιδάριον, quod ex Aristophane attulit Pollux VII, 210.

XXIII. 65

Antiatticista Bekkeri p. 80, 14. Ἁλικόν: ἀντὶ τοῦ ἁλμυρόν. Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις.

XXIV. a. 66.a

Pollux IV. 186. Τοὺς δὲ ἀεὶ ῥιγοῦντας οἱ παλαιοὶ ῥιγεσιβίους ἔλεγον, οὓς οἱ νῦν δυσρίγους. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Βαβυλωνίοις δύσριγος εἴρηκε. δύσριγος in Menandro reprehendit Phrynichus, p. 418. Pergit Pollux, πυρετὸς,—περίοδος, θέρμα, καὶ πῦρ Ἀριστοφάνης ἔφη, Ὁ δ' ἔχων [θέρμα καὶ] πῦρ (ἧκε addit Falckenburgius.) Erotianus, p. 290. Πῦρ: τουτέστιν ὁ πυρετός. Ἀττικὴ δὲ ἡ λέξις.

66.b XXIV. b.

Etymol. M. p.414, 14. Ζώτειον (cod. Leid. ap. Koen. ad Gregor. Cor. p. 568. ζώντιον. ζώτειον apud Gregorium,) προπαροξυτόνως ὁ μύλων (scr. μυλών)· παρὰ τὰς ζειὰς (ζέας Leid. recte) αἳ καὶ ζεαὶ (corrig. ζειαὶ ex Leid.) καλοῦνται· ὅπου αἱ ζειαὶ ἐκόπτοντο, οἱονεὶ ζεόντειον (ζεόντιον καὶ ζώντιον Leid. omisso οἱονεί)· οἱ δὲ τόπου ὄνομα, ὅπου ἐκολάζοντο οἱ οἰκέται. Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις ζώστειον, ὡς Ὧρος ὁ Μιλήσιος εἴρηκεν. Aliorum grammaticorum locos de hoc vocabulo et de cognato ζήτρειον collectos vide in Thesauro Stephani p. cccxl. ed. Londini.

67 XXV.

Mœris, p. 190. Θωμὸν Ἀττικῶς, ὡς Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις. Vide Dætalensium fragm. XIX.

68 XXVI.

Stephanus Byzant. in Λακεδαίμων,—καὶ λακωνίζω καὶ λακωνιστής. λέγεται καὶ λακεδαιμονιάζω, ὡς Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις. Hac forma haud dubie in anapæstico vel dactylico versu poeta usus est.

69 XXVII.

Photius p. 288, 24. Ναυλοχεῖν: ναῦς λοχᾶν καὶ ἐνεδρεύειν.—καὶ ναυλόχιον ὁ τοιοῦτος τόπος, ᾧ λιμένες ἔνεισιν. "Ναυλόχιον ἐν τῷ μέσῳ" Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις. Pollux IX. 28. καὶ ὅρμος δὲ καὶ κρηπὶς, νεώρια, νεώσοικοι, καὶ ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Βαβυλωνίοις, ναυλόχιον.

70 XXVIII.

Photius p. 347, 27. Ὁρκωμοτεῖν: τὸ ὀμνύναι. Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις.

71 XXIX.

Pollux X, 152. Καὶ πόδα δὲ βαλαντίου ὁ αὐτὸς εἴρηκεν ἐν Βαβυλωνίοις.

72 XXX.

Antiatticista Bekkeri, p. 116, 32. Ὠτοκάταξιν: τὸν συντετριμμένον τὸ οὖς. Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις. Vide Hesychii interpretes.

73 XXXI.

Scholiasta Pacis v. 347. in codice Veneto Ὁ δὲ Φορμίων οὗτος Ἀθηναῖος τῷ γένει υἱὸς Ἀσωπίου, ὃς καθαρῶς στρατηγήσας πένης ἐγένετο.—αὐτοῦ μέμνηται ὁ κωμικὸς ἐν Ἱππεῦσι (v. 565.) καὶ Νεφέλαις καὶ Βαβυλωνίοις, Εὔπολις Ἀστρατεύτοις. Nubes

memoriæ errore nominat, ut opinor. Haud dubie Lysistratæ locum in mente habuit v. 804. ubi in scholiastæ annotatione corrige Ἀσωπίου. Vulgo Ἀσώπου.

Ex Babyloniis aliquid attulit Crates, cujus verba supra posui p. 12. Quod quale fuerit nescimus.

Ad hanc fabulam fortasse referendum fragm. 555.

ΠΡΟΑΓΩΝ.

PROAGONEM fabulam quo consilio scripserit Aristophanes et quo anno ediderit satis probabiliter constituere posse videmur. De quibus rebus quæ dicenda habeo cum alia sunt quæstione conjuncta, quæ est de histrionibus primarum partium actoribus, quorum opera fabulas suas docere Aristophanes solitus est, nisi si quam ipse docuit, quod in Equitibus fecit, aut Araroti filio commisit. Eos fuisse duos, Callistratum et, qui ipse aliquot fabulas composuit, Philonidem, vulgaris est opinio, ab grammaticis quibusdam accepta et paucis quæ innotuerunt didascaliis corroborata, quarum nulla est quin ab alterutro fabulam actam essse tradat. Neque hoc solum sciunt, sed etiam qua lege comœdias inter ambos distribuere consueverit poeta compertum habent ex grammatico in excerptis de comœdia p. X, 15. *ἐδίδαξε δὲ πρῶτον ἐπὶ ἄρχοντος Διοτίμου διὰ Καλλιστράτου*[a]. *τὰς μὲν γὰρ πολιτικὰς τούτῳ φασὶν αὐτὸν διδόναι, τὰ δὲ κατ' Εὐριπίδου καὶ Σωκράτους Φιλωνίδῃ.* cui contrarium dicit scriptor vitæ Aristophanis p. XVIII, 22. *ὑποκριταὶ Ἀριστοφάνους Καλλίστρατος καὶ Φιλωνίδης, δι' ὧν ἐδίδασκε τὰ δράματα ἑαυτοῦ, διὰ μὲν Φιλωνίδου τὰ δημοτικά, διὰ δὲ Καλλιστράτου τὰ ἰδιωτικά*: siquidem *δημοτικὰ δράματα* nihil differunt ab *πολιτικοῖς*, et *ἰδιωτικὰ* aperte eadem sunt quibus designandis alter grammaticus Euripidis Socratisque exempla adhibet. Quem disssensum Clintonus in Fastis Hellenicis vol. I. p. 67. ita tollit ut apud vitæ scriptorem Philonidis Callistratique nomina sedem mutare jubeat, emendatione, ut mihi videtur, valde verisimili, quum utrumque grammaticum ex eodem fonte doctrinam suam hausisse satis sit credibile. At est tamen quod etiam prioris grammatici sententiæ adversetur. Etenim Vespas, *δρᾶμα* si quod aliud *πολιτικὸν*, non quod exspectes per Cal-

[a] *διὰ Καλλιστράτου*] Hoc falsum est, si vera dixerunt grammatici quorum verba p. 527. exhibuimus.

listratum, sed "διὰ Φιλωνίδου" docuisse Aristophanem ex didascalia discimus. Id igitur Meinekius noster in Quæstionibus scenicis II. p. 39. correctione non lenissima in "διὰ Καλλιστράτου" convertit. Repugnat huic Suevernius in commentatione de Avibus p. 59. qui etsi grammaticorum opinionem aliquid veri continere non negat, tamen alias potius rationes quam fictum illud fabularum discrimen Aristophanem secutum esse conjicit. De quo eo magis assentior viro præstantissimo quo graviore documento grammaticorum decretum convellere mihi licet. Tertium enim jam in medium producam histrionem, de quo nihil illi inaudiverunt magistri, qui ex paucis quæ ipsis ad manus essent didascaliis conjecturam fecisse videntur. Est is Apollodorus, cujus memoriam Pacis didascalia in codice Veneto custodivit, ἐνίκησε δὲ τῷ δράματι ὁ ποιητὴς ἐπὶ ἄρχοντος Ἀλκαίου ἐν ἄστει. πρῶτος Εὔπολις Κόλαξι. δεύτερος Ἀριστοφάνης Εἰρήνῃ. τρίτος Λεύκων Φράτορσι. τὸ δὲ δρᾶμα ὑπεκρίνατο Ἀπολλόδωρος—. Quo argumento etsi grammaticorum fidem magnopere deminuimus, non prætereundum tamen mihi est aliam insuper Meinekio, quum Vesparum didascaliam mutatum iret, corrigendi caussam fuisse, quæ adeo non inepta est ut etiam gravissima possit videri. Quamobrem operæ pretium erit didascaliam illam qualis sit considerare. Ea in editione Aldina hoc modo est perscripta, ἐδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Ἀμυνίου διὰ Φιλωνίδου ἐν τῇ πόλει Ὀλυμπίων ἦν β' εἰς Λήναια. καὶ ἐνίκα πρῶτος Φιλωνίδης προάγων [b] Γλαύκων Πρέσβεσι τρίτος. non multo melius Brunckius ex codice Parisino edidit ἐδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Ἀμυνίου, διὰ Φιλωνίδου ἐν τῇ πόλει Ὀλυμπίων ἦν β', εἰς Λήναια. καὶ ἐνίκα πρῶτος Φιλωνίδης ...... προάγων Γλευκεῖς Πρεσβεῖς τεῖς ...... longe emendatius in libro Ravennate, ἐδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Ἀμυνίου διὰ Φιλωνίδου ἐν τῇ πόλει ὀλυμπιάδι β' ἦν εἰς Λήναια. καὶ ἐνίκα πρῶτος Φιλωνίδης Προαγῶνι. Λεύκων Πρέσβεσι γ'. Manifestus tamen etiam in hac scriptura error est, Vespas ἐν τῇ πόλει actam esse. Quod, si linguam spectas, dictum est imperite: debuit enim ἐν ἄστει, qui constans est et inviolatus loquendi usus: si de sensu quæris,

[b] "Aristophaneæ fabulæ, quæ Προαγών, mentio et apud Athenæum, ut adnotavit Casaub. noster III. Athen. 6. et ejus mentionem credo etiam fieri in fine ὑποθέσεως Σφηκῶν, ibique pro προάγων legendum Προαγῶνι. Certe locus corruptus videtur." JUNGERMANN. ad Pollucis X, 44.

plane absurdum esse patet. Nam quæ εἰς Λήναια commissa esse dicitur fabula, hoc est mense Gamelione, non potest ἐν ἄστει acta esse, quo Dionysia urbana significari solent, quibus celebrandis Elaphebolio mensis constitutus fuit. Præterea hoc modo olympiadis commemoratio sensu cassa est: ut satis appareat non de urbe, sed de numero olympiadis hic agi. Itaque præclara jure habetur Kanngiesseri emendatio in libro de theatro Attico proposita p. 270. ἐν τῇ πθ' ὀλυμπιάδι, cui tamen ipse nonnihil laudis detraxit eo quod ex β' ἦν fecit ἔτει β', correctione admodum infelici, quam nolim Boeckhii tulisse assensum. Quod enim per se satis est perspicuum, non aliud illo β' ἦν significari quam δεύτερος ἦν, hoc est Vespas secundo præmio dignam ab judicibus esse habitam, id aliarum didascaliarum comparatio ita confirmat ut frustra laboret qui contra nitatur. Sic in Acharnensibus πρῶτος ἦν, in Ranis et Avibus δεύτερος ἦν, et quæ alibi similia leguntur. Quamobrem hæc unice vera habenda est Ravennatis scripturæ correctio, ἐδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Ἀμεινίου διὰ Φιλωνίδου, ἐν τῆι πθηι ὀλυμπιάδι. β' ἦν. εἰς Λήναια. Neque enim ulla est anni addendi necessitas, qui archontis nomine satis clare est designatus. Ita Euripidis Medea in didascalia dicitur acta esse ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος κατὰ τὴν ὀγδοηκοστὴν ἑβδόμην ὀλυμπιάδα. Ceterum vix opus est moneri olympiadum notationem non ex monumentis publicis petitam, sed ab grammaticis demum in didascalias esse illatam.

Venio nunc ad Meinekii dubitationem, quæ tota est in eo posita, quod non credibile videatur Philonidem in eadem commissione et histrionis et poetæ partes suscepisse. De quo plane consentio cum viro amicissimo. Nam quid hoc aliud est quam Philonidem quodammodo secum ipsum decertasse? Quod apparet quam sit rationi parum consentaneum. Sed ex eo minime sequitur Philonidis histrionis partes in Callistratum esse contra librorum fidem transferendas. Neque hac mutatione alia tollitur dubitatio, quam Philonidis poetæ Προαγὼν fabula habet. Nam tres tantum comœdias scripsisse Philonides ab Suida traditur, Ἀπήνην, Κοθόρνους, Φιλέταιρον: Proagonem neque hic nec quisquam grammaticorum novit. Quod argumentum ut non maximi momenti esse scio, ita non negligendum esse patet. Et cur tandem Callistratum advocemus, ubi recta verborum interpretatione omnis difficultas ita evanescit ut non

modo Callistrato sed ne littera quidem opus sit mutata? Hoc enim dicit didascaliæ scriptor, primum fuisse Philonidem Proagone, secundum Philonidem Vespis, tertium Leuconem Legatis. Quo nihil aliud indicatur quam duabus fabulis, Proagone et Vespis, quas Philonides egerit, prima præmia reportasse Aristophanem. Qui quod non ipse nominatur sed primarum partium actor, ne cui mirum videatur. Solet enim in didascaliis protagonista perinde atque poeta haberi, veluti in Avibus, *ἐδιδάχθη ἐπὶ Χαβρίου διὰ Καλλιστράτου ἐν ἄστει, ὃς ἦν δεύτερος τοῖς Ὄρνισι. πρῶτος Ἀμειψίας Κωμασταῖς. τρίτος Φρύνιχος Μονοτρόπῳ.* et in Ranis, *ἐδιδάχθη ἐπὶ Καλλίου τοῦ μετὰ Ἀντιγένη διὰ Φιλωνίδου ἐπὶ Ληναίῳ. Φιλωνίδης ἐπεγράφη καὶ ἐνίκα. Φρύνιχος δεύτερος Μούσαις. Πλάτων τρίτος Κλεοφῶντι.* ubi alii libri sensu eodem *διὰ Φιλωνίδου εἰς Λήναια. πρῶτος ἦν.* Quæ res hanc habet rationem quod tabulis publicis non poetæ tantum, sed etiam primarum actoris nomen inscribi solitum est. Neque hoc peritiori cuiquam offensioni erit quod in Vesparum didascalia Philonides pro tot numeratur poetis quot vicit fabulis. Nam hoc quoque recte est factum et de more antiquo, cujus exemplum afferre mihi licet non chartarum dubia fide traditum, sed lapidi incisum, ex monumento didascalico Fourmonti, quod nuper Boeckhius edidit in Corp. Inscriptionum vol. I. p. 353. *Ἐπὶ Διοτίμου* (olymp. CVI, 3.) *Σιμύλος πρῶτος . . . σίᾳ. ὑπεκρίνετο Ἀριστόμαχος. Διόδωρος δεύτερος Νεκρῷ. ὑπεκρίνετο Ἀριστόμαχος. Διόδωρος τρίτος Μαινομένῳ. ὑπεκρίνετο Κηφίσιος.*

De argumento fabulæ etsi exiguum est quod scimus, tamen ipsum quoque didascaliæ interpretationi nostræ favet. Ab scholiasta enim Vesparum v. 61. Proagonem Euripidi exagitando scriptam fuisse traditur: quem quo consilio introduxerit poeta ex nomine fabulæ non difficile est conjicere. Scribit autem scholiasta ita, *ἀνασελγαινόμενος* (corr. *ἐνασελγαινόμενος*): *κατακωμῳδούμενος, ὑβριζόμενος. κατ' αὐτοῦ γὰρ καθῆκε τὰς Θεσμοφοριαζούσας. φησὶν οὖν, οὐ δεύτερον ταυτολογήσω περὶ αὐτοῦ, ὡς οἱ ἄλλοι. οὐ μόνον δὲ ἐν τούτῳ τῷ δράματι εἰσῆκται οὕτως Εὐριπίδης, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ Προαγῶνι καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι.* Apparet hunc grammaticum quid contra Euripidem scripserit Aristophanes aliquanto melius cognitum habuisse quam quibus scripserit temporibus. Stultum quid enim est ad Thesmophoriazusas in Vespis respici, quæ fabula duodecim ante illam annis edita est [b].

Jam si in Proagone, quod suspicari licet, primæ fuerunt partes Euripidis, non solum grammaticum, cujus verba supra attulimus p. 548. de Euripidis persona per Philonidem solita repræsentari vera dixisse, sed etiam didascaliam recte nos esse interpretatos intelligitur.

Nomen fabulæ ab aliis Προαγὼν, ab aliis Προάγων scribitur: quæ est in multis vocabulis synthesin inter et parathesin fluctuatio. Ego Προαγὼν antiquius habui habuitque Henricus Stephanus in Thesauro vol. I. p. 100.

74 I.

Colorem tragicum habet fragmentum ab Photio servatum p. 534, 1. et Suida Σταθερόν:—τινὲς καὶ ἐπὶ τοῦ στασίμου, ὡς Αἰσχύλος ἐν Ψυχαγωγοῖς "Σταθεροῦ χεύματος." καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Προαγῶνι (Προάγωνι Photius)

Σταθερὰ δὲ κάλυξ νεαρᾶς ἥβης.

σημαίνει καὶ τὸ μόνιμον.

75 II.

Athenæus ubi de usu vocabulorum χορδὴ et ῥύγχος agit III. p. 95 d. Ἀριστοφάνης Προαγῶνι

Ἐγευσάμην χορδῆς ὁ δύστηνος τέκνων·
πῶς εἰσίδω ῥύγχος πέριξ κεκαυμένον;

τέκνων Musurus in τέκνον mutavit, in κύων Jacobsius Animadvers. p. 65. Pro εἰσίδω codex Venetus ἐσίδω. Idem περικεκαυμένον, quod πέριξ κεκαυμένον correxi. Videtur hæc parodia loci Euripidei esse, quem vereor ut servatum habeamus, etsi in superstitibus tragœdiis plura sunt verborum τέκνα et εἰσιδεῖν conjunctorum exempla.

76 III.

Athenæus III. p. 80 a. Ἄλλοι δέ φασιν ὅτι μὴ δεῖ σῦκα προσφέρεσθαι μεσημβρίας· νοσώδη γὰρ εἶναι τότε, ὡς καὶ Φερεκράτης ἐν Κραπατάλοις εἴρηκεν. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Προαγῶνι

Κάμνοντα δ' αὐτὸν τοῦ θέρους ἰδών ποτε
ἔτρωγ', ἵνα κάμνοι, σῦκα τῆς μεσημβρίας.

77 IV.

Athenæus IX. p. 380 d. Παραφέρειν—Ἀριστοφάνης ἐν Προαγῶνι

Τί οὐκ ἐκέλευσας παραφέρειν τὰ ποτήρια;

[b] Similes sunt scholiastarum errores de Cratini Πυτίνη ad Equit. 523; de pugna ad Arginussas ad Nub. 6.

V. 78

Athenæus X. p. 422 e. Δεδειπνάναι—'Αριστοφάνης ἐν Προαγῶνι

"Ωρα βαδίζειν μοὐστὶ πρὸς τὸν δεσπότην·
ἤδη γὰρ αὐτοὺς οἴομαι δεδειπνάναι.

VI. 79

Athenæus XI. p. 478 f. 'Αθηναῖοι δὲ μέτρον τι καλοῦσι κοτύλην.—'Αριστοφάνης Προαγῶνι

'Ο δ' ἀλφίτων γε πριάμενος τρεῖς χοίνικας
κοτύλης δεούσας οἴκαδ' ἀπολογίζεται.

γε addidit Schweighæuserus. οἴκαδ' codex Venetus. Casaubonus εἴκοσ' ex membranis quas dicit Italicis, quarum auctoritas nulla est. Dobræus ἐκτέα λογίζεται. Ex epitome ἀλφίτων χοίνικας τρεῖς κοτύλης δεούσας attulit Eustathius p. 1282, 52.

VII. 80

Pollux X, 44. "Οτι δὲ οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου ἀποπάτου τὰ λάσανα ὀνομαστέον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ τιθεμένου καὶ ἀναιρουμένου, μαρτυρεῖ 'Αριστοφάνης ἐν Προαγῶνι εἰπὼν

Οἴμοι τάλας, τί μου στρέφει τὴν γαστέρα;
βάλλ' ἐς κόρακας. πόθεν ἂν λάσανα γένοιτό μοι;

VIII. 81

Scholiasta Platonis p. 322. ed. Bekker. Παροιμία, ἐν πίθῳ τὴν κεραμείαν ἐπὶ τῶν τὰς πρώτας μαθήσεις ὑπερβαινόντων, ἁπτομένων δὲ τῶν μειζόνων καὶ ἤδη τῶν τελειοτέρων. κέχρηται δὲ αὐτῇ 'Αριστοφάνης ἐν Προαγῶσι (sic).

IX. 82

Grammaticus in Bekkeri Anecdotis p. 411, 17. 'Αντλιαντλητῆρα:—'Αριστοφάνης δὲ Προαγῶνι καὶ 'Επίλυκος Κωραλίσκῳ τὸ αὐτὸ τοῦτο ἀντλίον κεκλήκασιν.

ΑΜΦΙΑΡΕΩΣ.

ACTA hæc fabula est archonte Chabria olymp. XCI, 2. Scriptor argumenti Avium, *ἐπὶ Χαβρίου τὸ δρᾶμα καθῆκεν εἰς ἄστυ διὰ Καλλιστράτου, εἰς δὲ Λήναια τὸν Ἀμφιάραον ἐδίδαξε διὰ Φιλωνίδου.*

Argumentum huic fabulæ ex fragmentis colligitur præbuisse ægrotantis hominis cujusdam *δεισιδαιμονίαν*. Qualem superstitionem quum in Nicia fuisse ex Thucydidis, Plutarchi, aliorumque narrationibus sciamus, huic deridendo hanc comœdiam scriptam fuisse suspicatus est Suevernius in commentatione de Avibus p. 58, 59. ingeniosa conjectura, quæ tamen ex fragmentis quæ supersunt confirmari non magis quam refutari potest. Neque enim quidquam in illis est quin ad alium superstitiosum et meticulosum quemvis eodem quo ad Niciam jure referri possit. Aliud sententiæ suæ præsidium Suevernius inde petit quod Amphiaraus eodem quo Aves tempore edita est. Quod argumentum rursus alia nititur Suevernii conjectura de Avibus fabula, quam hoc consilio scriptam esse opinatur, ut expeditionis Siculæ, quæ Niciæ parum placuerat, perversitas ante oculos poneretur.

83 I.

Iasus partes quasdam in hac fabula fuisse ex annotatione scholiastæ ad Pluti v. 701. apparet, *προσῆκε τῷ Ἀσκληπιῷ ἡ Ἰασὼ παρὰ τὴν ἴασιν ὠνομασμένη. ἀλλὰ καὶ θυγατέρα τοῦ Ἀμφιαράου αὐτὴν εἶπεν ἐν ἐκείνοις*

Ἀλλ' ὦ θύγατερ ἔλεξ' Ἰασοῖ πρευμενής.

Ita Seidlerus. Vulgo *ἔλεξά σοι. ἔλεξά τοί σοι* Hemsterhusius. Hesychius, Ἰασώ: *παρὰ τὸ ἰᾶσθαι. φησὶ δὲ Ἀριστοφάνης καὶ Ἀμφιάρεω* (*ἀμφιαρῴου* codex) *θυγατέρα εἶναι Ἰασώ.*

84 II.

Herodianus *περὶ μονήρους λέξεως* p. 39, 15. *Τύλη, ὅπερ σύνηθες Ἀττικοῖς κνέφαλλον καλεῖν, ὁμωνύμως τῷ περιεχομένῳ τὴν περιέχουσαν.* Ἀριστοφάνης (codex *ἀριστοφάνει*) Ἀμφιάρεῳ

Καὶ νὴ Δί' ἐκ τοῦ δωματίου γε νῷν φέρε
κνέφαλλον ἅμα καὶ προσκεφάλαιον τῶν λινῶν.

Codex καινὴ διὲκ—γένων—προσκεφάλαιον ἐκ τῶν λινῶν. Pollux X. 40. ἐν δὲ Ἀμφιαράῳ (ἀμφιάρῳ codices: ergo Ἀμφιάρεῳ) Ἀριστοφάνους "Κνέφαλον ἅμα καὶ προσκεφάλαιον τῶν λινῶν." δηλονότι ὡς καὶ σκυτίνων καὶ ἐρεῶν γιγνομένων.

III. 85

Scholiasta Ranar. v. 246. Φλέω λοχμῶδες φυτόν.—μέμνηται αὐτοῦ καὶ ἐν Ἀμφιαράῳ

Πόθεν ἂν λάβοιμι βύσμα τῷ πρωκτῷ φλέων;

Apud Suidam in v. φλέων est τῷ πρωκτῷ βύσμα in edd. veteribus et cod. Leid.: reliqui libri βύσμα τῷ πρωκτῷ. Idem versus initium Pacis 525. πόθεν ἂν λάβοιμι ῥῆμα μυριάμφορον. ubi Stobæus LV, 8. vol. II. p. 405. πόθεν λάβοιμ' ἄν.

IV. 86

Scholiasta Nubium v. 663. Ἀλεκτρυόνα κατὰ ταυτόν: οὐκ ἂν ἄλλως λέγοιτο τοῦτο, εἰ μὴ ἐν ἔθει ἦν τότε καὶ τὴν θήλειαν ἀλεκτρυόνα λέγειν. σαφὲς δὲ γίνεται ἐν Ἀμφιαράῳ

α. Γύναι τί τὸ ψοφῆσάν ἐσθ'; β. ἀλεκτρυὼν
τὴν κύλικα καταβέβληκεν. α. οἰμώζουσά γε.

Vulgo ἐστιν; ἡ ἀλεκτρυὼν, Brunckius ἐσθ'; ἡ 'λεκτρυών. Idem οἰμώζουσά γε. Ceterum senis hæc verba esse suspicor cum uxore colloquentis: vide ad fragm. XII.

V. 87

Athenæus IV. p. 158 c. ubi de vocabulo φακῇ agit, Ἀριστοφάνης—ἐν Ἀμφιαράῳ

Ὅστις φακῆν ἥδιστον ὄψων λοιδορεῖς.

ὄψον codex Palatinus. Eustathius p. 1572, 51. ex epitome φακέα φακῆ τὸ κατά τινα παλαιὸν ἥδιστον ὄψον.

VI. 88

Pollux VII, 181. Ἐρείκειν—. Ἀριστοφάνης γὰρ ἐν Ἀμφιαράῳ φησὶν

Ἔπειτ' ἔρειξον ἐπιβαλοῦσ' ὁμοῦ πίσους.

Ἔρειξον Dobræus. Legebatur ἔρειξεν. Tum vulgo πείσας. Codex Falckenburgianus πισοῖς. Emendatum ex VI, 60. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ πληθυντικῶς λέγει τοὺς πίσους.

VII. 89

Pollux X, 92. Καὶ σπυρίδα δὲ ὀψωναδόκον πλεκτὴν σχοῖνον

ἐν Ἀμφιάρεῳ Ἀριστοφάνης ἔφη· ἐν δὲ Ἀχαρνεῦσι σπυρίδιον, ὃ καὶ πλέκος εἴρηκε παρατραγῳδῶν. Codices ὀψωναδόκων. Kuhnius ὀψωνιοδόκον. Hemsterhusius ὀψοδόκον.

90 VIII.

Photius (p. 596, 14.) et Suidas, Τοῦ: καὶ ἐπὶ θηλυκοῦ τάττεται ὥσπερ τὸ τινός. Ἀριστοφάνης Ἀμφιάρεῳ (Ἀμφιαράῳ Photius)

Ταυτὶ τὰ κρέ' αὐτῷ παρὰ γυναικός του φέρω.

91 IX.

Suidas, Ἀχηνία: ἀπορία, πενία. Ἀριστοφάνης Ἀμφιαράῳ

Νόσῳ βιασθεὶς ἢ φίλων ἀχηνίᾳ.

Grammaticus Bekkeri I. p. 474, 7. Ἀχηνία: ἀπορία, πενία. Ἀριστοφάνης οὕτως εἴρηκεν. Confer Hesychii interpretes ad v. ἀχηνία.

92 X.

Suidas, Φρυνώνδας: τῶν ἐπὶ πονηρίᾳ διαβεβοημένων, ὃς ξένος ὢν κατὰ τὰ Πελοποννησιακὰ διέτριβεν Ἀθήνησιν. Ἀριστοφάνης Ἀμφιάρεῳ

Ὦ μιαρὲ καὶ Φρυνῶνδα καὶ πονηρὲ σύ.

ἐκ τούτου τοὺς πονηροὺς Φρυνώνδας καλοῦσι. Scholiasta ad Æschin. c. Ctesiphont. p. 766. ed. Reisk. (260. Bekker.), Φρυνώνδας: οὗτος ἐπὶ πονηρίᾳ διαβεβοημένος ὑπῆρξεν. ὅθεν Ἀριστοφάνης πού φησιν "Ὦ μιαρὲ καὶ Φρυνῶνδα καὶ πονηρέ."

93 XI.

Harpocratio, Λαμπτρεῖς:—Λαμπτραὶ δῆμος τῆς Ἐρεχθηίδος—. δύο δέ εἰσι Λαμπτραὶ, αἱ μὲν παράλιαι, αἱ δὲ καθύπερθεν. Ἀριστοφάνης Ἀμφιάρεῳ

Λαμπτρεὺς ἔγωγε τῶν κάτω.

94 XII.

Ælianus de N. A. XII, 9. Κινεῖ δὲ (ὁ κίγκλος) καὶ τὰ οὐραῖα πτερὰ—. μέμνηται δὲ καὶ τοῦ ὄρνιθος τοῦδε Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Ἀμφιαράῳ λέγων

Ὀσφὺν δ' ἐξ ἄκρων διακίγκλισον ἠΰτε κίγκλου
ἀνδρὸς πρεσβύτου. τελέει δ' ἀγαθὴν ἐπαοιδήν.

Hesychius, Διακίγκλισον: διάσεισον. κίγκλος δὲ ὄρνεον ἢ σεισοπυγίς. Photius p. 163, 20. Κίγκλος: ὄρνεον τὴν ὀσφὺν πολλὰ κινοῦν, ὅ τινες σεισοπυγίδα καλοῦσιν. Videntur hi versus re-

sponsum esse ab Amphiarao mulieri redditum, quam alloquitur senex fragm. IV. Ceterum conf. Γῆρας fragm. XIV.

XIII. 95

Pollux X, 180. Κίσται—καὶ αἱ τῶν φαρμακοπωλῶν ἂν καλοῖντο, ὡς ἐν Ἀμφιάρεῳ (ἀμφιάρῳ codices: vulgo Ἀμφιαράῳ) Ἀριστοφάνης

Καὶ τοὺς μὲν ὄφεις οὓς ἐπιπέμπεις
ἐν κίστῃ που κατασήμηναι
καὶ παῦσαι φαρμακοπωλῶν.

" Capanei hæc verba esse conjicio, qui in dramate hoc satyrico Amphiaraum augurem ludificatur." Bentleius in epistola ad Hemsterhusium p. 110.

XIV. 96

Hephæstio de metro choriambico p. 53. ed. Gaisford. Παρὰ δὲ Ἀριστοφάνει ἐν Ἀμφιάρεῳ

Οἶδα μὲν ἀρχαῖόν τι δρῶν κοὐχὶ λέληθ' ἐμαυτόν.

XV. 97

Ex eadem fabulæ parte versus sumptus est duabus ab initio syllabis defectus apud scholiastam Pacis v. 473. Μορμόνος:—οὕτως δὲ ἔλεγον τὸ ἐκφόβητρον, καὶ τὰ προσωπεῖα τὰ αἰσχρὰ μορμολυκεῖα, ἀφ' οὗ τραγικὰ καὶ κωμικά. καὶ ἐν Ἀμφιαράῳ

Ἀφ' οὗ κωμῳδικὸν μορμολυκεῖον ἔγνων.

Vulgo μορμολύκεια et μορμολύκειον. Vide ad Γήρως fragm. X.

XVI. 98

Antiatticista Bekkeri p. 81, 24. Ἀκραιφνὲς ὕδωρ: Ἀριστοφάνης Ἀμφιαράῳ. Phrynichus ibidem p. 23, 4. Ἀκραιφνὲς ὕδωρ: τὸ ἀμιγὲς καὶ καθαρὸν ἑτέρας ἐπιρροῆς.

XVII. 99

Pollux II, 176. codicum ope emendatus, Τὸ δὲ ἐπεγείρειν τὸ αἰδοῖον ταῖν χεροῖν καὶ ἀνακνᾶν ἀναφλᾶν Ἀριστοφάνης ἐν Ἀμφιαράῳ λέγει. Vulgo ταῖν χεροῖν ἀναφλᾶν καὶ ἀνακλᾶν. In Lysistrata v. 1099. est αἴ κ' εἶδον—ἀναπεφλασμένως. Verbo ἀνακνᾶν ad interpretandum ἀναψαθάλλειν utitur Phrynichus Bekkeri p. 9, 6. Etymolog. M. p. 100, 14. Ἀναφλᾶν: χειροτριβεῖν τὸ αἰδοῖον. οἱ δὲ στυλῶσαι. Ibid. p. 795, 36. Φλᾶν: τύπτειν ἢ μαλάττειν. καὶ τὸ ἀναμαλάττειν ἀναφλᾶν Ἀριστοφάνης. Eadem Photius p. 650, 17. ubi verbum ἀναφλᾶν excidit.

100 XVIII.

Antiatticista Bekkeri p. 82, 5. Ἀνθρωπίζεται: Ἀριστοφάνης Ἀμφιαράῳ. Pollux II, 5. Ἀνθρωπίζεται φησὶν Ἀριστοφάνης.

101 XIX.

Etymolog. M. p. 112, 52. Τὸ δὲ παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Ἀμφιαράῳ διὰ τοῦ ε ἠντεβόλησε δύο κλίσεις ὑπέστη. ἠντεβόλησε recte codex Augustanus apud Tittmannum ad Zonaram I. p. CXXIV. Vulgo ἀντεβόλησε. Correxit etiam Sylburgius.

102 XX.

Erotianus in lexico Hippocratico p. 244. ed. Franz. Λεβηρίδος: ὑμενώδους ἀποσύρματος, ὅπερ ἐστὶ τὸ τῶν ὄφεων λεγόμενον γῆρας, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ἀμφιαράῳ καὶ Στράττις ἐν Φοινίσσαις. Hesychius, Γυμνότερος λεβηρίδος: Ἀριστοφάνης φησὶ, τυφλότερος λεβηρίδος. ἔστι δὲ λεβηρὶς τὸ τοῦ ὄφεως γῆρας διὰ τὸ λέπος (vulgo λεπτόν. Codex λέπ. Conf. Photium p. 611, 23.) εἶναι. κενὸν δὲ τελέως ἐστὶ τοῦτο καὶ τυφλόν. τὰς γὰρ ὀπὰς μόνας ἔχει τῶν ὀφθαλμῶν. τάττουσι δὲ τὴν λέξιν ἐπὶ τέττιγος καὶ συνόλως ἐπὶ τῶν ἀποδυομένων τὸ γῆρας. τριχῇ δὲ ἀναγράφουσι τὴν παροιμίαν, καὶ οἱ μὲν, τυφλότερος λεβηρίδος, οἱ δὲ κενότερος, οἱ δὲ γυμνότερος. Similia tradunt Zenobius II, 95. p. 52. et Suidas in v. γυμνότερος.

103 XXI.

Harpocratio, Ῥόπτρον:—τὸν τῆς θύρας κρίκον—ὡς καὶ ἄλλοι, Ἀριστοφάνης Ἀμφιάρεῳ.

104 XXII.

Scholiasta Platonis ad Theagem p. 383. ed. Bekker. Παροιμία ἱερὸν συμβουλή ἐπὶ τῶν καθαρῶς καὶ ἀδόλως συμβουλευόντων.—ἄλλοι δέ φασιν ἔπαινον φέρειν τῆς συμβουλῆς τὴν παροιμίαν· εἶναι γὰρ αὐτὴν θείαν καὶ ὑπὲρ ἄνθρωπον. μέμνηται δ' αὐτῆς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ἀμφιαράῳ. De hoc proverbio vide Alberti annotationem ad Hesychium vol. II. p. 27.

ΠΛΟΥΤΟΣ Α.

DE duplice Pluti editione optime expositum est ab Francisco Rittero in dissertatione Bonnæ a. 1828. edita. Fuit autem hæc fabula primum in scenam producta olympiadis XCII. anno quarto, archonte Diocle. Scholiasta Pluti v. 173. *ἐν δευτέρῳ (Πλούτῳ)—ὃς ἔσχατος ἐδιδάχθη ὑπ' αὐτοῦ εἰκοστῷ ἔτει ὕστερον.* Ἔσχατον dicit quia postrema hæc fabula fuit quam suo nomine inscriptam docuit poeta: vide grammaticorum locos infra indicatos p. 561.

I. 105

Scholiasta Ranarum v. 1125. Οἱ Κεραμῆς: *οἱ τὸν Κεραμεικὸν οἰκοῦντες. δῆμος δὲ Ἀθηναίων. ἐκεῖ γὰρ ὁ ἀγὼν ἤγετο. καὶ ἐν Πλούτῳ πρώτῳ*

Τῶν λαμπαδηφόρων τε πλείστων αἰτίαν πλατειῶν
τοῖς ὑστάτοις.

τοῦτο δέ φησιν Εὐφρόνιος, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀγῶνος τῆς λαμπάδος καὶ τοὺς ὑστάτους τρέχοντας ἀπὸ τῶν ἀγοραίων τύπτεσθαι πλατείαις ὑπὸ τῶν νεανίσκων χερσί. καὶ λέγονται αἱ τοιαῦται Κεραμεικαὶ πληγαί. In verbis poetæ legebatur *τοῖς ὑστάτοις πλατειῶν.* Aut transponenda hæc sunt aut in dimetros digerenda. Non improbabilis Ritteri conjectura est p. 53. Chremyli hæc verba fuisse Penia quot malorum caussa esset enumerantis.

II. 106

" Suidas, Ἀναπηρίαν: *οὕτως Ἀριστοφάνης Πλούτῳ.*—Sed Pollux II, 61. *Κρατῖνος δ' ἐν Πλούτῳ καὶ ἀναπηρίαν.*" DOBRÆUS ad Pluti v. 115. p. 12. (Apud Suidam codd. Paris. duo *πλούτωνι.* Idem a pr. manu habet codex Bruxell., a correctore *νεφέλαις.*) " Sed ecce Antiatt. Bekkeri p. 78. Ἀναπειρίαν: *Ἀριστοφάνης Πλούτῳ.* Phrynichus ibid. p. 9. Ἀναπηρία. *διὰ τοῦ η τὴν τρίτην, οὐ διὰ τῆς ει διφθόγγου, ὡς οἱ ἀμαθεῖς. τὸ μὲν οὖν ἀνάπηρος καθωμίληται, τὸ δὲ ἀναπηρία σπάνιον.* Quare non intercedam, quo minus cum Brunckio et Porsono Adv. p. 281.

ad Aristophanem referamus, sive uterque poeta voce usus est, sive erravit in auctoris nomine Pollux, ut facit non raro. Etiam vocem ζυγοποιεῖν alibi idem ex Pluto Aristophanis citat; quod ad 513. referunt; neque ego repugno. Sed videndum ne revera habuerit Pollux e Pherecrate Athen. VI. p. 269 c. qui locus omnino comparandus." IDEM in Addendis p. (99).

107 III.

" Suidas, Ἦν δ' ἐγώ: παρὰ Πλουτάρχῳ καὶ Ἀριστοφάνει. sed ms. C. C. C. apud Porsonum pro παρὰ Π. καὶ Ἀ. habet ἀριστ. πλούτῳ. Nusquam occurrit hæc locutio in Pluto." DOBRÆUS in Addendis, p. (97).

108.a IV a.

Antiatticista Bekkeri p. 113, 11. Ῥυφῆσαι: διὰ τοῦ ῦ. Ἀριστοφάνης Πλούτῳ. In Equitibus v. 912. editum ῥοφῆσαι. Ῥυφεῖν Ionica verbi forma est, qua præter alios Hipponactem usum esse constat.

108.b IV b.

Antiatticista p. 88. 7. Γραΐζειν: ὅταν τὸ συναγόμενον ἐν ταῖς χύτραις καὶ ἐπαφρίζον ἐκχέωσιν. Ἀριστοφάνης Πλούτῳ. Γραῦς, spumam significans, legitur in fabula superstite v. 1207.

108.c IV c.

Antiatticista p. 95, 29. Ἐμπαίζειν: ἐπὶ τοῦ καταγελᾶν. Ἀριστοφάνης Πλούτῳ. Legitur ἐμπαίζειν in Thesm. 975. sed alio significatu.

ΑΙΟΛΟΣΙΚΩΝ.

AEOLOSICONIS duas extitisse editiones ex Athenæi loco infra allato fragm. XIV. intelligitur. De argumento et conformatione fabulæ insignis est Platonii locus p. VI. qui de mediæ comœdiæ indole agens ita scribit,—*ἐπέλιπον οἱ χορηγοί. οὐ γὰρ ἔτι προθυμίαν εἶχον οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς χορηγοὺς τοὺς τὰς δαπάνας τοῖς χορευταῖς παρέχοντας χειροτονεῖν. τὸν γοῦν Αἰολοσίκωνα Ἀριστοφάνης ἐδίδαξεν, ὃς οὐκ ἔχει τὰ χορικὰ μέλη. τῶν γὰρ χορηγῶν μὴ χειροτονουμένων καὶ τῶν χορευτῶν οὐκ ἐχόντων τὰς τροφὰς ὑπεξῃρέθη τῆς κωμῳδίας τὰ χορικὰ μέλη καὶ τῶν ὑποθέσεων ὁ τρόπος μετεβλήθη. σκοποῦ γὰρ ὄντος τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας τοῦ σκώπτειν δήμους καὶ δικαστὰς καὶ στρατηγούς, παρεὶς ὁ Ἀριστοφάνης τοῦ συνήθως ἀποσκῶψαι διὰ τὸν πολὺν φόβον, Αἴολον τὸ δρᾶμα τὸ γραφὲν τοῖς τραγῳδοῖς ὡς κακῶς ἔχον διασύρει. τοιοῦτος οὖν ἐστιν ὁ τῆς μέσης κωμῳδίας τύπος οἷός ἐστιν ὁ Αἰολοσίκων Ἀριστοφάνους καὶ οἱ Ὀδυσσεῖς Κρατίνου καὶ πλεῖστα τῶν παλαιῶν δραμάτων οὔτε χορικὰ οὔτε παραβάσεις ἔχοντα.* Araroti filio fabulam hanc docendam tradidisse dicitur Aristophanes in argumento Pluti, *τελευταίαν δὲ διδάξας τὴν κωμῳδίαν ταύτην* (Plutum alteram) *ἐπὶ τῷ ἰδίῳ ὀνόματι καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ συστῆσαι Ἀραρότα δι' αὐτῆς τοῖς θεαταῖς βουλόμενος τὰ ὑπόλοιπα δύο δι' ἐκείνου καθῆκε, Κώκαλον καὶ Αἰολοσίκωνα*[a]: unde scholiasta Platonis p. 331. Ararotem dicit *ἰδίοις τε καὶ τοῦ πατρὸς δράμασι διηγωνισμένον.* Quod autem argumenti scriptor *Κώκαλον καὶ Αἰολοσίκωνα* scribit, si forte Cocalum Æolosicone priorem habuit, in errore est versatus, ut videtur. Nam Æolosiconem mediæ comœdiæ fabulam fuisse ex Platonii verbis supra positis intelligitur: Cocalum autem ad novam comœdiam pertinuisse infra ostendetur p. 567.

[a] Recte Clintonus in Fastis p. 101. hæc ita interpretatur, in Pluto Ararotem *ὑποκριτοῦ*, in Cocalo vero et Æolosicone *διδασκάλου* partes suscepisse. Et de Pluto disertum est vitæ scriptoris testimonium p. XVII, 29. *ἐν τούτῳ δὲ τῷ δράματι συνέστησε τῷ πλήθει τὸν υἱὸν Ἀραρότα καὶ οὕτω μετήλλαξε τὸν βίον παῖδας καταλιπὼν τρεῖς, Φίλιππον ὁμώνυμον τῷ πάππῳ καὶ Νικόστρατον καὶ Ἀραρότα, δι' οὗ καὶ ἐδίδαξε τὸν Πλοῦτον.*

Ad hanc fabulam spectat Libanii locus epist. CCCCXX. p. 215. *φρονεῖ μὲν μεῖζον Ἀλκιβιάδου, ποιεῖ δὲ τὰ Σίκωνος. ὅ τι δὲ οὗτος ἔδρα τὸν Ἀριστοφάνην ἐροῦ.* Quod vidit Toupius ad Theocritum apud Warton. vol. II. p. 333. et in Emendat. I. p. 17. Siconis nomen notum est servile fuisse: vide exempla apud Athenæum, Sotionis VIII. p. 336 e. et Eubuli I. p. 23 a. Primarium hoc nomine coquum memorat Sopater in *Καταψευδομένῳ* ibid. IX. p. 378 a. cujus primas in Aristophanea fabula partes fuisse conjecit Grauertus in commentatione de media Græcorum comœdia in Niebuhrii Museo a. 1828. p. 60. et 499. Idem compositi nominis formam *Αἰολοσίκων* similibus exemplis illustravit p. 61. Propter accentum memoratur ab Arcadio p. 12, 21.

109 I.

Athenæus III. p. 95 e. *Ἀκροκωλίων δὲ μέμνηται Ἀριστοφάνης Αἰολοσίκωνι*

Καὶ μὴν τὸ δεῖν', ἀκροκώλια δέ σοι τέτταρα
ἥψησα τακερά.

Brunckius *ἀκροκώλιά γέ σοι.* Porsonus ad Euripidis Orest. 79. *ἀκροκώλι' ἅ γε σοί,* recte improbante Elmsleio in *Quarterly Review,* vol. VII. p. 462. Ad eandem fabulæ partem fortasse referendum fragm. XIV.

110 II.

Suidas, *Ἀγοράσαι λέγουσι, τὸ δ' ἀγορᾶν βάρβαρον. παραδειγμάτων δὲ μεστὰ πάντα, εἰλήφθω δ' ὅμως Ἀριστοφάνους ἐξ Αἰολοσίκωνος*

Ἀλλ' ἄνυσον· οὐ μέλλειν ἐχρῆν· ὡς ἀγοράσω
ἀπαξάπανθ' ὅσ' ἂν κελεύῃς, ὦ γύναι.

Eadem omisso fabulæ indicio attulit grammaticus Bekkeri I. p. 331, 26. Commune utrique vitium est *ὅσα κελεύεις,* emendatum ab Bekkero. Toupius, I. p. 14. correxerat *ὁπόσα κελεύεις.*

111 III.

Pollux IX, 63. *Ἔστι δὲ καὶ τὸ διώβολον ἐν Αἰολοσίκωνι Ἀριστοφάνους "Ὅπερ λοιπὸν μόνον ἦν ἐν τῇ γνάθῳ διώβολον γένηταί μοι."* Post *μοι* margo Falckenburgii monstrosam vocem *ἰδικολλοικὸν,* non satis perspicue tamen scriptam, addere perhibetur. Quæ lepidas provocavit criticorum conjecturas, veluti

Adriani Heringæ ἐγέννησεν ἤδη κόλλυβον. Mihi nihil aliud illis litteris videtur contineri quam nomen fabulæ, quod libri scripti etiam alibi miris modis depravatum exhibent: Aristophanis autem hæc opinor fuisse verba

Ὅπερ λοιπὸν μόνον
ἐν τῇ γνάθῳ διώβολον γεγένητ' ἐμοί.

IV. 112

Pollux X, 104. Τυροκνῆστις ἐστιν—ἐν Ἀριστοφάνους Αἰολοσίκωνι

Δοίδυξ, θυεία, τυροκνῆστις, ἐσχάρα.

Vesparum v. 938. δοίδυκα, τυροκνῆστιν, ἐσχάραν, χύτραν comparavit Jungermannus.

V. 113

Pollux I, 79.—κοιτών· εἰ γὰρ καὶ Μένανδρος αὐτὸ βαρβαρικὸν οἴεται, ἀλλ' Ἀριστοφάνης τὰ τοιαῦτα πιστότερος αὐτοῦ ἐν Αἰολοσίκωνι

Κοιτὼν ἁπάσαις εἷς, πύελος δὲ μί' ἀρκέσει.

De vocabulo κοιτὼν, quod etiam Phrynichus rejecit, dictum ab Lobeckio p. 252. 253.

VI. 114

Pollux X, 116. ubi de vocabulo λυχνοῦχος agit, ἐν δὲ τῷ Ἀριστοφάνους Αἰολοσίκωνι

Καὶ διαστίλβονθ' ὁρῶμεν
ὥσπερ ἐν καινῷ λυχνούχῳ
πάντα τῆς ἐξωμίδος [b].

καινῷ Salmasius et alii: vulgo κενῷ. Athenæus XV. p. 1561. ed. nostræ in codice Veneto, ὅτι δὲ λυχνοῦχοι οἱ νῦν καλούμενοι φανοι ωνομαζοντο . . . . φανης ἐν . . . λοσι . . . . πα . . . . σιν (παρίστησιν Schweigh.) κα . . . στιλ . β θορω ὁμοίως περ ἐν κενω λυχνουχω παντ . . . σ ἐξωμιδος.

VII. 115

Pollux X, 118. Ὅταν δ' εἴπῃ ἐν τῷ Αἰολοσίκωνι Ἀριστοφάνης

b "Nescierunt interpretes quid sit διαστίλβειν τῆς ἐξωμίδος. Quod miror. Græca ita sunt vertenda: *Et video quidem* (ὁρῶ μὲν) *omnia per exomidem, ut in nova laterna, pellucentia.* Verba sunt nebulonis de muliercula, quæ quod venale habebat libenter ostendebat." Toup. Emend. I. p. 17.

"δυοῖν λυχνιδίοιν," δῆλον ὅτι λυχνία εἴρηκεν, ἀλλ' οὐ λύχνους μικρούς.

116 VIII.

Hephæstio de metris cap. 9. p. 51. ed. Gaisf. hoc apposuit dimetrorum choriambicorum exemplum ἐξ Αἰολοσίκωνος Ἀριστοφάνους

Οὐκ ἐτὸς, ὦ γυναῖκες,
πᾶσι κακοῖσιν ἡμᾶς
φλῶσιν ἑκάστοθ' ἄνδρες·
δεινὰ γὰρ ἔργα δρῶσαι
λαμβανόμεσθ' ὑπ' αὐτῶν.

Vulgo ἑκάστοτ' ἄνδρες. Ad hanc fabulam fortasse referendi quos ex Aristophane versus attulit Athenæus I. p. 48 c. exscriptos ab Eustathio p. 1570, 5.

Ὅστις ἐν ἡδυόσμοις
στρώμασι παννυχίζων
τὴν δέσποιναν ἐρείδεις.

117 IX.

Pollux X, 25. Ἡ δὲ ὀπὴ εἴρηται ἐν Αἰολοσίκωνι Ἀριστοφάνους

Καὶ δι' ὀπῆς κἀπὶ τέγους.

118 X.

Athenæus VII. p. 276 c. Τῶν δὲ παρόντων γραμματικῶν τις ἀποβλέψας εἰς τὴν τοῦ δείπνου παρασκευὴν ἔφη, Εἶτα πῶς δειπνήσομεν τοσαῦτα δεῖπνα; ἴσως διὰ νυκτός; ὡς ὁ χαρίεις Ἀριστοφάνης ἐν Αἰολοσίκωνι εἶπεν, οὕτως λέγων οἱονεὶ δι' ὅλης νυκτός. Non potest demonstrari plura in his esse Aristophanis verba quam duo illa διὰ νυκτός.

119 XI.

Pollux IX, 89. Ἐν—τῷ Αἰολοσίκωνι τὸ μὴ ἔχειν κέρματα ἀκερματίαν ὠνόμασεν.

120 XII.

Pollux X, 24. Παρὰ δὲ Ἀριστοφάνει ἐν Αἰολοσίκωνι καὶ κλειδίον.

121 XIII.

Scholiasta Pacis v. 740. Ἀριστοφάνης ὡς γαστρίμαργον τὸν

Ἡρακλέα κωμῳδεῖ καὶ ἐν Ὄρνισι καὶ ἐν Αἰολοσίκωνι, καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶ περὶ τούτων φησὶ, τοῦ τε Ἡρακλέους καὶ τοῦ δούλου. Confer quæ supra diximus ad Dætalenses p. 526. ubi grammatico, cujus ibi verba apposuimus, quum "πρὸ τούτου" scriberet, idem fortasse accidit quod alii scholiastæ, cujus gravem errorem notavimus p. 551.

XIV. 122

Æolosiconis editionem alteram memorat Athenæus ubi de γηθύοις agit VIII. p. 372 a. Ἀριστοφάνης Αἰολοσίκωνι δευτέρῳ

Τῶν δὲ γηθύων
ῥίζας ἐχούσας σκοροδομίμητον φύσιν.

Libri σκοροδόμητον, correctum ab Toupio Emend. I. p. 15. qui male postmodum mutata sententia σκοροδότμητον τὴν φύσιν conjecit. Proxime ad verum accesserat H. Stephanus Thes. vol. IV. p. 678. σκορδομίμητον corrigens. De γηθύοις vide Schneideri annotationem ad Theophrastum, vol. III. p. 574. Alterum versum apertum est ad tragici sermonis similitudinem esse expressum. In vicinia verborum fragm. I. hæc lecta fuisse conjicit Grauertus in Niebuhrii Museo a. 1828. p. 500.

In Æolosicone dubitatur an lecti fuerint versus

Ἥκω Θεαρίωνος ἀρτοπώλιον
λιπὼν, ἵν' ἐστὶ κριβάνων ἑδώλια,

de quibus dictum infra ad Gerytadæ fragm. II.

--- 123

Ad hanc fabulam fortasse referendus Herodiani locus corruptus περὶ μονήρους λέξεως p. 7, 11. ἀλλὰ καὶ ἡ νέα νῆ εἰρημένον —παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν δινσίλλωνι καὶ ἐπιθυμήσειε νέος νῆς ἀμφιπόλοιο. Quæ ita videntur esse corrigenda,—ἐν Αἰολοσίκωνι

Καί κ' ἐπιθυμήσειε νέος νῆς ἀμφιπόλοιο.

Quibus verbis in ficto aliquo oraculo, qualia in Equitibus aliisque fabulis prostant, locus esse potuit. De alia quæ cui in

mentem veniat conjectura, *παρὰ Ξενοφάνει ἐν δ' σίλλων,* dictum in annotatione ad scholia Aristophanis p. 465. Sed retinendum videtur nomen Aristophanis, cujus hic est locus simillimus in Ecclesiazusis v. 1050.

ἔδοξε ταῖς γυναιξὶν, ἣν ἀνὴρ νέος
νέας ἐπιθυμῇ, μὴ σποδεῖν αὐτὴν, πρὶν ἂν
τὴν γραῦν προκρούσῃ πρῶτον· ἢν δὲ μὴ θέλῃ
πρότερον προκρούειν, ἀλλ' ἐπιθυμῇ τῆς νέας,
ταῖς πρεσβυτέραις γυναιξὶν ἔστω τὸν νέον
ἕλκειν ἀνατὶ λαβομένας τοῦ παττάλου.

ΚΩΚΑΛΟΣ.

Cocalo fabula novæ comœdiarum formæ jacta esse fundamenta ab vitæ scriptore traditum est p. XV, 20. πρῶτος δὲ καὶ τῆς νέας κωμῳδίας τὸν τρόπον ἐπέδειξεν ἐν τῷ Κωκάλῳ, ἐξ οὗ τὴν ἀρχὴν λαβόμενοι Μένανδρός τε καὶ Φιλήμων ἐδραματούργησαν. Consentit alius grammaticus p. XVII, 16. ἐγένετο δὲ καὶ αἴτιος ζήλου τοῖς νέοις κωμικοῖς, λέγω δὲ Φιλήμονι καὶ Μενάνδρῳ. ψηφίσματος γὰρ γενομένου χορηγοῦ (χορηγικοῦ Meinekius Quæst. scen. I. p. 35.) ὥστε μὴ ὀνομαστὶ κωμῳδεῖν τινα καὶ τῶν χορηγῶν οὐκ ἀντεχόντων πρὸς τὸ χορηγεῖν καὶ παντάπασιν ἐκλελοιπυίας τῆς ὕλης τῶν κωμῳδιῶν διὰ τούτων αὐτῶν, αἴτιον γὰρ κωμῳδίας τὸ σκώπτειν τινὰς, ἔγραψε (adduntur vulgo κωμῳδίας τινὰς, quæ ex superioribus sunt repetita [a]) Κώκαλον, ἐν ᾧ εἰσάγει φθορὰν καὶ ἀναγνωρισμὸν καὶ τἄλλα πάντα ἃ ἐζήλωσε Μένανδρος. Ex quibus probabile fit postremam hanc fuisse poetæ fabularum. Eam non suo, sed Ararotis nomine docuit: vide locum grammatici supra memoratum p. 561. Quo factum est ut Araroti tribueretur ab Clemente Alexandrino Stromat. VI. p. 752. τὸν μέντοι Κώκαλον τὸν ποιηθέντα Ἀραρότι τῷ Ἀριστοφάνους υἱεῖ Φιλήμων ὁ κωμικὸς ὑπαλλάξας ἐν Ὑποβολιμαίῳ ἐκωμῴδησεν. Ita enim Casaubonus ad Athenæum III. 9. p. 168. vulgatam scripturam correxit ἀραρότως τῷ Ἀριστοφάνει ποιεῖ Φιλήμων.

De Cocalo, Siciliæ rege, fabulosas veterum narràtiones collegit Grauertus in Museo Rhenano a. 1828. p. 507.

I. 124

Erotianus p. 388. ed. Franz. Φῷδες: ἔστι μὲν ἡ λέξις Δωρική, καλοῦσι δὲ φῷδας τὰ ἐκ τοῦ πυρὸς γινόμενα, μάλιστα δὲ ὅταν ἐκ ψύχους ἐν τῷ πυρὶ καθίσωσι, στρογγύλα ἐπιφλογίσματα.—καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Κωκάλῳ (codex unus κολάκῳ) φησὶ

α. Παρέσο κατέτριβεν ἱμάτια. β. κᾆπειτα πῶς
φῷδας τοσαύτας εἶχε τὸν χειμῶν' ὅλον;

[a] In Bekkeri editione p. XV, 1. occultatum hoc vitium est posito κωμῳδίαν τινά.

παρέσο corruptum. Prope ad litteras accedit *πατρός*. *φῷδας* dicit *τὰς ἐκ βαλανείου*, de quibus vide scholiastæ annotationem ad Pluti v. 535. Tum vulgo *χειμώναυλον*. Correxit Seidlerus in dissertatione p. 11. et prior Seidlero interpres Latinus, qui "*tota hyeme*" reddidit.

125 II.

Athenæus IV. p. 156 b. *Καὶ ὁ καλὸς δ' Ἀριστοφάνης ἐν Κωκάλῳ ἔφη*

Ἀλλ' ἐστὶν, ὦ πάτερ, κομιδῇ μεσημβρία,
ἡνίκα γε τοὺς νεωτέρους δειπνεῖν χρεών.

Vulgo *ἡνίκα καὶ τοὺς*. Brunckius *ὁπηνίκα τοὺς*.

126 III.

Harpocratio, Πώμαλα: *ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς.—πολὺ δέ ἐστιν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ. Ἀριστοφάνης*

α. Λοιδορία τις ἐγένεθ' ὑμῖν; β. πώμαλα·
οὐδ' εἶπον οὐδέν.

Suidas, Πώμαλα: *κεῖται—παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Κωκάλῳ. δεῖ δὲ ἀναγινώσκειν ὑφ' ἓν πώμαλα.* V. 1. Toupius in Emend. vol. II. p. 93. *ἦ λοιδορία* vel *διαλοιδορία* corrigit. Pro *ἐγένεθ'* codices Mediceus et Vratislaviensis *ἐγέννηθ'*. Vratislaviensis *ἡμῖν*. V. 2. Vulgo *οὐδὲν εἶπον οὐδενί. οὐδὲ εἶπον* codex uterque. *οὐδὲν* pro *οὐδενὶ* Vratislaviensis.

127 IV.

Photius p. 658, 14. *Ὧδε: οὐ μόνον τὸ οὕτως, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνθάδε ὡς ἡμεῖς.—Ἀριστοφάνης Κωκάλῳ*

Ἐκδότω δέ τις
καὶ ψηφολογεῖον ὧδε καὶ δίφρω δύο.

Eadem Suidas in v. *ὧδε*, ubi *ψηφολόγον*. Photii codex *ψηφολογίον*.

128 V.

Athenæus XI. p. 478 d. *Κοτύλη. Ἀριστοφάνης Κωκάλῳ*

Ἄλλαι
*ὑποπρεσβύτεραι γρᾶες Θασίου μέλανος μεστὸν * **
κεραμευομέναις κοτύλαις μεγάλαις [ἔγχεον ἐς] σφέτερον δέμας οὐδένα κόσμον.
[ἔρωτι βιαζόμεναι μέλανος οἴνου ἀκράτου.]

V. 2. Indicavi lacunam. V. 3. Seclusi *ἔγχεον ἐς*. *οὐδένα*

κόσμον Toupius Emend. vol. II. p. 94. Libri *οὐδὲν ἄκοσμον*. *ἔρωτι—ἀκράτου* delenda esse vidit Toupius.

VI. 129

Pollux VII, 162. *Καὶ αὐτὸ δὲ τὸ τέγος οὐ μόνον οἱ νῦν κέραμον ὀνομάζουσιν, ἀλλὰ καὶ Ἀριστοφάνης ἂν ἐοίκοι καλεῖν εἰπὼν ἐν Κωκάλῳ*

Κοφίνους δὲ λίθων ἐκέλευες
ἡμᾶς ἐπὶ τὸν κέραμον.

Vulgo *ἐκέλευον*. Codex Kuhnii *ἐοίκοι καλεῖν εἰπὼν ἐν κωλάκῳ κοφίνους δὲ κάλων ἐκέλευες ἡμᾶς ἐπὶ τῶν λίθων κεκέραμον*. Eodem modo liber Jungermanni, nisi quod recte *ἐν Κωκάλῳ* præbet et divisim scriptum est *κε κέραμον*. In illo autem *κάλων* nihil aliud videtur latere quam postremæ syllabæ nominis *Κωκάλῳ*. Verba poetæ Kuhnius sic corrigebat, *κοφίνους δὲ λίθων* | *ἐκέλευες ἱμᾶν ἐπὶ τὸν κέραμον*. Recte, ut videtur, Brunckius, *ἐκέλευ' ἱμᾶν*: nisi *ἐκέλευες* aut *ἐκέλευον* in fine tetrametri positum fuit.

VII. 130

Macrobius Saturnal. V, 18. "*Apud quos* (Græcos) *proprie in aquæ significationem ponebatur Achelous. neque id frustra. nam caussa quoque ejus rei cum cura relata est. Sed priusquam caussam proponam, illud antiquo poeta teste monstrabo, hunc morem loquendi pervagatum fuisse ut Acheloum pro quavis aqua dicerent. Aristophanes vetus comicus in comœdia Cocalo sic ait, ἤμουν ἄγριον βάρος. ἤτειρεν γάρ τοί μ' οἶνος οὐ μιγεὶς πόμ' Ἀχελώῳ. gravabar, inquit, vino, cui aqua non fuisset admixta, id est mero.*" Versus videntur esse glyconei sic fortasse corrigendi

Ἤμουν ἄγριον βάρος·
κἄτειρε γὰρ οἶνος οὐ
μιγεὶς Ἀχελώῳ.

VIII. 131

Zenobius VI, 47. Χρυσὸς ὁ Κολοφώνιος: *μέμνηται ταύτης Ἀριστοφάνης ἐν Κωκάλῳ. εἴρηται δὲ παρόσον οἱ Κολοφώνιοι τὸν κάλλιστον χρυσὸν ἐργάζεσθαι νομίζονται.*

IX. 132

Hesychius, Ἰπνός (vulgo ἱπνὸς):—*Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Κωκάλῳ καὶ τὸν κοπρῶνα οὕτως εἶπεν*. Codex *κολάκῳ καὶ τὸ κοπρόνα*. Pollux V, 91. *τὸν δὲ κοπρῶνα καὶ ἴπνον Ἀριστοφάνης καλεῖ.*

133 X.

Stephanus Byzant. in v. Κόρινθος,—καὶ κορινθιάζομαι τὸ ἑταιρεῖν ἀπὸ τῶν ἐν Κορίνθῳ ἑταιρῶν. ἢ τὸ μαστροπεύειν. Ἀριστοφάνης ἐν Κωκάλῳ.

134 XI.

Ad Cocalum Brunckius probabiliter retulit locum Gellii XIX, 13. repetitum a Frontone p. 346. ed. Mai. Rom. "*νάνους enim Græci vocaverunt brevi atque humili corpore homines, paulum supra terram exstantes, idque ita dixerunt adhibita quadam ratione etymologiæ cum sententia vocabuli competente, et, si memoria, inquit* (Apollinaris), *mihi non labat, scriptum hoc est in comœdia Aristophanis, cui nomen est ἀκαλές.*" Fluctuant libri inter ἀκαλὲς, ἀκλαῆς, ἀκλαιῆς, ἀκλανές. ναννοφυεῖς in Pace dixit v. 786.

ΑΝΑΓΥΡΟΣ.

ANAGYRO fabulæ nomen non ab demo, qui Ἀναγυροῦς dictus fuit, sed ab heroe videtur esse impositum, de quo multa collecta sunt in Thesauro Stephani p. 487—490. ed. Lond. Quod perspectum se habuisse ostendit Elmsleius annotatione ad Acharn. v. 177. nec fugit Hemsterhusium ad Polluc. IX, 72.

I. 135

Etymolog. M. p. 207, 53. in v. βουκέφαλος (Gudian. p. 113, 47.) Ὅτι δὲ τῶν Θετταλικῶν ἵππων τινὲς ἐκαλοῦντο βουκέφαλοι δηλοῖ Ἀριστοφάνης ἐν Ἀναγύρῳ

Μὴ κλᾶ'· ἐγώ σοι βουκέφαλον ὠνήσομαι.

καὶ πάλιν

Ψήχει ἠρέμα τὸν βουκέφαλον καὶ κοππατίαν.

Vulgo κλαῖ'. Altero versu apud poetam haud dubie Ψήχει δ' ἠρέμα fuit.

II. 136

Photius p. 346, 16. et Suidas in v. ὀρθοπλὴξ, Ὀρθοπλὴξ ἵππος: ὀρθὸς ἐπαιρόμενος καὶ πλήσσων. Ἀριστοφάνης Ἀναγύρῳ

Ὡς δ' ὀρθοπλήξ· πέφυκε γὰρ δυσγάργαλις.

Apud Photium ὀρθόπληξ bis. Tria postrema verba alteri personæ tribuit Dobræus. ὀρθοπλὴξ πέφυκε καὶ δ. Kusterus. De vocabulo δυσγάργαλις dictum ab Schneidero ad Xenoph. de re equestri p. 200. Phrynichus Bekkeri p. 37, 1. Δυσγάργαλος ἵππος: ἐπὶ τῶν ψήχεσθαι δυσανασχετούντων τίθεται. Quæ ad Aristophanis locum refert Boissonadius p. 276.

III. 137

Pollux X, 74. Καὶ τὸν πνιγέα ἐπὶ ἵππου Ἀριστοφάνης ἐν Ἀναγύρῳ (ἀνάγμῳ liber Falckenburgii) λέγει. Aristophanis verba sine nomine auctoris apposita sunt in Etymolog. M. p. 677, 40. ubi πνιγέα per φιμὸν explicatur,

Περίθες σεαυτῷ τὸν πνιγέα.

Ex veteri lexico suo attulerat Henr. Stephanus in Thesauro p. 7767. ed. Londin.

138 IV.

Pollux X, 55. Τὴν δὲ ψήκτραν—Ἀριστοφάνης ἐν Ἀναγύρῳ εἴρηκεν.

139 V.

Pollux X, 56. Στόμια δὲ πριονωτὰ ἔφη ἐν Ἀναγύρῳ Ἀριστοφάνης.

140 VI.

Athenæus VIII. p. 385 f. Τὸ δὲ ἐν Ἀναγύρῳ Ἀριστοφάνους

Εἰ μὴ παραμυθεῖ μ' ὀψαρίοις ἑκάστοτε,

ἀντὶ τοῦ προσοψήμασιν ἀκούομεν. Vulgo παραμύθημ'. Correxerunt Brunckius et Porsonus. Phrynichus in Bekkeri Anecdotis p. 53, 5. Ὀψάριον: τὸ ὄψον, οὐχὶ τοὺς ἰχθῦς. οἱ δὲ νῦν τοὺς ἰχθῦς λέγουσιν.

141 VII.

Athenæus XIV. p. 650 e. Τῶν γὰρ ἀπυρήνων (ῥοῶν) Ἀριστοφάνης ἐν Γεωργοῖς μνημονεύει. καὶ ἐν Ἀναγύρῳ "Πλὴν ἀλεύρου καὶ ῥόας." καὶ ἐν Γηρυτάδῃ.

142 VIII.

Photius p. 311, 15. et Suidas, Ξυννένοφε: ἐπινεφῆ καὶ συννεφῆ καὶ συννέφελά ἐστιν. Ἀριστοφάνης Ἀναγύρῳ

Καὶ ξυννένοφε καὶ χειμέρια βροντᾷ μάλ' εὖ.

Dobræus μάλ' αὖ. Ad hunc locum fortasse spectavit grammaticus ex codice Parisino editus in appendice ad Orionem p. 181, 10. Νείφω: νέφος γὰρ καὶ νένοφεν ὁ μέσος παρακείμενος παρὰ Ἀριστοφάνει: unde corrige alium ibidem p. 187, 20. Photius p. 294, 10. Νένοφεν: νενέφωται.

143 IX.

Photius p. 315, 22. et Suidas, Ὁδοῦ παρούσης τὴν ἀτραπὸν ζητεῖς: τὸ λεγόμενον. Ἀριστοφάνης Ἀναγύρῳ

Ὅρμου παρόντος τὴν ἀτραπὸν κατερρύην.

144 X.

Pollux IX, 64. Ἐν δὲ τῷ Ἀναγύρῳ τὰ τρία ἡμιωβόλια τριημιωβόλιον εἴρηκεν

Ἐν τῷ στόματι τριημιωβόλιον ἔχων.

145 XI.

Pollux IX, 72. Σύμβολον βραχὺ νομισμάτιον—. διελέγχουσι (Aristophanes et Archippus) δὲ αὐτὸ σμικρόν τι δύνασθαι Ἀριστοφάνης μὲν ἐν Ἀναγύρῳ λέγων

α. Τοῦτ' αὐτὸ πράττω, δύ' ὀβολὼ καὶ σύμβολον
ὑπὸ τὠπικλίντρῳ. β. μῶν τις αὔτ' ἀνείλετο;

XII. 146

Athenæus IV. p. 133 b. Ἤσθιον δὲ καὶ τέττιγας καὶ κερκώπας ἀναστομώσεως χάριν. Ἀριστοφάνης Ἀναγύρῳ

Πρὸς θεῶν, ἔραμαι τέττιγα φαγεῖν
καὶ κερκώπην θηρευσαμένη
καλάμῳ λεπτῷ.

ἔραμαι] Libri ἐρᾷ, Musurus ἐρᾷς. Correxit Porsonus comparato Euripide Hippolyti v. 219.

Πρὸς θεῶν, ἔραμαι κυσὶ θωῦξαι
καὶ παρὰ χαίτην ξανθὴν ῥῖψαι—.

XIII. 147

Athenæus VII. p. 301 a. Ἑψητὸς ἐπὶ τῶν λεπτῶν ἰχθυδίων. Ἀριστοφάνης ἐν Ἀναγύρῳ

Οὐχ ἑψητῶν λοπάς ἐστιν.

XIV. 148

Scholiasta Avium v. 1292. Ὁ Πέρδιξ ὄνομα καπήλου. χωλὸς δὲ ἦν οὗτος. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ ἐν Ἀναγύρῳ

Καὶ μὴν χθές γ' ἦν Πέρδιξ χωλός.

χθές γ' Porsonus in Adversariis p. 279. Vulgo χθὲς γάρ.

XV. 149

Suidas in v. ἀπλήγιος et grammaticus Bekkeri p. 425, 20. Ἁπληγίς: ἱματίδιον σύμμετρον. Ἀναγύρῳ Ἀριστοφάνης

Ἐκ δὲ τῆς ἐμῆς χλανίδος τρεῖς ἀπληγίδας ποιῶν.

XVI. 150

Photius p. 387, 7. et Suidas, Παραλοῦμαι: παροιμιακῶς· εἰώθεισαν γὰρ πρότερον ἐν τοῖς βαλανείοις οἱ πλούσιοι παραλούειν τοὺς πένητας. Ἀριστοφάνης Ἀναγύρῳ

Ἀλλὰ πάντας χρὴ παραλοῦσθαι καὶ τοὺς σπόγγους ἐᾶν.

οἷον συνεισιέναι τοῖς πλουσίοις, ὥστε μηδὲ σπόγγους φέρειν, ἀλλὰ τοῖς ἐκείνων χρῆσθαι. Ex Tagenistis παραλοῦται attulit Pollux VII, 168. σπόγγους] Eustathius p. 1604, 18. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τῶν πάλαι χρηστῶν λεκτῶν παρέφθαρται, ὧν ἐστι καὶ τὸ ἰδιωτικῶς λεγόμενον σπαρτζίον, σπαρτίον ὀφεῖλον λέγεσθαι κατὰ τὴν ἀνέκαθεν χρείαν. εὑρέθη γάρ ποτε τοῖς λουομένοις ἀντὶ σπόγγων

πλέγμα τι ἀπὸ σπάρτων ὡς εἰκός. καὶ λέγεται Ἀριστοφάνης παραδηλοῦν αὐτὸ ἐν δράματι καλουμένῳ Ἀναγύρῳ.

151 XVII.

Suidas, Ἀμφιανακτίζειν: ᾄδειν τὸν Τερπάνδρου νόμον τὸν καλούμενον ὄρθιον—. ἔστι δὲ καὶ ἐν Εὐναίᾳ καὶ ἐν Ἀναγύρῳ. Εὐναίᾳ ex Εὐνείδαις[a] vel Πυλαίᾳ Cratini corruptum videtur. Ἀναγύρῳ Kusterus ex libris Parisinis. Editio Mediolanensis ἀργύρῳ.

152 XVIII.

Pollux VII, 64. Ἀναχύρωτον δε τὸν πηλὸν Ἀριστοφάνης ἐν Ἀναγύρῳ λέγει.

153 XIX.

Suidas, Ἀργεῖοι φῶρες: ἐπὶ τῶν προδήλως πονηρῶν. οἱ γὰρ Ἀργεῖοι ἐπὶ κλοπῇ κωμῳδοῦνται. Ἀριστοφάνης Ἀναγύρῳ.

154 XX.

Pollux X, 76. Ἔξεστι δὲ αὐτὸ (vasculum vomituris porrigendum) καὶ λεβήτιον καλέσαι, καὶ σκάφην εἶπεν ἐν τῷ Ἀναγύρῳ Ἀριστοφάνης. Addit codex Falckenburgianus καὶ ἡμισκάφης δ' ὡς ἐν τι ἐνποδιλονίων ἐμοῦμεν. Quæ nemo emendavit. Initium et exitum tetrametri καὶ μὴν σκάφη 'στ' et ἐμοῦμεν agnoscere sibi videbatur Bentleius in epistola ad Hemsterhusium p. 87.

155 XXI.

Pollux X, 114. Τὸ ὑπόθημα τοῦ ὅλμου ὑφόλμιον, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ἀναγύρῳ λέγει.

[a] De Εὐνείδαις non cogitandum in scholio ad Aristophanis Thesmophor. v. 215. Ταδί: τὰ γένεια. ταῦτα δὲ ἔλαβεν ἐκ τῶν Ἰδαίων Κρατίνου. Neque enim dubium est quin eandem grammaticus dicat fabulam quam Clemens Alexandr. Stromat. VI. p. 751. ed. Potter. Ἀριστοφάνης δὲ ὁ κωμικὸς ἐν ταῖς πρώταις Θεσμοφοριαζούσαις τὰ ἐκ τῶν Κρατίνου Ἐμπιπραμένων μετήνεγκεν ἔπη.

ΓΕΩΡΓΟΙ.

ΓΕΩΡΓΟΥΣ fabulam ut consilio et argumento Paci simillimam fuisse ex fragmentis colligitur ita tempore proximam fuisse credibile est: de quo ab Suevernio dictum in commentatione de Γήρᾳ p. 29.

I. 156

Plutarchus in vita Niciæ c. 8. p. 528 a. exposita Pyli expugnatione, quam ab Nicia, qui præfectus Atheniensium copiis fuerat, desperatam perfecerat suffectus illi Cleo, ita pergit: *καὶ τοῦτο τῷ Νικίᾳ μεγάλην ἤνεγκεν ἀδοξίαν. οὐ γὰρ ἀσπίδος ῥῖψις, ἀλλ' αἰσχιόν τι καὶ χεῖρον ἐδόκει τὸ δειλίᾳ τὴν στρατηγίαν ἀποβαλεῖν ἑκουσίως καὶ προέσθαι τῷ ἐχθρῷ τηλικούτου κατορθώματος ἀφορμὰς αὑτὸν ἀποχειροτονήσαντα τῆς ἀρχῆς. σκώπτει δ' αὐτὸν εἰς ταῦτα πάλιν Ἀριστοφάνης ἐν μὲν Ὄρνισιν* (v. 638.) *οὕτω πως λέγων*

Καὶ μὴν μὰ τὸν Δί' οὐχὶ νυστάζειν γέ πω
ὥρα 'στὶν ἡμῖν οὐδὲ μελλονικιᾶν.

ἐν δὲ Γεωργοῖς ταῦτα γράφων

α. Ἐθέλω γεωργεῖν. β. εἶτα τίς σε κωλύει;
α. ὑμεῖς· ἐπεὶ δίδωμι χιλίας δραχμάς,
ἐάν με τῶν ἀρχῶν ἀφῆτε. β. δεχόμεθα·
δισχίλιαι γάρ εἰσι σὺν ταῖς Νικίου.

De Avium loco falli videtur Plutarchus. Quo enim tempore illa fabula acta est, de Sicula expeditione, quam dissuaserat Nicias, spectatores potius cogitare debuerunt quam de rebus diu ante ad Pylum gestis.

II. 157

Scholiasta Equitum v. 959. *Μολγὸν γενέσθαι δεῖ σε μέχρι τοῦ μυρρίνου:—Σύμμαχος· ἔοικε χρησμός τις εἶναι. ἐν γὰρ τοῖς Γεωργοῖς οὕτως ἔχει*

Ὅτῳ δοκεῖ σοι δεῖν μάλιστα τῇ πόλει;
ἐμοὶ μὲν ἐπὶ τὸν μολγὸν εἶναι οὐκ ἀκήκοας;

V. 1. ὅτου—πόλει; Brunckius, quo recepto σοι fortasse in μοι mutandum. V. 2. "Lege ἐμοὶ μὲν ἐπὶ τὸν μολγόν· οὐκ ἀκήκοας; ejecto εἶναι, quod leviter corruptum est ex ἰέναι." Porson. Adversar. p. 279. Ad hanc fabulam Brunckius probabiliter retulit versum ab Polluce allatum X, 187.—οὐδὲν κωλύει καὶ μολγὸν εἰπεῖν, ὅς ἐστι κατὰ τὴν τῶν Ταραντίνων γλῶτταν βόειος ἀσκός·—καὶ Ἀριστοφάνης δὲ χρησμόν τινα παίζει,

Μή μοι Ἀθηναίους αἰνεῖν· μολγοὶ γὰρ ἔσονται·

τὸ ἄπληστον αὐτῶν ὑπαινιττόμενος. αἰνεῖν· Libri αἰνεῖτε, ἀνεῖτε, ἀνεῖται, ἀνεῖτε οἱ. Correxit Bernhardy in Eratosthen. p. 210. Idem γὰρ addidit.

158 III.

Athenæus III. p. 111 b. Ὁ δὲ ὀβελίας ἄρτος κέκληται ἤτοι ὅτι ὀβολοῦ πιπράσκεται, ὡς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἢ ὅτι ἐν ὀβελίσκοις ὠπτᾶτο. Ἀριστοφάνης Γεωργοῖς

Εἶτ' ἄρτον ὀπτῶν τυγχάνει τις ὀβελίαν.

Ex Pelargis ὀβολίας ἄρτους, τοὺς ὀβολοῦ πωλουμένους memorat Antiatticista Bekkeri p. 111, 7. Photius p. 313, 20. Ὀβελίας ἄρτος: ὁ ἐπὶ ὀβελῶν ὀπτώμενος. Idem p. 314, 1. Ὀβελίας ἄρτος: περιπεπλασμένος μακρῷ ξύλῳ καὶ οὕτως ὀπτώμενος. γίνεται δὲ παραμήκης καὶ γαστρώδης.

159 IV.

Athenæus XI. p. 460 d.—Τὸ κυλικεῖον τοδί· εἴρηται γὰρ οὕτως ἡ τῶν ποτηρίων σκευοθήκη παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Γεωργοῖς

Ὥσπερ κυλικείου τοὐθόνιον προπέπταται.

160 V.

Etymolog. M. p. 234, 35. Γλιχόμενος: καρτερῶν ἢ ἐπιθυμῶν. Ἀριστοφάνης ἐν Γεωργοῖς

Τί δῆτα τούτων τῶν κακῶν ὦ παῖ γλίχει;

Vulgo γλίχῃ.

161 VI.

Priscianus XVIII. vol. II. p. 269. ed. Krehl. (1212. Putsch.) Φαίη λέγων. Ἀριστοφάνης Γεωργοῖς "Εἴγε κιλικίας αἷμα ἐξολοίμην φαίη λέγων." *Inveniuntur et nostri abundantia utentes ut, loquere dicens et stude properans et similia.* Prisciani in-

terpretatio *loquere dicens* veram esse ostendit Monacensis codicis scripturam φαθὶ λέγων, in quo locus corruptissimus ita exaratus esse perhibetur, ΦΑΟΙ ΛΕΓωΝ ΑΡΕΤΟΦΑΝΝΣ ΓΕωρ *Iseirekia* ΜΑΕΞΟΛΟΙΜΕΝ ΦΑΕΙΑΤΟΝ. Alterum autem quod affert Priscianus *stude properans* ad locutionem Græcam spectat σπεῦδε ταχέως, quæ fortasse ex Equitum versu 498. apposita fuerat.

VII. 162

Hephæstio de pæonicis tetrametris agens p. 73. Ἐκ τῶν Ἀριστοφάνους Γεωργῶν

Ὦ πόλι φίλη Κέκροπος, αὐτοφυὲς Ἀττική,
χαῖρε λιπαρὸν δάπεδον, οὖθαρ ἀγαθῆς χθονός.

et paullo post, ἐν τοῖς Γεωργοῖς Ἀριστοφάνης ἐποίησε τὸν τέταρτον παίωνα ἀντὶ τοῦ πρώτου

Ἐν ἀγορᾷ δ' αὖ πλάτανον εὖ διαφυτεύσομεν.

Marcus Antoninus IV, 23. Ἐκεῖνος μέν φησι, Πόλι φίλη Κέκροπος, σὺ δὲ οὐκ ἐρεῖς, Ὦ πόλι φίλη Διός; Vide Hemsterhusium ad Pluti v. 772. p. 261.

VIII. 163

Stobæus περὶ εἰρήνης LV, 2. vol. II. p. 401. ed. Gaisford. Ἀριστοφάνους Γεωργῶν

Εἰρήνη βαθύπλουτε καὶ ζευγάριον βοεικὸν, εἰ
γάρ ποτ' ἐμοὶ παυσαμένῳ τοῦ πολέμου γένοιτο
σκάψαι κἀποκλάσαι τε καὶ λουσαμένῳ διελκύσαι
τῆς τρυγὸς ἄρτον λιπαρὸν καὶ ῥάφανον φέροντι.

Γεωργῶν] Νήσων Arsenius in Violario MS. Qui hoc fragmentum cum alio quod ex Νήσοις inferius attulit Stobæus quanquam ab se omisso, commiscuisse videtur. Prima verba ad similitudinem loci Euripidei, quem ex Cresphonte ibidem apposuit Stobæus, composita sunt,

Εἰρήνη βαθύπλουτε καὶ
καλλίστα μακάρων θεῶν.

βοεικὸν dedi pro vulgato βοϊκόν. V. 2. Addidi ποτ'. Ita in Pace v. 346.

εἰ γὰρ ἐκγένοιτ' ἰδεῖν ταύτην μέ ποτε τὴν ἡμέραν.

V. 3. σκάψαι] σκάψαιτ' codex Vossianus, Arsenius, Trincavel-

lus. *σκάψαντ'* codex A, ut videtur. *κἀποκλάσαι*] Vulgo *ἀποκλάσαι*. *τε* addidit Brunckius. Ceterum non in quattuor sed in duos hæc verba versus eram descripturus, si chartarum nostrarum forma permitteret. Idem de similibus dictum esto, veluti Sophoclis Philoctetæ v. 689. 690. 704. 705. ed. nostræ.

164 IX.

Athenæus III. p. 75 a. *Λακωνικοῦ δὲ σύκου μνημονεύει ἐν Γεωργοῖς Ἀριστοφάνης ταδὶ λέγων*

Συκᾶς φυτεύω πάντα πλὴν Λακωνικῆς·
τοῦτο γὰρ τὸ σῦκον ἐχθρόν ἐστι καὶ τυραννικόν·
οὐ γὰρ ἦν ἂν μικρὸν, εἰ μὴ μισόδημον ἦν σφόδρα.

165 X.

Athenæus XIV. p. 650 e. Τῶν γὰρ ἀπυρήνων (ῥοῶν) Ἀριστοφάνης ἐν Γεωργοῖς μνημονεύει. Vide Anagyri fragm. VII. et Gerytadæ fragm. XXXI.

166 XI.

Harpocratio, Κωδία: *τὴν τῆς μήκωνος κεφαλὴν οὕτω καλοῦσιν. Ἀριστοφάνης Γεωργοῖς*

Ἀγαθήν γε κωδίαν.

167 XII.

Etymolog. M. p. 326, 20. Ἐλαΐζειν: *τὰς ἐλαίας ἐργάζεσθαι. Γεωργοῖς Ἀριστοφάνης.*

168 XIII.

Etymolog. M. p. 635, 38. Ὄρχατος: —*καὶ Ἀριστοφάνης τὸ μεταξὺ τῶν φυτῶν* μετόρχιον (*μετόρχμιον* scholiasta Theocriti I, 48.) *ἐκάλεσεν ἐν τοῖς Γεωργοῖς*. Vocabulo *μετόρχιον* utitur in Pace v. 572.

169 XIV.

Pollux IX, 69. Χαλκίον—*ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους Γεωργοῖς σαφῶς ἐπὶ λουτροῦ εἰρημένον*

Ἐξ ἄστεως νῦν εἰς ἀγρὸν χωρῶμεν· ὡς πάλαι δεῖ
ἡμᾶς ἐκεῖ τῷ χαλκίῳ λελουμένους σχολάζειν.

Vulgo *πάλαι δι' ἡμᾶς ἐκεῖ τῷ χαλκῷ ἐλλουσάμενον κολάζειν*. Emendavit Porsonus in præfatione ad Hecubam p. XLI. Qui etiam *ἄστεος* scripsit.

170 XV.

Zenobius Proverb. II, 27. p. 34. Αὐτῷ μελητέον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν οἶκον: *μέμνηται αὐτῆς Ἀριστοφάνης ἐν Γεωργοῖς καὶ Πλάτων*

ὁ κωμικός. ἦν δὲ οὗτος ὁ οἶκος μέγας εἰς ὑποδοχὴν μισθουμένων. In αὐτῷ μελητέον, quæ ego non intelligo, alii viderint an αὐτομολητέον lateat, quod in fine trimetri opinor collocatum fuisse. Litterarum magnam similitudinem habet Μελιτέων οἶκος, ab Hesychio et Photio memoratus, Μελιτέων οἶκος: ἐν τῷ (τῶν Μελιτέων addit Hesychius) δήμῳ παμμεγέθης ἦν οἶκος, εἰς ὃν οἱ τραγῳδοὶ] φοιτῶντες ἐμελέτων. Ei tamen hic non videtur locus esse.

XVI. 171

Plato in Euthydemo p. 294 d. Εἶεν, ἦν δ' ἐγὼ, Εὐθύδημε· τὸ γὰρ λεγόμενον, καλὰ δὴ πάντα λέγεις. ad hunc locum scholiasta p. 97. ed. Ruhnk. (369. Bekker.) Καλὰ δὴ πάντ' ἄγεις: ἀντὶ τοῦ ἀγγέλλεις. ἐπὶ τῶν αἴσια ἀναγγελλόντων. πολλάκις δὲ λέγεται καὶ κατ' εἰρωνείαν. 'Αριστοφάνης Γεωργοῖς καὶ Πλάτων Εὐθυδήμῳ. In lemmate Bekkerus posuit καλὰ δὴ πάντα λέγεις. Sed vera scriptura est καλὰ δὴ παταγεῖς. Ita enim hoc proverbium recte scriptum apud Hesychium, Photium, Suidam. Vide Hesychii interpretes vol. II. p. 117.

XVII. 172

Pollux VII, 201. Πορνεύτριαν ἐν τοῖς Γεωργοῖς 'Αριστοφάνης ἔφη. Codex Jungermanni brevius πορνεύτριαν ὡς ἀριστοφάνης.

XVIII. 173

Harpocratio, Σηράγγιον: Λυσίας ἐν τῷ κατ' 'Ανδροτίωνος. χωρίον τι τοῦ Πειραιῶς οὕτως ἐκαλεῖτο. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ 'Αριστοφάνης ἐν Γεωργοῖς. Σηράγγειον scribitur apud Photium p. 509, 510. Σηράγγειον: χωρίον τι τοῦ Πειραιῶς. Σηράγγειον: τόπος τοῦ Πειραιῶς, κτισθεὶς ὑπὸ Σηράγγου. καὶ ἡρῷον ἐν αὐτῷ. Vide Hesychii interpretes vol. II. p. 1175. et Schoemann. ad Isæum p. 339.

XIX. 174

Photius p. 543, 7. Στρέψα: πόλις τῆς Θρᾴκης. καὶ οἱ πολῖται Στρεψαῖοι. Στρεψαίους: 'Αριστοφάνης Γεωργοῖς. Vide annotationes ad Hesychium vol. II. p. 1278. Nihil cum his commune habet Στρεψαῖος 'Ερμῆς ap. Theognost. MS. in Museo Philol. Cantabrig. IV. p. 114. Στρεψαῖος ὁ 'Ερμῆς παρὰ τῷ 'Αριστοφάνει, παρὰ τὸ διεστράφθαι τὰς ὄψεις. Στροφαῖος 'Ερμῆς est in Pluto v. 1154.

175 XX.

Pollux X, 69. Τραπεζοφόρον — εὗρον — ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους Γεωργοῖς — ἐπὶ τοῦ τὴν τράπεζαν φέροντος ἢ ἐπῆσαν τοῖς ἄρχουσιν αἱ μυρρίναι.

176 XXI.

Scholiasta Platonis p. 330. Bekker. Μέλητος φαῦλος τραγῳδίας ποιητής. — ἐν δὲ Γεωργοῖς (Ἀριστοφάνης) ὡς Καλλίαν περαίνοντος αὐτοῦ μέμνηται. Calliam dicit Hipponici filium, Atheniensium opulentissimum, de quo post alios dictum ab Meinekio in Quæst. scen. I. p. 53. Conf. Πελαργῶν fragm. I.

177a XXII a.

Scholiasta Avium v. 1698. in codicibus Ravennate et Leidensi, Γοργίαι τε καὶ Φίλιπποι: ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Γοργίας οὗτοι ῥήτορες λάλοι εἰσίν. — τοῦ δὲ Φιλίππου καὶ ἐν Γεωργοῖς μνημονεύει Ἀριστοφάνης (ita Leidensis: Ravennas ἀριστοκλῆς).

177b XXII b.

Suidas, Ἀτρέα καὶ καθόλου τὰς ἀπὸ τῶν εἰς ευς συμφώνῳ παραληγομένων αἰτιατικὰς μηκύνουσι, τὰς δὲ καθαρὰς τοῦ ευς συναιροῦσι, Χοᾶ καὶ Μηλιᾶ καὶ Σουνιᾶ. Ἴωνες δὲ συστέλλουσι τὰς προτέρας, Ἀτρέα καὶ Πηλέα βραχέως λέγοντες. Διὸ καὶ παρὰ τοῖς τραγικοῖς οὐκ ἀναγκαῖον ἐκτείνειν, εἰ μὴ μέτρον ἀναγκάζει. Καὶ τὰς ἀπὸ τῶν εἰς ης ὁμοίως. Τὸ γὰρ συστέλλειν Ἰακόν. Ἀριστοφάνης Γεωργοῖς, καχέτας καὶ μεγακλέας καὶ μαλακούς. Quinque postrema verba ex totidem codicibus supplevit Gaisfordus. Nomina in ης quum dicit, contracta dicit, velut Ἡρακλῆς, Καλλικλῆς, Περικλῆς, Θεμιστοκλῆς. Duo hujusmodi nomina latent in verbis corruptis καχέτας et μαλακούς.

177c XXII c.

Suidas, Τοῖς Ἱπποκράτους υἱέσιν —: οὗτοι ὡς ὑώδεις τινὲς καὶ ἀπαίδευτοι ἐκωμῳδοῦντο. καὶ τάχ' ἂν ἦσαν προκέφαλοί τινες, ὡς ἐν Γεωργοῖς φησὶ καὶ ἐν Τριφάλητι.

ΓΗΡΑΣ.

DE hujus fabulæ argumento et dispositione eximiam commentationem Suevernius edidit Berolini a. 1827. Ex qua nos pro consilio nostro tantum afferemus quantum non in sola conjectura positum est, sed ex fragmentis, quæ pauca supersunt, non fallaci ratione videtur colligi posse. Ac primo quidem illud verissime dixisse arbitror Suevernium, chorum ex senibus fuisse compositum, qui senectutem tanquam serpentes cutem, quæ ipsa quoque *γῆρας* dici ab Græcis solet, abjecisse fingerentur, simili invento atque in Equitibus Demum recoctum, hoc est inveteratis malis suis liberatum, prodire videmus. Quo peracto senes multa edidisse videntur juvenilis documenta petulantiæ et lasciviæ, cujus indicia quædam in fragmentis supersunt. Ex quibus probabile fit idem fere hujus fabulæ atque Equitum consilium fuisse, ut non ostenderentur tantum populi Atheniensis vitia, sed etiam tollendorum eorum ratio lepido invento monstraretur. Nec tempore multum ab Equitibus remota fuisse videtur: ut revera fortasse nona poetæ fabula fuerit, quod Suevernius statuit p. 24. quanquam eo usus documento quod elevavimus annotatione ad fragm. VIII.

I. 178

Athenæus III. p. 109 f. Κριβανίτην. *τούτου μνημονεύει Ἀριστοφάνης ἐν Γήρᾳ· ποιεῖ δὲ λέγουσαν ἀρτόπωλιν διηρπασμένων αὐτῆς τῶν ἄρτων ὑπὸ τῶν τὸ γῆρας ἀποβαλόντων* (codices *ἀποβαλλόντων*)

α. Τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα; β. θερμοὺς ὦ τέκνον.
α. ἀλλ' ἦ παραφρονεῖς; β. κριβανίτας ὦ τέκνον.

Ita codex Venetus: alii libri *κριβανίτας πάνυ δὲ* (vel *δὲ πάνυ*) *λευκοὺς ὦ τέκνον.* Quæ ex epitomæ verbis interpolata videntur *κριβανίτας δὲ λευκοὺς ἄρτους Ἀριστοφάνης που φησί.*

179 II.

Athenæus VII. p. 287 d. Βεμβράδες.—Ἀριστοφάνης Γήρᾳ

Ταῖς πολιόχρωσι βεμβράσιν τεθραμμένη.

180 III.

Pollux VI, 69. Ὁ δ' Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Γήρᾳ λέγει

Ὀξωτὰ, σιλφιωτὰ, βολβὸς, τεῦτλιον,
περίκομμα, θρῖον, ἐγκέφαλος, ὀρίγανον.

Codex Falckenburgii ὑποτρίκομμα. Hoc est ὑπότριμμα. Diogenes Laertius IV, 18. de Polemone, ἦν οὖν ἀστεῖός τις καὶ γενναῖος, παρῃτημένος ἅ φησιν Ἀριστοφάνης περὶ Εὐριπίδου ὀξωτὰ καὶ σιλφιωτὰ, (codd. ὀξωτὰ καὶ στιλφωτά, et eadem fere corruptela ὀζωτὰ καὶ στιλφωτὰ apud Suidam s. v. Ὀζωτά.) ἅπερ, ὡς αὐτός φησι,

Καταπυγοσύνη ταῦτ' ἐστὶ πρὸς κρέας μέγα.

Sensum obscenum verborum κρέας μέγα annotatione sua subindicavit Menagius. Idem ad καταπυγοσύνη Hesychii glossam attulit, Καταπυγοσύνη: ἡδονὴ μεγάλη.

181 IV.

Pollux IV, 180. Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Γήρᾳ φησὶν

Ὀφθαλμιάσας πέρυσιν εἶτ' ἔσχον κακῶς,
ἔπειθ' ὑπαλειφόμενος παρ' ἰατρῷ.

εἶτ' ἔσχον] ἐπέσχων liber Falckenburgii.

182 V.

Pollux IX, 39. Καὶ τὸ μὲν πλῆθος τῶν οἰκοδομημάτων οἰκίαι καὶ συνοικίαι καὶ οἰκίας περίδρομος, ὡς ἐν τῷ Γήρᾳ Ἀριστοφάνης

Ἐπὶ τοῦ περιδρόμου στᾶσα τῆς συνοικίας.

Idem VII, 125. hunc locum propter vocabulum περίδρομος affert, ubi ἐκ pro ἐπὶ scriptum et in veteribus editionibus οἰκίας, quod ex codicibus correctum.

183 VI.

Pollux X, 74. Ἐν δὲ τῷ Γήρᾳ ἔφη

Ὑδρίαν δανείζειν πεντέχουν ἢ μείζονα.

ὥστε οὐ μόνον ὕδατος, ἀλλὰ καὶ οἴνου ἂν εἴη ἀγγεῖον ἡ ὑδρία. ἔφη

Bentleii emendatio est in epistola ad Hemsterhusium p. 97. Vulgo ἐφ'.

VII. 184

Pollux X, 104. Ἀριστοφάνους γοῦν ἐν Ἱππεῦσιν ὁ μάγειρος λέγει "μαχαιρίδων τε πληγάς," ὥσπερ καὶ ἐν τῷ Γήρᾳ ὁ αὐτὸς ποιητὴς εἴρηκε

Κοπίδι τῶν μαγειρικῶν.

VIII. 185

Grammaticus Bekkeri I. p. 430, 15. Ἀπολογίσασθαι καὶ ἀπολογίζειν τὸ ἐπεξελθεῖν ἕκαστα. Ἀριστοφάνης [ἐν τῷ θ̄] Γήρᾳ

Ἐγὼ δ' ἀπολογίζειν τε κᾆτ' ἐπ' ἀνθράκων.

Verba ἐν τῷ θ̄ Suevernius p. 24. ex veteri didascalia addidisse grammaticum arbitratur, quo nonam hanc esse poetæ fabulam indicaret. Permirum vero si tam inutilis illi in mentem venerit annotatio, qualem de millenis quos ex poetis scenicis grammatici attulerunt locis ne uni quidem adjectam invenimus. Nam quod grammaticus quidam in Museo Philol. Cantabrig. V. p. 431. Euripidem ἐν τῷ δευτέρῳ δράματι citat, Sophoclis—hunc enim nominare solebat—Electram dicens, generis est alius. Itaque ἐν τῷ θ̄ Γήρᾳ non minus est vitiosum habendum quam quod apud eundem grammaticum legitur ineptius etiam p. 399, 25. Θρασυλέοντι γ̄ ἢ δ̄, corruptum, opinor, ex Θρασυλέοντι Μένανδρος. Altero autem in loco mihi probabile videtur omissis, ut plerumque solet, præpositione et articulo Ἀριστοφάνης Γήρᾳ grammaticum dixisse, illa vero ἐν τῷ θ̄ ex margine perverse huc esse illata, quum ad aliud referenda essent vocabulum, quod apud antiquiorem grammaticum vel præcederet vel sequeretur, veluti ἀποσκυθίσαι, de quo exponitur infra p. 435, 19.: fuerunt enim qui σκυτίζειν scriberent. Cujusmodi erroris suspicio ne cui temeraria videatur duobus similibus de eodem grammatico exemplis cavebo. P. 394, 8. hæc leguntur, Ἀνδρακάς: τὸ κατὰ ἄνδρα χωρῆσαι ὁ Κρατῖνος ἐν Βουκόλοις. Θουκυδίδης δὲ ἀντὶ τοῦ ἴσον καὶ ἀντικείμενον. Quorum postrema de Thucydide ad interpretationem vocabuli ἀντίπαλος pertinent p. 408, 22. traditam: vide Blomfieldum ad Æschyli Agamemnon. p. 309. Non minus manifestus error est p. 352, 23. Ἀθήναζε: Πλάτων ἐν Ὀδυσσείᾳ Παρμενίδῃ. Platonis locus in Parmenidis principio est, illa vero ἐν Ὀδυσσείᾳ de explicatione vocis alicujus Homericæ

temere sunt intrusa. Aliquanto gravior de ipsis poetæ verbis dubitatio est, quæ aut defecta sint necesse est aut corrupta. Qui enim per totum librum suum diligenter cavit grammaticus ne quam imperfectam ullius scriptoris sententiam afferret, eumne credibile est tam inepto modo hunc Aristophanis locum decurtasse? Cujus etsi leniter corrigendi rationem video, ἐγῷδ' ἀπολογίζειν γε καὶ τἀπ' ἀνθράκων, tamen credibilius duco alterum quo oratio continuaretur versum excidisse. Præterea valde memorabilis est activæ formæ usus ἀπολογίζειν, cujus præter hunc locum non credo antiquius exstare exemplum quam Antiphanis apud Athenæum III. p. 120 a.

Ἐλθών τε πρὸς τὸν τεμαχοπώλην περίμενε,
παρ' οὗ φέρειν εἴωθα, κἂν οὕτω τύχῃ
Εὔθυνος * * * ἀπολογίζων αὐτόθι
χρηστόν τι περίμεινον, κέλευσον μὴ τεμεῖν.

Apud inferioris Græcitatis auctores non infrequens activi λογίζειν usus est.

186 IX.

Grammaticus Bekkeri I. p. 449, 14. Ἀρχηγέται: ἡγεμόνες οἱ ἐπώνυμοι τῶν φυλῶν. Ἀριστοφάνης Γήρᾳ

Ὁ δὲ μεθύων ἥμει παρὰ τοὺς ἀρχηγέτας.

Codex ἡμεῖς. Correxit Bekkerus.

187 X.

Phrynichus p. 367. ed. Lobeck. Διονύσιον (immo Διονυσεῖον): ἀπαίδευτον οὕτω λέγειν, δέον βραχύνειν τὴν σι συλλαβήν· οἱ γὰρ ἐκτείνοντες παρὰ τὴν τῶν Ἀττικῶν διάλεκτον λέγουσι. χρὴ οὖν Ἀριστοφάνει ἀκολουθοῦντας λέγειν. ἐν γὰρ τῷ Γήρᾳ φησὶ

α. Τίς ἂν φράσειε ποῦ 'στι τὸ Διονύσιον;
β. ὅπου τὰ μορμολυκεῖα προσκρεμάννυται.

V. 1. Διονύσιον] Aliud exemplum præbet Gerytadæ fragm. XIX. V. 2. Etymolog. M. p. 590, 52. Μορμολυκεῖον προπερισπᾶται. ἔστι προσωπεῖον ἐπίφοβον. Ἀριστοφάνης Γήρᾳ. De his versibus dictum ab Suevernio p. 19.

188 XI.

Priscianus XVIII. vol. II. p. 226. ed. Krehl. (1191. Putsch.) *Attici* ὀλίγας ἡμέρας *pro* ἐν ὀλίγαις ἡμέραις. *Similiter nos. Aristophanes* Γήρᾳ "Σὺ δ' οὐχ ἡγῇ μ' οὖν δὴ ὀλίγας ἡμέρας." Codex

Tegerns. ΓΕΡΑΥCΥΔΟΥC ΗΜΕΡΑC. Codex Monac. ΓΗΡΑΥCΥ ΔΟΥΧ ΗΓΗΙ ΜΟΥ ΗΔΗ ΟΛΙΓΑΣ ΕΜΕΡΑC. Postrema trimetri verba fuisse *νὴ Δί' ὀλίγας ἡμέρας* Meinekius et Suevernius p. 9. viderunt et pridem viderat Scaliger: sed de præcedentibus syllabis nulla dum allata est tolerabilis conjectura.

XII. 189

Scholiasta Equitum v. 577. *Στλεγγὶς γὰρ ἡ ξύστρα, καὶ στλεγγιζόμενος, ἀποξυόμενος. καὶ ἀλλαχοῦ Γήρᾳ*

Εἰ παιδαρίοις ἀκολουθεῖν δεῖ σφαῖραν καὶ στλεγγίδ' ἔχοντα.

Eadem habent scholiasta Platonis p. 334. ed. Bekker. Photius p. 537, 14. et Suidas in v. *στλεγγίς*.

XIII. 190

Athenæus IV. p. 133 a. *Ἐχρῶντο γὰρ οἱ παλαιοὶ καὶ τοῖς εἰς ἀναστόμωσιν βρώμασιν, ὥσπερ ταῖς ἁλμάσιν ἐλάαις, ἃς κολυμβάδας καλοῦσιν. Ἀριστοφάνης γοῦν ἐν Γήρᾳ φησὶν*

Ὦ πρεσβῦτα πότερα φιλεῖς τὰς δρυπετεῖς ἑταίρας,
ἢ καὶ τὰς ὑποπαρθένους ἁλμάδας ὡς ἐλάας
στιφράς;

V. 2. addidi *καὶ*. Verba explicuit Suevernius p. 16.

XIV. 191

Ælianus de N. A. XII, 9. *Κίγκλος—. μέμνηται δὲ τοῦ ὄρνιθος τοῦδε Ἀριστοφάνης—ἐν τῷ Γήρᾳ*

Λόρδου κιγκλοβάταν ῥυθμόν.

Libri *κιγκλιοβάταν*, emendatum ab Conrado Gesnero. Conf. Amphiarai fragm. XII.

XV. 192

Scholiasta Nicandri Theriacor. v. 295. *Βαιὸν δὲ πλόον νῦν τὴν ὁδὸν τὴν πεζὴν, τὴν πορείαν.—καὶ Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Γήρᾳ γυναῖκα ποιήσας ἐπὶ ζεύγους ὄνων ὀχουμένην παράγει τινὰ ἐρῶντα αὐτῆς, ἣ καὶ ἐρεθίζουσά φησι πρὸς αὐτὸν,*

Ἀποπλευστέον ἐπὶ τὸν νυμφίον, ᾧ γαμοῦμαι
τήμερον.

Vulgo *ἀπέπλεις τεὸν*, correctum ab Toupio Emend. vol. II. p. 83. qui hæc in trimetros de more coegit, fraude et sibi et aliis facta. Numeri sunt glyconei, quorum in initio *ἀλλ'* aut

similem voculam omisit scholiasta. *τήμερον* Brunckius pro *σήμερον*.

193 XVI.

Photius p. 256, 7. Μελιτέα (codex *μελιτέας*) κάπρον: Ἀριστοφάνης ἐν Γήρᾳ λέγει ἀντὶ τοῦ Εὐκράτης, ἐπεὶ δασύς ἐστι. καὶ γὰρ ἄρκτον αὐτὸν ἔλεγον· ἢ ὅτι μυλῶνας (codex *μυλῶνα*) εἶχεν, ἐν οἷς ἐτρέφοντο σῦς. Hesychius, Μελιτεὺς κάπρος: τῶν γὰρ δήμων (ita codex: temere Musurus *τὸν γὰρ δῆμον*) Μελιτεύς ἐστι. καὶ σῦν αὐτὸν (*σὺν αὐτῷ* codex) ἄντικρυς ἐκάλουν, ἴσως μὲν διὰ δασύτητα, ἐπεὶ καὶ ἄρκτον αὐτόν φασι πολλαχοῦ, ἴσως δὲ καὶ ὅτι μύλωνας ἐκέκτητο, ἐν οἷς σῦς ἔτρεφεν. De Eucrate ab Suevernio dictum p. 12.

194 XVII.

Pollux X, 61. Κληρωτήριον· εἰ γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ τόπου ἔοικεν εἰρῆσθαι τοὔνομα ἐν τῷ Γήρᾳ Ἀριστοφάνους, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀγγείου ἂν ἐναρμόσειεν.

195 XVIII.

Harpocratio, Σκαφίον: —ὅτι δὲ τὸ σκαφίον εἶδος κουρᾶς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Γήρᾳ.

196 XIX.

Harpocratio, Τῆτες: ἀντὶ τοῦ τούτῳ τῷ ἔτει. —Ἀριστοφάνης Γήρᾳ.

197 XX.

Antiatticista Bekkeri p. 102, 15. Καταλαλεῖν: Ἀριστοφάνης Γήρᾳ. *καταλαλεῖν* ex Aristophane sine nomine fabulæ attulit Pollux II, 125. *καταλαλῶν* est in Ranis v. 760. Videndum igitur ne grammaticus *Γῆρας* pro Ranis nominaverit: de quo supra dixi p. 19. Manifestior in hoc genere Pollucis error videtur esse X, 173. qui ex *Γήρᾳ* attulit verba *πτωχικοῦ βακτηρίου*, quæ in Acharnensibus leguntur v. 423. Denique Suevernius p. 12. 13. ad hanc fabulam retulit versum de Cleone bis ab Plutarcho (in vita Niciæ c. 2. et Moral. p. 807 a.) sine poetæ indicio allatum, *γεροντραγωγῶν κἀναμισθαρνεῖν διδούς*. In quo nihil est quod eum Aristophani potius quam Eupolidi aut alii ejusdem ætatis poetæ tribui jubeat. Recte vero Suevernius reprehendit Kusterum aliosque qui verba illa ex Equitum versu 1104. *γεροντραγωγεῖν κἀναπαιδεύειν πάλιν* ab Plutarcho detorta esse crediderunt.

ΓΗΡΥΤΑΔΗΣ.

GERYTADEM fabulam totam in deridendis æqualibus poetis versatam esse et aliquam cum Ranis, quibus haud dubie tempore posterior fuit, similitudinem habuisse probabile est. Nomen ab γηρύειν factum, quemadmodum Χαιρητάδης ab χαίρειν.

I. 198

Athenæus XII. p. 551 a. Καὶ Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Γηρυτάδῃ λεπτοὺς τούσδε καταλέγει, οὓς καὶ πρέσβεις ὑπὸ τῶν ποιητῶν φησιν εἰς Ἅιδου πέμπεσθαι πρὸς τοὺς ἐκεῖ ποιητὰς, λέγων οὑτωσὶ

α. Καὶ τίς νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας
ἔτλη κατελθεῖν; β. ἕν' ἀφ' ἑκάστης τῆς τέχνης
εἱλόμεθα κοινῇ, γενομένης ἐκκλησίας,
οὓς ᾖσμεν ὄντας ᾀδοφοίτας καὶ θαμὰ
ἐκεῖσε φιλοχωροῦντας. α. εἰσὶ γάρ τινες
ἄνδρες παρ' ὑμῖν ᾀδοφοῖται; β. νὴ Δία
μάλιστά γ', ὥσπερ Θρᾳκοφοῖται. πάντ' ἔχεις.
α. καὶ τίνες ἂν εἶεν; β. πρῶτα μὲν Σαννυρίων
ἀπὸ τῶν τρυγῳδῶν, ἀπὸ δὲ τῶν τραγικῶν χορῶν
Μέλητος, ἀπὸ δὲ τῶν κυκλίων Κινησίας.

εἶθ' ἑξῆς φησιν

Ὡς σφόδρ' ἐπὶ λεπτῶν ἐλπίδων ὠχεῖσθ' ἄρα·
τούτους γὰρ, ἢν πολλῷ ξυνέλθῃ, ξυλλαβὼν
ὁ τῆς διαρροίας ποταμὸς οἰχήσεται.

V. 1. Parodia exordii Hecubæ. V. 2. ἕν' ἀφ'] Libri ἕνα δ' ἀφ'. τῆς addidit Toupius Emend. vol. II. p. 346. V. 4. οὓς ᾖσμεν ὄντας Tyrwhittus ad Toupium vol. IV. p. 424. Libri οὐσημένοντας. V. 8. 10. De Sannyrione et Cinesia dictum ab

Meinekio Quæst. scen. II. p. 63. 64. Ab Sannyrione vicissim irrisum esse Aristophanem ex scholiasta Platonis constat p. 331. ed. Bekker. V. 9. *τρυγῳδῶν* Bentleius de Phalarid. p. 319. ed. Lips. Libri *τραγῳδῶν*. V. 10. *κυκλίων* Bentleius. Codices *κυλίκων*. Musurus et margo codicis Palatini *κυκλικῶν*. V. 11. *ὤχεσθ'* codices. Vide Porson. ad Euripidis Orest. v. 68. In epitome est *καὶ Ἀριστοφάνης δὲ λεπτοὺς καταλέγει Σαννυρίωνα τραγῳδὸν καὶ Μέλιτον καὶ Κινησίαν. καὶ ἀϊδοφοίτας τούτους καλεῖ, οὓς φησι καὶ ἐπὶ λεπτῶν ἐλπίδων ὀχεῖσθαι.* V. 12. *πολλῷ*] *πολλῶν* Musurus. V. 13. *οἰχήσεται* Dawesius Miscell. p. 568. ed. Kidd. Libri *ἐξοιχήσεται*. Boissonadius *ἐξοίσεται*.

199 II.

Athenæus III. p. 112 e. *Θεαρίων ὁ ἀρτοποιὸς, οὗ μνημονεύει Πλάτων ἐν Γοργίᾳ—καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Γηρυτάδῃ καὶ Αἰολοσίκωνι διὰ τούτων*

Ἥκω Θεαρίωνος ἀρτοπώλιον.
λιπὼν, ἵν' ἐστὶ κριβάνων ἐδώλια.

Θεαρίωνος Toupius Emend. vol. I. p. 15. Vulgo *Θεαρίων ὅς*. *ἐδώλια* Casaubonus. Libri *ἐδωδία*. Athenæi autem verba ita sunt comparata ut in utraque fabula hos versus lectos dicere videatur. Quod quum parum verisimile sit, Grauertus in Museo Rhenano a. 1828. p. 500. *ἐν Γηρυτάδῃ ἢ Αἰολοσίκωνι* corrigit et ad Æolosiconem refert. Mihi credibilius videtur in utraque comœdia Thearionis factam esse mentionem, sed versus illos Gerytadæ potius quam Æolosiconi tribuerim, nisi superioris fragmenti comparatio fallat, quod ipsum quoque ad primorum Hecubæ Euripideæ verborum, quæ hic alia ex parte perstringit, similitudinem compositum est. De quo si recte conjecimus, verba *καὶ* (malim *καὶ ἐν* vel *κἀν*) *Αἰολοσίκωνι* post versus ex Gerytade transponenda erunt. Ita Athenæus XIV. p. 650 e. locum ex Anagyro affert, eique subjungit "*καὶ ἐν Γηρυτάδῃ*" non additis poetæ verbis, similiterque alibi.

200 III.

Athenæus III. p. 95 f. *Ἀκροκωλίων δὲ μέμνηται Ἀριστοφάνης —ἐν Γηρυτάδῃ*

Ἀκροκώλι', ἄρτοι, κάραβοι.

In Etymolog. M. p. 53, 14. sine scriptoris nomine hæc legun-

tur, Ἀκροκώλια, ἄρτοι, βολβοὶ, φακῆ. Quæ si Aristophanis verba sunt, integrum trimetrum restituere licebit,

Ἀκροκώλι', ἄρτοι, κάραβοι, βολβοὶ, φακῆ.

IV. 201

Athenæus IV. p. 158 c. de vocabulo φακῆ agens, Ὁ χαρίεις τε Ἀριστοφάνης ἐν Γηρυτάδῃ ἔφη

Πτισάνην διδάσκεις αὐτὸν ἕψειν ἢ φακῆν.

πτισάνην ην codex Venetus. Tum vulgo ἑψεῖν.

V. 202

Athenæus III. p. 99 f. Χορτασθῆναι—Ἀριστοφάνης δ' ἐν Γηρυτάδῃ

Θεράπευε καὶ χόρταζε τῶν μονῳδιῶν.

VI. 203

Athenæus VII. p. 307 e. Ὅτι δὲ εἶδος κεστρέων οἱ νήστεις —Ἀριστοφάνης Γηρυτάδῃ

Ἆρ' ἔνδον ἀνδρῶν κεστρέων ἀποικία;
ὡς μὲν γάρ εἰσι νήστιδες γιγνώσκετε.

γιγνώσκεται codex Palatinus et Musurus. Hesychius, Κεστρεῖς (νήστεις addit Photius p. 158, 22.): τοὺς κεχηνότας καὶ πεινῶντας κεστρεῖς λέγουσι. καὶ τοὺς Ἀθηναίους οὕτως ἔλεγον καὶ προσηγόρευον· τὸ γὰρ ζῶον αὐτὸ λαίμαργόν τέ ἐστι καὶ ἄπληστον. ubi alia indicavit Schrevelius.

VII. 204

Athenæus VIII. p. 365 b. Σύνδειπνον εἴρηκεν ἐπὶ συμποσίου— καὶ Ἀριστοφάνης Γηρυτάδῃ

Ἐν τοῖσι συνδείπνοις ἐπαινῶν Αἰσχύλον.

VIII. 205

Scholiasta Vesparum v. 1303. Σθένελος δὲ ὁ τραγικὸς ὑποκριτὴς, ὃς διὰ πενίαν τὴν τραγικὴν σκευὴν ἀπέδοτο κακῶς πράττων. οὗτος ἐλαύνων περὶ τοῖς τείχεσιν ἐνδεικνύμενος διεχλεύαζε. περὶ τούτου γέγραπται ἐν Γηρυτάδῃ

α. Καὶ πῶς ἐγὼ Σθενέλου φάγοιμ' ἂν ῥήματα;
β. εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος ἢ λεπτοὺς ἅλας.

λεπτοὺς] Legebatur ξηροὺς. Pollux VI, 65. Λεπτοὶ ἅλες, εἰς οὓς τις ἐμβάπτει, ὡς Ἀριστοφάνης "Εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος ἢ λεπτοὺς

ἅλας." In λευκοὺς corruptum est apud Athenæum IX. p. 367 b. Ἁλῶν δὲ καὶ ὄξους μέμνηται ὁ καλὸς Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς περὶ Σθενέλου τοῦ τραγικοῦ λέγων "Καὶ πῶς ἐγὼ Σθενέλου φάγοιμ' ἂν ῥῆμα; εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος ἢ λευκοὺς ἅλας." De Sthenelo dictum ab Tyrwhitto ad Aristotelis Poet. c. 37. p. 180.

206 IX.

Pollux X, 59. Κρατῖνος—μάλθην ἔφη. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν τῷ Γηρυτάδῃ

Τὴν μάλθαν ἐκ τῶν γραμματείων ἤσθιον.

207 X.

Pollux VI, 111. Οὐ μὴν εἴποι ἄν τις τὸ κοτταβίζειν ἐφ' οὗ νῦν, ἀλλὰ ἐμεῖν, ἢ ἀποβλύζειν, πλὴν εἴ τις παίζων βούλοιτο οὕτως ὑποπτεύειν τὸ ἐν τῷ Γηρυτάδῃ ὑπ' Ἀριστοφάνους εἰρημένον "Τότε μέν σου κατεκοττάβιζον, νυνὶ δὲ κατεμοῦσι, τάχα δ' εὖ οἶδ' ὅτι καὶ καταχέσονται." Quæ ita digerenda videntur

Τότε μέν γε σοῦ κατεκοττάβιζον * *
νυνὶ δὲ καὶ κατεμοῦσι, τάχα δ' εὖ οἶδ' ὅτι
καὶ καταχέσονται.

V. 1. γε Boissonadius addidit p. 195.

208 XI.

Pollux X, 91. Κανίσκια—Ἀριστοφάνης—ἐν Γηρυτάδῃ "Ἄλλος δ' εἰσέφερε πλεκτῷ κανισκίῳ ἄρτων περίλοιπα θρύμματα." Idem VII, 176. Καὶ τὸ κανοῦν δὲ πλέγμα τι καὶ τὸ κανίσκιον. ἐν γὰρ τῷ Γηρυτάδῃ φησὶν Ἀριστοφάνης "Πλεκτῷ κανισκίῳ."

209 XII.

Athenæus XI. p. 485 a. ΛΕΠΑΣΤΗ. οἱ μὲν ὀξύνουσι τὴν τελευταίαν, ὡς καλή, οἱ δὲ παροξύνουσιν, ὡς μεγάλη. τοῦτο δὲ τὸ ποτήριον ὠνομάσθη ἀπὸ τῶν εἰς τὰς μέθας καὶ τὰς ἀσωτίας πολλὰ ἀναλισκόντων, οὓς λαφύκτας καλοῦμεν. κύλικες δ' ἦσαν μεγάλαι. Ἀριστοφάνης—ἐν Γηρυτάδῃ

Ἦν δὲ
τὸ πρᾶγμ' ἑορτή. περιέφερε δ' ἡμῖν κύκλῳ λεπαστὴν
ταχὺ προσφέρων παῖς ἐνέχεέν τε σφόδρα κυανοβενθῆ.

τὸ βάθος παρίστησιν ὁ κωμικὸς τοῦ ποτηρίου. V. 2. Legebatur

δ' ἐν κύκλῳ λεπαστὴν ἡμῖν. V. 3. Vulgo ἐνέχει. κυανοβενθῆ hinc excerptum attulit Eustathius p. 1246, 34. Id secunda syllaba producta dixit poeta, ut videtur.

Partem hujus loci attulit Pollux X, 75. Ὅτι δὲ ἡ λεπαστὴ οὐκ ἔκπωμα μόνον ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ οἰνοχόη σαφὲς Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Γηρυτάδῃ ποιεῖ "Περίφερε δὴ κύκλῳ λεπαστήν." Codex Jungermanni περιφέρει δὲ κύκλῳ λεπάστην ἡμῖν ταχὺ προσφέρων παῖς ἐνέχει. Liber Falckenburgianus περίφερε δὴ κύκλῳ λεπαστὴν ταχὺ ἡμῖν προσφέρων παισὶν ἔχειν.

XIII. 210

Pollux IX, 46. Τὸ δὲ καλούμενον ὡρολόγιον ἧπου πόλον ἄν τις εἴποι φήσαντος Ἀριστοφάνους ἐν Γηρυτάδῃ

Πόλος τόδ' ἐστί· κᾆτα πόστην ἥλιος τέτραπται;

Vulgo πόλος τοῦτ' ἔστιν ἑκασταποστὴν. Correxit Porsonus in præfatione ad Hecubam p. XLI. nisi quod ἐστίν· εἶτα scripsit.

XIV. 211

Erotianus p. 148. ed. Franz. Ἐκλαπήσεται: ἀντὶ τοῦ ἐκγλυφήσεται καὶ ἐκγεννηθήσεται. ὡς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Γηρυτάδῃ φησὶ

Φήμαις οὖν ἐγὼ βροτῶν ἅπαντας ἐκλαπῆναι.

Si φήμαις recte habet, fortasse Φήμαις μὲν οὖν scribendum. De verbo ἐκλαπῆναι disseruit Barkerus in annotationibus ad Etymolog. M. p. 1094.

XV. 212

Harpocratio, Βωμολοχεύεσθαι:—Ἀριστοφάνης Γηρυτάδῃ

Χαριεντίζει καὶ καταπαίζεις ἡμῶν καὶ βωμολοχεύει.

Propter verbum χαριεντίζει hunc versum omisso fabulæ nomine attulerunt Etymol. M., Suidas et quem vix nominari operæ pretium est Zonaras in v. χαριεντιζόμενοι, scholiasta Platonis p. 403. ed. Bekker., grammaticus Nanianus p. 497. Apud Harpocrationem est χαριεντίζῃ. Ceteri χαριεντίζεις.

XVI. 213

Athenæus VI. p. 261 f. Ψωμοκόλακος δὲ μνημονεύει Ἀριστοφάνης ἐν Γηρυτάδῃ οὕτως

Ψίθυρός τε καλο˜ καὶ ψωμοκόλαξ.

Ἀριστοφάνης Casaubonus. Libri, in quibus etiam epitome, *Ἀντιφάνης*. *τ' ἐκαλοῦ* Schweighæuserus. *ψωμοκόλαξ* ex epitome restitutum. Vulgo *κόλαξ*.

214 XVII.

Hesychius, Αὐτοὶ θύομεν: *ἀντὶ τοῦ αὐτοὶ πίνομεν, ἐνηλλαγμένως, παρόσον οἱ καλούμενοι εἰς ἑστίασιν λέγουσι, καὶ αὐτοὶ θύομεν. ἐπὶ γὰρ τῶν καλουμένων ὑπό τινων λέγεται.* Ἀριστοφάνης Γηρυτάδῃ (codex *γαρυ[δ]τά*).

215 XVIII.

Sophocles Electra v. 28. *Ὦ δύσθεον μίσημα, σοὶ μόνῃ πατὴρ | τέθνηκεν;* Ad hunc locum scholiasta, *Καὶ ταῦτα* Ἀριστοφάνης *παρῴδηκεν ἐν Γηρυτάδῃ*.

216 XIX.

Etymolog. M. p. 420, 1. Ἤιειν, *ᾔεις, ᾔει. ζήτει εἰς τὸ ἀπῄειν· ἐκ τοῦ εἶα μέσου παρακειμένου Ἀττικῇ ἐκτάσει ᾖα ᾔειν ᾔεις ᾔει, καὶ πληθυντικῶς ᾔμεν.* Ἀριστοφάνης—*ἐν Γηρυτάδῃ*

Ἤισαν *εὐθὺ τοῦ* Διονυσίου.

ἀντὶ τοῦ ἐπορεύοντο.

217 XX.

Pollux X, 160. Ἀσκοθύλακος, *ὡς ἐν τῷ* Ἀριστοφάνους Γηρυτάδῃ.

218 XXI.

Erotianus p. 114. 116. Γαργαλισμοῦ: *γάργαλος καὶ γαργάλη λέγεται ἐρεθισμὸς, ἀπὸ τῶν πασχητιουσῶν γυναικῶν εἰλημμένης τῆς λέξεως, ὡς καὶ* Ἀριστοφάνης Γηρυτάδῃ *καὶ* Δίφιλος *ἐν* Δαναΐσι.

219 XXII.

Harpocratio, Ἑρμάν: *ὕφαλος πέτρα.* Ἀντιφῶν *ἐν τῇ πρὸς* Καλλίου *ἔνδειξιν ἀπολογίᾳ. ἔστι τοὔνομα καὶ παρὰ* Ἀνακρέοντι *καὶ ἐν* Γηρυτάδῃ Ἀριστοφάνους. *ἑρμὰν* ex codice Mediceo et, qui *ἑρμᾶν* præbet, Vratislaviensi restitui, commendatum etiam ab Gronovio in annotatione p. 70. Consentit Photius p. 15, 1. Ἑρμάν: *ὕφαλος πέτρα.* Ἀντιφῶν *καὶ* Ἀνακρέων *καὶ* Ἀριστοφάνης. *ἕρμα* corrigi volebat Valesius, quod vix dubium videtur Wyttenbachio ad Plutarchum vol. VII. p. 100. Et in Anacreontis certe versu, quo utitur Hesychius in v. *ἕρμα*, est *ἑρμάτων*.

XXIII. 220

Pollux VII, 149. Τὰ δὲ καρπεῖα ἐν τῷ Γηρυτάδῃ Ἀριστοφάνης εἶπε.

XXIV. 221

Pollux IV, 181. instrumenta medicorum enumerans, Εἴποις δ' ἂν καὶ δεσμὰ καὶ κατάπλασμα ἐν Γηρυτάδῃ.

XXV. 222

Antiatticista Bekkeri p. 107, 32. Μέτοχος: Ἀριστοφάνης Γηρυτάδῃ.

XXVI. 223

Pollux VII, 117. Οἰκοδόμος. Ἀριστοφάνης γὰρ ἐν Γηρυτάδῃ εἴρηκε τοὺς οἰκοδόμους.

XXVII. 224

Pollux X, 170. Ἀριστοφάνης ἐν Γηρυτάδῃ περίθετον. Brunckius κεφαλὴ περίθετος comparat ex Thesmoph. v. 258.

XXVIII. 225

Athenæus VII. p. 321 a. Σκόμβρος. Ἀριστοφάνης Γηρυτάδῃ.

XXIX. 226

Pollux VII, 7. Καὶ ὁμότεχνοι δὲ καὶ σύντεχνοι. Ἀριστοφάνης γὰρ ἐν Γηρυτάδῃ τούτῳ κέχρηται.

XXX. 227

Pollux X, 169. Ἐν δὲ τῷ Γηρυτάδῃ ὁ Ἀριστοφάνης λέγει φορμῷ σχοινίνῳ. Eadem verba sine fabulæ nomine posuit VII, 175.

XXXI. 228

Athenæus XIV. p. 650 e. Τῶν γὰρ ἀπυρήνων (ῥοῶν) Ἀριστοφάνης—μνημονεύει—καὶ ἐν Γηρυτάδῃ. Conf. Γεωργῶν fragm. X.

XXXII. 229

Scholiasta Platonis Clarkianus apud Gaisfordum in Lection. Platon. p. 173. (373. ed. Bekker.) ubi de Agathone agitur

. . . .

τραγωιδ
ἐπὶ μαλακιαι
ταδηι ἦν δ' οὗτος
παῖς ἀθηναῖος . . .

Recte Gaisfordum Γηρυτάδῃ restituere opinor. Grammatici

verba hæc fere fuisse credibile est, *ποιητὴς τραγῳδίας, ὃς διεβάλλετο ἐπὶ μαλακίᾳ, ὡς Ἀριστοφάνης Γηρυτάδῃ.*

230 XXXIII.

Athenæus XIII. p. 592 c. *Μνημονεύει αὐτῆς (τῆς Ναΐδος) καὶ Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Γηρυτάδῃ. μήποτε δὲ κἀν τῷ Πλούτῳ* (v. 179.), *ἐν ᾧ λέγει* "*Ἐρᾷ δὲ Λαῒς οὐ διὰ σὲ Φιλωνίδου;*" *γραπτέον Ναῒς καὶ οὐ Λαΐς.*

231a Ad hanc fabulam fortasse pertinent versus duo ab Dione Prusæo LII. p. 553. ed. Morel. (vol. II. p. 273. Reisk.) servati, qui de Sophoclis Philocteta disputans ita scribit, *Τά τε μέλη οὐκ ἔχει πολὺ τὸ γνωμικὸν οὐδὲ τὴν πρὸς ἀρετὴν παράκλησιν, ὥσπερ τὰ τοῦ Εὐριπίδου, ἡδονὴν δὲ θαυμαστὴν καὶ μεγαλοπρέπειαν, ὥστε μὴ εἰκῇ τοιαῦτα περὶ αὐτοῦ τὸν Ἀριστοφάνην εἰρηκέναι*

Ὁ δ' αὖ Σοφοκλέους τοῦ μέλιτι κεχρισμένου
ὥσπερ καδίσκου περιέλειχε τὸ στόμα.

Hinc explicari possunt quæ in Vita Sophoclis obscurius traduntur p. XII. ed. Brunck. *Ἔστι δὲ τοῦτο μέγιστον ἐν τῇ ποιητικῇ, δηλοῦν ἦθος ἢ πάθος. φησὶν οὖν Ἀριστοφάνης ὅτι κηρὸς ἐπεκαθέζετο τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ. ἄλλοι δὲ Σοφοκλέους τοῦ μέλιτι τὸ στόμα κεχρισμένου.* Priora verba non sunt Aristophanis, sed parodia nescio ab quo facta notissimi versus Eupolidis *πειθώ τις ἐπεκάθιζεν ἐπὶ τοῖς χείλεσι,* quo Periclea vis eloquentiæ descripta fuit. Sophoclem autem satis notum est *μέλιτταν* ab veteribus dictum fuisse, quod multis modis posteriorum temporum declamatores exornarunt.

231b Vita Euripidis ex cod. Paris. edita ab Rossignolio (*Journal des Savants, Avril* 1832): *Ἔσκωπτε δὲ τὰς γυναῖκας διὰ ποιημάτων δι' αἰτίαν τοιαύτην· εἶχεν οἰκογενὲς μειράκιον ὀνόματι κηφισοφῶντα* (*κισιφῶντα* MS.). *πρὸς τοῦτον ἐφώρασε τὴν οἰκείαν γυναῖκα ἀτακτοῦσαν. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἀπέτρεπεν ἁμαρτάνειν· ἐπεὶ δ' οὐκ ἔπειθε, κατέλιπεν αὐτῷ τὴν γυναῖκα βουλομένου αὐτὴν ἔχειν τοῦ Κηφισοφῶντος* (*κισιφῶντος* MS.). *λέγει οὖν καὶ ὁ Ἀριστοφάνης*

Κηφισοφῶν ἄριστε καὶ μελάντατε,
σὺ δὴ συνέζης ἐς τὰ πόλλ' Εὐριπίδῃ
καὶ συνεποίεις, ὥς φασι, τὴν μελῳδίαν.

(*κισιφῶν—δὲ συνέζης εἰς—εὐριπίδου—φησὶ καὶ τὴν* MS.) Hæc

quoque ex Gerytade ducta videntur. Μελάντατε Seidlerus in ταλάντατε mutat, recte an secus non dixerim, quum post ἄριστε amplius quid exspectetur quam ταλάντατε. Neque tamen illi defendendo Thesmophoriazusarum locum adhibeam v. 31, ubi Agatho quidam niger dici videtur, Εὐρ. ἔστιν τις Ἀγάθων— Μνησ. μῶν ὁ μέλας ὁ καρτερός; Id enim ex μέγας, quod sæpius cum καρτερός conjungitur, corruptum esse potest, errore quamvis perantiquo, quum Aristarchus et Didymus, quantum ex scholiastæ annotatione colligi potest, μέλας in libris suis legerint.

Conjecturam valde incertam de loco corrupto scholiastæ Pluti v. 550. cui Gerytadæ nomen restituit, protulit Hemsterhusius in annotatione p. 166. 167. Quod satis habemus verbo tetigisse.

ΔΑΙΔΑΛΟΣ.

CLEMENS Alexandr. Stromat. VI. p. 752. ed. Potter. *Πλάτων δὲ ὁ κωμικὸς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Δαιδάλῳ τὰ ἀλλήλων ὑφαιροῦνται.*

232 I.

Hesychius, *Δαιδάλεια*: *Ἀριστοφάνης τὸν ἀπὸ Δαιδάλου κατασκευασθέντα ἀνδριάντα, ὡς διὰ τὸ ἀποδιδράσκειν δεδεμένον.* Ubi vide interpretum annotationes.

233 II.

Suidas, *Εὐρύβατος*: *πονηρός—καὶ Ἀριστοφάνης Δαιδάλῳ ὑποθέμενος τὸν Δία εἰς πολλὰ ἑαυτὸν μεταβάλλοντα καὶ πλουτοῦντα καὶ πανουργοῦντα,*

Εἰ δή τις ὑμῶν εἶδεν Εὐρύβατον Δία.

Dobræus *οἶδεν*.

234 III.

Erotianus p. 50. *Ἀνεκάς*: *ἀντὶ τοῦ ἀνωτάτω. σύγκειται γὰρ ἐκ τοῦ ἄνω καὶ τοῦ ἑκὰς, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Δαιδάλῳ φησὶν*

Ὁ μηχανοποιὸς, ὁπότε βούλει τὸν τροχὸν
ἐᾶν ἀνεκὰς, λέγε, χαῖρε φέγγος ἡλίου.

V. 1. Similiter *μηχανοποιὸν* invocat Trygæus in Pace v. 174.

V. 2. *ἀνεκὰς* Brunckius. Vulgo *κἀνεκάς*.

235 IV.

Athenæus VII. p. 316 b. *Τὸ δὲ πώλυπον λέγειν Αἰολικόν· Ἀττικοὶ γὰρ πουλύπουν λέγουσιν. Ἀριστοφάνης Δαιδάλῳ*

Καὶ ταῦτ᾽ ἔχοντα πουλύπους καὶ σηπίας.

καὶ πάλιν "*Τὸν πουλύπουν μοι ἔθηκε*" *καὶ πάλιν*

Πληγαὶ λέγονται πουλύπου πιλουμένου.

V. 1. *Καὶ ταῦτ᾽ ἔχοντα*] Vulgo *ταῦθ᾽ ἑκόντα*, omisso *καί*. Emendatum ex p. 323 c. ubi hæc ex Danaidibus afferuntur, *Σηπία. Ἀριστοφάνης Δαναΐσι*

Καὶ ταῦτ' ἔχοντα σηπίας καὶ πουλύπους.

Ex Athenæi epitome sua petiit grammaticus Hermanni p. 322. 323. Σηπιδίων mentio fit in Danaidum fragm. I.

V. 236

Athenæus IX. p. 367 d. et p. 368 c. ubi de vocabulo παροψὶς agit. Ἀριστοφάνης Δαιδάλῳ

Πάσαις γυναιξὶν ἐξ ἑνός γέ του τρόπου
ὥσπερ παροψὶς μοιχὸς ἐσκευασμένος.

τρόπου utrubique omittunt libri scripti: ut Musurus de conjectura addidisse videatur.

VI. 237

Athenæus IX. p. 374 e. Καὶ Θεόπομπος δ'—ἐπὶ τῆς θηλείας ἔταξε τὸν ἀλεκτρυόνα—καὶ Ἀριστοφάνης Δαιδάλῳ

Ὠιὸν μέγιστον τέτοκεν, ὡς ἀλεκτρυών.

καὶ πάλιν

Πολλαὶ τῶν ἀλεκτρυόνων βίᾳ
ὑπηνέμια τίκτουσιν ᾠὰ πολλάκις.

ἐν δὲ Νεφέλαις (v. 665.)—φησὶ "Νῦν—ἀλέκτορα." V. 2. Πολλαὶ] Hoc fragmentum ex Platonis Dædalo attulit scholiasta Aristophanis Nub. v. 663. ubi ἐνίοτε πολλαὶ scriptum. Unde iisdem utrumque poetam verbis usum esse conjecit Ernesti in annotatione ad scholia, Clementis Alexandrini loco confisus, quem supra apposui. Sed scholiastæ fidem elevant Photius et Suidas in ὑπηνέμια, qui Aristophanis nomen posuerunt et Platonis philosophi locum quendam adjunxerunt. Et apud Suidam quidem ἐνίοτε πολλοὶ scriptum, apud Photium ἐνιότε (sic) πολλαί, ubi Porsonus correxit Ἓν ἴστε· πολλαὶ—. Sine auctoris nomine Eustathius p. 1479, 28. attulit πολλαὶ τῶν ἀλεκτρυόνων ὑπηνέμια τίκτουσι. Quod si ἐνίοτε πολλαὶ recte habet, comparari potest Acharnensium v. 295. πόλλ' ἂν ἀποφήναιμ' ἐκείνους ἔσθ' ἃ κἀδικουμένους. βίᾳ ὑπηνέμια Suidas. ὑπηνέμια βίᾳ vulgo. καὶ ὑπήνεμα scholiasta Aristophanis.

VII. 238

Photius p. 338, 15. Ὄνου σκιά:—Ἀριστοφάνης Δαιδάλῳ

α. Περὶ τοῦ γὰρ ὑμῖν ὁ πόλεμος
νῦν ἐστι; β. περὶ ὄνου σκιᾶς.

Male apud Suidam νῦν ὑμῖν ἐστι.

239 VIII.

Hesychius, *Δορυφόνον: τὸν δολοφονοῦντα. Ἀριστοφάνης Δαιδάλῳ.*

240 IX.

Pollux VII, 100. *Κογχυλίας λίθος ἐν Ἀριστοφάνους Δαιδάλῳ.*

241 X.

Pollux VII, 117. *Ἀρχιτέκτων εἴρηται παρὰ Πλάτωνι. βιαία γὰρ ἡ ἐν τῷ Σοφοκλέους Δαιδάλῳ τεκτόναρχος Μοῦσα. τὸ δὲ ἀρχιτεκτονεῖν Ἀριστοφάνης εἴρηκεν ἐν Δαιδάλῳ.* Verbo *ἀρχιτεκτονεῖν* utitur in Pace v. 305. Quamobrem videndum ne Pollux *Δαιδάλῳ* pro *Εἰρήνῃ* scripserit, quum Sophoclis locus ante oculos versaretur. Alio modo peccatum videtur apud Phrynichum p. 427. *Κάκκαβον: διὰ τοῦ η κακκάβην λέγε. τὸ γὰρ διὰ τοῦ ο ἀμαθές. καὶ γὰρ Ἀριστοφάνης ἐν Δαιδάλῳ χρῆται διὰ τοῦ η.* Quæ ad Dætalensium fragmentum XXVI. recte referri videntur ab Jungermanno ad Pollucem X, 106.

ΔΑΝΑΙΔΕΣ.

I. 242

POLLUX II, 76. Καὶ ὀσμύλια ἰχθύων τι γένος, ἡ ὑπὸ πολλῶν ὄζαινα καλουμένη. πολύποδος δέ ἐστιν εἶδος ἔχον μεταξὺ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν πλεκτανῶν αὐλὸν δυσῶδες πνεῦμα ἀφιέντα.

Τραπόμενον ἐς τοὔψον λαβεῖν
ὀσμύλια καὶ μαινίδια καὶ σηπίδια,

ὥς φησιν Ἀριστοφάνης. V. 1. Vulgo εἰς. Versum alterum propter σηπίδια ex Danaidibus attulit Athenæus VII. p. 324 b. unde ὀσμύλια pro ὀσμυλίδια correctum. Photius p. 352, 25. Ὀσμύλια: ἰχθύδια εὐτελῆ. Ὀσμύλια καὶ μαινίδια καὶ σηπίδια, φησὶν Ἀριστοφάνης. De verbis Καὶ ταῦτ' ἔχοντα σηπίας καὶ πουλύπους, quæ Athenæus alio in loco ex Dædalo, in alio ex Danaidibus attulit, dictum ad Dædali fragm. IV.

II. 243

Athenæus X, p. 422 e. Δεδειπνάναι—Ἀριστοφάνης ἐν Δαναΐσιν

Ἤδη παροινεῖς ἔς με πρὶν δεδειπνάναι.

Vulgo ἐμὲ, omisso ἐς. Brunckius εἰς ἐμέ.

III. 244

Pollux X, 130. Τάχα δὲ καὶ σώρακος, εἰ καὶ παρὰ τοῖς κωμῳδοποιοῖς οὕτως ὠνομάσθη τὸ ἀγγεῖον, ἐν ᾧ τὰ σκεύη τῶν ὑποκριτῶν. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Δαναΐσιν ἔφη

Κακῶν τοσούτων ξυνελέγη μοι σώρακος.

IV. 245

Scholiasta Pacis v. 922. Pluti v. 1199. et Suidas in v. χύτραις, Ὁπότε μέλλοιεν βωμοὺς καθιδρύειν ἢ ἀγάλματα θεῶν, ἕψοντες ὄσπρια ἀπήρχοντο τούτων τοῖς ἀφιδρυμένοις χαριστήρια ἀπονέμοντες τῆς πρώτης διαίτης, ὡς οὗτος εἶπεν ἐν Δαναΐσι

Μαρτύρομαι δὲ Ζηνὸς ἑρκείου χύτρας,
μεθ' ὧν ὁ βωμὸς οὗτος ἱδρύθη ποτέ.

καθιδρύειν] ἀφιδρύειν schol. Pluti. ἐγκαθιδρύειν Suidas. ἀγάλ-

ματα] *ἄγαλμα* schol. Pluti. *θεῶν*] *θεοῦ* schol. Pacis et Suidas. *τούτων*] *τούτοις* schol. Pacis. *χαριστήρια*] *εὐχαριστήρια* schol. Pluti. V. 1. *ἑρκείου*] *ἑρκίου* schol. Pluti. V. 2. *μεθ' ὧν*] *παρ' αἷς* schol. Pluti. *ἱδρύθη*] *ἱδρύνθη* schol. Pacis. *ἱδρύσθη* Suidas.

246 V.

Photius p. 596, 14. et Suidas, *Τοῦ—ἐπὶ οὐδετέρου* 'Ἀριστοφάνης Δαναΐσιν

Ἀλλ' εἴσιθ', ὡς τὸ πρᾶγμα λέξαι βούλομαι
τουτί· προσόζειν γὰρ κακοῦ τού μοι δοκεῖ.

V. 1. Dobræus recte videtur corrigere *πρᾶγμ' ἐλέγξαι*. V. 2. *κακοῦ*] *κὰκ* Suidas. *τού μοι*] *τοῦ μὴ* Photii codex.

247 VI.

Scholiasta Venetus Homeri Iliad. ξ, 200. p. 392 b, 20. *Ἀριστοφάνης Δαναΐσι "δακτύλιον χαλκοῦν φέρων ἀπείρονα" ἔφη. ἔστι δὲ ὁ ἀπείρων δακτύλιος καὶ ὁ ἀσυγκόλλητος καὶ πέρας μὴ δεικνὺς ἀρχήν τε καὶ τέλος. οἱ γὰρ σφενδόνας ἔχοντες, εἰς ἃς οἱ λίθοι ἐντίθενται ἢ σφραγῖδες, οὐκ εἰσὶν ἀπείρονες. οὐ γάρ ἐστιν ὁμοιομερής.* Eadem fere habet schol. Ambrosianus Odyss. α, 98. (ubi vide Buttmanni annotationem p. 19.) qui in Aristophanis verbis *φέρειν* præbet. Grammaticus Bekkeri p. 420, 18. *Ἀπείρονα δακτύλιον: τὸν μὴ συνάπτοντα αὐτὸν αὐτῷ. ἐλέγετο δὲ ἀπείρων καὶ ἄπειρος παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς καὶ τὸ περιφερὲς ἁπλῶς σχῆμα.*

248 VII.

Athenæus IX. p. 400 a. *Τρύφων δέ φησι, τὸν λαγὼν ἐπ' αἰτιατικῆς ἐν Δαναΐσιν Ἀριστοφάνης ὀξυτόνως καὶ μετὰ τοῦ ν λέγει*

Λύσας ἴσως ἂν τὸν λαγὼν ξυναρπάσειεν ἡμῶν.

ὑμῶν codices Laurentianus, Parisinus, Palatinus.

249 VIII.

Athenæus II. p. 57 a. *Καλλίας δ' ἐπὶ τῆς ῥαφανῖδος εἴρηκε τὸν ῥάφανον. περὶ γοῦν τῆς ἀρχαιότητος τῆς κωμῳδίας διεξιὼν φησιν*

Ἔτνος, πῦρ, γογγυλίδες, ῥάφανοι, δρυπεπεῖς, ἐλατῆρες.

ὅτι δ' οὕτω τὰς ῥαφανῖδας εἴρηκε δῆλον Ἀριστοφάνης ποιεῖ περὶ τῆς τοιαύτης ἀρχαιότητος ἐν Δαναΐσι γράφων καὶ αὐτὸς καὶ λέγων

Ὁ χορὸς δ' ὠρχεῖτ' ἂν ἐναψάμενος δάπιδας καὶ στρωματόδεσμα,
διαμασχαλίσας αὑτὸν σχελίσιν καὶ φύσκαις καὶ ῥαφανῖσιν.

IX. 250

Suidas in ἀταλαίπωρον et grammaticus Bekkeri p. 457, 29. Ἀταλαιπώρως: ῥᾳθύμως, ὀλιγώρως. Ἀριστοφάνης Δαναΐσιν

Οὕτως αὐτοῖς ἀταλαιπώρως ἡ ποίησις διέκειτο.

Affertur etiam ab Etymol. M. p. 162, 40. (Gudian. p. 88, 31.) ubi διάκειται scriptum. Ego ut διέκειτο præferam superioris fragmenti comparatione moveor. Videntur enim hæc omnia ad priscæ comœdiæ simplicitatem describendam pertinere. Quo in loco si forte etiam de tragœdia sermo fuit, non sine magna veri specie huc referri poterunt quæ tanquam Æschyli apud Aristophanem verba attulit Athenæus I. p. 21 e. de quibus supra dixi p. 514. Ad versum ex Danaidibus pertinet, ni fallor, Hesychii glossa, Ἀταλαιπώρως: ἄνευ κόπου, ἀκοπιάστως. Similiter Thucydides I, 20. οὕτως ἀταλαίπωρος τοῖς πολλοῖς ἡ ζήτησις τῆς ἀληθείας καὶ ἐπὶ τὰ ἑτοῖμα μᾶλλον τρέπονται.

X. 251

Suidas, Αὔλειος: ἡ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ πρώτη θύρα τῆς οἰκίας—Ἀριστοφάνης Δαναΐσι

Πρὸς τὸν στροφέα τῆς αὐλείας σχίνου κεφαλὴν κατορύττειν.

κεφαλὴν Kusterus. Vulgo κεφαλῆς. σχίνου Meinekius Quæst. Menandr. p. 37. Vulgo ἐχίνου. Eandem emendationem fecit Dobræus in Adversar. vol. II. p. 252. et σχῖνον sive σκίλλαν in re magica usui fuisse ostendit Theophrasti aliorumque testimoniis. Ἐχίνου vocabulum ex alio hujus fabulæ loco sumptum affert Harpocratio, Ἐχῖνος: ἔστι μὲν ἄγγος τι εἰς ὃ τὰ γραμματεῖα τὰ πρὸς τὰς δίκας ἐτίθεντο. Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Τιμόθεον μνημονεύει τοῦ ἄγγους τούτου καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ καὶ Ἀριστοφάνης Δαναΐσιν (Δαναΐσιν omittit codex Vratislaviensis et Photius p. 46, 6.). ἦν δὲ καὶ πόλις Ἐχῖνος, ἧς μνημονεύει Δημοσθένης ἐν πέμπτῳ Φιλιππικῶν. Vasculi ἐχίνου dicti etiam in Vespis mentionem fecit Aristophanes v. 1436.

XI. 252

Athenæus XIV. p. 645 e. Ἐγκρίδες. πεμμάτιον ἑψόμενον ἐν ἐλαίῳ καὶ μετὰ τοῦτο μελιτούμενον.—Ἀριστοφάνης δ' ἐν Δαναΐσι καὶ ποιητήν (πωλητήν Schweighæuserus) φησιν αὐτῶν (ita codex Venetus: alii αὐτὸν vel αὑτὸν) εἶναι ἐν τούτοις "Μήτ' ἄρα μ' εἶναι | ἐγκριδοπώλην." Codex Venetus μήτ' ἅρμα εἶναι. Vulgo μήθ' ἅρμα εἶναι. Recepi Jacobsii correctionem p. 342. propositam.

Porsonus in Miscellan. p. 247. *μήθ' ἁρμονιῶν.* Pollux VII, 199. de verbis cum *πωλεῖν* compositis exempla afferens, *ἐν δ' Ἀριστοφάνους Δαναΐσι συρμαιοπῶλαι καὶ ἐγκριδοπῶλαι.* Etiam *συρμαιοπώλην* facile credam in Danaidibus esse commemoratum, quum *συρμαία* propria sit Ægyptiis. Eorum etiam panis genus quoddam proximo fragmento nominatur.

253 XII.

Athenæus III. p. 114 c. *Αἰγύπτιοι δὲ τὸν ὑποξίζοντα ἄρτον κυλλάστιν καλοῦσι. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Ἀριστοφάνης ἐν Δαναΐσι*

Καὶ τὸν κυλλάστιν φθέγγου καὶ τὸν Πετόσιριν.

254 XIII.

Pollux X, 39. *Εἴποις δ' ἂν οἶμαι καὶ χνοῦν καὶ μνοῦν ἐπὶ τῶν μαλακῶν, Ἀριστοφάνους εἰπόντος μὲν ἐν Βαβυλωνίοις* "*Εἰς ἄχυρα καὶ χνοῦν,*" *ἐν δὲ Δαναΐσι* "*Τῶν χειρῶν ἔργα μνοῦς ἐστιν.*" Bentleius in epistola ad Hemsterhusium p. 93. "Sunt verba Pollucis, non comici, et sic corrigenda, *ἐν δὲ Δαναΐσι τῶν χηνῶν πτερὰ μνοῦς ἐστι. in Danaidibus μνοῦς anserum plumam significat.*" Quod comici illa esse verba negat, mihi in aperto errore versari videtur.

255 XIV.

Suidas in *ἀργύρειος* et grammaticus Bekkeri p. 442, 11. *Ἀργύριον καὶ τὸ λεπτὸν νόμισμα καλοῦσιν, ὡς Ἀριστοφάνης Δαναΐσιν.*

256 XV.

Pollux X, 127. *Προσωπὶς καί, ὡς ἐν Δαναΐσιν Ἀριστοφάνης, προσωπίδιον.*

257 XVI.

Scholiasta Lysistratæ v. 1239. *Κλειταγόρα ποιήτρια ἦν Λακωνική, ἧς μέμνηται καὶ ἐν Δαναΐσιν Ἀριστοφάνης.* Eadem Suidas in *Κλειταγόρα.*

258 XVII.

Scholiasta Pluti v. 210. *Ὀξύτερον τοῦ Λυγκέως: Λυγκεύς, ὡς αὐτὸς ἐν Δαναΐσι φησίν, υἱὸς Αἰγύπτου. ἐροῦμεν δ' ἐκεῖ τὰ περὶ αὐτοῦ, ἐπεὶ δοκεῖ παρ' ἱστορίαν λέγειν. τοσοῦτον δὲ ὀξυωπέστατος ἦν* cet. "*παρ' ἱστορίαν*] Hæc quorsum pertineant ægre perspici potest, nisi in Danaidibus Aristophanem statuas, comica forte jocandi libertate, utrosque Lynceos, hunc Ægypti, illum Apharei filium confudisse, alterique, quod alterius erat, acumen visus

incredibile tribuisse. Suidas, *Λυγκέως ὀξυωπέστερον βλέπεις: οὗτος ἐγένετο ἀδελφὸς Ἴδα, ὡς δὲ Ἀριστοφάνης ἐν Δαναΐσιν, υἱὸς Αἰγύπτου*." HEMSTERH.

XVIII a. 259 a

Pollux X, 26. *Καὶ μὴν καὶ βαλανῶσαι τὴν θύραν ἐκεῖνοι (οἱ κωμῳδοὶ) λέγουσι, καὶ " Οὐδεὶς βεβαλάνωκε τὴν θύραν" ἐν ταῖς Δαναΐσιν ἔφη Ἀριστοφάνης.* Tantam hæc habent cum Ecclesiazusarum v. 382. similitudinem, *νῦν μὲν γὰρ οὗτος βεβαλάνωκε τὴν θύραν*, ut dubitare liceat an Pollux alteram pro altera fabulam nominaverit.

XVIII b. 259b

Ad hanc fabulam referendum videtur *Δαναώτατος*, de quo Apollon. de pronom. p. 341. *ἕνεκα γελοίου ἡ κωμῳδία σχήματά τινα ἔπλασεν, ὥστε οὐ κριτήριον τῆς λέξεως τὸ αὐτότερος, ἐπεὶ καὶ Δαναώτατος ὑπερτίθεται παρὰ Ἀριστοφάνει, τῶν κυρίων οὐ συγκρινομένων.*

ΔΡΑΜΑΤΑ.

Duplex hujus fabulæ editio extitit, altera *Δράματα ἢ Κένταυρος*, altera *Δράματα ἢ Νίοβος* inscripta: de quibus supra disputatum est p. 505—507. Fragmenta igitur ita disposuimus ut primum exhiberemus quæ ex Centauro et ex Niobo ab grammaticis essent allata, postrema autem faceremus quæ ex *Δράμασιν* altero nomine fabulæ non addito citata invenissemus. Ad nomen autem hujus fabulæ fortasse spectat locus Etymolog. M. p. 286, 19. Δρᾶμα: *ποίημα, πρᾶγμα. παρὰ τὸ δρῶ τὸ ἐνεργῶ, ἀφ' οὗ καὶ δρᾶσαι τὸ πρᾶξαι, ὁ παθητικὸς παρακείμενος δέδραμαι, ἐξ αὐτοῦ δρᾶμα. λέγεται δὲ δράματα καὶ τὰ ὑπὸ τῶν θεατρικῶν μιμηλῶς γινόμενα ὡς ἐν ὑποκρίσει, ὥς φησιν Ἀριστοφάνης [ἐπειδὴ ἐν ἱερῷ Ἡρακλέους δειπνοῦντες ἐγίνοντο χορός]. καὶ τὰ ἐκ συσκευῆς δὲ καὶ κακουργίας δρώμενα κατά τινος ὑπό τινων δράματα.* ubi quæ seclusi huc male sunt illata de explicatione vocis *δαιταλεῖς*, quam supra p. 526. ex Orione attuli. Priorem Etymologi verborum partem usque ad *ὡς ἐν ὑποκρίσει* repetiit Suidas in v. *δρᾶμα*.

ΔΡΑΜΑΤΑ Η ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ.

260 I.

Photius p. 451, 13. Πρόδικον δίκην: *τὴν ἐπὶ φίλων καὶ διαιτητῶν. Ἀριστοφάνης Κενταύρῳ*

Ἐγὼ γάρ, εἴ τι σ' ἠδίκηκ', ἐθέλω δίκην
δοῦναι πρόδικον ἐν τῶν φίλων τῶν σῶν ἐνί.

Ita Porsonus. Codex *εἴ τις ἢ δίκη θέλω—ἐν τῶν* (vel *τῷ*) *φίλων—ἕνι*. Suidas, Πρόδικον: *δικαστὴν ἐπὶ φίλων καὶ διαιτητήν. Ἀριστοφάνης Κενταύρῳ, ἐγὼ γὰρ εἴ τις ἠδίκηκε θέλω δίκην δοῦναι πρόδικον ἐνὶ τῶν φίλων τῶν σῶν.* De *δίκῃ προδίκῳ* dictum ab Hudtwalckero p. 158.

261 II.

Pollux III, 74. in codice Falckenburgiano, *Ἀριστοφάνης μέντοι κατὰ τὴν πολλῶν συνήθειαν τὸν δεσπότην αὐτὸν κέκληκεν εἰπὼν ἐν Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ*

Ἀνοιγέτω τις δώματ'· αὐτὸς ἔρχεται.

III. 262

Pollux X, 185. Τοῖς δὲ σκεύεσιν εἰ βούλοιτό τις προσαριθμεῖν καὶ κάδον πίττινον, ἔξεστιν, Ἀριστοφάνους ἐν Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ εἰπόντος

Ἀλλ' ἐς κάδον λαβών τιν' οὔρει πίττινον.

Vulgo εἰς.

IV. 263

Pollux X, 79. Τὸν δὲ πυθμένα καὶ πύνδακα—. Ἀριστοφάνης γοῦν ἐν Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ "Ἐκκρουσαμένους τοὺς πύνδακας" εἴρηκε. ἐκκρουσάμενος Casaubonus ad Athen. VII. p. 301 b.

V. 264

Pollux IX, 53. Ἡ μὲν γὰρ Ἀντιφῶντος ταλάντωσις τὸ βάρος δηλοῖ· καὶ ὁ Ἀριστοφάνης ἐν Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ "Λίθος δεκατάλαντος."

VI. 265

Pollux IX, 36. Κωμήτας τοὺς γείτονας καὶ κωμήτιδας ὠνόμαζον. Ἀριστοφάνης γοῦν ἐν μὲν Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ ἔφη "Ἐν κωμήτισι (κωμήτισιν?) καπήλοις (τ' addit Salmasius) ἐπίχαρτον."

VII. 266

Hesychius, Οὐ γὰρ ἄκανθαι: παροιμία. Ἀριστοφάνης Σκηνὰς καταλαμβανούσαις "Οὐδ' ἴσως ἀντέλεγες τούτῳ τῷ δειπνίῳ· οὐ γὰρ ἄκανθαι." καὶ ἐν Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ

Χωρεῖ δ' ἄκλητος ἀεὶ δειπνήσων· οὐ γὰρ ἄκανθαι.

Post χωρεῖ δ' aliquid omissum. In fine versus οὐ γὰρ ἄκανθαι, quibus verbis caret codex, addiderunt critici. Iidem aliorum grammaticorum de hoc proverbio locos indicarunt.

VIII. 267

Pollux VII, 24. Τῶν δὲ περὶ ἀρτοπωλίαν ἀθρόα ἐν Ἀριστοφάνους Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ (vulgo Κενταύροις)

Πτίττω, βράττω, μάττω, δεύω, πέττω, καταλῶ.

Πτίττω] Legebatur πίττω, vitiosius etiam πιττῶ scriptum in codice Jungermanni. Brunckius πτίσσω.

IX. 268

Hesychius, Κύλλου πήρα: ζητοῦσι διὰ τί τὸ πορνεῖον Κύλλου πήραν Ἀριστοφάνης εἴρηκεν ἐν Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ

Τὸ δὲ πορνεῖον Κύλλου πήρα.

ἔστι γὰρ χωρίον Ἀθήνησιν ἐπηρεφὲς καὶ κρήνη. ἀντὶ δὲ τοῦ πέραν πήραν ἔφη. Photius p. 185, 21. Κυλλοῦ πήραν: ἡ Πήρα χωρίον

πρὸς τῷ Ὑμηττῷ, ἐν ᾧ ἱερὸν Ἀφροδίτης. καὶ κρήνη, ἐξ ἧς αἱ πιοῦσαι εὐτοκοῦσι καὶ αἱ ἄγονοι γόνιμοι γίνονται. Κρατῖνος δὲ ἐν Μαλθακοῖς *καλιὰν* (*καλλίαν* Suidas) *αὐτήν φησιν* (*καλιὰν—φησιν* codex ab correctore habet), *οἱ δὲ κολλοπήραν* (*κυλλοπήραν* Suidas. Post *κολλοπήραν* in codice Photii deest dimidiatus versus). *τάττεται δὲ ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν τὴν φύσιν βιαζομένων ἐξ ἐπιτεχνήσεως.* Hesychius, Κίλλεια: *εἶδός τι λαχάνου. ἢ ἄκανθαι τῶν ἐχίνων. ἡ πηγὴ ἢ κρήνη. ἢ ὄρος τῆς Ἀττικῆς, χωρίον δασὺ, ὅπερ διαφόρως προσαγορεύουσιν, οἱ μὲν Κάλλιον, οἱ δὲ Κυλίαν, ἄλλοι Κυλύπεραν.* Proverbior. Append. Vatic. II, 38. p. 287. Κυλλοῦ πήραν: *κυλλοὺς Ἀττικοὶ καὶ ἐπὶ τῶν ποδῶν καὶ ἐπὶ τῶν χειρῶν ὁμοίως λέγουσιν. οἱ δὲ Κύλλου φασὶ βαρυτόνως ἐπὶ τῶν τὴν φύσιν βιαζομένων ἐξ ἐπιτεχνήσεως. ἔτι δὲ τόπος ἐν Ἀττικῇ Κύλλου πήρα, ἐν ᾗ καὶ κρήνη. πίνουσι δὲ ἐξ αὐτῆς αἱ στερίφαι καὶ συλλαμβάνουσιν.* Herodianus *περὶ μονήρους λέξεως* p. 11, 16. Κάλλος: *τὰ εἰς ος λήγοντα δισύλλαβα βαρύτονα ἔχοντα δισσὸν τὸ λ οὐ θέλει εἶναι οὐδέτερα. ὕλλος* (corrige *Κύλλος*) *τὸ κύριον, οὗ μέμνηται καὶ Ἀριστοφάνης καὶ Κρατῖνος ἐν Μαλθακοῖς.*

269 X.

Athenæus XIV. p. 629 c. *Τὴν δ' ἀπόκινον καλουμένην ὄρχησιν, ἧς μνημονεύει Κρατῖνος ἐν Νεμέσει καὶ Κηφισόδωρος ἐν Ἀμαζόσιν Ἀριστοφάνης τ' ἐν Κενταύρῳ καὶ ἄλλοι πλείονες, ὕστερον μακτρισμὸν ὠνόμασαν.*

270 XI.

Pollux X, 171. *Σκεῦος δὲ καὶ ἡ κλῖμαξ, καὶ οἱ ἀναβασμοὶ τῆς κλίμακος κλιμακτῆρες, ὡς ἐν Ἀριστοφάνους Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ.*

ΔΡΑΜΑΤΑ Η ΝΙΟΒΟΣ.

Hanc fabulam spuriam judicasse veteres criticos ex grammatici testimonio cognoscitur quod p. 497. apposuimus, correcta vitiosa scriptura Νίοβις, quæ nihilo verior est quam quod et librarii plus uno in loco posuerunt et critici multi probarunt, Νιόβη.

271 Νιόβου nomen ab Νιόβη finxit poeta, quemadmodum ab Ἀφροδίτη deducto Ἀφρόδιτος usus est. De quo ita scribit Macrobius Saturnal. III, 8. "*Apud Calvum Acterianus affirmat legendum*

Pollentemque deum Venerem,

non deam. Signum etiam ejus est Cypri barbatum, corpore et (vulgo *sed*) *veste muliebri cum sceptro ac statura virili, et putant eandem marem ac feminam esse. Aristophanes eam* Ἀφρόδιτον *appellat.*" Servius ad Virgil. Æneid. II, 632. *Est etiam in Cypro simulacrum barbatæ Veneris, corpore et veste muliebri, cum sceptro et natura virili, quod* Ἀφρόδιτον *vocatur.*" Hesychius, Ἀφρόδιτος: Θεόφραστος μὲν τὸν Ἑρμαφρόδιτόν φησιν, ὁ δὲ τὰ περὶ Ἀμαθοῦντα γεγραφὼς Παίων εἰς (vulgo Παιάνισον. Kusterus Παίων ὡς, Valesius Παίων ἴσον) ἄνδρα τὴν θεὸν ἐσχηματίσθαι ἐν Κύπρῳ λέγει. Grammaticus Bekkeri p. 472, 24. Ἀφρόδιτος: ὁ Ἑρμαφρόδιτος. παραπλήσιοι δὲ τούτῳ ἄλλοι δαίμονες, Ὀρθάνης, Πρίαπος.

Niobæ liberorum mentionem in hac fabula injectam esse intelligitur ex scholiastæ annotatione ad Euripidis Phœniss. v. 159. p. 46. ed. Matth. Περὶ δὲ τοῦ πλήθους τῶν Νιοβιδῶν αὐτὸς Εὐριπίδης ἐν Κρεσφόντῃ φησὶ 272

Καὶ δὶς ἔπτ' αὐτῆς τέκνα
Νιόβης θανόντα Λοξίου τοξεύμασιν.

ὁμοίως καὶ Αἰσχύλος ἐν Νιόβῃ καὶ Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Δράμασιν ἢ Νιόβῳ ὁμοίως ζ' αὐτὰς λέγουσιν, εἶναι δὲ ἑπτὰ καὶ τοὺς ἄρρενας. Legebatur δράματι Νιόβης, quod correxit Porsonus in Adversariis p. 280. nisi quod Νιόβῃ dedit.

XII. 273

Athenæus VII. p. 301 b. Πληθυντικῶς δὲ λέγουσιν ἑψητοὺς κατὰ τὸ πλεῖστον. Ἀριστοφάνης Δράμασιν ἢ Νιόβῳ

Οὐδὲν μὰ Δί' ἐρῶ λοπάδος ἑψητῶν.

XIII. 274

Athenæus XV. p. 1561. ed. nostræ, ex codice Veneto, Ὅτι δὲ λυχνοῦχοι οἱ νῦν καλούμενοι φανοὶ ὠνομάζοντο Ἀριστοφάνης ἐν Αἰολοσίκωνι (fragm. VI.) παρίστησι—. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ νιονω (ἐν δὲ τῷ Νιόβῳ correxi supra p. 506.) προειπὼν λυχνοῦχον οιμοι κακοδαίμων φησὶν λυχνουχος ἡμῖν οἴχεται. εἶτ' ἐπιφέρει καὶ πως επιρρασας τὸν λυχνοῦχον [οἴχεται εἶτ' ἐπιφέρει καὶ] ἔλαθες. ἐν δὲ τοῖς . ρ . ησ (corrige ἐν δὲ τοῖς ἐφεξῆς) καὶ λυχνίδιον αὐτὸν καλεῖ διὰ τούτων ἀλλ' ὥσπερ ὁ λύχνος ὁμοιότατα καθεύδετ' ἐπὶ τοῦ λυχνιδίου. Priora nunc mihi intacta relinquenda sunt: cum postremis autem Pollucis locus componendus X, 119. Ὅταν δ' εἴπῃ ἐν τῷ Αἰολοσίκωνι (fragm. VII.) Ἀριστοφάνης "Δυοῖν λυχνι-

δίοιν," *δῆλον ὅτι λυχνία εἴρηκεν, ἀλλ' οὐ μικροὺς λύχνους.—σαφέστερον δὲ ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους Δράμασιν ἢ Νιόβῳ*

Ἀλλ' ὥσπερ λύχνος
ὁμοιότατα καθεύδετ' ἐπὶ τοῦ λυχνιδίου.

Vulgatum *κάθευδ'* correxi ex Athenæo.

275 XIV.

Pollux X, 185. *Οὗ μέντοι οἱ κεραμεῖς τὰς πλίνθους ἔπλαττον πλινθεῖον καλεῖ τόπον ἐν Δράμασιν ἢ Νιόβῳ Ἀριστοφάνης, περὶ τοῦ Κυκλοβόρου τοῦ ποταμοῦ λέγων*

Ὁ δ' ἐς τὸ πλινθεῖον γενόμενος ἐξέτρεψε.

Vulgo *ὁ δὲ ἐς*. Ante aut post *γενόμενος* aliquid omissum. *ἐξέτρεψε* pro vulgato *ἐξέστρεψε* præbet codex Salmasii. Fortasse ex hac fabula est fragm. incert. LIII.

276 XV.

Pollux X, 166. **Καττὺς** *δερμάτιον ἐντιθέμενον τῇ σμινύῃ, ὅταν ὁ στέλεχος ἀραιὸς ᾖ, καὶ ἔστι τοὔνομα ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους Δράμασιν ἢ Νιόβῳ*. Vide Hesychium vol. II. p. 208.

ΔΡΑΜΑΤΑ.

277 XVI.

Scholiasta Ranarum v. 810. **Μειαγωγήσουσι τὴν τραγῳδίαν**: *μεῖον λέγουσι τοὺς ὑπὲρ τῶν υἱῶν εἰς τὰ Ἀπατούρια ὄϊς ὑπὸ τῶν πατέρων εἰσφερομένους διὰ τὸ ἐπιφωνεῖν τοὺς φράτορας ἐπὶ τοῦ σταθμοῦ τοῦ ἱερείου μεῖον μεῖον. ὅτι δὲ ἵσταντο Ἀριστοφάνης ἐν Δράμασι* (vulgo *δράματι*, cujus correctionem Kusterus monstravit) *δεδήλωκε. τοῦτο δὲ κέκληται κουρεῖον ἀπὸ τῶν κούρων ὑπὲρ ὧν ἐθύετο, μεῖον δὲ διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν. καὶ ἐπιζήμιόν τι τοῖς ἧττον εἰσάγουσιν ἀπεδέδοτο* (vulgo *ἀπεδέδοκτο*), *καθάπερ αὐτός φησιν Ἀριστοφάνης*

Ἀλλ' εὔχομαι 'γωγ' ἑλκύσαι σε τὸν σταθμὸν,
ἵνα μή με προσπράττωσι γραῦν οἱ φράτορες.

τὸν σταθμὸν Brunckius. Vulgo *τὸν σφυγμόν*. Dobræus *τὸ σφυρόν*.

278 XVII.

Photius p. 534, 11. **Σταθμούς**: *Ἀριστοφάνης Δράμασιν*

Αὐτοῖς σταθμοῖς ἐξέβαλε τὰς σιαγόνας·

οἷον τοῖς φλειοῖς (corr. *ταῖς φλιαῖς*). Ita enim Porsonus emen-

davit codicis scripturam *σταθμοῖς ἐξέβαλε τὰς σιαγόνας οἷον τοῖς φλειοῖς σταθμοὺς ἀριστοφάνης δράμασιν αὐτοῖς.*

XVIII. 279

Athenæus XI. p. 496 a. Πέταχνον. *ποτήριον ἐκπέταλον.— μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Δράμασι λέγων*

Πάντες δ' ἔνδον πεταχνοῦνται.

Vulgo *πεταχνεῦται.* Epitome *πεταχνευταί.* Recte Casaubonus *παταχνοῦνται.* Photius p. 426, 10. Πεταχνοῦνται: *ἐξυπτιοῦνται, τρυφῶσιν.* Confer Hesychii glossas vol. II. p. 897. 904.

XIX. 280

Hesychius, Βύρσαν: *πόλιν Ἀθηνῶν Ἀριστοφάνης ἐν Δράμασι παίζων ἔφη.* Codex $^{\bar{o}}_{\pi}$, Θ̃ in quo aliud latere potest.

XX. 281

Antiatticista Bekkeri p. 105, 21. Κιχορία: *τὸ ἄγριον λάχανον. Ἀριστοφάνης Δράμασιν.* Eadem, omisso *Δράμασιν,* Photius p. 166, 22. ubi codex a pr. manu *κιχορία,* ab correctore *κιχόρεια,* quæ vera scriptura. Vide Schneider. ad Theophrast. vol. V. p. 414.

XXI. 282

Scholiasta Platonis p. 331. Bekker. *Χαιρεφῶντα—Ἀριστοφάνης ἐν Δράμασι κλέπτην* (λέγει).

Η Ρ Ω Ε Σ.

HEROIBUS fabulæ ab choro nomen factum ad eumque referendum videtur versus trochaici initium ab Chœrobosco servatum in Bekkeri Anecdotis p. 1197. Φησὶν Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ καθόλου ἐν τῇ περὶ τῆς εὐθείας τῶν πληθυντικῶν διδασκαλίᾳ ὡς ἡ οἱ ἥρωες εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν εὕρηται κατὰ κρᾶσιν παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Ὄρνισιν, οἷον

283 (I.) Οἱ γὰρ ἥρως ἐγγύς εἰσιν,

ἀντὶ τοῦ οἱ ἥρωες. Ita in Equitibus v. 244. Demosthenes, ubi equites appropinquare videt, ἄνδρες ἐγγύς, inquit. Quod autem ex Ὄρνισιν illa afferuntur, aut memoriæ lapsui debetur ex Avium versuum 1472. et 1477. recordatione orto, ἔνθα τοῖς ἥρωσιν ἄνθρωποι ξυναριστῶσι et εἰ γὰρ ἐντύχοι τις ἥρῳ τῶν βροτῶν νύκτωρ Ὀρέστῃ, aut vetus est librarii error, repetitus etiam ab Lascari Gramm. III, 2. Οἱ ἥρωες καὶ κράσει ἥρως, ὡς παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Ὄρνισι, οἱ γὰρ ἥρως ἐγγύς εἰσιν. τῷ δὲ ἅπαξ ῥηθέντι διὰ τὸ μέτρον οὐ χρηστέον. Brevius Phrynichus p. 158. ed. Lobeck. Οἱ ἥρως οὐ λέγουσιν, ἀλλ' οἱ ἥρωες τρισυλλάβως, ἐπὶ δὲ τῆς αἰτιατικῆς δισυλλάβως τοὺς ἥρως. ἅπαξ βιασθεὶς Ἀριστοφάνης ὑπὸ τοῦ μέτρου οἱ ἥρως εἶπε. τῷ δ' ἠναγκασμένῳ οὐ χρηστέον. Quæ hinc sumpsit Thomas M. p. 424. 425. Accusativi ἥρων exemplum, fortasse ipsum quoque ex hac fabula, attulit scholiasta Homeri Iliad. ν, 428. ἥρων τινὲς Ἀττικῶς· "ἀλλ' εἰς ἥρων τι παρήμαρτον" Ἀριστοφάνης.

284 II.

Stephanus Byz. v. Ἄργος, Λέγεται καὶ Ἀργόλας. Ἀριστοφάνης Ἥρωσιν

Οὐκ ἠγόρευον; οὗτός ἐστ' οὐκ Ἀργόλας
μὰ Δί' οὐδέ γ' Ἕλλην, ὅσον ἔμοιγε φαίνεται.

V. 1. ἐστ' οὐκ Brunckius. Vulgo ἐστί γ' οὐκ. V. 2. οὐδέ γ' Seidlerus p. 11. Vulgo οὐδ'.

285 III.

Suidas, Ἀμφορεαφόρους: τοὺς μισθίους, τοὺς τὰ κεράμια φέ-

ροντας. καὶ ἀμφορεαφόρος ὁ κεράμια μισθοῦ φέρων.—Ἀριστοφάνης Ἥρωσι

Τρέχ' ἐς τὸν οἶνον ἀμφορέα κενὸν λαβὼν
τῶν ἔνδοθεν καὶ βύσμα καὶ γευστήριον,
κἄπειτα μίσθου σαυτὸν ἀμφορεαφορεῖν.

V. 1. Vulgo εἰς. V. 2. Legebatur τὸν ἔνδοθεν καὶ γεῦμα. Correctum ex Polluce X, 75. καὶ τὸ παρ' Ἀριστοφάνει γευστήριον "τρέχ' ἐς τὸν οἶνον ἀμφορέα κοινὸν (καινὸν conjicit Hemsterhusius) λαβὼν τῶν ἔνδοθεν καὶ βύσμα καὶ γευστήριον." Idem X, 172. Καὶ βύσμα δ' ἂν εἴη τῶν χρησίμων, τοῦ Ἀριστοφάνους εἰπόντος "Βύσμα καὶ γευστήριον." et VI, 99. Καὶ γευστηρίου μὲν Ἀριστοφάνης μέμνηται.

IV. 286

Pollux X, 112. Καὶ πανσικάπη, ἣν καὶ καρδοπεῖον ὠνόμαζον, ὡς ἐν Ἥρωσιν Ἀριστοφάνης

Ἦ καρδοπείῳ περιπαγῇ τὸν αὐχένα.

V. 287

Scholiasta Pacis v. 14. in codicibus Venetis 474. et 475. Εἰώθασι γὰρ ἅμα τῷ μάττειν ἐσθίειν, ἀφ' οὗ καὶ τὴν πανσικάπην (codd. πασικάην) ἐπενόησαν, τροχοειδές (τριχοειδές codex 474.) τι, δι' οὗ τὸν τράχηλον εἶρον (ἧρον 475.) πρὸς τὸ μὴ δύνασθαι τὴν χεῖρα προσάγειν. μέμνηται δὲ ἐν Ἥρωσιν Ἀριστοφάνης

Παύσειν ἔοιχ' ἡ πανσικάπη κάπτοντά σε.

Παύσειν dedi pro παίσειν. πανσικάη 474. πασικάη 475.

VI. 288

Pollux X, 173. Ἀριστοφάνης ἐν Ἥρωσιν

Ἴθι δὴ λαβὼν τὸν ῥόμβον ἀνακωδώνισον.

VII. 289

Scholiasta Thesmophoriaz. v. 21. in codice Ravennate, Οἷόν τέ πού 'στιν αἱ σοφαὶ ξυνουσίαι: διὰ τούτου φαίνεται ὑπονοῶν Εὐριπίδου εἶναι τὸ "Σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ." ἔστι δὲ Σοφοκλέους ἐξ Αἴαντος Λοκροῦ. ἐνταῦθα μέντοι ὑπονοεῖ μόνον, ἐν δὲ τοῖς Ἥρωσιν ἄντικρυς ἀποφαίνεται. καὶ Ἀντισθένης καὶ Πλάτων (in Theage p. 125 d. de republ. VIII. p. 568 a.) Εὐριπίδου αὐτὸ εἶναι ἡγοῦνται, οὐκ ἔχω εἰπεῖν ὅ τι παθόντες. ἔοικε δὲ ἤτοι πεπλανημένος ἢ συνεξαπατῆσαι τοὺς ἄλλους, ὥσπερ ὑπονοοῦσί τινες συμπτώσεις τῷ τε Σοφοκλεῖ καὶ τῷ Εὐριπίδῃ, ὥσπερ καὶ ἐπὶ ἄλλων τινῶν. τὸ μέντοι δρᾶμα ἐν ᾧ Εὐριπίδης ταῦτα εἶπεν οὐ σώζεται. Aristides II. p. 288, 2. Οὐδέ γε Εὐριπίδου φήσομεν οἶμαι

τὸ ἰαμβεῖον εἶναι τὸ "Σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ," οὐδ' εἴ τις οὕτω τῶν σοφῶν εἴρηκεν· ἔστι γὰρ ἐξ Αἴαντος Σοφοκλέους, Αἴαντος τοῦ Λοκροῦ. Themistius p. 72 C. Εὐριπίδης μὲν γὰρ ἢ ὅστις δήποτέ ἐστιν ὁ ποιήσας, Σ. τ. τ. σ. σ. οὐκ ἦν οἶμαί που πυκνῆς διανοίας. Vide Brunckium ad Ajacis Locr. fr. II.

290 VIII.

Pollux VII, 167. Καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ λουτροῦ λούτριον, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ἥρωσι

Μήτε ποδάνιπτρον θύραζ' ἐκχεῖτε μήτε λούτριον.

Μήτε ποδάνιπτρον Seidlerus p. 12. comparato Polluce X, 78. Καλεῖται μέντοι καὶ ποδανιπτὴρ—τὸ δὲ ἀπ' αὐτοῦ ὕδωρ νίπτρον, ἢ λούτριον, ἢ ποδάνιπτρον, ὡς ἐν Ἥρωσιν Ἀριστοφάνης λέγει. Elmsleius ad Acharn. v. 616. μήποτ' ἀπόνιπτρον correxerat. ἐκχεῖτε Elmsleius et Seidlerus. Scribebatur ἐκχεῖται. μήτε] Vulgo μηδὲ.

291 IX.

Diogenes Laert. VIII, 34. de præceptis Pythagoricis agens, Τὰ δὲ πεσόντα μὴ ἀναιρεῖσθαι, ὑπὲρ τοῦ ἐθίζεσθαι μὴ ἀκολάστως ἐσθίειν, ἢ ὅτι ἐπὶ τελευτῇ τινός. Ἀριστοφάνης δὲ τῶν ἡρώων φησὶν εἶναι τὰ πίπτοντα, λέγων ἐν τοῖς Ἥρωσι "Μὴ γεύεσθ' ἅττ' ἂν καταπέσῃ τῆς τραπέζης ἐντός." ἀλεκτρυόνος μὴ ἅπτεσθαι λευκοῦ. Suidas in Πυθαγόρα τὰ σύμβολα vol. III. p. 245. Τὰ πίπτοντα ἀπὸ τῆς τραπέζης μὴ ἀναιρεῖσθαι παρεκελεύετο Πυθαγόρας, ἢ διὰ τὸ μὴ ἐθίζεσθαι ἀκολάστως ἐσθίειν, ἢ ὅτι ἐπὶ τελετῇ τινός. Ἀριστοφάνης γὰρ τῶν ἡρώων εἶναί φησι τὰ πίπτοντα, μήτε δὲ τὰ ἐντὸς τῆς τραπέζης πίπτοντα ἀναιρεῖσθαι μήτε λευκὸν ἀλεκτρυόνα ἐσθίειν. Ex his Seidlerus p. 11. tetrametrum eruit

Μηδὲ γεύεσθ' ἅττ' ἂν ἐντὸς τῆς τραπέζης καταπέσῃ.

Aliud præceptum Pythagoricum ex Aristophane attulit Suidas in v. δεξιὸν, Δεξιὸν εἰς ὑπόδημα, ἀριστερὸν εἰς ποδονίπτραν: Ἀριστοφάνης. ἐπὶ τῶν ἁρμοδίως τοῖς πράγμασι κεχρημένων. Qui tamen vereor ne grammaticum Aristophanem in mente habuerit: nam quod vocabulo ποδάνιπτρον in superiore fragmento VIII. utitur, ei ego nihil tribuo. Ex Polemone affert Helladius apud Photium p. 533 b, 17. ed. Bekker. ὅτι παροιμίαν εἶναί φησι τὸν δεξιὸν ὑποδεῖσθαι πόδα, τὸν δ' ἀριστερὸν νίζειν· φησὶ γὰρ ὁ Πολέμων, ὡς μαρτυρεῖ Δίδυμος, δεξιὸν εἰς ὑπόδημα (scribe ὑποδήματ'), ἀριστερὸν εἰς ποδάνιπτρα. Tetigit etiam Iamblichus de Pythag. Vita p. 178. ubi alia indicavit Kusterus.

X. 292

Scholiasta Avium v. 799. *Διιτρέφης*:—*ὅτι δὲ ἦν νεόπλουτος οὗτος ἐνεφαίνετο καὶ ἐν τοῖς Ἥρωσι*

Κἀπὸ τῆς Διιτρέφους τραπέζης·

εἰ μὴ ἐν εἰρωνείᾳ. Vulgo *καὶ ἀπὸ τῆς Διιτρεφοῦς.* Vide Elmsleium ad Medeam p. 139.

XI. 293

Pollux VII, 133. *Ἀριστοφάνης δ' ἐν τοῖς Ἥρωσι δοκεῖ τὸ κόμιστρον κατὰ τὸ νῦν ἔθος εἰρηκέναι φορὰν, ὅταν εἴπῃ* "*Ὀβολῶν δ' ἴσως* (*ἦν* addit Dobræus) *τεττάρων καὶ τῆς φορᾶς.*"

XII. 294

Draco Straton. p. 73, 14. et Etymol. M. p. 673, 1. *Τὸ δὲ πίω ἐκτείνει*—*Ἀριστοφάνης ἐν Ἥρωσι* "*Πῶς πίομαι;*"

XIII. 295

Pollux VII, 15. *Ἐμπόλῳ Διοσκούρῳ* (vel *Διοσκόρῳ*) *ἐν Ἥρωσιν Ἀριστοφάνης.*

Pollux VII, 16. *Εἶπε δὲ καὶ ἀνδραποδώνης ἐν τοῖς Ἥρωσιν Ἀριστοφάνης.*

Pollux VII, 21. *Ἐν δὲ Ἀριστοφάνους Ἥρωσιν ἀρτοποιία.*

XIV. 296

Pollux X, 61. *Τὸν γὰρ ἧλον καὶ ἡλίσκον ἐν Ἥρωσιν Ἀριστοφάνης κέκληκε.* Photius p. 67, 4. *Ἡλίσκον: τὸν μικρὸν ἧλον. Ἀριστοφάνης.*

XV. 297

Harpocratio, *Πυελίδα: τὸ ὑφ' ἡμῶν λεγόμενον σφραγιδοφυλάκιον. Λυσίας ἐν τῷ κατ' Εὐφήμου καὶ Ἀριστοφάνης Ἥρωσιν.* Eadem Photius p. 472, 18. qui simpliciter *Λυσίας καὶ Ἀριστοφάνης.*

XVI. 298

Athenæus IX. p. 409 c. *Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ἥρωσι χερνίβιον εἴρηκεν.*

XVII. 299

Scholiasta Sophoclis Œdip. Col. v. 793. *Δοκεῖ γὰρ ὁ Ἀπόλλων παρὰ Διὸς λαμβάνειν τοὺς χρησμοὺς, ὡς καὶ ἐν Ἰφικλείᾳ φησὶ, καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἱερείαις—καὶ Ἀριστοφάνης Ἥρωσιν.*

ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΑΙ ΔΕΥΤΕΡΑΙ.

300a I a.

SCHOLIASTA Ravennas Thesmophor. v. 299. *Καλλιγενείᾳ: δαίμων περὶ τὴν Δήμητραν, ἣν προλογίζουσαν ἐν ταῖς ἑτέραις Θεσμοφοριαζούσαις ἐποίησεν.* Photius p. 127, 9. *Καλλιγένειαν: Ἀπολλόδωρος μὲν τὴν γῆν, οἱ δὲ Διὸς καὶ Δήμητρος θυγατέρα· Ἀριστοφάνης δὲ ὁ κωμικὸς τροφόν.* Compara Hesychium vol. II. p. 124.

300b I b.

Bekkeri Anecd. p. 410, 14. *Ἀντίθετον: τὸ σχῆμα τῆς φράσεως, ὡς ἡμεῖς, Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις*

Καὶ κατ' Ἀγάθων' ἀντίθετον ἐξευρημένον.

Conf. fr. 494.

301 II.

Athenæi epitome I. p. 29 a. *Ὅτι Ἀριστοφάνους τὰς δευτέρας Θεσμοφοριαζούσας Δημήτριος ὁ Τροιζήνιος Θεσμοφοριασάσας ἐπιγράφει. ἐν ταύτῃ ὁ κωμικὸς μέμνηται Πεπαρηθίου οἴνου*

Οἶνον δὲ πίνειν οὐκ ἐάσω Πράμνιον,
οὐ Χῖον, οὐχὶ Θάσιον, οὐ Πεπαρήθιον,
οὐδ' ἄλλον ὅστις ἐπεγερεῖ τὸν ἔμβολον.

V. 2. *οὐχὶ*] Vulgo *οὐ*. V. 3. *ἐπεγερεῖ* Brunckius. Vulgo *ἐπεγείρει*. *ἔμβολον*] Hesychius, *Ἔμβολον: Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις τὸ αἰδοῖον.* Etiam *ἀνθοσμίου* mentio facta fuit in hac fabula. Erotianus p. 284. ed. Franz. *Οἶνος ἀνθοσμίας: ὁ εὐώδης καὶ ἡδύς· ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Βατράχοις* (v. 1161.) *καὶ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις.*

302 III.

Athenæus III. p. 104 e. *Περισπούδαστος δὲ ἦν πολλοῖς ἡ τοῦ καράβου βρῶσις, ὡς ἔστι δεῖξαι διὰ πολλῶν τῆς κωμῳδίας μερῶν. ἀρκέσει δὲ τὰ νῦν Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις οὕτως λέγων*

α. Ἰχθῦς ἐώνηταί τις ἢ σηπίδιον

ἢ τῶν πλατειῶν καρίδων ἢ πουλύπους,
ἢ νῆστις ὀπτᾶτ', ἢ γαλεὸς, ἢ τευθίδες;
β. μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ'. α. οὐδὲ βατίς; β. οὔ φημ' ἐγώ.
α. οὐ χόριον οὐδὲ πυὸς, οὐδ' ἧπαρ κάπρου,
οὐδὲ σχαδόνες, οὐδ' ἠτριαῖον δέλφακος,
οὐδ' ἐγχέλειον, οὐδὲ κάραβον μέγαν
γυναιξὶ κοπιώσαισιν ἐπεκουρήσατε;

V. 1. ἑώνηταί τις] Vulgo τις ἑώνηται. Correctum ex VII. p. 324 b. ubi hic versus propter σηπίδιον affertur. V. 2. Codices πολύπους. V. 4. βατίς] Libri βάτις. Vide VII. p. 286 b. οὐ φήμ' ἐγώ. οὐ χόριον Porsonus. Libri οὐδὲ φήμ' ἐγώ. οὐδὲ χόριον. Prudenter autem Porsonus οὐ χόριον, non οὐδὲ χόρι', quod Dobræus proposuit. V. 5. πυὸς editio Casauboni. πυύνος Aldina. πυνὸς codex Palatinus. Qui fortasse πυὸν voluerunt, quo pacto etiam σχαδόνας scribendum erit. V. 6. οὐδὲ σχαδόνες Brunckius. Vulgo οὐ δὴ σχαδόνες. ἠτριαῖον] Etymolog. M. p. 439, 42. Ἀριστοφάνης ἠτριαῖον λέγει ἐν Θεσμοφοριαζούσαις. V. 7. μέγα codex Venetus. V. 8. Libri κοπιώσαις.

IV. 303

Athenæus XV. p. 690 d. Παρὰ πολλοῖς τῶν κωμῳδιοποιῶν ὀνομάζεταί τι μύρον βάκκαρις.—Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις

Ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ', οἷον ἐνέπνευσ' ὁ μιαρὸς
φάσκωλος εὐθὺς λυόμενός μοι τοῦ μύρου
καὶ βακκάριδος.

V. 1. ἐνέπνευσ' Dobræus in Addendis ad Aristophan. p. (105). Libri ἔπνευσ'. V. 2. φάσκωλος] Pollux X, 137. Ἵνα δὲ ἀποτίθενται αἱ ἐσθῆτες—καὶ φάσκωλοι, ὡς ἐν Θεσμοφοριαζούσαις. Harpocratio, Φασκώλιον: ἱματίων φορεῖον. φάσκωλον δὲ πήρα τις οὕτως ἐκαλεῖτο παρ' αὐτοῖς.—Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις. λυόμενος Dalecampius. Vulgo λουόμενος. V. 3. βακκάριδος] Erotianus p. 106. Βάκκαρις: εἶδος βοτάνης καὶ μύρου, οὗ καὶ Ἀριστοφάνης μέμνηται.

V. 304

Pollux IX, 36. Ἄμφοδα ἔστιν εὑρεῖν κεκλημένα παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Θεσμοφοριαζούσαις

Ἄμφοδον ἐχρῆν αὐτῷ τεθεῖσθαι τοὔνομα.

Etymolog. M. p. 92, 27. Λέγει δὲ Εὐριπίδης ὁ τραγικὸς ἐτυμολόγος (ἐτυμολογῶν Valckenarius in Diatribe p. 62.) τὸ Ἀμφίων ὅτι Ἀμφίων ἐκλήθη (παρὰ τὸ addit codex apud Valckenarium) παρὰ τὴν ἄμφοδον, ἤγουν παρὰ τὴν ὁδὸν, γεννηθῆναι. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης κωμικευόμενος λέγει ὅτι οὐκοῦν Ἄμφοδος ὤφειλε κληθῆναι.

305 VI.

Pollux X, 152.—καὶ σακίον, ὅταν φῇ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις

Σακίον, ἐν οἷσπερ τἀργύριον ταμιεύεται.

De constructione verborum σακίον, ἐν οἷσπερ dixit Porsonus ad Eurip. Orest. v. 910.

306 VII.

Scholiasta Nubium v. 623. Ἱερομνήμονας ἔπεμπον εἰς Πυλαίαν καὶ Πυλαγόρας. Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις

Ἀγαθὰ μεγάλα τῇ πόλει
ἥκειν φέροντάς φασι τοὺς Πυλαγόρας
καὶ τὸν ἱερομνήμονα.

Harpocratio in Πύλαι,—Πυλαγόραι. μνημονεύουσι δὲ καὶ τούτων πολλοὶ, ὥσπερ καὶ—Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς δευτέραις Θεσμοφοριαζούσαις.

307 VIII.

Scholiasta Ranarum v. 3. Νὴ τὸν Δί' ὅ τι βούλει γε πλὴν πιέζομαι: ἴδιον αὐτοῦ τὸ εἰς ταῦτα ὀλισθαίνειν, ὡς καὶ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις θεράπων φησὶν

Ὡς διά γε τοῦτο τοὔπος οὐ δύναμαι φέρειν
σκεύη τοσαῦτα καὶ τὸν ὦμον θλίβομαι.

φέρειν σκεύη Seidlerus p. 11. Legebatur σκεύη φέρειν.

308 IX.

Suidas et grammaticus Bekkeri p. 382, 8. Ἀλφάνει: εὑρίσκει. Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις

Οἴμοι κακοδαίμων τῆς τόθ' ἡμέρας, ὅτε
εἶπέν μ' ὁ κῆρυξ, οὗτος ἀλφάνει.

309 X.

Pollux VII, 95. Οὐδ' ἂν εἴη φαῦλον τούτοις ὑποθεῖναι λέξιν ἐκ Θεσμοφοριαζουσῶν Ἀριστοφάνους, ἐπεὶ πολλὰ εἴδη ἐν αὐτῇ περιέχει γυναικείων φορημάτων, ἃ καὶ τοῖς περικόσμοις ἂν ἁρμόσειε, ταῦτα.

α. Ξυρὸν, κάτοπτρον, ψαλίδα, κηρωτὴν, λίτρον,

προκόμιον, ὀχθοίβους, μίτρας, ἀναδήματα,
ἔγχουσαν, ὄλεθρον τὸν βαθὺν, ψιμύθιον,
μύρον, κίσηριν, στρόφον, ὀπισθοσφενδόνην,
κάλυμμα, φῦκος, περιδέραι', ὑπογράμματα,
τρυφοκαλάσιριν, ἐλλέβορον, κεκρύφαλον,
ζῶμ', ἀμπέχονον, τρύφημα, παρυφὲς, ξυστίδα,
χιτῶνα, βάραθρον, ἔγκυκλον, κομμώτριον·
τὰ μέγιστα δ' οὐκ εἴρηκα τούτων. β. εἶτα τί;
α. διόπας, διάλιθον, πλάστρα, μαλάχιον, βότρυν,
χλίδωνα, περόνας, ἀμφιδέας, ὅρμους, πέδας,
σφραγῖδας, ἁλύσεις, δακτυλίους, καταπλάσματα,
πομφόλυγας, ἀποδέσμους, ὀλίσβους, σάρδια,
ὑποδερίδας, ἑλικτῆρας.

V. 1. Vulgo *νίτρον*. Correctum ex Pollucis codicibus. Photius p. 227, 23. *Λίτρον: οὐ νίτρον Ἀττικοί. οὕτως Ἀριστοφάνης.* V. 2. Pollux V, 101. *Καὶ ἄλλους δέ τινας κόσμους ὀνομάζουσιν οἱ κωμῳδοδιδάσκαλοι, λῆρον, ὀχθοίβους, ὄλεθρον, ἐλλέβορον. πομφόλυγας, βάραθρον, περιστέρια, σαμάκια, σισύμβριον, σισάριον. ὧν οὐ ῥᾴδιον τὰς ἰδέας συννοῆσαι διὰ τὸ μηδὲ πρόχειρον εἶναί τινα κατιδεῖν εἴτε σπουδάζοντες εἴτε παίζοντες χρῶνται τοῖς ὀνόμασιν. ἴσως δ' ἂν τοῖς κόσμοις προσήκοι καὶ τὸ ἔντριμμα, ψιμύθιον, ἔγχουσα, φῦκος, καὶ τὰ ὑπογράμματα*—. V. 3. *ἔγχουσαν*] Vulgo *ἄγχουσα*. Brunckius *ἄγχουσαν*, cui formam Atticam suffeci ex Polluce V, 101. *ὄλεθρον*] Hesychius, *Ὄλεθρος βαθύς: ἔνιοι ἐπὶ κόσμου γυναικείου. ἀπώλεια.* V. 4. *στρόφον* ex Pollucis codicibus correxi. Vulgo *στρόφιον* et hic et apud Clementem. *ὀπισθοσφενδόνην*] De hoc vestium genere dixit Reisk. ad Constant. Porphyr. vol. II. p. 511. V. 6. Hesychius, *Τρυφοκαλάσιρις* (codex *τρύφος καλασιρὶς*) : *ἔνδυμα γυναικεῖον.* Idem, *Καλάσιρις: χιτὼν πλατύσημος ἢ ἡνιοχικὸς καὶ ἱππικὸς χιτών. ἔνιοι δὲ λινοῦν καὶ ποδήρη χιτῶνα ἰσχνόν. Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις.* V. 7. *ζῶμα* ex Clemente dedi. Apud Pollucem est *ζῶσμα*. *ἀμπέχονον* Pollucis codices. Vulgo *ἀμπεχόνη*. Apud Clementem *ἀμπεχόνιον*. *τρύφημα*] *πόρπημα* Salmasius Exerc. Plin. p. 808. V. 8. *χιτῶνα*] *κιθῶνα* Clemens. *κομμώτριον* Jungermannus. Apud Pollucem *κομμωτρίδιον*: apud Clementem *χιτώνιον*. V. 9. Horum loco apud Pollucem hæc leguntur *ἕτερά τε ὅσα οὐδεὶς ἂν μνημονεύσειέ ποτε λέγων.* V. 10. Ante

πλάστρα Pollucis libri *τίγαστρα* vel *τρίγαστρα* inferunt, quo caret Clemens. *μαλάχιον*] *μολόχιον* Clemens. *μαλάκιον* Pollux. Restitui *μαλάχιον*. Photius p. 244, 2. Μαλάχιον: *κόσμος χρυσοῦς γυναικεῖος. οὕτως Ἀριστοφάνης. βότρυν*] Hesychius, Βοτροιδία (Βοτρύδια): *ἐνωταρίων εἶδος. οἱ δὲ βότρυς. ἢ Θεσμοφοριάζουσιν (Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις)*. V. 11. *χλίδωνα*] Scribebatur *χλιδῶνα*. Eodem accentu in locis scriptorum ab Wesselingio citatis ad Diodor. Sic. vol. II. p. 279, 13. aliisque, sed vitiose. Theodosius in annotatione mea ad scholia Aristophanis vol. III. p. 418. *Τὰ εἰς δων λήγοντα βαρύτονα δισύλλαβα διὰ τοῦ ω κλίνονται—χλίδων ωνος· σημαίνει δὲ τὸν περὶ τοὺς βραχίονας κείμενον κόσμον. Ἀμφιδέας*] Harpocratio, Ἀμφιδέαι: *εἰσὶ περισκελίδες τινές. Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις*. V. 12. Pollux X, 167. *Ἡ δὲ ἅλυσις οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ δεσμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ γυναικείου κόσμου ὠνόμασται παρὰ Ἀριστοφάνει "Σφραγῖδας, ἁλύσεις." καταπλάσματα*] *καταπετάσματα* Pollux. V. 13. Mœris p. 301. Πομφόλυγας: *τὰ δερμάτια ἃ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αἱ γυναῖκες ἔχουσιν. Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις*. V. 14. *ὑποδερίδας*] *ὑποδέρεις* Pollux. Post *ἑλικτῆρας* apud Pollucem vulgo adduntur *ἀλλ' ἀφ' ὧν οὐδ' ἂν λέγων λέξαις*, quæ ab codicibus Kuhnii et Jungermanni absunt nec apud Clementem leguntur. Eubuli verba *κοὐδ' ἂν λέγων λέξαιμι* ap. Athen. IV. p. 169 F. comparavit Dobræus.

Attulit hunc locum etiam Clemens Alexandr. Pædag. p. 245. ed. Potter. *Πάνυ γοῦν ἐπιψόγως πάντα τὸν γυναικεῖον καταλεγόμενος κόσμον Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις ὑποδείκνυσι. παραθήσομαι δὲ αὐτὰς τοῦ κωμικοῦ τὰς λέξεις, διελεγχούσας ἀκριβῶς τὸ φορτικὸν ὑμῶν τῆς ἀπειραγαθίας, Μίτρας, ἀναδήματα, νίτρον καὶ σιδήριον, κίσηριν—*.

310 XI.

Scholiasta Pluti v. 159. Περιπέττουσι: *διὰ τὸ τῷ προσθέτῳ κοσμεῖσθαι κόσμῳ. ὁ αὐτὸς Θεσμοφόροις*

Ὅσ' ἦν περίεργ' αὐταῖσι τῶν φορημάτων
ὅσαις τε περιπέττουσιν αὐτὰς προσθέτοις.

Ὅσ' ἦν περίεργ' Toupius Emend. vol. II. p. 55. et Hemsterhusius apud Dobræum ad Plutum p. 17. Vulgo *ὃς ἦν περίεργος. ὅσαις τε* Porsonus apud Dobræum. Vulgo *ὅσαι ἔτι*. Toupius *κόμαισι*. *αὐτὰς* Toupius. Vulgo *ἑαυτάς*.

XII. 311

Aspasius ad Aristotelis Ethic. p. 58 a. ed. Aldin.—*βαυκίδων, ὅ ἐστιν εἶδος ὑποδημάτων Ἰωνικῶν, οἷς αἱ Ἰάδες χρῶνται, οὗ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις μέμνηται.*

XIII. 312

Pollux VII, 66. *Ἄντικρυς δὲ τὸ νῦν καλούμενον ὑπὸ τῶν γυναικῶν στηθόδεσμον ἀπόδεσμον ἐκάλουν. εὕροις δ' ἂν ὀνομαζόμενον ἀπόδεσμον ἐν Θεσμοφοριαζούσαις Ἀριστοφάνους*

Τὴν πτέρυγα παραλύσασα τοῦ χιτωνίου
καὶ τῶν ἀποδέσμων, οἷς ἐνῆν τὰ τιτθία.

Vulgo *παραλύσασαν* et *ἐνῆν τιτθίδια.* Emendavit Brunckius et prior Brunckio Reiskius ad Constant. Porphyr. vol. II. p. 540.

XIV. 313

Athenæus III. p. 117 c. *Παρέλιπεν ὁ τένθης Ἀρχέστρατος συγκαταλέξαι ἡμῖν καὶ τὸ παρὰ Κράτητι τῷ κωμῳδιοποιῷ ἐν Σαμίοις λεγόμενον ἐλεφάντινον τάριχος—. ὅτι δὲ διαβόητον ἦν τὸ τοῦ Κράτητος ἐλεφάντινον τάριχος μαρτυρεῖ Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις διὰ τούτων*

Ἡ μέγα τι βρῶμ' ἐστὶν ἡ τρυγῳδοποιομουσική,
ἡνίκα Κράτητί τε τάριχος ἐλεφάντινον
λαμπρὸν ἐκόμιζεν ἀπόνως παραβεβλημένον,
ἄλλα τε τοιαῦθ' ἕτερα μυρί' ἐκιχλίζετο.

Versum primum pæonicum fecerunt Elmsleius ad Acharnens. 499. p. 125. et Porsonus in Miscellaneis p. 236. ille *ἦν μέγα τι χρῆμ' ἔτι τρυγῳδοποιομουσική,* hic *ἦ μέγα τι βρῶμ' ἔνι τρυγῳδοποιομουσικῇ* corrigens. V. 2. *ἡνίκα* Porsonus et Elmsleius. *ἡνὶ* codex Venetus. Vulgo *ἦν.* V. 3. *ἐκόμιζεν* Casaubonus. Vulgo *ἐνόμιζεν.*

XV. 314

Hephæstio cap. 13. de metro pæonico p. 73. Gaisf.—*ἐν δὲ ταῖς δευτέραις* (libri *προτέραις*) *Θεσμοφοριαζούσαις καὶ κρητικοὺς πολλάκις ἐν μέσοις τοῖς τετραμέτροις παρέλαβε*

Μήτε Μούσας ἀνακαλεῖν ἑλικοβοστρύχους
μήτε Χάριτας βοᾶν ἐς χορὸν Ὀλυμπίας·
ἐνθάδε γάρ εἰσιν, ὥς φησιν ὁ διδάσκαλος.

V. 2. Vulgo *εἰς.*

315 XVI.

Scholiasta Vesparum v. 1033. Ἠπίαλος τὸ τοῦ πυρετοῦ κρύος. Ἀριστοφάνης Νεφέλαις καὶ Θεσμοφοριαζούσαις

Ἅμα δ' ἠπίαλος πυρετοῦ πρόδρομος.

316 XVII.

Pollux IX, 69. Ἐγὼ δὲ ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις Ἀριστοφάνους εἰρημένον "Τὸ χαλκίον θερμαίνεται" οὕτω πως ἤκουον, ὡς εἰς πότον εὐτρεπιζομένων τῶν γυναικῶν. ταυτὸν δὲ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς Εὐπόλιδος Δήμοις ἐστὶν εἰρημένον. Eupolidis verba servavit Athenæus III. p. 123 a.

Τὸ χαλκίον
θέρμαινέ θ' ἡμῖν καὶ θύη πέττειν τινὰ
κέλευ', ἵνα σπλάγχνοισι συγγενώμεθα.

317 XVIII.

Zonaras vol. I. p. 196. Τὸ δ' ἀναβὰς τὸν ἵππον οὐ (οὐ delet Piersonus) πάνυ δόκιμον. Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις "Ἀναβῆναι τὴν γυναῖκα βούλομαι." Ex Ruhnkenii apographo hæc ediderat Piersonus ad Mœridem p. 4. Mœris p. 3. Ἀναβῆναι τὴν γυναῖκα βούλομαι, Ἀττικῶς. ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν γυναῖκα βούλομαι, Ἑλληνικῶς.

318 XIX.

Scholiasta Platonis p. 370. ed. Bekker. Ἀγὼν πρόφασιν οὐ δέχεται, ἐπὶ τῶν φύσει ῥᾳθύμων καὶ ἀμελῶν, ἤτοι ἐπὶ τῶν μὴ προσιεμένων τοὺς λόγους τῶν προφασιζομένων. μέμνηται δὲ αὐτῆς — καὶ Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις β'. ubi β' omittit codex Clarkianus apud Gaisfordum in Lectionibus p. 171.

319 XX.

Photius p. 235, 6. et Suidas, Λύκος ἔχανεν: παροιμία. λέγουσι δὲ τὸν λύκον, ἐπειδὰν ἁρπάσαι τι βούληται, κεχηνότα παραγίνεσθαι ἐπ' αὐτό. ὅταν οὖν μὴ λάβῃ ὃ προαιρεῖται, κατὰ κενοῦ αὐτὸν χανεῖν φασιν. ἐπὶ (οὖν addit Suidas) τῶν συνελπιζόντων χρηματιεῖσθαι, διαμαρτανόντων δὲ λέγουσιν. Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις β'.

320 XXI.

Hesychius, Βαρβός: μύστρον. ἐν Θεσμοφοριαζούσαις.

321 XXII.

Antiatticista Bekkeri 78, 24. Ἀμεινόνως: Ἀριστοφάνης Θεσ-

μοφοριαζούσαις. p. 88, 28. *Διαλέξασθαι:* 'Αριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις. Idem p. 96, 25. *'Επανορθώσασθαι:* 'Αριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις: quod ex Lysistratæ v. 528. sumptum esse suspicatus sum supra p. 510. Alio modo erratum est ab Polluce IV, 100. qui saltationum genera enumerans ita scribit, *Καὶ κνισμὸς καὶ ὄκλασμα. οὕτω γὰρ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις ὀνομάζεται τὸ ὄρχημα τὸ Περσικὸν καὶ σύντονον.* Qua auctoritate *ὄκλασμα* inter fragmenta editionis alterius relatum est. Sed recte Meursius in orchestra (apud Gronovium vol. VIII. p. 1275.) animadvertit contrarium dixisse Pollucem ejus quod debuit. Neque enim *ὄκλασμα* in Thesmophoriazusis dixit poeta, sed *Περσικὸν,* versu 1175. *σὺ δ' ὦ Τερηδὼν ἐπαναφύσα Περσικόν.* ubi scholiasta Ravennas, *Βαρβαρικὸν καὶ Περσικὸν τὸ κλάσμα* (corrige *ὄκλασμα*) *καλεῖται καὶ Περσικὸν ὄρχημα, περὶ οὗ 'Ιόβας μακρὸν πεποίηται λόγον ἐν τοῖς περὶ τῆς ἰατρικῆς* (corrige *θεατρικῆς*) *ἱστορίας, ὥστε λελύσθαι τὴν Σελεύκου πρότασιν. προτείνει γὰρ ἐν τῷ πρὸς Ζήνωνα προτατικῷ τὸ Περσικὸν ὄρχημα.*

XXIII. 322

Photius p. 204, 10. et Suidas, *Λακωνίζειν: παιδικοῖς χρῆσθαι. 'Αριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις β'.*

XXIV. 323

Athenæus XIV. p. 619 a. Καὶ *τῶν πτισσουσῶν ἄλλη τις (ᾠδή), ὡς 'Αριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις καὶ Νικοχάρης ἐν 'Ηρακλεῖ χορηγῷ.*

ΛΗΜΝΙΑΙ.

LEMNIAS fortasse Hypsipylæ Euripidis exagitandæ scripsit Aristophanes.

324 I.

Ammonius p. 138. Valcken. Τύραννον οἱ ἀρχαῖοι ἐπὶ βασιλέως ἔτασσον.—Ἀριστοφάνης ἐν Λημνίαις

Ἐνταῦθ' ἐτυράννευέν ποθ' Ὑψιπύλης πατὴρ
Θόας, βράδιστος τῶν ἐν ἀνθρώποις δραμεῖν.

ποθ' addidit Brunckius, et βράδιστος correxit pro βραδύτερος, quod alii in βραδύτατος mutabunt. Euripidis versus Iphig. Taur. 31. comparavit Boissonadius

Οὗ γῆς ἀνάσσει βαρβάροισι βάρβαρος
Θόας, ὃς ὠκὺν πόδα τιθεὶς ἴσον πτεροῖς
ἐς τοὔνομ' ἦλθε τῆς ποδωκείας χάριν.

325 II.

Athenæus IX. p. 366 c. Πρὸς ταῦτα ἀπαντήσας ὁ Ζωΐλος ἔφη, Ἀριστοφάνης, ὦ οὗτος, ἐν Λημνίαις τὸ τακερὸν ἔταξεν ἐπὶ τοῦ τρυφεροῦ λέγων οὕτως

Λῆμνος κυάμους τρέφουσα τακεροὺς καὶ καλούς.

τρέφουσα] Fort. φέρουσα.

326 III.

Pollux VII, 166. Εἰκότως δ' ἂν βαλανείῳ προσάγοιτο καὶ τὸ ἐν ταῖς Λημνίαις ὑπ' αὐτοῦ εἰρημένον

Ἀλλ' ἀρτίως κατέλιπον αὐτὴν σμωμένην
ἐν τῇ πυέλῳ.

327 IV.

Scholiasta Aristophanis Acharn. v. 3. et Suidas in ψαμμοκοσιογάργαρα, Καὶ τὰ γάργαρα δὲ ἐπὶ πλήθους ἐτίθετο, ὡς ἐν Λημνίαις

Ἀνδρῶν ἐπακτῶν πᾶσ' ἐγάργαιρ' ἑστία.

Λημνίαις Kusterus. Λήμναις Suidas. Λίμναις scholiasta. πᾶσ' ἐγάργαιρ' Toupius Emend. vol. III. p. 200. Vulgo πᾶσα γάργαιρ'. Hesychius, Ἐκάρκαιρεν: ἐπλήθυεν.

V. 328

Suidas et grammaticus Bekkeri p. 423, 32. Ἀπεχρήσαντο: διεχρήσαντο, ἀπέκτειναν. Λημνίαις Ἀριστοφάνης

Τοὺς ἄνδρας ἀπεχρήσαντο τοὺς παιδοσπόρους.

Omisso nomine fabulæ versum attulit Etymolog. M. p. 124, 27. et verba τοὺς ἄνδρας ἀπεχρήσαντο Pollux IX, 153.

VI. 329

Suidas in v. χρὴ, Λέγουσι δέ ποτε καὶ χρῆσθαι ἀντὶ τοῦ δεῖ. Φερεκράτης Λήροις

Τὸ δ' ὄνομά μοι κάτειπε τί σε χρῆσθαι καλεῖν.

Ἀριστοφάνης Λημνίαις

Ἡ καρδία τε τίς; ἀλλὰ πῶς χρῆσθαι ποιεῖν;

Apud Sophoclem Œdip. Col. v. 504. τὸν τόπον δ' ἵνα | χρῆσταί μ' ἐφευρεῖν, τοῦτο βούλομαι μαθεῖν. ubi scholiasta, χρῆσταί μ' ἐφευρεῖν: χρείη ἔσται, κατὰ συναλιφὴν, χρῆσται, ἀντὶ τοῦ χρείη ἔσται. δηλοῦται δὲ ταυτὸν τὸ δεήσει. καὶ ἐν Τριπτολέμῳ

Χρῆσται δέ σ' ἐνθένδ' αὖτις—.

Unde χρῆσται Pherecrati restituendum est et Aristophani, cujus in verbis prioribus recte ab Dobræo corrigi videtur, ἢ καρδιώττεις;

VII. 330

Photius p. 290, 16. Νεαλής: ἐκτείνεται τὸ α. Ἀριστοφάνης Λημνίαις

Ἕως νεαλής ἐστιν αὐτὴν τὴν ἀκμήν.

Μένανδρος. unde suppleri potest Phrynichus Bekkeri p. 52, 19. Νεαλές: παρὰ τὸ ἁλὲς, ὃ σημαίνει τὸ ἀθρόον, τὸ νεωστὶ γεγενημένον καὶ συνενηνεγμένον. τὸ γὰρ συνελθεῖν καὶ συναλισθῆναι ταυτόν. Ἀριστοφάνης τὸ νεαλὲς * * . Conf. Lobeck. ad Phrynich. p. 375.

VIII. 331

Pollux X, 25. Ἀπὸ τῶν μοχλῶν τὸ "Μόχλωσον τὴν θύραν" ἐν Λημνίαις Ἀριστοφάνους.

IX. 332

Suidas, Ὦ (ᾧ Junius Adag. IV, 13.) νῦν θερμοὶ βωμοί: ἐπὶ τῶν διὰ χρόνου σπουδῆς τυγχανόντων. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Λημνίαις

Τὴν κρατίστην δαίμον', ἧς νῦν θερμὸς ἐσθ' ὁ βωμός.

δηλοῖ δὲ ὅτι ἀεί τινες παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ξένοι θεοὶ ἐτιμῶντο. Phrynichus Bekkeri p. 29, 33. Βωμὸς θερμός: λέγεται μὲν

ἐπὶ τῶν θερμῶς εὐδοκιμούντων ἔν τινι, μετείληπται δὲ ἀπὸ τῶν ἱερῶν, ὧν διὰ τὸ θρησκεύεσθαι περιττῶς θερμοί εἰσιν οἱ βωμοί. Eunapium p. 6. *τούτου Πλωτίνου θερμοὶ βωμοὶ νῦν* comparavit Boissonadius. In initio versus *καὶ* probabiliter supplet Porsonus in præfatione ad Hecubam p. XLII. *Δαίμονα* autem dicit Bendin, hoc est Dianam. Photius p. 251, 7. *Μεγάλην θεόν: Ἀριστοφάνης ἐν Λημνίαις. ἴσως τελβαιναιν· Θρᾴκιος γάρ.* quæ emendate scripta præbet Hesychius, *Μεγάλη θεός: Ἀριστοφάνης ἔφη τὴν Βενδῖν* (*Βένδιν* Musurus: *βένδην* codex). *Θρᾳκία γὰρ ἡ θεός.* Quibus Lobeckius in dissertatione de morte Bacchi II. p. 10. (conf. Orphica p. 628. et p. 1214.) Stephani Byzantini locum adjungit, *Λῆμνος: νῆσος πρὸς τῇ Θρᾴκῃ—ἀπὸ τῆς μεγάλης λεγομένης θεοῦ, ἣν Λῆμνόν φασι.*

333 X.

Athenæus VII. p. 302 d. *Ἐπαινεῖται δὲ τοῦ θύννου τὰ ὑπογάστρια—. Ἀριστοφάνης Λημνίαις*

Οὐκ ἔγχελυν Βοιωτίαν, οὐ γλαῦκον, οὐχὶ θύννου
ὑπογάστριον.

Verba *ἔγχελυν Βοιωτίαν* attulit p. 299 b. Fragmenta X. et XI. inverso ordine conjungit Dobræus.

334 XI.

Athenæus VII. p. 311 d. *Καὶ Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ἱππεῦσι* (v. 360.) *μνημονεύει ὡς διαφόρων γινομένων τῶν περὶ τὴν Μίλητον λαβράκων, ὅταν οὕτως λέγῃ "Ἀλλ' οὐ λάβρακας καταφαγὼν Μιλησίους κλονήσεις." ἐν δὲ Λημνίαις*

Οὐ κρανίον λάβρακος, οὐχὶ κάραβον πρίασθαι·

ὡς διαφόρου ὄντος τοῦ τῶν λαβράκων ἐγκεφάλου, καθάπερ καὶ τοῦ τῶν γλαύκων. Pro *Λημνίαις* codices Venetus et Laurentianus *λήμναις.* Iidem et Palatinus *κρανεῖον.*

335 XII.

Pollux IX, 126. *Τὸ δὲ ῥῆμα τὸ πεντελιθίζειν ἐστὶν ἐν τοῖς Ἑρμίππου Θεοῖς· τὸ δὲ ὄνομα πεντέλιθα ἐν ταῖς Ἀριστοφάνους Λημνίαις*

Πεντελίθοισί θ' ὁμοῦ λεκάνης παραθραύμασι.

γυναικῶν δὲ μᾶλλόν ἐστιν ἡ παιδιά. Jungermannus *παραθραύσμασι.*

336 XIII.

Etymolog. M. p. 283, 45. (Gudian. p. 159, 49.) *Δορίαλλος: λέγεται καὶ δόριλλος. Ἀριστοφάνης*

Αἱ (Αἱ δὲ Bentleius) γυναῖκες τὸν δορίαλλον φράγνυνται. ἔστι δὲ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον, ἐφ' ὕβρει τραγῳδοποιοῦ Δορίλλου. ἢ παρὰ τὸ δείρειν τὸ τυπτόμενον, ἢ τὸ τιλλόμενον τὰς τρίχας καὶ οἱονεὶ ἐκδερόμενον. οὕτω γὰρ πάλαι ἐψίλουν, ὡς δηλοῖ Ἀριστοφάνης (Ranar. v. 516.) "Ἡβυλλιῶσαι κἄρτι παρατετιλμέναι." Gudianum, Δορύαλος: τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. Ἀριστοφάνης, αἱ γυναῖκες τὸν δορύαλον φράγονται, παρὰ τὸ δέρειν—. Hesychius, Δορυαλλός: τὸ τῶν γυναικῶν μόριον. ἀπὸ τοῦ δέρειν, ἢ ἐφ' ὕβρει τοῦ τραγῳδοποιοῦ Δορύλλου, οὗ μέμνηται ἐν Λημνίαις. Scholiasta Ranar. v. 519. Δορίαλος τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον, ὡς παρὰ τῷ αὐτῷ ποιητῇ "Αἱ γυναῖκες τὸν δορίαλον φράγνυνται." Suidas, Δόριλλος: τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. ἐφ' ὕβρει τραγῳδοποιοῦ Δορίλλου. 337

XIV.

Harpocratio, Ἀρκτεῦσαι:—ὅτι δὲ αἱ ἀρκτευόμεναι παρθένοι ἄρκτοι καλοῦνται Εὐριπίδης ἐν Ὑψιπύλῃ, Ἀριστοφάνης Λημνίαις καὶ Λυσιστράτῃ (v. 645.)

XV. 338

Harpocratio, Μέταυλος:—ἔστιν ἡ ῥυπαρὰ λεγομένη αὐλή, οὗ ὄρνιθες ἦσαν. Ἀριστοφάνης Λημνίαις καὶ Μένανδρος Θαΐδι.

XVI. 339

Pollux VII. 139. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Λημνίαις εἴρηκε καὶ ναυφύλαξ.

XVII. 340

Pollux VII, 152. Καὶ ὁ μὲν πρὸ ὥρας πεπαινόμενος καρπὸς πρῷμος ἐν Λημνίαις Ἀριστοφάνους. καὶ πρῷα δὲ καρπία ὁ αὐτὸς (Vesp. 264.) εἴρηκε. σῦκα δὲ τῶν διφόρων ἐν Κραπατάλοις Φερεκράτης. τὰ δὲ φυτευτήρια τῶν σύκων συκίδας Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Λημνίαις. Vulgo πρωΐμος et πρωΐα. φῖτυ πρῷον dixit in Pace v. 1164. μοσχίδια συκίδων in Acharnensibus v. 964.

XVIII. 341

Scholiasta Lysistratæ v. 308. Τὸν φανόν: φανὸν μὲν πᾶν τὸ φαινόμενον ἐκάλουν. ἐκ δὲ τῶν ἀμπελίνων τὰς λαμπάδας κατεσκεύαζον εἰς ἔξαψιν, ὡς καὶ ἐν Λημνίαις φησί.

ΝΑΥΑΓΟΣ.

342 SPURIA hæc fabula judicata fuit ab criticis veteribus: vide locum grammatici p. 497. allatum. Δὶς ναυαγὸς dici videtur apud Pollucem X, 33. Καλεῖται δὲ τὸ κλινίδιον καὶ κλιντήριον, ὡς ἐν Διοναυάγῳ Ἀριστοφάνης ἔφη "Τί με ὦ πονηρὲ ἐξορίζεις ὥσπερ κλιντήριον." Codex Vossianus δὶς ναυάγῳ.

ΝΗΣΟΙ.

DE hujus quoque fabulæ auctore ab veteribus criticis dubitatum fuit: vide locum grammatici modo memoratum et Pollucem, cujus verba ad fragm. VIII. attulimus. Nomen autem huic comœdiæ ab choro impositum esse suspicor, quemadmodum Eupolis in Πόλεσιν urbes personatas introduxit.

343 I.

Scholiasta Avium v. 297. Εἴσοδος δὲ λέγεται ᾗ ὁ χορὸς εἴσεισιν ἐν τῇ σκηνῇ. καὶ ἐν ταῖς Νήσοις

α. Τί σὺ λέγεις; εἰσὶν δὲ ποῦ;
β. αἱδὶ κατ' αὐτὴν ἣν βλέπεις τὴν εἴσοδον.

344 II.

Stobæus LV, 7. vol. II. p. 405. Ἀριστοφάνους Νήσων

Ὦ μῶρε μῶρε ταῦτα πάντ' ἐν τῇδ' ἔνι,
οἰκεῖν μὲν ἐν ἀγρῷ τοῦτον ἐν τῷ γηδίῳ
ἀπαλλαγέντα τῶν κατ' ἀγορὰν πραγμάτων,
κεκτημένον ζευγάριον οἰκεῖον βοοῖν,
ἔπειτ' ἀκούειν προβατίων βληχωμένων,
τρυγός τε φωνὴν εἰς λεκάνην ὠθουμένης,
ὄψῳ δὲ χρῆσθαι σπινιδίοις τε καὶ κίχλαις,
καὶ μὴ περιμένειν ἐξ ἀγορᾶς ἰχθύδια
τριταῖα πολυτίμητα βεβασανισμένα
ἐπ' ἰχθυοπώλου χειρὶ παρανομωτάτῃ.

Νήσων] Codex Parisinus optimus νησσῶν: ut dubitari possit utrum Νήσων an Φοινισσῶν corrigi oporteat. V. 5. προβατίων Grotius. Vulgo προβάτων. V. 6. τρυγός codices, αἰγὸς Trincavellus. V. 7. ὄψῳ Salmasius Exerc. Plin. p. 316. Vulgo ὄψων. δὲ Gaisfordi editio haud dubie ex codicibus. Priores τε. σπινιδίοις Salmasius. Libri πηνιδίοις. V. 10. ὑπ' Gaisfordus. ἐν Boissonadius.

III. 345

Pollux VI, 45. Καὶ θλαστὰς δὲ ἐλαίας ἐν Νήσοις ἂν εὕροις Ἀριστοφάνους. Athenæi epitome II. p. 56 b. Μνημονεύει τῶν θλαστῶν ἐλαῶν Ἀριστοφάνης "Θλαστὰς ποιεῖν ἐλάας." πάλιν

Οὐ ταυτόν ἐστιν ἁλμάδες καὶ στέμφυλα.

καὶ μετ' ὀλίγα

Θλαστὰς γὰρ εἶναι κρεῖττόν ἐστιν ἁλμάδος.

Libri ἐλαιῶν et ἐλαίας, et κρεῖσσον pro κρεῖττον. In postremo versu ἁλμάδος in ἁλμάδας mutavit H. Stephanus in Thesauro vol. I. p. 374 e. ubi editio Londinensis p. 1896. ἁλμάδος dedit.

IV. 346

Suidas, Ἔξεχ' ὦ φίλ' ἥλιε: κωλάριόν τι παροιμιῶδες ὑπὸ τῶν παιδίων λεγόμενον, ὅταν ἐπινέφῃ ψύχους ὄντος. Ἀριστοφάνης Νήσοις

Λέξεις ἄρα
ὥσπερ τὰ παιδί' ἔξεχ' ὦ φίλ' ἥλιε.

Eustathius p. 881, 42. Κωλάριον οὖν τι παροιμιῶδες Αἴλιος Διονύσιός φησιν ὑπὸ παίδων λέγεσθαι, δηλοῦν ἐξέχειν, ὅ ἐστιν ἐπιτεταλκέναι, τὸν ἥλιον. Ἀριστοφάνης, Λέξεις—ἥλιε. ἤγουν ἀνάτειλον. Aliud exemplum ex Strattidis Phœnissis protulit Pollux IX, 124.

V. 347

Scholiasta Avium v. 439. Ἔοικε δὲ Παναίτιον κωμῳδεῖν, ὃν καὶ ἐν Νήσοις

Καταλιπὼν Παναίτιον
πίθηκον.

ἔνθα καὶ μαγείρου πατρὸς αὐτὸν λέγει. πίθηκον δὲ αὐτὸν εἶπε διὰ τὸ πανοῦργον. Iisdem fere verbis utitur Suidas in διαθήκην διαθώμεθα.

VI. 348

Etymolog. M. p. 338, 52. Ἔνδημος: ὁ μὴ ἀποδημῶν· ἐπίδημος δὲ ὁ ἐπιδημῶν ξένος. καὶ παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Νήσοις

'Αλλ' οὐ τυγχάνει
ἐπίδημος ὤν.

*λέγεται δὲ περὶ τοῦ Ποσειδῶνος ὅτι οὐκ ἐπιδημεῖ 'Ισθμοῖ, κυρίως εἰρημένον. οὐχ οὕτω γὰρ *Ισθμιος ὁ θεὸς ὡς διὰ παντὸς ἐκεῖ διατρίβειν.*

349 VII.

Photius p. 311, 15. et Suidas, *Ξυννένοφε: ἐπινεφῆ καὶ συννεφῆ καὶ συννέφελά ἐστιν.* 'Αριστοφάνης—ἐν Νήσοις

'Ως ἐς τὴν γῆν κύψασα κάτω καὶ ξυννενοφυῖα βαδίζει.

ἀντὶ τοῦ σκυθρωπάζουσα. Hesychius, *Ξυννενοφυῖαν: σκυθρωπήν.* Conf. Anagyri fragm. VIII.

350 VIII.

Pollux IX, 89. *'Ως δ' ἐπὶ τῶν κερμάτων οἱ ἀρχαῖοι 'Αττικοὶ ἥκιστα τῷ ἑνικῷ ἐχρῶντο, οὕτως δ' ἐπὶ τῷ ἀργυρίῳ τῷ πληθυντικῷ. τἀργύρια γὰρ ἐπὶ τοῦ ἀργυρίου σπανίως ἄν τις εὕροι παρ' αὐτοῖς· ἐγὼ δ' εὗρον ἐν ταῖς* Νήσοις 'Αριστοφάνους, *εἰ μὴ ὑποπτεύεται τὸ δρᾶμα ὡς* 'Αριστοφάνους *οὐ γνήσιον.* Idem VII, 104. *Εἴρηται δὲ καὶ ἀργύρια ἐν* 'Αριστοφάνους Νήσοις.

351 IX.

Etymolog. M. p. 333, 33. *Ἔλυμος: σπέρμα τι ὃ ἕψοντες* (vulgo *ἑψῶντες*) *οἱ Λάκωνες ἤσθιον.* 'Αριστοφάνης Νήσοις. *παρὰ τὸ ἕλος ἔλυμος. χαίρει γὰρ ἐν ὑγροῖς τόποις καὶ ἐν ἕλεσι φύεσθαι.*

352 X.

Pollux X, 47. *Θρᾶνοι, θρανία, θρανίδια ἐν* Νήσοις 'Αριστοφάνους.

353 XI.

Hesychius, *Θύρσος: αὐλητὴς ἦν, γυναῖκα ἔχων ἑταίραν. Θύρσου κυνῆ* (*θυρσουκύνη* codex): 'Αριστοφάνης ἐν Νήσοις (*νήσ . .* codex), *οὐ τοῦ αὐλητοῦ μνημονεύων, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ φύλλα εἰπεῖν καὶ κλάδους, Θύρσοι: κλάδοι, λαμπάδες, λύχνα.*

ΟΛΚΑΔΕΣ.

HOLCADES ex antiquioribus poetæ fabulis fuit. Scriptor argumenti Pacis in codice Veneto, Τὸ δὲ κεφάλαιον τῆς κωμῳδίας ἐστὶ τοῦτο· συμβουλεύει Ἀθηναίοις σπείσασθαι πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας. οὐ τοῦτο δὲ μόνον ὑπὲρ εἰρήνης Ἀριστοφάνης τὸ δρᾶμα τέθεικεν (καθεῖκεν?), ἀλλὰ καὶ τοὺς Ἀχαρνεῖς καὶ τοὺς Ἱππέας καὶ Ὁλκάδας, καὶ πανταχοῦ τοῦτο ἐσπούδακε, τὸν δὲ Κλέωνα κωμῳδῶν τὸν ἀντιλέγοντα καὶ Λάμαχον τὸν φιλοπόλεμον ἀεὶ διαβάλλων. Scholia in Holcades memorantur ab scholiasta Avium et Lysistratæ: vide fr. XIX. XX.

I. 354

Scholiasta Nubium v. 699. Τήμερα: ὡς ἐν Ὁλκάσιν

Ἰὼ Λακεδαῖμον, τί ἄρα πείσει τήμερα;

Vulgo πείσῃ. Suidas, Τήμερος: ὁ σημερινὸς, καὶ ἔστι τεταγμένον ἐπὶ σώματος. τὸ δὲ τήμερον ἐπὶ χρόνου λέγεται καὶ ἐν Εἰρήνῃ "ἰὼ Λακεδαίμων, τί ἄρα ποιήσει τήμερα." ἀντὶ τοῦ σημερινή. Quod Εἰρήνην nominat, fortasse in mente habuit illius fabulæ v. 243. ὡς ἀπολεῖσθε τήμερον. Recte Ὁλκάδας nominat etiam scholiasta Homeri Iliad. γ, 132. Τὰ μέντοι παρὰ τὸ φρήν συντιθέμενα ἐφύλαξε τὸν τόνον, Λυκόφρον, δαΐφρον. ὅθεν σημειῶδες ἐκεῖνο κατὰ κλητικὴν "ἰὼ Λακεδαῖμον" Ἀριστοφάνης Ὁλκάσιν. quibus simillima sunt Johannis Alexandrini verba p. 14, 14. et Chœrobosci apud Bekkerum p. 1245. qui ὦ Λακεδαῖμον sine auctoris nomine attulerunt. Unde corrigendus Photius p. 202, 18. Λακεδαιμῶν: τὴν κλητικὴν περισπῶσιν· οὕτως Ἀριστοφάνης.

II. 355

Photius p. 11, 22. Ἐρανίσας: Δημοσθένης· ἀντὶ τοῦ ἔρανον αἰτήσας. ἐρανιστὴς μέντοι κυρίως ἐστὶν ὁ τοῦ ἐράνου μετέχων· καὶ τὴν φορὰν, ἣν ἑκάστου μηνὸς ἔδει καταβάλλειν, εἰσφέρων. ἐρανιστάς: ὡς ἡμεῖς καλοῦσιν. Ἀριστοφάνης Ὁλκάσιν (ὀλκάσιν codex)

Πρώην ἐρανιστὰς ἑστιῶν ἥψησ' ἔτνος.

Quæ transscripsit Zonaras I. p. 862. ex quo ediderat Larcherus apud Brunckium in Addendis vol. III. p. 167.

356 III.

Photius p. 57, 8. Ἤια: δισυλλάβως, τὸ ἐπορευόμην, σὺν τῷ ι γράφεται.—Ἀριστοφάνης Ὁλκάσιν

Ἐπεὶ δ' ἐγενόμην οἷπερ ᾖ' ἐπὶ ξύλα.

Eadem Suidas in ᾖα et grammaticus Coislinianus apud Montefalc. p. 234.

357 IV.

Pollux X, 144. Ἀριστοφάνης ἔφη ἐν Ὁλκάσι

Λόγχαι δ' ἐκαυλίζοντο καὶ ξυστὴ κάμαξ.

358 V.

Eustathius p. 1423, 4. Ἐκ δὲ τοῦ οἴκου καὶ οἰκίσκος παρὰ Ἀριστοφάνει, περδικοτροφεῖον, οἷον

Τί δὲ τὸν ὀρνίθειον οἰκίσκον φέρεις;

δὲ fortasse in δὴ vel, quod Brunckius proposuit, δαὶ mutandum. Ex Holcadibus hæc esse sumpta ab Polluce edocemur X, 159. Καὶ οἰκίσκον δὲ ὀρνίθιον (scr. ὀρνίθειον) καὶ οἰκίσκον περδικικὸν Ἀριστοφάνης ἐν Ὁλκάσιν ἔφη. Οἰκίσκος ex Pelargis attulerunt Harpocratio et Photius.

359 VI.

Athenæus III. p. 91 c. Ἀριστοτέλης δέ φησι τῶν ἐχίνων πλείω γένη εἶναι, ἓν μὲν τὸ ἐσθιόμενον, ἐν ᾧ τὰ καλούμενά ἐστιν ᾠά, ἄλλα δὲ δύο, τό τε τῶν σπατάγγων καὶ τὸ τῶν καλουμένων βρυσῶν. μνημονεύει δὲ καὶ τῶν σπατάγγων ὁ Σώφρων καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ὁλκάσιν οὕτως

Δάπτοντα, μιστύλλοντα, διαλείχοντά μου
τὸν κάτω σπατάγγην.

V. 1. δάπτοντα Porsonus. Libri δαρδάπτοντα. V. 2. Photius p. 529, 23. Σπατάγγαι: ἰχθύες τινές· οἱ δὲ τοὺς μεγάλους ἐχίνους. οὕτως Ἀριστοφάνης.

360 VII.

Grammaticus Bekkeri p. 474, 31. Ἀχῶρα: τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ τῷ γενείῳ πίτυρα. Ἀριστοφάνης Ὁλκάσιν "Ἀδαχεῖ γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀχῶρα ἐκλέγεται ἐκ τοῦ γενείου τὰς πολιὰς τοῦ Διός." ἀρσενικῶς δὲ λέγεται ὁ ἀχώρ. "*Lego* τουδὶ, *sc.* τοῦ Δήμου. *Vide Eq.* 904. αὐτοῦ, *nempe* ἐν τῇ Πυκνί." Dobræus ad Pluti v. 361. p. 44. ἐκλέγεται in ἐκλέγει τ' ἀεὶ mutandum ex aliis grammaticorum locis. Photius p. 8, 1. Ἀδαξῆσαι: τὸ κνῆσαι, οὐκ ἐν τῷ ο ὀδαξῆσαι, καὶ ἀδαχεῖν τὸ κνήθειν "Ἀδαχεῖ γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀχῶρα ἐκλέγει τ' ἀεί" Ἀριστοφάνης ἐν Ὁλκάσιν. Eadem gram-

maticus Bekkeri tradit p. 340, 28. et Suidas, nisi quod hic ἐν ταῖς Ὁλκάσιν omittit et apud utrumque ἀχῶρα scriptum est. Etymolog. M. p. 182, 17. Ἀχῶρα: ἀρσενικῶς, τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ τῷ γενείῳ πίτυρα. Ἀριστοφάνης "Ἀδεχῆ γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀχῶρ' ἐκλέγετ' ἀεὶ ἐκ τοῦ γενείου. Vera igitur versus scriptura est,

Ἀδαχεῖ γὰρ αὐτοῦ τὸν ἄχορ' ἐκλέγει τ' ἀεί.

Ἄχορα enim, non ἀχῶρα, dixisse veteres diserto constat Herodiani testimonio ap. Arcad. p. 20, 20. Τὰ εἰς ωρ πάντα βαρύνονται, Νέστωρ, Ἕκτωρ, Κάστωρ, ἄχωρ, τὸ τῆς κεφαλῆς πιτύρισμα (ἀποπιτύρισμα cod. Havn. quo vocabulo lexica carent). τὸ μέντοι ἰχώρ ὀξύνεται. Recte igitur Hesychii codex, nisi quod vitioso accentu, ἀχόρα: τὰ πίτυρα, ubi Musurus ἀχῶρα, qua forma recentiores demum Græci, invitante ἰχῶρος vocabuli similitudine, usi sunt. Ad hos pertinet Suidæ notatio, Ἀχώρ: τὸ πιτυρῶδες τῆς κεφαλῆς παρὰ τὸ ἄχνυ ἀχνώρ, καὶ ἀποβολῇ τοῦ ν ἀχώρ. κλίνεται δὲ ἀχῶρος διὰ τοῦ ω μεγάλου, ὡς ἰχῶρος, τοῦ σεσηπότος αἵματος. Constans hæc est in libris medicorum inde ab Hippocrate usque ad infimæ ætatis auctores scriptura, non ferenda apud Hippocratem, Galenum aliosque antiquiores, facilius excusanda apud Alexandrum Trall. I. p. 14. 15. Paulum Ægin. p. 56, 29. 56, 45. 147, 34. 250, 4. Theophanem Nonnum vol. I. p. 38. similesque scriptores.

His scriptis ex Gaisfordi annotatione ad Suidam cognosco ἄχορα duos præbere hujus grammatici codices Etymologique codicem Leidensem.

Ex simili aliquo loco sumptus versus est qui sine fabulæ nomine ab Suida affertur et grammatico Bekkeri p. 468, 19. Ἀφαιρεῖν κροκύδας: ἐπὶ τῶν πάντα ποιούντων ἕνεκεν κολακείας. ἄλλοι τε χρῶνται καὶ Ἀριστοφάνης

Εἴ τίς σε κολακεύει παρὼν καὶ τὰς κροκύδας ἀφαιρῶν.

Apud Suidam bis κροκίδας. σε addidit Porsonus in præfat. ad Hecubam p. XLI. Phrynichus Bekkeri p. 4, 27. Ἀφαιρεῖν κροκύδας: λίαν ἠττίκισται, καὶ τίθεται ἐπὶ τῶν πάντα ποιούντων διὰ κολακείαν, ὥστε καὶ παρεπομένους ἀφαιρεῖν κροκύδας τῆς ἐσθῆτος ἢ κάρφος τι τῆς κεφαλῆς ἢ τοῦ γενείου. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης ἀφαίρει (ἀφαιρεῖν?) τρίχας φησὶν ἐπί τινος κολακεύειν ἐπιχειροῦντος.

VIII. 361

Scholiasta Acharnens. v. 122. Στράτων: καὶ οὗτος κωμῳδεῖ-

ται ὡς λωβώμενος τὸ γένειον καὶ λειαίνων τὸ σῶμα, ὡς Κλεισθένης, ὥς φησιν αὐτὸς Ἀριστοφάνης ἐν Ὁλκάσι "Παῖδες ἀγένειοι, Στράτων." Exagitatur etiam in Equitibus v. 1370.

ΔΗΜΟΣ.

οὐδ᾽ ἀγοράσ᾽ ἀγένειος οὐδεὶς ἐν ἀγορᾷ;

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ.

ποῦ δῆτα Κλεισθένης ἀγοράσει καὶ Στράτων;

362 IX.

Scholiasta Acharnens. v. 710. exscriptus ab Suida, Εὐάθλους δέκα: οὗτος ὁ Εὔαθλος ῥήτωρ πονηρός. Ἀριστοφάνης ἐν Ὁλκάσιν

Ἔστι τις πονηρὸς ἡμῖν τοξότης συνήγορος
* * ὥσπερ Εὔαθλος παρ᾽ ὑμῖν τοῖς νέοις.

ἦν δὲ καὶ εὐρύπρωκτος καὶ λάλος. εἴη δ᾽ ἂν καὶ ἀγεννής. διὸ καὶ τοξότην αὐτὸν καλεῖ, οἷον ὑπηρέτην. Indicavi lacunam, quam Elmsleius ad Acharn. v. 703. addito τοῖς παλαιοῖς explevit. Εὔαθλος vulgo omissum servavit Suidas (qui verba τοξότης συνήγορος ὥσπερ Εὔαθλος iterum attulit s. v. τοξότης) et scholiasta Vesparum v. 590. ita scribens, Εὔαθλος ῥήτωρ καὶ συκοφάντης, οὗ μνημονεύει καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι καὶ Ὁλκάσιν "οὗτός ἐστιν ὑμῖν πονηρὸς τοξότης συνήγορος, ὥσπερ Εὔαθλος." παρ᾽ ὑμῖν Elmsleius. Vulgo παρ᾽ ἡμῖν.

363 X.

Athenæus III. p. 111 a. Τῆς δὲ κολλύρας καλουμένου ἄρτου (μνημονεύει) Ἀριστοφάνης—ἐν Ὁλκάσι

Καὶ κολλύραν τοῖσι περῶσιν διὰ τοὺν Μαραθῶνι τροπαῖον.

τοῦ Μαραθῶνι τροπαίου Elmsleius ad Acharn. v. 343.

364 XI.

Galenus περὶ τροφῶν δυνάμεως vol. IV. p. 316. ed. Basil. VI. p. 329. ed. Charter. Περὶ ἀράκων. τὴν ὑστάτην συλλαβὴν τοῦ τῶν ἀράκων ὀνόματος διὰ τοῦ κ γεγραμμένην εὑρίσκομεν ἐν ταῖς Ἀριστοφάνους Ὁλκάσιν, ἔνθα φησὶν

Ἀράκους, πυρούς, πτισάνην, χόνδρον, ζειάς, αἴρας, σεμίδαλιν.

παραπλήσιον δ᾽ ἐστὶ τὸ σπέρμα τῷ τῶν λαθύρων, καὶ τινές γ᾽ οὐχ ἕτερον εἶναι γένος ἐκείνων νομίζουσιν αὐτό. De ἀράκῳ et ἀράχῳ vide Schneideri annotationem ad Theophrastum vol. III. p. 687.

XII. 365

Athenæus III. p. 118 d. *Μνημονεύει δὲ τῶν μύλλων καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ὁλκάσι*

Σκόμβροι, κολίαι, λέβιοι, μύλλοι, σαπέρδαι, θυννίδες.

λέβιοι] Immo *λεβίαι*.

XIII. 366

Athenæus VII. p. 329 b. *Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ὁλκάσιν*

Ὦ κακοδαίμων ὅστις ἐν ἅλμῃ πρῶτον τριχίδων ἀπεβάφθη.

τοὺς γὰρ εἰς τὸ ἀπανθρακίζειν ἐπιτηδείους ἰχθῦς εἰς ἅλμην ἀπέβαπτον, ἣν καὶ Θασίαν ἐκάλουν ἅλμην, ὡς καὶ ἐν Σφηξὶν ὁ αὐτός φησι ποιητὴς

Καὶ γὰρ πρότερον δὶς ἀνθρακίδων ἅλμην πιών.

In versu ex Holcadibus *κακοδαίμων* correxit Brunckius. Vulgo *κακόδαιμον*. In Vespis autem v. 1127. legitur *καὶ γὰρ πρότερον ἐπανθρακίδων ἐμπλήμενος*. Abs qua scriptura quum discedat Athenæus, videndum est ne Holcadum locum quendam in mente habuerit, de quo Antiatticista Bekkeri p. 82, 23. Ἁλμαία: *Ἀριστοφάνης Ὁλκάσιν* "*ἁλμαίαν πιών*." Phrynichus ibidem p. 22, 28. Ἁλμαίαν: *τὴν ἅλμην, ὡς Ἀθηνᾶ Ἀθηναία, πύλη πυλαία, ὥρα ὡραία*.

XIV. 367

Photius p. 517, 13. Σκαφίδας: *οὐ σκάφας, τὰ σκεύη*

Σκαφίδας, μάκτρας, Μοσσυνικὰ μαζονομεῖα.

Ἀριστοφάνης. Pro *μάκτρας* codex *μίξας*. Correctum ex Polluce X, 102. *Καὶ σκαφίδα δὲ τὴν σκάφην ταύτην ἐν ταῖς Ὁλκάσι λέγει συντάξας οὕτω* "*σκαφίδας, μάκτρας*." Idem *μαζονομεῖα* memorat X, 84. *τὰ μαζονομεῖα Ἀριστοφάνους εἰπόντος ἐν Ὁλκάσι*. De quo plura collegerunt Hesychii interpretes vol. II. p. 523. Ex eodem versu fortasse sunt verba *ὕρχας οἴνου* apud Pollucem X, 73. *Ἐν δὲ τοῖς ἀγγείοις τάττοιτο ἂν καὶ ἃς εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Ὁλκάσιν* "*ὕρχας οἴνου*." Idem VI, 14. *Εἰ δὲ καὶ Ἀριστοφάνης ὠνόμασεν ὕρχας οἴνου, δηλοῖ τὸ προσεοικὸς τῷ βίκῳ κεράμιον. ἔστι δὲ Αἰολικὸν τοὔνομα*. In Vespis v. 676. nunc legitur *ὕρχας, οἶνον*.

XV. 368

Eustathius p. 1534, 47. *Κώρυκον δὲ τὸν θύλακον λέγει.—οἱ δὲ παλαιοὶ καὶ κωρυκίδα τὸ τοιοῦτον σκεῦος καλοῦσι, παράγοντες καὶ Ἀριστοφάνους χρῆσιν ταύτην*

Σπυρὶς οὐ μικρὰ καὶ κωρυκίς, ἣ καὶ τοὺς μάττοντας ἐγείρει.

Ex Holcadibus hæc esse petita ex Pollucis verbis colligitur X, 172. Εἴποις ἂν—καὶ κωρυκίδα, ὡς ἐν ταῖς Ὁλκάσιν Ἀριστοφάνους.

369 XVI.

Hesychius, Ἀπεσφακέλισεν: ἐσάπη. Ἀριστοφάνης Ὁλκάσιν. οἱ δὲ ἰατροὶ τὴν ἐκ σήψεως (codex ὄψεως) μελανίαν. ἢ ἀντὶ τοῦ προσεσπάσθη. ἢ αἰφνιδίως ἀπέθανεν. Suidas, Ἀπεσφακέλισεν: οἱ μὲν γραμματικοὶ ἐσάπη, ἀπεσφενδόνησε. σημαίνει δὲ καὶ τὸ ἀπεκάκισεν. ἔτι τὸ ἐξαίφνης ἀπέθανεν. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης ἀντὶ τοῦ ἀπεσπάσθη. Grammaticus Bekkeri p. 422, 25. Ἀπεσφακέλισεν: οἱ μὲν ἰατροὶ ἐσάπη. λέγεται δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ἀπεσφενδόνησεν. ἔτι τὸ ἐξαίφνης ἀπέθανεν. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης καὶ ἀντὶ τοῦ ἀπεσπάσθη. Zonaras vol. I. p. 270. Ἀπεσφακέλισεν: αἰφνίδιον ἀπέθανεν. οἱ μὲν γραμματικοὶ ἐσάπη φασίν. Ἀριστοφάνης ἀντὶ τοῦ ὤκλασεν. οἱ δὲ ἰατροὶ τὴν ἐκ σήψεως μελανίαν λέγουσιν. Etymolog. M. p. 120, 13. interpretatur προεσπάσθη, ἢ αἰφνιδίως ἀπέθανεν. οἱ δὲ ἰατροὶ ἀντὶ τοῦ ἐσάπη. "Ex his grammaticis inter se collatis intelligitur in Suida pro γραμματικοὶ scribendum esse ἰατροὶ, in eodem Suida [et grammatico Bekkeri] pro ἀπεσπάσθη ex Timæo ἐπεσπάσθη, in Etymologo denique pro προεσπάθη ex Hesychio προσεσπάσθη." Ruhnken. ad Timæum p. 123.

370 XVII.

Pollux IX, 60. Καὶ τὸ δραχμῆς ἄξιον δραχμιαῖον, ὡς ἐν Ἀριστοφάνους Ὁλκάσιν.

371 XVIII.

Harpocratio, Ἐπίγειον:—τὰ πρυμνήσια ἐπίγεια ἔλεγον. κέχρηνται τῷ ὀνόματι καὶ οἱ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιηταί. Ἀριστοφάνης Ὁλκάσι. Formam ἐπίγειον præbuerunt codices Mediceus et Vratislaviensis. Vulgo ἐπίγυον. Conf. Babylon. fragm. IX.

372 XIX.

Pollux X, 173. Φαίης δ' ἂν κατ' Ἀριστοφάνην λέγοντα ἐν Ὁλκάσι καὶ παττάλους ἐκκρούειν (ἐγκρούειν Hemsterh.) καὶ σκύταλον ὑποσίδηρον καὶ σμινύδας καὶ ἀγκαλίδας. σκύταλον fortasse in σκυτάλιον mutandum. Scholiasta Avium v. 1283. Τοῦ δὲ σκυτάλιον τὸ α ἐκτείνεται, ὡς ἐν Ὁλκάσιν, ἔνθα καὶ τὸ Νικοφῶντος ἐξ Ἀφροδίτης Γονῶν παρετέθη "Οὐκ ἐς κόρακας τὼ χεῖρ' ἀποίσεις ἐκποδὼν | ἀπὸ τοῦ σκυταλίου (fortasse τε addendum) καὶ τῆς διφθέρας." οὕτω Σύμμαχος. Σμινύδας Dobræus in σμινύας vel

σμινύδια mutat. Pollux VII, 148. *Τὴν δὲ σμινύην σμινύδιον Ἀριστοφάνης καλεῖ.*

XX. 373

Scholiasta Lysistratæ v. 723. *Τροχιλία δέ ἐστιν ὁ τροχὸς τοῦ ξύλου τοῦ φρέατος, δι' οὗ ἱμῶσι. δεδήλωται δὲ περὶ τούτου καὶ ἐν Ὁλκάσι.*

XXI. 374

Stephanus Byzant. Φᾶσις: *πόλις τῆς Αἴας.—τὸ ἐθνικὸν Φασιάτης καὶ Φασιατικὸς καὶ Φασιανὸς, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ὁλκάσι.*

XXII. 375

Pollux I, 83. *Λέγοιτο δ' ἂν ταχεῖα ναῦς καὶ ταχυναυτοῦσα καὶ δρομάδες ὁλκάδες, ὡς Ἀριστοφάνης.*

ΠΕΛΑΡΓΟΙ.

ΠΕΛΑΡΓΩΝ fabulæ argumentum Suevernius in commentatione de Avibus p. 83. probabiliter conjecit cum narrationibus veterum de ciconiarum in parentes pietate conjunctum fuisse: de quibus vide scholiastæ annotationem ad Avium v. 1354.

376 I.

Scholiasta Platonis Clarkianus apud Bekkerum p. 330. *Μέλητος δὲ τραγῳδίας φαῦλος ποιητὴς, Θρᾷξ γένος, ὡς* Ἀριστοφάνης Βατράχοις (v. 1309.), Πελαργοῖς *Λαΐου υἱὸν αὐτὸν λέγων, ἐπεὶ ᾧ ἔτει οἱ* Πελαργοὶ *ἐδιδάσκοντο, καὶ ὁ* Μέλητος Οἰδιπόδειαν *ἔθηκεν* (*καθῆκεν* Meinekius) *ὡς* Ἀριστοτέλης Διδασκαλίαις. *ἐν δὲ* Γεωργοῖς *ὡς* Καλλίαν *περαίνοντος αὐτοῦ μέμνηται.* Laii filium cur dixerit Aristophanes explicuit Meinekius Quæst. scen. II. p. 18. comparato Athenæi loco XIII. p. 602 f. *Ἄλλοι δέ φασι τῶν τοιούτων ἐρώτων* (*παιδικῶν*) *κατάρξασθαι Λάϊον ξενωθέντα παρὰ* Πέλοπι *καὶ ἐρασθέντα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ* Χρυσίππου.

377 II.

Scholiasta Vesparum v. 1231. *Ἀδμήτου λόγον: καὶ τοῦτο ἀρχὴ σκολίου. ἑξῆς δέ ἐστι "τῶν δειλῶν ἀπέχου γνοὺς ὅτι δειλῶν ὀλίγη χάρις." καὶ ἐν* Πελαργοῖς

Ὁ *μὲν ᾖδεν* Ἀδμήτου λόγον πρὸς μυρρίνην,
ὁ δ' αὐτὸν ἠνάγκαζεν Ἁρμοδίου μέλος.

378 III.

Herodianus Piersoni p. 462. exscriptus ab Thoma Mag. p. 791. *Σημεῖον λέγοντες, σημειοῦσθαι οὐ λέγομεν, ἀλλ' ἀποσημαίνεσθαι, ὡς* Ἀριστοφάνης *ἐν* Πελαργοῖς

Ἀπεσημηνάμην
τὰς τῶν κακούργων οἰκίας.

379 IV.

Athenæus IX. p. 387 f. Ἀτταγᾶς. Ἀριστοφάνης Πελαργοῖς

Ἀτταγᾶς *ἥδιστον ἕψειν ἐν ἐπινικίοις κρέας.*

V. 380

Athenæus IX. p. 368 e. Κωλῆν—'Αριστοφάνης—ἐν Πελαργοῖς

Κεφαλάς τ' ἀρνῶν, κωλᾶς ἐρίφων.

VI. 381

Pollux X, 174. Καὶ χαλκώματα ἐν μέρει τῶν σκευῶν—εἰπόντος—'Αριστοφάνους ἐν Πελαργοῖς "Χαλκώματα, προσκεφάλαια." Idem VII. 105. Χαλκώματα δὲ 'Αριστοφάνης ἐν Πελαργοῖς καὶ Σφηξὶν (v. 1214.) εἴρηκε.

VII. 382

Athenæus VI. p. 247 a. 'Επισίτιοι καλοῦνται οἱ ἐπὶ τροφαῖς ὑπουργοῦντες,—'Αριστοφάνης Πελαργοῖς

Ἢν γὰρ ἕν' ἄνδρ' ἄδικον σὺ διώκῃς,
ἀντιμαρτυροῦσι
δώδεκα τοῖς ἑτέροις ἐπισίτιοι.

V. 1. σὺ διώκῃς Porsonus. Vulgo συνδιώκῃς. V. 3. Fortasse præstat ἐπίσιτοι scribi.

VIII. 383

Mœris p. 92. Βαλανεὺς παρὰ Πλάτωνι καὶ 'Αριστοφάνει ἐν Πελαργοῖς. Hujus vocabuli tum in superstitibus fabulis plura sunt exempla tum in perditæ fragmento apud Pollucem X. 63. 'Αρύταινα—'Αριστοφάνους εἰπόντος

Βαλανεὺς δ' ὠθεῖ ταῖς ἀρυταίναις.

IX. 384

Antiatticista Bekkeri p. 111, 7. 'Οβολίας ἄρτους: τοὺς ὀβολοῦ πωλουμένους. 'Αριστοφάνης Πελαργοῖς. Conf. Γεωργῶν fragm. III.

X. 385

Harpocratio, Οἰκίσκῳ:—ἐκάλουν δὲ οἱ 'Αττικοὶ τὸ ὑφ' ἡμῶν λεγόμενον ὀρνιθοτροφεῖον οἰκίσκον. 'Αριστοφάνης Πελαργοῖς, Μεταγένης Αὔραις. Photius p. 319, 4. Οἰκίσκος: περδικοτροφεῖον. 'Αριστοφάνης Πελαργοῖς. et paullo post Οἰκίσκῳ:—ἐκάλουν δὲ—οἰκίσκον, omittens quæ his subjungit Harpocratio. Vocabulum οἰκίσκος est in Holcadum fr. V.

XI. 386

Scholiasta Pluti v. 84. Πατροκλέους: εἷς ἦν τῶν τὸν Λακωνικὸν βίον ζηλούντων 'Αθηναίων, πλούσιος μὲν σφόδρα, ἄλλως δὲ κακόβιός τις καὶ φιλοχρήματος καὶ σκνιφὸς κωμῳδεῖται, ὡς ἐν Πε-

λαργοῖς εἴρηται περὶ τούτου, ὅστις ἕνεκεν τῆς φειδωλίας οὐδένα προσίεσθαι εἴα φυλακῆς ἕνεκα τῶν χρημάτων καὶ γλίσχρου βίου. Similiter Suidas, Πατροκλῆς: *ὄνομα κύριον. καὶ παροιμία, ἐκ Πατροκλέους, ἐπὶ τῶν ῥυπώντων καὶ αὐχμηρῶν. Πατροκλῆς γὰρ ἐγένετο Ἀθηναῖος πλούσιος σφόδρα, ἄλλως—σκνιπὸς, ὅστις ἕνεκεν—οὐδένα οἱ εἴα προσίεσθαι φυλακῆς—βίου.*

387 XII.

Scholiasta Pluti v. 665. Νεοκλείδης—*εἴρηται δὲ καὶ ἐν Πελαργοῖς περὶ αὐτοῦ ὅτι ῥήτωρ καὶ συκοφάντης.*

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΠΟΙΗΣΙΣ in fabulis spuriis ab quibusdam Archippo tributis numeratur ab grammatico supra memorato p. 497. Ex Antiphanis Ποιήσει longum fragmentum attulit Athenæus VI. p. 222. ubi Casaubonus Aristophanis nomen restituebat. Aristophanis 388
Ποίησιν citat Priscianus XVIII. p. 1198. Putsch. (vol. II. p. 202. ed. Krehl.) “*Attici* παρὰ σὲ *pro* παρὰ σοὶ, *quomodo et nos apud te. Aristophanes* Ποιηχει (Ποιήσει Brunckius) Γυναῖκα δὲ ζητοῦντες ἕνα δ' οἶκον νυνὶ ἐᾷς ἵνα εἶ παρά σε.” Quæ in codice Monacensi ita scripta sunt ΓΥΝΑΙΚΑ ΔΕ Ζ ΗΤΟΙΝΤΕC ΕΝΑ ΔΕΘΙΚΟΜΝΝΗΝ ΕΑCΙΝ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΑ CΕ. Veram scripturam alius codex servavit,

Γυναῖκα δὲ ζητοῦντες ἐνθάδ' ἥκομεν,
ἥν φασιν εἶναι παρὰ σέ.

ΠΟΛΥΙΔΟΣ.

ETYMOLOG. MS. Parisinum apud Valckenarium Diatr. Eurip. p. 200. et Etymolog. Gudian. p. 474, 24. quæ emendata pono: Πολΰϊδος. οὕτω καὶ Ἀπολλώνιος ὁ τοῦ Ἀρχιβίου, καὶ ἔστι, φησὶ, πολυΐδμων μάντις ὤν. οὕτω δὲ καὶ τὸ δρᾶμα ἐπιγράφεται παρὰ Ἀριστοφάνει. μαρτυρεῖ δὲ Φιλόξενος. καὶ Σοφοκλῆς δὲ Μάντεσι συνέστειλεν "Ὁρῶ πρὸ χειρῶν Πολυΐδου τοῦ μάντεως." Καὶ πάλιν "Οὐκ ἔστιν εἰ μὴ Πολυΐδῳ τῷ Κοιράνου." Ex parte tantum hæc leguntur in Etymol. M. p. 681, 22. Πολΰϊδος, non Πολύειδος, usitata Atticis, opinor, forma fuit. Vana videtur Valckenarii de Euripide suspicio.

389 I.

Stobæus LXVIII, 17. vol. III. p. 25. Ἀριστοφάνης ἐν Πολυΐδῳ

Ἰδοὺ δίδωμι τήνδ' ἐγὼ γυναῖκά σοι
Φαίδραν· ἐπὶ πῦρ δὲ πῦρ ἔοιχ' ἥξειν ἄγων.

"Proverbium est πῦρ ἐπὶ πῦρ: vide Not. ad Nicet. Eugen. p. 451. Boeckh. ad Min. p. 145. Clemens Alex. *Quis dives* p. 5. τὸ δὴ τοῦ λόγου πῦρ ἐπὶ πῦρ μετοχετεύοντες τύφῳ τῦφον ἐπαντλοῦντες. ubi Segaar. Ovidius Am. III. 2, 34. *In flammam flammas, in mare fundis aquas.* Florus IV, 6. *Quum solus gravis paci, gravis reipublicæ esset Antonius, quasi ignis incendio Lepidus accessit.*" BOISSONADIUS p. 287.

390 II.

Stobæus CXVIII, 16. vol. III. p. 451. Ἀριστοφάνους Πολυΐδου

Τὸ γὰρ φοβεῖσθαι τὸν θάνατον λῆρος πολύς·
πᾶσιν γὰρ ἡμῖν τοῦτ' ὀφείλεται παθεῖν.

Alterum versum, nisi quid apud Stobæum turbatum est, sumpsit ab Sophocle, cujus ea sunt verba in Electra v. 1173. Simillimas sententias Euripidis collegit Wyttenbachius ad Plutarchum vol. VI. p. 726.

III. 391

Suidas, Ἀνάριστος, μᾶλλον δὲ ἀναρίστητος. Ἀριστοφάνης Πολυείδῳ

Τρέχω διὰ τῆς ἀγορᾶς ἀναρίστητος ὤν.

Legebatur διὰ τῆς ἀγορᾶς τρέχω. Transposuit Porsonus Adversar. p. 281.

IV. 392

Pollux IX, 31. Ἀριστοφάνης ἐν Πολυείδῳ

Ἐλλιμενίζεις ἢ δεκατεύεις.

V. 393

Photius p. 13, 19. Suidas, Etymolog. M. p. 373, 19. et Michael Apostolius IX, 9. p. 105. Ἔρημον ἐμβλέπειν: ἀκίνητον καὶ νωθρόν. οἷον ὅταν εἰς ἐρημίαν ἢ πέλαγος μέγα καὶ ἀχανὲς βλέπωμεν (ἐμβλέπωμεν Suidas). Ἀριστοφάνης Πολυΐδῳ (Πολυείδῳ Suidas et Etymolog.). Parum probabilia de his verbis scripsit Valckenarius ad Theocriti Adoniaz. p. 233.

VI. 394

Etymolog. M. p. 451, 51. Θησειότριψ: ὁ ἐν τῷ Θησείῳ διατρίψας. Ἀριστοφάνης Πολυΐδῳ. καὶ θησομύζειν δὲ ἐν τῷ αὐτῷ λέγεται. Ita enim ex codice Dorvilliano hæc correxit Gaisfordus ad Hesiodum p. 112. Legebatur δὲ τὸ ἐν αὐτῷ λέγειν. De Θησείῳ, in quod servi confugere solebant alium dominum nacturi, dixit Ullrichius in appendice ad Platonicos dialogos p. 232. Conf. Ὡρῶν fragm. II.

VII. 395

Mœris p. 286. Οὐκ ἀπήρκει: ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀπέχρη. Ἀριστοφάνης Πολυείδῳ.

VIII. 396

Pollux IX, 130. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Πολυείδῳ καὶ προσεμφερῆς εἶπε.

Ex Polyido Pollux X, 45. memoriæ errore attulit Thesmophoriazusarum versum 633. Σκάφιον Ξένυλλ' ᾔτησεν· οὐ γὰρ ἦν ἀμίς. Fortasse aliud vocabuli σκάφιον exemplum in Polyido inventum fuit.

ΣΚΗΝΑΣ ΚΑΤΑΛΑΜΒΑΝΟΥΣΑΙ.

MULIERES *σκηνὰς καταλαμβανούσας* quas dixisse comicus videatur Casaubonus explicare studuit in Animadv. ad Athenæum IV, 20. p. 301. "*Σκηνὰς καταλαμβάνουσαι* (inquit) *dicuntur quæ in foro et viis publicis locum occupant ubi sua umbracula destituant. Ita soliti facere mercatores, quoties celebrabatur aliqua panegyris. Vetus Theocriti interpres* [XV, 16.]: *ἐν ταῖς πανηγύρεσι σκηνὰς ἐποίουν οἱ πωλοῦντες. Sic autem loquitur idem poeta in Pace* [v. 880.] *εἰς Ἴσθμια | σκηνὴν ἐμαυτοῦ τῷ πέει καταλαμβάνω. Videtur Aristophanes descripsisse eo dramate mulierum tentoria sua commodis locis figere cupientiam jurgia et ἀκροχειρισμούς.*" Casaubono assentiri videtur Valckenarius ad Adoniazusas p. 309. Diversa est Kuhnii ad Pollucem VII, 157. et Hemsterhusii ad X, 106. sententia, qui de occupatis theatri sedibus cogitarunt. Nec diffitendum est plura esse in fragmentis quæ de theatro potius quam de foro actum esse probabile reddant. Fortasse ad hanc fabulam spectat scholion Thesmophor. v. 658. in codice Ravennate, *τὴν πύκνα πᾶσαν καὶ τὰς σκηνὰς καὶ τὰς διόδους: τὰς σκηνὰς διὰ μέσου εἴρηκε. καὶ γὰρ πρὸς τῇ σκηνῇ πυκναὶ ἦσαν, ὡς καὶ αὐτὸς Ἀριστοφάνης μέμνηται τούτου.* Conf. Pacis v. 731.

I.

397 Scholiasta Platonis Clarkianus p. 330. ed. Bekker. *Ἀριστοφάνης—ἐκωμῳδεῖτο ἐπὶ τῷ σκώπτειν μὲν Εὐριπίδην, μιμεῖσθαι δ' αὐτόν. Κρατῖνος*

Τίς δὲ σύ; κομψός τις ἔροιτο θεατής·
ὑπολεπτολόγος, γνωμιδιώκτης, εὐριπιδαριστοφανίζων.

καὶ αὐτὸς δ' ἐξομολογεῖται Σκηνὰς καταλαμβανούσαις

Χρῶμαι γὰρ αὐτοῦ (φησὶ) τοῦ στόματος τῷ στρογγύλῳ,
τοὺς νοῦς δ' ἀγοραίους ἧττον ἢ 'κεῖνος ποιῶ.

Edidit hoc scholion Kiddius in Porsoni Miscellaneis p. 268. ubi

de Cratini verbis Porsoni commemoratur conjectura *τίς δὲ σὺ κομψός; πᾶς ἄν τις ἔροιτο θεατής*, nec dubitari potest quin post *κομψός* aliquid exciderit. In altero ejusdem versu *γνωμιδιώκτης* ex alio codice, quem Seidlerus memorat in dissertatione p. 23. restitui: Clarkianus *γνωμιδιώτης*. Priora Aristophanis verba attulit Plutarchus Moral. p. 30 d.—*ὁ μὲν ἀπανθίζεται τὴν ἱστορίαν, ὁ δὲ ἐμφύεται τῷ κάλλει καὶ τῇ κατασκευῇ τῶν ὀνομάτων, καθάπερ ὁ Ἀριστοφάνης περὶ τοῦ Εὐριπίδου φησὶ "Χρῶμαι γὰρ αὐτοῦ τοῦ στόματος τῷ στρογγύλῳ."* V. 2. *νοῦς δ' ἀγοραίους*] Bekkeri Anecd. p. 339, 10. *Ἀγοραῖος νοῦς: ὁ πάνυ εὐτελὴς καὶ συρφετώδης οὐδὲ πεφροντισμένος· οἱ γὰρ ἀγοραῖοι ἄνθρωποι ἀμαθεῖς καὶ ἀπαίδευτοι. οὕτως Εὐριπίδης.*

II. 398

Photius p. 340, 22. *Ὀξυρεγμεῖν: ὅταν μεθ' ἡμέραν ἐποξίσῃ ἡ τροφή. Ἀριστοφάνης ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις τὴν ὀξυθυμίαν οὕτως ἔφη*

Καὶ μὴν ἄκουσον, ὦ γύναι, θυμοῦ δίχα
καὶ κρῖνον αὐτὴ μὴ μετ' ὀξυρεγμίας.

Dobræus in Addendis ad Aristophan. p. (116.) *ὀξερυγμίας*. Fallitur.

III. 399

Pollux X, 67. *Προσθετέον δὲ—καὶ τὴν ἐν Ἀριστοφάνους Σκηνὰς καταλαμβανούσαις*

Λήκυθον
τὴν ἑπτακότυλον, τὴν χυτραίαν, τὴν καλήν,
ἣν ἐφερόμην, ἵν' ἔχοιμι συνθεάτριαν.

εἴρηται γὰρ νῦν ἐπὶ ἐκπώματος. V. 2. *χυτραίαν* Jungermannus. Vulgo *χυτρίαν*. Lobeckius ad Phrynich. p. 147. *τὴν χυτρεᾶν, τὴν ἀγκύλην.* V. 3. *συνθεάτριαν* ex Aristophane affert Pollux IV, 121. Idem VI, 158. *Συνθεάτριαν δὲ καὶ συλλήστριαν καὶ σύγκοιτον Ἀριστοφάνης εἶπεν.* (*σύγκοιτον φίλην* comicus ap. Plutarch. Moral. p. 1098 C.) et II, 56. *Καὶ θεάτρια καὶ συνθεάτρια ἡ παλαιὰ κωμῳδία. Ξυνθεάτρια* Procop. Hist. arc. p. 28 C. Quibus addimus cognata ex IV, 106. *Πρόσχορον δὲ Ἀριστοφάνης τὴν χορεύουσαν κέκληκε, τὴν δ' αὐτὴν καὶ συγχορεύτριαν.*

IV.

Athenæus VII. p. 287 a. *Σπεύσιππος δὲ καὶ οἱ ἄλλοι Ἀττικοὶ* 400
βόακας. Ἀριστοφάνης Σκηνὰς καταλαμβανούσαις

Ἀλλ' ἔχουσα γαστέρα
μεστὴν βοάκων ἀπεβάδιζον οἴκαδε.

Sine nomine fabulæ attulit Etymolog. M. p. 218, 30. et partim Zonaras vol. I. p. 413. V. 1. ἔχουσι codex Dorvill. Etym. M. apud Dobræum.

401 V.

Pollux VII, 157. ubi de armorum generibus exponit, Ἀριστοφάνης δ' ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις ἔφη

Καὶ τῶν πλατυλόγχων διβολίαν ἀκοντίων.

Idem X, 144. propter vocabulum πλατυλόγχων hunc versum afferens diversam præbet scripturam

Καὶ τῶν πλατυλόγχων, ὡς ὁρᾷς, ἀκοντίων.

402 VI.

Pollux VII, 202. Ἀριστοφάνης ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις

Τὴν πόρδαλιν καλοῦσι τὴν κασαλβάδα

ἔφη.

403 VII.

Athenæus IV. p. 169 c. Τὴν χύτραν δ' Ἀριστοφάνης ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις κακκάβην εἴρηκεν οὕτως

Τὴν κακκάβην γὰρ κᾶε τοῦ διδασκάλου.

Codex Venetus κάστοῦ, Musurus cum deterioribus apographis καρύστου. Correctum ex Polluce X, 106. Καὶ κακκάβην τὴν λοπάδα ἐρεῖς εἰπόντος Ἀριστοφάνους ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις "Τὴν κακκάβην γὰρ καετοῦ διδασκάλου." Ubi Jungermannus κάε τοῦ. Vocabulo κακκάβη utitur Δαιταλέων fragm. XXVI. Dædali fragm. X.

404 VIII.

Pollux X, 114. Ὁ δὲ Ἀριστοφάνης ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις ἔφη "Ὥσπερ κόσκινον αἰρόπινον τέτρηται." Cribrum αἰρόπινον dicit quo frumentum ab lolio purgatur. Vide Stephani Thesaur. vol IV. p. 317.

405 IX.

Pollux X, 147.—τάχα δὲ καὶ μοχλίον, εἰ καὶ τοῖς τοιχωρύχοις τοῦτο προστιθέασιν οἱ κωμῳδοποιοί. καὶ μοχλίσκον δὲ τὸ τοιοῦτον Ἀριστοφάνης ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις ὠνόμασεν εἰπὼν "Τοῖχον μοχλίσκῳ καταβαλεῖν." Vulgo καλαύειν. Codex Antverpiensis καλύνειν. Ego de duabus Salmasii conjecturis, καταβαλεῖν et σαλεύειν, priorem prætuli. Præterea codex Jungermanni μοχλίσκον.

X. 406

Scholiasta Equitum v. 422. Κοχώνη τόπος ὑπὸ τὸ αἰδοῖον, καὶ τῶν μηρῶν καὶ τῆς κοτύλης καὶ τῶν ἰσχίων. μέμνηται δὲ τῆς κοχώνης καὶ ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις "Ἀλλὰ συσπᾶσθαι δεῖ τὰς κοχώνας." Nisi τὰ κοχώνα dixit, cui etiam in Equitibus v. 426. 487. alterum illud ab librariis suffectum fuit.

XI. 407

Hesychius, Οὐ γὰρ ἄκανθαι: παροιμία. Ἀριστοφάνης Σκηνὰς καταλαμβανούσαις

Οὐδ' ἴσως ἀντέλεγες τούτῳ τῷ δειπνίῳ· οὐ γὰρ ἄκανθαι.

In initio versus fortasse οὐδ' ἂν ἴσως corrigendum. δειπνίῳ Heinsius. Vulgo δειπνείῳ. De proverbio vide Δραμάτων fragm. VII.

XII. 408

Pollux X, 28. Τὸ κόρημα· καλεῖται δὲ οὕτω καὶ τὸ σκεῦος καὶ τὸ κάθαρμα τὸ κορούμενον. τὸ δὲ ῥῆμα κορεῖν ἂν λέγοις. καὶ τὸ μὲν σκεῦος καὶ ῥῆμα ὑπὸ Εὐπόλιδος εἴρηται ἐν τοῖς Κόλαξι "Τουτὶ λαβὼν τὸ κόρημα τὴν αὐλὴν κόρει." τὸ δὲ κορούμενον ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις Ἀριστοφάνους, ὥσπερ ἐν Καλλιππίδῃ (Στράττιδος addit Meinekius Quæst. scen. II. p. 66.) "Ἐπὶ τοῦ κορήματος καθέζομαι χαμαί."

XIII. 409

Photius p. 404, 20. Πεζίδα: τὴν ὤαν τοῦ ἱματίου. Ἀριστοφάνης Σκηνὰς καταλαμβανούσαις.

XIV. 410

Pollux X, 172. Τὴν δὲ πήραν πηρίδιον εἴποις ἄν, ὡς ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις Ἀριστοφάνης.

XV. 411

Hesychius, Τριτοστάτης: Ἀριστοφάνης ἐν Σκηναῖς. Corrige Τριτοστάτις. Pollux IV, 106. Καὶ τὴν γυναῖκα δὲ τριτοστάτιν Ἀριστοφάνης καλεῖ.

XVI. 412

Harpocratio, Δήμαρχος:—ὅτι δὲ ἠνεχυρίαζον οἱ δήμαρχοι δηλοῖ Ἀριστοφάνης ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις.

ΤΑΓΗΝΙΣΤΑΙ.

DE Tagenistarum argumento perquam verisimilis est Suevernii conjectura in commentatione de Avibus p. 42. prolata, qui Calliam Hipponici filium ejusque parasitos, ex quibus chorum constitisse credibile est, hac fabula exagitatos esse suspicatur. Eodem consilio Eupolis *Κόλακας* comœdiam celebratissimam scripsit, cum Aristophanis Pace et Leuconis Phratoribus olympiadis undenonagesimæ anno tertio in certamen commissam, de qua optime disputatum est ab Meinekio in Quæst. scen. I. p. 55. Cum nomine autem *ταγηνιστῶν* apte ab Suevernio comparati sunt *οἱ περὶ τάγηνον καὶ μετ' ἄριστον φίλοι*, quos dixit Eupolis apud Plutarchum Moral. p. 54 b.

I.

413 Athenæus X. p. 418 d. *Ἔλεγον δὲ καὶ Θετταλικὴν ἔνθεσιν τὴν μεγάλην. Ἕρμιππος Μοίραις*

Ὁ Ζεὺς δὲ τούτων οὐδὲν ἐνθυμούμενος
μύων ξυνέπλαττε Θετταλικὴν τὴν ἔνθεσιν.

ταῦτα δὲ καπανικὰ εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς

Τί πρὸς τὰ Λυδῶν δεῖπνα καὶ τὰ Θετταλῶν;
τὰ Θετταλικὰ μὲν πολὺ καπανικώτερα.

οἷον τὰ ἁμαξιαῖα. Θετταλοὶ γὰρ τὰς ἀπήνας καπάνας ἔλεγον. Versu altero legebatur *καὶ τὰ Θετταλικῶν*, unde Brunckius *καὶ* Athenæo tribuit et duo fragmenta constituit. *καὶ* omisit Stephanus in Thesauro p. CCCXV. ed. Londin. *Θετταλικὰ* legit epitomes auctor, qui ita scribit, *Ἀριστοφάνης δὲ τὰ Λυδῶν δεῖπνά φησι καὶ τὰ Θετταλῶν, καὶ τὰ Θετταλικὰ μὲν πολὺ καπανικώτερα. οἷον— ἔλεγον.* Consentit Eustathius p. 857, 28. *Θετταλοὶ γάρ, ὡς ἐν τοῖς τοῦ Ἀθηναίου φέρεται, τὰς ἀπήνας καπάνας ἔλεγον, ὅθεν καὶ καπανικὰ παρ' αὐτοῖς τὰ ἁμαξιαῖα, ὡς δηλοῖ, φησὶν, Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Λυδῶν δεῖπνα καὶ Θετταλῶν, ὧν τὰ Θετταλικὰ πολὺ καπανικώτερα.* Hesychius, *Καπανικώτερα: ἀπὸ τῆς φάτνης, χορταστικώ-*

τερα. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ μείζονα (μείζονος codex). καπάνας γὰρ ἀπήνας λέγουσιν.

II. 414

Athenæus XV. p. 677 b. Ἰσθμιακόν. οὕτως τοῦτον καλούμενον στέφανον Ἀριστοφάνης μνήμης ἠξίωσεν ἐν Ταγηνισταῖς λέγων οὕτως

Τί οὖν ποιῶμεν; χλανίδ' ἐχρῆν λευκὴν λαβεῖν·
εἶτ' ἰσθμιακὰ λαβόντες ὥσπερ οἱ χοροὶ
ᾄδωμεν εἰς τὸν δεσπότην ἐγκώμιον.

V. 3. ἐς apographum Florent. Vulgo εἰς. δεσπότην Suevernius Calliam dici suspicatur.

III. 415

Photius p. 13, 2. Ἐρείδειν: τὸ ἐσθίειν σφοδρῶς· ἢ ἄλλο τι ἐνεργεῖν συντόνως. Ταγηνισταῖς

Ἐρείδετον, κἀγὼ κατόπιν σφῷν ἕψομαι.

IV. 416

Suidas, Ἀπασκαρίζειν: Ἀριστοφάνης Ταγηνισταῖς

Ἀπασκαρίζειν ὡσπερεὶ πέρκην χαμαί.

V. 417

Suidas et grammaticus Bekkeri p. 439, 22. Ἀποχρώντως: αὐτάρκως, ἱκανῶς. Ἀριστοφάνης Ταγηνισταῖς

Ἀλλὰ στεφάνωσαι· καὶ γὰρ ἡλικίαν ἔχεις
ἀποχρῶσαν ἤδη.

VI. 418

Scholiasta Nubium v. 360. et Suidas in Πρόδικος, Προδίκῳ: —μνημονεύει δ' αὐτοῦ—καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς

Τὸν ἄνδρα τόνδ' ἢ βιβλίον διέφθορεν,
ἢ Πρόδικος ἢ τῶν ἀδολεσχῶν εἷς γέ τις.

V. 1. Vulgo τοῦτον ἤ. Brunckius ἢ delevit. διέφθορεν Kusterus. Vulgo διέφθειρεν. V. 2. ἀδολέσχων Suidas. εἷς γέ τις] εἴσφρησις scholiasta. Proclus in commentario in Platonis Parmenidem apud Ruhnken. ad Xenoph. Memor. I, 2, 31. (apud Cousin. vol. IV. p. 50.) Αὐτὸν μὲν τὸν Σωκράτην πτωχὸν ἀδολέσχην καλούντων τῶν κωμῳδοποιῶν, καὶ τοὺς ἄλλους δὲ ἀπαξάπαντας, καὶ τοὺς ὑποδυομένους εἶναι διαλεκτικοὺς, ὡσαύτως ὀνομαζόντων· Μισῶ δὲ καὶ Σωκράτην τὸν πτωχὸν ἀδολέσχην, ἢ Πρόδικος, ἢ τῶν ἀδολεσχῶν εἷς γέ τις. In quibus Aristophanis verba cum Eupolidis

fragmento coaluerunt, ex quo Olympiodor. ad Platon. Phædon. p. 175 ed. Wyttenb. hæc attulit de Socrate dicta, Τί δῆτα ἐκεῖνον τὸν ἀδολέσχην καὶ πτωχὸν, ὃ τ' ἄλλα μὲν πεφρόντικεν, ὁπόθεν καταφαγεῖν ἔχοι, τούτου κατημέληκε. Eupolidis igitur versus fuerunt,

Μισῶ δὲ κἀγὼ (vel καὶ τὸν) Σωκράτη, τὸν πτωχὸν ἀδολέσχην,
ὃς τἄλλα μὲν πεφρόντικεν,
πόθεν δὲ καταφαγεῖν ἔχοι, τούτου κατημέληκε.

Versus secundi aut pars altera omissa est, aut dimetrum inter tetrametros posuit poeta, ut Aristophanes fecit in Eccles. 483—485. Illa autem τί δῆτ' ἐκεῖνον alius fragmenti sunt particula.

419 VII.

Harpocratio Ἀπολαχεῖν: ἀντὶ ἁπλοῦ τοῦ λαχεῖν.—Ἀριστοφάνης Ταγηνισταῖς

Οὐ μὴν ὅ γε σὸς ἀδελφὸς οὖ
ἀπελάγχανεν.

Grammaticus Bekkeri p. 430, 9. Ἀπολαχεῖν: ἀντὶ τοῦ λαχεῖν. οὕτω Λυσίας καὶ Ἀριστοφάνης καὶ Ἀντιφῶν.

420 VIII.

Athenæus III. p. 110 f. Κολλάβους δ' ἄρτους ὁ Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς

Λαμβάνετε κόλλαβον ἕκαστος.

καὶ πάλιν "ἢ δέλφακος—κολλάβων χλιερῶν (fr. IX.)".

421 IX.

Athenæus III. p. 96 c. Γλώσσης δὲ μέμνηται Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς διὰ τούτων

Ἅλις ἀφύης μοι. παρατέταμαι γὰρ τὰ λιπαρὰ κάπτων.
ἀλλὰ φέρεθ' ἡπάτιον, ἢ καπριδίου νέου
κόλλοπά τιν'· εἰ δὲ μὴ, πλευρὸν, ἢ γλῶτταν, ἢ
σπληνὸς, ἢ νῆστιν, ἢ δέλφακος ὀπωρινῆς
ἠτριαίαν φέρετε δεῦρο μετὰ κολλάβων
χλιαρῶν.

Partes hujus loci afferuntur ab Athenæo III. p. 107 f. 110 f. IX. p. 374 f. scholiasta Equitum v. 642. Acharn. v. 640. Suida in ἅλις, ἀφύα, θωπεύει et παρατέταμαι, Etymolog. M.

p. 439, 44. Photio in νῆστις, Eustathio p. 1752, 16. V. 1. μοι omisit Suidas in ἅλις et παρατέταμαι. κάπτων] ἐσθίων scholiasta Acharn. et Suidas l. l. et in θωπεύει, omissis τὰ λιπαρά. V. 2. Legebatur φέρετ' ἀπόβασιν ἠπάτιον. Illud ἀπόβασιν nihil aliud esse videtur quam depravata vocis ἠπάτιον scriptura. Seidlerus φέρετ' ὀπτὰ, βάτιν. Quod ὀπτὰ, βατίδ' scribendum erat. V. 4. σπληνὸς] Photius p. 299, 5. Νῆστιν: τὸ ἔντερον ἢ σπλῆνα ἢ γλῶτταν. Ἀριστοφάνης. Unde Hermannus σπλῆνά γ', Seidlerus σπλῆνας. ὀπωρινῆς] Vulgo ἢ ῥίνης. Correctum ex Athenæo p. 110. 374. V. 5. Vulgo ἢ τριέα. Sed ἠτριαίαν p. 110· ἠτριαῖον p. 374. ἠτριαία, θηλυκὸν, ex Tagenistis memoratur ab Etymolog. M. V. 6. χλιερῶν p. 110.

X. 422

Athenæus VII, p. 285 e. Ἀφύδια δ' Ἀριστοφάνης Ταγηνισταῖς

Μηδὲ τὰ Φαληρικὰ τὰ μικρὰ τάδ' ἀφύδια.

Legebatur τὰ μικρὰ τὰ Φαληρικὰ. Transposuit Porsonus apud Gaisfordum ad Hephæstionem p. 331.

XI. 423

Pollux X, 88. Καὶ κυλίχνας δὲ ἀγγεῖον ὀψοφόρον ἐν Ταγηνισταῖς δόξειεν ἂν Ἀριστοφάνης λέγειν εἰπὼν

Τὸ δ' ἔτνος ἐν ταῖς κυλίχναις τουτὶ θερμὸν καὶ τοῦτο παφλάζον.

Bentleius τὸ δ' ἔτνους. Fortasse δὲ transponendum aut τοὺν scribendum.

XII. 424

Athenæus IV. p. 171 b. Ὀψώνην δ' εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς διὰ τούτων

Ὡς οὐψώνης διατρίβειν
ἡμῶν τὸ ἄριστον ἔοικε.

τὸ delendum videtur. ὁπότ' ἄριστον παραθήσει dixit in Vespis v. 613.

XIII. 425

Pollux X, 151. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ (τοῦ βαλαντίου) κύστιν ὑείαν ἐν Ταγηνισταῖς

Ὁ δὲ λύων κύστιν ὑείαν
κἀξαιρῶν τοὺς Δαρεικούς.

κἀξαιρῶν] Vulgo κἀξαίρων. κᾆτ' ἐξαίρων Bentleius in epistola ad Hemsterhusium p. 107. Frustra, ut videtur, quum versus esse possint parœmiaci ut fragm. XII. Quo metri genere continuo

usus est Cratinus in Ὀδυσσεῦσιν, unde quattuor versus afferunt Hephæstio p. 47. et schol. Aristoph. Pluti v. 598.

426 XIV.

Scholiasta Ranarum v. 295. Ἔνιοι δὲ (τὴν ἔμπουσαν) τὴν αὐτὴν τῇ Ἑκάτῃ, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς

Χθονία θ' Ἑκάτη
σπείρας ὄφεων ἐλελιζομένη.

εἶτα ἐπιφέρει "τί καλεῖς (Ἑκάτην inserit Th. Bergkius) τὴν ἔμπουσαν; Vulgo Χθονίας Ἑκάτης πεῖρα σοφῶν. Correxit Porsonus apud Dobræum p. 61. Eodem modo Seidlerus, nisi quod non θ', sed σ' scripsit, verbum quod omiserit scholiasta invocandi sensum habuisse opinatus. σπείρας etiam Hemsterhusius, teste Dobræo in Addendis p. (123). ἐλελιζομένη Seidlerus. Vulgo ἐξελιξομένη. Porsonus εἱλιξαμένη. "Hesychius, Ἐλελιζομένη: σειομένη. Fidem his emendationibus faciat fragmentum Sophocleum e Ῥιζοτόμοις apud schol. Apollonii Rhod. III, 1213. in quo Ἑκάτη per cœlum et terram ferri perhibetur στεφανωσαμένη δρυσὶ καὶ πλεκτοῖς ὠμῶν σπείρῃσι δρακόντων. Conf. Valckenar. qui de hoc fragmento disputat in Diatribe p. 167. et interpretes ad Orphei Argon. v. 980. seqq. cum Suida v. Ἑκάτην." SEIDLER. Plutarch. Mor. p. 166 A. Ὕπαρ ἐξαπατῶσιν ἑαυτοὺς καὶ δαπανῶσι καὶ ταράττουσιν εἰς ἀγύρτας καὶ γόητας ἀνθρώπους ἐμπεσόντες λεγόντας

Ἀλλ' εἴτ' ἔνυπνον φάντασμα φοβεῖ
χθονίας θ' Ἑκάτης κῶμον ἐδέξω—.

Quæ si ex Aristophanis loco sunt petita, probabilis Th. Bergkii ratio est genitivos restituentis σπείρας ὀφέων ἐλελιζομένης.

427 XV.

Athenæus IX. p. 410 b. Χειρόμακτρον δὲ καλεῖται ᾧ τὰς χεῖρας ἀπεμάττοντο ὠμολίνῳ.—Ἀριστοφάνης Ταγηνισταῖς

Φέρε παῖ ταχέως κατὰ χειρὸς ὕδωρ
παράπεμπε τὸ χειρόμακτρον.

428 XVI.

Athenæus X. p. 422 f. Καὶ ἠρίσταμεν δ' εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς

Ὑποπεπώκαμεν *, ὦνδρες, καὶ καλῶς ἠρίσταμεν.

Versum explevit Erfurdtius addito μὲν, Porsonus γάρ. Librorum scripturam ὑποπεπτώκαμεν emendavit Schweighæuserus.

XVII. 429

Pollux X, 173. Καὶ ἐν Ταγηνισταῖς " Νεβρίδα καὶ λίθους πωρίνους καὶ κηρύκιον." Dobræus,

Νεβρίδα, λίθους τοὺς πωρίνους, κηρύκιον.

XVIII. 430

Herodianus περὶ μονήρους λέξεως p. 8, 33. Τισαμενὸς, Δεξαμενὸς, Ἀκεσαμενὸς, Κλαυσαμενός· καλεῖται δὲ ἐν Μαλακοῖς· Αγχομενὸς "γενναῖα βοιώτιος ἐν Ἀγχομενοῦ "Ἀριστοφάνης Ταγηνισταῖς. Anchomenum alibi non vidi memoratum. Verba poetæ corrupta.

XIX. 431

Herodianus Piersoni p. 465. Ἀπέδραν ἐγὼ τὸ πρῶτον πρόσωπον, οὐχὶ ἀπέδρων. καὶ ἀπέδραμεν ἡμεῖς τὸ πληθυντικόν. καὶ Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Ταγηνισταῖς " Δεῦρο δ' ἂν οὐκ ἀπέδραμεν." Ex codice Vaticano 1410. hæc edidit Bekkerus in Anecdotis p. 1066. De ἀπέδραμεν dixit etiam Phrynichus Bekkeri p. 11, 1. In ejusdem epitomes loco valde perturbato p. 266. ed. Lobeck. Atticistarum de usu aoristi ἀπέδραν præceptum cum iis, quæ de verbo εὐαγγελίζεσθαι attulerat grammaticus, temere commixtum est. Quæ enim tanquam Phrynichi comici ex Satyris verba afferuntur, ὅτι πρὶν ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς βουλὴν ἔδει καὶ ταῦτ' ἀπαγγείλαντα ἐναγγέλιον πρὸς τὸν θεὸν ἥκειν. ἐγὼ δὲ ἀπέδραν ἐκεῖνον δευριανὸν δεῖ (ed. pr. δευρὶ ἄνθρωπον δή), eorum priora ex duobus Aristophanis locis, Equitum et Pluti (v. 766.), sunt conficta, postrema autem ἐγὼ δὲ—δή, ad quæ corrigenda plus una patet via, comici sunt verba propter aoristum ἀπέδραν commemorata.

XX. 432

Galenus in commentario ad Hippocratis aphorismos vol. V. p. 322. ed. Basil. vol. IX. parte II. p. 315. ed. Charter. Ἀμφιδέξιον Εὐριπίδης εἴρηκε σίδηρον τὸν ἑκατέρωθεν μὲν τέμνοντα, περιδέξιον δὲ τὸν Ἀστεροπαῖον Ὅμηρος τὸν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ὁμοίως χρώμενον, ὡς εἰ καὶ ἀμφοτεροδέξιον εἰρήκει. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀμφαρίστερον Ἀριστοφάνης εἶπεν ἐν Ταγηνισταῖς ἄνθρωπον ἀμφοτέρωθεν ἀριστερόν. Phrynichus in Bekkeri Anecd. p. 3, 20. Ἀμφαρίστερος: ἐναντίον τοῦτο τῷ περιδέξιος. σκωπτικὸν πάνυ τὸ ὄνομα.

XXI. 433

Pollux X, 47. Βάθρα, βαθράδια, ὡς ἐν Ταγηνισταῖς.

434 XXII.

Proverbio Διὸς Κόρινθος in Tagenistis usum esse Aristophanem tradit scholiasta Platonis p. 368.

435 XXIII.

Pollux X, 101. Καὶ μὴν ἐσχάραν εἴποις ἂν τὸ ἀνθράκιον τοῦτο καὶ ἐσχάριον, Ἀριστοφάνους ἐν Ταγηνισταῖς εἰπόντος ἐσχάρια, καί που καὶ ἐσχαρίδα.

436 XXIV.

Pollux VII, 149. Τὸ δὲ εὐκαρπεῖν ἐν Ταγηνισταῖς καρπεύειν.

Idem VII, 168. Καὶ παραλοῦται δ' Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς. Ita Brunckius. Vulgo Ἀγωνισταῖς.

437 XXV.

Scholiasta Platonis p. 383. Ἐκιρνῶντο ἐν ταῖς συνουσίαις κρατῆρες τρεῖς, καὶ τὸν μὲν πρῶτον Διὸς Ὀλυμπίου καὶ θεῶν Ὀλυμπίων ἔλεγον, τὸν δὲ δεύτερον ἡρώων, τὸν δὲ τρίτον σωτῆρος,—ἔλεγον δὲ αὐτὸν καὶ τέλειον, ὡς Εὐριπίδης Ἀνδρομέδᾳ καὶ Ἀριστοφάνης Ταγηνισταῖς.

438 XXVI.

Harpocratio, Κύπασσις:—οἱ γλωσσογράφοι χιτῶνος εἶδός φασιν αὐτὸν εἶναι τὸν κύπασσιν, οἱ μὲν γυναικείου, οἱ δὲ ἀνδρείου. μέμνηται δ' αὐτοῦ—καὶ Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Ταγηνισταῖς.

439 XXVII.

Etymolog. M. p. 551, 23. (Gudian. 358, 22. ubi κωνίσαι) Κωνῆσαι: κυρίως τὸ κέραμον πισσῶσαι. κωνᾶν γὰρ τὸ στρέφειν. καὶ τοὺς βέμβικας κώνους λέγουσι. καὶ Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Ταγηνισταῖς τὸ περιενεγκεῖν κωνῆσαι λέγει. In Vespis v. 600. est περικωνεῖ. Aliorum grammaticorum locos de verbo κωνεῖν diligenter collegit Barkerus in annotat. ad Etymolog. M. p. 1110. 1111.

440 XXVIII.

Pollux X, 93. Ἐν δὲ Ταγηνισταῖς ὠνόμασταί τι καὶ μελιτήριον ἄγγος.

441 XXIX.

Pollux X, 119. Ὅτι μὲν καὶ μυρίδιον εἴρηκε τὸ μύρον Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς ἰστέον.

442 XXX.

Photius p. 383, 21. et Suidas, Παραιξορουσον (sic sine accentu Photii codex, Suidas παραιξοροῦσιν): Ἀριστοφάνης Ταγηνισταῖς. ἀπέδωκαν δὲ οἱ μὲν παιδιᾶς εἶδός τι, Εὐφρόνιος δὲ παροι-

μιωδῶς λέγεσθαι ἐπὶ τῶν παρακελευομένων ταχέως ἥκειν ἢ ἀπαλλάττεσθαι. Corruptiora hæc præbet Apostolius Proverb. XV, 60. p. 198. qui præmissis Πάντα θεῖν ἐλαύνεται: ἐπὶ τῶν εὐπόρων (corrige Πάντα θεῖ κἀλαύνεται ex Photio p. 378, 12.) ita pergit, παραξοροῦσιν Ἀριστοφάνης—εἶδός τι· ἀφρόνιος δὲ παροιμιῶδες—ἀπαλλάττεσθαι. Illi autem παραιξορουσον nescio an ex Iliad. γ, 325. lux sit petenda, Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν, cui Æschyli verba comparari possunt in Sept. c. Th. 458. Τρίτῳ γὰρ Ἐτεόκλῳ τρίτος πάλος ἐξ ὑπτίου πήδησεν εὐχάλκου κράνους. Fortasse igitur dici solitum est Πάρι ἐξόρουσον, favetque huic conjecturæ quod Euphronius dicit ταχέως, respondens Homerico θοῶς. Lenissima quidem est et quæ cuique in mentem veniat correctio παρὲξ ὄρουσον, a qua ego consulto abstinui, quia proverbii speciem nullam habet.

XXXI. 443

Photius, Σπινός: διὰ τοῦ ἑνὸς ν λέγουσιν. Ἀριστοφάνης Ταγηνισταῖς. Vera scriptura σπίνος est: vide Herodianum περὶ μονήρους λέξεως p. 39, 34. In codicibus passim scribitur σπίννος, de quo dixit Brunckius ad Aristoph. Avium v. 1079.

XXXII. 444

Athenæus VI. p. 269 e. ubi priscæ vitæ descriptiones ex aliis comicis attulit, ita pergit, Τί δεῖ πρὸς τούτοις ἔτι παρατίθεσθαι τὰ ἐκ Ταγηνιστῶν τοῦ χαρίεντος Ἀριστοφάνους;

XXXIII a. 445 a

Stobæus in capite περὶ συγκρίσεως ζωῆς καὶ θανάτου, CXXI, 18. vol. III. p. 477. Ἀριστοφάνους Ταγηνισταῖς

Καὶ μὴν πόθεν Πλούτων γ' ἂν ὠνομάζετο,
εἰ μὴ τὰ βέλτιστ' ἔλαχεν; ἐν δέ σοι φράσω,
ὅσῳ τὰ κάτω κρείττω 'στὶν ὧν ὁ Ζεὺς ἔχει.
ὅταν γὰρ ἱστῇς, τοῦ ταλάντου τὸ ῥέπον
κάτω βαδίζει, τὸ δὲ κενὸν πρὸς τὸν Δία.

Lemma omittit Trincavellus, totum locum optimus codex Parisinus A. Pro Ταγηνισταῖς in codice Vossiano est ταγηνι (superscript τ). Hoc est ταγηνίταις, quemadmodum in loco grammatici Bekkeriani ad fragm. V. indicato in codice scriptum est et apud Galenum fragm. XX. Verba autem fortasse ejusdem sunt personæ cujus est fragmentum quintum. Post versum ultimum apud Stobæum decem alii versus adduntur, qui cum præcedentibus nec cohæ-

rent ullo modo neque Aristophanis sunt, sed novæ comœdiæ poetæ. Sunt autem illi versus, quos critici multis conjecturis tentarunt, ita legendi

Οὐ γὰρ ἄν ποτε·
οὕτω * * * ἐστεφανωμένοι
προὐκείμεθ' οὐδ' ἂν κατακεχριμένοι * *,
εἰ μὴ καταβάντας εὐθέως πίνειν ἔδει.
διὰ ταῦτα γάρ τοι καὶ καλοῦνται μακάριοι·
πᾶς γὰρ λέγει τις, ὁ μακαρίτης οἴχεται,
κατέδαρθεν εὐδαίμων, ὅτ' οὐκ ἀνιάσεται.
καὶ θύομέν γ' αὐτοῖσι τοῖς ἐναγίσμασιν
ὥσπερ θεοῖσι καὶ χοάς γε χεόμενοι
αἰτούμεθ' αὐτοὺς τὰ καλὰ δεῦρ' ἀνιέναι.

Versus 1. et 2. in unum coaluerant et scribebatur οὕτως. Indicavi lacunam. Codex Vossianus οὕτω στεφανωμένοι. V. 3. Fortasse μύροις excidit. V. 9. χεόμενοι Seidleri emendatio est p. 26. Vulgo χέομεν. Æschylus Pers. 220. Δεύτερον δὲ χρὴ χοὰς γῇ τε καὶ φθιτοῖς χέασθαι.

445 b
XXXIII b.

Scholiasta Pacis v. 1174. in codice Veneto, Σαρδιανικόν: διαφέρουσι γὰρ αἱ Λυδικαὶ βαφαί.—καὶ ἐν Ταγηνισταῖς δὲ τῇ λέξει κέχρηται.

ΤΕΛΜΗΣΗΣ.

TELMESENSES, gens Cariæ, prodigiorum somniorumque interpretationibus clarissimi multis celebrati sunt veterum scriptorum locis, quos diligenter collegerunt Jungermannus ad Pollucem X, 72. et Davisius ad Ciceronem de divinatione I, 41. Antiqua nominis scriptura Τελμησῆς est vel Τελμησσῆς, ab librariis in Τελμισεῖς vel Τελμισσεῖς corrumpi solita. Apud scriptores Romanos plerumque *Telmessenses* scribitur: vide Tzschuckium ad Pomponium Melam II, 1. p. 481. III, 1. p. 454.

I. 446

Aristides vol. I. p. 277, 6. Jebb. Ἡ κωμῳδία γε τὸ λοιπόν ἐστιν, ἔλεγον δὲ ἀναφέρων εἰς τοὺς Τελμισσέας (τελμισέας antiquus codex Laurentianus) τοῦ Ἀριστοφάνους ὡς ἐκεῖ λόγῳ τις ἠγωνίζετο, ἔργῳ δὲ οὔ. Quæ nihilo clariora redduntur versibus ab scholiasta Platonis servatis p. 335. Ἐν δὲ τοῖς Ἀριστοφάνους Τελμισσεῦσι τὸ τέως ἀντὶ τοῦ πρότερον κεῖται

Οὐ γὰρ τίθεμεν τὸν ἀγῶνα τόνδε τὸν τρόπον
ὥσπερ τέως ἦν, ἀλλὰ καινῶν πραγμάτων.

II. 447

Athenæi epitome II. p. 49 c. Ἀριστοφάνης

α. Τράπεζαν ἡμῖν φέρε
τρεῖς πόδας ἔχουσαν, τέτταρας δὲ μὴ 'χέτω.
β. καὶ πόθεν ἐγὼ τρίπουν τράπεζαν λήψομαι;

Ex Athenæo attulit Eustathius p. 1398, 17. Idem p. 867, 25. πέπαικται τὸ Οἴμοι πῶς ἂν εὕροιμι τρίπουν τράπεζαν; V. 1. εἴσφερε Porsonus; recte, nisi epitomes auctor post τράπεζαν aliquid omisit. V. 2. τέτταρας Eustathius. Vulgo τέσσαρας. Versum tertium ex Τελμησεῦσιν affert Pollux X, 80. Idem VI. 83. Καὶ τρίποδες—. καὶ ἔστι τοὔνομα—καὶ ἐν Τελμισεῦσιν Ἀριστοφάνους.

III. 448

Pollux X, 72. Ἀριστοφάνης ἐν Τελμησεῦσι (alii libri τελμισσεῦσι) λέγει

Οἴνου τε Χίου στάμνον ἥκειν καὶ μύρον.

449 IV.

Pollux X, 82. Ἀριστοφάνης δ' ἔοικε διαιρεῖν τινας ἀπύρους καὶ ἐμπύρους πινακίσκους, ὡς ὅταν φῇ ἐν Τελμησεῦσι (codices aliquot τελμισσεῦσι)

Πινακίσκον ἄπυρον ἰχθυηρόν.

In Pluto v. 814. est τοὺς πινακίσκους τοὺς σαπροὺς τοὺς ἰχθυηρούς.

450 V.

Stephanus Byzant. Τελμισσός: πόλις Καρίας, ὡς δὲ Φίλων καὶ Στράβων, Λυκίας. ἔστι γὰρ ἀμφοτέρων ὅριον μετὰ Δαίδαλα. ὁ πολίτης Τελμισσεύς. καὶ δρᾶμα Ἀριστοφάνους Τελμισσεῖς. λέγεται καὶ τετρασυλλάβως Τελεμισσεῖς, ὡς αὐτὸς ἐν αὐτῷ

Ὡς ἄν τις ἂν οὖν ἦ τι ποιήσας ὡς Τελεμισσεῖς.

καὶ πάλιν

Φέρε δὴτοίνυν ταῦθ' ὅταν ἔλθῃ, τί ποιεῖν χρή μ' ὦ Τελεμισσεῖς;

ἔστι δὲ τὸ μέτρον ἀναπαιστικὸν τετράμετρον καταληκτικὸν, οὗ πρὸ τῆς τελευταίας συλλαβῆς ἀνάπαιστος τάττεται, σπανιαίτατα δὲ σπονδεῖος. Prior versus aperte corruptus. ἦτι codex Vratislaviensis, ἥτι Vossianus. Vulgo ὅτι. Dobræus, Ὡς ἄν τις ἄνουν τι ποιήσας, ὦ Τελεμισσεῖς. Sed ἤ τι omnino servandum, post ποιήσας autem tres quattuorve syllabæ excidisse videntur. Fortasse, Ὁπόταν τις ἄνουν ἤ τι ποιήσας, τί ποιεῖν χρή μ', ὦ Τελεμησῆς;

451 VI.

Hesychius, Μετάλλειον μύρον: Ἀριστοφάνης

Μεταπέμπου νῦν ταῦτα σπουδῇ καὶ μύρον, εὕρημα Μετάλλου.

Μέταλλος γάρ τις Σικελιώτης τὴν τοῦ Μεταλλείου μύρου κατασκευὴν εὗρε. μνημονεύει δὲ καὶ Φερεκράτης ἐν τῇ Πετάλῃ. Ab aliis Μέγαλλος vocatur, de quo dicetur ad locum Athenæi XV. p. 690 f. Τὸ Μεγάλλιον· ὠνομάσθη γὰρ καὶ τοῦτο ἀπὸ Μεγάλλου τοῦ Σικελιώτου. οἱ δ' Ἀθηναῖόν φασιν εἶναι τὸν Μέγαλλον. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Ἀριστοφάνης ἐν Τελμισσεῦσι καὶ Φερεκράτης ἐν Πετάλῃ. In Aristophanis versu eam scripturam diserte testatur Etymolog. M. p. 587, 7. Μετάλλειον: οὕτω μύρον ἐλέγετο ἀπό τινος Μετάλλου Σικελιώτου, εὑρόντος αὐτοῦ τὴν κατασκευήν· ὃ καὶ διὰ τοῦ γ γράφει Ἀριστοφάνης Τελμισεῦσιν. Ὧρος.

452 VII.

Athenæus VII. p. 308 f. ubi de κορακίνοις agit, ex Τελμισσεῦσιν affert verba Μελανοπτερύγων κορακίνων.

VIII. 453

Grammaticus Bekkeri p. 386, 6. Ἀλφιτόχρωτος κεφαλῆς: τῆς πολιᾶς. Τελμισσεῦσιν Ἀριστοφάνης. Codex ταλμισσεῦσιν. Hesychius, Ἀλφιτόχρως: λευκὴ, πολιά. Eustathius p. 868, 37. Ἀλφιτόχρως κεφαλὴ κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἡ πολιά. Idem p. 976, 53. Οἱ κωμικοὶ ἀστεϊζόμενοι ἀλφιτόχρωτας καὶ τοιαῦτά τινα σκώπτουσι τοὺς πολιούς.

IX. 454

Hesychius, Πύλαι: Ἀριστοφάνης Τελμησεῦσιν (codex τελμινσεῦσιν) ἀπὸ (ἐπὶ Heinsius) τῶν θυτῶν λέγει. ἐκεῖνοι γὰρ ἐπισκέπτονται τὰς ἐκτροπὰς τοῦ ἥπατος καὶ τὰς φλέβας. Dobræus "Primum lege ἐπὶ τῶν cum Heinsio. Deinde delendum videtur Πύλαι, ut ad præcedens Πυλαγόροι (ita enim MS.) referantur. Postremo non Πυλαγόρους, sed πυλαωροὺς dixisse comicum suspicor."

X. 455

Harpocratio, Σιπύα:—σιτηρὸν ἀγγεῖόν ἐστιν ἡ σιπύα. ἔστι δὲ πολλάκις παρὰ τοῖς ἀρχαίοις κωμικοῖς. Εὔπολις Χρυσῷ γένει, Ἀριστοφάνης Τελμισεῦσιν. Σιπύη est in Equit. v. 1301. in Pluto v. 806.

XI. 456

Etymolog. M. p. 142. 143. Ἀρίστυλλος: ὄνομα παρ' Ἀριστοφάνει. εἴρηται δὲ ὑποκοριστικῶς ὁ Ἀριστοκλῆς. ὡς γὰρ παρὰ τὸ Ἡρακλῆς Ἥρυλλος καὶ παρὰ τὸ Θρασυκλῆς Θράσυλλος καὶ παρὰ τὸ Βαθυκλῆς Βάθυλλος ὄνομα κύριον, ὁ ἐρώμενος Ἀνακρέοντος, οὕτω καὶ παρὰ τὸ Ἀριστοκλῆς Ἀρίστυλλος. οὕτως Ἡρωδιανὸς εἰς τὴν Ἀπολλωνίου εἰσαγωγὴν ἢ περὶ παθῶν. Διογένης (διογενιανὸς codex Augustanus) ἀντὶ τοῦ ἄριστος. καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Τελμισοῖς. Codex Augustanus apud Tittmanum ad Zonaram I. p. CXXVI. post παρ' Ἀριστοφάνει addere dicitur ἐν τελμησοῖς. Quod si ita est, suspicor eum postrema καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Τελμισοῖς omittere. Aristylli nomen legitur in Ecclesiaz. v. 674. in Pluto v. 314.

XII. 457

Scholiasta Platonis Clarkianus p. 331. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Τελμισσεῦσιν εἰς συκοφάντην ἀποσκώπτει τὸν Χαιρεφῶντα.

ΤΡΙΦΑΛΗΣ.

DE Triphalete ingeniosissima est Suevernii disputatio in commentatione de Nubibus p. 62—65. proposita et additamentis quibusdam aucta in appendice ad commentationem de Γήρᾳ p. 44. Triphaletis nomine Suevernius Alcibiadem indicari suspicatus est, Hesychii potissimum loco confisus, Ἐπὶ Φαληνίου (codex ἐπιφαλινίου): τὸν Ἀλκιβιάδην φησὶν ὁ Ἀρίσταρχος ἐπὶ Φαληνίου (codex φαλινίου) γεγενῆσθαι, σκώπτων παρὰ (περὶ codex) τὸν Φάλητα (σφάλητα codex). ἐπ' ἀναισχυντίᾳ γὰρ ὁ Φάλης (φαλῆς codex). Probat in his Suevernius Reiskii emendationem φησὶν ὁ Ἀριστοφάνης corrigentis, probaveruntque, quamvis de Triphalete nihil suspicati, Toupius in Addendis ad Theocritum p. 409. et Brunckius vol. III. p. 172: sed intactum relinquit quod temeraria mutatione posuit Musurus ἐπαναισχυντία: recte codex apud Schowium ἐπασχητία, unde consequens est ut ὁ Φάλης aut in ὁ Ἀλκιβιάδης mutetur aut, quod multo verisimilius duco, deleatur. Quod autem Suevernius inventi sui laudem cum Toupio communicat, et sibi facit injuriam et Toupio, qui cum de Phalete exposuisset, ita pergit, "*Atque hinc titulus comœdiæ Aristophanis* Τριφάλης, *quæ vox dici videtur de eo qui æquo membrosior est sive, ut ille ait, pulchre pensilibus peculiatus. Haud nescio quidem Suidam*[a] *vocem* Τριφάλητα *de proprio viri nomine accepisse. Sed hominem istum, qui mihi probe perspectus est, non moror.*" Hominem istum non Triphaletem dicit Toupius, sed Suidam, quem probe perspectum sibi esse gloriatur, quod amplis annotationum voluminibus ejus lexicon illustravit.

Paullo diversa est quam Suevernium non tetigisse video I. G. Schneideri sententia, qui in annotationibus ad Aristotelis Politica vol. II. p. 510. Τριφάλητα dæmonem fuisse arbitratur, quales sunt Κονίσαλος et Ὀρθάνης, ab eoque etiam Varronem

[a] Τριφάλης, Τριφάλητος: ὄνομα κύριον παρὰ Ἀριστοφάνει.

satiræ cuidam nomen fecisse Triphallo περὶ ἀρρενότητος: in quam rem plura collegerunt editores Britanni Thesauri Stephaniani p. CCXCI. quorum verba infra posui[b].

Tempus fabulæ Suevernius p. 65. probabiliter constituit olympiadem nonagesimam mediam: cui optime congruit Theramenis commemoratio fragm. IX. qui quadringentorum virorum imperii eo tempore particeps fuit.

I. 458

Scholiasta Platonis p. 380. Ὁμοῦ σημαίνει τὸ ἐγγύς.—Ἀριστοφάνης Τριφάλητι· ἡ γὰρ τὸν Τριφάλητα τίκτουσά φησι

Λάβεσθε· καὶ γάρ ἐσθ' ὁμοῦ.

Simillimus est Menandri locus apud Harpocrationem, Photium et Suidam s. v. ὁμοῦ et ap. Schol. Apoll. Rh. II. 121. Ad hanc Triphaletis matrem Suevernius in commentatione de Γήρᾳ p. 44. magna cum veri specie refert versum ab Polluce sine fabulæ indicio allatum II, 6. Τὸ δὲ κύημα καὶ κύος Ἀριστοφάνης κέκληκεν

Ἥτις κύουσ' ἐφάνη κύος τοσουτονί.

II. 459

Hesychius, Ἰλάων: ἥρως, Ποσειδῶνος υἱὸς, ἀφ' οὗ Ἀριστοφάνης ἐν Τριφάλητι Ἰλάονας ἔφη τοὺς Φάλητας, μεταφέρων ὡς ὑπερβάλλοντας τῷ μεγέθει, ὡς εἰ ἔλεγε Τιτυοὺς, ἤ τινας τοιούτους. ἄλλοι δὲ θεὸν πριαπώδη φασίν.

III. 460

Athenæus XII. p. 525 a.—καὶ Ἀριστοφάνης Τριφάλητι παρακωμῳδῶν πολλοὺς τῶν Ἰώνων

Ἔπειθ' ὅσοι παρῆσαν ἐπίσημοι ξένοι
ἐπηκολούθουν κηντιβόλουν προσκείμενοι

[b] "Varro ab ipso fortasse Aristophane titulum accipiens, unam e suis satyris Menippeis inscripsit, Triphallus περὶ ἀρρενότητος, e qua fragmentum recitat Nonius c. II. n. 484. (p. 558. ed. Gothofred. in Stephani fragm. vet. poet. Latin. p. 356.) et Charisius I. p. 61. Putsch. Cf. Priap. Carm. 82. v. 9. et A. Gell. II, 19. Ad Aristophanis fabulam respexisse videtur Lucianus Fugit. c. 32. (vol. III. p. 383.) Ὑποδ. Ἔστι τὶ ὦγαθὲ Τρικάρανος βιβλίον. Ἑρμ. Οὐδὲν ἄτοπον, ἐπεὶ καὶ Τριφάλης τῶν κωμικῶν εἷς, scil. λόγος, aut pro εἷς lege ἐστί cum Solano."

ὅκως ἔχων τὸν παῖδα πωλήσει 's Χίον,
ἕτερος δ' ὅκως ἐς Κλαζομενάς, ἕτερος δ' ὅκως
ἐς Ἔφεσον, οἱ δ' ἐς Ἄβυδον. ἦν δὲ πάνθ' ὁδῷ
ἐκεῖνα.

V. 3. Libri scripti ὅπως. ἔχων] ἄγων Toupius in Addendis in Theocritum p. 409. τὸν παῖδα Suevernius p. 65. intelligit Alcibiadem, qui diu in iis quas nominat poeta regionibus versatus erat, præcipue Abydi. πωλήσει 's Casaubonus. Vulgo πωλήσεις. Brunckius πωλήσοι 's. Quidni πωλήσαι 's? V. 5. Libri bis εἰς. δὲ πάνθ' ὁδῷ | ἐκεῖνα Toupius. Vulgo δ' ἐκεῖνα πάνθ' ὁδῷ.

461 IV.

Scholiasta Vesparum v. 1339. in codice Veneto, Φιαλεῖς: τῷ ἔργῳ ἐπιβαλεῖς. Ὅμηρος "Αὐτὸς γὰρ ἐπίηλε τάδε ἔργα."—ἐν δὲ Τριφάλησιν Ἀριστοφάνης "Κοὐδὲν ἄνδρα εἰς ἄτοπον οὐδ' ἀνεπιηλαι μέν." Metrum facile restitui potest, Κοὐδέν' ἄνδρ' εἰς ἄτοπον οὐδ' ἂν ἐπιήλαμεν, sed sensum verborum non perspicio.

462 V.

Pollux IX, 90. Ἐν δὲ τῷ Τριφάλητι Ἀριστοφάνης καὶ ἀργυρίδιον εἴρηκεν

Ἤιτουν τι τὰς γυναῖκας ἀργυρίδιον.

463 VI.

Pollux X, 121. Οὗ δὲ ἔγκεινται αἱ ἀλάβαστοι, ταῦτα τὰ σκεύη ἀλαβαστοθήκας τῶν ἄλλων λεγόντων Ἀριστοφάνης ἐν Τριφάλητι ἀλαβαστροθήκας ἔφη

Ἀλαβαστροθήκας τρεῖς ἔχουσαν ἐκ μιᾶς.

464 VII.

Pollux X, 151. Καὶ μιξάμενοι δ' ἂν εἴποιμεν σκεύη, βαλάντια, καὶ βαλαντίδια—καὶ θυλάκιον δὲ καὶ θυλακίσκον. Ἀριστοφάνης γοῦν ἐν Τριφάλητι τοῦτο ὑποδηλοῖ ὅταν φῇ

Ἔπειτ' ἐπὶ τοὔψον ἧκε τὴν σπυρίδα λαβὼν
καὶ θυλακίσκον καὶ τὸ μέγα βαλάντιον.

465 VIII.

Pollux X, 162. Ἡ δὲ καυσία πῖλος Μακεδονικὸς παρὰ Μενάνδρῳ, ὡς τιάρα Περσικός. καὶ κυρβασίαν δὲ Ἀριστοφάνης ἐν Τριφάλητι εἴρηκε

Καὶ τὴν κυνῆν ἔχειν με κυρβασίαν ἐρεῖς.

κυνῆν Salmasius. Libri *κοινήν*.

IX. 466

Photius p. 613, 4. et Suidas, *Τῶν τριῶν κακῶν ἕν*: *Λεγόμενόν τι ἐστί.—ταῦτα δὲ εἶναι λέγουσιν ἃ Θηραμένης ὥρισε προστιμήματα. Πολύζηλος Δημοτυνδάρεῳ "Τριῶν κακῶν γοῦν ἦν ἑλέσθ' αὐτῷ τι πᾶσ' ἀνάγκη, | ἢ ξύλον ἐφέλκειν, ἢ πιεῖν κώνειον, ἢ προδόντα | τὴν ναῦν ὅπως τάχιστα τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆναι. | ταῦτ' ἐστὶ τρία Θηραμένους, ἃ σοὶ φυλακτέ' ἐστίν." Ἀριστοφάνης Τριφάλητι*

Ἐγὼ γὰρ ἀπὸ Θηραμένους δέδοικα τὰ τρία ταυτί.

Hesychius, *Τῶν τριῶν ἕν*: *Θηραμένης ἐψηφίσατο τρεῖς τιμωρίας κατὰ τῶν παράνομόν τι δρώντων.*

X. 467

Stephanus Byzant. in v. *Ἰβηρία δύο* in particula operis integri, quam servavit Constantinus Porphyrog. de administrando imperio cap. XXIII. p. 77. ed. Bandur. *Τὸ ἔθνος Ἴβηρες, ὡς Πίερες, Βύζηρες. Διονύσιος* (v. 282.)

Ἀγχοῦ στηλάων μεγαθύμων ἔθνος Ἰβήρων.

καὶ Ἀριστοφάνης Τριφάλητι

Μανθάνοντες τοὺς Ἴβηρας τοὺς Ἀριστάρχου πάλαι·

καὶ

Τοὺς Ἴβηρας οὓς χορηγεῖς μοι βοηθῆσαι δρόμῳ.

De Aristarcho, qui inter quadringentos viros fuit et Œnoën, Atheniensium castellum, Bœotiis tradidit, v. Thucyd. VIII. 90. 98. (ubi cum sagittariis barbaris Œnoën profectus esse dicitur) et Xenoph. Hist. Gr. I, 7, 28.

XI. 468

Hesychius, *Ἑρμῆς τρικέφαλος*: *Ἀριστοφάνης ἐν Τριφάλητι τοῦτο ἔφη, παίζων κωμικῶς παρόσον τετρακέφαλος Ἑρμῆς ἐν τῇ τριόδῳ* (*παρὰ* addit Alberti: *τοῦ Κεραμεικοῦ* corrigit Kusterus) *τῇ Κεραμεικῷ ἵδρυτο.* De hoc dixit Suevernius p. 64.

XII a. 469a

Harpocratio, *Διὰ μέσου τεῖχος*:—*τριῶν ὄντων τειχῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης φησὶν ἐν Τριφάλητι, τοῦ τε βορείου καὶ τοῦ νοτίου καὶ τοῦ Φαληρικοῦ, διὰ μέσου τούτων ἐλέγετο τὸ νότιον, οὗ μνημονεύει καὶ Πλάτων ἐν Γοργίᾳ* (p. 456 a.)

469b XII b.

Ἱπποκράτους υἱεῖς. Vide *Γεωργῶν* fr. XXII c.

469c Ad hanc fabulam fortasse referendus Dionis Chrys. locus vol. II. p. 31. Ἀλλ' *ὅμως ὁ κωμικὸς καὶ τοῦτον ἐκέλευσε κατακαίειν ἐπὶ φαλήτων συκίνων ἑκκαίδεκα.*

ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ.

PHŒNISSAS probabile est non alio esse consilio ab Aristophane scriptas quam ut Euripideum hoc nomine drama deridendum spectatoribus propinaret. Cujus rei duo de sex quæ nostram ætatem attigerunt fragmentis indicia præbent. Par Strattidis Phœnissarum ratio fuit. De utroque ante nos monuit Valckenarius in præfatione ad Phœnissas p. VI.

I. 470

Pollux X, 119. Ἀριστοφάνους δ' ἐν ταῖς Φοινίσσαις εἰπόντος

Στίλβη θ', ἣ κατὰ νύκτα μοι
φλόγ' ἀνασειράζεις ἐπὶ τῷ
λυχνείῳ·

οὐκ ἀφανὲς ὅτι καὶ ἡ στίλβη λύχνου τι εἶδος. V. 2. Legebatur *φλογάνας ἠράζεις.* Emendatum in Excerptis Vossianis. V. 3. Correxi librorum scripturam *λυχνίῳ.* Ridet autem his versibus parodi Euripideæ locum v. 236.

Οἶνα θ', ἃ καθαμέριον
στάζεις τὸν πολύκαρπον οἰ-
νάνθας ἱεῖσα βότρυν.

II. 471

Athenæus IV. p. 154 e. *Ὅτι δὲ ἀρχαῖον ἦν τὸ περὶ τοὺς μονομάχους Ἀριστοφάνης εἴρηκεν ἐν Φοινίσσαις οὕτως*

Ἐς Οἰδίπου δὲ παῖδε, διπτύχω κόρω,
Ἄρης κατέσκηψ' ἔς τε μονομάχου πάλης
ἀγῶνα νῦν ἑστᾶσιν.

V. 1. *δὲ παῖδε* Heringa apud Valckenar. ad Phœniss. v. 1370. p. 461. Libri *δέτται δὲ.* V. 2. *κατέσκηψ' ἔς τε* Porsonus. Legebatur *κατέσκηψέ τε.* Euripidis versus 1378—1381. comparavit Valckenarius

ἐπεὶ δὲ χαλκοῖς σῶμ' ἐκοσμήσανθ' ὅπλοις
οἱ τοῦ γέροντος Οἰδίπου νεανίαι,
ἔστησαν ἐλθόντ' ἐς μέσον μεταίχμιον
ὡς εἰς ἀγῶνα μονομάχου τ' ἀλκὴν δορός.

472 III.

Pollux X, 17. Ἀλλὰ μὴν καὶ ἀνάφορον κατὰ τὴν τῶν πολλῶν χρῆσιν εἴη ἂν ταυτὸν τοῦτο (τὸ σκευοφόριον) εἰρημένον ἐν Ἀριστοφάνους Φοινίσσαις

Καὶ τὸν ἱμάντα μου
ἔχουσα καὶ τἀνάφορον.

473 IV.

Suidas et grammaticus Bekkeri p. 370, 2. (apud Bachmannum I. p. 60.) Ἀκαλήφη: ἡ κνίδη καὶ ἡ χερσαία καὶ ἡ θαλαττία, ἥτις ἐστὶ κογχυλίδιόν τι. Ἀριστοφάνης Φοινίσσαις

Εἰκὸς δήπου πρῶτον ἁπάντων
ἴφυα φῦναι
καὶ τὰς κραναὰς ἀκαλήφας.

ἁπάντων omisit grammaticus Bekkeri. Apud utrumque scriptum φυαφῦναι vel φύα φύναι. Correctum ex Athenæo III. p. 90 a. Τὰς δὲ κνίδας ὁ Εὔπολις ἐν Αὐτολύκῳ ἀκαλήφας ὀνομάζει, ἔτι δὲ Ἀριστοφάνης ἐν Φοινίσσαις οὕτως "ἔχε τὸν πρῶτον πάντων ἴφυα φῦναι εἶθ' ἑξῆς τὰς κραναὰς ἀκαλήφας." Ejusdem epitome II. p. 62 d. Ἀκαλήφη. λέγεται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς οὕτως καὶ τὸ βοτανῶδες καὶ κνησμοῦ αἴτιον. Ἀριστοφάνης Φοινίσσαις "πρῶτον πάντων ἴφυα φῦναι εἶθ' ἑξῆς τὰς κραναὰς ἀκαλήφας." Illud καὶ ἑξῆς fortasse ex εἰκὸς δήπου efformatum, aut ipsius Athenæi aut alius errori debetur. De ἰφύοις dictum ab Schneidero ad Theophrastum vol. III. p. 520. Ἀκαλῆφαι ex hoc loco memorantur in scholio Vesparum v. 879. τὴν ἀκαλήφην: τὴν λεγομένην κνίδην, ἣν προσφέροντες τῷ σώματι κνηστιᾶν αὐτὸ ποιοῦμεν. ἄλλως. μεταφορικῶς τὸ τραχὺ καὶ δηκτικὸν, ἣν καὶ ἀκαλήφην λέγεσθαί φησί Κράτης Φοινίσσαις. ἔστι δὲ καὶ θαλάττιος ἰχθὺς οὕτω λεγόμενος ἀκαλήφη.

474 V.

Pollux X, 155. Γαλεάγρα—. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Φοινίσσαις κέχρηται τῷ ὀνόματι.

475 VI.

Pollux VII, 199. Ἐν ταῖς Ἀριστοφάνους Φοινίσσαις θεατροπώλης ὁ θέαν ἀπομισθῶν.

Athenæus XV. p. 1560. ed. nostræ ex codice Veneto, Μνημονεύει δὲ γραβίων κο . . . . ἐν Φοινίσσαις. Dubitatur utrum Aristophanis an Strattidis nomen supplendum sit.

ΩΡΑΙ.

I. 476

ATHENÆUS IX. p. 372 b. Χειμῶνος δὲ ὥρᾳ ποτὲ κολοκυντῶν ἡμῖν περιενεχθεισῶν πάντες ἐθαύμαζον (ἐθαυμάζομεν?) νεαρὰς εἶναι νομίζοντες, καὶ ὑπεμιμνησκόμεθα ὧν ἐν Ὥραις ὁ χαρίεις Ἀριστοφάνης εἶπεν ἐπαινῶν τὰς καλὰς Ἀθήνας ἐν τούτοις

α. Ὄψει δὲ χειμῶνος μέσου σικυοὺς, βότρυς, ὀπώραν,
στεφάνους ἴων * * * κονιορτὸν ἐκτυφλοῦντα.
αὐτὸς δ' ἀνὴρ πωλεῖ κίχλας, ἀπίους, σχαδόνας, ἐλάας,
πῦον, χόρια, χελιδόνια, τέττιγας, ἐμβρύεια.
ὑρισοὺς δ' ἴδοις ἂν νιφομένους σύκων ὁμοῦ τε μύρτων·
ἔπειτα κολοκύντας ὁμοῦ ταῖς γογγυλίσιν ἀροῦσιν.
ὥστ' οὐκ ἔτ' οὐδεὶς οἶδ' ὁπηνίκ' ἐστὶ τοὐνιαυτοῦ.
β. μέγιστον ἀγαθὸν εἶπες, εἴπερ ἔστι δι' ἐνιαυτοῦ
ὅτου τις ἐπιθυμεῖ λαβεῖν. α. κακὸν μὲν οὖν μέγιστον.
εἰ μὴ γὰρ ἦν, οὐκ ἂν ἐπεθύμουν οὐδ' ἂν ἐδαπανῶντο.
ἐγὼ δὲ τοῦτ' ὀλίγον χρόνον φήσας ἀφειλόμην ἄν.
β. κἄγωγε ταῖς ἄλλαις πόλεσι δρῶ ταῦτα πλὴν Ἀθηνῶν·
τούτοις δ' ὑπάρχει ταῦτ', ἐπειδὴ τοὺς θεοὺς σέβουσιν.
α. ἀπέλαυσαν ἄρα σέβοντες ὑμᾶς, ὡς σὺ φῄς. β. τιὴ τί;
α. Αἴγυπτον αὐτῶν τὴν πόλιν πεποίηκας ἀντ' Ἀθηνῶν.

V. 1. 2. attulit Eustathius p. 955, 3. ex epitome. V. 1. σικυοὺς] σικύους Eustathius. V. 2. Indicavi lacunam ab aliis aliter expletam. V. 3. αὐτὸς] ωυετος codex Venetus: ceteri libri ὠυτὸς. V. 4. πῦον] Scribebatur πύον. χελιδόνια Porsonus in Adversariis p. 109. Libri χελιδόνα. χελιδόνας Schweigh. et Porsonus in Miscellan. Kiddianis p. 195. τέττιγας] Id Herodianus τέττικας scripturus erat. Chœroboscus Bekkeri p. 1422. τὰ εἰς ιξ—διὰ τοῦ κ κλίνονται—πλὴν τοῦ τέττιξ τέττιγος.—καὶ λέγει ὁ Ἡρωδιανὸς ὅτι τὸ κεχρεωστημένον ἀνεπλήρωσαν οἱ Δωριεῖς καὶ οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τοῦ κ κλίνοντες αὐτὸ, οἷον τέττικος. ταῦτα δέ ἐστι τῆς δόξης ὅτι παρὰ τῷ Θεοκρίτῳ καὶ παρὰ Ἀριστοφάνει διὰ τοῦ κ κλίνεται. ἡ δὲ παράδοσις τῶν ἀντιγράφων οὐκ ἔχει οὕτως,

ἀλλὰ διὰ τοῦ γ. Simillimum est de vocabulo ὄρτυξ decretum Philemonis. Chœroboscus ibidem p. 1406. τινὲς μὲν ὄρτυγός φασι διὰ τοῦ γ, Φιλήμων δὲ διὰ τοῦ κ φησὶν ὄρτυκος. V. 5. Vulgo ὑρισσοὺς. Codex Venetus ὑρισοὺς altero σ eraso. Omissa hac voce epitome ἴδοις δ' ἂν νιφόμενα σῦκα ὁμοῦ τε μύρτα. Porsonus ὑριχούς. V. 7. οἶδε πηνίκ' epitome et Eustathius p. 955, 4. V. 8. εἶπες om. libri et Eustathius. Addidit Porsonus. V. 11. τοῦτ' Brunckius. Vulgo τοῦτον. φήσας] φθάσας Elmsleius in *Edinburgh Review* vol. XIX. p. 89. χρήσας Porsonus. V. 12. δρῶ Casaubonus. Libri δρῶν. 'Αθηνῶν Brunckius. Legebatur 'Αθηναίων. V. 13. Addidi δ' ex codice Laurentiano. ἐπειδὴ τοὺς θεοὺς σέβουσιν] Vide Valckenarii schol. in N. T. vol. I. p. 551. V. 15. πεποίηκας] πεποιήκασ' epitome, quæ post versum decimum sic pergit, εἶτ' ἐπάγει ὅτι σέβοντες τοὺς θεοὺς Αἴγυπτον αὐτῶν τὴν πόλιν πεποιήκασ' ἀντ' 'Αθηνῶν.

Ad hunc locum spectant Athenæi verba XIV. p. 653 f. Ὅτι δὲ ἐν ταῖς 'Αθήναις διηνεκεῖς ἦσαν αἱ ὀπῶραι πᾶσαι μαρτυρεῖ 'Αριστοφάνης ἐν Ὥραις. ubi epitome ἐν Εἰρήνῃ, quem errorem repetiit Eustathius notatus ab me supra p. 504.

477 II.

Pollux VII, 13. Ὃ δὲ οἱ νῦν φασι τοὺς οἰκέτας πρᾶσιν αἰτεῖν ἔστιν εὑρεῖν ἐν ταῖς 'Αριστοφάνους Ὥραις

'Εμοὶ
κράτιστόν ἐστιν ἐς τὸ Θησεῖον δραμεῖν,
ἐκεῖ δ' ἕως ἂν πρᾶσιν εὕρωμεν μένειν.

V. 1. 'Εμοὶ Toupius Emend. vol. IV. p. 370. Vulgo εἴ μοι. Idem transposuit quod legebatur εὕρωμεν πρᾶσιν. Ceterum non improbabilis est Toupii conjectura in duo versus hæc verba redigentis deleto ἐστιν, quod sæpe adjecerunt librarii[a]. Idem

[a] Ita ab librariis et criticis bis peccatum in Epicharmi versibus apud Diogenem Laert. III, 16. qui nostrorum librorum ope ita sunt emendandi

Θαυμαστὸν ὧν οὐδέν με ταῦθ' οὕτω λέγειν,
καὶ ἁνδάνειν ἀστοῖσιν ἀστοὺς καὶ δοκεῖν
καλῶς πεφύκην· καὶ γὰρ ἁ κύων κυνὶ
κάλλιστον ἧμεν φαίνεται καὶ βοῦς βοΐ,
ὄνος δ' ὄνῳ κάλλιστον, ὗς δέ θην ὑΐ.

V. 1. Vulgo θαυμαστὸν οὐδέν ἐστί με ταῦθ', interpolatione indocta. ἐστί omittunt antiqui codices nostri: ergo ὧν addendum fuit. V. 2. ἁνδάνειν cum digammo dixit. Versum quintum ex iisdem libris explevi. Aberat θὴν. Male Scaliger κάλλιστόν ἐστιν, ὗς δ' ὑΐ.

Porsono visum, qui in annotatione ad Hecubam v. 1238. ἡμῖν κράτιστον εἰς—scribebat. V. 2. Vulgo εἰς. De Θησείῳ dictum ad Polyidi fragm. VI.

III. 478

Scholiasta Avium v. 874. Φρυγίλῳ Σαβαζίῳ: ἐπεὶ Φρυγῶν ὁ θεός. καὶ ἐν Ὥραις

Τὸν Φρύγα, τὸν αὐλητῆρα, τὸν Σαβάζιον.

Cicero de legibus II, 15. "*Novos vero deos et in his colendis nocturnas pervigilationes sic Aristophanes, facetissimus poeta veteris comœdiæ, vexat ut apud eum Sabazius et quidam alii dii peregrini judicati e civitate ejiciantur.*" Dixit de his diis Lobeckius in Orphicis p. 627. 628. Ejusmodi est Ὕης, de quo Photius p. 616, 14. et Etymolog. M. p. 775, 5. Ἀριστοφάνης δὲ συγκαταλέγει ξενικοῖς θεοῖς τὸν Ὕην, ubi tamen valde probabilis Meinekii correctio est in Quæst. scen. II. p. 73. Apollophanis nomen restituentis, comparato Hesychio in θεοὶ ξενικοί,—οὓς καταλέγει Ἀπολλοφάνης Κρησί.

IV. 479

Ammonius p. 41. Διέφθορε:—Ἀριστοφάνης Ὥραις

Διέφθορας τὸν ὅρκον ἡμῶν.

Ὥραις Coddæi correctio est. Legebatur Κόραις. Nomen fabulæ omisit Eustathius, qui hæc verba attulit p. 191, 28.

Idem Ammonius in v. ὑπάγειν p. 140.—οἱ δὲ βοηθοῦντες τῇ λέξει φασὶν ὅτι ὑπάγειν λέγομεν ἀντὶ τοῦ προάγειν—ὥς φησι καὶ Ἀριστοφάνης

Ἐγὼ δ' ὑπερῶ τὸν ὅρκον.

ἀντὶ τοῦ προερῶ. Hæc quoque ad Horas refert Burmannus in præfatione p. 26.

V. 480

Grammaticus Bekkeri p. 425, 3, Ἀπιχθύς: τοὺς οὐκ ἐσθιομένους ἰχθῦς. Ἀριστοφάνης Ὥραις. ἀπίχθυς ex Aristophane afferunt Pollux et Eustathius, de quibus supra dixi p. 500, 501.

VI. 481

Hesychius, Ἀρᾶς ἱερόν: ἱερὸν Ἀρᾶς Ἀθήνησιν. Ἀριστοφάνης Ὥραις. ἔνιοι δὲ τὴν βλάβην λέγειν αὐτὸν ἐνόμισαν.

VII. 482

Pollux X, 160. Ἀσκοπήρα, ὡς ἐν ταῖς Ὥραις Ἀριστοφάνους.

483 VIII.

Hesychius, Δικαστικόν: Ἀριστοφάνης ἐν Ὥραις τριώβολόν φησιν εἶναι. οὐ μέντοι ἕστηκεν, ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλως ἐδίδετο (ἐδίδοτο Musurus). Ubi vide interpretum annotationes.

484 IX.

Hesychius, Ζεῦγος τριπάρθενον: Εὐριπίδης Ἐρεχθεῖ. καὶ Σοφοκλῆς Σισύφῳ "Χαρίτων τριζύγων." Ἀριστοφάνης Ὥραις καταχρηστικῶς ἐπὶ τῶν τριῶν τὸ ζεῦγος ἔθηκε "Ζεῦγος τριδούλων (τρίδουλον Salmasius)." παραδέδοται δὲ ὅτι καὶ τριζύγοις ἅρμασί τινες ἐχρήσαντο καὶ ὅτι τάσσουσι τὸ ζεῦγος ἐπὶ γ' καὶ δ'.

485 X.

Pollux VII, 187. Χοιροπῶλαι, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ὥραις.

486a XI a.

Scholiasta Platonis Clarkianus p. 331. Χαιρεφῶντα Ἀριστοφάνης ἐν Ὥραις νυκτὸς παῖδα καλεῖ.

486b XI b.

Scholiasta Vespar. v. 1178. ex codice Veneto suppletus, Θεογένης: ὅτι Θεογένης οὗτός ἐστιν ὁ Ἀχαρνεὺς ὃν καὶ ἐπὶ τῷ μεγάλα ἀποπαρδεῖν (ἀποδάτειν cod. Venetus) κωμῳδοῦσιν. δῆλον δὲ ἐν ταῖς Ὥραις.

FRAGMENTA

INCERTARUM FABULARUM.

I. 487

SCRIPTOR vitæ Aristophanis p. XVII.—(Ἀριστοφάνης) μετήλλαξε τὸν βίον παῖδας καταλιπὼν τρεῖς, Φίλιππον ὁμώνυμον τῷ πάππῳ καὶ Νικόστρατον καὶ Ἀραρότα.—τινὲς δὲ δύο φασὶ, Φίλιππον καὶ Ἀραρότα, ὧν καὶ αὐτὸς ἐμνήσθη

Τὴν γυναῖκα δὲ
αἰσχύνομαι τώ τ' οὐ φρονοῦντε παιδίω.

ἴσως αὐτοὺς λέγων.

II. 488

Athenæi epitome II. p. 53 a. Ἀμυγδαλᾶς Ἀρίσταρχος καὶ τὸν καρπὸν καὶ τὸ δένδρον ὁμοίως προφέρεται κατ' ὀξεῖαν τάσιν. Φιλόξενος δ' ἀμφότερον περισπᾷ.—Ἀριστοφάνης

Ἄγε νυν τὰς ἀμυγδαλᾶς λαβὼν
τασδὶ κάταξον τῇ κεφαλῇ σαυτοῦ λίθῳ.

V. 1. Vulgo νῦν. V. 2. τῇ κεφαλῇ Dobræus ad Aristoph. Pluti v. 314. p. 38. Legebatur τὴν κεφαλήν.

III. 489

Athenæus VII. p. 310 f. Λέγεται δὲ ὅτι καὶ συνέσει τῶν ἄλλων ἰχθύων διαφέρει (ὁ λάβραξ), ἐπινοητικὸς ὢν τοῦ διασώζειν ἑαυτόν. διὸ καὶ ὁ κωμῳδιοποιὸς Ἀριστοφάνης ἔφη

Λάβραξ ὁ πάντων ἰχθύων σοφώτατος.

IV. 490

Athenæus X. p. 444 d. Καλῶς ἄρα καὶ Ἀριστοφάνης Ἀφροδίτης γάλα τὸν οἶνον ἔφη εἰπὼν

Ἡδύς γε πίνειν οἶνος Ἀφροδίτης γάλα.

γε Porsonus. Vulgo τε.

V. 491

Athenæus X. p. 446 d. Πίομαι δὲ ἄνευ τοῦ υ λεκτέον, ἐκτεί-

νοντας δὲ τὸ ι.—'Αριστοφάνης 'Ιππεῦσι (v. 1289.) "*Κοὔποτ' ἐκ ταὐτοῦ μεθ' ἡμῶν πίεται ποτηρίου.*" *καὶ ἐν ἄλλοις*

Πικρότατον οἶνον τήμερον πίει τάχα.

[*ὡς ἀπὸ τοῦ πιοῦμαι*] Codex Venetus *πίεῖ* (sic), alii *πιεῖ*, Musurus *πίῃ*. Epitome omisso ex Equitibus versu, *εὕρηται δὲ καὶ τὸ πιοῦμαι, ὡς 'Αριστοφάνης, πικρότατον οἶνον τήμερον πιῇ*, quæ repetunt Eustathius p. 1253, 50. et grammaticus Hermanni p. 321. *τάχα*, quod Athenæi esse credebatur, ad Aristophanis versum retuli, verbis *ὡς ἀπὸ τοῦ πιοῦμαι* ut spuriis notatis. Debentur ea librario prava scriptura *πιεῖ* decepto: qui error epitomes auctore et Eustathio antiquior est.

492 VI.

Athenæus XI. p. 485 a. *'Αφ' ἧς* (*λεπαστῆς*) *ἐστι λάψαι, τουτέστιν ἀθρόως πιεῖν.—φασὶ γάρ που ὁ αὐτὸς* (*'Αριστοφάνης*)

Τὸ δ' αἷμα λέλαφας τοὐμὸν ὦναξ δέσποτα.

οἷον ἄθρουν μ' ἐξέπιες. *δ' αἷμα*] "*δέμας Eustathius et membranæ*" inquit Casaubonus, eamque scripturam ex epitomes codice Parisino affert Schweighæuserus. Sed apud Eustathium p. 1246, 36. non *δέμας* scriptum, sed *δέπας*. Hesychius, *Λέλαφας: πέπωκας.*

493 VII.

Athenæus XIV. p. 652 f. *"Οντως γὰρ κατὰ τὸν 'Αριστοφάνην*

Οὐδὲν γὰρ ὄντως γλυκύτερον τῶν ἰσχάδων.

494 VIII.

Athenæus XV. p. 701 b. *"Ινα κἀγὼ κατὰ τὸν καλὸν 'Αγάθωνα ἀναφωνήσω τάδε τὰ τοῦ ἡδίστου 'Αριστοφάνους*

'Εκφέρετε πεύκας κατ' 'Αγάθωνα φωσφόρους.

Conf. fr. 300 b.

495 IX.

Chœroboscus apud Bekkerum p. 1247. *'Ιστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ εὐθεῖα τῶν δυϊκῶν τὼ πρέσβη παρὰ τοῖς ῥήτορσι βαρυτόνως ἀναγινώσκεται ὡς ἀπὸ τοῦ πρέσβυς πρέσβεος πρέσβεε πρέσβη, παρὰ δὲ 'Αριστοφάνει περισπωμένως* "*"Ηκετον πρεσβῆ δύο,*" *ὡς ἀπὸ εὐθείας ὀξυτόνου, οἷον ὡς ἀπὸ τοῦ ὁ πρεσβεὺς τοῦ πρεσβέος τὼ πρεσβέε τὼ πρεσβῆ.* Versum integrum servavit, sed omisso poetæ nomine Joannes Alexandrinus p. 14, 24. *Τὰ δύο εε εἰς η συναιροῦσιν 'Αθηναῖοι—*

Καὶ πρός γε τούτοις ἥκετον πρέσβη δύο.

X. 496

Galenus ad Hippocr. περὶ ἀγμῶν vol. XII. p. 161. ed. Chart. Καὶ παρὰ τοῖς κωμικοῖς δὲ τὰ προτεινόμενα τοῦ σώματος ὡς εἰς ἐμβολὴν παρεσκευάσθαι λέγεται, καθότι καὶ ὁ Ἀριστοφάνης ἐδήλωσεν εἰπὼν,

Χωρεῖ 'πὶ γραμμὴν λορδὸς ὡς εἰς ἐμβολήν.

Vulgo ὡς ἐμβολῇ.

XI. 497

Clemens Alexandrinus Stromat. VI. p. 745. Εὕροις δ' ἂν καὶ Θεόγνιδος (v. 457.) εἰπόντος

Οὔτοι χρήσιμόν ἐστι νέα γυνὴ ἀνδρὶ γέροντι·
οὐ γὰρ πηδαλίῳ πείθεται ὡς ἄκατος,

Ἀριστοφάνη τὸν κωμικὸν γράφοντα

Αἰσχρὸν νέᾳ γυναικὶ πρεσβύτης ἀνήρ.

Simillima his sunt verba Euripidis ex Phœnice allata ab Stobæo LXXI, 8. vol. III. p. 47.

Πικρὸν νέᾳ γυναικὶ πρεσβύτης ἀνήρ.

Quamobrem nisi Aristophanem pro Euripide nominavit Clemens, hunc ille versum potius quam Theognidea expressit, quemadmodum alium ex eadem fabula versum δέσποινα γὰρ γέροντι νυμφίῳ γυνή in Thesmophoriazusis memoravit v. 413. Eadem sententia in Danae usus est Euripides (apud Stobæum LXXI, 7.) γυναικί τ' ἐχθρὸν χρῆμα πρεσβύτης ἀνήρ. Cum Theognideis Theophili potius versus ab Athenæo servatos XIII. p. 560 a. comparari debuisse ab Valckenario animadversum est in Diatribe p. 273 a.

XII. 498

Clemens Alexandrinus Stromat. VI. p. 751. Ἀριστοφάνους γράφοντος

Βέβαιον ἕξεις τὸν βίον δίκαιος ὢν
χωρίς τε θορύβου καὶ φόβου ζήσεις καλῶς,

ὁ Ἐπίκουρος λέγει "Δικαιοσύνης καρπὸς μέγιστος ἀταραξία."

XIII. 499

Scholiasta Platonis p. 371. Ἄττα: τοῦτο ψιλούμενον μὲν τινά σημαίνει, δασυνόμενον δὲ ἅτινα.—ἐνίοτε δὲ ἐκ τοῦ περιττοῦ προστίθεται.—Ἀριστοφάνης Νεφέλαις (v. 630.) "Ὅστις σκαλαθυρ-

μάτι' ἄττα μικρὰ μανθάνων." 'Ερατοσθένης δὲ χρονικῶς αὐτό φησι παραλαμβάνεσθαι

Πυθοῦ χελιδὼν πηνίκ' ἄττα φαίνεται·

καὶ πάλιν

'Οπηνίκ' ἄτθ' ὑμεῖς κοπιᾶτ' ὀρχούμενοι.

In priore versu apud Siebenkeesium p. 23. et apud Ruhnkenium p. 35. est πύθου χελιδὼν κάποθ' ἄττα. Et πύθου ceteri quoque grammatici præbent. πυθοῦ χελιδὼ Dobræus in appendice ad Kiddii Miscellanea Porsoniana p. 383. Comparandum autem Thesmophoriazusarum initium, Ὦ Ζεῦ χελιδὼν ἆρά ποτε φανήσεται; Alterius versus scripturam vulgatam 'Οπηνίκα ἄττ' ὑμεῖς ὀρχούμενοι κοπιᾶτε emendavit Bekkerus. Harpocratio, Ἄττα:—'Αριστοφάνης δὲ ἐπὶ χρόνου "Πύθου χελιδὼν πηνίκ' ἄττα φαίνεται." Corrupte Philemo ab Burneio editus in ἄττα p. 16. ἐνιαχοῦ δὲ παρέλκει τὸ ἄττα, ὡς τὸ χιονιππου πύθου χελιδὼν πηνίκ' ἄττα φαίνεται. ubi χιονιππου ex πύθου χελιδὼν vel etiam ἐνιαχοῦ conflatum est. De Chionidis nomine restituendo mirabiliter cogitavit Sturzius in annotatione ad Etymolog. M. p. 772. Cum Harpocratione plane consentit Eustathius p. 148. extr. Corrupte Etymolog. M. p. 167, 46.—ὁ κωμικὸς δὲ χρονικὸν αὐτὸ παραλαμβάνει, Πήθου χελιδὼν τηνίκ' ἄττα γίνεται: λέγει ὁπότε χελιδὼν γίνεται. Breviter Suidas in ἄττα annotavit comicum quendam ἄττα ἐπὶ χρόνου dixisse. Mira vero sunt quæ Photius tradit p. 473, 12. repetita ab Suida, Πύθου χελιδόνος: παροιμία ἀπό τινος Χελιδόνος θεολόγου ἀνδρὸς καὶ τερατοσκόπου καὶ περὶ τελετῶν διειλεγμένου, ὡς Μνασέας ὁ Πατρεὺς (Παταρεὺς Suidas) ἐν τῷ Περίπλῳ. οἱ δὲ ὅτι θρηνητικὸν τὸ ζῷον, οἱ δὲ ὅτι τὸ ἔαρ σημαίνει. Similiter Hesychius, Πύθου χελιδόνος: παροιμιῶδες, διότι ὀδυρτικὸν τὸ ζῶον. (Hæc etiam Proverb. App. Vatic. III, 41. p. 304.) θρηνεῖ γὰρ ἡ χελιδὼν καὶ ἀηδών. τὸ δὲ ἀληθὲς ἀπὸ Χελιδόνος τινὸς θεολόγου ἢ τερατοσκόπου. Chelidonem χρησμολόγον veterem memorat Herodian. περὶ μονήρους λέξεως p. 9, 7. Suidas in χελιδόνας.

500 XIV.

Pollux II, 18. 'Αριστοφάνης δὲ κναμίζειν τὰς ἀκμαζούσας (παρθένους) ἔφη

Ἄλλαι δὲ κναμίζουσιν αὐτῶν * *

πρὸς ἄνδρας εἰσὶν ἐκπετήσιμοι σχεδόν.

Post αὐτῶν vulgo legitur ἤγουν, quo caret codex Jungermanni.

XV. 501

Pollux II, 34. Ἀριστοφάνης

Λούσησθε καὶ κτενίσησθε πρὸς τὸν ἥλιον.

XVI. 502

Pollux II, 39. Παρὰ δὲ Ἀριστοφάνει (ἡ κεφαλὴ) σκάφιον

Ἵνα μὴ καταγῇς τὸ σκάφιον πληγεὶς ξύλῳ.

τὸ addidit Toupius Emend. vol. IV. p. 363.

XVII. 503

Pollux II, 189. Ἡ μέντοι κωμῳδία ἢ τὴν ἀλετρίδα μυλακρίδα καλεῖ ἢ ζῶόν τι ἐν τῷ μύλωνι

Ἵνα ξυνῶσιν ᾧπερ ἥδεσθον βίῳ,
σκώληκας ἐσθίοντε καὶ μυλακρίδας.

Hanc vocis significationem denuo memorat VII, 19.

XVIII. 504

Pollux II, 233. Ἀριστοφάνης δὲ εἴρηκεν

Ὡς οὐχ ἕτερον ἄνδρα σάρκινον.

Verba ὡς οὐχ ἕτερον omittit codex Jungermanni.

XIX. 505

Pollux VI, 24. Ἔστι δὲ τὸ ἀκρατίσασθαι καὶ παρὰ τοῖς παλαιοῖς καὶ παρὰ Ἀριστοφάνει

Τί τὸ κακόν; ἀλλ' ἦ κοκκύμηλ' ἠκρατίσω;

Phrynichus Bekkeri p. 23, 15. Ἀκρατίσασθαι: τὸ μικρὸν ἐμφαγεῖν πρὸ τοῦ ἀρίστου. Ἀριστοφάνης "Ἀκρατιοῦμαι μικρόν." Ab his verbis Aristomenis trimeter incipit apud Athen. I. p. 11 C.

XX. 506

Pollux VI, 80. Εἴποις δ' ἂν καὶ κοκκίσαι ῥοιὰν κατὰ Ἀριστοφάνην

Ὀξυγλύκειάν τἄρα κοκκιεῖς ῥόαν.

τουτὶ δὲ τὸ ἰαμβεῖον Ἀριστοφάνης οὐκ ἴδιον ὂν εἴρηκεν, ἀλλ' ὡς Αἰσχύλου. Dobræus "An sensus est, *Nondum maturæ puellæ vim paras?* Horat. Carm. II. 5, 10. *Immitis uvæ.*"

XXI. 507

Pollux VII, 26.—καὶ ζωμεῦσαι. καὶ Ἀριστοφάνης

Τὴν χύτραν,
ἐν ᾗ τὰ κρεάδι' ἧψες ἐζωμευμένα.

ἧψες Dobræus ad Pluti v. 227. p. 27. Vulgo ἕψεις.

508 XXII.

Pollux VII, 64. Καὶ κροκὺς δὲ μέρος ἐσθῆτος.—Ἀριστοφάνης δὲ

Ἀνήσεις κροκύδα μαστιγουμένην.

Vulgo ἂν ἔσω. Correctum ex codice Falckenburgiano. ἀνήσω Brunckius p. 282. "Corrigo ἀνήσω κροκύδα μαστιγουμένη de serva interpretatus, quæ virgis cæsa dicitur ridicule floccos emittere, veluti lana cæsa virgis mollitur et floccos explicat." Schneider. in indice in scriptores R. R. p. 362.

509 XXIII.

Pollux VII, 67. Τὸ γυναικεῖον ζώνιον—στρόφιον ὠνόμαζον, ὡς Ἀριστοφάνης

Ἀλλὰ τὸ στρόφιον λυθὲν
τὰ κάρυά μοὐξέπιπτεν.

510 XXIV.

Pollux VII, 108. Πρὸ δὲ τῶν καμίνων τοῖς χαλκεῦσιν ἔθος ἦν γελοῖά τινα καταρτᾶν ἢ ἐπιπλάττειν ἐπὶ φθόνου ἀποτροπῇ. ἐκαλεῖτο δὲ βασκάνια, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης ἔφη

Πλὴν εἴ τις πρίαιτο δεόμενος
βασκάνιον ἐπὶ κάμινον ἀνδρὸς χαλκέως.

V. 2. Vulgo βασκανίον. Correctum ex libro Falckenburgii. De βασκανίοις vid. Lobeck. Aglaoph. p. 971.

511 XXV.

Pollux VII, 162. Λεπρᾶν | κεράμιον ὀξηρὸν ἀντὶ τοῦ μυδᾶν Ἀριστοφάνης λέγει. Idem VII, 161. κεράμιον ὀξηρὸν ex Aristophane memorat.

512 XXVI.

Pollux VIII, 17. Ἔνιοι δὲ οἴονται καὶ ἀνάγκην σκεῦος εἶναι δικαστικὸν εἰπόντος Ἀριστοφάνους

Οὐκ εἶ λαβὼν θύραζε τὰ ψηφίσματα
καὶ τὴν ἀνάγκην ἐς κόρακας ἐντευθενί;

Vulgo οὐκ ἴῃ, correctum ab Porsono in Adversariis p. 282. Versu altero ἐντευθενί Jungermannus. Vulgo ἐντεῦθεν.

513 XXVII.

Pollux X, 32. Παραπέτασμα—πολύχρουν, ἐφ' οὗ Ἀριστοφάνης ἂν εἴποι

Τὸ παραπέτασμα τὸ Κύπριον τὸ ποικίλον.

XXVIII. 514

Suidas, Αὐαίνεται: ξηραίνεται.—ἡ πρώτη δασύνεται. καὶ Ἀριστοφάνης

Ἐνταῦθα δὴ παιδάριον ἐξαυαίνεται.

καὶ ἑτέρωθι

Ὥστ' ἔγωγ' ηὐαινόμην
θεώμενος.

XXIX. 515

Photius p. 266, 16. et Suidas, Μηλῶσαι: τὸ καθεῖναί τι εἰς βάθος. καὶ τὴν φάρυγγα μηλῶσαι τὸ διαχρῖσαι (διαχρῆσαι Photius) τῷ δακτύλῳ. Ἀριστοφάνης

Τὴν φάρυγα μηλῶν δύο δραχμὰς ἕξει μόνας.

In poetæ verbis τὴν Photius, τὸν Suidas, uterque autem φάρυγγα μηλῶσαι, quod in φάρυγα μηλῶν cum Porsono mutavi.

XXX. 516

Photius p. 460, 3. et Suidas, Πρόσισχε: τὸ πρόσεχε.—οὕτως δὲ καὶ ὑπίσχομαι τὸ ὑπισχνοῦμαι οἵ τε τραγικοὶ καὶ Ἀριστοφάνης

Τὸ πρᾶγμα τοῦτο συλλαβεῖν ὑπίσχομαι.

XXXI. 517

Suidas, Σχέδιον: ἐκ τοῦ ἑτοίμου. καὶ Ἀριστοφάνης "Ταῦτα δὲ | σχεδίοις ἔοικε." τουτέστιν ἐκ τοῦ παρατυχόντος εἴρηται.

XXXII. 518

Phrynichus Bekkeri p. 57, 14. Οὐκοῦν:—παροξυνόμενον—ποτὲ δὲ καθ' ὑπέρθεσιν, οὔκουν ἐάσεις, οὐκ ἐάσεις οὖν. καὶ παρ' Ἀριστοφάνει

Οὔκουν μ' ἐάσεις ἀναμετρήσασθαι τάδε;

ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐάσεις οὖν με.

XXXIII. 519

Grammaticus Bekkeri p. 400, 9. et Favorinus in Aldi Hortis Adonidis p. 16 a. Ἀνέχειν:—λέγεται ἀνέχειν καὶ τὸ κωλύειν.—καὶ Ἀριστοφάνης

Σὺ δ' οὐκ ἀνεῖχες αὐτὸν ὥσπερ εἰκὸς ἦν.

XXXIV. 520

Grammaticus Bekkeri p. 434, 5. Ἀπόρρητα πάντα τὰ ἀπειρημένα καὶ ἀπηγορευμένα ἐν τοῖς νόμοις λέγουσιν. Ἀριστοφάνης

Οὕτως τι τἀπόρρητα δρᾶν ἐστι μέλει.

Fortasse ἐστιν μέλον. Aliam conjecturam, ἐτημέλει, in diario nescio quo propositam vidi. Apud Suidam in ἀπόρρητα scriptum in editione Mediolanensi οὔτό, τ' εἰπόρρητα δρᾶν ἔτι μέλλει.

521 XXXV.

Etymolog. M. p. 61, 17. Ἄλεισον: λέγεται ἀρσενικῶς, οἷον

Γίγνωσκε τὸν ἄλεισόν τε καὶ τὰ γράμματα,

Ἀριστοφάνης. ἔστι δὲ εἶδος ποτηρίου. Vulgo γίνωσκε τὸν ἄλεισον καί. Correxit Porsonus in Adversar. p. 282.

522 XXXVI.

Etymolog. M. p. 270, 45. Διασαυλούμενος: ἀβρυνόμενος καὶ διαθρυπτόμενος, παρὰ τὸν σαῦλον τὸν τρυφερὸν καὶ γαῦρον.—

Ὁρῶ γὰρ ὡς ὄμφακα διασαυλούμενον,

Ἀριστοφάνης. Sine Aristophanis nomine versum attulit Zonaras vol. I. p. 539. ubi σαυλούμενον scriptum. Hesychius, Διασαυλούμενον: διακινούμενον καὶ ἐναβρυνόμενον ἢ διασειόμενον. Ceterum ὄμφακα media syllaba producta dixit: de quo olim dubitabat Gaisfordus ad Hephæstion. p. 70.

523 XXXVII.

Etymolog. M. p. 280, 28. Διώκετον: ὅτι οἱ Ἀττικοὶ καὶ ἐν τοῖς τρισὶ προσώποις τῶν δυϊκῶν τοῖς δυϊκοῖς χρῶνται, ὡς Ἀριστοφάνης

Καταντιβολεῖτον αὐτὸν ὑποπεπτωκότες,
ἐκβαίνετον τὸν πατέρα τοῖς ὀρχήμασι.

Similis locus in Vespis est v. 975. Ἴθ' ἀντιβολῶ σ' οἰκτείρατ' αὐτὸν ὦ πάτερ | καὶ μὴ διαφθείρητε. ποῦ τὰ παιδία; | ἀναβαίνετ' ὦ πονηρά, καὶ κνυζούμενα, | αἰτεῖτε κἀντιβολεῖτε καὶ δακρύετε. Ὑποπεπτωκότες fortasse in ὑποπεπτωκότε mutandum. Dobræus Ἐκβαίνετον ὡς τὸν π. τοῖς ὀ. καταντιβολεῖτον τ' αὐτὸν—.

524 XXXVIII.

Etymolog. M. p. 298, 53. Εἵλη: σημαίνει τὴν θερμασίαν ἐκ τοῦ ἕλη πλεονασμῷ τοῦ ι, ὡς παρὰ Ἀριστοφάνει

Καὶ τῶν πρὸς εἵλην ἰχθύων ὠπτημένων.

525 XXXIX.

Etymolog. M. p. 470, 34. Ἰκτῖνα:—Πλάτων δὲ προπαροξυτόνως λέγει, ὡς παρὰ Ἀριστοφάνει

Ἴκτινα παντόφθαλμον ἅρπαγα τρέφων.

Attulit hunc versum Chœroboscus apud Bekkerum in annota-

tione ad locum Etymologi p. 901. ἅρπαγας ·τρέφων præbens, quod alii fortasse in ἅρπαγα στρέφων mutabunt. Versus tragicus est, ex quo παντόφθαλμος in lexica inferri poterit.

XL. 526

Etymolog. M. p. 526, 20. Κόλλοπες:—ἐλέγετο δὲ καὶ τὸ νωτιαῖον δέρμα διὰ τὸ τὴν κόλλαν ἐξ αὐτοῦ γίνεσθαι. ὅθεν Ἀριστοφάνης τὴν σκληρότητα Αἰσχύλου ἐνδεικνύμενος ἔφη

Οἶμαι γὰρ αὐτὸν κόλλοπι

ἐοικέναι.

XLI. 527

Etymolog. M. p. 682, 51. Ποῖ κῆχος:—καὶ Ἀριστοφάνης

α. Ποῖ κῆχος; β. εὐθὺ Σικελίας.

Vulgo εὐθὺς. εὐθὺ Valckenarius Animadv. in Ammonium p. 91.

XLII. 528

Eustathius p. 73. extr. Κατὰ δὲ Ἡρωδιανὸν καὶ τάριχος ἑκατέρως λέγεται. τὸ τάριχος γὰρ καὶ ὁ τάριχος.—Ἀριστοφάνης

Ἐπὶ τῷ ταρίχει τὸν γέλωτα κατέδομαι.

ὁ αὐτὸς "Τάριχον τοῦτον πλύνω." Postrema ita corrige, τάριχον τουτονὶ πλύνων, quæ ex Δαιταλέων fragm. XXI. sumpta sunt.

XLIII. 529

Eustathius p. 959, 41. Τὸ δὲ σῶς εὕρηται, φασὶ, καὶ θηλυκῶς. Ἀριστοφάνης

Οὕτω παρ' (γὰρ Dobræus) ἡμῖν ἡ πόλις μάλιστα σῶς ἂν εἴη.

λέγουσι δὲ καὶ σᾶ τὰ σῶα οἱ παλαιοὶ, παρ' οἷς καὶ σᾶ ἡ σώα.—Ἀριστοφάνης

Ἡ μᾶζα γὰρ σᾶ καὶ τὰ κρέα χὠ κάραβος.

Excerpsit hæc etiam Philemo in v. σῷος.

XLIV. 530

Eustathius p. 1166, 51. ex Ælio Dionysio, Χιτώνιον—λεπτὸν ἔνδυμα γυναικεῖον πολυτελὲς—Ἀριστοφάνης

Ἐνδὺς τὸ γυναικεῖον τοδὶ χιτώνιον.

XLV. 531

Eustathius p. 1387, 4. Ἐν δὲ τοῖς ῥητορικοῖς λεξικοῖς φέρεται καὶ ταῦτα· ἐκ τοῦ ἀθρόος γίνεται ἄθρους.—καὶ Ἀριστοφάνης

Ἑστῶτας ὥσπερ τοὺς ὀρεωκόμους ἄθρους.

Forma ὀρεωκόμους hic non magis mutanda quam in Thesmophor. v. 493.

532 XLVI.

Eustathius p. 1415, 62. Ὁ δὲ φαρμακὸς ἤτοι τὸ κάθαρμα.— Ἀριστοφάνης

Πόθεν δ' ἐγώ σοι συγγενὴς ὦ φαρμακέ;

533 XLVII.

Eustathius p. 1419, 52. Καὶ δικαστήριον ἱστοροῦσιν Ἀθήνησιν ἐπώνυμον τῆς Παλλάδος. Ἀριστοφάνης

Ἄκων κτενῶ σε τέκνον·

ὁ δ' ὑπεκρίνετο

ἐπὶ Παλλαδίῳ τἄρ' ὦ πάτερ δώσεις δίκην.

ἐδίκαζον δὲ κατὰ Παυσανίαν ἐκεῖ ἀκουσίους φόνους οἱ ἐφέται. Legebatur παρ' ᾧ πάτερ. Emendavit Elmsleius ad Acharn. v. 323.

534 XLVIII.

Eustathius p. 1442, 2. Ὅτι τὸ ἀντίον ηὔδα ταυτόν ἐστι τῷ ἀντικρὺ καὶ ἄντην πρὸς ἅπερ ἤκουσέ τις ἐκ τοῦ προλαλήσαντος. καὶ ἔστι πως ὅμοιον τῷ ὑπαντὰξ, οὗ μέμνηται Αἴλιος Διονύσιος λέγων ὡς δηλοῖ τὸ ἐξ ἐναντίας, φέρων εἰς χρῆσιν ἐξ Ἀριστοφάνους τὸ

Ἔφευγε, κἀγὼ τῆς ὑπαντὰξ εἰχόμην.

Hoc adverbium Euripidi in Supplicibus v. 398. restitutum ibat Elmsleius in diario classico vol. VIII. p. 436.

535 XLIX.

Eustathius p. 1467, 35. Ἑκάτης ἀγάλματα αἱ κύνες. ταύτῃ γάρ φασι θύονται· ἣν καὶ κυνοπρόσωπον διαπλάττονται. Ἀριστοφάνης

Καὶ κύων ἀκράχολος

Ἑκάτης ἄγαλμα φωσφόρου γενήσομαι.

Grammaticus Bekkeri p. 327, 13. Ἀγάλματα Ἑκάτης: αἱ κύνες. θύονται γὰρ αὐτῇ. Idem p. 336, 31. Ἄγαλμα Ἑκάτης: τὴν κύνα οὕτως εἴρηκεν Ἀριστοφάνης διὰ τὸ ἐκφέρεσθαι τῇ Ἑκάτῃ κύνας, ἢ ὅτι καὶ αὐτὴν κυνοκέφαλον πλάττουσιν. Ridet autem Euripidis versum ab Plutarcho servatum de Iside et Osiri p. 379 d.

Ἑκάτης ἄγαλμα φωσφόρου κύων ἔσει.

Indicavit Porsonus ad Hecubam v. 1255.

536 L.

Eustathius p. 1535, 20. postquam de formis vocabulorum ἄρκος et ἀπαρκίας, pro ἄρκτος et ἀπαρκτίας ab quibusdam usurpatis exposuit, ita pergit, εἰ δὲ τοῦ ἄρκτου ὑπεξαιρεθέντος τοῦ τ,

ὡς εἴρηται, οὐ γέγονε σημασίας ἐναλλαγὴ, οὐ μὴν οὐδὲ γελοιασμὸς, ἀλλ' ὁ κωμικὸς τὸ κάππα ἐξελὼν γέλωτα ἐκίνησεν εἰπὼν οὕτω

Ψελλόν ἐστι καὶ καλεῖ
τὴν ἄρκτον ἄρτον, τὴν δὲ Τυρὼ τροφαλίδα,
τὸ δ' ἄστυ σῦκα.

ταῦτα δὲ τί δηλοῖ περιττόν ἐστι φράσαι. ἀρκεῖ δὲ μόνον ἐπισημήνασθαι ὡς οὐ ψελλὰ τὰ εἰρημένα κυρίως, εἰ μή τις πᾶν παιδίον μὴ σαφῶς διαλεγόμενον ψελλίζεσθαι λέγει, ὁποῖόν τι καὶ Αἰσχύλος (Prometh. v. 841.) φαίνεται δηλοῦν ἐν τῷ "Ψελλόν τι καὶ δυσεύρετον." V. 2. Vulgo τροφαλλίδα.

LI. 537

Eustathius p. 1788, 20. Ἐκ τοῦ Ὁμηρικοῦ ὤνου παρὰ τοῖς ὕστερον ἡ ὠνή.—εἰ δὲ ἀπ' αὐτῆς παρῆκται καὶ ἡ παρὰ τῷ κωμικῷ ὄνωνις, ἧς χρῆσις φέρεται παρὰ τοῖς τεχνικοῖς τὸ

Εἶτα δὴ
ἐς (add. τὴν) πόλιν ἄξεις τήνδε τὴν ὀνώνιδα;

οὐκ ἔστι βεβαίως ἀπισχυρίσασθαι. ὄνομα δὲ βοτάνης ἡ ὄνωνις, δι' ἧς ἐπ' ἀλογίᾳ ἴσως ὁ κωμικός τινα σκώπτει καὶ ῥᾳθυμίᾳ, ὡς τοῦ ὄνου καὶ νωθροῦ ὄντος, καθὰ καὶ ἡ Ἰλιὰς οἶδε καὶ παροιμιάζοντος τό τε ἀπ' ὄνου πεσεῖν τινα (Nubium v. 1255.) καὶ τοὺς ὄνου πόκους, οὓς ὁ κωμικὸς (Ranar. v. 186.) εἰς πόκας παρῴδησε. In verbis poetæ ap. Eustath. εἰς.

LII. 538

Theognostus in Bekkeri Anecdotis p. 1403. Ὀζέσω: τὸ ὄζω ἐνίοτε καὶ περισπωμένως λέγεται, ἐξ οὗ καὶ ὁ μέλλων ὀζέσω, ἀλλὰ καὶ ὀζήσω διὰ τοῦ η, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης

Λίθος τις ὤζησεν τεθυμιαμένος.

Scribebatur ὄζησεν.

LIII. 539

Scholiasta Equitum v. 137. Ποταμὸς τῆς Ἀττικῆς χειμάρρους ὁ Κυκλοβόρος ὑπὸ Ἀθηναίων χωσθείς. τὴν κακοφωνίαν οὖν τοῦ Κλέωνος εἴκασε τῷ ἤχῳ τοῦ ποταμοῦ. καὶ ἀλλαχοῦ

Ὤιμην δ' ἔγωγε τὸν Κυκλοβόρον κατιέναι.

Vulgo ἐγὼ. ἔγωγε Brunckius vol. III. p. 169. Κυκλοβόρον] Conf. Δραμάτων fragm. XIV.

LIV. 540

Scholiasta Equitum v. 254. Εὐκράτης ἔφευγεν εὐθὺ τῶν κυρηβίων: ἔνθα αἱ κάγχρυς φρύγονται. κάγχρυς δέ εἰσιν αἱ λε-

λεπισμέναι κριθαὶ ἀφ' ὧν ἡ πτισάνη. σκώπτει δὲ καὶ τὸν Εὐκράτην ὡς τοιαύτην τέχνην ἔχοντα. ἐν ἄλλοις γοῦν φανερωτέρως φησὶ "Καὶ σὺ κυρηβιοπῶλα Εὔκρατες στύπαξ." Idem ad v. 129. στυππειοπώλης: ὁ τὰ στυππεῖα πωλῶν, τουτέστι καννάβινα, λινᾶ. δηλοῖ δὲ τὸν Εὐκράτη καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ πολιτείαν, ὃς στύππαξ ἐκαλεῖτο διὰ τὸ στυππιοπώλης εἶναι, ὡς καὶ ἐν ἑτέροις. De Eucrate conf. Γήρως fragm. XVI.

541 LV.

Scholiasta Euripidis Medeæ v. 46. Ἐκ τρόχων: βαρυτόνως ὡς νόμων. Ἀριστοφάνης

Ἐβάδιζέ μοι τὸ μειράκιον ἐξ ἀποτρόχων.

ὡς ἀπὸ γυμνασίας οὖν ἐλθόντας τοὺς παῖδας. Vulgo βαδίζει. Correxit Elmsleius ad Medeam p. 85.

542 LVI.

Scholiasta Ranarum v. 787. Τῶν ἀντιλογιῶν: παρίστησιν αὐτοῦ τὸ περὶ τοὺς λόγους σαπρόν. καὶ ἐν ἄλλοις

Στρεψίμελος τὴν τέχνην Εὐριπίδης.

Corrigendum videtur στρεψίμαλλος. Eustathius p. 1638, 17. Στρεψιμάλλους ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τοὺς περιλαλοῦντας καὶ κακοσχόλως φράζοντας, λαβόντες τὸ σκῶμμα ἀπὸ ἐρίων συνεστραμμένους μαλλοὺς ἐχόντων καὶ οὕτω δυσλύτων. Alia collegerunt Hesychii interpretes vol. II. p. 1278.

543 LVII.

Scholiasta Pacis v. 1081. Διακαυνιάσαι:—καῦνον τὸν κλῆρόν φασι. καὶ ἐν ἄλλοις "Πόσος ἔσθ' ὁ καῦνος;

544 LVIII.

Grammaticus Bekkeri p. 384, 3. Ἀλοῶν: ἀντὶ τοῦ περιάγων, ὡς οἱ ἀλοῶντες βόες. οὕτως Ἀριστοφάνης

Ἀλοᾶν χρὴ τὰς γνάθους.

In Ranis est v. 149. ἢ μητέρ' ἠλόησεν ἢ πατρὸς γνάθον | ἐπάταξεν. in Thesmophor. v. 2. ἀπολεῖ μ' ἀλοῶν, ubi scholiasta codicis Ravennatis, ἀλοῶν: ἔξωθεν ἐν κύκλῳ περιάγων . . . ἐν ταῖς ἅλωσι. καὶ τὸ τύπτειν καὶ ἀλοᾶν λέγουσιν ἀπὸ τῶν κοπτόντων τοὺς στάχυας. quæ grammatici illius ope redintegranda sunt.

545 LIX.

Grammaticus Bekkeri p. 398, 26. Ἀνέρριπται κύβος: οἷον ἀποκεκινδύνευται. Ἀριστοφάνης

Φράζε τοίνυν, ὡς ἐγώ σοι πᾶς ἀνέρριμμαι κύβος.

Omisso poetæ nomine versum attulit Suidas in ἀνέρριπτον.

LX. 546

Pollux VI, 49. Ἀριστοφάνης

Τὸν σαπέρδην ἀποτῖλαι χρὴ
καὶ καταπλῦναι κᾳτ' ἐκπλῦναι
καὶ διαπλῦναι.

κᾆτ' ἐκπλῦναι Porsonus Adversar. p. 282. Vulgo καὶ κατεκπλῦναι.

LXI. 547

Pollux VI, 56. Καὶ πάσται δέ εἰσι ζωμὸς ἀλφίτων.—Ἀριστοφάνης δέ φησι

Χορδαὶ, φύσκαι, πάσται, ζωμοὶ,
χόλικες.

LXII. 548

Pollux VI, 62. Καὶ Ἀριστοφάνης δὲ τῶν πολφῶν μνημονεύει,

Πολφοὺς δ' οὐχ ἧψον ὁμοῦ βολβοῖς.

Εἴη δ' ἂν ἔτνους ἰδέα καὶ τὰ χῖδρα (vulgo χίδρα). γίγνεται δὲ ἐκ πυροῦ χλωροῦ, ὃν χιδρίαν Ἀριστοφάνης καλεῖ. ὁ δὲ αὐτὸς καὶ παλημάτιον ῥόφημά τι ὠνόμασεν,

Ἵν' ἐπαγλαΐσῃ τὸ παλημάτιον καὶ μὴ βήττων καταπίνῃ.

ἴσως δ' ἂν εἴη ἐκ παιπάλης, ὅ ἐστι τὸ λεπτότατον τοῦ ἀλεύρου. Eodem modo Hesychius et Photius interpretantur.

LXIII. 549

Pollux IX, 154.—Ἀριστοφάνους εἰπόντος

Εἰκοβολοῦντες καὶ πλάττοντες.

LXIV. 550

Athenæi epitome II. p. 67 d. Μνημονεύει δέ που (Ἀριστοφάνης) καὶ τοῦ ἐκ Κλεωνῶν ὄξους ὡς διαφόρου

Ἐν δὲ Κλεωναῖς ὀξίδες εἰσί.

Vulgo ὀξύτιδες, correctum ab Casaubono. Apographum Laurentianum ὀξίτιδες.

LXV. 551

Athenæus IV. p. 173 d. Ἀχαιὸς δ' ὁ Ἐρετριεὺς ἐν Ἀλκμαίωνι τῷ σατυρικῷ καρυκοποιοὺς καλεῖ τοὺς Δελφοὺς διὰ τούτων

Καρυκοποιοὺς προσβλέπων βδελύττομαι,

παρόσον τὰ ἱερεῖα τέμνοντες· δῆλον ὡς ἐμαγείρευον αὐτὰ καὶ ἐκαρύκευον. εἰς ταῦτα δὲ ἀποβλέπων καὶ Ἀριστοφάνης ἔφη

Ἀλλ' ὦ Δελφῶν πλείστας ἀκονῶν
Φοῖβε μαχαίρας
καὶ προδιδάσκων τοὺς σοὺς προπόλους.

Ex Athenæo attulit hos versus Eustathius p. 1560, 16.

552 LXVI.

Sextus Empiricus adversus grammaticos I, 10. p. 264. *Πολλαὶ γάρ, φασὶν (οἱ γραμματικοί), εἰσὶ συνήθειαι, καὶ ἄλλη μὲν Ἀθηναίων, ἄλλη δὲ Λακεδαιμονίων. καὶ πάλιν Ἀθηναίων διαφέρουσα μὲν ἡ παλαιά, ἐξηλλαγμένη δὲ ἡ νῦν. καὶ οὐχ ἡ αὐτὴ μὲν τῶν κατὰ τὴν ἀγροικίαν, ἡ αὐτὴ δὲ τῶν ἐν ἄστει διατριβόντων. παρ' ὃ καὶ ὁ κωμικὸς λέγει Ἀριστοφάνης*

Διάλεκτον ἔχοντα μέσην πόλεως
οὔτ' ἀστείαν ὑποθηλυτέραν
οὔτ' ἀνελεύθερον ὑπαγροικοτέραν.

553 LXVII.

Clemens Alexandr. Stromat. VI. p. 749. *Ἡροδότου ἐν τῷ περὶ Γλαύκου τοῦ Σπαρτιάτου λόγῳ* (VI, 86.) *φήσαντος τὴν Πυθίαν εἰπεῖν τό τε ῥηθῆναι τοῦ θεοῦ καὶ τὸ ποιῆσαι ἴσον γενέσθαι Ἀριστοφάνης ἔφη*

Δύναται γὰρ ἴσον τῷ δρᾶν τὸ νοεῖν.

554 LXVIII.

Pollux VII, 143. *Τῶν δὲ τοῖς κηπουροῖς ὑπηρετούντων ἐστὶ καὶ τὸ κηλώνειον. οὐ μόνον γὰρ Ἡρόδοτος* (VI, 119.) *μνημονεύει, ἀλλὰ καὶ Ἀριστοφάνης*

Ὥστ' ἀνακύπτων καὶ κατακύπτων τοῦ σχήματος οὕνεκα τοῦδε
κηλωνείου τοῖς κηπουροῖς.

V. 1. Vulgo *εἵνεκα*. V. 2. *κηλώνιον* codex Jungermanni. Idem *κηπουροῖς*, quod restitui loco vulgati *κηπωροῖς*. Basilii imitationem in epistolarum anthologia p. 11. indicavit Hemsterhusius in Anecdotis I. p. 173. *οὐκ ἐῶν ἀνανεύειν καὶ κατανεύειν ὥσπερ τὰ κηλώνεια τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀναγιγνωσκόντων.*

555 LXIX.

Pollux VII, 195. *Ἴδιον δ' ἂν εἴη (τὸ κοτυλίζειν) τῶν τὸν οἶνον πιπρασκόντων. καὶ Φερεκράτης μὲν εἴρηκε "Μηδὲν κοτυλίζειν, ἀλλὰ καταπλάττειν χύδην." Ἀριστοφάνης δὲ*

Κιρνάντες γὰρ τὴν πόλιν ἡμῶν κοτυλίζετε τοῖσι πένησιν.
Fortasse ex Babyloniis.

LXX. 556

Athenæi epitome II. p. 50 e. ubi de *μιμαικύλοις* agitur, Ἀριστοφάνης

Ἐν τοῖς ὄρεσιν αὐτομάτοισιν τὰ μιμαίκυλα φύεται πολλά.

Post *ὄρεσιν* particula *δ'* omissa et *φύεται* post *αὐτομάτοισιν* transponendum videtur: nisi *μιμαίκυλ' ἐφύετο* scribendum.

LXXI. 557

Hephæstio p. 48. ed. Gaisf. Τὸ *προκελευσματικὸν ὑπ' ἐνίων καλούμενον, οἷον τὸ τετράμετρον τοῦτο τὸ Ἀριστοφάνειον*

Τίς ὄρεα βαθύκομα τάδ' ἐπέσυτο βροτῶν;

LXXII. 558

Suidas, Χιάζειν: Πραξιδάμας Δημόκριτον τὸν Χῖον καὶ Θεοξενίδην τὸν Σίφνιον πρώτους ἐπὶ χρώματος τάξαι τὴν ἰδίαν ποίησιν, ὡς Σωκράτης ἐν τοῖς πρὸς Εἰδόθεον, ὡς παρ' Ἀριστοφάνει τεταγμένον. ὑποτείνει δέ τις αὐτὸν βωμολοχεῦσαι

Αὐτὸς δείξας ἔν θ' ἁρμονίαις χιάζων ἢ σιφνιάζων.

In Suidæ verbis vulgo Ἰσοκράτης ἐν τοῖς πρὸς Εἰδοθέαν, quæ emendavit Meinekius ad Euphorionem p. 175. In poetæ verbis *θ'* particulam addidit Toupius Emend. vol. II. p. 378.

LXXIII. 559

Erotianus p. 204. Κενέβρεια: τὰ νεκριμαῖα κρέα οὕτω καλοῦνται, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης "Οὐκ ἔσθ' ὃ κενέβρειον ὅταν θύῃς τι, καλεῖ με." Scholiasta Avium v. 538. Κενεβρείων: τὰ θνησιμαῖα κρέα οὕτως ἐκάλουν. "Οὐκ ἔσται κενέβριον ὅταν θύσῃ."
Fortasse igitur scribendum

Οὐκ ἔσται, κενέβρειον ὅταν θύσῃ τι, καλεῖν με.

LXXIV. 560

Grammaticus Bekkeri p. 343, 21. Ἀδικομήχανος: Ἀριστοφάνης

Τί γὰρ ἐπὶ κακότροπον ἐμόλετον βίον
ἀδικομηχάνῳ τέχνῃ;

LXXV. 561

Suidas et grammaticus Bekkeri p. 415, 29. Ἀπ' ἀκροφυσίων λόγους ἐνδεικνύναι: οἱονεὶ καινοὺς καὶ νεοποιήτους. Ἀριστοφάνης

῾Ρήματά τε κομψὰ καὶ παίγνι᾽ ἐπιδεικνύναι
πάντ᾽ ἀπ᾽ ἀκροφυσίων κἀπὸ κιναβευμάτων.

Vulgo καὶ τῶν ἀπὸ κινναβευμάτων. Emendavit Brunckius p. 284. Photius p. 166, 3. Κιναβευμάτων: πονηρευμάτων. Hesychius, Κιναβεύματα: πανουργεύματα.

562 LXXVI.

Antiatticista p. 86, 3. Βῆ: προβάτων βληχή. ᾿Αριστοφάνης
Θύτην μέλλει καὶ κελεύει βῆ λέγειν.

Hesychius, Βῆ λέγει (codex βήλγει): βληχᾶται. ἢ θύει. Fortasse igitur scribendum,
Θύειν με μέλλει καὶ κελεύει βῆ λέγειν.

563 LXXVII.

Athenæi epitome I. p. 30 b. Γίνεται δὲ ἐν ᾿Ικάρῳ, φησὶν ᾿Επαρχίδης, ὁ Πράμνιος. ἔστι δὲ οὗτος γένος τι οἴνου. καὶ ἔστιν οὗτος οὔτε γλυκὺς οὔτε παχὺς, ἀλλ᾽ αὐστηρὸς καὶ σκληρὸς καὶ δύναμιν ἔχων διαφέρουσαν, οἵῳ ᾿Αριστοφάνης οὐχ ἥδεσθαι ᾿Αθηναίους φησὶ λέγων τὸν ᾿Αθηναίων δῆμον οὔτε ποιηταῖς ἥδεσθαι σκληροῖς καὶ ἀστεμφέσιν οὔτε Πραμνίοις σκληροῖσιν οἴνοις συνάγουσι τὰς ὀφρῦς τε καὶ τὴν κοιλίαν, ἀλλ᾽ ἀνθοσμίᾳ καὶ πέπονι νεκταροσταγεῖ.

564 LXXVIII.

Athenæi epitome XI. p. 1127. ed. nostræ. ᾿Εκαλεῖτο δὲ καὶ τὸ ἑταιρικὸν συνευωχούμενον φιλοτήσιον. ᾿Αριστοφάνης "῾Επτάπους γοῦν ἡ σκιά ᾽στιν ἡ ᾽πὶ τὸ δεῖπνον· ὡς ἤδη καλεῖ μ᾽ ὁ χορὸς ὁ φιλοτήσιος." Libri χρόος. Casaubonus χορὸς aut χρόνος. ῾Επτάπους σκιὰ fortasse ex hoc loco sumptum explicuit Hesychius.

565 LXXIX.

Aristides vol. I. p. 87, 19. ῝Ο δέ φησιν ᾿Αριστοφάνης περὶ Αἰσχύλου σκότον εἶναι τεθνηκότος, τοῦτ᾽ ἄξιον καὶ περὶ τούτου (᾿Αλεξάνδρου τοῦ Κοτυαέως) νῦν εἰπεῖν εἰς παιδείας λόγον. Fortasse in Gerytade.

566 LXXX.

Plutarchus qui dicitur in vita decem oratorum p. 836 e. ᾿Ισοκράτης Θεοδώρου μὲν ἦν παῖς τοῦ ἀρχιερέως—θεράποντας αὐλοποιοὺς κεκτημένου καὶ εὐπορήσαντος ἀπὸ τούτων—ὅθεν εἰς τοὺς αὐλοὺς κεκωμῴδηται ὑπὸ ᾿Αριστοφάνους καὶ Στράττιδος. Strattidis ex Atalanta versus de Isocrate servarunt Athenæus XIII. p. 592 d. et scriptor vitæ Isocratis p. X. ed. meæ.

LXXXI. 567

Hesychius, Ἄανθα: εἶδος ἐνωτίου παρὰ Ἀλκμᾶνι ἢ (καὶ Alberti) Ἀριστοφάνει.

LXXXII. 568

Zenobius Proverb. I, 1. Ἀβυδηνὸν ἐπιφόρημα:—εἴρηται δὲ ἡ παροιμία καὶ ἀπὸ τοῦ ὑπ' αὐτῶν (Abydenos dicit) συκοφαντεῖσθαι τοὺς ξένους. ἔνθεν Ἀριστοφάνης τὸν συκοφάντην Ἀβυδηνοκώμην εἶπεν. Corrige Ἀβυδοκόμην collato Hesychio I. p. 26. et Bekkeri Anecdotis p. 215, 6. 322, 31.

LXXXIII. 569

Suidas in ἀγκύρισμα, Ἔστι δὲ ἀγκύρισμα καὶ σκεῦος ἀγρευτικὸν σύκων. Ἀριστοφάνης. Error grammatici, qui ἀγκύρισμα cum ἄγκυρα commiscuit, ab Kustero notatus est comparato Hesychio, Ἄγκυρα: ἐν ᾗ τὰ σῦκα λαμβάνουσιν.

LXXXIV. 570

Pollux II, 108. Ἀριστοφάνης δὲ ἄγλωττον τὸν εἰπεῖν ἀδύνατον ἔφη.

LXXXV. 571

Pollux III, 48. Ἀριστοφάνης δὲ ἄγυνον τὸν ἀγύνην.

LXXXVI. 572

Photius p. 7, 20. Ἀγῶνα: τὴν συναγωγήν. οὕτως Ἀριστοφάνης.

LXXXVII. 573

Eustathius p. 1854, 12. Ἦν δὲ καὶ ἄδδιξ μέτρον τι, φασὶ, τετραχοίνικον. Ἀριστοφάνης "Ἀλφίτων μελάνων ἄδδιχα." Photius p. 8, 6. et grammaticus Bekkeri p. 342, 26. Ἄδδιξ: μέτρον τετραχοίνικον. (Etymolog. M. p. 16, 53. 17, 46.) οὕτως Ἀριστοφάνης. Corrupte Hesychius, Ἄδδιξις: μέτρον τετραχοίνης.

LXXXVIII. 574

Photius p. 9, 21. Ἀδηφάγοι: ἀγωνισταὶ ἵπποι οὕτως ἐκαλοῦντο, ὡς Ἀριστοφάνης καὶ Φερεκράτης.

LXXXIX. 575

Grammaticus Bekkeri p. 346, 1. Ἀδώνιος Φερεκράτης εἶπεν ἀντὶ τοῦ Ἀδώνιδος. λέγει δὲ τὴν αἰτιατικὴν τὸν Ἀδώνιον. οὕτω δὲ καὶ Πλάτων καὶ Κρατῖνος, ἀλλὰ καὶ Ἀριστοφάνης καὶ ἕτεροι. λέγουσι δὲ καὶ Ἄδωνιν αὐτὸν πολλάκις.

576 XC.

Grammaticus Bekkeri p. 348, 2. Ἀείταν: τὸν ἑταῖρον. Ἀριστοφάνης δὲ τὸν ἐρώμενον. Scribe ἀΐταν.

577 XCI.

Phrynichus Bekkeri p. 6, 2. Ἀκύμων θάλασσα: Εὐριπίδης ἐπὶ τοῦ μὴ γεννᾶν τέθεικεν, ὡσανεὶ ἀγόνου. ὡσαύτως καὶ Ἀριστοφάνης.

578 XCII.

Grammaticus Bekkeri p. 382, 17. Ἀλειφόβιον (codex ἀλειφοίβιον): τὸν περὶ παλαίστραν ἀναστρεφόμενον καὶ ὑπηρετοῦντα. οὕτως Ἀριστοφάνης. Hesychius, Ἀλειφοβίους: πένητας. ubi vide Alberti annotationem.

579 XCIII.

Pollux II, 150. Ἀριστοφάνης δὲ "ἀμεταχειρίστων τῶν κοινῶν" εἶπεν.

580 XCIV.

Photius p. 72, 21. Ἧ ποθεν: ἀμόθεν. οὕτως Ἀριστοφάνης. Recte Ruhnkenius ad Timæum corrigit errorem grammatici reposito Ἀμόθεν: πόθεν, ut apud Suidam est, quanquam omissa Aristophanis mentione.

581 XCV.

Etymolog. M. p. 96, 22. Ἀναζυγῶσαι:—τὸ θύρας ἀναπετάσαι Ἀριστοφάνης. Favorinus in Aldi Hortis Adonidis p. 15 b. Ἀναζυγῶσαι: τὸ τὰς θύρας ἀναπετάσαι. Ἀριστοφάνης "Τὴν θύραν ἀναζυγώσας." Pollux X, 26. Παρὰ δὲ τοῖς κωμῳδοῖς τὸ ἀναζυγῶσαι ταυτὸν τῷ ἀνοῖξαι σημαίνει.

582 XCVI.

Scholiasta Euripidis Orest. v. 14. p. 283. ed. Matth. Ἀναμετρήσασθαι: "ἀνεμέτρει τὸ χωρίον" παρὰ Ἀριστοφάνει ἀντὶ τοῦ διεμέτρει.

583 XCVII.

Suidas, Ἀνασηκῶσαι: ἀνταποδοῦναι, ἢ ἀναλαβεῖν, ὥσπερ οἱ ἱστάντες. οἷον ἐξισῶσαι τῷ λείποντι ἢ πλεονάζοντι. οὕτως Ἀριστοφάνης.

584 XCVIII.

Grammaticus Bekkeri p. 401, 18. Ἀνεψιάδαι Ἀριστοφάνης καὶ ἀνεψιαδοῦς Φερεκράτης καὶ Ἕρμιππος ἀνεψιαδοῦν—. Vitiosum ἀνεψιάδαι Bekkerus in ἀνεψιαδοῖ mutavit. Quidni ἀνεψιαδαῖ?

Phrynichus Bekkeri p. 15, 18. Ἀνεψιαδῆν: ὅμοιόν ἐστι τῷ ἀδελφιδῆν. ἀνεψιοῦ καὶ ἀδελφοῦ θυγάτηρ.

XCIX. 585

Pollux II, 228. Ἀνοητία, ἄνοια, ἐπίνοια, πρόνοια,—καὶ ἀνοησία, ὡς Ἀριστοφάνης. Aristophanem ἀνοησία contra Atticorum consuetudinem, quæ ἀνοητία postulat, dixisse nec mihi videtur credibile nec Lobeckio visum est ad Phrynich. p. 506. Quamobrem ἀνοητία priore loco delendum, altero in ἀνοητία cum codice Jungermanni mutandum est. Pari errore in eadem sectione bis leguntur verba καθὼς Ἀντιφῶν ἐπινόημα: quod notavit Ruhnkenius in Auctario ad Hesychii vol. I. p. 802. Pollux IV, 9. Ἄνοια· τὸ γὰρ ἀνοησία (recte codices ἀνοητία) σκληρόν. Phrynichus Bekkeri p. 21, 20. Ἀνοητία: ὡς νουθετία, μοιχοληπτία, φιλοποτία, λυχνοκαυτία, ἀθλοθετία, ἀκρατία. De ἀθλοθετία Pollux III, 140. Ἀθλοθεσία, ἢ ὡς Ἀριστοφάνης, ἀθλοθετία. De quo dixit Lobeckius ibid. p. 510.

C. 586

Suidas, Ἀπόμακτρα σκυτάλων ἀπεσκοτημένα δ' ἐσκιοτραφημένα. Eadem grammaticus Bekkeri p. 431, 26. præmisso lemmate Ἀπόμακτρα, et ἐσκιοτροφημένα præbens. Vera loci scriptura hæc est, Ἀπόμακτρα: σκύταλα. ἀπεσκοτωμένα δὲ, ἐσκιαγραφημένα. Poetæ enim verba fuerunt ἀπόμακτρ' ἀπεσκοτωμένα, quorum interpretationes ex scholiasta de more exscripsit Suidas, cujus alia est de eodem loco annotatio perinepta, Ἐσκιοτροφημένα: Ἀριστοφάνης. ἀπόμακτρα σκυτάλων ἐσκιοτροφημένα. Prudentius idem alio loco, Ἀπεσκοτωμένα: ἐσκιαγραφημένα, κεχρωσμένα. τὰς γὰρ χρίσεις σκότη (σκότους Hesychius) καλοῦσι ζωγράφοι. οὕτως Ἀριστοφάνης: quæ iisdem fere verbis, omissa tamen Aristophanis memoria, ab Hesychio traduntur et ab Pausania apud Eustathium p. 953, 53. Denique Hesychius, Ἀπομάκτρας: ξύλα. τὰς σκυτάλας, ἐν αἷς ἀποψῶσι τὰ μέτρα. Forma ἀπόμακτρον idem utitur ad explicandum ἀπόψηστον.

CI. 587

Pollux VII, 22. Καὶ ἀρτοστροφεῖν δὲ Ἀριστοφάνης λέγει.

CII. 588

Phrynichus Bekkeri p. 10, 9. Ἀσπάλαθος: ἀκανθῶδες φυτόν. Κλέανδρος θηλυκῶς, Ἀριστοφάνης ἀρσενικῶς.

589 CIII.

Phrynichus Bekkeri p. 13, 19. Αὔεσθαι πῦρ καὶ ἐναύεσθαι: Ἀριστοφάνης αὐόμενος, Κρατῖνος ἐναύεσθαι.

590 CIV.

Hesychius, Ἀφορμή: ἡ νῦν ἐνθήκη λεγομένη. Ἀριστοφάνης "Μέλλει δὲ πέμπειν τοὺς εἰς ἀφορμήν." ἢ πρόφασις, ἢ αἰτία. Metri speciem verba illa nanciscentur deleto τοὺς.

591 CV.

Phrynichus Bekkeri p. 13, 28. Ἀψευδοῦντες: Ἀριστοφάνης.

592 CVI.

Grammaticus Bekkeri p. 476, 10. Ἀωρὶ, ἀωρία: τὸ παρὰ τὸν προσήκοντα καιρὸν καὶ τὴν ὥραν.—Ἀριστοφάνης δὲ ἔφη καὶ "ἀωρὶ θανάτῳ ἀπέθανεν." Vereor ne quid erroris admiserit grammaticus: nam vix ita locutum esse credam Aristophanem, qui fortasse ἀωροθάνατος ἀπέθανεν dixerat. Phrynichus ibidem p. 24, 22. Ἀωροθάνατος: ὁ πρὸ τῆς καθηκούσης ὥρας ἀποθανὼν ἀνὴρ καὶ γυνή.

593 CVII.

Scholiasta Theocriti I, 132. Ἡ βάτος θηλυκῶς λέγεται· ὁμοίως ἐνταῦθα καὶ ἡ νάρκισσος. παρὰ δὲ τῷ Ἀριστοφάνει ἀρσενικῶς λέγεται.

594 CVIII.

Pollux IV, 63. Καὶ τὰ ῥήματα λυρίζειν κιθαρίζειν ψάλλειν καὶ, ὡς Ἀριστοφάνης, βαρβιτίζειν.

595 CIX.

Etymolog. M. p. 194, 31. Βέλεκοι: ὄσπρια. "Καὶ τῶν βελέκκων (scr. βελέκων)" [a] Ἀριστοφάνης. Suidas, Βέλεκος: ὄσπριον. ἔοικε δὲ τοῖς λαθύροις. Hesychius, Βέλλεκυς: ὄσπριόν τι ἐμφερὲς λαθύρῳ, μέγεθος ἐρεβίνθου ἔχον. Conjecturam de hac planta protulit Schneiderus ad Theophrast. vol. III. p. 689.

596 CX.

Pollux VII, 210. Παρὰ Ἀριστοφάνει βιβλιδάριον. Conf. fr. 64.

[a] Tale quid in Ecclesiaz. v. 623. vellem legeretur, ubi nunc consentiente scholiasta editur καὶ τῶν σπελέθων κοινανοῦμεν, et in præcedente versu κατέδει σπέλεθον πρότερός μου. Quæ nemo dum ita explicuit ut satisfaceret.

CXI. 597

Pollux II, 56. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ βλέπος ἐκάλεσε καὶ βλέπησιν. βλέπος est in Nubibus v. 1176.

CXII. 598

Pollux VII, 187. Ἀριστοφάνης καὶ βοηλατεῖν καὶ ὀνηλατεῖν εἶπε.

CXIII. 599

Thomas M. Βοῦς—λέγεται ἐπ' εὐθείας τῶν πληθυντυκῶν βόες, εἰ καὶ Ἀριστοφάνης ἅπαξ βοῦς εἶπε.

CXIV. 600

Pollux VII, 141. Καὶ βωλοκοπεῖν δὲ Ἀριστοφάνης εἴρηκε.

CXV. 601

Phrynichus Bekkeri p. 31, 27. Γαλῆν καταπέπωκεν (codex καταπέπτωκεν): Ἀριστοφάνης. ἐπί τινος νέου μὴ δυναμένου φθέγξασθαι. χρήσαιο δ' ἂν καὶ αὐτὸς ἐπὶ παντὸς (τοῦ μὴ addit Bekkerus) φθεγγομένου.

CXVI. 602

Etymolog. M. p. 229, 40. Γεισίποδες: παρὰ τὸ εἶναι βάσεις τῶν θεμελίων. καὶ γεισῶσαι καὶ γείσωσις τὸ τῆς γῆς ἔκθεμα. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ τὰς ὤας τοῦ ἱματίου γεῖσα εἶπε. Postrema, Ἀριστοφάνης—εἶπε habet grammaticus Bekkeri p. 231, 2. ubi γείσας scriptum. Vide Hesychium vol. I. p. 808.

CXVII. 603

Pollux II, 13. Γερόντειαι παλαῖστραι παρὰ Ἀριστοφάνει. Incertum poetæ nomen fit Falckenburgiani codicis scriptura Ἀντιφάνει. Cum γεροντείαις παλαίστραις autem compares ἐφήβους παλαίστρας in inscriptione ab Sponio edita, repetita ab Corsinio F. A. vol. II. p. 171. et Boeckhio vol. I. p. 374.

Εἰκόνα τήνδε Ποθεῖνος ἐν εὐφήβοισι παλαίστραις
τεύξας κοσμητοῦ θήκατο Νυμφοδότου.

ubi εὐφήβοισι imperite dictum pro ἐφήβοισι.

CXVIII. 604

Hesychius, Δαφνοπώλην τὸν Ἀπόλλω λέγουσιν, ὡς Ἀριστοφάνης. Apud Syracusanos δαφνίτης dictus fuit: vide Hesychii interpretes.

CXIX. 605

Phrynichus Bekkeri p. 35, 30. Διετησίως· ἀντὶ τοῦ διέτως,

οἷον καθ' ἕκαστον ἔτος. Θουκυδίδης καὶ Ἀριστοφάνης. Apud Thucydidem II, 23. legitur θυσίαις διετησίοις.

606 CXX.

Hesychius, Δράκαιναν: τὴν μάστιγα, τὴν ὑστριχίδα ὁ Ἀριστοφάνης.

607 CXXI.

Scholiasta Dionysii Thracis in Bekkeri Anecdotis p. 942, 22. Τὸ δυάκις καὶ τριάκις παρὰ Ἀριστοφάνει.

608 CXXII.

Pollux X, 27. Ἀριστοφάνης (Lysistr. v. 265.) "Προπύλαια πακτοῦν." καὶ πάλιν, ἐπιπακτοῦν τὰς θύρας. καὶ πάλιν Porsonus Adversar. p. 281. Vulgo ἢ πάλιν καὶ.

609 CXXIII.

Pollux II, 199. Τὰ δὲ ὑπὲρ τοὺς δακτύλους κρούματα πταίσματα· Ἀριστοφάνης δὲ καὶ ἐπιπταίσματα αὐτὰ καλεῖ.

610 CXXIV.

Pollux VI, 79. Τὰ δὲ ἐπιδορπίσματα Ἀριστοφάνης ἐπιφορήματα καλεῖ.

611 CXXV.

Pollux II, 42, Ἑτερεγκεφαλᾶν, ὡς Ἀριστοφάνης, τὸ παραφρονεῖν.

612 CXXVI.

Hesychius, Ἐτνήρυσις: ἔπαιξεν Ἀριστοφάνης ἀντὶ τοῦ φάναι τὴν σαυίδα (ἀμίδα Nækius in Museo Rhen. a. 1832 fasc. III. p. 497.) τὴν ἐτνήρυσιν εἰπὼν, παρὰ τὸ ἔτνος. Male hæc ad Acharn. v. 233. referuntur.

613 CXXVII.

Photius p. 30, 6. Εὔειλος (codex εὔηλος): εὐήλιος. Ἀριστοφάνης. In Ranis v. 241. legitur εὐηλίοις.

614 CXXVIII.

Suidas, Εὐθετῆσαι: κοσμῆσαι, συνθεῖναι. οὕτως Ἀριστοφάνης. Pollux II, 31. Εὐθετῆσαι δὲ ἔλεγον τὰς τρίχας,

615 CXXIX.

Pollux IX, 162. Τὸ παρ' Ἀριστοφάνει εὐκόπως.

616 CXXX.

Pollux VI, 161. Ἡμιφωσώνιον Ἀριστοφάνης. Vide Hesychii interpretes vol. I. p. 1636.

CXXXI. 617

Pollux I, 12. Τοὺς ἐπὶ τοῖς ἀγάλμασι χειροτέχνας οὐκ ἀγαλματοποιοὺς μόνον οὐδὲ ἀγαλματουργοὺς, ἀλλὰ καὶ θεοποιοὺς καὶ θεοπλάστας, ὡς Ἀριστοφάνης.

CXXXII. 618

Pollux VII, 150. Ἀριστοφάνης δὲ γυναῖκα θερίστριαν καὶ φρυγανίστριαν εἶπε.

CXXXIII. 619

Pollux VII, 100. Τοὺς δὲ μεταλλέας θυλακοφορεῖν Ἀριστοφάνης ἔφη. Duo codices θυλακοφόρους. Et glossam θυλακοφόροι habet Hesychius. Sed Pollux X, 149. θυλακοφορεῖν μὲν τοὺς μεταλλέας οἱ κωμῳδοὶ λέγουσι.

CXXXIV. 620

Phrynichus Bekkeri p. 43. 44. Ἰξοί: ἐπὶ τῶν γλίσχρων καὶ φειδωλῶν. καὶ ἔοικε παρὰ τὸν ἰξὸν γεγενῆσθαι τοὔνομα, ὅτι καὶ ὁ ἰξὸς γλίσχρος ἐστί. λέγει δ' Ἀριστοφάνης οὕτως "Ἰξοὶ ῥυποκόνδυλοι." ὅπερ σημαίνει καὶ αὐτὸ τοὺς γλίσχρους καὶ διὰ τὴν φειδωλίαν μήτε λουομένους μήτε νιζομένους. Illata hæc sunt in Mœridis librum p. 201. ubi vide Piersoni annotationem.

CXXXV. 621

Hesychius, Ἱπποκλείδης: οὕτω κακοσχόλως (κακοσχόλη codex) τὸ τῆς γυναικὸς μόριον Ἀριστοφάνης εἶπεν. Photius p. 111, 25. Ἱπποκλείδην: τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον, παρὰ τὸ ἱππεύειν.

CXXXVI. 622

Pollux IV, 67. Καλαμίνην σύριγγα εἴρηκεν Ἀριστοφάνης. Idem X, 153. Καλαμίνους αὐλοὺς Ἀριστοφάνης ἔφη.

CXXXVII. 623

Pollux VII, 166. Ἀριστοφάνης καὶ κάμινον βαλανείου φησί.

CXXXVIII. 624

Photius p. 129, 15. Κάνδυτος: σκευασία ὀψοποιικὴ μετὰ γάλακτος καὶ στέατος καὶ μέλιτος. ἔνιοι δὲ διὰ κρέως καὶ ἄρτου καὶ τυροῦ. οὕτως Ἀριστοφάνης. Scribe κάνδυλος, de quo dictum ad Hesychii locum vol. II. p. 135. Κάνδυλος: διὰ ἐλαίου καὶ γάλακτος καὶ τυροῦ καὶ μέλιτος πέμμα ἐδώδιμον, quæ emendavit Porsonus ad Photium p. 688. " διὰ ἐλαίου καὶ γάλακτος] *Codex* διαλαγαῶν καὶ γάλακτος. *Recte Schowius* διαλαγαῶν *delendum putat. Scriptum erat* διαγαλᾶ, *pro quo corrector apposuit* διὰ γάλακτος. *Deinde alterum in* λαγᾶ *corruptum. Lege vero* γάλα-

τος, *ut habet MS. Dorvill. Etym. M. p.* 488, 53." Formam γάλατος vereor ne plurimis in locis obscuraverit librariorum imperitia. In Photio p. 63, 1. custodivit codex Galeanus. Eandem duobus poetarum locis apud Athenæum, quos præposteris conjecturis vexaverant critici, restituendam esse alibi indicavi. Pherecrates VI. p. 269 a.

Παρῆν δὲ χόνδρος γάλακτι κατανενιμμένος.

Corrige γάλατι. Antiphanes X. p. 449 b.

Νεογενοῦς ποίμνης δ' ἐν αὐτῇ πνικτὰ γαλακτοθρέμμονα.

Scribendum γαλατοθρέμμονα. Alia addidi in Thesauro Stephani s. v. Γάλα.

625 CXXXIX.

Pollux II, 41. Τὸ δὲ ὑπὸ μέθης καρηβαρεῖν καρηβαριᾶν Ἀριστοφάνης.

626 CXL.

Scholiasta Vesparum v. 288. Ἔλεγον δὲ καὶ τὸ βλάψαι (θάψαι Lobeckius in Orphicis p. 632.) καταχυτρίσαι, ὡς ἑτέρωθι Ἀριστοφάνης. Similiter Etymolog. M. p. 313, 42. Suidas in ἐγχυτρίστριαι, scholiasta Platonis p. 336.

627 CXLI.

Pollux II, 57. Καχύποπτος, ὡς Ἀριστοφάνης.

628 CXLII.

Harpocratio, Κελέοντες:—κυρίως εἰσὶν οἱ ἱστόποδες, ὡς καὶ παρ' Ἀριστοφάνει δῆλον τῷ κωμικῷ.

629 CXLIII.

Photius p. 168, 12. Κλέος: τὴν φαύλην δόξαν Ἀριστοφάνης.

630 CXLIV.

Photius p. 173, 7. Κνημία: τὰ ἐν τοῖς θρόνοις καὶ τροχοῖς διερείσματα. καὶ πληγαὶ ἐν κνήμαις. καὶ τὸ κνημιοπαχὲς (κνημοπαχὲς?) ξύλον, ὡς Ἀριστοφάνης.

631 CXLV.

Phrynichus Bekkeri p. 47, 7. Κοινοθυλακεῖν: τὸ ἐν ὁδῷ κοινωνεῖν σιτίων καὶ τραπέζης καὶ καταγωγῆς καὶ τῶν τοιῶνδε. Ἀριστοφάνης.

632 CXLVI.

Harpocratio Κρᾶστις: Δείναρχος ἐν τῷ πρὸς Λυσικράτην.

κρᾶστίς ἐστιν ἡ πόα, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης. Apud alios grammaticos κράστις scribitur.

CXLVII. 633

Pollux VI, 91. Μέμνηται δὲ Ἀριστοφάνης καὶ κρεοστάθμης.

CXLVIII. 634

Pollux VI, 47. Κυδώνια μῆλα, ὡς Ἀριστοφάνης. "Papillis tributum hoc epitheton Acharn. 1199." Brunck. p. 280.

CXLIX. 635

Photius p. 198, 11. Κωπαῖοι: σφῆκες. οὕτως Ἀριστοφάνης.

CL. 636

Photius p. 211, 21. Λεγωνῆσαι: ἀντὶ τοῦ παῖσαι. οὕτως Ἀριστοφάνης.

CLI. 637

Pollux VI, 86. Ἀριστοφάνης λεκανίσκην.

CLII. 638

Pollux VII, 196. Λιβανωτοπωλεῖν Ἀριστοφάνης ἔφη.

CLIII. 639

Phrynichus p. 321. ed. Lobeck. Κοχλιάριον: τοῦτο λίστρον Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς λέγει. καὶ σὺ δὲ οὕτω λέγε. Phrynichus Bekkeri p. 51, 9. Λίστριον: τὸ ὑπὸ τῶν πολλῶν καλούμενον κοχλιάριον. Ὅμηρος (Odyss. χ, 455.) μὲν λίστρον τὸν ξυστῆρα, οὗ ὑποκοριστικὸν λίστριον, οἷον ξυστηρίδιον. ἔοικεν οὖν τὸ πρῶτον τοιοῦτο κατεσκευάσθαι ὅμοιον πτύῳ στρογγύλῳ. Videtur igitur Aristophanes λίστριον dixisse: de quo vocabulo aliorum grammaticorum locos indicavit Lobeckius.

CLIV. 640

Suidas, Λογάρια: οἱ λόγοι. Ἀριστοφάνης. Quibus subjungit Synesii non nominati verba quædam. De vocabulo λογάριον optime dixit Meinekius ad Menandr. p. 236.

CLV. 641

Phrynichus Bekkeri p. 50. 51. Λογγάζειν: τὸ διαδιδράσκειν τὸ ἔργον, προφασιζόμενόν τινα πρόφασιν. καὶ τοῦτο Ἀριστοφάνης τίθησιν ἐπὶ ἵππων προσποιούμενος (προσποιουμένων?) χωλεύειν. Vide de hoc vocabulo, quod alii λαγγάζειν scribunt, Hesychii interpretes vol. II. p. 407. Antiatticista p. 106, 5. Λαγγάζει: ἀντὶ τοῦ ἐνδίδωσιν. Ἀντιφάνης Ἀντερώσῃ.

642 CLVI.

Photius p. 231, 11. Λουτρίδες: δύο κόραι περὶ τὸ ἕδος τῆς Ἀθηνᾶς. ἐκαλοῦντο δὲ αὗται καὶ πλυντρίδες. οὕτως Ἀριστοφάνης.

643 CLVII.

Pollux VII, 157. Καὶ λοφοπωλεῖν Ἀριστοφάνης εἴρηκε.

644 CLVIII.

Photius p. 240, 5. Μαγίδες: μᾶζαι. καὶ τὰ τῇ Ἑκάτῃ συντελούμενα δεῖπνα. οὕτως Ἀριστοφάνης. Conf. Hesychium h. v.

645 CLIX.

Photius p. 241, 8. Μάθος: λέγουσι τὴν μάθησιν. οὕτως Ἀριστοφάνης.

646 CLX.

Photius p. 244, 13. Μαλθακόν: ἀντὶ τοῦ ἀγαθόῳ. οὕτως Ἀριστοφάνης.

647 CLXI.

Photius p. 246, 4. Μάνην: τὴν μανίαν. λέγουσι δὲ καὶ μάναν. Ἀριστοφάνης.

648 CLXII.

Hesychius, Μεσαύχενες: Ἀριστοφάνης φησὶ μεσαύχενας νέκυας ἀσώτους· διὰ τοῦ (codex τὸ) μ γραπτέον μεσαύχενες, ὅτι μέσον αὐχένα αὐτοῦ πεζεῖ παρεβάλλοντο τὸ σχοινίον. τραγῳδεῖ δὲ τὰ ἐν τῷ Φιλοξένου Σύρῳ. ἔνιοι δὲ διὰ τοῦ δ γράφουσι (codex γρ) δεσαύχενες καὶ οὐ καλῶς. Quæ Dobræus in indice Photii p. 736. et in Adversar. vol. II. p. 259. ita corrigit,—μεσαύχενας νέκυας· τοὺς ἀσκούς· διὰ τοῦ μ—ὅτι μέσον τὸν αὐχένα αὐτῶν περιεβάλλοντο σχοινίον. παρῳδεῖ δὲ—. Hesychius post μέσαυλον, Μεσαύχενες: οἱ ἀπὸ μέσου τοῦ αὐχένος δεσμευόμενοι. Photius p. 259. 13. Μεσαύχενες: οἱ ἀσκοί· ἢ δεσαύχενες. Ita enim Dobræus codicis scripturam corrigit οἱ ἀσκοτῆδες αὐχένες. Aliam ejusdem loci lectionem secutus videtur Pollux II. 155. Βυσαύχενας τοὺς ἀσκοὺς Ἀριστοφάνης κέκληκεν. Μεσαύχενας autem νέκυας Dobræus Philoxeni phrasin esse putat de suspensis per collum cadaveribus: quam ad utres per jocum transtulisse Aristophanem.

649 CLXIII.

Pollux IX, 25. Ὁ μὲν μεγάλης πόλεως πολίτης μεγαλοπολίτης ἂν λέγοιτο, ὁ δὲ μικρᾶς μικροπολίτης. ὅθεν καὶ Ἀριστοφάνει εἴρη-

ται τὸ μικροπολιτικόν. Vocabulo μικροπολίτας utitur in Equit. v. 824.

CLXIV. 650

Photius p. 280, 3. Μύξαν: αὐτὸν τὸν μυκτῆρα καλοῦσιν, οὐχὶ τὸ ὑγρόν. οὕτως Ἀριστοφάνης.

CLXV. 651

Pollux VII, 177. Μυροπωλεῖν Ἀριστοφάνης ἔφη.

CLXVI. 652

Pollux VII, 139. Ναῦται· οἷς προσήκει καὶ αἱ παρ' Ἀριστοφάνει ναύτριαι.

CLXVII. 653

Pollux II, 20. Ἀριστοφάνης δὲ νεανιεύεσθαι τὸ τολμᾶν ἔφη,— ἀνδρίζεσθαι δὲ εἶπεν. ἀνδροῦσθαι, καὶ ἀνδριζόμενοι Ὑπερείδης.

CLXVIII. 654

Pollux VII, 138. Νεῖν δ' ἐξ ὑπτίας μάθημα κολυμβητῶν Ἀριστοφάνης εἶπε καὶ Πλάτων.

CLXIX. 655

Stephanus Byzant. Νώνακρις: πόλις Ἀρκαδίας.—τὸ ἐθνικὸν— καὶ Νωνακριεὺς λέγεται παρὰ Ἀριστοφάνει. Fortasse Νωνακρεὺς scribendum. Hesychius, Νωνακρεύς: οἱ μὲν ἀλείπτην Ἀρκαδικὸν ἀποδιδόασιν. ἡ γὰρ Νώνακρις Ἀρκαδίας ἐστὶ τόπος. Photius, p. 306, 16. Νωνακρεύς: πύκτης, παγκρατιαστής.

CLXX. 656

Pollux II, 180. Καὶ νωτοπλῆγα τὸν μαστιγίαν Ἀριστοφάνης ἐκάλεσε. Nisi Aristophanem pro Pherecrate nominavit. cujus ex Crapatalis Suidas in νωτοπλῆγα versum attulit, Καὶ νωτοπλῆγα μὴ ταχέως διακονεῖν.

CLXXI. 657

Pollux VII, 30. Ἔξαινε δὲ τῶν ἐρίων Ἀριστοφάνης ἔφη.

CLXXII. 658

Photius p. 308, 23. Ξειρης (sic): φυτὸν ἀρωματικόν. Ἀριστοφάνης. Hesychius, Ξειρίς: ἀρωματικόν τι φυτόν. ubi vide annotationes.

CLXXIII. 659

Photius p. 330, 12.—τὸ ἱερὸν Ὀλυμπίειον (codex ὀλύμπιον) πεντασυλλάβως ὡς Ἀσκληπίειον (—ιεῖον codex) Ἀριστοφάνης.

660 CLXXIV.

Photius p. 291, 15. et Suidas, Ὀνυχίζεται: ἀκριβολογεῖται. οὕτως Ἀριστοφάνης.

661 CLXXV.

Photius p. 349, 3. Ὀρογυίας λέγουσιν, οὐχὶ ὀργυιάς. Ἀριστοφάνης. In Avibus v. 1127. ἑκατοντορόγυιον restitutum.

662 CLXXVI.

Photius p. 356, 8. Οὐδαμᾷ: οὐδέποτε. Ἀριστοφάνης. Scribendum οὐδαμά. Μηδαμά ex cod. Rav. restitutum Thesmoph. 1162.

663 CLXXVII.

Phrynichus Bekkeri p. 18, 23. Αἱ τῶν γυναικῶν παγίδες: τοὺς κόσμους καὶ τὰς ἐσθῆτας, αἷς χρῶνται αἱ γυναῖκες καλλωπιζόμεναι, παγίδας εἶπεν Ἀριστοφάνης. Multa hujusmodi in altera Thesmophoriazusarum editione memorata fuerunt.

664 CLXXVIII.

Pollux VI, 163. Καὶ Ἀριστοφάνης, Πάγκυφος ἐλαία. Scribe ἐλάα. Hesychius, Ἀστὴ ἐλαία: ἡ ἐν ἀκροπόλει ἡ καλουμένη πάγκυφος διὰ χθαμαλότητα. Pollux IX, 17. Ἡ δὲ κωμῳδία καὶ ἀστῆς ἐλαίας εἴρηκε τῆς ἐν πόλει.

665 CLXXIX.

Stephanus Byzant. Παμβωτάδης (Παμβωτάδαι Meursius): δῆμος Ἀττικῆς, Ἐρεχθηΐδος φυλῆς. ὁ δημότης Παμβωτάδης. τὰ τοπικὰ ἐκ Παμβωτάδων, ἐν Παμβωτάδων. Ἀριστοφάνης. Scribe Παμβωταδῶν.

666 CLXXX.

Photius p. 377, 25. Πανός: δέσμη κληματίδων. οἱ δὲ νεώτεροι Ἀττικοὶ φανόν. Ἀριστοφάνης.

667 CLXXXI.

Pollux X, 156. Πέτευρον δέ, οὗ τὰς ἐνοικιδίας ὄρνιθας ἐγκαθεύδειν συμβέβηκεν. Ἀριστοφάνης λέγει. Photius p. 426, 12. Πέτευρον: πᾶν τὸ μακρὸν καὶ ὑπόπλατυ καὶ μετέωρον ξύλον. Ἀριστοφάνης ἐν τῷ ε. Nam etiam πέταυρον dictum est.

668 CLXXXII.

Pollux IV, 163. Ἀριστοφάνης δὲ ἔφη καὶ πλεισταχόθεν.

669 CLXXXIII.

Pollux VII, 12. Ὁ δὲ τοῖς πιπράσκουσι προξενῶν προπράτωρ,

ὡς Δείναρχος καὶ Ἰσαῖος· προπώλην δὲ Ἀριστοφάνης αὐτὸν εἶπε καὶ προπωλοῦντα Πλάτων.

CLXXXIV. 670

Photius p. 463, 21. Προσχίσματα: εἶδος ὑποδήματος. Ἀριστοφάνης. Conf. Hesychium vol. II. p. 1054.

CLXXXV. 671

Pollux IV, 18. Καὶ πυξίον καὶ πυξίδιον παρὰ Ἀριστοφάνει. Idem X, 59. 60. Τῷ δὲ παιδὶ δέοι ἂν προσεῖναι—πυξίον· εἴρηται μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ ζωγράφου τοὔνομα ἐν Ἀναξανδρίδου Ζωγράφοις—"Πυξίον λαβὼν κάθου." οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ εἰς ταύτην αὐτὸ τὴν χρῆσιν τὴν ἐπὶ τῷ γράφειν ὑφ' ἡμῶν ἄγεσθαι, ἐπεὶ καὶ Ἀριστοφάνης οὕτω κέχρηται.

CLXXXVI. 672

Photius p. 478, 1. Πυτίνη: πλεκτὴ λάγυνος. Ἀριστοφάνης.

CLXXXVII. 673

Photius p. 486, 24. Ῥήτορα: καὶ τὴν γυναῖκα. Ἀριστοφάνης. Similiter τὴν γραμματέα dixit in ....

CLXXXVIII. 674

Grammaticus Bachmanni I. p. 360, 26. Σαικωνίσαι: κινηθῆναι. Ἀριστοφάνης. Eadem habet Photius p. 496, 7. ubi σαικονῆσαι scriptum. Conf. Hesychium vol. II. p. 1138.

CLXXXIX. 675

Photius p. 503, 19. et grammaticus Bachmanni I. p. 362, 31. Σεῖν: τὸ λεγόμενον τοῖς παιδίοις ὑπὸ τῶν τροφῶν, ὅταν αὐτὰ βούλωνται οὐρῆσαι. οὕτως Ἀριστοφάνης. Simile est βρῦν in Nubibus v. 1382. quod comparavit Ruhnkenius in schedis ab Tittmanno editis p. 133.

CXC. 676

Hesychius, Σέριφος: Ἀριστοφάνης τὴν Λακεδαίμονα Σέριφον. Photius p. 506, 24. Σέριφον: τὴν Λακεδαίμονα, διὰ τὸ σκληρῶς ζῆν. καὶ χρησμὸς αὐτοῖς ἐξέπεσεν.

CXCI. 677

Photius p. 518, 2. Σκελετεύεσθαι: ξηραίνεσθαι. Ἀριστοφάνης.

CXCII. 678

Photius p. 520, 12. et grammaticus Bachmanni I. p. 366, 10. Σκιμβάζειν: χωλεύειν καὶ ἀσκωλίζειν. τὸ αὐτὸ τοῦτο. οὕτως Ἀριστοφάνης.

CXCIII. 679

Photius p. 524, 5. Σκοπὴν καὶ σκοπιὰν λέγουσι. καὶ σκοπᾶν Ἀριστοφάνης.

680 CXCIV.

Schol. Luciani vol. II. p. 913. Γέρρα:—καὶ Ἀριστοφάνης ὡς ἐπὶ φυλακῆς τινος καὶ μοχλοῦ τροπικῶς παρέλαβε τὴν λέξιν. Quæ minus emendate leguntur in Lexico MS. Lucianeo ap. Osann. Auctar. Lex. p. 47.

681 CXCV.

Photius p. 532, 16. Σπυρθίζειν: τὸ ἀνασκιρτᾶν, ἀπὸ τῶν ὄνων. οὕτως Ἀριστοφάνης. Conf. Hesychium vol. II. p. 1252.

682 CXCVI.

Pollux III, 146. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ σταδιοδρόμης εἴρηκε. Deteriores libri σταδιοδρόμος.

683 CXCVII.

Photius p. 535, 5. Στάσις: οὐχ ἡ φιλονεικία, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ στασιάζοντες. καλοῦσι δὲ καὶ τὰ πεφυκότα σπέρματα. οὕτως Ἀριστοφάνης.

684 CXCVIII.

Pollux VII, 32. Στήμονα δὲ ἐξεσμένον τὸν ἰσχνὸν καὶ λεῖον Ἀριστοφάνης λέγει.

685 CXCIX.

Pollux VII, 190. Στρογγυλοναύτας Ἀριστοφάνης λέγει.

686 CC.

Etymolog. M. p. 747, 3. Photius p. 570, 3. et grammaticus Bachmanni vol. I. p. 382, 8. Τάρρωμα: τὴν κωπηλασίαν. οὕτως Ἀριστοφάνης.

687 CCI.

Photius p. 572, 4. et grammaticus Bachmanni p. 382, 20. Τάχας: τοὺς καταστοχασμοὺς, παρὰ τὸ τάχα. οὕτως Ἀριστοφάνης.

688 CCII.

Etymolog. M. p. 754, 34. et Photius p. 580, 21. Τετραχίζειν: οἷον ἐπὶ τετάρτῳ μέρει τι ποιεῖν. οὕτως Ἀριστοφάνης. Eadem omisso Aristophane habet Hesychius vol. II. p. 1373.

689 CCIII.

Photius p. 588, 13. Τίζειν: τί λέγειν. οὕτως Ἀριστοφάνης. Fortasse ad Avium versum 23. pertinet, ἣ δ' (nam ita corrigendum) ἡ κορώνη τῆς ὁδοῦ τι λέγει πέρι; Satis aliunde notum est cognatum verbum τιτίζειν.

CCIV. 690

Photius p. 589, 1. Τικτικόν: τὸ ταῖς τικτούσαις διδόμενον φάρμακον. Ἀριστοφάνης.

CCV. 691

Photius p. 598, 4. Τραγῳδεῖν: χορεύειν. Ἀριστοφάνης.

CCVI. 692

Etymolog. M. p. 726, 52. Στειλειά: τὸ τρῆμα τοῦ πελέκεως, δι' οὗ τὸ στελεὸν ἐνείρεται, ἣν τρήμην Ἀττικοὶ λέγουσιν. Ἀριστοφάνης "Τρήμας ἔχει."

CCVII. 693

Pollux VI, 165. Τρίκλυστος δὲ Ἀριστοφάνης λέγει.

CCVIII. 694

Photius p. 607, 23. Τροχίμαλλον: σωρὸς λίθου. οὕτως Ἀριστοφάνης.

CCIX. 695

Etymolog. M. p. 782, 10. Ὑπόγραμμα: τὸ Ἁρματίου ὑπόμνημα, ᾧ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπογράφουσι. καὶ ὑπογεγραμμένη, ἐστιβισμένη. Ἀριστοφάνης. Conf. Hesychium vol. II. p. 1468.

CCX. 696

Etymolog. M. p. 782, 22. Photius p. 627, 19. et Suidas, Ὑποζυγιώδης ἄνθρωπος: ὁ μὴ ἐκ τῆς ἑαυτοῦ προαιρέσεως καὶ προθυμίας τι πράττων, ἀλλ' ἐκ τῆς ἑτέρων κελεύσεως, ὥσπερ καὶ τὰ ὑποζύγια. (hæc etiam Phrynichus Bekkeri p. 67, 12.) εἴποις δ' ἂν καὶ ὑποζυγιῶδες πρᾶγμα. Ἀριστοφάνης.

CCXI. 697

Photius p. 670, 20. Ὕλην: τὸ καθίζον τοῦ οἴνου ἢ τοῦ ὕδατος. οὕτως Ἀριστοφάνης. Recte Lobeckius ad Phrynich. p. 73. corrigit ἰλύν. 698

CCXII.

Pollux VII, 7. Τοὺς μέντοι μὴ ἀκριβεῖς τεχνίτας φαυλουργοὺς κατὰ Ἀριστοφάνην λέγε.

CCXIII. 699

Etymolog. M. p. 789, 52. et Photius p. 643, 22. Φαύστιγγες: οἱ ἐκ τοῦ πυρὸς ἐν ταῖς κνήμαις σπῖλοι (σπίλοι Photius). οὕτως Ἀριστοφάνης. Recte Piersonus ad Mœr. p. 397. φαύσιγγες corrigit ex aliorum grammaticorum locis.

CCXIV. 700

Pollux VI, 167. Ἀριστοφάνης δὲ, φιλοκηδῆ λόγον.

701 CCXV.

Photius p. 654, 4. Φλεήσιον: τὸ Φλιάσιον πεδίον. Ἀριστοφάνης. Consentit Etymolog. M. p. 796, 4. sed omittit nomen Aristophanis. Sequitur apud Photium, Φληναφᾷ: φλυαρεῖ. "Quum Ἀριστοφάνης omittat Etymolog. M., fortasse transponendum et legendum ex Nub. 1477. Φληνάφα: φλυάρει. Ἀριστοφάνης." Dobræus in indice Photii p. 735.

702 CCXVI.

Etymolog. M. p. 796, 46. Φνεί: δεῖ γινώσκειν ὅτι οὐδέποτε λέξις Ἑλληνικὴ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ φ καὶ ν· τὸ γὰρ Φναίτης ὄνομα παρ' Αἰγυπτίοις βάρβαρον. τὸ δὲ φνεί ἐπιτετηδευμένον ἐστὶ παρὰ Ἀριστοφάνει μίμημα ὀρνέων φωνῆς. λέγουσι δέ τινες ὅτι τὸ φνεί οὐκ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ φ ν· οὐκ ἔστι γὰρ φνεί ἡ λέξις, ἀλλὰ τοφνεί, τοῦ το μὴ ὄντος ἄρθρου, ἀλλὰ μέρους τῆς λέξεως. καὶ δῆλον ἐκ τοῦ μὴ εὑρίσκεσθαι αὐτὸ χωρὶς τοῦ το παρά τισι. Χοιροβοσκός· Corrupte Photius p. 651, 8. Φλιει (sic): μιμητικὸς ἦχος τῶν γαμψωνύχων. Ἀριστοφάνης. Suidas, Φλίει: μιμητικῶς φωνεῖ. Lucianus in Lexiphane cap. 19. vol. II. p. 340. οὐδ' ὅσον τοῦ γρῦ καὶ τοῦ φνεὶ φροντιοῦμεν αὐτοῦ. Quem si Chœrobosco non vis esse immorigerum, scribe οὐδ' ὅσον γρῦ καὶ τοφνεὶ—, aut ceteris servatis τοφνεί.

703 CCXVII.

Phrynichus Bekkeri p. 71, 13. Φορτηγεῖν: φόρτον ἄγειν. καὶ φορτηγοὺς Ἀριστοφάνης.

704 CCXVIII.

Pollux VII, 60. Τὸν δὲ χορταῖον (χιτῶνα) τούς προπώλας φορεῖν ὡς ἀγοραῖον Ἀριστοφάνης ἔφη.

705 CCXIX.

Mœris p. 419. Ψίλαξ: Ἀριστοφάνης. ψιλὸς καὶ λεῖος. Ἕλληνες. Hesychius, Ψίλακα: ψιλὸν, λεῖον.

706 CCXX.

Photius p. 655, 12. Ψο: ἐπὶ τοῦ σαπροῦ καὶ μὴ συναρέσκοντος· ἔστι δὲ ἀποκομματικοῦ λεξειδίου· ψόθον γὰρ καλοῦσιν. Ἀριστοφάνης. Πλέω γράσου καὶ ψοθοίου καὶ ῥύπου γε καὶ ψόθου· Αἰσχύλος Θεωροῖς. "Lege Πλέω γράσου τε καὶ ψόθου· οἷον, καὶ ῥύπου· Αἰσχύλος Θεωροῖς. et intellige quasi statim post ψο sequeretur Αἰσχύλος." Dobræus in indice p. 735. Recte Dobræus Æschylo

verba illa tribuere videtur, de quibus nunc non amplius quæram. Ex Theognosto Bekkerus in Anecdotis p. 1432. hæc protulit "*ψοθοιός ὁ ἀκάθαρτος* et *ψοθῶα ἡ ψῶρα.*" Usum vocabuli *γράσου* rejici ait Antiatticista p. 87, 20.

CCXXI. 707

Pollux VI, 125. *Σκληρότερον γὰρ ὁ ἀστεμφὴς—καὶ κωμικώτερον ὁ Ἀριστοφάνους θυμάγροικος.* Vulgatum *δημάγροικος* correctum ex codicibus. Vocabulo *ἀστεμφὴς* utitur fragm. LXXVII.

CCXXII. 708

Pollux X, 123. *Τὸ παρ' Ἀριστοφάνει χείμαστρον.* Idem VII, 61. *Τὸ μέντοι χειμερινὸν ἱμάτιον χείμαστρον ἂν λέγοις.*

CCXXIII. 709

Scholiasta Pindari Pyth. II, 125. *Φοίνισσαν ἐμπολάν: οἷον ἐπὶ κέρδει καὶ πράσει· οἱ γὰρ Φοίνικες παλιγκάπηλοι. καὶ Σοφοκλῆς "Ὠνὴν ἔθου καὶ πρᾶσιν ὡς Φοίνιξ ἀνὴρ, | Σιδώνιος κάπηλος." καὶ ὁ κωμικὸς*

Εὐθὺς δὲ Φοῖνιξ γίγνομαι·
τῇ μὲν δίδωμι χειρὶ, τῇ δὲ λαμβάνω.

V. 1. aberat *δὲ*, quod addidit Hemsterhusius ad Plutum p. 447.

CCXXIV. 710

Photius p. 351, 16. *Ὀρχήστρα: πρῶτον ἐκλήθη ἐν τῇ ἀγορᾷ, εἶτα καὶ τοῦ θεάτρου τὸ κάτω ἡμίκυκλον, οὗ καὶ οἱ χοροὶ ᾖδον καὶ ὠρχοῦντο· εἰς τὴν ὀρχήστραν· ἔτι γὰρ τὴν θέαν ᾤκειτ' ἐκεῖ, φησὶν ὁ κωμικός.* Dobræus in Adversar. vol. I. p. 604. "Leg. *ᾠκεῖτ'*. Dixit sc. comicus *οἰκεῖν θέαν*, alludens ad locutionem *οἰκεῖν οἶκον*. Non tetigit Ruhnken. Tim. p. 196."

CCXXV. 711

Photius p. 570, 13. exscriptus ab Apostolio Proverb. XVIII. 14. p. 223. *Ταντάλου τάλαντα: πλούσιος ὁ Φρὺξ Τάνταλος διαβεβόητο, Πλουτοῦς καὶ Διὸς λεγόμενος· κέχρηται δὲ τῇ παροιμίᾳ καὶ Ἀνακρέων ἐν γ'. γέγονε δὲ παρὰ τὸ ὄνομα τάλαντα, ὡς καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ εἴρηται*

Τὰ Ταντάλου τάλαντα ταντάλίζεται.

Τὰ in initio versus addidit Porsonus. Similia tradit Suidas vol. III. p. 433. nisi quod verba *Τὰ Ταντάλου τάλαντα ταντα-λίζεται* in lemmate habet, in fine autem *ὡς καὶ παρὰ τῶν κωμικῶν εἴρηται*, omisso illo trimetro.

712 CCXXVI.

Photius p. 609, 2. et Suidas, Τρύχνον: τὴν πόαν θηλυκῶς λέγουσι τὴν τρύχνον, οὐ τὸν τρύχνον. σὺν τῷ σ δὲ στρύχνον οὐδαμοῦ εὗρον. καὶ παρὰ τὴν παροιμίαν τὴν, ἁπαλώτερος τρύχνου, παρῳδῶν ὁ κωμικός φησιν

Ἤδη γάρ εἰμι μουσικώτερος τρύχνου.

713 CCXXVII.

Photius p. 404, 24. Πεζῇ: τὸ τοῖς ποσὶν ἐλθεῖν λέγουσι. καὶ πεζῇ φράσαι τὸ ἄνευ μελῶν.

Παῦσαι μελῳδοῦσ', ἀλλὰ πεζῇ μοι φράσον,

ὁ κωμικός. τὰς ἑταίρας τὰς μὴ μουσικὰς, ἀλλ' ἄνευ ὀργάνων καὶ ψιλὰς πεζὰς καλοῦσιν.

714 CCXXVIII.

Suidas, Ἀσπάζεσθαι: αἰτιατικῇ. καὶ τὸ προσαγορεύειν ὡς ἡμεῖς καὶ τὸ χαίρειν τινὶ ἁπλῶς καὶ ἀγαπᾶν καὶ φιλοφρονεῖσθαι. καὶ ἀσπαζόμεσθα σὺν τῷ σ.

Ἀσπαζόμεσθ' ἐρετμία καὶ σκαλμίδια,

φησὶν ὁ κωμικός. καὶ πάντα τὰ ὅμοια διττῶς λέγουσιν. Postrema breviora habet grammaticus Bekkeri p. 453, 10. "ἀσπαζόμεθα καὶ σὺν τῷ σ, ἀσπαζόμεσθ' ἐρετμά." Etiam apud Suidam legebatur ἐρετμὰ, quod correxit Meinekius ad Menandrum p. 160.

715 CCXXIX.

Scholiasta Euripidis Orest. v. 163. p. 312. ed. Matth.—Ἃ γὰρ μὴ δύναται γράφεσθαι, ταῦτα δι' ἑτέρων προσώπων δηλοῦται· οἷόν τι καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ οἰκέτου στενάξαντος ἕτερός φησιν "Ἀκούεις ὡς στένει;"

716 CCXXX.

Etymolog. M. p. 192, 17. Βαυκίδες: ὑποδήματα Ἰωνικὰ πολυτελῆ. καὶ βαυκισμὸς ὄρχησις. καὶ βαυκίζεσθαι τὸ θρύπτεσθαι καὶ βαῦ τὸ κατακοιμίζειν. "Κατεβαυκάλισέ με" φησὶν ὁ κωμικός. Vide Valckenar. Animadv. ad Ammon. p. 46.

717 CCXXXI.

Eustathius p. 228. extr. Ὅτι δὲ ἀπὸ τῆς στρουθοῦ καὶ στρουθίζειν τὸ εὐτελῶς (vulgo ἐντελῶς, correctum ab Brunckio p. 288.) πως ᾄδειν δηλοῖ καὶ ὁ κωμικός. Idem p. 1411, 15. Τὸ μέντοι στρουθίζειν, ὅ φησιν ὁ κωμικὸς, ἐκ τῆς Ὁμηρικῆς παρῆκται στρουθοῦ. Photius p. 544, 5. Στρουθίζων: τρίζων.

CCXXXII. 718

Eustathius p. 725, 32. ubi de vocabulis cum τρὶς compositis agit, Φέρει δὲ καὶ (τῶν τις παλαιῶν) ἀπὸ χρήσεως τοῦ κωμικοῦ τὸ παλίμβολος τρίπρατος καὶ πολλάκις ἀπημπολημένος. Conf. Hesychii interpretes vol. II. p. 843.

CCXXXIII. 719

Stephanus Byzant. Βρέττος: πόλις Τυρρηνῶν, ἀπὸ Βρέττου τοῦ Ἡρακλέους καὶ Βαλητίας τῆς Βαλήτου. οἱ οἰκοῦντες Βρέττιοι. καὶ ἡ χώρα Βρεττία καὶ ἡ γλῶσσα. Ἀριστοφάνης

Μέλαινα δεινὴ γλῶσσα Βρεττία παρῆν.

Etymolog. M. p. 213, 8. Βρεττία: μέλαινα πίσσα. καὶ βάρβαρος, ἀπὸ τοῦ Βρετίωνος ἐθνικοῦ. ubi Βρεττίων ἔθνους corrigendum esse docet Hesychii locus, Βρεττία: μέλαινα, ἡ βάρβαρος. ἀπὸ τοῦ Βρετταίων ἔθνους. In Aristophanis versu (si est Aristophanis) Bochartus πίσσα corrigebat propter locum Etymologi Pliniumque, qui *picem Brutiam* memorat: vereor ut recte. Nam alteri scripturæ, γλῶσσα, favet quod Hesychius et Etymologus addunt ἡ βάρβαρος. Vocabulo γλῶττα autem similiter usus est Cratinus, qui de Pericle ὦ μεγίστη γλῶττα τῶν Ἑλληνίδων dixit: vide annotationem ad Aristidem vol. II. p. 173. Wesselingii vero de Bruttiis dubitationem (ad Diodorum vol. I. p, 492.) sustulit Niebuhrius H. R. vol. I. p. 109. ed. tert.

CCXXXIV. 720

Eustathius p. 911, 63. Καὶ ἰτέας δέ τινας ἀσπίδας Αἴλιος Διονύσιος ἱστορεῖ, φέρων καὶ χρῆσιν ἐξ Ἀριστοφάνους ταύτην

Ἀνὴρ πεδήτης ἰτέαν ἐνημμένος.

CCXXXV. 721

Eustathius p. 1291, 45. Ἀρίσταρχος δὲ ὀξύνει (τὸ δοχμὴ), ὡς δηλοῖ καὶ ὁ κωμικός ἐν τῷ

Οὗτοι δ' ἀφεστήκασι πλεῖν ἢ δύο δοχμά.

Oxytonon etiam in Equit. est v. 318. μεῖζον ἦν δυοῖν δοχμαῖν.

CCXXXVI. 722

Grammaticus in cod. Veneto Harpocrationis apud Bekker. ad p. 36, 14. Ἀργὸς ἐπί τε ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ ἀττικῶς· καὶ ὁ κωμικὸς

Ἀργοὶ κάθηνταί μοι γυναῖκες τέτταρες.

723 CCXXXVII.

Moschopulus apud Ritschel. ad Thomam M. p. 274, 16. Πόθεν—ποτὲ δὲ σημαίνει τὸ οὐδαμῶς, ὡς τὸ Ἀριστοφάνους,

Σὺ δ' ὁμέστιος θεοῖς πόθεν;

724 CCXXXVIII.

Priscian. XVIII. p. 1190. (vol. II. p. 222.) Attici μεθ' ἡμέραν ponunt per se et νύκτωρ καὶ ἡμέραν. Ἀριστοφάνης

Οὔτε νύκτωρ παύεται
οὔθ' ἡμέραν.

725 CCXXXIX.

Grammaticus in cod. Veneto Harpocrationis apud Bekker. ad p. 35, 21. Ἀναβιὼν ἀντὶ τοῦ ἀναβιώσας. Πλάτων Σκευαῖς "ἀναβιὼν ἐκ τῆς νόσου." καὶ Ἀριστοφάνης.

726 CCXL.

Pollux II. 200. Διαβάται Δημοσθένης. καὶ διαβάτην Ἀριστοφάνης. Quod non pro διαβήτην dictum esse, sed *trajectorem* significare ostendi ad H. Stephani Thes. s. v. Διαβάτης.

727 CCXLI.

Etymol. M. p. 250, 8. Δαυλίαν κορώνην, ἀντὶ τοῦ ἀηδόνα, Ἀριστοφάνης διὰ τὸν μῦθον. ἔνιοι τὴν δασεῖαν.

728 CCXLII.

Chœroboscus MS. in Museo philol. Cantabrig. IV. p. 115. Λιποτάξιον (διὰ τοῦ ι) παρ' Ἀριστοφάνει.

729 CCXLIII.

Regulæ prosod. ap. Hermann. de em. rat. gr. Gr. p. 436. Τὰ εἰς αψ λήγοντα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν φαμὲν συστέλλειν τὸ α, λαῖλαψ. ἐν δὲ τοῖς μονοσυλλάβοις τὸ δράψ ἐκτείνεται κείμενον παρ' Ἀριστοφάνει, καὶ τὸ λάψ παρὰ Ταραντίνοις. ἡ δὲ γράψ καὶ φάψ θηλυκῷ γένει συστέλλεται.

FRAGMENTA DUBIA.

I.

ATHENÆUS XV. p. 700 c. Φερεκράτης δ' ἐν Κραπατάλλοις τὴν νῦν λυχνίαν καλουμένην λυχνεῖον κέκληκε,—'Αριστοφάνης δ' Ἱππεῦσι

Τῶν δ' ἀκοντίων
συνδοῦντες ὀρθὰ τρία λυχνείῳ χρώμεθα.

Eadem ex epitome, omisso dramatis nomine, tradit Eustathius p. 1571, 17. Non leguntur hæc in Equitibus. Recte igitur Porsonus 'Αντιφάνης corrigere videtur, cujus hoc nomine fabulam memorat Athenæus XI. p. 503 b.

II.

Gregorius Corinth. p. 69. 71. ed. Schæfer. Οἱ 'Αττικοὶ τὸ ἀνύειν ἀνύτειν φασὶν, ὡς 'Αριστοφάνης ἐν Ὄρνισι "Μάτην ἄρα τὴν ὁδὸν ἀνύτομεν." Quæ ex Avium versibus 3. 4. detorta videntur, Τί ἄνω κάτω πλανύττομεν; | ἀπολούμεθ' ἄλλως τὴν ὁδὸν προφορουμένω." ut idem huic grammatico acciderit quod scholiastæ Theocriti in Nubium loco quodam, de quo supra dixi p. 20.

III.

Photius p. 342, 8. 'Ο πίττομαι: οὐ πείθομαι. καὶ τοῦτο Βοιώτιον. 'Αριστοφάνης 'Εκκλησιαζούσαις. Nihil Bœotici in Ecclesiazusis est. Codicis scripturam ὀπλίττομαι tacite emendavit Alberti ad Hesychii glossam, 'Ο πίττομαι; οὐ πείθομαι. Βοιωτοί.

IV.

Etymolog. M. p. 783, 17. Ὑπόξυλος: ὁ κίβδηλος, ὡς ὑπόχαλκος. οὕτως 'Αριστοφάνης. Corrige Μένανδρος ex Photio p. 629, 23. Menandri ex Perinthia versum, quem scholiasta Hermogenis servavit, vide apud Meinekium p. 142. Vocabulum ὑπόξυλος ab Polluce III, 56. τοῖς νέοις κωμικοῖς tribuitur.

V.

Etymolog. M. p. 539, 38. Κροαίνω: τὸ κτυπῶ καὶ ἠχῶ.

'Ἀριστοφάνης τὸ τοῖς ποσὶ σκιρτᾶν καὶ κροτεῖν. Verbum Homericum est κροαίνειν. Aristophanem dicere videtur grammaticum.

VI.

Hesychius, Οὐ παντὸς ἀνδρὸς εἰς Κόρινθόν ἐσθ' ὁ πλοῦς: 'Ἀριστοφάνης. Quibus subjungit explicationem proverbii. Non satis apparet utrum comicum dicat an grammaticum Aristophanem.

VII.

Etymolog. M. p. 214, 44. Βρόταχος: τὸν βάτραχον Ἴωνες, καὶ 'Ἀριστοφάνης, καὶ παρὰ Ξενοφάνει. βάτραχος, καὶ καθ' ὑπερβιβασμὸν βρατάχος καὶ βρόταχος. Dixi de his formis in Thesauro Stephani vol. II. p. 194. Apud Etym. scribendum videtur ὡς παρὰ Ξενοφάνει, deletis καὶ 'Ἀριστοφάνης, quorum poetarum nomina etiam alibi sunt permutata.

VIII.

Photius p. 255, 5. Μελαναίων: τοῦ πλοίου τὸ πεπιττωμένον, τὸ ἔναλον. 'Ἀριστοφάνης. Dobræus, " Vide an legendum μελαινάων νηῶν: τῶν πλοίων τῶν πεπιττωμένων, ut sit Aristophanis grammatici expositio phraseos Homericæ."

INDEX VERBORUM

IN FRAGMENTIS.

A.

P.

EMENDANDA.

Nub. v. 399. *ἐπιόρκους, πῶς οὐχὶ*] lege *ἐπιόρκους, δῆτ' οὐχὶ*
Vesp. v. 463. *αὐτὰ δῆλα*] lege *αὐτόδηλα*
Av. v. 488. *μέγας*] lege *ὁ μέγας*

